

THE SANSKRIT & SINHALESE DICTIONARY

BY

W. JAMES FERNANDO,

AYURVEDIC PHYSICIAN

PUPIL OF

The Ven. P. Nanawimala Thissa

PRINCIPAL OF

"SAUGATHA VIDYALAYA" & "RANKOT VIHARE"

PANADURA.

අමර ශබ්දාවලී.

නම්වූ

සංස්කෘත සිංහල අකාරාදිය.

තාමලිඹගාතු ශාසනයෙහි හෙවත් අමරකොෂයෙහි
පැණෙන ශබ්දයන්ගෙන් යුක්තයි.

පානදුරේ රන්කොත් විහාරයෙහි හා තදීය
සෞගත විද්‍යාලයෙහිද අධිපතිවූ
පණ්ඩිතාචාර්ය්‍ය ශ්‍රී ඥානවිමල තිෂ්‍යාභිධාන
මහා ස්ථවිර පාදයානන් වහන්සේගේ
ශිෂ්‍යවූද
ප්‍රාචීන භාෂෝපකාරක සමිතියේ සාමාජිකවූද
පානදුරේ නල්ලුරුවේ
ඩබ්ලිව්. ජේම්ස් ප්‍රනාන්දු වෙදමහත්මයා
විසින්
සම්පාදනය කරනලදී.

PREFACE.

THE Sanskrit Stanzas compiled by famous Pandits, as referred to in "Amara Kosha" and "Medini Kosha" and other valuable information relating to Logic Grammer and Rhetoric in vogue in differen countries, requires a systematic study by all intelligent sinhalese students.

To acquaint the student with the fullest meanings of the mentioned Stanzas and other phrarses, a dictionary would prove a very useful medium and to fulfil this mostly dissreable need, the writer of this volume has laboured to the best of his ability to place before the sinhalese reading public, a Dictionary, the first of its kind, ever published.

I owe a debt of gratitude, for the very able help rendered to me by my Preceptor, The Ven'ble. Sri Nanáwimala Thissa, Maha Thero, Principal of the "Saugatha Vidyalaya" Oriental college of Panadure, whose efforts were of immense benefit to me in connection with the alphabetical arrangement of different stanzas.

The English Encyclopaedia known as "Amara kosha" was published by Mr. H. T. Coolebrooke an English Professor in 1807, and almost all the English reading Sanscrit Students are belived to be in touch with this useful book. The same book "Amara Kosha" which is an original sanskrit production by on eminent scholar who lived in India by the name of "Amarasinha" contains 1501 stanzas, and our sinhalese production too, contains the meanings of all those mentioned stanzas.

In other Sanskrit Vocabularies hereto published, there existed only some 16 lexicons, but in this present work the reader will find these hexicons in a revised, form, thereby, the reader will no doubt realise the importance of this work, which will prove as a general hand book for all sanskrit students of Ceylon.

W. James Fernando,
Ayurvedic Physician.

"Pracheena" Medical Hall
Panadure, May 23, 1922.

පණ්ඩිතාචාර්ය
පානදුරේ ශ්‍රී ඥානවිමලතිෂ්‍යාභිධාන
මහස්ථවිරපාදයානන් වහන්සේ.

අමර ශබ්දවලී.

උපොද්ඝාතම්.

1. සර්ව ශබ්දාර්ණවොත්තීර්ණං
සර්ව ලොක නමස්කෘතම්;
සර්ව ලොක විමුක්ත්‍යර්ථං
සර්ව ලොක විදං නමෙ.

2. යස්‍යාබ්ධියො'භූද් භරතානුයාත
ඉතීතිහාත් පූරුව කොෂ නාම්නඃ;
ප්‍රතීයතෙ ද්‍රාවිඩක ප්‍රබන්ධාත්
පුරාණතො භාරත නාමතශ්ච.

3. යස්‍යාඞ්ඝ්‍රි පද්මං මධු පූර්ණ පද්ම
මිවභ්‍රමද්භිර් භ්‍රමරෛර් භ්‍රමද්භිඃ;
යදාශ්‍රමශ්චාත්‍ර වරෛර්විරාජන්.
ජගන් මනාහ්ලාදයතෙ සදෛව.

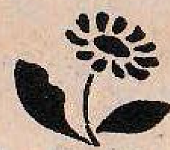
4. තත්‍රාශ්‍රමෙ සවර්ණ ශෘඞ්ග
නාමති පානදුරා පුරෙ;
යතතෙ යති ශ්‍රෙෂ්ඨොයඃ
ශ්‍රී ඥාන විමලාභිධඃ.

5. තස්‍යාඞ්ඝ්‍රිපද්මං ප්‍රණිපත්‍ය භක්ත්‍යා
ශබ්දාන්‍යනෙකාන්‍යුපචීය කොෂාත්;
ටීකාත්‍රයාර්ථානුපනීය සම්‍යක්
ශබ්දවලී සංස්ක්‍රියතෙ '**මරාදි**.

6. නල්ලූරු නාම්නා විදිතෙ සමෘද්ධෙ
ග්‍රාමෙහි ජාතෙන ජන ප්‍රියෙන
ජේම්ස් ප්‍රනාන්දු ඉති විශ්‍රුතෙන
වෛද්‍යෙන ලොකාර්ථ ධියා කෘතෙයම්.

7. ජේ. එස්. ඩයස් ඉතිමහා සච්චො දයාවාන්
භාණ්ඩාරනායක කුලාර්ණව පූර්ණචන්ද්‍රඃ;
ශබ්දාවලිං සමභිගම්‍ය මයා ප්‍රදත්තාං
ප්‍රීත්‍යානුතෙය මිතිතං සච්චං ප්‍රනෞමි

8. ශබ්දාර්ණ වොත්තාරි තරීවයෙෂාං
මතිනී තාන්තාං තරතෝ'ත්‍රකොශෙ,
කොෂාග්‍රගණ්‍යෝ'මරසිංහසූරෙට
තතඃ පරෙෂා මිහමෙශ්‍රමොස්තු.

අමර ශබ්දාවලී.

උපෝද්ඝාතය.

අමර ශබ්දාවලි යන නමින් යුත් මේ අකාරාදිය අමරසිංහ නම් පණ්ඩිතොත්තමයන් විසින් ප්‍රණීත හෙයින් ඒ තුමන්ගේම නාමයෙන් ලක්දිව වැස්සන් විසින් අමරසිංහයයිද ගෞඩයන් විසින් කොෂයක් බැවින් ඒ තුමන්ගේ නාමයෙහි ආද්‍යක්ෂ රත්‍රය ආදියෙහි යොදා අමරකොෂයයිද යන අපරනාමධෙයයන් ගෙන් ව්‍යවහාරකරන ලද්දාවූ ඒ පණ්ඩිතොත්තමයාණන් විසින් "නාමලිඞ්ගානු ශාසන"යයි නම්කරනලද කොෂයෙහි පන්සිය එකක් අධික කොට ඇති දහසක් පමණ ශ්ලොකයන්ගෙන් යුත් ස්වර්ගවර්ගාදි තෙතිසක් වර්ගයන්හි ස්වර්ගාදීන් සම්බන්ධවූ යම් පමණ නාමයෝ දක්වනලද්දාහුද ඒසියල්ල නොපිරිහෙළා අකාර ආදි පිළිවෙළින් යොදා කළ හෙයින් ගෞඩයන්මෙන් අපිදු ඒ පඬිතුමන්ගේ නාමයෙහි ආද්‍යක්ෂරත්‍රය මුල්කොටගෙන මීට **අමර ශබ්දාවලී** යයි නම් කෙළෙමු.

මෙය සකස් කරන්නාවූ අප විසින් නාමලිඞ්ගානු ශාසන යෙහි ටීකාවය හා අප ඇදුරු පරපුර ප්‍රධාන ආචාර්‍ය්‍යවරයෙක්වූ **අත්තරගම බණ්ඩාර රාජගුරු නම් පණ්ඩිතොත්තමයාණන් විසින්** ලියනලද සන්නයද මොනවට බලා පානදුරේ රන්කොත්විහාර යෙහි හා තදීය සෞගත විද්‍යාලයෙහි ආධිපත්‍යයට පැමිණවසන අප ආචාර්‍ය්‍යභූත පණ්ඩිතාචාර්‍ය්‍ය **ශ්‍රී ඥානවිමල තිෂ්‍ය** භිධාන මහා ස්ථවිරපාදයන් වහන්සේගේ ප්‍රාසාදාතිශය ලාභයෙන් සැකැහැර තිදෙස්ලෙස සිංහලාර්ථ සහිතව ඒනාමයෝ මෙහි යොදනලද්දාහු නමුත් ග්‍රන්ථප්‍රතිසංස්කාර කර්තෘවරයන්ගේ මතභෙදයන් විභාග යෙහි අසමර්ථවූවන්ට වරදවශයෙන් හැඟීයනතැන් මෙහිදනැතැයි නොසිතමු. ඒ එසේමැයි÷ "ශිශ්විදා නො'කෘෂ්ණකර්මා" යනු වෙන් ශිශ්විදාන" යනු පර්‍ය්‍යායකරන්නායයි මේ කොෂයෙහි දක්වනලද්දේ වී නමුත් ශබ්දස්තොම මහානිධියෙහි "ශිශ්විදාන, ත්‍රි. ශ්වි, කානච්, මිත්‍රම්, පාපකාරකෙ' යනුවෙන් පර්‍ය්‍යාකරන්නායයි දක්වනලදී. ශබ්දස්තොමයෙහිම ගොධා. ස්ත්‍රී. ගුධ්‍යතෙ, වෙෂ්ට්‍යතෙවා බාහුරනයා, ක්‍රොෂ්ටබද්ධ චර්මණි" යනුවෙන් දක්වන ලද කයිසරබුවට නම්වූ ගොධා නාමය ලක්දිව මුද්‍රිත අමරකොෂ යෙහිලිඞ්ගානන්තරයකින් යොදා ඊට කබුතුඩයයි නම්කොට තිබේ. මෙසේ භෙදව පවත්නාතැන් බොහොදක්නා ලැබෙත්. එබැවින් එබඳු පරස්පර විරුද්ධව පවත්නා තැන් දුටු වහාම වරදයයි එක විට බැහැර නොලා විමසා බැලිය යුතුවෙත්.

තවද ශබ්දසෝනාමාදි කෙවල සංස්කෘත අකාරාදිද අමර ශබ්දාවලියත මේනාමයෙන්ම හා තවත් නාමයන්ගෙන් සංස්කෘත ඉංග්‍රීසි අකාරාදිද රාශියක් තිබියදී මින් ප්‍රයෝජන තව ඇද්දැයි යතහොත් ඒ අකාරාදි වල බෙහෙවින් නොදක්වන ලද කෘත්‍යප්‍රත්‍යයාන්ත ගණනීය, මුසල්‍ය, විෂ්‍ය, යනාදී බොහෝ නාමයන් මෙහි දක්වනලද බැවින් ඒ නාමයන් දැක ගැනීමටද, සංස්කෘත භාෂාව නූගත් හට තබා උගත් හටත් තේරුම්ගත නොහැකිවූද සිංහලෙන් නම්කළ නොහැකිවූද නාමයන් උදාහරණයන්ගෙන් සපුවාකොට සියබසින් ව්‍යවහාර නාමයන් දක්වනලද බැවින්ද උගත් නූගත් සියලු දෙනාහටම වෛද්‍ය නක්ෂත්‍ර තර්කව්‍යාකරණ ඡන්දෝලංකාරාදි ශාස්ත්‍රයන් පිළිබඳවූද ධනුශ් ශිල්පාදිශිල්පයන් පිළිබඳවූද සංස්කෘත නාමයන්හි නිසැක ව සුවසේ සිංහල නාම සහිත අර්ථාවගමයට අනන්‍යවූ සිංහල අකාරාදියක් නොමැතිබැවින් මේ අමරශබ්දාවලිය ඊට ඉතාම ඉවහල් වේයයි දතයුතුයි.

තවද අ ෂර යොජකයන්ගේ හා අපගේ ප්‍රමාද භ්‍රමාදියෙන්වූ අක්ෂර විපර්යාසාදිය මුද්‍රණයෙන් පසු දකින්ට ලැබුණේවී නමුත් ඉන් අර්ථාවගමයට බාධාවක් නොමැතිබැවින්ද මෙවර මුද්‍රණයකරවන ලද්දේ කොපි සවල්පයක් බැවින් වහා ඉවරවීමෙන් ඉක්මනින් තව වරක් මුද්‍රණයකරවීමට සිදුවනු නිසැක බැවින්ද එවර සම්පූර්ණ ශුද්ධියක් ඇතිකරවන අදහසින් මෙවර මෙහි ශුද්ධිපත්‍රයක් නොයෙදූයෙමු. එතකුදුවූවත් 9 වෙනි පෝර්මයේ පිටු ඉලක්කම්ම 10 වෙනි පෝර්යටත් වැරදි වැටී තිබෙන බැව් දන්වමු.

මෙහිබවට,-පානදුරේ තල්ලූරුවේ
ඩබ්ලිව්. ජේම්ස් ප්‍රනාන්දු,
වෛද්‍යනැන.

2466
වර්ෂ 1922 ක්‍රි මැයි මස 23 වෙනිදින
පානදුරේ ප්‍රාචීනෞෂධ ශාලාවේදීය.

සාඞ්කේතික ශබ්ද ශඞ්ඛ්‍යාන විඥාපනය.

සඞ්කේත.	සඞ්කේත බෝධ්‍ය	සඞ්කේත.	සඞ්කේත බෝධ්‍ය.
පු	පුංලිඞ්ග.	ඒ.	ඒ වචන.
ස්ත්‍රී.	ස්ත්‍රීලිඞ්ග.	බ.	බහුවචන
ත්‍රි.	ත්‍රිලිඞ්ග.		

DEDICATED

BY

KIND PERMISSION

TO

Sir. SOLOMON DIAS BANDARANAIKE, Kt.

C. M. G., J. P.,

Maha Mudaliyar of Ceylon Etc. Etc.

In appreciation of the Great interest

he has taken in the promotion of

Oriental Studies in Ceylon.

ප්‍රාචීන භාෂා ශාස්ත්‍රාභිවෘද්ධි කාමීවූ

සී. ඇම් ජී., ජේ. පී. නාමොපලක්ෂිත

වංශාධිපති ශ්‍රීමත්

සලමොන් දියෙස් බණ්ඩාරනායක

මහමුදලි මන්ත්‍රීශ්වරයාණන් වහන්සේට

මේ ග්‍රන්ථය පිළිගන්වන ලදින්

එතුමාණන් විසින්

සමාදරයෙන් පිළිගන්නාලදී.

අමර ශබ්ද වලි.

නමස්තස්මෛ භගවතෙර්හතෙ සම්‍යක් සම්බුද්ධාය.

අ

අ, අව්‍ය. අභාවය.
අංශ, පු. භාගය.
අංශු, පු. සූර්‍ය්‍යරශ්මිය.
අංශුක, න. වස්ත්‍ර.
අංශුමතී, ස්ත්‍රී. අස්වැන්න.
අංශුමත්ඵලා, ස්ත්‍රී. කෙහෙල්.
අංස. පු.න. උරහිස.
අංසල, ත්‍රි. බලඇත්තා.
අංහති, ස්ත්‍රී. දනය.
අංහස්, න. පාපය.
අකරණී, ස්ත්‍රී. ශාපය.
අකූපාර, පු. මුහුද.
අක්ෂ, පු. පසඇට, මාෂක සොළස හෙවත් තුන්කලඳ, රියසක, ව්‍යවහාරය හෙවත් ඒ පිළිබඳගණුදෙනු සැලකීම, බුලුගස, සුවසලුණු, න. චක්ෂුරාදි ඉන්ද්‍රිය.
අක්ෂත, න. විලඳ.
අක්ෂදර්ශක, පු. ධර්මාධිකරණිකයා.
අක්ෂදේවින්, පු. දූකෙළින්නා.
අක්ෂධූර්ත, පු. දූකෙළින්නා.
අක්ෂර, න. නිවන්, වර්ණ, පු. බ්‍රහ්මයා.
අක්ෂරචණ (ත,) පු. ලියන්නා.
අක්ෂරචුඤ්චු, පු. ලියන්නා.
අක්ෂවතී, ස්ත්‍රී. දූකෙළිය.
අක්ෂරවින්‍යාස, පු. ලිපිකිරීම.
අක්ෂාන්ති, ස්ත්‍රී ඊර්ෂ්‍යාව.
අක්ෂිගත, ත්‍රි. වෛෂ්‍යයටසුදුස්සා.
අක්ෂින්, න. ඇස.
අක්ෂිව, න. මුහුදුලුණු, පු. මුරුංගා
අ (ආ) ක්ෂෝඩ (ට,) පු. වෙනෙහිවුණමාර.
අක්ෂෞහිණී, ස්ත්‍රී. අනීකිනී නම් සේනාපාර දශය. එනම් ඇතුන් එක්විසිදහස් අටසියසැත්තෑවක් හා එපමණ රථයන්ගෙන්ද අසුන් සැටපන්දහස් සසිය දස දෙනෙකුන්ගෙන්ද පාබලසෙන් එක්ලක්ෂ නවදහස්තුන්සිය පණසකගෙන්ද යුත්සේනාභේදයයි.
අඛණ්ඩ, ත්‍රි. නොඅඩුදු.
අඛාත, පු. න. සයංජාතපොකුණ, දෙවචාරයෙහිවූ ජලාශය.
අඛිල, ත්‍රි. නොඅඩුදු.
අග, පු. ශෛලය, වෘක්ෂය.
අගද, පු. ඖෂධය.
අගදඞ්කාර, පු. වෙද.
අගම, පු. වෘක්ෂය.
අගශ්‍රී, ස්ත්‍රී. දෙවදැළි.
අගරු, පු. අගිල්.
අගස්ත්‍ය, පු. අගස්ති ඍෂි, මෙනි

අගසහි යතුදවේ.
අගාධ, ත්‍රි. පත්ල නොදක්නා ඉතා ගැඹුර.
අගාර, න. ගේ.
අගුරු, ඇට්ටර.
අ (ආ) ග්න, පු. සරඹ.
අග්නි පු. ගිනි.
අග්නිකණ, පු, ගිනිපුපුර.
අග්නිචින්,පු ගිනිදෙවියා පුදන්නා
අග්නිජ්වාලා, ස්ත්‍රී. මලඉත්ත, (මේ රතුමල් ඇතිරුකෙකි.)
අග්නිභූ, පු. කඳකුමරු.
අග්නිමන්ථ, පු. මීදි.
අග්නිශිඛින්, පු. බදුලුගස.
අග්නිශිඛ, න. කොකුම්.
අග්නිශිඛා, ස්ත්‍රී. ලියනගලා,නියඟලා ල්ගස.
අග්න්‍යුත්පාත, පු. උත්පාතය, ධූමකෙතු, අහසින්නොන්වූ උල්කාපාතය.
අග්‍ර, න. ඉදිරිය,වැඩියක්,රුක්මුදුන, මත්ත, ත්‍රි. ප්‍රධානදෑ.
අග්‍රජ. ත්‍රි. වැඩිමහලුබෑයා.
අග්‍රතස්, අව්‍ය,සම්මුඛ වීගි, "ලෙඛප්‍රත්‍යර්ථිනොග්‍රතඃ" සතුරාහමුවෙහි ලියමනතබා යනාදි උදාහරණයි.
අග්‍රතඃසර, ත්‍රි. පෙරටුවයන්නා.
අග්‍රමාංස, න, වකුගඩුව හෝ හදවත.
අග්‍රහායණී, ස්ත්‍රී. මුවසිරිස.
අග්‍රිය, පු. වැඩිමහලුබෑයා, ත්‍රි. ප්‍රධානදෑ.
අග්‍රීය. ත්‍රි. ප්‍රධානදෑ.
අග්‍රෙදිධිෂු, පු. දෙවරක් සරණ ගිය ස්ත්‍රියගේ බමුණුසැමියා.
අග්‍රෙසර, ත්‍රි පෙරටුවයන්නා.
අග්‍ර්‍ය, ත්‍රි. ප්‍රධානදෑ.
අග්ලහ. පු. පරදුතැබූදූය (දූකෙළියෙහිපැරදගියකල දෙනදෑ.)
අඝ, න. පාපය, ජරාමරණාදිදුක, දුකෙළිආදිවිපත්ක්‍රියා.
අඝමර්ෂණ, ත්‍රි. සියලු පව් නැසිමපිණිස ජපකටයුතු මන්ත්‍රාදිය.
අඝ්න්‍යා. ස්ත්‍රී, දෙන.
අඞ්ක, පු. ඇකය, සලකුණ.
අඞ්කු (ඞ්කූ) ර, පු. පැලය.
අඞ්කුශ, පු.න. අකුස්ස.
අඞ්කොඨ (ඨ,) පු. රුකඟුනු.
අඞ්කොල, පු. රුකඟුනු.
අඞ්ක්‍ය, පු. "සාඞ්ගනාලත්‍රයායාමං චතුර්දශාඞ්ගුලානනඃ හරීතකාක්‍රෘතිඃසාඞ්කායා 'ඞ්කසභිධාද්‍යතෙ,, යම් අඞ්ක්‍යයෙක් අඞ්සහිත තාල තුණක් දික් වූයේ [තාලය නම් මාපටඇඟිලි මැදැඟිලි විහිදීමින් දෙකෙකි] තුදුස් අඟුල් මුඛ ඇත්තේ අරළුපතක ආකාර ඇත්තේවන්නේද හේ ඇකයේතබා වාදනයකරණුලැබෙයි" කියනලද ලක්ෂණයෙන්යුත් මිහිඟුබෙරවෙසෙසෙක් [රබන්යයි හැගේ]
අඞ්කොම, පු. රුකඟුනු.
අඞ්ග, අව්‍ය. සම්බොධනාර්ථයෙහිද නැවත යනඅර්ථයෙහිදවේ.

"මූර්ඛොපිනාව මන්‍යෙතෙකිම ඞ්ගවිචාන්,, මූඪයෙක්ද අවමන් නොකෙරේ වැලිතුව නැත්තෙක්කිම යනදියෙහි නැවත යන අර්ථයි.
අඞ්ග, න. "ශික්ෂා කල්පො ව්‍යාකරණං නිරුක්තං ජ්‍යොතිෂාංගතිරිත්‍යෙෂඃ ෂඩඞ්ගා වෙදප්‍රව්‍යතෙ"යි කියනලදවෙදඞ්ග, ශරීරාවයව.
අඞ්ගණ, න. මිදුල.
අඞ්ගද, න.අතමූලපලඳනාවළල්ල.
අඞ්ගනා, ස්ත්‍රී. ස්ත්‍රී ලක්ෂණොපෙතවූ ප්‍රශස්තවූහස්තපාදාදිඅඞ්ග ඇති ස්ත්‍රී, සාර්වභෞමනම් දිග්ගජයාගේඇතිනී.
අඞ්ගවික්ෂෙප, පු. ඇඟිලිආදීන්ගේ වින්‍යාසභෙදයෙන්තිස්වැදෑරුම්වූ නෘත්‍යය.
අඞ්ගහාර, පු. ඇඟිලි ආදීන්ගේ වින්‍යාස භෙදයෙන් තිස්වැදෑරුම්වූ නෘත්‍යය.
අඞ්ගාර, පු. න. ගිනිපෙණෙලෙල්ල.
අඞ්ගාරක, පු. අඟහරු.
අඞ්ගාරධානිකා, ස්ත්‍රී. ගිනිකබල.
අඞ්ගාරවල්ලි, ස්ත්‍රී. දුම්මැල්ල.(දත්දෙව්සුදු)
අඞ්ගාරවල්ලරී, ස්ත්‍රී. කරඳ භෙදයක්.
අඞ්ගාරශකටී' ස්ත්‍රී. ගිනි කබල.
අඞ්ගීකාර, පු. පොරොන්දුව.
අඞ්ගීකෘත, ත්‍රි. ශවීකාර කරණලද්ද හෙවත් ගිවිස්නාලද්ද.
අඞ්ගුලි, ස්ත්‍රී. ඇඟිලි.
අඞ්ගුලිත්‍රාණ, න. ප්‍රමාණය. හෙවත් රියනින් මිනිම.
අඞ්ගුලිමුද්‍රා, ස්ත්‍රී. අකුරු සහිත ඇඟිලි මුදුව.
අඞ්ගුලීයක, න. ඇඟිලි මුදුව.
අඞ්ගුෂ්ඨ, පු, මහපට ඇඟිල්ල.
අඞ්ඝ්‍රි, පු පාදය.
අඞ්ඝ්‍රිපර්ණිකා, ස්ත්‍රී. පුස්වැන්න.
අඞ්ඝ්‍රිවල්ලිකා. ස්ත්‍රී. පුස්වැන්න.
අචණ්ඩී. ස්ත්‍රී. කීකරු දෙන.
අචල, පු. පර්වතය.
අචලා. ස්ත්‍රී. භූමිය.
අච්ඡ, ත්‍රි. නිර්මලදේ.
අච්ඡභල්ල, පු. වලසා.
අච්ඡාදන. න. පියන
අච්‍යුත, පු .විෂ්ණු.
අච්‍යුතාග්‍රජ, පු. බලභද්‍රයා.
අජ, පු. විෂ්ණු. ශිව. එළුවා.
අජශෘඞ්ගිකා, ස්ත්‍රී. වේලං ගස.
අජගර, පු. පිඹුරා.
අජග(ගා)ව, න. ඊශ්වර දුන්න.
අජන්‍ය, ශුභා ශුභ සූචක ම්ගා භූතවිකාරය—එනම් ශුභ අශුභ ප්‍රකාශ කිරීම් වශයෙන් සිඩවන්නාවූ පොළෝ කම්පාදියයි.
අජමොද, ස්ත්‍රී. අදිමෝදගම්, හෙවත් අසමෝදගම්.
අජශෘඞ්ගී, ස්ත්‍රී. මැඩහඟු.
අජස්‍ර, න. නිරන්තරය ද්‍රව්‍යයෙහි වැටෙනකල තුන්ලිඟුයි.
අජා, ස්ත්‍රී. එළුදෙන.

අජාජී, ස්ත්‍රී. දුරු.
අජින, පු. විෂ්ණු. ත්‍රි. නොදිනූ දෙය.
අජිනපත්‍රා, ස්ත්‍රී. වවුලා. න. තෙලිසම හෙවත් මුවආදීන්ගේ සම.
අජිනයොනි, පු. මුවා.
අජිහම, ත්‍රි. ඇදනැතිදෑ.
අජිර, න. රූපශබ්දාදි විෂය හෙවත් පඤ්චකාමය, කය, මිදුල, වාතය.
අජිවනී, ස්ත්‍රී. ශාපය.
අජ්ජුකා, ස්ත්‍රී. වෙශ්‍යාව. "නාට්‍යොක්ත්‍යා ගණිකාජ්ජුකා,, යනු වචන බැවින් මේ ශබ්දයාගේ ප්‍රයොගය නාට්‍ය විෂයෙහිවේ.
අඤ්ඤ, ස්ත්‍රී. අත්‍යන්ත ශුද්ධයා.
අඤ්ඤාන, න. නුනුවන.
අඤ්ඩිමා, ස්ත්‍රී. බිම්නෙලලි.
අඤ්චිත, ත්‍රි. පුදන ලද්දේ.
අඤ්ජන, පු. පශ්චිමදිග්ගජයා.
අඤ්ජනකෙශී, ස්ත්‍රී. හට්ට විලාසිනිනම් සුගන්ධ ද්‍රව්‍යය. "නලිනා මගන්ධ ද්‍රව්‍යස්‍ය,, යනු අමරකොශටීකා වචනයි.
අඤ්ජනාවතී, ස්ත්‍රී. සුප්‍රතීක නම් ඊශාන කොණයෙහිවූ දිග්ගජයාගේ ඇතිනි.
අඤ්ජලී, පු. දෝත.
අඤ්ජසා, අව්‍ය. ශීඝ්‍රාර්ථ තත්වාර්ථ දෙක්හිවේ.
අටනී, ස්ත්‍රී. දුනුකෙළවර.
අටරූෂ, පු. වංඇපල.
අටවී, ස්ත්‍රී. වනය.

අටා, ස්ත්‍රී. භික්ෂාදිය පිණිස නැවත නැවත ඇත මෑත භ්‍රමණය.
අට්ට, පු. අට්ටල්ල, "හර්ම්‍යාදිපෘෂ්ඨස්‍ය" යනු කියනලද බැවින් මුදුනෙහි වෙනිගෙවල මතුභාගය, පවුරු මතුයේ.
අට්‍යා, ස්ත්‍රී. භික්ෂාදිය පිණිස නැවත නැවත ඇත මෑත භ්‍රමණය හෙවත් ඇවිදීම.
අණක, ත්‍රි. නින්දිතයා.
අණව්‍ය, ත්‍රි. අණුයයි ඛ්‍යාතවූ අබ ආදී සූක්ෂ්මශස්‍ය වැපිරීමට සුදුසු කෙත.
අණාවීන, ත්‍රි. අණුයයි කෙදුරාදි දෙශයෙහි ප්‍රසිද්ධවූ අබ ආදී සූක්ෂ්ම ශස්‍ය උපදනා කෙත.
අණීයස්, ත්‍රි. ඉතා කුඩාදෑ.
අණු, ත්‍රි. කුඩාදෑ. පු. කොදුරාදි දෙශයෙහි මේ නමින් රූඪවූ ව්‍රීහි භෙදයෙක්. (එනම්. බොඩ හමුආදී සූක්ෂ්ම ධාන්‍යයි.)
අණ්ඩ, න. පක්ෂීන්ගේ බිජුවට.
අණ්ඩකොශ(ෂ), පු. අණ්ඩකොශය.
අණ්ඩජ, පු. මත්ස්‍යයා, පක්ෂියා, ත්‍රි. පක්ෂි සර්පාදි බිජුවටින් උපදනා සත්වයෝ.
අතට, පු. පර්වත ප්‍රපාතය.
අතලස්පර්ශ, න. පතුල නොදක්නා ඉතා ගැඹුර.
අතසී, ස්ත්‍රී. මාගධාදි දෙශයෙහි මේනමින් ප්‍රසිද්ධ ධාන්‍ය වර්ගයෙක්.
අති, අව්‍ය. "අත්‍යුත්කට මොවිෂ්ණුඃ"

යනමෙහි, ඉතා උත්කර්ෂය යන අර්ථයෙහිද "අති වෙලමතික්‍රමා" යනාදියෙහි ඉක්මීම් අර්ථයෙහිදවේ.
අතික්‍රම, පු. ඉක්මයාම.
අතිචරා, ස්ත්‍රී. උත්තරපථයෙහි වන්නාවූ පද්මචාරිණී නම් ගස. මැණික්වැන්නායයිදකියත් "සාලකම්ලිනීකඛ්‍යාකායං" යනුකියනලදබැවින් ගොඩනෙලුම්යයිද පැනේ.
අතිච්ඡත්‍ර, පු. වදකහාවැනි පත්හා ඡත්‍රාකාර මුල් ඇති තෘණ විශෙෂයෙක් [තාලමාඛනා] යනු මරාවීනාමයයි.
අතිච්ඡත්‍රා, ස්ත්‍රී. ශතපුෂ්ප නම් ද්‍රව්‍යය.
අතිජව, ත්‍රි. දිවීයහෙන්නා. (දිවීමෙහි දක්ෂයා.)
අතිථි, පු. ආගන්තුකයා.
අතිනු, ත්‍රි. නැවෙන් පසුකළදෙය.
අතිපථින්, පු. මහාමග.
අතිපාත, පු. ව්‍යතික්‍රමය හෙවත් නියම පිළිවෙළ ඉක්මවීම. ඉක්මයාම.
අතිමාත්‍ර, න. අතිශය. ද්‍රව්‍ය වාචී කලතුන්ලිඟුයි --
අතිමුක්තක, පු. කෝබෝගස. මෙහි 'අතිමුක්ත,, යනුදවේ.
අතිරික්ත, ත්‍රි. ඉතිරිදෑ, ඉතා අධිකදෑ.
අතිවක්තෘ, ත්‍රි. බොහෝ බෙණෙන්නා.
අතිවාද, පු. පරුෂ තෙපුල.

අතිවිෂා, ස්ත්‍රී. ඉවද.
අතිවෙල, න. අතිශය, ද්‍රව්‍යයෙහි වැටෙනකල තුන් ලිඟුයි.
අතිශක්වරී, ස්ත්‍රී. වික්‍රමය.
අතිශය, පු. ප්‍රකර්ෂය.
අතිශොභන, ත්‍රි. ඉතා හොබනාදෑ.
අතිසර්ජන, න. අතිදානය.
අතිසාරකින්, ත්‍රි. අතිසාර ඇත්තා.
අතිසෞරභ, පු. මී අඹ.
අතීන්ද්‍රිය, ත්‍රි. අප්‍රත්‍යක්ෂ.
අතීව, අව්‍ය. අතිශය.
අත්‍යන්තීන, ත්‍රි. අත්‍යර්ථයෙන් සෙවණා ප්‍රවෘත්ති ඇත්තා හෙවත් අතිශයින් කැමතිසේ යන්නා.
අත්‍යය, පු. මරණය, ඉක්මීම, ආයාසය, දොෂයට පැමිණීම, දඬුවම.
අත්‍යර්ථ, න. අතිශය. ද්‍රව්‍යයෙහිවැටෙන කල තුන්ලිඟුයි.
අත්‍යාහිත, න. ජීවිතාපෙක්ෂා රහිතවූ මහත්භය ඇති ක්‍රියාව, ඉතාභය.
අථ, අව්‍ය. }
අථො, අව්‍ය. } මේ අව්‍යයවය මඞ්ගල අනන්තර, ආරම්භ, ප්‍රශ්න, කාත්ස්න්‍ය යන අර්ථයන්හිවෙත්. "අථාතො බ්‍රහ්මජිඥාසා, ඇතහෙක්වෙදය දන්නා කැමැත්ත" යනාදියෙහි මඞ්ගලාර්ථයි. "ස්නානං කෘත්වා අථ භුඤ්ජීත, නැහැමකොට ඉක්බිතිව වළඳන්න" යනාදියෙහි අනන්තරාර්ථයි. "අථ ශබ්දානුශාසනං ලිඛ්‍යතෙ, ශබ්දානුශාසය

නා ප්‍රස්තුත කොට ලියනු ලැබේ,, යනාදියෙහි ආරම්භාර්ථයි. "අථ වක්තුං සමර්ථඃ අසි, කිමෙක කි යන්ට සමර්ථයෙහිද,, යනාදියෙහි ප්‍රශ්නාර්ථයි. "අථ ධාතූන් බ්‍රෑමඃ" සාකල්‍යයෙන් ක්‍රියාර්ථයන් කිය මු,, යනාදියෙහි සාකල්‍යාර්ථයි.

අදභ්‍ර, ත්‍රි. බොහෝද.

අදර්ශන, න. විනාශය.

අදිතිනන්දන. පු. දෙවියෝ.

අදෘශ්, ත්‍රි. අන්ධයා.

අදෘෂ්ට, න. අදෘෂ්ටභය. "හුතාශ තොයජලං ව්‍යාධි ර්දුර්භික්ෂං මහ රණාථා අතිවෘෂ්ටිරනා වෘෂ්ටි මූ ෂිකාඃ ශලභාදයඃ,,යනු කියන ලද ගිනි, දිය, ලෙඩ, දුර්භික්ෂ ඝෝර ඉතාවැස්ස වැසිනැතිවී ම මී පලඟැටි යනාදීන් වනභය.

අදෘෂ්ටි, ස්ත්‍රී. කොප බැල්ම.

අද්ධා, අව්‍ය. තත්වාර්ථයි.

අද්භුත, න. විස්මය. ඉන්ද්‍රයුක්ත යෙහි, තුන්ලිඟුයි. පු. එනම් නා ව්‍යරසය.

අද්මර, ත්‍රි. කැයහොන්නා හෙවත් බොහෝ බුදින්නා.

අද්‍ය, අව්‍ය. අදදිනයෙහි.

අද්‍රි, පු. පර්වතය, රුක , හිරු.

අද්වයවාදීන්. පු. බුදුන්.

අධම, ත්‍රි. නින්දිතයා, හීන.

අධමර්ණ, ත්‍රි. නයගත් අය.

අධර, පු. තොල. ත්‍රි. යට, හීන.

අධරේද්‍යුස්, අව්‍ය. පෙරවිද. "අධ රෙද්‍යුඃ ප්‍රසූතාසා,,භිනතාමෝ පෙ රවිදුවැදුවා" යනාදියෙහිවේ.

අධිකර්ධි, ත්‍රි. සමෘධයා.

අධිකාර, පු.ව්‍යවස්ථා තැබීම.

අධිකාඞ්ග, පු. දවාලකාසනනා හස නාඩයන් ඒමතු කවීයෙහිබ බඳනාළුවිය එනම් සැට්ටයමතුනය හි බඳනාපටිය.

අධිකෘත, පු. සතිස් වැදෑරුම් කර්මස්ථානයෙහි යම් යම් කෙ ණෙක් අධිකෘතයෝද ඔවුන්ට නම් හෙවත් නිලදරන්නෝයි.

අධික්ෂිප්ත, ත්‍රි. සපඩා කරන්නවුන් විසින් සොයසාදියෙන් නිරසනයා හෙවත් බැහැරකෙළේ.

අධිත්‍යකා, ස්ත්‍රී. පර්වත මස්තක භූමිය.

අධිප, ත්‍රි. ස්වාමියා.

අධිභූ, ත්‍රි. ස්වාමියා.

අධිරෝහිණී, ස්ත්‍රී. දබුහිත.

අධිවාසන, න. සුවඳ මල්ආදියෙන් වස්ත්‍ර තාම්බූලාදිය සැරසීම හෙ වත්සුවඳ කැවීම.

අධිවින්නා, ස්ත්‍රී. පළමු හිඳි භා ර්‍යාව.

අධිශ්‍රයණී, ස්ත්‍රී. ලිප;

අධිෂ්ඨාන. න. ජීයනක, පුරය, ආ ක්‍රමණය, හෙවත් මැඩ පැවැත් ම, ප්‍රභාවය, හෙවත් මහිමය හෝ ප්‍රධාන භාවය.

අධීන, ත්‍රි. අයත් මාත්‍රය, හෙවත් අසිතිකම.

අධීර, ත්‍රි. භය ක්ෂුත් පිපාසාදියක් පැමිණිකල ධෛර්‍ය නැත්තා

හෙවත් ව්‍යාකූලවන්නා.

අධීශ්වර, පු. අගරජ.

අධුනා, අව්‍ය. මේකාලයෙහි.

අධෘෂ්ට, ත්‍රි. විළි ඇත්තා, හෙවත් හිස්මුනෙන්,

අධොක්ෂජ, පු. විෂ්ණු.

අධොංශුක, න. යට හඳනා පිළි.

අධොභුවන, න. නාගලොව.

අධ්‍යක්ෂ, ත්‍රි, සතිස් වැදෑරුම් කර්මස්ථානයෙන් යම්කෙනෙක් අධිකෘතයෝද ඔවුන්ටනම්, හෙ වත් නිලදරන්නෝ' ඉන්ද්‍රිය හමු දුහෝ ප්‍රමාණ ප්‍රමෙය දෙක.

අධ්‍යවසාය, පු. උත්සාහය.

අධ්‍යාහාර, පු. එකතු කොට සිතීම.

අධ්‍යූඪා, ස්ත්‍රී. පළමු හිඳි භාර්‍යාව.

අධ්‍යේෂණ, ස්ත්‍රී, ගුරුවරාදීන් සත් කාර පූර්වකොට කිසි අර්ථයෙක් හි නියොජනය හෙවත් ගුරුවරා දීන්ට කරණ ආරාධනාව.

අධ්වග, පු. මගියා.

අධ්වන්, පු. මග.

අධ්වනීන, පු. මගියා.

අධ්වන්‍ය, පු .මගියා

අධ්වර, පු. යාගය.

අධ්වර්‍යු, පු. යජුර්වේද දන්නෝ.

අනක්ෂර, න. නොකිය යුතු තෙ පුල.

අනඞ්ග, පු. අනඞ්ගයා.

අනච්ඡ, ත්‍රි. නොපැහැදිදේ.

අනඩුහ්, පු. භාරොද් වහනක්ෂමවූ ගොනා, ප්‍රථමා වෙහි රූපයෝ- අනඩ්වාන්, අනඩ්වාහෞ අනඩ්වා හඃ, කියාවෙත්,

අනන්ත, න. අහස, අනන්තනා රජ, ත්‍රි. සීමාරහිතය, ශෙෂය,

අනන්තා. ස්ත්‍රී. හැල්කසාඹිලියා, පෘථිවිය, හිරමුසු, නිවාලිගස්, එළ ඊතණ.

අනන්‍යජ, පු. අනඞ්ගයා.

අනන්‍යවෘත්ති. ත්‍රි. එකග වූයේ.

අනය, පු. අඹුසොඬ සුරාසොඬ බැව්ආදි ව්‍යසනය, දුදෛවය, වි පත්.

අනර්ථක, ත්‍රි. අසම්බන්ධ (සමුදායාර්ථ ශූන්‍ය) නෙපුල්.

අනල, පු. ගිනි.

අනවධානතා, ස්ත්‍රී. ප්‍රමාදය.

අනවරත, න. නිරන්තරය, ද්‍රව්‍ය වාචීකල තුන්ලිඟුයි.

අනවරාර්ධ්‍ය, ත්‍රි. ප්‍රධානද.

අනවස්කර, ත්‍රි. කිළිටි හලද.

අනස්, න ගැල.

අනාගතාර්තවා, ස්ත්‍රී. අවහැවිරිදි කන්‍යාව.

අනානප, පු. සෙවන.

අනාදර, පු. අනාදරය.

අනාමය, න. නිරොගි බව.

අනාමිකා, ස්ත්‍රී. මැදඟිලි හුලැඟි ලි දෙක අතර ඇඟිල්ල.

අනාශාසකාශ. ත්‍රි. ඵාණ්ට නම් කෂාය "ක්ෂුණ්ණා ද්‍රව්‍ය පලෙ සම්‍යක් ජලමුෂ්ණං විනික්ෂිපෙත් මුත් පාත්‍රෙ කුඩ බොන්මානං තතඃසතු ස්‍රාවයෙත් පටාත්සඃස්‍යා චතුර්ණිදුවඃ ඵාණ්ටස් තන්මානං වි

පලොංත්මිනම් ,, යනු වෛද්‍ය ශොංකාහි හෙයින් සුණුකළද්‍රව්‍ය පලමක ඉතා උණුදිය පතක් බ හා පෙරාගත් දිය ඵාණ්ටනම්.

අනාසර්ණිකපා, පු. බිම්කොසඹ.

අනාහත, ත්‍රි. අලුත්පිලි.

අනිමිෂ, පු. දෙවි, මත්ස්‍යයා.

අනිරුද්ධ, පු. අනඞ්ගයාගේ පුත්‍රයා'

අනිල, පු. සුලඟ, එනම් දෙවතා වර්ගය "වාතාඃ පචා ශදූනකාඃ" යනු වචන හෙයින් මේවර්ගයේ දෙවතාවෝ උනු පණසකැයි දත යුතු.

අනිශ, න. නිරන්තරය, ද්‍රව්‍ය වාචී කල තුන්ලිඟුයි.

අනීක, න. චතුරඞ්ගිනිසෙනාව, යුද්ධය.

අනීකසථ, පු. රජුන්ගේ අඞ්ගරක්ෂ ක වර්ගය.

අනීකිනී, ස්ත්‍රී. චතුරඞ්ගිනී සෙනා ව. බාහිනිනම් සෙනාන්තර තු නකින් යුත් සෙනාභෙදය එනම් ඇතුන් දෙදහස් එකසිය අසූ හත් දෙණෙකුගෙන්ද එපමණ රථයන්ගෙන්ද අසුන් හයදහස් පන්සිය එක්සැටකින්ද පාබල සෙන් දසදහස් නවසිය පන් තිස් දෙණෙකුගෙන්ද යුත් සේ නාව.

අනු, අව්‍ය. පශ්චාදර්ථ සදෘශාර්ථ දෙක්හිවේ. "රථ මනුගච්ඡති,, රථය පසුවයේ යනාදියෙහි පශ්චා දර්ථයි. "ජ්‍යෙෂ්ඨං අනුකරොති,, ජ්‍යෙෂ්ඨයා සෙයින් කෙරේ යනා දියෙහි සදෘශාර්ථයි.

අනුක, ත්‍රි. කාමුක තැනැත්තා. හෙවත් මෛථුනයෙහි ඉතා ඇලුම් ඇත්තා.

අනුකම්පා, ස්ත්‍රී. කරුණාව.

අනුකර්ෂ, පු. රියසක මතුයෙහි සර සම්බන්ධවූ රියයටසිටිලීය. (මෙ කල අච්චුකඳයයි කියත්.)

අනුකල්ප. පු. දෙවනවූ වෛදිකවි ධානය, එනම් නියොග ශාස්ත්‍රය.

අනුකාමින්. ත්‍රි. සෙච්ඡාප්‍රවෘත්ති ඇත්තා හෙවත් කැමතිසේ යන්නා.

අනුකාර. පු. විඩම්බනය—එනම්, යම්කිසි වස්තුවයක්හුගේ සමා න ගති ප්‍රකාශකිරීම.

අනුක්‍රම. පු. පිළිවෙළ.

අනුක්‍රොශ. පු. කරුණාව.

අනුග. ත්‍රි. අනුව යන්නා.

අනුග්‍රහ. පු. අධිකාරය හෙවත් අහිත වැලකීම් පෙර දූරිකොට ඇතිහිත සැපසීම් සවරූපවූ භා රගැනීම.

අනුචර, ත්‍රි. අනුචරයා.

අනුජ. ත්‍රි. මල්ලූ.

අනුජීවින්. පු. සෙවකයා.

අනුත්තීණ. න. ඕඩම. (රාබොන බඳුන)

අනුතාප. පු. පසුතැවීල්ල.

අනුත්තම. ත්‍රි, ප්‍රධානදෑ.

අනුත්තර. ත්‍රි. යට, අතිශය ශ්‍රෙෂ්ඨ, පිළිතුරු රහිත. ස්ත්‍රී. උතුරුදිග හැර අනික් දිග.

අනුපද, ත්‍රි. අනුව යන්නා, අනුව යාම් මාත්‍රයෙහි වැටෙන කල න පුංසක ලිඟුයි අව්‍යයී භාවයි.

අනුපදීනා, ස්ත්‍රී පාදකෘතිවූ පයබැ දිවහණ (සපත්තුව).

අනුපමා, ස්ත්‍රී. කුමුදනම් නෛර් ඍත්‍ය කොණයෙහිවූ දිග්ගජයා ගේ ඇතිනි.

අනුප්ලව, ත්‍රි. අනුචරයා.

අනුබන්ධ, පු. දෙස් ඉපැද්ම, ප්‍රකෘ ති ප්‍රත්‍යාදීන් අනුචරගී නොසිටි න වර්ණය, ප්‍රධානියා අනුව යන් නාවූ දරුවා, ආරබ්ධානුවර්තනය.

අනුබොධ, පු. පළමු ඇඟ ආලෙප කල සඳුන් ආදීන්ගේ ඉක්මුනු සුවඳ නැවත ව්‍යාකරණ පිණිස කස්තුරි ආදියෙන් ඉලීම් ආදී ක්‍රියාව.

අනුභව, පු. ප්‍රත්‍යක්ෂකාරණය හෙ වත් පලමුදන්නාලද අර්ථයාගේ නැවත සංවිඥානය.

අනුභාව, පු. ප්‍රභාව හෙවත් තෙ ජස, සත්පුරුෂයන්ගේ ප්‍රඥනිශ්චය, ක්‍රොධනෂ්ටාදීන්වූ චිත්තයාගේ විකාරය.

අනුමති, ස්ත්‍රී. අඩුවූ කලායෙන් යු ත් පුණු පොහොය.

අනුයොග, පු ප්‍රශ්නය.

අනුරොධ, පු. අනු කූලබව.

අනුලාප, පු. කීතෙපුල් නැවතකීම.

අනුලෙපන, න. කොකුම්ආදී විල වුන්.

අනුවර්තන, පු. අනුකූලබව.

අනුවාක, පු. ගිත රහිත සාංග්වේද අවයවයෙක්.

අනුශය, පු. දීර්ඝවෛරය. පසුතැ විලි.

අනුෂ්ණ, පු. අලසයා.

අනුහාර, පු. විඩම්බනය, එනම් යම් වස්තුවයකගේ සමානගති ප්‍රකා ශකිරීම.

අනූක, න. ශීලභාවය, වංශය.

අනූචාන, පු. ශික්ෂාදිෂඞ්ග සහිත සම්වෙද හදාල අය.

අනූනක, ත්‍රි. නොඅඩුදෑ.

අනූප, ත්‍රි. ජලබහුලදෙශය.

අනූරු, පු. අරුණ, සූර්ය රථාච යකයා.

අනෘජු, ත්‍රි. වක්‍ර අදහස් ඇත්තා.

අනෘත, න. කෘෂිකර්මය, බොරුබස්, ත්‍රි. බොරුබස් ඇත්තා.

අනෙකප, පු. ඇතා.

අනෙහස්, පු. කාලය, මෙහි ප්‍රථමා විභක්තිරූප– අනෙහා, අනෙහ සෝ අනෙහසඃ, කියාවෙත්.

අනොකහ, පු. වෘක්ෂය.

අන්ත, පු. මරණය, පු. න. අන්තය,

අන්තඃපුර, න. ඇතුළු වූරත් වස නගේ.

අන්තක, පු. යමරජ.

අන්තර, ත්‍රි. අවකාශහෙවත් අ වසර, අවධි හෙවත් ඉම. අඳනා රෙදි ආදිය, මුවාවීම, භෙදය හෙවත් වෙනස, තාදර්ථ්‍ය, සිදුර, තමන් අයත්, හැර, පිටත, අව සරහෙවත් ප්‍රාප්ත කාලය, මැද,

අනන්තරාතම්ය.
අන්තරා, අව්‍ය. මධ්‍යයෙහි. “ත්වාංමාංච අන්තරා කමණ්ඩලුඃ” තට ත් මටත් මැද කමණ්ඩ ලාවයි. යනාදි උදාහරණයි.
අන්තරාංස, පු අනාතුර.
අන්තරාල, න. අතුදිග.
අන්තරීක්ෂ, න. අහස.
අන්තරීප, න. දිවයින.
අන්තරෙ, අව්‍ය. මධ්‍යයෙහි. “අන යො රන්තරෙ තිෂ්ඨ, මුන්දෙදෙන මැද සිටු” යනාදි උදාහරණයි.
අන්තරෙණ, අව්‍ය. මධ්‍යවියෙහි ද වර්ජනාවියෙහිදවේ.
අන්තර්ගත, ත්‍රි. විස්මෘතදෑ.
අන්තර්ද්වාර, න. කුරුඹුවැව (ගේඅතුලේ දොර.)
අන්තර්ධා, ස්ත්‍රී. පියන.
අන්තර්ධි, පු. පියන.
අන්තර්මනස්, ත්‍රි. ව්‍යාකුලසිත් ඇත්තා.
අන්තර්වත්නී, ස්ත්‍රී. ගැබ්ඇත්තී.
අන්තර්වාණි, ත්‍රි. ශාස්ත්‍රඥයා.
අන්තර්වංශික, පු. අන්තඃපුරාධිකාරතැනැත්තෝ.
අන්තාවසායින්, පු. කරනැවැමියා.
අන්තික, ත්‍රි. සමීපය.
අන්තිකතම, ත්‍රි. ඉතාසමීපදෑ.
අන්තිකා, ස්ත්‍රී ලිප, නාටකාදියෙහිලා වැඩිමල් බූහනනී, අක්කායනුදවේ.
අන්තෙවාසින්, පු. චණ්ඩාලයා, ශිෂ්‍යයා.

අන්ත්‍ය, ත්‍රි. අනතයා.
අන්ත්‍ර, න. අතුනුබහන.
අන්දුක, පු. ඇතුන් බඳිනදම.
අන්ධ, න. අඳුර, පු. බත්, ත්‍රි. අන්ධයා.
අන්ධකරිපු, පු. ඊශ්වරයා.
අන්ධතමස, න. ඝනාන්ධකාරය.
අන්ධු, පු. ළිඳ.
අන්න, ත්‍රි. කනලද යන මේ අර්ථ වාචකයි, න. බත්.
අන්‍ය, ත්‍රි. දෙකක් අතුරෙන් ජාත්‍යාදියෙන් වෙන්කල අනිත.
අන්‍යතර, ත්‍රි. නිර්ධාරණශබ්දයෙන්වාච්‍යවූ අර්ථඇතිදෑ හෙවත් දෙකක් අතුරෙන් ජාත්‍යාදියෙන් නිර්ධාරිත හෙවත් වෙන්කල අනික්දෑ.
අන්‍යතරෙද්‍යුඃ, අව්‍ය. එක්තරාදිනෙක “අන්‍යතරෙද්‍යුඃ පිතරං ද්‍රෂ්ටායසි” එක්තරා දිනෙක පියාදකු යනාදී උදාහරණයි.
අන්‍යෙද්‍යුඃ, අව්‍ය. පසුවද. “අන්‍යෙද්‍යුරාත්මානුචරස්‍යභාවං ජිඥාසමානා, පසුවදනමන් අනුව හැසිරෙන්නහුගේ අභිප්‍රාය දන්නට කැමැත්තී. යනාදි උදාහරණයි.
අන්වච්, ත්‍රි. අනුවයන්නා.
අන්වක්ෂ, ත්‍රි. අනුවයන්නා.
අන්වය, පු. වංශය, ප්‍රත්‍යක්‍ෂ, අව්‍ය. ඇසසමීපය.
අන්වාහාර්‍ය්‍ය, න. ශ්‍රාද්ධය හෙවත් මයින් මස මළපියන් පිණිසදෙනදන්.
අන්විෂ්ට, ත්‍රි. සොයනලදදෑ.

අන්වීක්ෂිකී, ස්ත්‍රී. ගෞතමාදීන් විසින් කරණලද තර්කශාස්ත්‍රය.
අන්වේෂණා, ස්ත්‍රී. සෙවීම.
අන්වේෂිත, ත්‍රි. සෙයනලදදෑ.
අ (ආ) ප්, ස්ත්‍රී. ජලය.
අපක්‍රම, පු. යුද්ධයෙහිපලායාම.
අපඝන, පු. ශරීරාවයව
අපචය, පු. අපහරණය හෙවත් එකතුවීමෙන් මහත්වන හෝ රැස්වන යම්වස්තුවක් හුගේ එසේ එකතු නොවපහවීම.
අපචායිත, ත්‍රි. පුදනලද්දේ.
අපචිත, ත්‍රි. පුදනලද්දේ
අපචිති, ස්ත්‍රී. පිදීම, හානිය.
අපටු, ත්‍රි. රෝග ඇත්තා.
අපත්‍ය, ගැණු පිරිමි දරුදෙපක්ෂයට සා මාන්‍යනාමයෙකි.
අපත්‍රපිෂ්ණු, ත්‍රි. ලජ්ජාසිලිවූයේ.
අපත්‍රපා, ස්ත්‍රී. අන්‍යහෙතුව කින් හෙවත් අනුන්ගෙන්වූ ලජ්ජාව.
අපථ, න. නොමග.
අපථින්, න. නොමග.
අපදාන්තර, ත්‍රි. එකාබද්ධ, හෙවත් එකටබැඳුනුදෑ.
අපදිශ, න. අනුදිග.
අපදෙශ, පු. ස්වරූ පාච්ඡාදනය (වෙස්පෙරළීම) පු. ව්‍යාජය, ඉලක්කය, නිමිත්ත හෙවත් සලකුණ.
අපධ්වස්ත, ත්‍රි. නින්දිතයා, හෙවත් අපකාරබසින් නින්දාකොට පහකරනලද්දේ.
අපභ්‍රංශ, පු. අපශබ්දය එනම් ශබ්දානුශාසනයෙන් අනිෂ්පන්නාවූ ගාවී ගොණ යනාදියයි.
අපයාන, පු. යුද්ධයෙහි පලායාම.
අපරස්පර, න. අවිච්ඡින්නාව පවත්නා ක්‍රියාවටද ක්‍රියාවතුන්ට දනම් ක්‍රියාවතාන්මවූ කලීවාච්‍යලිඟුයි. “අපරස්පරංගච්ඡන්ති”. අවිච්ඡින්නාව ගමනය කෙරෙති හෙවත් නොනැවත නිතර ගමන්කෙරෙති යනු අවිච්ඡින්න ක්‍රියාවට උදාහරණයි. “පරස්පරං සාමීනගච්ඡන්ති” ගැල්පදින්නෝ අනිකෙක්ද අනිකෙක්ද එකතුවූවාහුයෙන් යනුක්‍රියාවතුන්ට උදාහරණයි.
අපරාජිතා, ස්ත්‍රී. අසන පණීණ. නොකාණියයිද ප්‍රසිද්ධයි (කටරොළු.)
අපරාද්ධපෘෂත්ක, පු. ලකින්. (ලක් වැරදවූනුවායා)
අපරාධ, පු. අපරාධය.
අපරාහ්ණ, පු. පස්වරු.
අපරෙද්‍යුඃ, අව්‍ය. අනිද්දා.
අපර්ණා, ස්ත්‍රී. උමාදෙවී.
අපලාප, පු. වලහා (ගුප්තකොට) බිණීම.
අපවර්ග, පු. නිර්වාණය.
අපවර්ජන, න. දනය.
අපවාද, පු. නින්දාව. ආඥාව. ගුණ ණනීම.
අපවාරණ, න. පියන.
අපසව්‍ය, ත්‍රි. වමසිරුර.
අපශද, පු. නීචයා.

අපසර්ප, පු. චරපුරුෂයා.
අපසව්‍ය, ත්‍රි. වම්සිරුර, දකුණු සිරුර.
අපස්කර, පු. අක්ෂයුග චක්‍ර දිවූරථාවයව.
අපස්නාත, ත්‍රි. මළවුන් පිණිසනෑයේ.
අපහාර, පු. අපහරණය හෙවත් එකතුවීමෙන් මහත් වනහෝ රස්වනයම් වස්තුවකගේ එසේ එකතුනොව පහවීම.
අපාංපති, පු. මුහුද.
අපාංග, පු. ඇසකොණ, අවයවහීනයා, අප්‍රධානියා, තිලකය.
අපාන, පු. ගුදය, ශරීරවායු. (ගුද වායුව)
අපාමාර්ග, පු. සැබෝ.
අපාවෘතක, ත්‍රි. සවප්‍රධානියා (අනුන් අයත්නොවූඅය)
අපාසන, න. මැරවීම.
අපි, අව්‍ය. ගැරහීමය සමුච්චය ප්‍රශ්නය සැකය සම්භාවනාය යනමේ අර්ථයන්හිවේ —
"අපි සිංචෙත් පලාණ්ඩුම්" ලූනු ළූනු ඉස්සෙන් නින්දයෙක යනාදියෙහි නින්දාර්ථයි. "ස්ත්‍රියං පාලය පුත්‍රංඅපි" අඹුවහා පුත්‍රයා රකු යනාදියෙහි සමුච්චයාර්ථයි "අපි ජානාසි කිංචනම්" කිංචක්දතෝ කිසිවක් දන්නෙහිද? යනාදියෙහි ප්‍රශ්නාර්ථයි" අපිචෞරෝ භවේත්" සොරෙක් වන්නේ නොද? යනාදියෙහි සැකය යනාර්ථයි" අපිස්ථාණුං ජයෙත්රාමඃ" රාමතෙම ඊශ්වරයාදීනාගේ යනාදියෙහි ලතානාටකොටික සංශයයි කියනලද සම්භාව නාර්ථයි —
අපිධාන, න. පියන.
අපිනද්ධ, පු. (චොලකාදිය.) හැන්දේ.
අපූප, පු. පූ.
අපොගණ්ඩ, ත්‍රි. හීන අවයව ඇත්තා.
අප්පති, පු. වරුණයා.
අප්පිත්ත, න. ගිනි.
අප්‍රකාණ්ඩ, පු. ගුල්මය. (පඳුර).
අප්‍රගුණ, ත්‍රි. ආකුලදෑ.
අප්‍රත්‍යක්ෂ, ත්‍රි. ඉන්ද්‍රිය විෂය නොවූදෑ.
අප්‍රධාන, න. අප්‍රධානදෑ.
අප්‍රහත, ත්‍රි, සීසෑම් ආදි වැඩනොකල කුඹුරු ආදි හිස්බිම.
අප්‍රාග්‍ය, න. අප්‍රධානදෑ.
අප්සරස්, ස්ත්‍රී. බහුවචනයි. දෙවයොනි එනම්. "ඝෘතාචී මෙනකාරම්භා උර්වශීච තිලොත්තමා සුකේශී මිශ්‍රකේශාඛ්‍යා කථ්‍යන්තෙප්සරසො බුධෛඃ "යයිදක්වනලද ඝෘතාචීය මෙනකාය රම්භාය උර්වශීය, තිලොත්තමාය. සුකේශීය. මිශ්‍රකේශීය. යනාදිවූදෙව්ලෙවසඹුවෝ.
අඵල, ත්‍රි. සාතුවෙහිද ඵලරහිත වෘක්ෂාදිය.
අබද්ධ, (ධ්‍ය) ත්‍රි. අසම්බන්ධ තෙපුල් (සමුදායාර්ථශූන්‍යතෙපුල්)

අබද්ධමුඛ, ත්‍රි. අප්‍රියවාදියා.
අබලා, ස්ත්‍රී. ස්ත්‍රී.
අබාධ, ත්‍රි. අනිවාරිතදෑ.
අබ්ජ, පු. සඳ, සක; න. සියක්කෝටිය.
අබ්ජයොනි, පු. බ්‍රහ්මයා.
අබ්ද, පු. වලාපටල, අවුරුද්ද.
අබ්ධි, පු. මුහුද.
අබ්ධි, පු. මුහුදුපෙන.
අබ්ධිකඵ, පු. මුහුදුපෙන.
අභ්‍රමු, ස්ත්‍රී. ඓරාවතනම් පූර්ව දිග්ගජයාගේ ඇතිනී.
අබ්‍රහ්මණ්‍ය, න. නාටකොක්තියෙහි දඬුමට නුසුදුස්සා.
අභය, න. සුදුමල් ඇති සැවැන්නමුල්.
අභයා, ස්ත්‍රී. අරලු.
අභාෂණ, න. නොබිණීම.
අභික, ත්‍රි. කාමුකතැනැත්තා හෙවත් මෛථුනයෙහි ඉතා කැමැත්තා.
අභික්‍රම, පු. යුද්ධයෙහි භයනැත්තනුගේ සතුරන්හරායාම.
අභිඛ්‍යා, ස්ත්‍රී. නාම. ශෝභාව.
අභිග්‍රහ, පු. කලහ පිණිස කැඳවීම.
අභිග්‍රහණ, න. සොරකම. පැහැරගැන්ම.
අභිඝාතින්, පු. සතුරා.
අභිචාර, පු. මන්ත්‍රාදියෙන් කටයුතු ජාරණ මාරණාදි හිංසාව.
අභිජන' පු. කුලප්‍රධානහෝ වංශය. ජන්මභූමිය.
අභිජාත, ත්‍රි. වංශවත්, පණ්ඩිත.
අභිඥ, ත්‍රි. ක්‍රියායෙහි දක්ෂයා.
අභිතස්, අව්‍ය සමීප, උභය, ශීඝ්‍ර, සාකල්‍ය, අභිමුඛ, යනඅර්ථයන්හිවේ. "බාරාණසිං අභිතඃ භාගිරථී" බරණැසවෙතගඟායි යනාදියෙහි සමීපයි. "අභිතඃ කුරුචාමරෞ" චාමරදෙක දෙපසටකර යනාදියෙහි උභයාර්ථයි. "අභිතඃ අධිගච" වහාඟදර යනාදියෙහි ශීඝ්‍රාර්ථයි. "අභිතඃසිංහඃ හන්ති" ව්‍යාඝ්‍රයාගතෙම ඉදිරියෙන් අවුත් නසයි යනාදියෙහි අභිමුඛාර්ථයි.
අභිධාන, න. නම.
අභිධ්‍යා, ස්ත්‍රී. අන්සතුවෙහි ආසාව.
අභිනය, පු. හැඟවීම.
අභිනව, ත්‍රි. අලුත්දෑ.
අභිනිම්ලුක්ත, පු. සූර්‍ය්‍යාස්තකාලයෙහි අස්තප්‍රාප්තවූ සූර්‍ය්‍යයා ඇත්තේ හෙවත් ඉරබස්නා කල නිදීමෙන් එකලකටයුතු ක්‍රියාඉක්මවූ තැනැත්තේ.
අභිනිර්‍ය්‍යාණ, න. විජිගීෂුහු. යුද්ධ පිණිසයාම.
අභිනීත, ත්‍රි. සුදුස්සෙන් නොරනොවූද, අතිප්‍රසන්නදෑ, ක්ෂමාඇත්තේ.
අභිපන්න, ත්‍රි. අපරාධ ඇත්තා, සතුරන් විසින් මඩනා ලද්දේ, විපත්පැමිණියේ.
අභිප්‍රාය, පු. අදහස.
අභිභූත, ත්‍රි. සතුරන්විසින් බිඳුන ලදදජි ඇත්තේ.

අභිමාන, පු. ධනාදියෙන් උපන් එඩිය, නුවන, සොහොය, හිංසා.
අභිඝොෂණ, පු. කලහපිණිස නැඟවීම.
අභිරූප, පු. පණ්ඩිත, මනොහර
අභිලාව, පු. ධාන්‍යාදිය කැපීම.
අභිලාෂ, පු ආසාව.
අභිලාෂුක, ත්‍රි. ලොභ ඇත්තා.
අභිවාදක, ත්‍රි. වඳින සුලුවූයේ.
අභිවාදන, න. වැඳීම.
අභිව්‍යාප්ති, ස්ත්‍රී. සියලුඅතපැතිරීම.
අභිශස්ත, ත්‍රි. ලොකාපවාදයෙන් දූෂිතවූයේ.
අභිශස්ති, ස්ත්‍රී. ඉල්ලීම.
අභිශාප, පු. සුරාපීම් ආදිය නො කලාහට කලේයයි ආරොපනය කරන මිථ්‍යාපවාදය.
අභිෂඞ්ග, පු. ශාපය, පරිභවය.
අභිෂව, පු. සොමරසපානය, සුරා තැනීම.
අභිෂෙණන, න. යුඞපිණිස සෙන් හා සතුරා කරායාම.
අභිෂ්ටුත, ත්‍රි. සතුතිකරණලද ය නඅභිවාචකයි.
අභිසර, ත්‍රි. අනුචරයා.
අභිසාරිකා, ස්ත්‍රී. ලකුණු කොට දක්වූ තැනට වල්ලභයන් කැමැත්තෙන් යන්නාවූ අබිසරුලිය.
අභිසම්පාත, පු. න. යුඞය.
අභිසාර, පු. පැහැරගැන්ම හෙවත් සොරකම, යුඞාදියෙහි සතුරන් බැහැරලන පරිද්දෙන් ඉදිරියටයාම, සනාඞවීම.
අභිහිත, ත්‍රි. කීයනලද.
අභීක, ත්‍රි. කාමුකතැනැත්තා හෙවත් මෛථුනයෙහි ඉතාකැමැත්තා.
අභීක්ෂ්ණම්, අව්‍ය. නොයෙක්වර, නිතර.
අභීප්සිත, ත්‍රි. අභීෂ්ට හෙවත්ප්‍රියදෑ.
අභීරපල්ලි,(ල්ලී) ස්ත්‍රී. ගොපලුගම.
අභීරු, ස්ත්‍රී. ශතාවරිය.
අභීරුපත්‍රී, ස්ත්‍රී. ශතාවරිය.
අභීෂඞ්ග, පු. සාපකිරීම.
අභීෂු, පු. අසුන් මුවරුහැන, හිරු ආදීන්ගේරැස්.
අභීෂ්ට, ත්‍රි. ප්‍රියදෑ.
අභ්‍යග්‍ර, ත්‍රි. සමීපය.
අභ්‍යන්තර, න. අනුදිග.
අභ්‍යමිත, ත්‍රි. රොගඇත්තා.
අභ්‍යමිත්‍රීණ, ත්‍රි. අතිශයින් සතුරා ඉදිරියට යන්නා.
අභ්‍යමිත්‍රීය, ත්‍රි. අතිශයින් සතුරා ඉදිරියට යන්නා.
අභ්‍යමිත්‍ර්‍ය, ත්‍රි. අතිශයින් සතුරා ඉදිරියට යන්නා.
අභ්‍යර්ණ, ත්‍රි. සමීපය.
අභ්‍යවකර්ෂණ, න. ශල්‍යාදිය ඉදිරීම.
අභ්‍යවස්කන්දන, න. යුඞයෙහි පහරදීම් ආදියෙන් සතුරන් බලසිඳීම.
අභ්‍යවපන්න, ත්‍රි. කනලදදෑ.
අභ්‍යාඛ්‍යාන, ත්‍රි. මටසියයක්නයවූ යෙහිය යනාදිබොරුවෙන් දොෂාරොපණය කිරීම.
අභ්‍යාගම, පු. යුඞය.

අභ්‍යාගාරික, පු. කෙලඹියා හෙවත් දරාදිපොෂණයෙහි සංසක්තයා.
අභ්‍යාදාන, න. ආරම්භය.
අභ්‍යාන්ත, ත්‍රි. රොගඇත්තා.
අභ්‍යාමර්ද, පු. යුඞය.
අභ්‍යාශ, ත්‍රි. සමීපය.
අභ්‍යාසාදන, න. යුඞයෙහි පහරදීම් ආදියෙන් සතුරන් බලසිඳීම.
අභ්‍යුදිත, පු. සුපනකල්හි උදාවූ සූර්‍ය්‍යයා ඇත්තේ හෙවත් ඉර උදාවනකල නිඳීමෙන් එකලත වයුත ක්‍රියාදුරුකල තැනැත්තේ.
අභ්‍යුපගම, පු. පොරොන්දුව. (ගිවිසුම.)
අභ්‍යුපපත්ති, ස්ත්‍රී. අභිනය වලක්වා හිතය සම්පාදන ආකාරඇති අනුග්‍රහය, පිළිගැනීම.
අභ්‍යූෂ, පු. අඩක්තැම්බුනවාදිය.
අභ්‍ර, න. අහස, මෙඝය.
අභ්‍රක, න. මිහිරන්(තහඩුමිණිරන්)
අභ්‍රපුෂ්ප, පු. හොම්බුගස්.
අභ්‍රමාතඞ්ග, පු. ශක්‍රයාගේ ඇතා.
අභ්‍රමු, ස්ත්‍රී. දිගැතිනිනු.
අභ්‍රමුවල්ලභ, පු ශක්‍රයාගේ ඇතා.
අභ්‍රි (භ්‍රී), ස්ත්‍රී. පලුපත "පොතා දෙමිලාපනයනාමිං කාෂ්ඨාදිරචිතකුද්දාලසා" නැව් හොරු ආදියේ මිලාපනය නය පිණිස දැවආදියෙන් කලඋදැල්ල.
අභ්‍රිය, ත්‍රි. වලාහෙයහිවූදෙය.
අභ්‍රේෂ, පු. සුදුසුදෙය.
අමත්‍ර, න. සැලිවලන් ආදී සියලු බඳුන්.
අමර, පු. දෙවියො.
අමරාවතී, ස්ත්‍රී. ශක්‍රයාගේනුවර.
අමර්ත්‍ය, පු. දෙවියෝ.
අමර්ෂ, පු. කොපය.
අමර්ෂණ, ත්‍රි. කිපන සුලුවූයේ
අමල, න. අභ්‍රක (මිණිරන්.)
අමා, අව්‍ය. සහාර්ථ සමීපාර්ථ යන්හි වේ. "පුත්‍රෙණ අමාතුඩොණ" පුතුහාකැටිව වළඳයි යනාදීයෙහි සහාර්ථයි "අමාත්‍ය" රාජාදීන් හා කැටිව පවත්නේය යනාදි යෙහි සමීපාර්ථයි.
අමාංස, ත්‍රි. දුර්වලයා.
අමාත්‍ය, පු. මන්ත්‍රියා.
අමානස්‍ය, න. සිත්පීඩාව (දුක) ව්‍යාකුලබව, විශෙෂාලිඟදාවී.
අමාවස්‍යා, ස්ත්‍රී. අවපසළොස්වක.
අමාවාස්‍යා, ස්ත්‍රී. අවපසළොස්වක.
අමිත්‍ර, පු. සතුරා.
අමුත්‍ර, අව්‍ය. ජන්මාන්තරාර්ථයි "ඉහචා මුත්‍රච පලම්" මෙලොවද පරලොවද පලයි යනාදි උදාහරණයි.
අමෘණාල, න. සුදුමල් ඇති සැවැන්නමුල්මෘණාලයනුද මෙහිනමි.
අමෘත, න. (නිතරධාන්‍යාදිය) නොඉල්ලීම, දිව්‍යභොජනය. යාගයෙහි ශෙෂවූදී ගිතෙල්දියආදියජලය.
අමෘතා, ස්ත්‍රී. කිදී, ඇඹුලුගස, අරලු.
අමෘතාන්ධස්, පු. දෙවියෝ.
අමොඝා, ස්ත්‍රී. වලඟසාල්.

අම්බර, න. අහස, වස්ත්‍ර.
අම්බරීෂ, න. ඇතිළිය (එනම්මැටි බඳුන)
අම්බෂ්ඨ, පු. වෛශ්‍ය ස්ත්‍රියගේ බ්‍රාහමණ පුරුෂයා නිමිත්තකොට ගෙන උපන් අය. හේ චිකිත්සා ව්‍යාපාරීසි, හෙවත් ඔහුගේ ජීවිකාව වෙදකමයි.
අම්බෂ්ඨා, කිඳි වැල්, දියමිත්තා, යූථිකාගස්.
අම්බා, ස්ත්‍රී. නාට්‍යෝක්තියෙහි මව, සාමාන්‍යෝක්තියෙහිදවේ.
අම්බිකා, ස්ත්‍රී. උමාදෙවී.
අම්බු, න. ජලය.
අම්බුජ, පු. දිය මිදෙල්ලගස.
අම්බුභෘත්, පු. මේඝය.
අම්බුවේතස, පු. දිය[illegible]ලුගස.
අම්බූකෘත, න. කෙලතොලු බස්.
[illegible]ම්භස්, න. ජලය.
අම්භෝරුහ, පු. න. පියුම්.
අම්මය, ත්‍රි. ජලවිකෘතිය එනම් පෙන ආදිවූ ජලයෙහි විකාරයයි.
අම්ල, පු. ඇඹුල් රස, ඉන්යුත් දෙයෙහි තුන්ලිඟුයි, ඇඹුල්වේගස.
අම්ලලෝණිකා, ස්ත්‍රී. ඇඹුලැඹිලිය.
අම්ලාන, පු. කටුකරඬුගස.
අම්ලිකා, ස්ත්‍රී. සිහිඹලා.
අය, පු. පුරාකෘත කුශලය.
අයන, න. අයනය (හිරුදුරුත්තර සංක්‍රමණය කළතැන් පටන් ඇසළමස දක්වා උත්තරායනය ඇසළමස සිට දුරුත්ත දක්වා දක්ෂිණායනයයි කියා අයනම යෙකි,) මග.
අයස්, න. යකඩ.
අයඃප්‍රතිමා, ස්ත්‍රී. ලෝපිළිරුව.
අයි, අව්‍ය. නලවා කියන බස්හි "අයිවිලාසිනී කථයසි" මැණී කෝකොහියන්නීද? යනාදී අංකාරයි.
අයුත, න. දසදහස.
අයොග්‍ර, න. මොහොල.
අර, න. ඉක්මන්.
අරඝට්ට, පු. ලිඳ විශෙෂයෙක්, "අරෙඃච ක්‍රාකාරසදෘශෙශොකාෂ්ඨ විශෙෂෙෂඃ ඝට්ටතෙසා අරඝට්ට," යනු වචන බැවින් චක්‍රාකාරවූ දැව විශෙසෙකින් රචනා කරනලද ලිඳැයි හෙවත් දියනැගීමට රොදයක්යෙදු ලොකු ලිඳ.
අරණි, පු. ස්ත්‍රී. ගිනිගානලීය.
අරණ්‍ය, න. වනය. අරණ්‍යානී කියාබහු වචන වූවිට මහවනයට නමි.
අරත්නි, පු. මිටිරියන.
අරර, ස්ත්‍රී. දෙර, අරරී කියාමෙයි ස්ත්‍රී ලිඟුදවේ.
අරලු, පු. තොටිලගස.
අරවින්ද, පු. න. පද්මය.
අරෂ්කර, පු. බඩුලු, ත්‍රි. වණකරණ්ද.
අරාති, පු. සතුරා.
අරාල, ත්‍රි. වක්‍ද. පු. සදෙලමල.

(දුම්මල)
අරි, පු. සතුරා.
අරිත්‍ර, න. රිට.
අරිමෙද, පු. ඉඹුරු, ගුරන්ද.
අරිෂ්ට, න. සොල සමනාය—එනම් පාදයක් දියබහා දබෙන් ඇලළු තක්‍රය, අඩක් දියබහා ඇලළු දශ්විත්ය, දියරහිතව එසේ ඇලළු මථිතය යන තක්‍රයට, සාමාන්‍ය නාමයයි. අශුභය, කිඹිරිගෙය, පු. රුක්පෙතෙල, හෙලලූණු, කවුඩා, කොසඹගස.
අරිෂ්ටදුෂ්ටධී, ත්‍රි. ආසන්න මරණයෙන් දුෂිත බුද්ධි ඇත්තේ.
අරුණ, පු. සූර්යරථාචාර්යයා. අරුණ, සූර්යයා, අරුණුවන් (මදක්රත) ත්‍රි. ඉන්යුත්දෙය.
අරුණා, ස්ත්‍රී. ඉවද.
අරුන්තුද, ත්‍රි. මර්මපීඩා කරන්නේ.
අරුෂ්කර, පු. බැදුලුගස.
අරුස්, න. වණය.
අරෝක, ත්‍රි. ප්‍රභාරහිතවූ සඳහිරු ආදිදෙය.
අර්ක, පු. වරා, හිරු, පිළිමිණි.
අර්කපර්ණ, පු. වරාගස.
අර්කබන්ධු, පු. ගෞතමසර්වඥ.
අර්කාහ්ව, පු. වරාගස.
අර්ගල, ස්ත්‍රී. න. අගුල.
අර්ඝ, පු. මිල, පූජාවිධිය.
අර්ඝ්‍ය, ත්‍රි. පිදියයුත්ත.
අර්චා, ස්ත්‍රී. පිදීම, පිළිරුව.
අර්චිත, ත්‍රි. පුදනලද්දේ.
අර්චිස්, ස්ත්‍රී. න. ගිනි සිළු, (පුංනපුංසකයයිද පැණේ.) ස්ත්‍රී. න. රශ්මිය.
අර්ජන, පු. හෙලපණ්ඩුවර්ණය.
අර්ජුන, පු. සුදුපැහැ, කුඹුක්ගස, ත්‍රි. ඉන්යුත් දෙය, න. තණකොල.
අර්ජුනී, ස්ත්‍රී. දෙන.
අර්ණව, පු. මුහුද.
අර්ණස්, න. ජලය.
අර්තික, න. පිළිකුල.
අර්ති, ස්ත්‍රී. පීඩාව, දුනුමුඩාව.
අර්ථ, පු. වචනාර්ථය, ධනය, තත්වය, ප්‍රයොජනය, වැලැක්ම.
අර්ථනා, ස්ත්‍රී. ඉල්ලීම.
අර්ථප්‍රයොග, පු. පොලියෙන් ජීවත්වීම.
අර්ථින්, පු. සෙවකයා, යාචකයා.
අර්ය, න. ගල්සෙවෙල්.
අර්දනා, ස්ත්‍රී. ඉල්ලීම.
අර්දිත, ත්‍රි. අර්දිකලේ හෙවත්යදනාලද්දේ.
අර්ධ, පු. නොසමඅඩ, න. සමඅඩ, මෙහිතුන්ලිඟුදවේ.
අර්ධචන්ද්‍රා, ස්ත්‍රී. කෘෂ්ණ තෙවඩි, (කළුතුසකවාලු)
අර්ධනාව, න. අඩනැව.
අර්ධරාත්‍ර, පු. මධ්‍යමරාත්‍රිය.
අර්ධවක, පු. යවමැදකට බඳුම්හීගු බෙරවෙසෙසෙක්.
අර්ධහාර, පු. දෙළොස් වැලක්ඇති මුතුහර.
අර්බුද, න. දශකොටිය.
අර්භක, පු. පක්ෂි පැටවා.

අම්බර, න. අහස, වස්ත්‍ර.

අම්බරීෂ, න. ඇතිළිය (එනම්මැටි බඳුන)

අම්බෂ්ඨ, පු. වෛශ්‍ය ස්ත්‍රියගෙ බ්‍රාහ්මණ පුරුෂයා නිමිත්තකොට ගෙන උපන් අය. හේ චිකිත්සා ව්‍යාපාරියි, හෙවත් ඔහුගේ ජීවිකාව වෙදකමයි.

අම්බෂ්ඨා, කිඳි වැල්, දියමිතතා, යූථිකාගස්.

අම්බා, ස්ත්‍රී. නාට්‍යෝක්තියෙහි මව, සාමාන්‍යෝක්තියෙහිදුවේ.

අම්බිකා, ස්ත්‍රී. උමාදෙවි.

අම්බු, න. ජලය.

අම්බුජ, පු. දිය මිදෙල්ලගස.

අම්බුභෘත්, පු. මේඝය.

අම්බුවේතස, පු. දියහොමුනස.

අම්බූකෘත, න. කෙලතොලු බස්.

අම්භස්, න. ජලය.

අම්භෝරුහ, පු. න. පියුම්.

අම්මය, ත්‍රි. ජලවිකෘතිය එනම් පෙන ආදිවූ ජලයෙහි විකාරයයි.

අම්ල, පු. ඇඹුල් රස, ඉන්යුත් දෙයෙහි තුන්ලිඟුයි, ඇඹුල්වේගස.

අම්ලලෝණිකා, ස්ත්‍රී. ඇඹුලැඹිලිය.

අම්ලාන, පු. කටුකරඹුගස.

අම්ලිකා, ස්ත්‍රී. සිඹලා.

අය, පු. පුරාකෘත කුශලය.

අයන, න. අයනය (හිරුදුරුත්ත වසංක්‍රමණය කළතැන් පටන් ඇසළමස දක්වා උත්තරායනය ඇසළමස සිට දුරුත්ත දක්වා දක්ෂිණායනයයි කියා අයනම යෙකි,) මග.

අයස්, න. යකඩ.

අයඃප්‍රතිමා, ස්ත්‍රී. ලෝපිළිරුව.

අයි, අව්‍ය. නලවා කියන බස්හි "අයිවිලාසිනි කථයාසි" මැණි කෝකොහියන්නිද? යනාදි අංකාරයි.

අයුත, න. දසදහස.

අයෝග්‍ර, න. මොහොල.

අර, න. ඉක්මන්.

අරසමට, පු. ලිත්වි ශේෂයෙක්, "අරෛරෑව ක්‍රාකාරසඳුශෛෂෑකා ෂඨ විශෙෂශේෂඃ සවාඃතෙසෞ අරසට්ටා" යනු වචන බැවින් චක්‍රාකාරවූ දවවෙසෙසින් රචනාකරනලද ලිඳැයි හෙවත් දියනැගීමට රොදයක්යෙදූ ලොකු ලිඳ.

අරණි, පු. ස්ත්‍රී. ගිනිගානාලිය.

අරණ්‍ය, න. වනය. අරණ්‍යානී කීයාබහු වචන වූවිට මහවනයට නමි.

අරත්නි, පු. මිට්රියන.

අරර, ස්ත්‍රී. දොර, අරරී කියාමෙහි ස්ත්‍රී ලිඟුදවේ.

අරලු, පු. තොටිලගස.

අරවින්ද, පු. න. පද්මය.

අරස්කර, පු. බඳුලු, ත්‍රි. වණකරණාදී.

අරාති, පු. සතුරා.

අරාල, ත්‍රි. වක්ද. පු. සඳෙලමල.

(දුම්මල)

අරි, පු. සතුරා.

අරිත්‍ර, න. රිට.

අරිමේද, පු. ඉඹුරු, ගුරන්ද.

අරිෂ්ට, න. සොල සමන්‍යය–එනම් පාදයක් දියඹහා දඬෙන් ඇලළුතන්‍රය, අඩක් දියඹහා ඇලළුලදශවත්‍ය, දියරහිතව එසේ ඇලළු මථිතය යන තක්‍රයට, සාමාන්‍ය නාමයයි. අශුභය, කිඹිරිගෙය, පු. රුක්පෙතෙල, හෙළලුණු, කවුඩා, කොසඹගස.

අරිෂ්ටදුෂ්ටධී, ත්‍රි. ආසන්න මරණයෙන් දූෂිත බුඩි ඇත්තේ.

අරුණ, පු. සූර්‍යරථාචාර්‍යයා. අරුණ, සූර්‍යයා, අරුණුවන් (මදක්රත) ත්‍රි. ඉන්යුත්දෙය.

අරුණා, ස්ත්‍රී. ඉවද.

අරුන්තුද, ත්‍රි. මම්පීඩා කරන්නේ.

අරුෂ්කර, පු. බඳුලුගස.

අරුස්, න. වණය.

අරෝක, ත්‍රි. ප්‍රභාරහිතවූ සඳහිරු ආදිදෙය.

අර්ක, පු. වරා, හිරු, පිළිමිණි.

අර්කපර්ණ, පු. වරාගස.

අර්කබන්ධු, පු. ගෞතමසම්බුද.

අර්කාහ්ව, පු. වරාගස.

අර්ගල, ස්ත්‍රී. න. අගුල.

අර්ඝ, පු. මිල, පූජාවිධිය.

අර්ඝ්‍ය, ත්‍රි. පිදියයුත්ත.

අර්චා, ස්ත්‍රී. පිදීම, පිළිරුව.

අර්චිත, ත්‍රි. පුදනලද්දේ.

අර්චිස්, ස්ත්‍රී. න. ගිනි සිළු, (පුංනපුංසකයයිද පැණේ.) ස්ත්‍රී. න. රශ්මිය.

අර්ජක, පු. හෙළපර්ණාසවෘක්ෂය.

අර්ජුන, පු. සුදුපැහැ, කුඹුක්ගස, ත්‍රි. ඉන්යුත් දෙය, න. තණකොල.

අර්ජුනී, ස්ත්‍රී. දෙන.

අර්ණව, පු. මුහුද.

අර්ණස්, න. ජලය.

අර්තික, න. පිළිකුල.

අර්ති, ස්ත්‍රී. පීඩාව, දුනුමුඩාව.

අර්ථ, පු. වචනාර්ථය, ධනය, කාර්‍යය, ප්‍රයෝජනය, වැළැක්ම.

අර්ථනා, ස්ත්‍රී. ඉල්ලීම.

අර්ථප්‍රයොග, පු. පොලියෙන් ජීවත්වීම.

අර්ථින්, පු. සේවකයා, යාචකයා.

අර්ථ්‍ය, න. ගල්සෙවෙල්.

අර්දනා, ස්ත්‍රී. ඉල්ලීම.

අර්දිත, ත්‍රි. අර්දිකලේ හෙවත්යදනාලද්දේ.

අර්ධ, පු. නොසමඅඩ; න. සමඅඩ, මෙහිතුන්ලිඟුදවේ.

අර්ධචන්ද්‍රා, ස්ත්‍රී. කෘෂ්ණ තෙවඩී, (කළුතුසකවාලු)

අර්ධනාව, න. අඩනැව.

අර්ධරාත්‍ර, පු. මධ්‍යමරාත්‍රිය.

අර්ධකා, පු. යවමැදකට බඳුමිහිගු බෙරවෙනසෙක්.

අර්ධහාර, පු. දොළොස් වැලක්ඇති මුතුහර.

අර්බුද, න. දශකොටිය.

අර්භක, පු. පක්ෂි පැටවා.

අර්ම, ත්‍රි. එනම් අක්ෂිරෝගය.
අර්ය, පු. ස්වාමියා, වෛශ්‍ය කුල උපන්නේ,
අර්යමන්, පු. සූර්යයා, ප්‍රථමායෙහි රූප—අර්යමා, අර්යමනෝ, අර්යමනඃ යනුයි.
අර්යා, ස්ත්‍රී. වෛශ්‍යස්ත්‍රී, ස්වාමිදූ.
අර්යාණී, ස්ත්‍රී. වෛශ්‍යස්ත්‍රී, ස්වාමිදූ.
අර්යී, ස්ත්‍රී. වෛශ්‍ය භාර්යාව.
අර්වන්, පු. අශ්වයා, මෙහි ප්‍රථමායෙහි රූප—අර්වා, අර්වාණෝ, අර්වාණඃ, යනුයි. ත්‍රි. නින්දිතයා.
අර්වාක්, අව්‍ය. පශ්චාදර්ථයි “සෘතුත්‍රයාදර්වාක් මණ්ඩනානානතු මුණ්ඩනම්” සෘතුත්‍රයෙන් පසුසැරසීම් නිමිත්තෙන් ඉසමුඬුනොකරන්නේය යනාදි උදාහරණයෙහි දතයුතු. න. මෙතෙර.
අර්ශස්, න. එනම්රෝගය.
අර්ශස, ත්‍රි. අර්ශස් ඇත්තා.
අර්ශෝඝ්න, පු. කිඩාරම්.
අර්හණා, ස්ත්‍රී. පිදීම.
අර්හිත, ත්‍රි. පුදනලද්දේ.
අලම්, අව්‍ය. භූෂණ, පර්යාප්ති හෙවත් පරිපූර්ණතා, ශක්ති, වාරණ හෙවත් වැලකීම යන මේඅර්ථයන්හිවේ. “අලඞ්කෘතඃ ශිශුඃ” ලදරුතෙමේ සරසනලද්දේය. යනාදියෙහි භූෂණයි, “අලං භුක්තවාන්” සෑහෙනතෙක් අනුභවකෙළේය යනායෙහි පර්යාප්තිහෙවත් පරිපූර්ණතායි.

අලක, පු. කියඹුවහෙවත් කුටිලකෙශය.
අලකා, ස්ත්‍රී. වෙසමුණුගේ නුවර.
අලක්ත, පු. ලාකඩ.
අලගර්දී, පු. දියනයා.
අලංකරිෂ්ණු, ත්‍රි. පහන් ගන්වනලද්දේ හෙවත් සරසනලද්දේ.
අලඞ්කතෘ, ත්‍රි. සරසනාදුලුවුයේ.
අලඞ්කර්මීණ, ත්‍රි. ක්‍රියායෙහියොග්‍යයා හෙවත් සමර්ථයා.
අලඞ්කාර, පු. ආභරණය.
අලඞ්කෘත, ත්‍රි. පහසින්ගන්වන ලද්දේ හෙවත් සරසන ලද්දේ.
අලඞ්ක්‍රියා, ස්ත්‍රී. අලඞ්කාරණය.
අලර්ක, පු. හෙළවරා, පියරුබලු.
අලක්ෂ්මී, කාලකණ්ණිය.
අලස, පු. අලසයා.
අලාත, න. ගිනිපෙණෙහෙල්ල.
අලාබු(බූ), ස්ත්‍රී. ලබු.
අ(ආ)ලි, පු. ගෝණුස්සා.
අලි, පු. බඹරා.
අලික, න. නලල.
අලින්, පු. බඹරා.
අලිඤ්ජර, පු. මහත් කුසී ඇතිදිය බහාතබන ලොකු සැළ.
අලීක, න. අප්‍රිය, අසත්‍යය.
අල්ප, ත්‍රි. කුඩාදෑ.
අල්පතනු, ත්‍රි. කුරුඅය.
අල්පමාරිෂ, පු. සුලුකුර.
අල්පසරස්, න. කුඩාවිල.
අල්පිෂ්ඨ, ත්‍රි. ඉතාකුඩාදෑ.
අල්පීයස්, ත්‍රි. ඉතාකුඩාදෑ.
අවකර, පු. කසලගොඩ.

අවකීර්ණින්, පු. ස්ත්‍රීසහමයෙන් නශවුවුව්‍රතඇත්තේ.
අවකෘෂ්ට, ත්‍රි. නික්මවූයේ.
අවකේශින්, ත්‍රි. සෘතුවෙහිද ඵල රහිත වෘක්ෂාදිය.
අවක්‍රය, පු. මිල.
අවගණිත, ත්‍රි. අවඥකරණලද්දේ.
අවගත, ත්‍රි. අවබොධකලදෑ.
අවගීත, ත්‍රි. නින්දිතදෑ හෝ ප්‍රසිද්ධ වූගහීතඇත්තේ, ජනාපවාදය, නින්දාව.
අවග්‍රහ, පු. වැසිහඹ, ඇතුන්ගේ ලලාටය.
අවග්‍රාහ, පු. වැසිහඩ.
අවචූර්ණිත, ත්‍රි. සුධාදිවූ චූර්ණයෙන් අවකීර්ණවූදෑ.
අවඥා, ස්ත්‍රී. අනාදරය.
අවඥාත, ත්‍රි. අවඥ කරණලද්දේ.
අවට, පු. භූමියෙහිවූ සිදුර(වළ) ස්ත්‍රී ලිඞ්ගයෙහි අවටිකියාවේ.
අවටීට, ත්‍රි. පැතලි නාසා ඇත්තේ.
අවටු, පු. උකුණුවළ හෙවත් ඉසහාග්‍රීවය ගැළපුනු සන්ධිය.
අවතංස, පු න. කර්ණාභරණය, මුදුන් මල් කඩ.
අවතමස, න. විරලාන්ධකාරය (ඇඳිරිය)
අවතොකා, ස්ත්‍රී. වැටෙන ගැබ් ඇතිදෙන.
අවදංශ, පු. සුරාපානයට ගන්නා බැදිමස් ආදිඅවුලු.
අවදාත, පු. සුදුපැහැ, කහපැහැ.
අවදාන, න. පූර්වචරිතය, එනම්—අද්භුතරූපවූ විශුද්ධවූ අභිප්‍රෙතවූසම්ශීලයෙන් දූෂණය නොකෙරේද හෙයයි.
අවදාහ න. සුදුමල් ඇති සැන්න මුල්.
අවදාරණ, න. හුදැල්ල.
අවදීර්ණ, ත්‍රි. දියවූදෑ.
අවද්‍ය, ත්‍රි. නින්දිතයා.
අවධාරණ, න. මෙතෙකැයි පිරිසිඳීම, නිශ්චය.
අවධි. පු. සීමාව, බිලය.
අවධ්වස්ත, ත්‍රි. සුධාදිවූ චූර්ණයෙන් අවකීර්ණවූදෑ.
අවන, න. පිණවීම.
අවනත, ත්‍රි. අගනැමිදෑ.
අවනාට, ත්‍රි. තැපලිනාසා ඇත්තේ.
අවනාය, පු. පාතවැටීම.
අවනි(නී), ස්ත්‍රී. භූමිය.
අවන්තිසෝම, න. කාඩි.
අවන්ධ්‍ය, ත්‍රි. සෘතුප්‍රාප්තියෙහි ලාපලදරණරුක් ආදිය.
අවභෘථ, පු. යඥනාදික දෝෂනිරාසයපිණිසද ප්‍රධානයාගයාගේ ප්‍රතිෂ්ඨාපිණිසද කරණලද යාගය.
අවභ්‍රට, ත්‍රි. තැපලිනාසා ඇත්තේ.
අවම, ත්‍රි. නින්දිතයා, හීන.
අවමත, ත්‍රි. අවඥකරණලද්දේ.
අවමර්ද, පු. ශස්‍යසම්පන්න දෙශයට සතුරු සෙනග කරන පීඩාව.
අවමානන, න. අනාදරය.
අවමානිත, ත්‍රි. අවමන් කරණලද්දේ.
අවයව, පු. ශරීරාවයව.

අවර, න. ඇතුන්ගේ පශ්චාජ්ජඞ්ඝාදිශෙෂය හෙවත් පසුභාගය.
අවරජ, ත්‍රි. මල්ලු.
අවරති, ස්ත්‍රී. විරතිය.
අවරවර්ණ, පු. ශුද්‍රයා.
අවර්ණ්‍ය, ත්‍රි. නින්දිතද හෝ නින්දිතමාත්‍රය.
අවරොධ, පු. අන්තඃ පුරය, හෙවත් ඇතොවුරත් හිඳිනාගේ.
අවරොධන, න. අන්තඃ පුරය හෙවත් ඇතොවුරන්හිඳිනාගේ.
අවරොහ, අරලු, (ගසමුලින් අගට නැගි කිඳිවැල්ආදිය).
අවර්ණ, පු. නුගුණකිම.
අවලග්න, පු. ශරීරමධ්‍යය.
අවල්ගුජ, පු. බෝදිගස්.
අවවාද, පු. අවඥව.
අවශ්‍යම්, අව්‍ය. නිශ්චයාර්ථයි.
අවශ්‍යාය, පු. පිනි.
අවෂ්ටබ්ධ, ත්‍රි. ආශ්‍රිත, නුදුරු, බද්ධ.
අවසර, පු. ප්‍රස්තාව.
අවසාන, න. කෙළවර.
අවසිත, ත්‍රි. නිමවනලද්ද, අවබොධකළද්ද.
අවස්කර, පු. මල, පුරීෂාදි නිම්තන.
අවස්ථා, ස්ත්‍රී. අවස්ථාව.
අවහාර, පු. මෝරා.
අවහිත්‍ථා, ස්ත්‍රී. ආකාරගුප්තිය, (ශොකාදියෙන්වූ මුවමැල වීම් ආදිආකාර සැඟවීම)
අවහෙල, න. අනාදරය.
අවාක්පුෂ්පී, ස්ත්‍රී. ශතපුෂ්ප.
අවාග්‍ර, ත්‍රි. අගනැමිද්ද.

අවාච්, ත්‍රි. ගොලුවා, යටබැලූමුවඇත්තා.
අවාචී, ස්ත්‍රී. දකුණුදිග. අපාචී යනුද පාඨයි.
අවාච්‍ය, ත්‍රි. නොකියයුතු තෙපුල්.
අවාඞ්මුඛ, ත්‍රි. යටබැලූමුවඇත්තා.
අවාර, න. මෙතෙර.
අවාසස්, ත්‍රි. නග්නයා.
අවි, පු. සෙල්, එළු, හිරු, ස්ත්‍රී. ඔසප් ඇත්තී.
අවිග්න, පු. කරඹ.
අවිත, ත්‍රි. රක්ෂාද්ද.
අවිද්‍යා, ස්ත්‍රී. නුනුවන.
අවිනීත, ත්‍රි. උඩඟුවූයේ.
අවිරත, න. නිරන්තරය. ද්‍රව්‍යයෙහි වැටෙනකල තුන්ලිඟයි.
අවිලම්බිත, ත්‍රි. ඉක්මන්ද්ද, න. ඉක්මන.
අවිස්පෂ්ට, න. අව්‍යක්ත වචනය. ඉන්යුත්දෙයෙහි වැටෙන කල තුන්ලිඟයි.
අවීචි, පු. එනම් නිරය හෙදය.
අවීරා, ස්ත්‍රී. සැමිපුත්හා දරුවන් නැත්තී.
අවෙක්ෂා, ස්ත්‍රී. ප්‍රත්‍යවෙක්ෂාව.
අව්‍යක්ත, පු. විෂ්ණු.
අව්‍යක්තරාග, පු. අරුණ.
අව්‍යණ්ඩා, ස්ත්‍රී. වලුරුම්ද්ද.
අව්‍යථා, ස්ත්‍රී. අරලු, උත්තරදෙශයෙහි වන්නාවූ පද්මචාරිණීනම් ගස. සථලකමලිනියයි ප්‍රසිද්ධද්‍රව්‍යය. මැණික්වැන්නායයි කියත්.
අව්‍යවහිත, ත්‍රි. ගැළපුනු හෝ ඇ

ලුනුද.
අශනායා, ස්ත්‍රී. ක්ෂුධාව.(බඩගිනි)
අශනායිත, ත්‍රි. බඩසාඇත්තේ.
අශනි, ස්ත්‍රී. විදුරවිය.
අශිත, ත්‍රි. කනලදයනඅර්ථයි.
අශිශ්වී, ස්ත්‍රී. දරුවන්නැත්තී.
අශුභ, න. අශුභය, පාපය.
අශෙෂ, ත්‍රි. නොඅඩුද්ද.
අශොක, පු. හෝපලුගස.
අශොකරොහිණී, ස්ත්‍රී. කුළුරු සැණ. අශොකා, රොහිණීකියා වෙන්වශයෙන් නම් දෙකක්ද වෙත්.
අශ්මගර්භ, පු. මරාමිරා.
අශ්මජ, න. ගල්සෙවෙල්.
අශ්මන්, පු. පහණ (ගල).
අශ්මන්ත, න. ලිප.
අශ්මපුෂ්ප, න. ගල්සෙවෙල් (කප්පරවල්ලියටදනම්.)
අශ්මරී, ස්ත්‍රී. එනම් රෝගය.
අශ්මසාර, පු. යකඩ.
අශ්‍ර(ස්‍ර), පු. හිසකේ, කොණ, න. රුධිල, ලේ, කඳුලු.
අශ්‍රාන්ත, න. නිරන්තරාර්ථ.
අශ්‍රි, ස්ත්‍රී. කඩුආදින්ගේකොණ.
අශ්‍රු(ස්‍රු), න. කඳුලු.
අශ්ලීල, ත්‍රි. ග්‍රාම්‍යවචන.
අශ්ව, පු. අශ්වයා.
අශ්වකර්ණික, පු. සල්ගස.
අශ්වත්ථ, පු. ගිවුළු.
අශ්වයුජ්, ස්ත්‍රී. අස්විදේ නැකත, අශ්වයුජ, කියාපුංලිඟද වේ.
අශ්වා, ස්ත්‍රී. වෙළඹ.

අශ්වින්, පු. දෙව්වෙද්දු. (ද්විවචනයි)
අශ්විනී, ස්ත්‍රී. අස්විදේනැකත.
අශ්විනීසුත, පු. දෙව්වෙද්දු.(ද්විවචනයි)
අශ්වීය, න. අශ්වසමූහය.
අෂඩක්ෂීණ, පු. සතරකන්මන්ත්‍රය.
අෂ්ටාපද, පු. න. රන්. න. දූපෝරුව.
අෂ්ඨීවත්, පු. න. දනහන්දිය.
අසංහත, පු. "තිස්‍රශ්ච්‍යාත්ති සතු දණ්ඩඃ සාංද්භොගොගභ්‍යා ව්‍යාත්ති රෙවච, මණ්ඩලඃ සර්වතොව්‍යාත්තිඃ පෘථග්ව්‍යාත්ති රසංහතඃ"යි. දක්වනලද සිව්වැදෑරුම්වූ සේනාවින්‍යාසයන් අතුරෙන් ඔවුනොවුන්හා අසම්බන්ධවූ ඉතා දුරුවසිටියාවූ සේනාවගේ පෘථග්ව්‍යාත්තියයි. හෙද අභීචක්‍රකයාදි හෙදයෙන් සයවැදෑරුම්වේ.
අසකෘත්, අව්‍ය. නොයෙක්වර.
අසති, ස්ත්‍රී. පතිව්‍රතා නැත්ති.
අසතීසුත, පු. පතිව්‍රතානොවූ ස්ත්‍රීයගේ පුතා.
අ (ආ) සන, පු. පියාගස.
අසමීක්ෂ්‍යකාරින්, ත්‍රි. ගුණදෙස් නොවිමසා කරන්නා.
අසාර, ත්‍රි. බෙලහීනද්ද.
අසි, පු. කඩුව.
අසික්නී, ස්ත්‍රී. නොමැහැලිවූ මහාදේවීන්විසින් යවනු ලබන්නාවූ අන්තඃ පුරචාරිණීවූ ස්ත්‍රී.
අසිත, පු. කළුපැහැ, ඉන්යුත් දෙ

යෙහි තුන් ලිඟුයි.

අසිධාවක, පු. සිරියෙරු හෙවත් අවිසණගාන්නා.

අසිධෙනුකා, ස්ත්‍රී. සිරිය.

අසිපුත්‍රී, ස්ත්‍රී. සිරිය.

අසිහෙති, ත්‍රි. කඩුව ආයුධකොට ඇත්තා.

අසු, පු. ප්‍රාණය අපානය උදානය ව්‍යානය සමානය යනමේ පංච වායූන්ටනම්. එහෙයින් ව්‍යවහාරයෙහි බහුවචනයි.

අසුධාරණ, න. ජීවත්වීම.

අසුර, පු. අසුරයෝ.

අසූක්ෂණ, න. අනාදරය.

අසූයා, ස්ත්‍රී. ගුණෙහිදු දොෂාරොපණය.

අසෘග්ධරා, ස්ත්‍රී. සම.

අසෘජ්, න. ලේ.

අසෞම්‍යස්වර, ත්‍රි. නපුරු ස්වර ඇත්තා.

අස්ත, පු. අවරගිර. ත්‍රි. ප්‍රෙරිත (මෙහෙයූ)දෑ.

අස්තම්, අව්‍ය. අදශීනාර්ථයි. "ලඞ්කාඞ්ගනා නාමචබොධකාලෙ තුලාමනාරුහ්‍ය ගතොස්ත මිත්‍රඃ" ලඞ්කාන පුදනකල තුල්‍යකරණයට නොපැමිණ චන්‍ද්‍රතෙම අදශීනයටගියේ යනදි උදාහරණයි.

අස්ති, අව්‍ය. විද්‍යමානාර්ථයි.

අස්තු, අව්‍ය. අසුයොප ගම්යෙහි හෙවත් නොසතුටු පෙරදැරිපිළිගැන්මෙහි "නාථාවිධස්තාවදශෙෂමස්තුනඃ" එසේය සියල්ලම අපටවේවයි යනාදී උදාහරණයි.

අස්ත්‍ර, න. ආයුධය.

අස්ත්‍රින්, ත්‍රි. දුනුවායා.

අස්ථි, න. ඇට.

අස්ථිර, ත්‍රි. චලප්‍රකෘති ඇත්තා.

අස්ඵුටවාච්, ත්‍රි. අවියත්තෙපුල් ඇත්තා.

අස්‍රප, පු. රාක්ෂසයා.

අස්වච්ඡන්ද, ත්‍රි. අයත්මාත්‍රය හෙවත් අයතිකම.

අස්වප්න, පු. දෙවියෝ.

අස්වර, ත්‍රි. නපුරුස්වර ඇත්තා.

අස්වාධ්‍යාය, පු. වෙදාධ්‍යයන රහිත වූයේ.

අහංයු, ත්‍රි. අහඞ්කාර ඇත්තා.

අහංකාර, පු. අභිමානය.

අහංකාරවත්, ත්‍රි. අහංකාර ඇත්තා.

අහන්, පු. න. දවස.

අහමහමිකා, ස්ත්‍රී. මමශක්ති ඇත්තෙම් මමශක්ති ඇත්තෙමියි යුද්ධයෙහි ඔවුනොවුන්ට කරණ අහංකාරය.

අහංපූර්විකා, ස්ත්‍රී. මමපෙරටුවයෙම් මමපෙරටුවයෙමියි යුද්ධයෙහියොධයන්ගේ ඔවුනොවුන් ඉක්මවායාමෙහි උත්සාහය.

අහංමති, ස්ත්‍රී. නුනුවන.

අහපති, පු. හිරු.

අහර්මුඛ, න. උදය.

අහස්කර, පු. හිරු.

අහහ, අව්‍ය. ආශ්චර්‍ය්‍යි ඛෙදයනමෙහිවේ. "අහහබුද්ධිප්‍රකාශොරාඥඃ" ආශ්චර්‍ය්‍යයෙක රජුගේ නුවනඅධිකබවෙක් යනාදියෙහි ආශ්චර්‍ය්‍යයි, "අහහමහාපඞ්කෙපතිතඃ" ඛෙදයෙක මහමඩෙහි හුනුයෙහි යනාදියෙහි ඛෙදයි.

අහාර්‍ය්‍ය, පු. පර්වතය.

අහි, පු. වෘත්‍රනම් අසුරයා, සර්පයා.

අහිත, පු. සතුරා.

අහිතුණ්ඩික, පු. අහිතුණ්ඩිකයා, (පාම්බට්ටියා)

අහිභය, න. රජුන්ට ස්වපක්ෂයෙන් වනභය.

අහිභුජ්, පු. මොනරා, ගුරුළා.

අහෙරු, ස්ත්‍රී. ශතාවරිය.

අහො, අව්‍ය. විශ්මයෙහි.

අහොරාත්‍ර, පු. රෑදවල් දෙකින් යුත්දින.

අහ්නාය, අව්‍ය. වහායනාර්ථයි.

ආ

ආ, අව්‍ය. කොපයෙහිද පීඩායෙහිද වේ. "ආඃපාපවිකත්ථසෙ, ආඃපාපයකුමක් ප්‍රශංසාකෙරෙහිද" යනාදියෙහි කෝපයෙහිවේ. "ආඃශීතම්, ඊෂ්ශීතල" යනාදියෙහි පීඩායෙහිවේ.

ආම්, අව්‍ය. පිළිගැන්මෙහි "ආංකුර්මඃ" ඌව්කරමු යනාදියෙහි දතයුතු.

ආකම්පිත, ත්‍රි. මදක්සැලෙනදෑ.

ආකර, පු. රත්නාදි ආකරය.

ආකර්ෂ, පු. දූකෙළිය, පසඇට, දූපෝරුව.

ආකල්ප, පු. පහසින හෙවත් ස්වර්ණාභරණාදියෙන් කරණලද ශොභාව.

ආකාර, පු. ඉඟිකිරීමහෝ අවයවවිකාර, අවයවසංස්ථානය හෙවත් සටහන, අභිප්‍රායානුරූප ශාරීරික ක්‍රියා.

ආකාරගුප්ති, ස්ත්‍රී. ශොකාදියෙන් වූ මුවමැලවීම් ආදී ආකාරවැසීම.

ආකාරණා, ස්ත්‍රී. කැඳවීම.

ආකාශ, පු. න. අහස.

ආකීර්ණ, ත්‍රි. ගැවසිගත්දෑ.

ආකුල, ත්‍රි. ආකුලදෑ.

ආක්‍රන්ද, පු. බිහිසුනු යුද්ධය, බැගෑහඬ, හැඬීම, ආරක්ෂක.

ආක්‍රීඩ, ප. උයන.

ආක්‍රොශන, න. සාපකිරීම.

ආක්ෂාරණා, ස්ත්‍රී. පර ස්ත්‍රී පරපුරුෂයන්හා එක්වීම් කාරණයෙන් ස්ත්‍රී පුරුෂදෙදෙනා මෙවුන්දම්න් බැණීම. මෙහිනපුංසක ලිඞ්ග "ආක්ෂාරණ" ශබ්දයෙක්දවේ.

ආක්ෂාරිත, ත්‍රි. ලොකාපවාදයෙන් දූෂිතවූයේ.

ආක්ෂෙප, පු. නුගුණකීම.

ආඛණ්ඩල, පු. ශක්‍රයා.

ආඛු, පු. මීයා.

ආඛුභුජ්, පු. බළලා.

ආඛෙට, පු. මුවදඩයම.

ආඛ්‍යා, ස්ත්‍රී. නම.

ආඛ්‍යාත, ත්‍රි. කියනලද්දෑ.

ආඛ්‍යායිකා, ස්ත්‍රී. පවත්දත්කථාව එනම් ගද්‍යභෙදයෙකි.

ආගන්තු, ත්‍රි. ආගන්තුකයා.
ආගස්, න. අපරාධය, පව්.
ආගූ, ස්ත්‍රී. පොරොන්දුව, (ශිවිසීම)
ආග්නායී, ස්ත්‍රී. අග්නි දේවතාවාගේ භාය්‍යාව.
ආග්නීධ්‍ර, න. යාගකරුගේ ගෘහය.
ආග්‍රහායණික, පු. උඳුවප්මස.
ආග්‍රහායණී, ස්ත්‍රී. මුවසිරිස.
ආඞ්, අව්‍ය. ඞකාරානුබන්ධමේ අව්‍යයතෙම "ආපිඞ්ගලා:" මදක් පිඟුවත් යනාදිතන්හි ඊෂදර්ථයෙහිද, "ආසංසාරං" සසරතෙක් හෝ මුළුලෝ පැතිර ගෙන යනාදිතන්හි "අභිව්‍යාප්තියෙහිද," ආසමුද්‍රං, සමුදුරහිම්කොට යනාදියෙහි සීමාර්ථයෙහිද, "ආහරති" ගෙනඑයි යනාදි තන්හි ක්‍රියායොගයෙහිදවේ "නිපාත එකාජනාඞ්,, යනු පාණිනීය සූත්‍රහෙයින් මේ ඞකාරානුබන්ධරහිතවූයේ සන්ධිනොවේ "ආඑවංකිලතත්,, අහජ්වුතමි එසේය යනාදි තන්හිස්මරණාර්ථයෙහිද. "ආඑවංමන්‍යසෙ,, ඔබුඑසේ මෙනෙහි කෙරෙහි යනාදි තන්හි වාක්‍යයෙහිදවේ.
ආඞ්ගික, ත්‍රි. ඇඟින්උපන් බැම සැලිම් ආදිසිතෙහි අදහස හැඟවීම් ලකුණු.
ආඞ්ගිරස, පු. බෘහස්පති.
ආචමන, න. මුවආදි තැන්සේදීම.
ආචම, පු. බතින්කරණලද මඩය (බතින් පෙරූ කැඳ)
ආචාය්‍ය, පු. මන්ත්‍රව්‍යාඛ්‍යාන කරන්නා.
ආචාය්‍යා, ස්ත්‍රී. මන්ත්‍රව්‍යාඛ්‍යාන කරන්නී.
ආචාය්‍යාණී, ස්ත්‍රී. ආචාය්‍ය භාය්‍යාව.
ආචිත, පු. න. භාරදශයෙක් (භාරයෙක්නම් තුලාවිස්සකි තුලා පන්සියයක්පලමකි) ශාකටභාර වය දනම්.එනම් ගැලෙන් මිනිය යුතු බරයි.
ආච්ඡාදන, න. පියන, ආවරණ, වස්ත්‍රය.
ආච්ඡුරිතක,න. නාට්‍යෝක්තියෙහි මහසිනාව. එනම්. උතුන් ඇඟ අතගසා කරණ සිනාවයි.
ආච්ඡෝදන, න. මුවදඩයම.
ආජක, න. එළුවන්ගේ සමූහය.
ආජාජීව, පු. එළුපල්.
ආජානේය, පු. "ශක්ති භින්නහෘදයා: සබලන්තශ්වපදෙ පදෙ: ආජානන්තියත: සංඥාමාජානේයාස්තත: ස්මෘතා:" යි කියන්ලද අඩයටිවලින් තුවාල කළලසඇති කලත්පියරක් පාසා පිටහුන් ස්වාමියාගේ අදහසලෙස පැනයන්නාවූ අශ්වතෙම ආජානෙය නම්.
ආජි, ස්ත්‍රී.සමවූ භූමිභාගය, යුඩය.
ආජීව, පු. කෘෂිකම්, ජීවිකාව.
ආජ්ඥ, ස්ත්‍රී අනුන්ගෙන් බැලනොගෙන ආත්මරක්ෂාව පිණිස කරන්නාවූ භාරෙව භාදිකම්කටුලු, නරකයෙහි බලයෙන් හෙළීම.
ආඥා, ස්ත්‍රී. ආඥාව.
ආජ්‍ය, න. ගිතෙල්.
ආටි, ස්ත්‍රී. කොක්නා ලිහිණි.
ආඩම්බර, පු. තූය්‍යීනාද සංග්‍රාමයෙහි පටහධ්වනිය-පටහනම් ඩැක්කියයි, ඇතුන්ගේ ගජීනාව.
ආඩි, ස්ත්‍රී. කොක්නාලිහිණි.
ආඪක, පු. න. හැමඅතින් දසඟුල් පමණවූ මනිනභාජනය හෙවත් ලාස්ස—කුඩබස්තරක් ආතම කොට ඇතිප්‍රසථසතරක් ලාස්සයි (නැළිසතරයි).
ආඪකීක, ත්‍රි. ලාස්ක වපසරිය.
ආඪකී, ස්ත්‍රී. තුවරිකා"තුර"යනු මරුටියි.
ආඪ්‍ය, ත්‍රි. ධනවත් අය.
ආණි, පු. ස්ත්‍රී. අකුර අගගසන ඇණය.
ආතඞ්ක, පු. රොගය, තාපය, සැකය.
ආතඤ්චන, න. ප්‍රතිවාප හෙවත් මුහුන් ආදිය බහාලීම. වෙගය, පිණාවීම.
ආතප, පු. අව්ව, ආලොකය.
ආතපත්‍ර, න. කුඩය.
ආතර, පු තොට කුලී. (නදී ආදියෙන් එතරවීමෙහි දියයුතුකුලී).
ආතතායින්, ත්‍රි. වධයට සැරසුනේ:—
"අග්නි දෙගරද ශෛවශස්ත්‍රපාණි: ධනාපහ:, ක්ෂෙත්‍රදාරාපහාරීචෂඩෙතෙ ආතතායින:" යනුයි බැවින් ගිනිලන්නාද විෂයොදන්නාද ශස්ත්‍රයෙන් දුවිනසන්නාද ධනයපැහැරගන්නාද යන මොහු සදෙනයි.
ආතායි(පි)න්, චිලලයයි ඛ්‍යාතවූ උකුසු වගීයෙක්.
ආතිථෙය, ත්‍රි. ආගන්තුගයාටයොග්‍යදේ.
ආතිථ්‍ය, ත්‍රි. අතිථිනුගේ අර්ථයහෙවත් ආගන්තුගයා පිළිබඳ සත්කාරාදියයි.
ආතුර, ත්‍රි. රොගඇත්තා.
ආතොද්‍ය, න. "තතංචෛවාවනඬංච ඝනං ශුෂිරමෙවච චතුර්විධන්තු විඥෙයමාතොද්‍යං ලක්ෂණාන්විතම්"යි දැක්වූවීණාදිතතය මිහිඟුබෙරආදීඅවනද්ධය චස්තුලල්ආදි ශුෂිරය ලෝතාලම්ආදි ඝනය යන චතුර්විධවාද්‍ය.
ආත්තගර්ව, ත්‍රි. සතුරන් විසින් බිඳුනාලද දර්පඇත්තා.
ආත්මගුප්තා, ස්ත්‍රී. වඳුරු මෑ.
ආත්මඝොෂ, පු. කවුඩා.
ආත්මජ, පු. පුත්‍රයා, ආකාරාන්ත ස්ත්‍රීලිඟවූ කල දූටනම්.
ආත්මන්, උත්සාහය, ධෛය්‍යීය, බුද්ධිය, ස්වභාවය, පරමාත්මන්, ශරීර, ආත්මය.
ආත්මභූ, පු. අනඟයා, බ්‍රහ්මයා.
ආත්මම්භරී, ත්‍රි. පොෂ්‍යයකට යුත් තන්හැරතමුන් බඩතකා (ඇවිදින්නා.
ආත්‍රෙයී, ස්ත්‍රී. ඔසප් ඇත්තී.

ආඨවීණ, න. අඨවී වේදඥයන්ගේසමූහය.

ආදශී, පු. කැඩපත.

ආදි, පු. ආදිය.

ආදිකාරණ, න. මුල්කාරණය.

ආදිනෙය, පු. දෙවියෝ.

ආදිත්‍ය, පු. දෙවියෝ, හිරු, එනම් දේවතාවගීය, "ආදිත්‍යාචාද ශප්‍රොක්තාඃ"යනු කීබැවින් මේවගීයෙහි දෙළොස් දෙවතාංකෙණෙකැයිදතයුතු.

ආදීනව, පු. රාගාදි කෙලශය.

ආදෘත, ත්‍රි. ආදරකරණලද, පුදනලද.

ආද්‍ය, ත්‍රි. ආදිය.

ආද්‍යමාෂක, පු. මදටෙක් හෝ අකෙක් (හුනිදපසකි).

ආද්‍යූන, ත්‍රි. කා ව්‍යායාම් නොකරන්නා.

ආද්‍රික, න. අමුඉඟුරු.

ආධාර, න. කුඹුරුආදිය තෙමීම පිණිස දියඅව්රා බඳින බැම්ම.

ආධි, පු. උකස්, විපත, සිත්පෙළීම, අධිෂ්ඨාන.

ආධූත, ත්‍රි. ඊෂත්කම්පිත (මදක් සැලෙනදෑ)

ආධොරණ, පු ඇත්ගොව්වා.

ආධ්‍යාන, න. සිහීම හෝ මෙනෙහි කිරීම.

ආනක, න. මිහිඟුබෙර, මහඩැක්කිආදිවාද්‍ය, බෙරය, පටහානම් බෙරය.

ආනකදුන්දුභි, පු විෂ්ණුහුගේපියා.

ආනත, ත්‍රි. අනනැම්දෑ.

ආනද්ධ, න. මිහිඟුබෙර ආදිය.

ආනන, න. මුඛය.

ආනන්ද, පු. පීතිය, ද්‍රව්‍යයෙහි. ත්‍රි.

ආනන්දථු, පු. ප්‍රීතිය.

ආනන්දන, න. සංවගීණය, එනම් සුහෘද්බන්ධවාදින්ගේ ගමනාගමනාදි සමයෙහි ආලිඟනය චුම්බනය ප්‍රිය වචනය යනාදියෙන් ආනන්දකරණය හෙවත් සතුටුකිරීමයි.

ආනති, පු. යුඩය, නෘත්‍යශාලා, ජනපද විශෙෂයෙක්.

ආනාය, පු. දැල.

ආනාය්‍ය, පු. ගාහීපත්‍යනම් අග්නියෙන්ගෙන යම්දක්ෂණාග්නියෙක් සරසනු ලැබේද ඒ දක්ෂිණාග්නියයි.

ආනාහ, පු. මලමූත්‍රබඩය.

ආනුපූර්ව, ස්ත්‍රී. අනුක්‍රමය හෙවත් පිළිවෙළ. නපුංසක ලිඟයෙහි"ආනුපූර්ව" කියාවේ.

ආනීක, පු. න. යුඩය.

ආන්ධසික, පු. අරක්කැමියා.

ආන්වීක්ෂිකී, ස්ත්‍රී. ගෞතමාදීන් විසින් කරනලද තර්කශාස්ත්‍රය.

ආපස්, නිත්‍ය ස්ත්‍රී. බහුවචනයි ජලය.

ආපක්ව, න. අඩක්තැම්බූයවාදිය.

ආ (අ) පගා, ස්ත්‍රී. නදිය.

ආපණ, පු. සල්පිල.

ආපණික, පු. සල්පිල් වෙළඳ.

ආපත්ප්‍රාප්ත, ත්‍රි. දුකට හෙවත් විපතට පැමිණියේ.

ආපද්, ස්ත්‍රී. විපත.

ආපන්න, ත්‍රි. දුකට හෙවත් විපතටපැමිණියේ.

ආපන්නසත්ත්වා, ස්ත්‍රී. ගැබිනිය.

ආපමිත්‍යක, ත්‍රි. අගයෙන්සමානදුයින්මාරුකළදෑ.

ආපාන, න. රාමැඩිල්ල හෙවත් සුරාපානය කරණ භූමිය.

ආපීඩ, පු. හිසතැබුමල්දම.

ආපීන, න. දෙනුන්ගේ තනය.

ආපූපික, න. අප්පයන්ගේ සමූහය(අප්පනම් රොටිආදියයි) ත්‍රි. කදුකයා(කැවිලිතනන්නා)

ආප්ත, පු. (යථාර්ථඥහෙයින්)විශ්වාසකටයුත්තෝ.

ආප්‍ය, න. ජලවිකෘතිය.

ආප්‍යායන, න. පිණවීම.

ආප්‍රච්ඡන්න, න. සංවගීණය, එනම් සුහෘද්බන්ධුආදින්ගේ ගමනාගමනාදි සමයෙහි ආලිඟන චුම්බන හසනප්‍රියවචන යනාදියෙන් සතුටුකිරීම.

ආප්‍රපද, න. පාඅගදක්වා වැටෙන පිළී.

ආප්‍රපදීන, න. පාඅගදක්වා වැටෙන පිළී.

ආප්ලව, පු. නැහැම.

ආප්ලාව, පු. නැහැම.

ආබන්ධ, පු. ගොණුකර බඳින රැහැන.

ආභරණ, න. අබරණ.

ආභාෂණ, න. ප්‍රියතෙපුල.

ආභාෂ්වර, පු. එනම් දෙවතා වගීය (මේවගීයෙහි සිවුසැට දෙවතාකෙණෙක් වෙත්).

ආභිර, පු. ගොපොල්ලා.

ආභිරපල්ලී (ලි), ස්ත්‍රී. ගොපලුගම.

ආභිරී, ස්ත්‍රී. ගොපාල ස්ත්‍රී.

ආභීල, න. ශාරීරික වෙදනාව, ඉන් යුක්තයෙහි තුන්ලිඟයි.

ආභොග, පු. පිරුණුබව එනම් සම්පූර්ණතාවයි.

ආමගන්ධි, න. අමුගඳ "ආමොපක්ව මලසන්සෝ්‍යවගන්ධොයස්‍ය තත්" ආමයනු නොපැසුනු මල හෝ මාංසාදියයි ඊට සමාන ගඳ ඇත්තේ අමුගඳයි මිනිධුම් ආදියයිද කියත්.

ආමනස්‍ය, න. පීඩාව, දුක.

ආමය, පු. රොගය.

ආමයාවින්, ත්‍රි. රොගඇත්තා.

ආමලක, ත්‍රි. ඇඹුලුගස (නෙල්ලි).

ආමලකී, ත්‍රි. ඇඹුලුගස (නෙල්ලි).

ආමික්ෂා, ස්ත්‍රී. මිදෙන කිරි.

ආමිෂ, න. මස්, පු. උපාදානය හෙත් පඬුරු හෝ අත්ලස්, අනුභව කටයුතු වස්තුව.

ආමිෂාශින්, ත්‍රි. මත්ස්‍යමාංස අනුභව කරන්නා.

ආමුක්ත, පු. චෙලතාදියහැන්දේ.

ආමොද, පු. සතුට, දුරහමන සුවඳ, විලෙපනාදියෙන් උපන් ඉතා විහිදෙන පෙම්කරුසුවඳ.

ආමොදින්, ත්‍රි. මුවසුවඳ කරන්නා

වූ කපුරුආදි සුවඳ.

ආම්නාය, පු. ගුරු පරම්පරාගත සදුපදෙශය, වෙදය.

ආම්‍ර, පු. අඹගස.

ආම්‍රාතක, පු. ඇඹැල්ලගස, අම්‍රාතක යනුද මෙහිවේ.

ආම්‍රෙඩිත, න. දෙතුන්යලක්කීම, භියෙහි හෝ ක්‍රොධයෙහි හෝ පැසසීමෙහි හෝ ඉක්මනෙහි හෝ විශ්මදෙය දැකීමෙහි හෝ ආශ්චය්‍යයෙයි හෝ දෙතුන්විටක් කීමයි.

ආයක, ත්‍රි. දික්ද.

ආයතන, න. දෙවාලය.

ආයති, ස්ත්‍රී. මතුඑනකාලය, තෙජස්.

ආයත්ත, ත්‍රි. අයත් මාත්‍රය (අයතිය).

ආයස්, න. යකඩ.

ආයාම, පු. දික්බව.

ආයුධ, න. ශස්ත්‍රය.

ආයුධික, ත්‍රි. ඛඩ්ගාදියෙන් ජීවත්වන්නා.

ආයුධීය, ත්‍රි. ඛඩ්ගාදියෙන් ජීවත්වන්නා.

ආයුෂ්මත්, ත්‍රි. දීර්ඝායුඇත්තා.

ආයුස්, න. ජීවත්වනකාලය.

ආයොධන, න. යුඩය.

ආරකූට, පු. න. පිත්තල.

ආරග්වධ, පු. ඇසලගස "අරග්වධ" යනුදමෙහිවේ.

ආරනාලක, න. කාඩි.

ආරති, ස්ත්‍රී. විරතිය.

ආරම්භ, පු. පටන්ගැනීම.

ආරව, පු. හඬ.

ආරා, ස්ත්‍රී. සොම්මරුන් සම්විදිනකටුව.

ආරාත්, අව්‍ය. (ආරාත් ශත්‍රොඃස දවසෙත්" සැමකල්හි සතුරාගෙන් දුරුවවසන්නේය, යනාදි තන්හි) දුරුවීම් අර්ථයෙහිද "ආරාත් සද්භිඃ ආයුඹකාත, සත්පුරුෂයන් හා සමීපඃයෙදුනේය යනාදී තන්හි සමීපාර්ථයෙහිදවේ.

ආරාධන, න. නිපදවීම, ලැබීම, තුෂ්ටිය.

ආරාම, න. අරම හෙවත් උපවනය.

ආරාලික, න. නිපදවීම, ලැබීම, තුෂ්ටිය.

ආරාව, පු. හඬ.

ආරෙවත, පු. ඇසලගස.

ආරොග්‍ය, න. නිරොගීබව.

ආරොහ, පු. උත්තම ස්ත්‍රීයගේ උකුල, ඇතුන්නැගීම, උඩදෙසකටනැගීම, දීර්ඝත්වය, උස,

ආරොහණ, න. හිණ.

ආතීගල (අනාගිල)න. නිල්ගිරිනිල්ල.

ආතීව, න. ඖසප්.

ආර්ද්‍ර, ත්‍රි. තෙමුනු හෝ තෙත්ද.

ආර්ද්‍රක, න. අමුඉඟුරු.

ආර්‍ය, පු. නාට්‍යයෙහිලා ගරුකටයුත්තා.

ආර්‍යා, ස්ත්‍රී. වෛශ්‍ය ස්ත්‍රී.

ආර්‍යාණී, ස්ත්‍රී. වෛශ්‍ය ස්ත්‍රී.

ආර්‍යාවර්ත, පු. "ආසමුද්‍රාච්ච වෛ පූර්වා දසමුද්‍රාච්ච පශ්චිමාත් තයොරෙවාන්තරංගිය්‍යෝ ආර්‍යාවර්තං විදුර්බුධාඃ" යන්නෙන් පූර්වසාගරයහාපශ්චිමසාගරයහාද ඒ වින්ධ්‍යහිමවත්පර්වත දෙදෙනාගේ අතරආර්‍යාවර්තයයි දක්වනලදි.

ආර්ෂභ්‍ය, පු. පුසිකිරීමට සුදුසු ගොනා.

ආල, න. හිරියල්.

ආලම්භ, පු. මැරවීම.

ආලය, පු. ගෙය.

ආලවාල, න. තොතැන්න "වෘක්ෂාදිමූලෙ සමන්තතොම්භ සොධාරණාර්ථංයවෙෂ්ඨනං තස්‍ය" යනු කීබැවින් වෘක්ෂාදීන්ගේ මූලයෙහි වටකොට දිය දරාසිටීම පිණිස යම්වැටියක් කරණලදද ඊටනමී.

ආලස්‍ය, ත්‍රි. අලසයා.

ආලාන, න. ඇතුන්බඳින ටැඹ.

ආලාප, පු. ප්‍රිය තෙපුල්.

ආලි (ලී), ස්ත්‍රී. යෙහෙලිය, පඞ්කතිය, තුරුපෙළ.

ආලිඞ්ග්‍ය, පු. "ආලිඞ්ග්‍යශ්චෛව ගොපුච්ඡඃ" යනු කීබැවින් හෙරිවල්ගයකටබඳු මිහිඟුබෙරවෙසෙසෙක්.

ආලීඪ, න. දුනුවායන්ගේ ප්‍රත්‍යාලීඪය ආලීඪය සමපාදය වෛශාඛය මණ්ඩලයයි කියනලද පස්වැදෑරුම් සිටීම් අතුරෙන් දක්ෂිණජංඝාප්‍රසාරණය කොටවාමජංඝා වහකුලුවාසිටීමයි.

ආලු, ස්ත්‍රී. කොතලේ.

ආලොක, පු. දැකීම, එළිය.

ආලොකන, න. බැලීම.

ආවපන, න. සැළිවලින් ආදිසියලුබඳුන්.

ආවර්ත, පු. දියසුළාව හෙවත් මඬලාකාරයෙන් ජලයාගේ කරකැවීම.

ආවලි (ලී), ස්ත්‍රී. තුරුපෙළ.

ආවසිත, ත්‍රි. අවබොධකළද, පිදුරෙන් තොරකළධාන්‍ය.

ආවාප, පු. තොතැන්න හෙවත් රුක් අදියේ මුල දියරඳසිටීම පිණිස කළවැටිය.

ආවාපක, පු. අත්වලල්ල.

ආවාල, න. තොතැන්න හෙවත් ගස්ආදියෙහි මුලවට කොට දිය රඳසිටීමට කළවැටිය.

ආවිද්ධ, ත්‍රි. වක්වූද, ප්‍රෙරිතහෙවත් මෙහෙයුද.

ආවිධ, පු. දැවවිදින බුරුම්කටුආදිය.

ආවිල, ත්‍රි. නොපැහැදිබව.

ආවිස්, අව්‍ය. පහළ වීමෙහි.

ආවුක, පු. නාට්‍ය විෂයෙහි පියා.

ආවුත්ත, පු. නාට්‍යොක්ති විෂයෙහි බිහුනනියගේ සැමියා.

ආවෘත්, ස්ත්‍රී. අනුක්‍රමයහෙවත් පිළිවෙළ.

ආවෘත, ත්‍රි. නදීපර්නා දියෙන් වටකළද.

ආවෙගී, ස්ත්‍රී. වෘද්ධදාරකනම් ගස

(ගෝණකොලයසිද කියත් (ජී ණිපංජී) මරාවි.

ආවෙශන, න. රන්කරු ආදීන් ගේ සිප්හල.

ආවෙශික, න. ආගන්තුගයා.

ආශංසිනා, ත්‍රි ඉෂ්ටාර්ථප්‍රාප්තියෙහි ආසාඇත්තා.

ආශංසු, ත්‍රි. ඉෂ්ටාර්ථප්‍රාප්තියෙහි ආසා ඇත්තා.

ආශය, පු. ආශ්‍රය, අභිප්‍රාය.

ආශර, පු. රාක්ෂසයා.

ආශා, ස්ත්‍රී. දිසාව, දීර්ඝතෘෂ්ණාව.

ආශිතඞ්ගවීන, ත්‍රි. ගෙරින්ගේ පළමුගොදුරුබිම.

ආශීවිෂ, පු. සර්පයා.

ආශිස්, ස්ත්‍රී අභීෂ්ට ප්‍රාර්ථනා හෙවත් හිතයක්පැතීම, සර්පයන්ගේදළ.

ආශු, න. ඉක්මන්. ද්‍රව්‍යවාචී කල තුන්ලිඟුයි.

ආශුග, පු. සුළඟ.

ආශුශුක්ෂණි, පු. ගිනි.

ආශ්චර්ය, න. විස්මය. ඉත්‍යුක්ත යෙහි තුන්ලිඟුයි. පු. නාට්‍යයෙහි අද්භූතරසය.

ආශ්‍රම, පු. න. අසපුව.

ආශ්‍රය, පු. සන්ධ්‍යාදි ෂඩ්ගුණයන් අතුරෙන් එක් ගුණයෙකි.

අශ්‍රයාශ, පු. ගිනි.

ආශ්‍රව, පු පොරොන්දුව, (ගිවිසුම). ත්‍රි. අවවාදගිවිස්නා.

ආශ්‍රාන්ත, න. නිරන්තරය. ද්‍රව්‍ය යෙහි ත්‍රි.

ආශ්‍රැත, ත්‍රි. සවිකාරකරණලදහෙවත් ගිවිස්නාලද යන අර්ථයි.

ආශ්ව, න. අශ්වසමූහය.

ආශ්වයුජ, පු. වප්මස.

ආශ්වින, පු. වප්මස.

ආශ්විනෙය, පු. ද්විවචනයි. දෙව් වෙද්දු.

ආශ්වීන, ත්‍රි. අසුගෙන් දිනකින් යාහැකිමාර්ගාදිය.

ආෂාඪ, පු. ඇසළමස, කැලලීයෙන්කළ තවුස් සැරයටිය.

ආසක්ත, ත්‍රි. තත්පරයා හෙවත් නියැලියා.

ආසන, න. ඇත්කඳ, ආසනය.

ආසනා, ස්ත්‍රී. හිඳීම.

ආසන්න, ත්‍රි. සමීපය.

ආසාව, පු. උක්පලා ආදියෙන් කළ මෙරයං, "සීධුරික්ෂුරසෛඃ පක්වෛ රපක්වෛරාස වොභවෙත්, මෛරෙය ධාතකීපුෂ්ප ගුඩධාන්‍යාම්බුසංහිතම්" යනු මාධවයන් කීබැවින් නොපිසූ උක්රසයෙන් කෙළේ ආසවනමැයි දතයුතු.

ආසාදිත, ත්‍රි. ලදදැ.

ආසාර, පු. හැමතත්හි පැතිරයන්නාවූ සෙනාව, තදවැස්ස.

ආසුරී, ස්ත්‍රී. කළුඅබ.

ආසෙචනක, ත්‍රි. තෘප්ති අවසන් නොව බලනද.

ආස්කන්දන, න. යුද්ධය.

ආස්කන්දිත, න. " ජවාතෝගෙවාතශ්‍රැණොති න පශ්‍යතීඑතාදෘශී ගතිඃ" යනු වචනහෙයින් යම්

බඳුවූ ගමන් වේගයකින් පීඩිතවූ අශ්වයෙක් ශබ්දය නොඅසාද නොදකීද අසුන්ගේ එබඳු ගමන් වෙගය.

ආස්තරණ, න. ඇතුන්පිට අතුරණ විචිත්‍රකම්බලය.

ආස්ථා, ස්ත්‍රී. සභාව, ප්‍රයත්නය.

ආස්ථාන, න. සභාව.

ආස්ථානී, ස්ත්‍රී. සභාව.

ආස්පද, න. පිහිට, කෘත්‍යය.

ආස්ඵොත(ම), පු. වරාගස

ආස්ඵොටනී, ස්ත්‍රී. මුතු මැණික් ආදිය විදින විදුර. (කටුව)

ආස්ඵොටා(තා) ස්ත්‍රී. කටරොළු, වැලිද්ද, පු. වරාගස.

ආස්‍ය, න. මුඛය.

ආස්‍යා, ස්ත්‍රී. හිඳීම.

ආශ්‍රව, පු. රාගාදි කෙලශය.

ආහත, න. නොවූවාක් බිණීම.

ආහතලක්ෂණ, ත්‍රි. ශෞර්‍යයාදික්‍රියායෙන්ප්‍රසිද්ධවූයේ.

ආහව, පු. යුද්ධය.

ආහවනීය, පු. හොමපිණිස සැරසූගින්න.

ආහාර, පු. අනුභවය.

ආහාව, පු. වෙතලිඳ.

ආහෙය, න. විස ඇට ආදිය.

ආහො, අව්‍ය. විකල්පයෙහි හෙවත් අනෙකාන්තභාවයෙහි " දෙව ආහොගන්ධර්වඃ" දෙව්හෝගඳඹද යනාදිඋදාහරණයි.

ආහොපුරිකා, ස්ත්‍රී. සමත් බැව්පහළකිරීම.

ආහවය, පු. නම.

ආහවා, ස්ත්‍රී. නම.

ආහවාන, න. කැඳවීම.

ඉ

ඉක්ෂු, පු. උක්, කුඩුවෙලඟ, තුවර. (රටතෝර)

ඉක්ෂුගන්ධා, ස්ත්‍රී. වැලුක්, ඉකිරිගස, ගවැළුගස, හෙළකිරිබදු.

ඉක්ෂුර, පු. ඉකිරි.

ඉක්ෂ්වාකු, තිත්තලබු.

ඉඞ්ග, පු. අභිප්‍රායානුරූප ශාරීරික ක්‍රියා (ඉඟිකිරීම) ජඞ්ගම හෙවත් ඇවිදිනාදෑ.

ඉඞ්ගිත, න. අභිප්‍රායානුරූපශාරීරිකක්‍රියා (ඉඟිකිරීම)

ඉඞ්ගුදී, ස්ත්‍රී. අඟුණගස "ඉඞ්ගු" කියාපුංලිඟුදවේ.

ඉච්ඡා, ස්ත්‍රී. කැමැත්ත, ආසාව.

ඉච්ඡාවතී, ස්ත්‍රී. මෛථුනාදියෙහි ආසාඇත්තී.

ඉ(ඡ)ජ්ජල, පු. දියමීදෙල්ලගස.

ඉජ්‍යාශීල, පු. යාගශීලීවූයේ, හෙවත් නැවත නැවත යාගකරනනේ.

ඉට්චර, පු. පුසිකලගොනා.

ඉඩා, ස්ත්‍රී. ගවදෙන. වචනය. බිම.

ඉතර, පු. නීචයා, ත්‍රි. දෙකක් අතුරෙන් ජාත්‍යාදියෙන්වෙන් කළ අනික, නීච.

ඉතරෙද්‍යුස්, අව්‍ය. අනික් දිනක "කෂ්ට දිනාදිතරෙද්‍යුඃ ප්‍රියො දුෂ්ටව්‍යඃ" දුක්දිනයෙන් අනික් දිනයකවල්ලභ තෙමේ දැක්කයුත්

තේය යනාදි උදාහරණයි.

ඉති, අව්‍ය. හෙතු ප්‍රකරණ ප්‍රකාරය ප්‍රකාශය සමාප්තිය එවමර්ථ යනාදියෙහි "රාමොහන්ති ඉති රාවණඃ පලායතෙ,, රාම තෙම මරයි යන හෙතුවෙන් රාවණතෙමේ පලායයි යනාදි තන්හි හෙතුවෙහිද "විප්‍රක්ෂත්‍රිය විට්ශූද්‍රා ඉතිවර්ණාඃ,, බමුණු කැත් වෙස් සුදුරු මේ ප්‍රකාර කුලයෝවෙත් යනාදිතන්හි ප්‍රකරණය ප්‍රකාරය යන අර්ථයන්හිද, "ඉතිපාණිනිඃ" ප්‍රසිද්ධපාණිනිය යනාදි තන්හි ප්‍රකාශයෙහිද, "ධර්මමාචරෙදිති, යනාදිතන්හි වාක්‍යාවසානපරිසමාප්තියෙහිද, "ක්‍රමාද මූංනාරදඉත්‍ය බොධි,, මෙසේ ක්‍රමයෙන් නාරදයසී අවබොධකලේසී යනාදි තන්හි එවමර්ථ යන මෙහි දවේ.

ඉතිහ, අව්‍ය. උපදෙශපරම්පරාව.

ඉතිහා, පු. පූර්වපරම්පරා කථාව.

ඉත්වරී, ස්ත්‍රී. පතිව්‍රතානැත්තී.

ඉදානීම්, අව්‍ය. මේ කාලයෙහියනාර්ථයි.

ඉධ්ම, න. දර.

ඉන, පු. සූර්‍ය්‍යා, ප්‍රධාන.

ඉන්දිරා, ස්ත්‍රී. ශ්‍රීකාන්තාව.

ඉන්දීවර, න. නිලිපුල්, "ඉන්දීවාර, යනුදවේ.

ඉන්දීවරී, ස්ත්‍රී. ශතාවරිය.

ඉන්දු, පු. චන්ද්‍රයා.

ඉන්ද්‍ර, පු. ශක්‍රයා.

ඉන්ද්‍රද්‍රැ, පු. කුඹුක්.

ඉන්ද්‍රයව, කෙළිඳැට.

ඉන්ද්‍රවාරුණී, ස්ත්‍රී. ගොන්කැකිරි.

ඉන්ද්‍රසුර(රි)ස, පු. නිකගස.

ඉන්ද්‍රාණිකා, ස්ත්‍රී. නිකගස.

ඉන්ද්‍රාණී, ස්ත්‍රී. ශක්‍රයාගේ භාර්‍ය්‍යාව.

ඉන්ද්‍රායුධ, න. දෙව් දුන්න.

ඉන්ද්‍රාරි, පු. අසුරයෝ.

ඉන්ද්‍රාවරජ, පු. විෂ්ණු.

ඉන්ද්‍රිය, න. ඉඳුරෝ, රෙතස් හෙවත් බීජධාතුව.

ඉන්ද්‍රියාර්ථ, පු. විෂය එනම් රූපගන්ධරස ස්පර්ශයන මොහුයි.

ඉන්ධන, න. දර.

ඉභ, පු. ඇතා.

ඉභ්‍ය, ත්‍රි. ධනවත්.

ඉරම්මද, පු. විදුලි එළිය.

ඉරා, ස්ත්‍රී. පොළො, තෙපුල, සුරා, ජලය.

ඉරිණ, න. හිස්බිම, කරමැටි (ලුණුමුසු) බිම.

ඉ(ඊ)ර්වාරු, ස්ත්‍රී. කැකිරි, උර්වාරු, ඊර්වාලු, එර්වාරු, යනුද මෙහි වෙත්.

ඉලා, ස්ත්‍රී. ගවදෙන, වචනය, බිම, බුධ පතනී.

ඉල්වලා, ස්ත්‍රී. බහු. මුවසිරිස නැකත හිසදෙසෙහිවූ තරු පස.

ඉව, අව්‍ය. සදෘශාර්ථයි.

ඉෂ. පු. වප්මස.

ඉෂු. පු. ස්ත්‍රී. ඊතලය.

ඉෂුධි, ස්ත්‍රී. හීයවුර.

ඉෂ්ට, න. යාගක්‍රියාව, කැමතිසේ යන අර්ථයි ක්‍රියා විශෙෂණයි.

ඉෂ්ටකාපථ, න. සුඳුමල් ඇති සැවැන්නමුල්.

ඉෂ්ටගන්ධ, පු. සුවඳ.

ඉෂ්ටවොද්‍යුක්ත, ත්‍රි. අභිමතප්‍රයොජනයෙහි උත්සාහ ඇත්තා.

ඉෂ්ටි, ස්ත්‍රී. යාගය, ඉච්ඡාව.

ඉෂ්වාස. පු. දුන්න.

ඊ

ඊක්ෂණ, න. ඇස.

ඊක්ෂණිකා, ස්ත්‍රී. ශුභා ශුභ දන්නී. (නිමිති කියන්නී)

ඊඩිත, ත්‍රි. ස්තුතිකරණලද්ද.

ඊති, ස්ත්‍රී. සස්‍යයට වන උපද්‍රවය, ප්‍රවාසය, හෙවත් නොරටවිසීම.

ඊරිණ, ත්‍රි. හිස්බිම, ලුණු මුසු බිම.

ඊරිත, ත්‍රි. ප්‍රෙරිතදෑ හෙවත් මෙහෙයුද්ද.

ඊර්ම, න. ව්‍රණය.

ඊර්ෂ්‍යා, ස්ත්‍රී. ඊර්ෂ්‍යාව.

ඊලිත, ත්‍රි. ස්තුතිකරණලද්ද.

ඊලි, ස්ත්‍රී. කයිසරධුව එනම් කුඩා කඩුවක ආකාර ඇති එක ධාරා ඇති ආයුධයයි.

ඊශ, පු. ඊශ්වරයා, ඊශානකෝණ.

ඊශාන, පු. ඊශ්වරයා.

ඊශිතා, ත්‍රි. ස්වාමියා.

ඊශ්වර, ත්‍රි. ස්වාමියා, ඊශ්වරයා.

ඊශ්වරී, ස්ත්‍රී. උමාදේවි.

ඊෂණ, න. බැලීම.

ඊෂණිකා, ස්ත්‍රී. ශුභා ශුභ පරීක්ෂා කරන්නී.

ඊෂත්, අව්‍ය. අල්පාර්ථයි "ඊෂදුෂ්ණං පයංපිබ" මඳ හුණු කිරිබොව යනාදී උදාහරණයි.

ඊෂත්පාණ්ඩු, පු. මඳක් පඩුපැහැ, ඉන්යුත් දෙයෙහි, ත්‍රි.

ඊෂා(ශා), ස්ත්‍රී. නඟුලිස.

ඊෂිකා, ස්ත්‍රී. ඇතුන්ගේ අක්ෂිගොලය, තෙල්ල.

ඊහා, ස්ත්‍රී. ආශාව.

ඊහාමෘග, පු. කොක්නාවා (වෘකයා).

උ

උං(උ), අව්‍ය. කිපීබස්හි, "උ ආගතඃ ශත්‍රුඃ" සතුරා ආයේද යනාදී උදාහරණයි.

උක්ත, ත්‍රි. උකටලිවූයේ, කියනලද්ද.

උක්ති, ස්ත්‍රී. වචනය.

උක්ථ, න. සාමවෙද ගීවෙ සෙසෙක්.

උක්ෂන්, පු. තරුණගොනා, ප්‍රථමායෙහි රූප-උක්ෂා උක්ෂාණෝ උක්ෂාණඃ යනුයි.

උඛා, ස්ත්‍රී. තාලිය (සැලිය).

උඛ්‍ය, ත්‍රි. බඳුනෙහි පිසූබත් ආදිය.

උග්ගන, න. වමනකළද.

උග්‍ර, පු. ඊශ්වරයා, ශුද්‍රස්ත්‍රිය හා ක්ෂත්‍රිය පුරුෂයා නිමිත්තකොට උපන්අය, හේ ආයුධවෘත්තියි, ත්‍රි. රුදුබව, නාට්‍යාක්‍යයෙහි ශෞ

ද්‍රූරසය, ඉන්ද්‍රයුක්තයෙහි. ත්‍රි.

උග්‍රගන්ධා, ස්ත්‍රී. වදකසා, අදිමෝද හෙවත් අසමෝදගම්.

උච්ච, ත්‍රි. උස්දෑ.

උච්චටා, ස්ත්‍රී. හින්වම්මුතු.

උච්චණ්ඩ, ත්‍රි. ඉක්මන්දෑ.

උච්චාර, පු. මල.

උච්චාවච, ත්‍රි. බහුප්‍රකාරදෑ.

උච්චෛඃශ්‍රවස්, පු. ශක්‍රයාගේ අශ්වයා.

උච්චෛර්ඝුෂ්ට, න. මහත් ශබ්දය.

උච්චෛස්, අව්‍ය. මහත්ය යන අර්ථයි "ත්‍රිකූටමෙව තත්‍රොච්චෛ ජීයසතාම්භංචකාරසඃ" එහි ඒතෙමේ ත්‍රිකූටය සෙයින් උස්ජයටැම් කෙළේල යනාදියයි.

උච්ඡ්‍රය, පු. වෘක්ෂාදීන්ගේ උස.

උච්ඡ්‍රාය, පු. වෘක්ෂාදීන්ගේ උස

උච්ඡ්‍රිත, ත්‍රි. උපන්, දර්පිත හෙවත් උඩඟුවූ, ප්‍රකර්ෂයෙන් වැඩුනු.

උජ්ජාසන, න. මැරීම.

උජ්වල, පු. සිරිඟර. (ස්ත්‍රීපුරුෂය න්ගේ උනුන්කෙරේ ඇලියටි ගුණය).

උඤ්ඡශිල, න. කරල් හැවිලීම.

උටජ, පු. න. පන්සල.

උඩු, ස්ත්‍රී. න. තාරකා, සිව්හකති ආදියෙහි ධෙනුශබ්දයමෙන් "උඩුඃ, උඩූ, උඩවඃ" කියාවේ.

උඩුප, න. පසුර "හොඩ්පඩාංච ඉතිඛ්‍යාතඃ,, මහරට හොඩිපඩාං වයයි කියත්.

උඩ්ඩීන, න. පක්ෂීන්ගේ පියාහැඹීම.

උත, අව්‍ය. "උතක්ෂිම, උතාර්ජුනඃ" ක්ෂිමයාද අර්ජුනයාද යනාදියෙහි අප්‍යර්ථ හෝ සමුච්චයාර්ථයි "විෂ්ණු උතශිවඃ සෙව්‍යඃ,, විෂ්ණු හෝ ශිවයා සේවාකටයුතු යනාදියෙහි විකල්ප හෙවත් නානාපක්ෂ යනාර්ථයි. ත්‍රි. හූහෙවත් නූල්දික් ගැසීම් ආදියෙන් සැදීම.

උතාහෝ, අව්‍ය. විකල්පයෙහි හෙවත් අනෛකාන්ත භාවයෙහිවේ, "උතාහෝ බ්‍රහ්මවොච්‍යතෙ" නොඑනම් වෙදය කියනුලැබේ යනාදි උදාහරණයි.

උත්ක, ත්‍රි. උකටලිවූ.

උත්කට, න. ත්වක්පත්‍රනම් සුගන්ධ ද්‍රව්‍ය (කුරුඳුපොතු).

උත්කණ්ඨා, ස්ත්‍රී. උකටලිය.

උත්කර, පු. ධාන්‍යාදීන්ගේ රැස.

උත්කර්ෂ, පු. ප්‍රකර්ෂය හෙවත් අතිශය.

උත්කලිකා, ස්ත්‍රී. උකටලිය.

උත්කාර, පු. ධාන්‍යොත්ක්ෂේපය හෙවත් වී ආදිය හුලංකිරීම.

උත්ක්‍රෝශ, පු. කිරලාවා.

උත්තංස, පු. න. කර්ණාභරණය, මුදුන් මල්කඩ.

උත්ත, ත්‍රි. තෙමුනු හෝ තෙත්දෑ.

උත්තප්ත, න. වියලිමස්.

උත්තම, ත්‍රි. ප්‍රධානදෑ.

උත්තමර්ණ, ත්‍රි. ණයදෙන්නා,

උත්තමා, ස්ත්‍රී. උත්තමස්ත්‍රී.

උත්තමාඞ්ග, න. හිස.

උත්තර, ත්‍රි. උඩ, උතුර, ශ්‍රේෂ්ඨ, න. පිළිතුරු.

උත්තරා, ස්ත්‍රී. උතුරුදිග.

උත්තරාසඞ්ග, පු. මතුයගදනාපිළි.

උත්තරීය, න. මතුහදනා පිළි.

උත්තරේද්‍යුස්, අව්‍ය. සෙට දවස.

උත්තාන, ත්‍රි. උතැනිදේ. (නොගැඹුරුදේ).

උත්තානශය, ත්‍රි. උඩුකුරුව හෝනා කිරිබොන ළදරුවා.

උත්ථාන, න. උත්සාහය, තන්ත්‍ර හෙවත් කුටුම්භකෘත්‍යය එනම් පවුලේකට යුතුනගාසිටුවීම, උසස්වීම.

උත්ථිත, ත්‍රි. වෘද්ධිමත්, උත්සාහවත්, උපන්.

උත්පතිතෘ, ත්‍රි, උඩපනනක සුලුවූයේ.

උත්පත්ති, ස්ත්‍රී. ඉපදීම.

උත්පතිෂ්ණු, ත්‍රි උඩපනින සුලුවූයේ.

උත්පල, න. උපුල් කොළ, උපුල්.

උත්පලශාරිබා, ස්ත්‍රී. හිරමුසු.

උත්පාත, පු. ශුභාශුභ සූචකමහාභූත විකාරය.

උත්ඵුල්ල, ත්‍රි. මල්ගෙනසිටි වෘක්ෂාදිය.

උත්ස, පු. දිය වැහෙන උල්පත.

උත්සර්ජන, න. දානය.

උත්සව, පු. උඩනැගීම, කොපය, රිසි. උත්පතාන්, සැණකෙළි.

උත්සාදන, න. ඇඟඉලීම.

උත්සාහ, පු. උත්සාහය.

උත්සාහවර්ධන, පු. වීරරසය, දානධර්මයුද්ධ යනමෙහි උත්සාහකාරී ගුණය.

උත්සුක, ත්‍රි. අභිමතාර්ථයෙහි උත්සාහ ඇත්තා.

උත්සෘෂ්ට, ත්‍රි. හරණලද දෑ.

උත්සේධ, පු. වෘක්ෂාදීන්ගේ උස, සිරුර.

උදක්, අව්‍ය. උතුරුදිගවූ දෙශාදියෙහි.

උදක, න. ජලය.

උදක්‍යා, ස්ත්‍රී. ඔසප් ඇත්තී.

උදග්‍ර, ත්‍රි. උසස් දෑ.

උදජ, පු. ගවාදි සිව්පාවුන් මෙහෙයීම (දක්කීම.)

උදධි, පු. මුහුද.

උදන්ත, පු. ප්‍රවෘත්ති කථාව(සවරුපවූ පරිද්දෙන් කියනකථාව.)

උදන්‍යා, ස්ත්‍රී. පිපාසය.

උදන්වත්, පු. මුහුද.

උදපාන, පු. ළිඳසමීපයෙහි කණින ලද කුඩාදියවළ.

උදය, පු. උදාගිර.

උදර, න. බඩ.

උදර්ක, පු. මතුඑන එලය.

උදවසිත, න. ගේ.

උදශ්විත්, න. දිය අඩක්ඔහා ඇලළු මොරු.

උදාන, පු. ශරීරවායු "උදානඃකණ්ඨදෙශෙ,, යනුකිහෙයින් උදානවායුව බොටුවෙහිවේ.

උදාර, ත්‍රි. දන්දෙන්නා, මහත්තැනැත්තා, අවිපරීතවූ සවභාව ඇ

ත්තේ.

උදාසීන, පු. විජිගීෂුහුගේහෙවත් දිනනු කැමති රජුගේ මධ්‍යයෙහිවූ රජුන්ගේ මඬලයෙන් පිටත්හිවූ විජිගීෂුහුගේ මඬලයට අත්‍යන්තරහිතවූ හෙවත් ඉමෙන් (පිටත්හිවූ මඬලය වළඳනා රජ.

උදාහාර, පු. උදාහරණය.

උදිත, ත්‍රි. බඳනාලද්ද, කියනලද්ද.

උදීචි, ස්ත්‍රී. උතුරුදිග.

උදීච්‍ය, න. ඉරිවේරිය, කොෂඅම්බු පරියාය නාම යෝද මෙහිවෙත්, පු. "ශරාවත්‍යා අවධෙයඃ පශ්චිමොත්තරඃ පශ්චිමසහිත උත්තරොදෙශ සඋදීච්‍යඃ,, යනුකිහෙසින් ඹිඹුරෙ සරාවති නම් නදිය කෙරෙන් ඉම්වූ වයඹිදිග පිහිටි දෙශය.

උදුම්බර, පු. දිඹුල්ගස. න. තඹ.

උදුම්බරපණ්ණී, ස්ත්‍රී. දන්තගස.

උදූඛල, න. වන.

උද්ගත, ත්‍රි. වමන කළද්ද.

උද්ගමනීය, න. සේදූ පිළි සඟළ.

උද්ගාඪ, න. අතිශය, ද්‍රව්‍යයෙහි වැටෙනකල, ත්‍රි.

උද්ගාතෘ පු. සාමවෙද දත්තේ.

උද්ගාර, පු. ගෙලඇඹීම, තැලීනැගීම, (ඔක්කාරය.)

උද්ගීථ, පු. සාමවෙද විශෙෂයෙක්.

උද්ගූර්ණ, ත්‍රි. නගනලද ශස්ත්‍රාදිය.

උද්ග්‍රාහ, පු. කාසාදිරොගයෙන් උඩට ඇදීම.

උද්ඝ, පු. ප්‍රශස්තය "ලිඞ්ගානන්තරෙන සමානාධිකරණෙ‍ෂ්‍යපි සවලිංගං නත්‍යජති" යනු වචන බැවින් විශෙෂ්‍යයා බඳු ලිඟුනැත්තේයයි දතයුතු.

උද්ඝන, පු. යම්දඬුකඩක තබාද ඔසස්නේද ඊටනම් (කට්ටකද).

උද්ඝාටන, න. ලිදෙන්දියනගන තුලා යන්ත්‍රය.

උද්ඝාත, පු. ආරම්භය.

උද්දාන, න. බන්ධනය.

උද්දාල පු. ලෝලුගස.

උද්දින, ත්‍රි. බැන්ද්ද.

උද්දාව, පු. පලායාමහෝපසුබැස්ම.

උද්ධර්ෂ, පු. උත්සවය.

උද්ධව, පු. උත්සවය.

උද්ධාන, න. ලිප.

උද්ධාර, පු. පොලියෙන්රැකීම.

උද්ධාන, ත්‍රි. ලින්ආදීයෙන්නැගුද්ද.

උද්භව, පු. උත්පත්තිය.

උද්භිජ්ජ, ත්‍රි. බීජ කාණ්ඩාදියෙන් නැගුනු සියලු ස්ථාවර භෙදය.

උද්භිද්(ද), ත්‍රි. බීජ කාණ්ඩාදියෙන් නැගුනු සියලු ස්ථාවර භෙදය.

උද්භ්‍රම, පු. උද්වෙගය හෙවත් කළකිරීම.

උද්‍යත, ත්‍රි. නගනලද ශස්ත්‍රාදිය.

උද්‍යම, පු. උත්සාහය.

උද්‍යාන, න. උයන.

උද්‍යොග, පු. උත්සාහය.

උද්‍ර, පු. මත්ස්‍යභෙදයෙක්.

උද්‍රාව, පු. යුඬයෙහි පලායාම.

උද්වර්තන, න, ඇඟඉලුම.

උද්වාන්ත, ත්‍රි. වමන කළද්ද.

උද්වාසන, න. මැරවීම.

උද්වාහ, පු. විවාහය.

උද්වෙග, පු. චිත්තවිකාරය, න. පුවක්.

උන්දුරු, පු. මීයා.

උන්නත, ත්‍රි. උස්ද්ද.

උන්නතානත, ත්‍රි. මදක්නැමී උස්ද්ද.

උන්නද්ධ, ත්‍රි. උස්, දර්පිත.

උන්නය, පු. අනුස්මරණය, ඉහල නැගීම.

උන්නාය, පු. අනුස්මරණය, ඉහල නැගීම.

උන්මත්ත, පු. හත්තන ගස, ත්‍රි. උමතුවා.

උන්මදිෂ්ණු, ත්‍රි. උත්ගතමද ඇත්තා හෙවත් සන්තොෂ ඇත්තා.

උන්මනස්, ත්‍රි. උකටලිවූයේ.

උන්ම(න්මා), ථ. පු. මැරවීම.

උන්මාථ, පු. මෘගපක්ෂීන්ගේ බන්ධන යටතබන උගුල් මලපත් ආදි යන්ත්‍රය.

උන්මාද, ත්‍රි. උත්ගතමද ඇත්තා හෙවත් සන්තොෂ ඇත්තා, පු. උමතුබව.

උන්මාදවත්, ත්‍රි. උමතුවා.

උපකණ්ඨ, ත්‍රි. සමීපය.

උපකාරිකා, ස්ත්‍රී. රජගෙය, වස්ත්‍රාදියෙන් කළරජගෙය.

උපකාර්‍ය්‍යා, ස්ත්‍රී රජගෙය, වස්ත්‍රාදියෙන් කළරජගෙය.

උපකුඤ්චිකා, ස්ත්‍රී. කළුදුරු.

උපකුල්‍යා, ස්ත්‍රී. වගපුල්.

උපක්‍රම, පු. ප්‍රථමාරම්භය, මේ මෙයට උපායය මෙයින් මේ සිඬවේයයිදැන අමාත්‍ය ශීලපරීක්ෂොපාය.

උපක්‍රොශ, පු. නුගුණකීම.

උපගත, ත්‍රි. ස්වීකාර කරණලද හෙවත් ගිවිස්නාලද යන අර්ථයි.

උපගූහන, න. වැළඳගැන්ම.

උපග්‍රහ. පු. බලයෙන් හසුකොට ගත්අය.

උපග්‍රාහ්‍ය. න. පඬුර නොහොත් අල්ලස එනම් රජුන් ගුරුන් දැක්මෙහි දෙනුලබනද්ද.

උපඝ්න. පු. සමීපාශ්‍රය.

උපචාරිත. ත්‍රි. කරණලද එළඹීම් ආදි පරිචිතය ඇත්තේ.

උපචාය්‍ය. පු. යාගාග්නියෙහි යාග කරන්නා.

උපචිත. ත්‍රි. රැස්කළද්ද.

උපචිත්‍රා. ස්ත්‍රී. මීතුග.

උපජාප. පු. චතුරොපායයන් අතුරෙන් භෙදනම් උපාය.

උපඥා, ස්ත්‍රී. වාල්මීක සෘෂීන්ගේ ශ්ලොක නිර්මාණයසේ උපදෙස් රහිතව තමාම සිතාගත්නුවන.

උපතාපිකා, ස්ත්‍රී. උපතාපනම් රොග විශෙෂයෙක්.

උපතාප, පු. රොගය.

උපත්‍යකා, ස්ත්‍රී. පර්වතාසන්න භූමිය.

උපදා, ස්ත්‍රී. පඬුරු හෙවත් අල්ල

සඑනම් රජුන් ගුරුන්දැකී මෙහි දෙනු ලබනදූ.
උපධා, ස්ත්‍රී. ධර්මය අර්ථය කාමය භයය යනමෙයින් රජහු තමන් අමාත්‍යාදීන්ගේ සිත්කෙසේ දැයි සෙවීම.
උපධාන, න. මාවුලාව, (කොට්ටය.)
උපධි, පු. කපටකම (වංචාව).
උපනාහ, පු. නතබඳින ඇණය.
උපනිධි, පු. අනුන්කෙරෙහි රක්‍ෂාකරණු පිණිස තගාතැබූ වස්තුව හෙවත් උකස.
උපනිෂද්, ස්ත්‍රී. වේදාන්ත, රහස.
උපනිෂ්කර, න. වීථිය.
උපන්‍යාස, පු. වචනොප ක්‍රමය. (කථාරම්භය).
උපපති, පු. සොරසැමියා.
උපබර්හ, පු. මාවුලාව (කොට්ටය.)
උපභෘත්, ස්ත්‍රී. බාහු ප්‍රමාණවූ යාග භාජන විශෙෂයෙක්.
උපභොග, පු. භොග (ආහාරපානාදි අනුභව කරණදූ).
උපමා, ස්ත්‍රී. උපමාව.
උපමාන, න. උපමාව.
උපයම, පු. විවාහය.
උපරක්ත, ත්‍රි. දෛවප්‍රතිබද්ධවූ හෝ මනුෂ්‍යප්‍රතිබද්ධවූ හෝ ව්‍යසනය, පු. ග්‍රහණලත් ඉරු හෝ සඳු.
උපරක්‍ෂණ, න. සෙනාරැක්ම.
උපරාග, පු. ග්‍රහණය.
උපරාම, පු. වැලැක්ම පස්කම්රසයෙහි නිරුත්සාහය.
උපරි, අව්‍ය. ප්‍රථමා පචමී සප්තම්‍යන්ත අර්ථයෙහි වැටේ, ඌර්ධ්ව ශබ්දයාගේ අර්ථයෙහිවේ.
උපල, පු. පහණ හෙවත්ගල.
උපලබ්ධාර්ථා, ස්ත්‍රී. පවත්දත්කථාව.
උපලබ්ධි, ස්ත්‍රී. බුද්ධිය.
උපලම්භ, පු. ප්‍රත්‍යක්‍ෂකරණය හෙවත් පළමුදන්නා ලද්දවූ අර්ථයාගේ නැවත සංවිඥානය.
උපලා, ස්ත්‍රී. කැටගල්, පු. රතන.
උපවන, න. අරම, කෘත්‍රිමවනය.
උපවර්තන, න. දෙශය.
උපවාස, පු. "උපවෘත්තස්‍යපාපෙභ්‍යොයස්තුවාසොගුණෙඃ සහ උපවාසස්ස විඥෙයඃ සර්වභොගවිවර්ජිතඃ" යනුවචන බැවින් පාපයන්ගේ වැලැක්මකොට ගුණයන් සමග සර්වසම්පත් රහිතවූ වාසය.
උපවිෂ, ස්ත්‍රී. ඉවඳ.
උපවීත, න. අකුණතට යටින්ලූ යාගනූය.
උපශල්‍ය, න. ගමසමීපය.
උපශාය, පු. යමිත හටාදීන්ගේ හුවමාරු නින්ද.
උපශ්‍රුත, ත්‍රි. ස්වීකාර කරණලද්ද හෙවත් ගිවිස්නාලද්ද.
උපසංව්‍යාන, න. යටහඳනා පිළී.
උපසම්පන්න, ත්‍රි. යාගපිණිස මරණ ලද්දේ. න. පිසීමෙන් සරසන ලද මාංසාදිය.
උපසර, පු. ගැබ් ගැන්ම.
උපසර්ග, පු. ශුභාශුභ සූචක මහාභූතවිකාරය.

උපසර්ජන, න. අප්‍රධානදූ.
උපසර්‍ය්‍යා, ස්ත්‍රී. ගැබ්ගැන්මෙහි සුදුසු කල් ඇති දෙන.
උපසූර්‍ය්‍යක, න රැස්මඬල "චන්ද්‍රසූර්‍ය්‍යයොරුත්පාතාදිජාත මණ්ඩලස්‍ය ,, චන්ද්‍රසූර්‍ය්‍ය දෙදෙනා සමීපයෙහි මෙඝාදියෙන් හටගත්තාවූ මඬලයට නම්යනුකියනලදී.
උපස්කර, පු. කසා අබ මිරිස් දුරුසුඟු ආදිවූණීය.
උපස්ථ, පු. ස්ත්‍රීපුරුෂ ලිනවය.
උපස්පර්ශ, පු. නෑම, ආචාමය හෙවත් මුවආදිය සේදීම.
උපහාර, පු. පඬුර නොහොත් අත්ලස එනම් රජුන් ගුරුන්දැකීමෙහි දෙනුලබනදූ.
උපහ්වර, න. රහස, සමීපය.
උපාංශු, අව්‍ය. විජනස්ථානය.
උපාකරණ, න. වෙදපාඨාරම්භ විධි විශෙෂයෙක් එනම් උපනයන පූර්වකවූ වෙදයාගේ ගැන්ම.
උපාකෘත, පු. යාගයෙහි මතුට මැරූ සිව්පාවා.
උපාත්‍යය, පු. ඉක්මයාම ව්‍යතික්‍රමය හෙවත් පිළිවෙළ ඉක්මවීම.
උපාදාන, න. ඉන්ද්‍රියා කර්ෂණය.
උපාධි, පු. කෙළෙම්බියා හෙවත් දාරාදිපොෂණයෙහි සංසක්තවූයේ.
උපාධ්‍යාය, පු. උපාධ්‍යායයා "එකදෙශන්තු වෙදස්‍ය වෙදාඞ්ගාන්‍යපිවාපුනඃ යොධ්‍යාපයති වෘත්‍යර්ථමුපාධ්‍යායඃ සඋච්‍යතෙ,, යමෙක් වෙදයාගේ එක්දෙසක්හෝවෙදඟහෝ වෘත පිණිස උගන්වාද හෙතෙමේයි.
උපාධ්‍යායා, ස්ත්‍රී. විද්‍යොප දෙශ දෙන්නී.
උපාධ්‍යායානී, ස්ත්‍රී. උපාධ්‍යාය භාර්‍ය්‍යාව, විද්‍යොප දෙශ දෙන්නී.
උපානහ්, ස්ත්‍රී. පයලන වහන.
උපායන, න. පඬුරු නොහොත් අල්ලසඑනම් රජුන් ගුරුන් දැක්මෙහි දෙනුලබනදූ.
උපාවෘත්ත, ත්‍රි. පාශ්වචලයෙන් බිම පෙරළෙන ඇසිල්ලෙහි අශ්වාදීන්ටනම්.
උපාසඞ්ග, පු. හීයඋර.
උපාසන, න. නිත්‍යයෙන් අභ්‍යාස පිණිස කරනදුනුකම්.
උපාසනා, ස්ත්‍රී. ආරාධ්‍යයන්ගේ හෙවත් ගුරුවරාදීන්ගේ චිත්තානුකූලව පැවැත්ම හෝ සේවය.
උපාසිත, ත්‍රි. කරනලද එළඹීම් ආදි චරිතය හෙවත් පුරුදු ඇත්තේ.
උපාහිත, පු. උත්පාතය(උල්කාපාත ධූමකෙතුආදි උපද්‍රවය හෝ විකාරය) ත්‍රි. සංයුක්ත කළද හෙවත් පදර්ථාන්තරයක්හා සංයොග කරනලද පදර්ථය.
උපෙන්ද්‍ර, පු. විෂ්ණු.
උපෝදිකා. ස්ත්‍රී. පලාවර්ගයක් "අපොදකා,, යනුදවේ.
උපෝද්ඝාත, පු. උදාහරණය.
උපකෘෂ්ට, ත්‍රි. චපුට සැකෙත්.

උභය (යෙ) ද්‍යුස්, අව්‍ය. දෙදවස "උභයෙද්‍යුරුපොෂණම්" දෙදවසෙහි පෙහෙවස යනාදියෙහිසි.

උමා, ස්ත්‍රී. උමාදෙවී, මාගධාදී දෙශයෙහි අතසියසි ප්‍රසිඬ ධාන්‍ය.

උමාපති, පු. ඊශ්වරයා.

උම්‍ය, ත්‍රි. මාගධාදී දෙශයෙහි අතසියසි ප්‍රසිඬ ධාන්‍ය වැපිරීමට සුදුසු කෙත.

උරඃසූත්‍රිකා, ස්ත්‍රී. නැබදක්වා එලෙන කරපැලඳි මුතුයෙන්කළ ඇටවැල් ආදිය.

උරග, පු. සර්පයා.

උරණ, පු. පොරගසන එළුවා–තිරෙළුවා (බැටළුවා).

උරණ(බ්‍ය)ක්ෂ, පු. තුවරගස (පෙතිතෝරගස).

උරභ්‍ර, පු. පොරගසන එළුවා–තිරෙළුවා (බැටළුවා).

උරරී, අව්‍ය. විස්තාරය, අඞිකාරය හෙවත් අයත්කිරීම හෝ පිළිගැන්මය යනමෙහි වේ "උරරීකරොති" විස්තර කෙරෙයි යනාදියෙහි විස්තාරයි "ගුරූපදෙශමූරරීකෘත්‍ය" ගුරූපදෙශය පිළිගෙන යනාදියෙහි අඞිකාරයි.

උරරීකෘත, ත්‍රි. සවීකාර කරණලද හෙවත් ගිවිස්නාලද යන අර්ථ වාචකයි.

උරශ්ඡද, පු. සන්නාහය.

උරස්, න. ලය.

උරසිල, ත්‍රි. ප්‍රශස්තවූ වක්ෂස්තලය ඇත්තා.

උරස්‍ය, පු. සමාන කුලයෙහිවූ ස්ත්‍රිය කෙරෙහි තමාටදා දරුවා.

උරස්වත්, ත්‍රි. ප්‍රශස්තවූ වක්ෂස්තලය ඇත්තා.

උරු, ත්‍රි. විසාලදා.

උරුබූක, පු. එරඬු.

උර්වරා, ස්ත්‍රී. සියලුගොයමින් සාරවත්වූ මැටි,

උර්වශී, ස්ත්‍රී. දෙව්වෙසඹුව.

උර්වී, ස්ත්‍රී. භූමිය.

උලප, පු. උලපය. (අතුපතරින් විසතිණිවූ වැල)

උලූක, පු. බකමූනා.

උලූඛල, න. වන (වීආදිය කොටන වන.)

උලූ (ළූ) ඛලක, න. ගුගුල්ගස, සංඝාතවිශෘහිත බැවින් ඒ පක්ෂයෙහි නපුංසකයි.

උලූපින්, පු. ශිශුමාරාකෘතිවූමත්ස්‍ය විශෙෂය (මුදුඌරා).

උල්කා, ස්ත්‍රී. තෙජස්පිඬ.

උල්බ, න. ගැබවෙළා සිවිසම.

උල්බණ, ත්‍රි. ව්‍යක්තාදා.

උල්මුක, න. ගිනිපෙණෙහෙල්ල.

උල්ලාඝ, ත්‍රි. ලෙඩින් මිදුනුඅය.

උල්ලොච, පු. න. වියන.

උල්ලොල, පු. මහරල.

උශනස්, පු. සිකුරා.

උශීර, පු. න. සුවදහොට හෙවත් සුදුමල්ඇති සැවැන්නමුල්.

උෂණා, ස්ත්‍රී. වගපුල්.

උෂ(ශ)ති, ස්ත්‍රී. නොකලණබස්.

උෂර්බුධ, පු. ගිනි.

උෂස්, න. උදය.

උෂා, අව්‍ය. රාත්‍රිය අවසානයෙහි "චිකිත්සකෙසී ථාඝ්‍රපානං උෂාපානං තථාකෘතම්" වෙදුන් විසින් අණකළ පරිද්දෙන් රාත්‍රිය අවසානයෙහි පානය කරණලදී යනාදියයි.

උෂාපති, පු. අනිරුඬයාගේ පුතු.

උෂිත, ත්‍රි. දැවයේ.

උෂ්ට්‍ර, පු. ඔටුවා.

උෂ්ණ, පු. ග්‍රීෂ්මකාලය, දක්ෂයා.

උෂ්ණාගම, පු. ග්‍රීෂ්මකාලය.

උෂ්ණරශ්මි, පු. හිරු.

උෂ්ණිකා, ස්ත්‍රී. හුළුකැන් (කැඳ)

උෂ්ණීෂ, පු. න. ඉසවෙළුම, කිරුළ. මහාපුරුෂ ලක්ෂණය.

උෂ්ණොපගම, පු. ග්‍රීෂ්මකාලය.

උෂ්මක, පු. ග්‍රීෂ්මකාලය.

උෂ්ම, පු. ග්‍රීෂ්මකාලය, අව්ව.

උස්‍ර, පු. හිරුරැස්.

උස්‍රා. ස්ත්‍රී. දෙන.

ඌ

ඌං(ඌ), අව්‍ය. ප්‍රශ්නයෙහි "බහිසත්‍රිෂථි ඌංකාන්ත,, වලලහය බැහැර සිටිහිද යනාදියෙහිවේ.

ඌත, ත්‍රි. හූ හෙවත් නූල්දික්ගැසීම් ආදියෙන් සැදීම.

ඌධස්, න. දෙනුගේ තන.

ඌරී, අව්‍ය. විස්තාරය අඞිකාරය හෙවත් පිළිගැන්ම යනමෙහි "ඌරීකරොති" විස්තර කෙරෙයි යනාදියෙහි විස්තාරයි "ගුරූපදෙශං ඌරරීකෘත්‍ය" ගුරූපදෙශය පිළිගෙන යනාදියෙහි අඞිකාරයි.

ඌරව්‍ය, පු. වෛශ්‍යයා.

ඌරීකෘත, ත්‍රි. ස්වීකාර කරණලද හෙවත් ගිවිස්නාලද යනමේඅර්ථ වාචකයි.

ඌරු, පු. කලවය.

ඌරුජ, පු. වෛශ්‍යයා.

ඌරුපර්වන්, න. දනහන්දිය.

ඌර්ජ, පු. ඉල්මස.

ඌර්ජස්වල, ත්‍රි. අධික බලයෙන් හෝ පරාක්‍රමයෙන් යුක්තයා.

ඌර්ජස්වින්, ත්‍රි. අධික බලයෙන් හෝ පරාක්‍රමයෙන් යුක්තයා.

ඌර්ණනාභ, පු. මකුළුවා.

ඌර්ණා, ස්ත්‍රී. එළුආදීන්ගේ ලොම්, බැමඅතර රොමා වතීය.

ඌර්ණායු, පු. එළුවන්ගේ රෝමයෙන් කළ කම්බිලිය. පොරගසන එළුවා—තිරෙළුවා (බැටළුවා).

ඌර්ධ්වක, පු. මිහිඟුබෙර වෙසෙසෙක්—හේ වනාහි ගව්වල්ගයකට බඳු ආකාරඇති තුන්තලක් (මහපට ඇඟිලි දබරඇඟිලි විතරින් තුනක්)දික්වූ උඩළුල්ලා ගසක බෙරයෙකි.

ඌර්ධ්වජානු, ත්‍රි. සිටිකල උඩනැමී උස්වසිටි දන ඇත්තා.

ඌර්ධ්වඥු, ත්‍රි. සිටිකල උඩනැමී උස්වසිටි දන ඇත්තා.

ඌර්මි, පු. ස්ත්‍රී. රල.

ඌර්මිකා, ස්ත්‍රී. ඇඟිලි මුදුව.
ඌර්මිමත්, ත්‍රි. වක්වූද්ද.
ඌෂ, පු. කරමැටි.
ඌෂණ, න. මිරිස්.
ඌෂර, පු. කරමැටි.
ඌෂවත්, ත්‍රි. කරමැටිබිම.
ඌෂ්මාගම, පු. ග්‍රීෂ්මකාලය.
ඌහ, පු. ආධ්‍යාහාරය (එකතුකොට සිතීම) "ඌහා" කියා ස්ත්‍රීලිඟු යසිද පැණේ.

ඍ

ඍක්ථ, න. ධනය.
ඍක්ෂ, පු. වලසා, තොටිලගස, න. තාරකාව.
ඍක්ෂ(ෂ්‍ය)ගන්ධා, ස්ත්‍රී. වෘඬදාරක නම්ගස. "වරධරා ජීර්ණඵජී" යනු මරාපිසි, ගෝණ කොලයසිද කියත්.
ඍක්ෂගන්ධිකා, ස්ත්‍රී. කළුකිරිබද්ද.
ඍච්, ස්ත්‍රී. අර්ථවශයෙන් නියමක රනලද අක්ෂර හා පදයන් ගෙන් යුත් එනම් වෙද විශෙෂයයි.
ඍජීෂ, න. පුකිරිය(පිටිපිසනබදුන)
ඍජු, ත්‍රි. ඇදනැතිද්ද.
ඍජුරොහිත, න. ඇදනැති දේ දුන්න.
ඍණ, න. ණය.
ඍත, න. සැබෑබස්, ඉන්යුත්තෙහි තුන්ලිඟුයි. කරල්හැවිලීම.
ඍතීයා, ස්ත්‍රී. පිළිකුල් කිරීම.
ඍතු, පු. "ශිශිරඃ පුෂ්පසමයො ග්‍රී ෂ්මොවර්ෂාශරද්ධිමඃ මාසාදිමාස යුග්මෙසතු ඍතවඃ ෂට්ක්‍රමා දිමෙ"යි දක්වනලද නවන් මැදින් දෙමස ශිශිරඍතුවයි එමල්හටගන්නාකාලයයි බක් වෙසක් දෙක ග්‍රීෂ්මඍතුවයි පොසොන් ඇසල දෙකවර්ෂා ඍතුවයි. නිකිණි බිනරදෙක ශරත් ඍතුවයි' වප්ඉල් දෙක හෙමන්ත ඍතුවයි දක්වනලද ඍතුමාසය.
ඍතුමතී, ස්ත්‍රී. ඔසප් ඇත්තී.
ඍතෙ, අව්‍ය. වර්ජිතාර්ථයි.
ඍත්විජ්, පු. යාගකරන්නා.
ඍද්ධ, ත්‍රි. පිදුරෙන් තොරකොට රැස්කළ ධාන්‍ය.
ඍද්ධි, ස්ත්‍රී. සුළු දඬිකලත්, මහ දඬිකලත්.
ඍභු, පු. දෙවියෝ.
ඍභුක්ෂින්, පු. ශක්‍රයා
ඍශ්‍ය, පු. නීලවර්ණවූ අශ්වප්‍රමාණවූ කකීෂවූ ජිව්හා ඇති අංකුශක්ඇති මනොඥවූනෙත්‍රඇති ලොපුරාදී දෙශයෙහි ඉස්සයයි ඛ්‍යාතවූ එනම් මෘගයා.
ඍෂභ, පු. තැතින් හෝ බොටුවෙන් හෝ නැගාවූඑනම් ස්වරවිශෙෂය මෙය බොටුවෙන් වූකලී "ගාවොන දීනතී මර්ෂිහම්" යනු වචන බැවින් ගවයෝනාද කෙරෙත්. භාරො වහනක්ෂමවූගොනා, උත්තරපදයෙහි සිටි මෙ ශබ්දය ශ්‍රෙෂ්ඨාර්ථ වාචකයි, පුරුෂර්ෂභඃ යනාදියයි.

ඍෂි, පු. කාශ්‍යපාදි බ්‍රහම ඍෂින්ටද මහාමන්ඩාතෘ ආදි රාජ ඍෂින්ටද සාමාන්‍ය නාමයෙකි.
ඍෂ්‍ය(ෂ්‍ය)ප්‍රොක්තා, ස්ත්‍රී. වදුරුමෑ, ශතාවරිය

එ

එක, ත්‍රි. ප්‍රධාන. අන්‍ය, හුදකල, දෙකක් අතුරෙන් ජාත්‍යා දීයෙන් වෙන්කළ අතික්ද්ද.
එකක, ත්‍රි. හුදකලාද්ද.
එකතාන, ත්‍රි. එකඟවූයේ.
එකතාල, පු. තාලානවිතහඬ
එකදන්ත, පු. ගණදෙවි.
එකදා, අව්‍ය. එකවිට.
එකධුර්, පු. රථ නඟුල් ආදියෙන් එකකවිය උසුලන ගොනා.
එකධුරාවහ, පු. රථ නඟුල් ආදියෙන්එකකවියඋසුලනගොනා.
එකධුරීණ, පු. රථ නඟුල් ආදියෙන්එකකවියඋසුලනගොනා.
එකපදී, ස්ත්‍රී. මග.
එකපිඞ්ග, පු. වෙසමුණු.
එකයෂ්ටිකා, ස්ත්‍රී. සත්විසි ඇටක් ඇති මුතු වැල.
එකසර්ග, ත්‍රි. එකඟවූයේ.
එකහායනී, ස්ත්‍රී. එක් අවුරුදුවයස් වූදෙන.
එකාකින්, ත්‍රි. හුදකලාද්ද.
එකාගාරික, පු. සොරා.
එකාග්‍ර, ත්‍රි. එකඟවූයේ හෙවත් අනාකුලවූයේ.
එකාග්‍ර්‍ය, ත්‍රි. එකඟවූයේ.
එකාන්ත, න. අතිශය. ද්‍රව්‍යයෙහි. ත්‍රි.
එකායන, ත්‍රි. එකඟවූයේ.
එකායනගත, ත්‍රි. එකඟවූයේ.
එකාවලී, ස්ත්‍රී. එක් වැලක් ඇතිමුතුහර.
එකාෂ්ඨීල, පු. වකපුෂ්ප වෘක්ෂය.
එකාෂ්ඨීලා, ස්ත්‍රී. දියමිත්ත.
එඩ, ත්‍රි. බිහිරා.
එඩක, පු. පොරගසන එළුවා. තිරෙළුවා (බැටළුවා).
එඩ(ල)ගජ, පු. තුවරගස, (පෙතිතෝර).
එඩමූග, ත්‍රි. කියන්ට හෝ අසන්ට හෝ නොහික් මුනෝ හෙවත් (නොදන්නෝ.)
එඩූක.(එඩුක.එඩොක) න. ඇතුලත වලිත්ති හෝ කසින ද්‍රව්‍ය පිහිටුවා කළ භිත්තිය.
එණ, පු. මුවා.
එත, පු. කළු හෝ අඳුරු නිල්, ඉන් යුක්තයෙහි. ත්‍රි.
එතර්හි, අව්‍ය. මේ කාලයෙහි.
එධ, පු. දර.
එධා, ස්ත්‍රී. උපචය, හෙවත්සමෘද්ධිය.
එධස්, න. දර, බොහෝසේම ප්‍රතිබඹ දරයෙහි වැටේ.
එධිත, ත්‍රි. ඉතා වැඩුනුද්ද.
එනස්, න. පාපය.
එරණ්ඩ, පු. එරඬුගස.
එලා, ස්ත්‍රී. එන්සාල්.
එලාපර්ණී, ස්ත්‍රී. කුඩා ඇඹිල් එල ඇති බොහෝ කටුඇති. එලා

වනී නම්වැල

එලවාලුක, න. සුඹුලු ඖෂධයට ගන්නා සුගන්ධ ද්‍රව්‍යයවූ එල්වලු

එව, අව්‍ය. සදෘශාර්ථයි "අග්නිරෙව විප්‍රඃ" බමුණා ගින්න බඳුයි යනු උදාහරණයි.

එවම්, අව්‍ය. ඉවාර්ථ ඉත්‍යාර්ථ වයෙහිද, පිළිගැන්මෙහිද, අවධාරණයෙහිදවේ "අග්නිරෙවං විප්‍රඃ" බමුණා ගින්න සමානයි යනාදියෙහි ඉවාර්ථයි. "එවං වාදිනිදෙවර්ෂෞ" දෙව්රුසියා මේ ආකාර කියනකළ යනාදියෙහි ඉත්‍යාර්ථයි "එවං කුර්මඃ" එහෙයි කරමුයනාදියෙහි පිළිගැණීමෙහිවේ "එවමෙවයථාප්‍රාහ" මෙසේමවූ පරිදි කීයේය.

එෂණිකා, ස්ත්‍රී. රන්කැටවන්ගේ තරාදිය.

ඓ

ඓකාගාරික, පු. සොරා.

ඓඞ්ගුද, න. අඟුනඇට.

ඓණ, ත්‍රි. මුවාට අයත් සම්මස් ආදිදෑ, චාරුවූනයන ඇතිකුරුවූ ජංඝා ඇති සවලපප්‍රමාණ ඇති ඓනනම්මෘගයා.

ඓණෙය, ත්‍රි. මුවදෙන අයත්සම් ඇටමස් ආදිදෑ.

ඓතිහ්‍ය, න. උපදෙශපරම්පරාව.

ඓන්ද්‍රී, ස්ත්‍රී. එනම් මාතෘදෙවතා

ඓන්ද්‍රියක, ත්‍රි. ප්‍රත්‍යක්ෂදෑ.

ඓරාවන, පු. ශක්‍රයාගේ ඇතු.

ඓරාවත, පු. පූර්වදිග්ගජයා, සින්නාරන්ගස, ශක්‍රයාගේඇතා.

ඓරාවතී, ස්ත්‍රී. විදුලිය.

ඓලවිල, පු. වෙසමුණු "ඉඩවිඩො පත්‍යං ඓඩවිඩඃ" ඩලයොරෙකත්වසමරණා දෙලවිලොපි ඉඩවිඩගේ පුත්‍රතෙම ඓඩවිඩනම්. ඩකාරලකාර දෙදෙනාගේ එකත්වයසැලකීමෙන් ඓලවිල යනු පාඨයි.

ඓලෙය, න. සුඹුලුඖෂධයට ගන්නාසුගන්ධ ද්‍රව්‍යයක්වූ එල්වලු.

ඓශ්වර්‍ය්‍ය, "අණිමාලඝිමා ප්‍රාප්තිඃ ප්‍රකාම්‍යං මහිමාතථා; ඊශිත්වවශිතාවෙච තථාකාමාවශායිතා" යනුකී බැවින් අණිමන් ලඝිමන්ය ප්‍රාප්තිය ප්‍රාකාම්‍යය මහිමන්ය ඊශිත්වය වශිත්වයයි අටවැදෑරුම්වූ ඊශ්වරගුණය.

ඓෂමස්, අව්‍ය. වර්තමාන හවුරුද්දෙහි. "පරාරිගතඃ කාන්තඃ පරුත්නාගතඃ ඓෂමොපි නාගතඃ" වල්ලභ තෙමේ පළමු හවුරුද්දෙහි ගියේ, ගිය හවුරුද්දෙහිත් නාය මේහවුරුද්දෙහිත් නායේය.

ඔ

ඔකස්, පු. න. ගේ, ආශ්‍රය.

ඔඝ, පු. දුතනෘත්‍ය (ශුහුවනැවුම් ඈ) සමූහය, ජලප්‍රවාහය.

ඔංකාර, පු. වෙදාරම්භයෙහි කියයුතු ශබ්දවිශෙෂයක්.

ඔජස්, න. දීප්තිය, ශක්තිය.

ඔඩ්‍රපුෂ්ප, න. වදගස.

ඔතු, පු. බළලා.

ඔදන, පු. න. බත්.

ඔම්, අව්‍ය. පිළිගැණීමෙහි "ඔමිත්‍යුක්තවතොථ ශාර්ඞ්ගිණඃ" ඉක්බිති එසේවේවායි කීවාවූ විෂ්ණුහුගේ යනාදිඋදාහරණයි.

ඔෂ, පු. දැහය.

ඔෂධි(ධී), ස්ත්‍රී. ඵලපාකයෙන් අනතවන්නාවූ (නැසෙන්නාවූ) ව්‍රීහාදිජාතිය.

ඔෂධීශ, පු. සඳ.

ඔෂ්ඨ, පු. තොල.

ඖ

ඖක්ෂක, න. භාරොද්වහනක්ෂමවූ වෘෂභයන්ගේ සමූහය.

ඖචිතී, ස්ත්‍රී. සුදුසුබව.

ඖචිත්‍ය, න. සුදුසුබව, උත්තානපාදිනම් රාජවිශෙෂයෙහිවූ නිශ්චල භාවයෙන් තාරකා ශරීරැපවූ ධ්‍රැවනම්රජ.

ඖදනික, පු. අරක්කැමියා.

ඖදර්ක, ත්‍රි. විජිගිෂාරහිතයා හෙවත් කාවැයම්නොකරන්නා.

ඖපගවකාදි, න. අපත්‍ය ප්‍රත්‍යවාච්‍යයන්ගේඖපගවආදි සමූහය. "උපගොරපත්‍යානි පුමාන්සඃ ඖපගවාඃ, තෙෂාංසමූහඃ ඖපගවකම්. ගාර්ගිකම් යනුදමෙසේමැයි.

ඖපයික, ත්‍රි. සුදුස්සෙන් තොර නොවූදේ.

ඖපවසන, න. උපවාසය. "උපවෘත්තස්තුපාපෙභ්‍යො යස්තුවාසොගුණෛඃසහ උපවාසස්සවිඥෙයඃ සර්වභොගවිවර්ජිතඃ" පාපයන්ගෙන් වැළක සම්‍යක්ප්‍රත්‍රහිතව ගුණයන්ගෙන්යුක්තව විසීම.

ඖමීන, ත්‍රි. මධ්‍යාදිදෙශයන්හි අතසියයි ඛ්‍යාතවූ වීවැපිරීමට සුදුසු කෙත.

ඖරභ්‍රක, න. තිරෙළු(බැටළු)සමූහය.

ඖරස, පු. සමානකුලයෙහිවූ ස්ත්‍රියකෙරෙහි තමාටදෑ දරුවා.

ඖර්ධ්වදෙහික, න. මළවුන්පිණිසඒමළදවස්හි දෙන පිණ්ඩජලාජල්‍යාදිය.

ඖර්ව, පු. සමුද්‍රයෙහිවූ අශ්වියාගේ හෙවත්වෙළඹගේ මුඛ යෙහිවූ වඩබාග්නිය.

ඖශිර, පු. චාමරදණ්ඩ, න. ඇඳපුටු ආදිශයනාසන.

ඖෂධ, න. බෙහෙත්.

ඖෂ්ට්‍රක, න. ඔටුසමූහය.

ක

ක, පු. මහ බඹු, හිරු; න. හිස. දිය.

කංස, පු. න. සවණ්ණරජතාදියෙන් කළ මද්‍යපාන භාණ්ඩය(ඔඩම).

කංසාරාති, පු. විෂ්ණු.

කකුද, පු. න. ප්‍රධානභාවය, ඡත්‍රාදිරාජකකුදභාණ්ඩ, ගොන් මොලලිය.

කකුද්මති, ස්ත්‍රී. උකුල.

කකුභ්(භ), ස්ත්‍රී. දිශාව.

කකුභ, පු. කුඹුක්, කරාවිය එනම් සමබඳින ලබුගෙඩියයි.

කඞ්කාලක, න. තකුල්. (කපු කිනිස්ස).

කක්ෂ, පු. තෘණ,වීරුධ් හෙවත් පැතිරීම් ඇති වැල් ආදිය,කිසිල්ල.

කක්ෂ්‍යා, ස්ත්‍රී. රජ ගෙවල් ආදියෙහි ඇතුළුගෙය, මෙවුල්දම. පොරොද්ද හෙවත් ඇතුන් බඳින වරපට.

කඞ්ක, පු. ලෝතුඩුවා.

කඞ්කටක, පු. සන්නාහය.

කඞ්කණ, න. මනික් කට්ටුවෙන් පලඳනා වලයාකාරවූ හස්තාභරණය (වලල්ල)

කඞ්කතිකා, ස්ත්‍රී. පනාව.

කඞ්කාල, පු. ඇටසැකිල්ල.

කඞ්ගු, ස්ත්‍රී. වරානම් ධාන්‍ය විශේෂය.

කච, පු. ඉසකෙස්.

කච්චර, ත්‍රි. මලයෙන් කිලිටිවූ අනු ජවලඳ.

කච්චිත්, අව්‍ය. සාම්ප්‍රවෙද නයෙහි හෙවත් ඉෂ්ට විචාරණයෙහි හෝ කැමැත්ත කීමෙහි "කච්චිත් ජීවති මෙ මාතා" කිමෙක්ද මාගේ මව් ජීවත්වේද. යනාදි උදාහරණයි.

කච්ඡ, පු. න. කැස. එනම් නදයාදීන්වෙත පිහිටි අනූපයට බඳු ප්‍රදෙශයයි. කිරිඇත්තාවූ බෝගස් හා සමානවූ නන්දී රුක්ෂය(මහරියසි කියත්).

කච්ඡප, පු. එනම් නිධිවිශෙෂයෙක්,ඉදිබුවා (කැස්බා).

කච්ඡපී, ස්ත්‍රී. ඉදිබුවා, සරසවතී වීණාව.

කච්ඡු, ස්ත්‍රී. විචර්චිකානම් කුෂ්ටය.

කච්ඡුර, ත්‍රි විචර්චිකා කුෂ්ට ඇත්තා.

කච්ඡුරා, ස්ත්‍රී. හැල් කසාඹිලියා.

කඤ්චුක, පු. චොලකාදි සන්නාහය සජීසැවය.

කඤ්චුකින්, න. සැට්ටලන ඇමතියා.

කට, පු. ඇතුන්ගේ කපොලය, අත්වලල්ල, උකුලහෙවත් උකුල් පුවරුව හෝ ඉනිවිය.

කටක, පු. පර්වත පාර්ශ්වය.

කට(ම්බ)මහරා, ස්ත්‍රී. ආපසු මඳු, කුළුරහණ.

කටඞ්ගී, ස්ත්‍රී. දුදුගස.

කටාක්ෂ, පු. ඇසකොණින්බැලීම.

කටාහ, පු. තෙල්ආදිය පිසන බඳුන. (කටාරම)

කටිප්‍රොථ, පු. පුළුය හෙවත්කටියෙහිවූ මස්පිඩ.

කටි(ටී), ස්ත්‍රී. කටිය.

කටු, පු.කුළුරස,ඉන්යුත්දෙයෙහි, ත්‍රි, ස්ත්‍රී. කුළුරහැණ.න. නොකටයුත්ත. ත්‍රී. මසුරු, තියුණු.

කටුතුම්බී, ස්ත්‍රී. තිත්තලබු.

කටුරොහිණී, ස්ත්‍රී. කුළුරහැණ කටුකරොෂණ.

කට්ඵල, පු. කරබෙඹරුක.

කට්වඞ්ග, පු. තොටිලගස.

කඨ, පු කළාලය(පැළැල්ල.)

කඨිඤ්ජර, පු. පර්ණාසවෘක්ෂය.

කඨින, ත්‍රි. රළුද.

කඨිල්ලික, පු. කරිවිල.

කඨොර, ත්‍රි. රළුද.

කඩඞ්ගර, පු. බොල්.

කඩම්බ, පු. වාස්තුකාදිපලාශෙහි දඬු.

කඩාර, පු. පිඟුවන්පැහැ ඉන්යුක්තයෙහි. ත්‍රි.

කණ, පු. කුඩාද. ඉතාසියුම්ද. සුන්සාල්.

කණා, ස්ත්‍රී. වගපුල්,(තිප්පිලි)දුරු

කණිකා, ස්ත්‍රී. මිදිගස.

කණිශ, පු. න. වීකරල්.

කණීයස්, ත්‍රි. ඉතාකුඩාද.

කණ්ටක, පු. න. හිදිඅග, කටුව, මත්ස්‍යාදීන්ගේඇට.

කණ්ටකාරිකා, ස්ත්‍රී.කටුවැල්බටු.

කණ්ටකිඵල, පු.කොස්ගස.

කණ්ඨ, පු. උගුර.

කණ්ඨීරව, පු. සිංහයා.

කණ්ඨභූෂා, ස්ත්‍රී. කරපලඳනාව.

කණ්ඩූරා, ස්ත්‍රී. වඳුරු මෑ.

කණ්ඩූ, ස්ත්‍රී. කණ්ඩුතිය හෙවත් කැසීම.

කණ්ඩූයා, ස්ත්‍රී. කණ්ඩුතිය හෙවත් කැසීම.

කණ්ඩොල, පු. පැස.බිස්ස.

කණ්ඩොලවීණා, ස්ත්‍රී. කින්නාරම.

කතෘණ, පු. න. සුවඳතණ.

කථා, ස්ත්‍රී. ප්‍රබන්ධ කථාව, මදක් සැබෑවූ ප්‍රබන්ධයෙන් රචිත කාව්‍යය එනම් කාදම්බරී රාමායනාදිග්‍රන්ථයි.

කදධ්වන්, පු. නොමනාමග.

කදම්බ, පු. බක්මීගස.

කදම්බක, පු. අබ, න. සමූහය.

කදර, පු. හෙළ කිහිරිගස.

කදර්‍ය, ත්‍රි. මසුරුවූයේ.

කදලි(ලා), ස්ත්‍රී. කෙසෙල්ගස.

කදලී, ස්ත්‍රී. එනම් මුව වර්ගය. හේවනාහි රත්නභූතවූ චර්මයම උත්පත්ති කාරණා හෙයින් අජිනයොනියයිදක්වනලදෂට්මෘග වර්ගයන් අතුරෙන් එක් වර්ගයෙකි මේ මුව වර්ගය චිත්‍රවූ රොම ඇත්තේය කාම්බොජයෙහිද උත්තරා පථයෙහිද ඇත්තේය.

කදාචිත්, අව්‍ය. කිසි කලක යන අර්ථයි.

කදුෂ්ණ, (න) මදඋණු. ඉන්යුක්තයෙහි, ත්‍රි.

කද්‍රු, පු. පිඟුවන්.ඉන්යුත් දෙයෙහි, ත්‍රි.

කද්වද, ත්‍රි. කුත්සිත කොට කියන තැනැත්තා. හෙවත්ව චොයුක්තියෙහි අදක්ෂ තැනැත්තාගර්හ්‍යවාදියා.

කනක, න. රන්.

කනකාධ්‍යක්ෂ, පු. රජුන්ගේ ස්ව
ර්ණයෙහි අධිකෘත තැනැත්තා
(රන් අදිකාරම)
කනකාලුකා, ස්ත්‍රී. රන්කෙණ්ඩිය
කනකාහ්වය, පු. හත්තන ගස,
ස්වර්ණපර්‍යායය ශබ්දයෝ මෙහි
වෙත්.
කනිෂ්ඨ, ත්‍රි. මල්ලු, ඉතාබාල, ඉ
තාකුඩා.
කනිෂ්ඨා, ස්ත්‍රී. හුල ඟිල්ල.
කනීනිකා, ස්ත්‍රී. විහිණිය හෙවත්
ඇස කෘෂ්ණ මණ්ඩලය.
කනීයස්, ත්‍රි. අතිශයින් යොවුන්
වූයේ. අතිශයින් බාලවූයේ.
කන්ථා, ස්ත්‍රී. මැටි බිත්තිය, හුයෙ
න් ගෙතූ දිරාගිය වස්ත්‍ර කැබැ
ල්ල.
කන්ද, පු. කිඩාරම්.
කන්දර, පු. කන්දරායි ස්ත්‍රී ලිඞ්ගදවේ.
කඳුර. (පර්වතයෙහි ගෘහාකාරවූ
සිදුර)
කන්දරාල, පු. තෙල සපු රුක,
වනෙහිවූ මොරගස.
කංදර්ප, පු. අනඟයා.
කන්දලී, ස්ත්‍රී. කදලිමෘගයා, හේ
වනාහි රත්නභූතවූ චර්මයම උත්ප
ත්තිකාරණා හෙයින් අජිනයෝ
නියයි දක්වනලද ෂට්මෘගවර්ගී
යන් අතුරෙන් එක්වර්ගයකි මේ
මුවවර්ගීය චිත්‍රවූරෝමඇත්තේය
කාම්බෝජයෙහිද උත්තරාපථ
යෙහිද ඇත්තේය.
කන්දු, පු. ස්ත්‍රී. මුනින්නැමූ කලක
බලක්වැනි ලෝහමයවූ පාකප
ත්‍රය. මේසුරා සාදනභාජනයයිද
සහල්ආදිය බදිනභාජනයයිද
පැණේ.
කන්දුක, පු. සමින් ඉද්කල පන්
දුව.
කන්ධරා, ස්ත්‍රී. ග්‍රීවය.
කන්‍යා, ස්ත්‍රී. ප්‍රථමවයසෙහි වර්ත
මානවූ කන්‍යාව එනම්භයවතරු
ණිය.
කපට, පු. කපටකම(වංචාව)
කපර්ද, පු. ඊශ්වරයාගේජටාව
කපර්දින්, පු. ඊශ්වරයා.
කපාට, ත්‍රි. දොර, ස්ත්‍රී. කපාටි.
කපාල, පු. න. ඉස් ඇට කබල්.
කපාලභෘත්, පු. ඊශ්වරයා.
කපි, පු. වඳුරා.
කපිකච්ඡු(වජු), ස්ත්‍රී. වඳුරුමෑ.
කපි(ත්)ථ, පු. ගිවුලුගස.
කපිල, පු. පිඟුවන්, ඉන්යුත්දෙ
යෙහි. ත්‍රි.
කපිලා, ස්ත්‍රී. පුණ්ඩරීකනම් අග්නි
කෝණයෙහිවූ දිග්ගජයාගේ ඇ
තිනී, ඇට්ටරගස, මරිචාකෘතිවූ එ
ලඇති රේණුකායයි ප්‍රසිද්ධවූගන්ධ
ද්‍රව්‍යය (රෑහැණිය.)
කපිවල්ලී, ස්ත්‍රී. ඇත්වගපුල්.
කපිශ, පු. කළුරන්වන් මුසු පැහැ,
ඉන්යුත්දෙයෙහි, ත්‍රි.
කපීතන, පු. මහරිගස, ඇඹැල්ල
ගස, ගඩුබුගස, තෙලැසපුරුක
කපෝත, පු. පරවියා.
කපෝතපාලිකා, ස්ත්‍රී. කොබෝ

ගෙසිවලල්ල. "සෞධාග්‍රෞකා
ෂ්ඨාදිරචිතපක්ෂිගෘහස්‍ය" සුධා
ලිප්තප්‍රාසාදදියෙහි (මුදුන) දැව
ආදියෙන් කළ කපොතාදි
පක්ෂීන් වසනතැන.
කපෝතාඞ්ඝ්‍රි, ස්ත්‍රී, (පබලුපැල)
නාලීනම් ගන්ධද්‍රව්‍යය.
කපෝල, පු. කොපුල හෙවත්
කම්මුල.
කඵ, පු. සෙම.
කඵින්, ත්‍රි. සෙම් ඇත්තා.
කඵෝණි, පු. ස්ත්‍රී. වැලමිට.
කබන්ධ, පු. න. හිසනැති නැටීම්
ආදි ක්‍රියායෙන් යුත් ශරීරය,
න. ජලය.
කබරී, ස්ත්‍රී. සුහුගසපත් (පෙරුම්
කායම් කොල)
කම්, අව්‍ය. ජලය, හිස, සැපය
යන මෙහි වේ.
කමඨ, පු. ඉදුබුවා.
කමඨී, ස්ත්‍රී. ඉදුබුදෙන.
කමණ්ඩලු, පු. න. මැටියෙන්කල
කමඩලාව.
කමන, ත්‍රි. කාමුක තැනැත්තා
හෙවත් මෛථුනයෙහි ඉතා
කැමැත්තා.
කමල, පු. කුරඞගමෘගයා "එණඃ
කෘෂ්ණස්තයොර්භෙදයොහරිණ
ස්තාම්‍ර උච්‍යතෙ, න කෘෂ්ණොන
චතාම්‍රශ්ච කුරඞ්ගඃසොභිධීයතෙ"
යනු සුශ්‍රුතොක්තිහෙයින් කළු
මුවතෙම එණයයිද, තඹවන්
මුවතෙම හරිණයයිද කළු
වන්ද තඹවන්ද නොවූ මුව
තෙම කුරඞගයයිද දතයුතුයි,
න. ජලය, අහස, තඹ, ඖෂධ
කමලා, ස්ත්‍රී. ශ්‍රීකාන්තාව.
කමලාසන, පු. බ්‍රහමයා, පු. න.
පියුම්.
කමලෝත්තර, න. වකුක්මල්.
කමිතෘ, ත්‍රි. කාමුකයා හෙවත්
මෛථුනයෙහි ඉතා ආශා
ඇත්තා.
කම්ප, පු. වෙව්ලුම, ත්‍රි. සෙලවෙන
සුලුද.
කම්පන, ත්‍රි. සෙලවෙන සුලුද.
කම්පිත, ත්‍රි. මදක් සැලෙනද.
කම්ප්‍ර, ත්‍රි. සෙලවෙන සුලුද.
කම්බල, පු. පලස, උතුරුසළුව,
එනම්නාරජ,ගවයාගේතැල්ල.
කම්බි, ස්ත්‍රී. තෛලව්‍යඤ්ජනාදි
සට්ටනොපයුක්තවූ සැන්ද.
කම්බු, ස්ත්‍රී. තුන්හිරිඇති ග්‍රීවය,
පු. වලල්ල, පු. න. සක්ගෙඩිය.
කම්බුග්‍රීවා, ස්ත්‍රී. තුන්හිරි රූදි
ග්‍රීවය.
කම්‍ර, ත්‍රි. කාමුකතැනැත්තා හෙ
වත් කාමයෙහි ඉතා කැමැ
ත්තා.
කර, පු. බලිය හෙවත් ගොයි
තැන් ආදියෙන් රජුන් විසින්
ගතයුතුකොටස,හිරුරැස්,අත.
කරක, පු දෙළුම්ගස, පාණි
වැස්ස, පු. න. ඩබරුව.
කරජ, පු. කරඳගස, න. වක්නිය
නම් සුගන්ධද්‍රව්‍යය (දිවිපසුරු)
කරජක, පු. කරඳගස.
කරට, පු. කවුඩා, ඇතුන්ගේ
කපොලය.
කරණ, පු. ශුද්‍රක්ෂත්‍රිය හා වෛශ්‍ය
පුරුෂයා නිමිත්තකොට උපන්
අයයි හේ ලිපිකාර වෘත්තියි.
න. ක්‍රියාසිද්ධියට අතිශය හේතු
ව, කෙත, සිරුර, ඉන්ද්‍රිය.

කලරව, පු. පරවියා.
කලල, පු. න. කලලය හෙවත් ශුක්‍ර ශ්‍රොණිත දෙදෙනාගේ එක්වීම.
කලවිඞ්ක, පු. ගේකුරුල්ලා.
කලස, ත්‍රි. කලය.
කලශී, ස්ත්‍රී. පුස්වැන්න.
කලහංස, පු. රජහංසයා.
කලහ, න. යුද්ධය.
කලා, ස්ත්‍රී. කාෂ්ඨතිසකි, (ඇසිපිය පන්සිය සාළිසකින් යුත් කාලයයි) ගී වැයුම් ආදී කලා ශිල්පය, චන්ද්‍රයාගේ සොළොස් වන භාගය.
කලාද, පු රන්කරු.
කාලානිධි, පු. සඳ.
කලාප, පු. අබරණ, මොණර පිල්, හියවුර, හැසුනුදෑ හෝ සමූහ.
කලාය, පු. කලත්ම (ලීමැකරල්)
කලි, පු. යුද්ධය, සතරවනයුගය, කලහය, ශූර, ස්ත්‍රී. කැකුළ.
කලිකා, ස්ත්‍රී. මදක් මූකළ කැකුළ.
කලිඞ්ග, පු සවිහයයි ඛ්‍යාතවූ නීලපක්ෂිවගීය, න. කෙළිඳඇට.
කලිද්‍රැම, පු. බුලුගස.
කලිමාරක, පු. සිරිල.
කලිල, ත්‍රි දුර්විවෙකද.
කලුෂ, න. පාපය, ත්‍රි. නොපැහැදිදේ.
කළෙබර, න. ශරීරය.
කල්ක, පු. න. පව, නිකුතීය (වචාව බොරුව)
කල්ප, පු. වෛදික විධානය හෙවත් නියොග ශාස්ත්‍රය, සුදුසු දෙය, ක්‍ෂය, කල්පය, (කප් කෙළ)
කල්පනා, ස්ත්‍රී. ඇතුන් සැරසීම.
කල්පවෘක්ෂ, පු. දිව්‍යවෘක්ෂය,
කල්පාන්ත, පු. ක්ෂයකල්පය (කප් කෙළ)
කල්මෂ, න. පාපය, ද්‍රව්‍යයෙහි, ත්‍රි.
කල්මාෂ, පු කබුරුපැහැ, ත්‍රි. ඉන් යුත්තයෙහි,
කල්‍ය, න. උදය, ත්‍රි. රෙගනැත්තා, උපකරණ සහිතයා.
කල්‍යා, ස්ත්‍රී. කල්‍යාණ වචනය.
කල්‍යාණ, !න. ශුභය, ත්‍රි. ද්‍රව්‍යයෙහි
කල්ලොල, පු. මහරල.
කවච, පු. න. සන්නාහය.
කව(බ)රී, ස්ත්‍රී වෙළාගස්, සාමාන්‍යයෙන් ගවසාගත් කොඩය.
කවල, පු. ග්‍රාසය (බත්පිඬ).
කවි, පු. සිකුරු, පණ්ඩිතයා.
කවිකා, ස්ත්‍රී. අසුන් කටලන කීලය (කටකලියාව).
කවොෂ්ණ, න. මදහුණු, ඉන් යුත් දෙයෙහි, ත්‍රි
කව්‍ය, න. පිතෘදෙවතාවන්ගේ ආහාර.
කශා, ස්ත්‍රී. සමිටිය හෙවත් අශ්වා දීන් තලන කශය.
කශාහී, ත්‍රි. කශයෙන් තැළිය යුත්තා.
කශිපු, පු. න. ආහාර, වස්ත්‍ර.
කශෙරු, පු. න. පිටකටුව.
කශෙරුකා, ස්ත්‍රී. පිටකටුව,
කශ්මල, න. මූර්ඡාව.
කශ්‍ය, න. අසුන්ගේ මධ්‍යය හෙවත් කඳ, ත්‍රි. කශයෙන් තැළියයුත්තා, සුරා.
කෂ, පු. උරගල.

කෂාය, පු. න. කසටරසය, ඉන් යුත් දෙයෙහි, ත්‍රි. පු. න. ඛාථ රසය හෙවත් කකාරුගත් රසය, රුදීම් වෙසෙසෙක්, අඟරාගය, විලෙපනය.
කෂ්ට, ත්‍රි. දුක, දුරධිගම හෙවත් දුකසේ පැමිණිය යුත්ත, න. ශාරීරික වෙදනාව, විශෙෂ්‍ය වූයේ තුන්ලිඟුයි. ඒ මෙසේයි- කෂ්ටාසෙවා, කෂ්ටොභෘත්‍යභාවඃ, කෂ්ටංපාලනම්.
කස්තූරි, ස්ත්‍රී. කස්තුරු.
කහලාර, න. හෙල්මැලි.
කහව, පු. කොකා.

කා.

කාඞ්ක්ෂා, ස්ත්‍රී. ආශාව.
කාක, පු. කවුඩා.
කාකචිඤ්චී(ඤ්චි), ස්ත්‍රී, හුනිද, කාකචිඤ්චා කියාද වේ.
කාකතින්දුක, පු. කවුඩුතිඹිරිගස.
කාකනාසිකා, ස්ත්‍රී. කැන්මේරිය.
කාකපක්ෂ, පු. කුමරුවන්, කුඩිඹිය.
කාකපීලුක, පු. කවුඩුතිඹිරිගස.
කාකමාචී, ස්ත්‍රී. කැම්මේරියගස.
කාකමුද්ගා, ස්ත්‍රී. මූංවැන්න.
කාකලී(ලි), ස්ත්‍රී. සියුම් මියුරු අවියත් හඬ.
කාකාඞ්ගී, ස්ත්‍රී. කැන්මේරියගස.
කාකිණී(නී), ස්ත්‍රී. පණමෙන් සතරෙන් කොටස (තුට්ටුව)
කාකු, ස්ත්‍රී. ශොක භයාදියෙන් විකාරවූ (වෙනස්වූ) ශබ්දය.
කාකුද, න. තල්ල.
කාකෙන්දු, පු. කවුඩුතිඹිරිගස.
කාකොදුම්බරිකා, ස්ත්‍රී. කොට දිඹුලා.
කාකොදර, පු. සර්පයා.
කාකොල, පු. කෘෂ්ණකාකයා, වනාශ්‍රය යනු මෙහි වැටෙන බැවින් වනකවුඩායයි හැගේ.
කාක්ෂි, ස්ත්‍රී. තුබරිකා, (තුරු, මරුටි)
කාච, පු. සාල්ල හෙවත් කත් මැඩිල්ල (කත්කොරවල කදේ එල්ලූ පැස) කදව, කදමැටි, අක්ෂිරොගය, මැණික්.
කාචසථාලී, ස්ත්‍රී. පලොල්ගස "කාලාසථාලී එලෙරුහා" යනු පාඨාන්තර බැවින් කාලා ය සථාලී ය කියාද නම්වෙත්.
කාචිත, ත්‍රි. සාල්ලෙහි (කදෙහි) තැබූදෑ.
කාඤ්චන, න. රන්.
කාඤ්චනාහවය, පු නාකෙසරු, සවර්ණපර්‍යාය ශබ්දද සර්පනාමද මෙහි වැටෙති.
කාඤ්චනී, ස්ත්‍රී. කසා (කහ)
කාඤ්චී, ස්ත්‍රී ගැහැණුන් කටියෙහි බඳිනා මෙවුල් දම.
කාඤ්ජික, න. කාඩි.
කාණ්ඩ, පු. න. දඬු, ඊදඬු, කුත්සිත, පරිච්ඡෙදය, අවසරය, පු. තෘණාදීන්ගේ නාළය.
කාණ්ඩවත්, ත්‍රි. ඊදඬු දරණ තැනැත්තා.
කාණ්ඩීර, ත්‍රි. ඊදඬු දරන්නා.
කාණ්ඩෙක්ෂු, පු. ඉකිරිගස, ගවැඑගසටද හෙළුගසටද නමැයි කියත්.
කාණ්ඩොල, පු. පැස.

කාතර, ත්‍රි භය, ක්‍ෂුත්පිපාසාදි යක් පැමිණිකල ව්‍යාකුල වන්නා හෙවත් ධෛර්‍ය්‍යනැත්තා.

කාත්‍යායනී, ස්ත්‍රි. අඩවයස්හි වැන්දඹුව කහපිළි අඳින්නී, උමාදෙවී.

කාදම්බ, පු විලිකුකුළා.

කාදම්බරී, ස්ත්‍රි සුරා.

කාදම්බිනී, ස්ත්‍රි. වලාපෙළ.

කාද්‍රවෙය, පු. නාගයා.

කානන, න. වනය.

කානීන, පු නොහිඳුවනලද හෙවත් විවාහ නොකරණලද කන්‍යාස්ත්‍රිය කෙරෙන් සොර සැමියන්ට උපන්නාවූ පුත්‍රයා.

කාන්ත, ත්‍රි. ශොභනද්‍ය.

කාන්තලක, පු. කිරි ඇත්තාවූ බෝගස් හා සමානවූ තන්ඳි වෘක්‍ෂය (මහරියයි කියත්)

කාන්තා, ස්ත්‍රි. කැලුම් ඇති ස්ත්‍රී.

කාන්තාර, පු. න. මහාවනය, සොරු කටු ආදියෙන් යාමට දුෂ්කර මාර්ගය.

කාන්තාරක, පු. හෙළඋක්.

කාන්ති, පු. කැමැත්ත, ස්ත්‍රි. බැබලීම.

කාන්දවික, ත්‍රි. කඳුකයා, (කැවිලි තනන්නා)

කාඤ්ජිශික, ත්‍රි. බියෙන්පලාගියේ.

කාපථ, පු. නොමනා මග.

කාපොත, න. පරවි සමූහයා, පු. මකුල, එනම් සර්ජිකාක්‍ෂාරයි..

කාපොතාඤ්ජන, න. හොයඳුන්, "සුරමා"යයි මරාටි.

කාම, පු. කැමැත්ත, කාමදෙව, අනඟයා, ආශාව, න. කැමති සේ යන අර්ථයි, ක්‍රියාවිශෙෂණයි.

කාමාඞ්ගාමින්, ත්‍රි. සොච්ඡාප්‍රවෘත්ති ඇත්තා හෙවත් කැමතිසේ යන්නා.

කාමන, ත්‍රි. කාමුක තැනැත්තා හෙවත් මෛථුනයෙහි ඉතා කැමැත්තා.

කාමපාල, පු. බලභද්‍රයා.

කාමම් අව්‍ය. අනිච්ඡයානුමති යෙහි හෙවත් නොසතුටු පිළිගැන්මෙහි "ඞංහනිෂ්‍යසි වෙත් කාමම්" ඉඳින් කිසිවකු විසින් බලාත්කාරයෙන් තෝ නසනු ලැබෙහි නම් යනාදි උදාහරණයි.

කාමසිතෘ, ත්‍රි. කාමුක තැනැත්තා හෙවත් මෛථුනයෙහි ඉතා ආශාඇත්තා.

කාමිනී, ස්ත්‍රි. වඳුවෘක්‍ෂය, ගැහැණි, භයසුලු ගැහැණි, ශෘඞ්ගාර රූපිවූ කාමය ඇත්තී.

කාමුක, පු. මෛථුනයෙහි ඉතා ආශා ඇත්තා.

කාමුකා, ස්ත්‍රි. මෛථුනාදියෙහි අශාඇති ස්ත්‍රී.

කාමුකී, ස්ත්‍රි. මෛථුනයෙහි ආශා ඇති ස්ත්‍රී.

කාම්පදන, න. වරාඞ්ගනා හස්ත්‍යශ්වාදිදානය.

කාම්පිල්ල(ල්‍ය), පු. රෙචනීයයි ඛ්‍යාතවූ ගස, (කුඩුවෙළග)

කාම්බල, ත්‍රි. කම්බලයෙන් වසනලද රථය.

කාම්බවික, පු. සැට්ටරා හෙවත් සක්වලලු ආදිය තනන්නා.

කාම්බොජ, පු. කාම්බොජදෙශයෙහි උපන් අශ්වවිශෙෂයෙක්.

කාම්බොජී, ස්ත්‍රි. උඳුපියලිය.

කාය, න. බ්‍රහමයා සම්බන්ධවූ තීර්ථයයි කියනලද සුලඟිලි එයට දෙවෙනිවූ ඇඟිලිදෙක මුල. පු. ශරීරය, විණාකය, (නැත් රහිත ලබුගෙඩි දඬු ආදී සමූචචය)

කාශස්ථා, ස්ත්‍රි. අරලු.

කාරණ, න. කාරණය.

කාරණා, ස්ත්‍රි. අධිකවූ වෙදනාව, නරකයෙහි පීඩාව.

කාරණික, ත්‍රි. පමණ බලන්නා හෙවත් ප්‍රමාණයෙන් කරුණු නිශ්චයකරන්නා.

කාරණ්ඩව, පු. දියකිරලා නම් පක්‍ෂියා.

කාරම්භා, ස්ත්‍රි. පුවඟුගස.

කාරවී, ස්ත්‍රි. ශතපුෂ්පනම් ද්‍රව්‍යය, පවුතල (මොනරකුඩුම්බිය) සුඟුගසපත් (පෙරුම්කායම්කොළ)

කාරවෙල්ල, පු. කරිවිල.

කාරා, ස්ත්‍රි. දඟගේ.

කාරිකා, ස්ත්‍රි. තියුණු වෙදනාව, වෘත්තිය, නටනගෑණි.

කාරීෂ, න. වියලි ගොමසමූහය.

කාරු, පු. ශිල්පියා එනම්÷

"තක්‍ෂාචතන්තුවායශ්ච
නා පිතො රජකස්ත ථා;
පචමශ්චර්මකාරශ්ච
කාරවඃශිල්පිනොමතාඃ."

වඩුවෝය, පිළි වියන්නෝය, කරනැවැමියෝය, රදව්ය, සොම්මරුය, යන මොහුයයි කියනලද්දෙය.

කාරුණික,ත්‍රි. කරුණාඇත්තා.

කාරුණ්‍ය, න. කරුණාව.

කාරොත්තර, පු සුරාමඩය.

කාර්තස්වර, න. රන්.

කාර්තාන්තික, පු. නැකැත්තා.

කාර්තික, පු. ඉල්මස "කාර්තික්ක" යනුද වේ.

කාර්තිකෙය, පු. කඳකුමරු.

කාර්පාස, ත්‍රි කපුපිළි.

කාර්පාසී, ස්ත්‍රි. කපු.

කාර්මී, ත්‍රි. ඵලය නොතකා ක්‍රියායෙහි පැවැත්තේ, ස්ත්‍රී ලිඟයෙහි "කාර්මී" යනුවේ.

කාර්මණ, න. ඖෂධීමූලයෙන් උච්චාටනය ස්ථම්භනය වශීකරණය යන මේ ක්‍රියාව.

කාර්මුක, න. දුන්න.

කාර්ශ්‍ය(ෂ්‍ය), පු. සල්ගස.

කාර්ෂාපණ, පු. රිදී කහවණුව, හේ බරින් කර්ෂයෙක්වේ, කර්ෂය නම් මාසක සොළසෙකි. මාසකයෙක් නම් හුනිද පසෙකි, "කාර්ෂාපණොස්ත්‍රීකාර්ෂිකෙ පණෙෂොඩශිකො පි ච" යනු වචන බැවින් පණම් දහසය කහවණුව යයි දතයුතු.

කාර්ෂික, පු. රිදී කහවණුව, හේ බරින් හුනිද අසූවෙකි. පණම් දහසයක් අගනේයි.

කාල, පු. කළුපැහැ, ඉන් යුත් දෙයෙහි, ත්‍රි. කාලය, යමරජ

කාලක, පු. ලපය.

කාලකණ්ඨක, පු. දතුඩුවා, අඬකාකා නමුදු වේ.

කාලකූට, න. විෂ හෙදයෙක්, "දෙවාසුරරණෙදෙවෛර්ගෘහීතස්‍ය පෘථුමාලිනඃ. දෛත්‍යස්‍යරුධිරා

ජජං තඝතරු රශවතඵ සනනිභඃ නියඝිංසඃ කාලකූටොසයමුනිභිඃ පරිකීතීතඃ"යනු වචන හෙයින් දෙවියන් හා අසුරයන්ගේ යුධයෙහි නශනලද පෘථුමාලින් නම් අසුරයාගේ ලෙහෙයින් හටගත් ඇසතු ආකාරවූ වෘක්ෂයාගේ මැලියම් යයි දතයුතුයි.

කාලඛණ්ඩ, න. අක්මාව එනම් කුස දකුණත පිහිටි මස් පිඩකි.

කාලධර්ම, පු. මරණය.

කාලපෘෂ්ට, න. කර්ණයාගේ දුන්න.

කාලමෙෂිකා, ස්ත්‍රී. වැල්මදට කෘෂ්ණතෙවඩිකා, (කළුත්‍රස්තවාළු)

කාලමෙෂී(ශී), ස්ත්‍රී. බෝදිගස්.

කාලශෙය, න. ඝොලසාමාන්‍යය එනම් පාදයක් දියබහා දඬෙන් කලයෙහි ඇලළුතක්‍රය (මොරු) අඩක් දියබහා ඇලළු උදශ්විත්‍ය, දියරහිතව ඇලළු මපිතය යන මේ ගෝරස සාමන්‍යයයි.

කාලසූත්‍ර, න. එනම් නිරය හෙදය

කාලස්කන්ධ, පු. තමලුගස, තිඹිරිගස.

කාලා, ස්ත්‍රී. කළුත්‍රස්තවාළු, කළුදුරු, බේරුගස.

කාලාගුරු, න. කළුවැල් හෙවත් අගිල්.

කාලානුසාර්‍ය, න. කසාවන් කළුවැල් හෙවත් කසාවන් අගිල්, සුගන්ධිරස ද්‍රව්‍යයයි කියනලද ගල්සෙවෙල්, (කප්පරවල්ලියෙහිද වේයයි කියත්)

කාලායස, න. යකඩ

කාලිකා, ස්ත්‍රී. මෙඝපඞක්තිය, ස්ත්‍රී. දෙවතාවිශෙෂයෙක්

කාලින්දී, ස්ත්‍රී. යමුනා නදිය.

කාලින්දීභෙදන, පු. බලභද්‍රයා.

කාලී, ස්ත්‍රී. උමාදෙවී.

කාලීයක, න. කසාවන් කළුවැල් හෙවත් කසාවන් අගිල්.

කාලෙයක, පු වණුවැල්.

කාල්‍යක, පු. චොලාහළිඳදියයි ඛ්‍යාතවූ හරිද්‍රාභවූ ගන්ධයෙහි (සුවඳ කසායයිද කියත්)

කාල්‍යා, ස්ත්‍රී. ගැබ්ගැන්මෙහි සුදුසු දෙන.

කාවචික, න. සන්නාහසන්නාඩයන්ගේ සමූහය.

කාවෙරී, ස්ත්‍රී. එනම් නදීවිශෙෂය.

කාව්‍ය, පු. සිකුරු.

කාශ, පු. න. වැලුක්.

කාශම(ශීම)රී, ස්ත්‍රී. ඇත්දෙමට.

කාශමර්‍ය, පු. ඇත්දෙමට.

කාශ්මීර, න. කොකුම්, පොකුරුමුල් පුෂ්කරමෞෂධී විශෙෂ්කසාමූලම්"යනු වචනහෙයින් පුෂ්කරනම් ඖෂධවිශෙෂයාගේ මුලයි.

කාශ්මීරජනමන්, න. කොකුම්.

කාශ්‍යපි, පු. සූර්‍යරථාචාර්‍යයා, අරුණ.

කාශ්‍යපී, ස්ත්‍රී. භූමිය

කාෂ්ඨ, න. දව.

කාෂ්ඨකුණ්ඩල, පු පලුපත, "පොතාදෙම්ලාපනයනාර්ථං කාෂ්ඨාදි රචිත කුණ්ඩලස්‍ය" නැව් හොරුආදියේ මලාපනයනය පිණිස දව ආදියෙන් කළ උඳල්ල.

කාෂ්ඨතක්ෂ්, පු. වඩුවා, ප්‍රථමාවෙහි රූප—කාෂ්ඨතට්, කාෂ්ඨතක්ෂෞ, කාෂ්ඨතක්ෂඃ, කියාවෙත්.

කාෂ්ඨා, ස්ත්‍රී උසස්බව, මර්‍යාදා හෙවත් කුලසීමා, අටළොස් ඇසිපියක්හෙලනකාලය,දිශාව

කාෂායී, ස්ත්‍රී. කොසෙල්.

කාස, පු. කැස්ස.

කාසමර්දි, පු. රටතෝර.

කාසර, පු. මීමා.

කාසාර, පු. විල ("කෘතනිමපද්මාකරසෙය්‍යනාප්‍යපි මතම්" කරණලද පියුම් විලටයයි දන්නාලදී)

කි.

කිං, අව්‍ය. ප්‍රශ්නාර්ථයි. "සඋණුරයං කිංපුරුෂඃ" කිම මේ කණුවෙක් හෝ මිනිසෙක්ද යනාදි උදාහරණයි.

කිංශාරු, පු වීනඹුව හෝ වීබූව, ජ්ගස, ලෝතුඩුවා.

කිංශුක, පු. පත්කෑල ගස.

කිකිදිවි, පු. වෛඩූර්‍යට බඳු පැහැ ඇති ලොමයෙන් යුක්තවූ විචිත්‍රවූ පියාපත් ඇති සවර්ණයයි ඛ්‍යාතවූ පක්ෂි විශෙෂයෙක්, (තලගිරිත්තාය යි කියත්).

කිඩ්කාර, පු. ගැත්තා. (දාසයා).

කිඞ්කිණී, ස්ත්‍රී. රසුවැල.

කිඤ්චිත්, අව්‍ය, අල්පාර්ථයි. "කිඤ්චිද් විකසිතංකුසුමම්" මදක් විකසිත මලයනු උදාහරණයි.

කිඤ්ජුලුක, පු. ගැඩවිලා, කිඤ්ජලිකා, කිඤ්ජුලුකයනුදවේ.

කිඤ්ජල්ක, පු. පද්මාදිකෙශරය.

කිටි, පු. ඌරු.

කිට්ට, න. "වසාශුක්‍ර මසෘක්මජ්ජා කර්ණවිණ්මූත්‍ර විණ්නඛාඃ, ශෙලෂ්මා ශ්‍රැදූෂිකාසෙවදෙචාදශෛතෙ නෘණාංමලාඃ"යි කියනලද වුරුණුතෙල්ශුක්‍රලේ ඇටමිදුළු කන්මල මල මූත්‍ර සෙම්කඳුලු කබ ඩහ යන මේ මිනිසුන්ගේ එකොලොස් මල.

කිණිහි, ස්ත්‍රී. සෑබෝනස.

කිණ්ව, න. සහල් ආදි ද්‍රව්‍යයෙන් කළ රා බිජු.

කිතව, පු. අත්තනගස, දූකෙළින්නා.

කින්නර, පු කිඳුරු, එනම් දෙවයොනිය.

කින්නරෙශ, පු. වෙසමුණු.

කිම්, අව්‍ය. පෘච්ඡාර්ථ ජුගුප්සිතාර්ථ දෙක්හිවේ,

"කිම් ආද්‍රයෙරන් රසිකාඃ කෘතංතෙ" කිමෙක නාටකශාස්ත්‍ර දන්නෝ නාගේ කෘතියට සතුටුනොවන්නෝද? යනාදියෙහි ප්‍රශ්නයි, "කිංරාජා ප්‍රජාංන රක්ෂති" යමෙක් ප්‍රජාපාලනය නොකෙරේනම් හෙතෙම කවර රජෙක්ද නින්දිතයෙකි, යනාදියෙහි ජුගුප්සාර්ථයි හෙවත් නින්දාර්ථයි.

කිමු, අව්‍ය. විකල්පයෙහි හෙවත් අනෙකාන්තභාවයෙහි, "ගෘහං කිමුවනංගතඃ" කිම ගෙටහෝ වලට ගියේද, යනාදි උදාහරණයි.

කිමුත, අව්‍ය. අතිශයාර්ථ විකල්ප හෙවත් අනෛකාන්තභාව යන මෙහිවේ, "කිමුත නෘත්‍යං ගීමෙං

බ්‍රහ්මා" කිම පරමාත්මතෙම ඊශ්වර හෝ මහාබ්‍රහ්ම හෝද, යනාදී උදාහරණයි.
කිම්පචාන, ත්‍රි. මසුරුවූයේ.
කිම්පුරුෂ, පු. කිඳුරා.
කිංවදන්ති, ස්ත්‍රී. ලොකප්‍රවාදය, (සත්‍යවූද අසත්‍යවූද ආරංචිය.)
කිර (රී) පු. ඌරා.
කිරණ, පු. හිරුරැස්.
කිරාතතික්ත, පු. බිම්කොහොඹ.
කිරාත, පු. බිම්කොහොඹ, වනයෙහි වසන්නා, මොනරපිල් හඳින්නාවූ "ගොමාංස භක්ෂකො යස්තු ලොකවාහ්‍යංච භාෂතෙ, සර්වාචාර විහීනොසෞ ම්ලෙච්ඡ ඉත්‍යභි ධීයතෙ" යමෙක් ගොමාංස අනුභවකෙරේද ලොකව්‍යවහාර ආයසීභාෂාහැර අන් භාෂාවකුත් බෙණේද සකලාචාරයන්ගෙන්පිරිහුනේද හෙතෙම ම්ලෙච්ඡයයි කියනුලැබේ යයි දක්වනලද ම්ලෙච්ඡජාතිකවූ චණ්ඩාලයා.
කිරීට, පු. න. ඔටුන්න.
කි (කා) මීර, කබුරුපැහැ, ඉන් යුත් දෙයෙහි, ත්‍රි.
කිල, අව්‍ය. "ජඝාන කංසං කිලවාසුදෙවඃ" වාසුදෙවතෙම කංසයා මැරීල යනාදී තන්හි ප්‍රවෘත්තියෙහිද, "ගුරුන්කිලාතිශෙතෙ ශිෂ්‍යඃ," ශිෂ්‍යතෙමේ ගුරුන් දුකසේ ඉක්මයේ යනාදිතන්හි සම්භාව්‍යයෙහිද වේ.
කිලාස, න. කිලාසය හෙවත් ශ්වෙතකුෂ්ඨය.
කිලාසින්, ත්‍රි. ශ්වෙතකුෂ්ඨඇත්තා
කිලිඤ්ජක, පු. සාලාල, (පැලැල්ල)
කිල්විෂ, න. පාපය, අපරාධය, රොගය, ද්‍රව්‍යයෙහි, ත්‍රි.
කිශොර, පු. අසුපැටවා.
කිෂ්කු, පු. ස්ත්‍රී. රියන, වියත.
කිස(ශ)ලය, න. පලලවය (දළුව)

කී.

කීකස, න. ඇට.
කීචක, පු. පවතින් හඬනහුණ.
කීනාශ, පු. යමයා, ත්‍රි කෘපණයා. කෘෂකයා හෙවත් සීසාන්නා.
කීර, පු. ගිරවා.
කීර්ති, ස්ත්‍රී. කීර්තිය.
කීල, පු. ස්ත්‍රී. ගිනිසිළු, වැලමිට, කුන්තය, උල, කණුව.
කීලක, පු. ගෙරින් ඇඟකසන පිණිස ගාලමැද හිඳුවූ කණුව.
කීලාල, න. ලේ, ජලය.
කීලිත, ස්ත්‍රී. රුහැන් ආදියෙන් බඳනාලද්දේ.
කීශ, පු. වඳුරා.
කීශපර්ණී, ස්ත්‍රී. සැබෝගස.

කු.

කු, ස්ත්‍රී. භූමිය, අව්‍ය. පාපාර්ථ, නින්දිතාර්ථ, ඊෂදර්ථයන්හිවේ. "කුකර්ම" පාපකර්ම යනාදියෙහි පාපාර්ථයි, "කුපථඃ" දුක්වූ නින්දිතවූ මාර්ගය යනාදියෙහි නින්දිතාර්ථයි, "කවොෂ්ණම්" මඳඋණුසුම් යනාදියෙහි ඊෂදර්ථයි.
කුකර, ත්‍රි. රොගාදියෙන් වක්වූ අත්ඇත්තා.
කුකුන්දර, න. නිතම්බකූපය හෙවත් පිටකටුවෙන්පහතසිටිවළ.
කුකූල, න. හුලින් ගැවසුනුවළ, පු. දසෙව්යාගින්න.
කුක්කුට, පු. කුකුළා.
කුක්කුභ, පු. වලිකුකුළා.

කුක්කුර, පු. බල්ලා, න. ගණ්ඨිවනනම් සුගන්ධද්‍රව්‍යයට (ගණ්ඨිවණ්ටයයිද කියත්.)
කුක්ෂි. පු. බඩ.
කුක්ෂිම්භරි, ත්‍රි. පොෂ්‍යවර්ගයහැර තමන් බඩතකා ඇවිදින්නා.
කුඞ්කුම, න. කොකුම.
කුච, පු. තනය.
කුචන්දන, න. රත්සඳුන්.
කුචර, ත්‍රි. අනුන්ගේ දොස්කියන් (නා.
කුචාග්‍ර, න. තනපුඩුව.
කුජ, පු. අඟහරුවා.
කුඤ්චිත, ත්‍රි. වක්වූද.
කුඤ්චිකා, ස්ත්‍රී. හීන්එන්සාල්.
කුඤ්ජ, පු. ඇත්දත්, පු. න. ලතාදීන් වැසුනු ලෙන.
කුඤ්ජර, පු. ඇතා.
කුඤ්ජරාශන, පු. බෝගස්.
කුඤ්ජල, න. කාඩි.
කුට, පු. ස්ත්‍රී. ගේ, සභාගෘහය, ස්ත්‍රීලිඞ්ගයෙහි කුටි (ටී), න. කාලය.
කුටක, න. නගුල් පෝරුව හෝ හීවැල.
කුටජ, පු. කෙළිඳගස.
කුටන්නට, පු. තොටිලගස, න. සෙවෙල් අතුරෙහි වන්නාවූ කෛවර්ති මුස්තකා නම් ද්‍රව්‍යය, (ජලමුස්තා).
කුටිල, ත්‍රි. වක්වූද.
කුටී, ස්ත්‍රී. කුඩාගේ (කිළිය)
කුටුම්බව්‍යාපෘත, පු. කෙලෙඹියා හෙවත් දරුදිපොෂණයෙහි සංයුක්තවූයේ.
කුටුම්බිනී, ස්ත්‍රී. පරපුරුෂයන්හා පරස්ත්‍රීන් යොදවන්නී.
කුට්මල, පු. මුකුළ කැකුළ.
කුඨාර, පු. මෝරුඅලලන මත් දඬ බඳනා කණුව, ප්‍රාකෘත භාෂාවෙන් "ඝුසලකාම්බ" යයි කියත්.
කුඨාර, පු. පොරව, ස්ත්‍රීලිඞ්ගයෙහි කුඨාරී කියාවේ.
කුඨෙරක, පු. පර්ණාසවෘක්ෂය.
කුඩබ, පු. උලක්කුව හෙවත්පත.
කුඩ්‍යං, න. භිත්තිය.
කුණප, පු. න. මළසිරුර.
කුණි, පු. කිරි ඇත්තාවූ බෝගස් හා සමාන ආකාර ඇත්තාවූ නන්දිවෘක්ෂය (මදටිය යයි කියත්.)
කුණ්ඨ, ත්‍රි. ක්‍රියායෙහි අයොග්‍යයා හෙවත් අසමර්ථයා.
කුණ්ඩ, න. තාලිය, (සැලිය) පු. සැමියා නොමළකල සොරසැමියාට දාව උපන් පුත්‍රයා.
කුණ්ඩල, න. කුණ්ඩලාභරණය.
කුණ්ඩලින්, පු. සර්පයා.
කුණ්ඩී, පු. න. මැටියෙන් කළ කමඬලාව.
කුතප, පු. න. පසළොස් කොට සක් කරනලද දිනයාගේ මධ්‍යවර්තිවූ අෂ්ටමාංශය හෙවත් අටෙන් කොටස.
කුතුක, න. පුදුමදේ දකිනුකැමැත්ත.
කුතුප, පු. සම්න්කළ කුඩාතෙල් කුලාව.
කුතූ, ස්ත්‍රී. සම්න්කළ තෙල්කුලාව.
කුතූහල, න. පුදුමදේ දකිනුකැමැත්ත.
කුත්සා, ස්ත්‍රී. නුගුණකිම.
කුත්සිත, ත්‍රි. නින්දිතයා.

කුථ, පු. කුසතණ(ඉලුප්)පු. ස්ත්‍රී. ඇතුන්පිට ලන විචිත්‍ර කම්බලාදිය, ස්ත්‍රීලිඟයෙහි කුථා කියාවේ, "ස්ත්‍රීප්‍රවේණී කුථඃ ත්‍රිෂු" යනු වචන බැවින් කුථශබ්දය, තුන්ලිඟුයෙහිවේ.

කුද්දල, පු. කොබෝලීලගස.

කුනමී, ස්ත්‍රී නෛපාලදේශයෙහි උපන් රක් හෙවත් මනොසිල.

කුනාශක, පු. හැල්කසාඹිලියා.

කුන්ත, පු කොන්තායුධය.

කුන්තල, පු. ඉසකෙස්.

කුන්ද, පු. න. කොඳගස, පු. එනම් නිධි විශෙෂය.

කුන්දුරු, පු. ගන්ධද්‍රව්‍යයක්වූ කුන්දුරුක්කම්.

කුන්දුරුකී, ස්ත්‍රී. ඉන්සළුරුක.

කුපථ, පු නොමනාමග.

කුපුරුෂ, පු. නින්දිතයා.

කුප්‍ය, න. රන් රිදී හැර අනිත් තඹ ආදී ලොහ.

කුබ්ජ, ත්‍රි. කුදු.

කුමාර, පු. නෘත්‍යාදියෙහිලා යුවරජ, කඳකුමරු.

කුමාරක, පු. ලුණුවරණගස.

කුමාරී, ස්ත්‍රී. ප්‍රථමවයසෙහි වතීමානවූ කන්‍යාස්ත්‍රිය, කෝමාරිකා.

කුමුද, පු. නෛඍත්‍ය කොණයෙහිවූ දිග්ගජයා, න. කුමුදු හෝ සුදුඋපුල්.

කුමුදබාන්ධව, පු. සඳ.

කුමුදිකා, ස්ත්‍රී. කරබෙඹියගස.

කුමුදිනී, ස්ත්‍රී. කුමුදුවිල.

කුමුද්වත්, ත්‍රි. කුමුදු බොහෝවූ දෙශය.

කුමුද්වතී, ස්ත්‍රී. කුමුදුවිල.

කුම්භා, ස්ත්‍රී. යාගභූමියෙහි අතිග්‍රහණකොට කළ වෙෂ්ටනය හෙවත් යාගබිම වැට.

කුම්භ, පු. එනම් එකොළොස්වන රාශිය, කලය, ඇත්කුඹය, න. ගුගුල්ගස, සංඝාත විගෘහිත බැවින් සංඝාතපක්ෂයෙහි නපුංසකයි.

කුම්භකාර, පු. කුඹලා.

කුම්භසම්භව, පු. අගතිසිරුසි.

කුම්භිකා, ස්ත්‍රී. දියපරණලා.

කුම්භී, ස්ත්‍රී. කරබෙඹියරුක.

කුම්භීර, පු. කිඹුලා.

කුරඞ්ග, පු. මුවා.

කුරණ්ටක, පු. රන්වන් ගිරිතිල්ල, රන්වන් කටුකරඬුගස, කුරණ්ඩක යනුද මෙහිවේ.

කුරවක, පු. රතුගිරිතිල්ල, රතු කටුකරඬු.

කුරර, පු. කිරළා.

කුරුණ්ටක, පු. රන්වන් කටුකරඬුගස.

කුරුවින්ද, පු. වම්මුතු.

කුරුවිස්ත, පු. රන්පලමෙක් එනම් රත්මිනීමේදී පලමකට හෙවත් සිව්සැට මාෂකයකට ව්‍යවහාරනාමයයි, මාෂකයෙක්නම්හුනිදපසෙකි.

කුල, න. සමානජාති ඇති ප්‍රාණීන්ගේ සමූහය.

කුලක, න. දුම්මැල්ල, ශිල්පීන්ගේ කුලප්‍රධානියා. පු. කවුඩු තිඹිරිගස.

කුලටා, ස්ත්‍රී. පතිවෘතානැත්තී.

කුලත්ථිකා, ස්ත්‍රී. කුලත්ථාකෘතිවූ පාෂාණ ඇති මහරට "නීලාසුරමා" යයි ප්‍රසිද්ධවූ අඤ්ජන විශෙෂයෙක්.

කුලපාලිකා, ස්ත්‍රී. කායස්ථරාජපුත්‍රාදීන්ගේ කුලයට නියත පතිහු ඇති කුලය.

කුලශ්‍රෙෂ්ඨින්, පු. ශිල්පීන්ගේ කුලප්‍රධානියා.

කුලසම්භව, ත්‍රි. කුලෙහිඋපන්අය.

කුලස්ත්‍රී, ස්ත්‍රී. කායස්ථ රාජපුත්‍රාදීන්ගේ කුලයට නියත පතිහු ඇති ස්ත්‍රී.

කුලාය, පු. පක්ෂීන්ගේ කැදැල්ල. (කූඩුව)

කුලාල, පු. කුඹලා.

කුලාලී, ස්ත්‍රී. කුලත්ථාකෘතිවූ පාෂාණ ඇති මහරට "නීලාසුරමා" යයි ප්‍රසිද්ධවූ අජනවිශෙෂයෙක්.

කුලිශ, පු. න. විදුරවිය.

කුලී, ස්ත්‍රී. කටුවැල්බටු.

කුලීන, ත්‍රි. මනා කුල ඇත්තා, පු. සත්පුරුෂයා.

කුලී(ලී)ර, පු. කකුළුවා.

කුල්මාෂ, පු. කොමු, "අර්ධස්වින්නාශ්චගොධූමා අන්‍යෙචචණකාදයඃ කුල්මාෂ ඉති කථ්‍යන්තෙ' යනු වචනබැවින් අඩක් තැම්බූ ගොදමු ආදියයිද සමහර කෙණෙක් අඩක්තැම්බූ යවාදි ශූකධාන්‍යයයිද කාශ්මීර දෙශයෙහි කුලිත්ථි යයි ඛ්‍යාත ව්‍රීහි යයිද කියත්.

මාගධ ග්‍රන්ථයන්හි ආ කුම්මාස යන්නට මෘදුතලපයයි අභිප්‍රැණේ.

කුල්මාෂාභිෂුත, න. කාඩි.

කු ඃ, න. ඇට.

කුල්‍යා, ස්ත්‍රී. ඇල.

කුවල, න. ඩෙබර ඵලය.

කුවලය, න. උපුල්.

කුවාද. ත්‍රි. අනුන්ගේ දොස්කියන්නා.

කුවින්ද, පු. පෙහෙරු හෙවත් රෙදිවියන්නා.

කුවෙණී, ස්ත්‍රී. කොමණ.

කුවෙර, පු. උත්තරදිශාපති වෙසමුණු.

කුවෙරක, පු. කිරිඇති බෝගස් හා සමාන ආකාර ඇති නන්දිවෘක්ෂනම් ගස්ජාතිය, (මහරි යයි කියත්.)

කුවෙරාක්ෂී, ස්ත්‍රී. පලොල්ගස.

කුශ, පු. න. කුශතණහෝ ඉළුබ්වීපභෙදයක්, න. ජලය,
පු. රාමපුත්‍ර.

කුශල, ත්‍රි. ක්‍රියායෙහි දක්ෂයා, න. සමර්ථභාවය, නිඝීය, පුණ්‍ය, ශුභය, ද්‍රව්‍යවාචීකලවාච්‍යලිඟුයි.

කුශී, ස්ත්‍රී. ලෞහවිකාරය, හෙවත් හීවැල.

කුශීලව, පු කවිකයාඑනම් දීපාන්තරයෙහි කීර්තිප්‍රචාරණය කරන නැට්වුවෙක්.

කුශෙශය, පු. න. පියුම්.

කුෂ්ට, න. කුෂ්ටය.

කුෂ්ඨ, න. උපුල්කොල.

කුෂ්මාණ්ඩක, පු. කොමඩු පුසුල්.

කුසීද, න. පොලියෙන් ජීවත්වීම.

කුසීදික, ත්‍රි පොලියෙන් ජීවත්වන්නේ.

කුසුම, න. පුෂ්පය.

කුසුමාඤ්ජන, න. පුෂ්පාඤ්ජන.

කුසුමෙෂු, පු. අනඟයා.

කුසුම්භ, න. වනුක්මල්, පු. ඔබරාව.

කුසෘති, ස්ත්‍රී. සටබව.

කුස්තුම්බුරු, න. කොතඹුරු, (කොත්තමල්ලි).
කුහනා, ස්ත්‍රී. කුහකබව හෙවත් පරද්‍රව්‍යලිප්සායෙන් මිථ්‍යා ඊර්‍ය්‍යාපථ දැක්වීම.
කුහර, න. බිලය, (සිදුර).
කුහු (හූ), ස්ත්‍රී නොදක්නාලද සඳඇති අවපසළොස්වක.

කූ.

කූකුද, ත්‍රි. ආදරපූර්වකොටසරසන ලදකන්‍යාවන් දනයකරන්නා.
කූට, පු. න. පර්වතමුදුන, ධාන්‍යාදීන්ගේ රැස, මායා, ශාස්වත, වංචාව, අසත්‍යය, යගුල, නඟුලේ වක්අත්ත.
කූටයන්ත්‍ර, න. මුවපක්ෂීන්ගේ බන්ධනයට තබන උගුල්මලපත් ආදි යන්ත්‍ර.
කූටශාල්මලී, පු. කටුහිඹුල්රුක.
කූටස්ථ, ත්‍රි. නිර්විකාරද එනම් ආකාශාදි යමක් නිරවයව සවරූපයෙන් කාලව්‍යාපීද හේ තෙමේයි.
කූප, පු. ළිඳ.
කූපක, පු. "ශුෂ්කනද්‍යාදෞහිජලාර්ථං ගතීඃක්‍රියන්තෙ තෙෂාම්" වියලිනදී ආදියෙහි ජලයපිණිස සෑරූවළ, "ස්‍රොතොවිධාකාරිණඃ ශිලාදයඃ කූපකා ඉත්‍යුතෙ" ජලස්‍රොතස දෙකක්ව යන පරිද්දෙන් මධ්‍යයෙහි දරු ශිලාදියෙන් බැඳලන වැටියයි සමහරු කියත්, නැව් ආදියේ කුඹය.
කූබර, පු. රථයෙහි කිඹුල්මුව, එනම් වියපොල්ල බඳින ලීය, (දිගන)
කූර්ච, පු. න. බැම්මැද.
කූර්චශීර්ෂ, පු. ජීවක, (දිව් නම් බෙහෙද.)
කූර්චිකා, ස්ත්‍රී. "දධ්නා සහ පයඃ පක්වං යත්තත්ස්‍යාදධි කූර්චිකා, තක්‍රෙණ පක්වංයත්ක්ෂීරං සාභවෙත්තක්‍ර කූර්චිකා" යනු කීබැවින්දීහෝමෝරු සමග තකාළකිරි කූර්චිකානම්.
කූර්දන, න. ක්‍රීඩාව, (බාලයන්ගේ සෙල්ලම)
කූර්පර, පු. වැලමිට.
කූර්පාසක, පු. චෝලිය.
කූර්ම, පු. ඉදිබුවා.
කූල, න. ඉවුර.

කෘ.

කෘකලාස, පු. කටුබෝඩා, (කටුස්සා).
කෘකවාකු, පු. කුකුළා.
කෘකාටිකා, ස්ත්‍රී. උකුණුවළ, හෙවත් ඉසහා ග්‍රීවය ගැළපුනු සන්ධිය.
කෘච්ඡ, න. චාන්ද්‍රා යනය ප්‍රජාපතිය යනාදිවූ ව්‍රත, ශාරීරික වෙදනාව, ඉන් යුක්තයෙහි, ත්‍රි.
කෘත, ත්‍රි. කෘතයුගය, සෑහීම.
කෘතක, න. බලල්ලුණු.
කෘතපුඞ්ඛ, ත්‍රි. ධනුශ්ශිල්පයෙහි දක්ෂයා.
කෘතමාල, පු. ඇසළගස.
කෘතමුඛ, ත්‍රි. ක්‍රියායෙහි දක්ෂයා.
කෘතලක්ෂණ, ත්‍රි. ශෞර්‍ය්‍යාදිගුණයෙන් ප්‍රසිද්ධයා.
කෘතසපත්නිකා, ස්ත්‍රී. පළමුහිදිභාර්‍ය්‍යාව.
කෘතහස්ත, ත්‍රි. ධනුශ්ශිල්පයෙහි දක්ෂයා.

කෘතාන්ත, පු. යමරජ, යමයා, සිද්ධාන්තය, දෛවය, අකුශල කර්මය.
කෘතින්, ත්‍රි. ක්‍රියායෙහි දක්ෂයා, පණ්ඩිතයා.
කෘත්ත, ත්‍රි. කපනලද දෑ.
කෘත්ති, ස්ත්‍රී. මුවආදීන්ගේ සම.
කෘත්තිවාසස්, පු. ඊශ්වරයා.
කෘත්‍යා, ස්ත්‍රී. ක්‍රියාව, දෙවතා, ත්‍රි. ධනය ස්ත්‍රීය පෘථුවියයනාදියෙන් බිඳවියයුත්තා.
කෘත්‍රිමධූපක, පු. කල්පිතධූපය.
කෘත්ස්න, ත්‍රි. නොඅඩුදෑ.
කෘපණ, ත්‍රි. මසුරුවූයේ.
කෘපා, ස්ත්‍රී. කරුණාව.
කෘපාණ. පු. කඩුව.
කෘපාණී, ස්ත්‍රී. රන්ආදිය කපන කතුර, "කාතර" යයි මාරුව්භාෂා නාමයයි.
කෘපාලු, ත්‍රි. කරුණා ඇත්තා.
කෘපීටයොනි, පු ගිනි.
කෘ(ක්‍රු)මි, පු. ඉතා කුඩා ප්‍රාණී, (පණුවා).
කෘමිඝ්න, පු. වළගසාල්.
කෘ(ක්‍රි)මිජ, න. කළුවැල්හෙවත් අගිල්.
කෘශ, ත්‍රි. කුඩාදෑ.
කෘශානු, පු. ගිනි.
කෘශානුරෙතස්, පු. ඊශ්වරයා.
කෘශාශ්වින්, පු. නටන්නා.
කෘෂක, පු. නඟුල්පෝරුව හෝ හීවැල.
කෘෂි, ස්ත්‍රී. වෛශ්‍යයන්ගේ සීසෑමය ගවපාලනය වෙළඳාමය යන තුන්වැදෑරුම් ජීවිකාවන් අතුරෙන් සීසෑම.
කෘෂික, ත්‍රි. කෘෂිකර්මයෙන්ජීවත්වන්නා, පු. හීවැල.
කෘෂීවල, ත්‍රි. කෘෂිකර්මයෙන් හෙවත් සීසෑමෙන් ජීවත්වන්නා.
කෘෂ්ට, ත්‍රි. නඟුලෙන් සෑකොත් ආදිය.
කෘෂ්ටි, පු. ක්‍රියායෙහි දක්ෂයා, පණ්ඩිතයා.
කෘෂ්ණ, න. මිරිස්, පු. විෂ්ණු, කෘෂ්ණපක්ෂය, කළුපැහැ, ත්‍රි. කළුපැහැයෙන් යුත් දෙය.
කෘෂ්ණපාකඵල පු. කරඹ.
කෘෂ්ණඵලා, ස්ත්‍රී. බෝදිගස්.
කෘෂ්ණභෙදී (දා), ස්ත්‍රී කුළුරු හැණ.
කෘෂ්ණලා, ස්ත්‍රී. හුනිඳ.
කෘෂ්ණලොහිත, පු. දුම්පැහැ. ඉන්යුත් දෙයෙහි, ත්‍රි.
කෘෂ්ණවර්ත්මන්, පු. ගිනි.
කෘෂ්ණවෘන්තා, ස්ත්‍රී. පළොල්ගස.
කෘෂ්ණසා(ශා)ර, පු. කළුලප ඇති කාලසාරනම් මුවා.
කෘෂ්ණා, ස්ත්‍රී වගපුල්.
කෘෂ්ණිකා, ස්ත්‍රී. කළුඅබ.

කෙ.

කෙකර, ත්‍රි. වපරයා.
කෙකා, ස්ත්‍රී. මොනරහඬ.
කෙකින්, පු. මොනරු.
කෙතකී, ස්ත්‍රී. දුනුකේ, කෙත.ක යයි පුංලිඟුදවේ.
කෙතන, පු. න. ධ්වජය, කෘත්‍යය, වෙතට කැඳවීම.
කෙතු, පු. එනම්ග්‍රහයා, කොඩිය.
කෙදර, පු. විනිශ්චය ආදි ව්‍යවහාරය.
කෙදාර, පු කෙත.
කෙනිපාතක, පු. රිට.
කෙයූර, න. අතමුල පළඳනා වළල්ල.

කෙළි, පු. වල්ලභාදීන්ගේ පරිහාසය, (සෙල්ලම)
කේවල, න. නිශ්චය, ත්‍රි. හුදකලා, සියලු.
කෙශ, පු. හිසකෙස්.
කෙශපර්ණී, ස්ත්‍රී. සෑබෝ.
කෙශපාශී, ස්ත්‍රී. හිසමුදුනේ බැඳි කොණ්ඩය.
කෙශව, පු. විෂ්ණු, ත්‍රි. බොහෝ කෙහෙ ඇත්තා.
කෙශවෙශ, පු. සාමාන්‍යයෙන් ගවසාගත් කොණ්ඩය.
කෙශික, ත්‍රි. බොහෝ කෙහෙ ඇත්තා.
කෙශින්, ත්‍රි. බොහෝ කෙහෙ ඇත්තා.
කෙශිනී, ස්ත්‍රී. විටපාකාරවූ චොරහුල්ලියයි ඛ්‍යාතවූ සුගන්ධ ද්‍රව්‍යය, වැල්දෙහියයි කියත්.
කෙස(ශ)ර, පු [illegible]ඹගස, මුහුළැගස, පු. න. පද්මාදි කෙශරය, නාකෙසරු.
කෙස(ශ)රින්, පු. සිංහයා.

කෛ.

කෛටභජිත්, පු. විෂ්ණු.
කෛ(ඨ)ඩර්‍ය, පු. කරබෙඹිය රුක.
කෛතව, න. දූකෙළිය, කපටකම හෙවත් වංචාව.
කෛදාරක, න. කෙත්සමූහය.
කෛදාරික, න. කෙත්සමූහය.
කෛදාර්‍ය, න. කෙත්සමූහය.
කෛරව, න. කුමුදු හෝ සුදුඋපුල්.
කෛලාස, පු. වෙසමුණුගේනිවස.
කෛවර්තී, පු. කෙවුලා.
කෛවර්තීමුස්තක, න. සෙවෙල් අතුරෙහි වන්නාවූ කොටවියා මුරුයයි ඛ්‍යාතවූ එනම් ද්‍රව්‍යය, "ජලමුස්තා" දියකලාදුරු.
කෛවල්‍ය, න. නිර්වාණය.
කෛශික, න ඉසකෙස්රුස.
කෛශ්‍ය, න. ඉසකෙස්රුස

කො.

කොක, පු. සක්වාලිහිණියා, කොක්නාවා (වෘකයා.)
කොකනද, න. රත්පියුම්, රක්තකුමුදය.
කොකනදච්ඡවි, පු. රතු උපුලට බඳු පැහැ.
කොකිල, පු. කොවුලා.
කොකිලාක්ෂ, පු. ඉකිරිගස, වැලුග්ගස, හෙළැගස.
කොටර, න. රුක්සිදුර.
කොංවී, ස්ත්‍රී නග්නස්ත්‍රී.
කොටි, ස්ත්‍රී. කඩුආදීන්ගේ කොණ, දුනුමුඩාව, (දුනුඅග) උත්කර්ෂය [උසස්බව] හුලස්, ප්‍රයුතදශයෙක් [සියක්ලක්ෂය.]
කොටිවර්ෂා, ස්ත්‍රී. පිඩිකායයි ඛ්‍යාතවූ සුගන්ධිකුසුමය [පික්මල්]
කොටිශ, පු කෙතේ මැටිකැට බිඳින මුගුර.
කොට්ට, පු දුර්ගීනුවර, (නුවර කොටුව).
කොඨ, පු. මණ්ඩලාකාර කුෂ්ඨය.
කොණ, පු. කඩුආදියේ කොණ, වීණාදි වාද්‍යවාදනය කරන කාෂ්ඨාදිය (කඩිප්පුආදියයි.)
කොතුහල, න පුදුමදේ දකිනු කැමැත්ත.
කොදණ්ඩ, න. දුන්න.
කොද්‍රව, පු. අමුනම් ධාන්‍ය.
කොප, පු. කොපය.
කොපනා, ස්ත්‍රී. කොපපරවූ ස්ත්‍රී.

කොපින්, ත්‍රි. කිපෙන සුලුවූයේ.
කොමල, ත්‍රි. සිව්මැලිඳ.
කොයෂ්ටික, පු. ජලකුක්කුහයයි කියනලද පක්ෂි විශෙෂයක් එනම් දියවලිකුකුළා.
කොරක, පු. මදක් මූකළකැකුළ.
කොරංගී, ස්ත්‍රී. හින්එන්සාල්.
කොරදූෂ, පු අමුනම් ධාන්‍ය.
කොල, පු. ඌරු, පසුර (ගොඩීපධාංව]යයි මරාටි භාෂායි. න. ඩෙබරඵල.
කොලක, න මිරිස්, තකුල්.
කොලදල, න. නඛනම් ගන්ධද්‍රව්‍යය.
කොලම්බක පු. තැත්හැර ලබු ගෙඩි දඹුආදී වීණාකය.
කොලවල්ලී, ස්ත්‍රී. ඇත්වගපුල්.
කොලා, ස්ත්‍රී. වගපුල්.
කොලාහල, පු. කොලාහලය.
කොලි(ලී), ස්ත්‍රී. ඉලන්ද,(ඩෙබර.)
කොවිද, පු. පණ්ඩිතයා.
කොවිදර, පු. කොබෝලීලගස
කොශ(ෂ), පු. කළනොකළ හෙවත් ආභරණාදිය කළාවූද ආභරණාදිය නොකොට ආකාරයෙන් ගොඩ නැගූපමණවූද රන්රිදී, පු. න. මල්කැකුළ, කඩුකොපුව, වස්තුරාශිය, දිව්රීම.
කොශඵල, න. තකුල්.
කොශා(ෂා)තකී, ත්‍රි. පතෝල, වැටකොළු, සෑබෝ.
කොෂ, පු. න. පක්ෂීන්ගේබිජුවට.
කොෂ්ඨ, පු. ඇතුල්කුක්ෂිය, කොටුව, ඇතුල්ගේ.
කොෂ්ණ, න. මදහුණු, ත්‍රි. ඉත් යුත් ද්‍රව්‍ය වාච්වූයේ වාච්‍යලිඟුයි. (ත්‍රි)

කෞ

කෞක්කුටික, ත්‍රි. ශීලාදි ගුණ රහිතවූවද තමා ශීලාදි ගුණ ඇත්තෙකැයි හඟවන මායා ඇත්තේ, දුරනොබලනුයේ.
කෞක්ෂෙයක, පු. කඩුව.
කෞටතක්ෂ, පු. ගම්අයත්නොවූ වඩුවා හෙවත් සවගෘහයෙහිම සිට ආතම කර්මයෙන් ජීවත් වනඅය.
කෞටික, පු. මස්විකුණන්නා.
කෞණප, පු. රාක්ෂසයා.
කෞතුක, න. පුදුමදේ දකිනු කැමැත්ත.
කෞද්‍රවීණ, ත්‍රි. අමුකෙත.
කෞන්තික, ත්‍රි. කුන්තායුධ ඇත්තා.
කෞන්ති, ස්ත්‍රී. මරිචාකෘතිවූ ඵල ඇතිරේණුකායයි ප්‍රසිද්ධ ගන්ධද්‍රව්‍යයෙහි (රෑහැණිය.)
කෞපීන, න. නොකොටයුත්ත, රහසඟ.
කෞමාරී, ස්ත්‍රී. එනම් මාතෘදෙවතා.
කෞමුදී, ස්ත්‍රී. සඳරැස්.
කෞමොදකී, ස්ත්‍රී. විෂ්ණුගේ ගදාව.
කෞලටිනෙය, පු. සිඟන පතිනියගේ පුතා හෙවත් භික්ෂාව පිණිස කුලාටනය කරන (කුලයක් පාසා ඇවිදින) පතිව්‍රතා ස්ත්‍රියගේ පුතා.
කෞලටෙය, පු. සිඟන පතිනියගේ පුතා හෙවත් භික්ෂාව පිණිස කුලාටනය කරන පතිව්‍රතා ස්ත්‍රියගේ පුතා.
කෞලටෙර, පු. නොපතිනියගේ

හෝ පතිනියගේ හෝ පුතා හෙවත් පතිව්‍රතා නොවූ හෝ පතිව්‍රතාවූ හෝ ස්ත්‍රියගේ පුතා.

කෞලීන, න. ලොකාපවාදය, සිව්පා සර්ප පක්ෂි යන මොවුන් ගේ යුද්ධය, එනම් එළු කුකුල් ආදීන්ගේ යුද්ධයයි.

කෞලේයක, පු. බල්ලා.

කෞශික, පු. ශක්‍රයා, බකමූණා, අහිතුණ්ඩිකයා, ගුගුල්ගහ.

කෞරව, පු. කුරුවේ අය, හෙවත් කුරුරජුගේ වංශයෙහිවූ ක්ෂත්‍රියයා.

කෞශිකා, ස්ත්‍රී. එනම් නදීවිශෙෂය

කෞශෙය, ත්‍රි. පණුවන් ගෙන් උපදනා එනම් පටවස්ත්‍ර.

කෞස්තුභ, පු. විෂ්ණුහුගේ මැණික

ක්‍ර

ක්‍රකච, පු. න. කියත.

ක්‍රකර, පු. කොරවකා, කවුකිහිරිය. (දලුක්)

ක්‍රතු, පු. යාගය.

ක්‍රතුධ්වංසින්, පු. ඊශ්වරයා.

ක්‍රතුභුජ්, පු. දෙවියෝ.

ක්‍රථන, න. මැරවීම.

ක්‍රන්දන, න. හැඬීම, කැඳවීම, යොධ යන් ඔවුනොවුන් ආක්‍රොශ කොට ස්පර්ධා වශයෙන් කැඳවීම.

ක්‍රන්දිත, න. හැඬීම.

ක්‍රම, පු. වෛදික විධානය හෙවත් නියොග ශාස්ත්‍රය.

ක්‍රමුක, පු. රත්ලොත්, අශ්වත්ථාකාරවූ බ්‍රහමදාරුවෘක්ෂය,පුවක්.

ක්‍රමෙලක, පු. ඔටුවා.

ක්‍රයවික්‍රයික, පු. වෙළෙන්ද.

ක්‍රයික, ත්‍රි. මුදලින් බඩු ගන්නා.

ක්‍රය්‍ය, ත්‍රි. විකුණනු පිණිස භාණ්ඩාදියේ බහාවිකුණන්නා විසින් දෙනලද බඩු.

ක්‍රව්‍ය, න. මස්.

ක්‍රව්‍යාද, පු. රාක්ෂසයා.

ක්‍රායක, පු. මුදලින් බඩු ගන්නා.

ක්‍රි

ක්‍රියා, ස්ත්‍රී. ක්‍රියාව, ආරම්භය, පවිගෙවෙන පිළිවෙත්,හික්මීම, පිදීම,යුක්තායුක්ත විභාගයෙන් අභිනිර්ණය, සාධනය, කර්මය, ව්‍යායාම් කිරීම, පිළියම.

ක්‍රියාවත්, ත්‍රි. ක්‍රියායෙහි උත්සහ ඇත්තා.

ක්‍රීඩා, ස්ත්‍රී. වලලභාදීන්ගේ පරිහාසය, (සෙල්ලම) බාලයන්ගේ සෙල්ලම.

ක්‍රු

ක්‍රුඤ්ච, පු. කොස්ලිහිණියා.

ක්‍රුධ්, කෝපය.

ක්‍රුෂ්ට, න. හැඬීම.

ක්‍රූර, ත්‍රි. දැඩි, කරුණා නැති, අනුන්කෙරෙහිද්‍රොහකරන්නා, රළුද.

ක්‍රෙ

ක්‍රෙතව්‍ය, ත්‍රි. මිළයෙන් ගතහැකිද.

ක්‍රෙය, ත්‍රි. මිළයෙන් ගතහැකිද.

ක්‍රො

ක්‍රොඩ, ස්ත්‍රී. න. ලය, පු. ඌරා.

ක්‍රොධ, පු. කොපය.

ක්‍රොධන, ත්‍රි. කිපෙන සුලුවූයේ.

ක්‍රොෂ්ටු, පු. සිවලා.

ක්‍රොෂ්ටුවින්නා, ස්ත්‍රී. පුස්වැන්න.

ක්‍රොෂ්ට්‍රී, ස්ත්‍රී. හෙළකිරිබදු.

ක්‍රෞඤ්ච, පු. කොස්වාලිහිණියා.

ක්‍රෞඤ්චදාරණ, පු. ස්කන්ද කුමරු.

ක්ල

ක්ලම, පු. ගිලන්බව.

ක්ලමථ, පු. ගිලන්බව.

ක්ලි

ක්ලින්න, ත්‍රි.තෙමුනුහෝ තෙත්ද.

ක්ලින්නාක්ෂ, ත්‍රි. කබඇත්තා.

ක්ලිශිත, ත්‍රි. වෙහෙසුයේ.

ක්ලිෂ්ට, ත්‍රි. පෙරපසු විරිදුබස, වෙහෙසුයේ.

ක්ලීතක, න. වැල්මී.

ක්ලීතකිකා, ස්ත්‍රී. බෙරුගස, (අවරිය)

ක්ලීව, න. නපුංසකයා, නපුංසකලිඟය, ත්‍රි. වික්‍රමරහිතයා.

ක්ලෙ

ක්ලෙශ, පු. රාගාදි කෙලශය.

ක්ලොම, න. “අධස්තු දක්ෂිණෙ භාගෙ හෘදයාත් ක්ලොම තිෂ්ඨති,ජලවාහි සිරාමූලං තෘෂ්ණ ස්ථානං මතංබුධෛඃ, හෘදයට යටින් දකුණු පස කෙලාමය පවතී පණ්ඩිතයන් විසින් ඒ ජලවහනය වන්නාවූ ශිරාමූල යයිද තෘෂ්ණස්ථාන යයිද දන්නාලදැයි කියනලද කෙලාමය.

ක්ව

ක්වණ, පු. ශබ්ද කිරීම, වීණා කිනනාරම් ආදියේ හඬ.

ක්වණන, පු. වීණා කින්නාරම් ආදියේ හඬ.

ක්වථිත, ත්‍රි. කකාලද.

ක්වාණ, පු වීණා කින්නාරම් ආදියේ හඬ.

ක්ෂ

ක්ෂණ, පු. තුෂ්ණීම් භාවයෙන් හිදීම, විනාඩි දසයක් පමණ කාලය, උත්සවය, ක්ෂණය, එනම් ඇසිපිය 16200 යකින් යුත්කාලය.

ක්ෂණද, ස්ත්‍රී. රාත්‍රිය.

ක්ෂණන, න. මැරවීම.

ක්ෂණප්‍රභා, ස්ත්‍රී. විදුලිය

ක්ෂතජ, න. ලේ.

ක්ෂතව්‍රත, පු. නටුවාවූ ව්‍රත හෙවත් බඹසැර ඇත්තා.

ක්ෂත්ත,පු. ශුද්‍රයා හෙවත් ගොවියා විසින් ක්ෂත්‍රිය ස්ත්‍රිය කෙරෙහි උපදවනලද අය, ඔහුජීවිකා පාපර්ධිකාදියයි “ක්ෂත්තා ශුද්‍රාත් ක්ෂත්‍රියාජෙ. ප්‍රතීහාරෙථ සාරථෞභුජිෂ්‍යා තනයෙපිස්‍යා නාභියුක්තො වෙධසොපුමාන්” යනු වචන බැවින් චාරපාලය, රථාචායර්‍ය, දසකමින් මිදුනු නැනැත්තියගේ පුත්‍රය,බ්‍රහමවිෂ්ණු දෙදෙනා කෙරෙහි නියුක්තය, යන මොවුන් කෙරෙහි වැටේ.

ක්ෂත්තෘ, පු. රථාචායර්‍යයා, දෞරවූපාලයා, ශුද්‍රයාටහෙවත් ගොවියාට ද ක්ෂත්‍රියාඟනාවකගේ පුත්‍රයා.

ක්ෂත්‍රිය, පු. ක්ෂත්‍රියයා.

ක්ෂත්‍රියා, ස්ත්‍රී. ක්ෂත්‍රිය ස්ත්‍රී.

ක්ෂත්‍රියී, ස්ත්‍රී. ක්ෂත්‍රිය භායර්‍යාව.

ක්ෂත්‍රියාණී, ස්ත්‍රී. ක්ෂත්‍රිය ස්ත්‍රී.

ක්ෂන්තෘ, ත්‍රි· ක්ෂමාවන සුලුවූයේ.

ක්ෂපා, ස්ත්‍රී. රාත්‍රිය.

ක්ෂපාකර, පු. සඳ.

ක්ෂම, න. යොග්‍යය.

ක්ෂමා, ස්ත්‍රී. භූමිය, ක්ෂමාව, ත්‍රි. හැකි, පථ්‍ය.

ක්ෂමිතෘ, ත්‍රි. ක්ෂමාවන සුලුවූයේ.

ක්ෂමින්, ත්‍රි. ක්ෂමාවන සුලුවූයේ.

ක්ෂය, පු. ගෙය, වැරීම, ක්ෂය

කල්පය. (කප්කෙළ) අප චය හෙවත් හානිය, ක්‍ෂයරොගය.
ක්‍ෂව, පු. කළුඇඹ, කිවිසීම.
ක්‍ෂාන්ත, ත්‍රි. ක්‍ෂමා කරන්නා.
ක්‍ෂාන්ති, ස්ත්‍රී. ක්‍ෂමාව.
ක්‍ෂාර, පු. කදමිණි, රස. සකුරු, හලු, ධූතී, ලුණු.
ක්‍ෂාරක, පු. මල්කැකුළ.
ක්‍ෂාරමෘත්තිකා, ස්ත්‍රී. කරමැටි.
ක්‍ෂාරිත, ත්‍රි. ලොකාපවාදයෙන් දූෂිතවූයේ.

ක්‍ෂි

ක්‍ෂිති, ස්ත්‍රී. ක්‍ෂය, නිවාසය, පෘථිවිය.
ක්‍ෂිපා, ස්ත්‍රී. ප්‍රෙරණය හෙවත් මෙහෙයීම.
ක්‍ෂිප්ත, ත්‍රි. ප්‍රෙරිත (මෙහෙයූ) දෑ.
ක්‍ෂිප්නු, ත්‍රි. දුරුකරන සුලුවූයේ.
ක්‍ෂිප්‍ර, න. ඉක්මන්, ද්‍රව්‍යවාචී කල වාච්‍ය ලිඟුයි.
ක්‍ෂියා, ස්ත්‍රී. අපචය, හානිය.

ක්‍ෂී

ක්‍ෂීබ, ත්‍රි. සුරායෙන් මත්වූයේ.
ක්‍ෂීර, න. කිරි, ජලය.
ක්‍ෂීරවිදාරී, ස්ත්‍රී. කළු කිරිබදු.
ක්‍ෂීරශුක්ලා, ස්ත්‍රී. හෙලකිරිබදු.
ක්‍ෂීරාබ්ධිතනයා, ස්ත්‍රී. ශ්‍රීකාන්තාව
ක්‍ෂීරවී, ස්ත්‍රී. කිරිකවෙලු, එනම් ලතාවර්ගයකි
ක්‍ෂීරිකා, ස්ත්‍රී. කිරිපලුගස.
ක්‍ෂීරොද, පු. "ක්‍ෂීරොදඃක්‍ෂාරො දෙදධ්‍යම්බුක ඝෘතොදකෞ තථෛක්‍ෂුරසමදිරොද ස්වාදූදක ඉතිසප්තමහාර්ණවාඃ" යි කියන ලද, ක්‍ෂීරොදය, ක්‍ෂාරොද, දධිඅම්බුකය, ඝෘතොදකය. ඉක්‍ෂුරසය, මදිරොදකය, ස්වාදූදකය, යන සප්තසාගරයන් අතුරෙන් ක්‍ෂීරසාගරය.

ක්‍ෂු

ක්‍ෂුගන්ධා, ස්ත්‍රී. ගොකටු.
ක්‍ෂුත්, ස්ත්‍රී. කිවිසීම.
ක්‍ෂුත, න. කිවිසීම.
ක්‍ෂුතාභිජනන, පු. කළු අඹ.
ක්‍ෂුද්‍රඝණ්ටිකා, ස්ත්‍රී. රසුවැල.
ක්‍ෂුද්‍රශඞ්ඛ, පු. කුඩාසක් බෙල්ලා.
ක්‍ෂුද්‍රා, ස්ත්‍රී. කටුවැල්බටු, අඟවිකල හෝ කුඩා අවයව ඇත්තී, නළඹ, (නාටකස්ත්‍රී) මීමැසි, ත්‍රි. ක්‍රෑර, අධම, අල්ප.
ක්‍ෂුධ් (ධා), ස්ත්‍රී. ක්‍ෂුධාව. (බඩගින්න)
ක්‍ෂුධාභිජනන, පු. කළුඇඹ.
ක්‍ෂුධිත, ත්‍රි. බඩසා ඇත්තා.
ක්‍ෂුප, පු. පැළෑටිය.
ක්‍ෂුමා, ස්ත්‍රී. මාගධාදි දෙශයෙහි අතසීයයි ප්‍රසිද්ධ ධාන්‍ය විශෙෂයක්.
ක්‍ෂුර, පු. කැඩකැත්ත, ගස, හෙළුගස, සුවුපාවුන්ගේ කුරය, ඉකිරිගස, වැලුක්.
ක්‍ෂුරක, පු. තෙල්ගස.
ක්‍ෂුරප්‍ර, පු. ඊදඬු විශෙෂයෙක්.
ක්‍ෂුරින්, පු. කරනැවැමියා.
ක්‍ෂුල්ලක, ත්‍රි. කුඩාදෑ, කනිෂ්ඨයා හෙවත් බාලඅය, මදදෙය.
ක්‍ෂුලක, පු. නීචයා.

ක්‍ෂෙ

ක්‍ෂෙත්‍ර, න. සිරුර, අඹුව, කෙත, කෙත්සමූහය.

ක්‍ෂෙත්‍රඥ, පු. ආත්මය, පරමාත්මයා, පුරුෂයා, ත්‍රි. නිපුණයා.
ක්‍ෂෙත්‍රාජීව, ත්‍රි. කෘෂිකර්මයෙන් ජීවත්වන්නේ.
ක්‍ෂෙපණ, න. ප්‍රෙරණය, (මෙහෙයීම).
ක්‍ෂෙපණි (ණී) (ක්‍ෂිපණී), ස්ත්‍රී. නැව්ආදියේ සුභාඬම.
ක්‍ෂෙපිෂ්ඨ, ත්‍රි. ක්‍ෂිප්‍ර, ප්‍රකර්ෂීය, හෙවත් ඉතා සුහුසුලූ.
ක්‍ෂෙම, පු. චොරනම් ගන්ධද්‍රව්‍යය, (සිඟුරුබියලි.) පු. න. ශුභය, ද්‍රව්‍යවාචීකල වාච්‍යලිඟුයි.

ක්‍ෂො

ක්‍ෂොණි (ණී), ස්ත්‍රී. භූමිය, මෙහි ක්‍ෂෞණි (ණී) යනුද නිපාතනයෙන් සිඩයි.
ක්‍ෂොද, පු. සුණුකලඹුලි.
ක්‍ෂොදිෂ්ඨ, ත්‍රි. ක්‍ෂුද්‍රප්‍රකර්ෂීය හෙවත් ඉතාකුඩා.
ක්‍ෂෞද්‍ර, න. මී.
ක්‍ෂෞම, න. දුහුල්පිළි, ත්‍රි. කොමුපිළියෙන් වසනලද රථය, පු. න. අටල්ල, (මුඩුසෙවෙනි ආදිගේවල මතු තලය, පවුර මතු ගෙවල් ආදිය.)
ක්‍ෂ්ණුත, ත්‍රි. සණආදියේ ගාමූවහත් තැබූදෑ.
ක්‍ෂ්මා, ස්ත්‍රී. භූමිය.
ක්‍ෂ්මාභෘත්, පු. ජනපද පුරපාලනාධි කෘතවූ රජ දරුවන්ටද තත්කාර්‍ය්‍යී කාරීවූ රජ දරුවන් කෙරෙන් පිටත් සෙස්සවුන්ටද නමි, පර්‍වතය.
ක්‍ෂ්වෙඩ, පු. සර්පවිෂය
ක්‍ෂ්වෙඩා, ස්ත්‍රී. පක්ෂීන් දමනමැදිරිය සිසාරා හිඳුවන හුණකුරු, පු. යොධයන්ගේ සිංහනාදය, එනම් සතුරන් බියගන්වා හරිණු පිණිස කරන්නාවූ අහංකාර ශබ්දය.

ඛ

ඛ, න. අහස, චක්‍ෂුරාදි ඉන්ද්‍රිය, පුරය, කෙත, ශූන්‍ය, බින්දුව, ස්වර්ගය, මුඛය, සැපය.
ඛග, පු. පක්ෂියා, ඊදඬු.
ඛගාශුග, පු. ඊතලය.
ඛගෙශ්වර, පු. (විෂ්ණුහුගේ වාහනය) ගුරුළා.
ඛජාකා, ස්ත්‍රී. තෛල ව්‍යඤ්ජනාදි ස්වටනොප යුක්තවූ සැන්ද.
ඛඤ්ජ, ත්‍රි. කොරා.
ඛඤ්ජන, පු. සැලෙන පියාපත් ඇති පක්ෂිවිශෙෂයක්. (වෙරලවටුයයිද කියත්).
ඛඤ්ජරීට, පු. සැලෙන පියාපත් ඇති පක්ෂි විශෙෂයෙක්, (වෙරල වටුවායයිද කියත් "තාජබාටයියර" යනු මරාටියි.
ඛට, පු. අන්ධකූපය, එනම් නොපෙනී මේ හෙවත් මොහයේ වළ හෙවත් ආකාරයයි.
ඛට්වා, ස්ත්‍රී. ඇඳ.
ඛඩ්ග, පු. කඩුව, කඟවේණා.
ඛඩ්ගින්, පු. කඟවේණා.
ඛණ්ඩ, පු. න. නොසමඅඩ, පු. බලල්ලුණු, ඉක්‍ෂුවිකාරය, (උක් සකුරු).
ඛණ්ඩපරශු, පු. ඊශ්වරයා, ඛණ්ඩපර්ශුයනුදවේ.
ඛණ්ඩවිකාර, පු. උක්සකුරු.
ඛණ්ඩික, පු. කලත්ම. (ලීමෑ)
ඛදිර, පු. කිහිරිගස.
ඛදිරා, ස්ත්‍රී. නිදිකුඹ.

ඛද්‍යොත, පු. කනමැදිරියා.
ඛ(ඛා)නි, ස්ත්‍රී. රත්නාදි ආකරය.
ඛනිත්‍ර, න. හඳැල්ල.
ඛපුර, පු. පුවක්.
ඛර, න. ඉතා හණු, ද්‍රව්‍යවාචීකල වාච්‍ය ලිඟුයි. පු. කොටළුවා.
ඛරණස් ත්‍රි. උල්නාසා ඇත්තා.
ඛරණස, ත්‍රි. උල්නාසා ඇත්තා.
ඛරපුෂ්පා, ස්ත්‍රී වේලාගස.
ඛරමඤ්ජරී, ස්ත්‍රී. සැබෝ්ගස
ඛරා, ස්ත්‍රී. දෙවදැලිගස.
ඛරශාඛා, ස්ත්‍රී. පවුතල. (මොනරකුඩ්ඩිය)
ඛර්ජූ, ස්ත්‍රී. කණ්ඩුතිය හෙවත් කැසීම.
ඛර්ජූර, පු. යොන්හිඳි. න. රිදී.
ඛර්ජූරි, ස්ත්‍රී. ඉඳි.
ඛර්ව, ත්‍රි. කුරුහෝ මිට්දෑ හෝ අය. පු. එනම් නිධිවිශෙෂය.
ඛල, ත්‍රි. උතුන්බිඳුවන්නේ, පු. අබ්ජදශයෙක් හෙවත් සියක් කෝටි දශයෙක්, කොළිදගස.
ඛලපූ, ත්‍රි. හැමදීම්ආදිය කරන්නා.
ඛලීන, පු. න. අසුන්කටලනකීලය.
ඛලිනී, ස්ත්‍රී. කලවිටි සමූහය.
ඛලු, අව්‍ය. නිෂෙධ, වාක්‍යාලඞ්කාර, ජිඥසා, අනුනය, යනමේ අර්ථයන්හි වැටේ "ඛලුරුදිතං" හඬා කිම නොහඬා යනාදියෙහි නිෂෙධාර්ථයි. "එතත්ඛලු ආහු" මේවූකලී කියති යනාදියෙහි වාක්‍යාලඞ්කාරයි. "ඛලු ජානාසි" සලකාදනිහි යනාදියෙහි ජිඥසාහි හෙවත් දන්නා කැමතියි, "දෙහිඛලුවාච කම්" බසක් දුන යෙහෙකි හෙවත් බසක් සැනසිල්ලේ කියව යනාදියෙහි අනුනයයි හෙවත් නැලවිලියි.
ඛලෙදූරු, මක්කානිය, හෙවත් සිවුපාවුන් බැඳීම පිණිස බිම කැණි කණුව.
ඛල්‍යා, ස්ත්‍රී. කලවිටි සමුහය.

ඛා

ඛාත, න. පොකුණ.
ඛාදිත, ත්‍රි. කනලද යනමේ අර්ථවාචකයි.
ඛාරි, ස්ත්‍රී. සොළොස් ද්‍රොණය, (සිව්සැට ලාස්ස. ලාස්සනම් නැළියයි).
ඛාරීක, ත්‍රි. සොළොස් ලාස්සක් වැපිරෙන කෙත.
ඛාරීවාප, ත්‍රි. සොළොස් ලාස්සක් වපසරිය.

ඛි

ඛිල, ත්‍රි. සෑම්ආදි වැඩ නොකළ හිස් බිම.

ඛු

ඛුර, පු. නඛනම් ගන්ධ ද්‍රව්‍යය, අස්කුරය.
ඛුරණස් (ස), ත්‍රි. කුරයක් වැනි නාසාඇත්තා.

ඛෙ

ඛෙට, ත්‍රි. නින්දිතදෑ.
ඛෙය, න. පිරිය. (අගල)
ඛෙලා, ස්ත්‍රී. ක්‍රීඩාව, (බාලයන්ගේ සෙල්ලම)
ඛොඩ, ත්‍රි. කොරා.

ඛ්‍යා

ඛ්‍යාත, ත්‍රි. ප්‍රසිඬවූයේ.
ඛ්‍යාතගර්හිත, ත්‍රි. නින්දිතදෑ හෝ ප්‍රසිඬවූ ගර්හිත ඇත්තා.
ඛ්‍යාති, ස්ත්‍රී. ප්‍රසිඬිය.

ග

ගගන, න. අහස.
ගඞ්ගා, ස්ත්‍රී. ගඞ්ගානම් නදිය.
ගඞ්ගාධර, පු. ඊශ්වරයා.
ගජ, පු. ඇතා.
ගජතා, ස්ත්‍රී. හස්තිසමූහය.
ගජභක්ෂ්‍යා(ක්ෂා), ස්ත්‍රී. ඉත්සළු රුක.
ගජානන, පු. ගණදෙවි.
ගඤ්ජා, ස්ත්‍රී. රුහල.
ගඩක, පු. එනම් මත්ස්‍යයා (ගඩයා).
ගඩුක, ත්‍රි. කුදු.
ගඩු, පු. ගලගණ්ඩය.
ගඩුල, ත්‍රි. කුදු.
ගණ, පු. සමූහය. ගුල්මනම් සෙනාන්තර තුනකින් යුත් සෙනාභෙදය, ඊශ්වරානුචර.
ගණක, පු. නැකැත්තා.
ගණදෙවතා, ස්ත්‍රී. ගණ දෙවතාවෝ එනම්:—

"ආදිත්‍යා ද්වාදශ ප්‍රොක්තා
විශ්වෙදෙවා දශස්මෘතාඃ,
වසවශ්චාෂ්ට සංඛ්‍යාතාඃ
ෂට්ත්‍රිංශත්තුෂිතා මතාඃ.
ආභාස්වරාශ්චතුඃ ෂෂ්
ටිවාතාඃ පඤ්චාශදූනකාඃ,
මහාරාජික නාමානො
ද්වෙශතෙ විංශතිස්තථා
සාධ්‍යා ද්වාදශ විඛ්‍යාතා
රුද්‍රාඑකාදශ සම්මතාඃ"යි.

දක්වනලද ආදිත්‍යනම් දෙළසෙක විශ්වනම් දසයක වසවස් නම් අටෙක තුෂිතනම් සතිසෙක ආභාස්වර නම් සිව්සැටෙක වාතනම් උනුපණසෙක හෙවත් සතළිස් නවයෙකැයි දක්වනලද ගණ දෙවතාවෝ වෙත්.

ගණනීය, ත්‍රි. ගිණිය යුතුදෑ.
ගණරාත්‍ර, න. රාත්‍රිසමූහය.
ගණරූප, පු. වරාගස.
ගණහාසක, පු. මොරක නම් ගන්ධ ද්‍රව්‍යය, සිඟුරු බියලි.
ගණාධිප, පු. ගණදෙවි.
ගණිකා, ස්ත්‍රී, යුථිකාගස්, වෙශ්‍යාස්ත්‍රී.
ගණිකාරිකා, ස්ත්‍රී. මිදිගස.
ගණිත, ත්‍රි. ගිණුදෑ.
ගණෙය, ත්‍රි. ගිණියයුතුදෑ.
ගණ්ඩ, පු. කොපුල හෙවත් කම්මුල, ඇතුන්ගේ කපොලය.
ගණ්ඩක, පු කඟවෙණා.
ගණ්ඩකාරී (ලී.), ස්ත්‍රී. නිදිකුම්බගස.
ගණ්ඩකී, ස්ත්‍රී. එනම්නදීවිශෙෂය.
ගණ්ඩශෛල, පු. කන්දෙන්හුන් මහාපාෂාණය.
ගණ්ඩාලි, ස්ත්‍රී. එලර්තණ.
ගණ්ඩීර, පු. එනම් ආනූපජශාකවර්ගයෙකි මීට ගඩසූරණයයි මරාට්භාෂාවෙහි ව්‍යවහාරබැවින් කිඩාරම් වර්ගයකැයි හඟිමු පතුක්යයි සමහරුකියත් ඒ ගත යුතුයයි නොපැණේ,
ගණ්ඩූපද, පු. ගැඬවිලා.
ගණ්ඩූපදී, ස්ත්‍රී. ගැඬවිලී.
ගණ්ඩූෂා, ස්ත්‍රී. මුවකබල.
ගතනාසික, ත්‍රි. නාසානැත්තා.
ගද, පු. රෙගය.
ගද්‍ය, න. ගද්‍යය.
ගන්ත්‍රී, ස්ත්‍රී. ගොනුන් විසින් ඇද්දහැකිවූ ගැල.
ගන්ධ, පු. ගඳ.
ගන්ධ(න්ධි)ක, පු. ගන්ධපාෂාණ හෙවත් ගෙන්දකම්.

ගන්ධකුටී, ස්ත්‍රී. මුරුතම් ගන්ධ ද්‍රව්‍යය (තලිස්පතුර).
ගන්ධන, න. වෑයම, හිංසා, ආශය, ප්‍රකාශය.
ගන්ධනාකුලී, ස්ත්‍රී. රත්ත.
ගන්ධඵලී, ස්ත්‍රී. පුවඟුගස, සපුමල් කැකුළ.
ගන්ධමාදන, පු. න. එනම් පර්වත භෙදය.
ගන්ධමූලී, ස්ත්‍රී. සිඟුරුබියලිගස.
ගන්ධරස, පු. ගඳරසකැට "රත්‍යාබොල" යයි මහරට ව්‍යවහාර යොන් රට උපදනා බේත්වර්ගයක්.
ගන්ධර්ව, පු. අශ්වයා, එනම්, දෙව යොනිය, මව්කුස පිළිසිඳගන් තක්ෂණඇති සත්වයා, හාහාය, හූහූය, කුම්බුරුය, විශ්වාවසුය, චිත්‍රරථය, යනමොවුන් මුල් කොටඇති දිව්ගඳඹ. "ගන්ධර්වඃ පශුභෙදෙ ස්‍යාත් පුංසෙකොකිල තුරඟයොඃ අන්තරාභවය සත්වෙ ගායනෙ ඛෙචරෙපිච" යනු විශ්වමෙදිනී කොශවයෙහිද පැණේ.
ගන්ධර්වහස්තක, පු. එරඬුගස.
ගන්ධවහ, පු. සුළඟ.
ගන්ධවාහ, පු. සුළඟ.
ගන්ධවහා, ස්ත්‍රී, නාසය.
ගන්ධසාර, පු. සඳුන්.
ගන්ධාශ්මන්, පු. ගන්ධක.
ගන්ධික, ත්‍රි ගන්ධක.
ගන්ධිනී, ස්ත්‍රී. සුවඳකසා.
ගන්ධොත්තමා. ස්ත්‍රී. සුරා.
ගන්ධොලී, පු දෙබරා.
ගභස්ති, පු. හිරුරැස්.
ගභිර, ත්‍රි. ගැඹුරුදෑ.
ගම, පු. විජිගීෂුහුගේ හෙවත් දිනනුකැමැත්තහුගේ යුඩ පිණිස යාම.
ගමන, න විජිගීෂුහුගේ හෙවත් දිනනු කැමැත්තහුගේ යුඩ පිණිස යාම.
ග(ක)ම්භාරී, ස්ත්‍රී ඇත්දෙමටගස.
ගම්භීර, ත්‍රි ගැඹුරුදෑ.
ගම්‍ය, ත්‍රි පැමිණිය හැකිදෑ.
ගරල, න. සර්පවිෂය.
ගරිෂ්ඨ, ත්‍රි. ඉතාබර යන මේ අර්ථ වාචකයි.
ග(බ)රාගරී, ස්ත්‍රී. දෙවදුළිගස.
ගරී, ස්ත්‍රී. දෙවදුළිගස.
ගරුඩ, පු. විෂ්ණුහුගේ වාහනය, ගුරුළා.
ගරුඩධ්වජ, පු. විෂ්ණු.
ගරුඩාග්‍රජ, පු. සූර්යරථාචාර්යයා, (අරුණ)
ගරුත්, පු. පක්ෂීන්ගේ පියාපත්.
ගරුත්මත්, පු. (විෂ්ණුහුගේ වාහනය) ගුරුළා, පක්ෂියා.
ගර්ගරී, ස්ත්‍රී. මෝරුඅලලන බඳුන, කලය.
ගර්ජිත, න. මෙඝනාදය, පු. මද ගලිතඇතා.
ගර්ත, පු. භූමියෙහිවූ සිදුර (වළ) ගර්තාකියා ස්ත්‍රීලිඟුද වේ.
ගර්දභ, පු. කොටලුවා.
ගර්දභාණ්ඩ, පු. තෙලසටුරුක.
ගර්ධන, ත්‍රි. ගිජුඅය.
ගර්භ, පු. කොටළුවා කුස, කුසෙහි හොත් දරුවා.
ගර්භක, පු. හිසකේ තුළ ලනලද මල්දම.
ගර්භාගාර, න. ගබඩාගේ (වාස ගෘහය)

ග

ගහන, ත්‍රි. දුර්වෙකදෑ. න. වනය.
ගහ්වර, න. ගුහාව (පර්වතයෙහි වැස්සෙන් සෑරුණු සිදුර) ශඨභාවය.
ගාඞ්ගෙය, න. රන්, කෙකටිය.
ගාඞ්ගෙරුකී, ස්ත්‍රී. කැළියගස.
ගාඪ, න. අතිශය, ද්‍රව්‍යවාචීවූයේ තුන්ලිඟුයි.
ගාණික්‍ය, න. වෙශ්‍යාසමූහය.
ගාණ්ඩී(ණ්ඩී)ව, පු. න. අර්ජුනයාගේ දුන්න.
ගාත්‍ර, න. ශරීරය, ඇතුන්ගේ පූර්වජඞ්ඝාදිදෙශය හෙවත් ඉදිරිය.
ගාත්‍රානුලෙපනී, ස්ත්‍රී. ගාත්‍රයෙහි ගල්වන්ට සුදුසුකොට ඉදිකරනලද විලවුන්
ගාන, න. ගීහඬ.
ගාන්ධාර, පු. තැතින් හෝ බොටුවෙන් හෝ නැඟාවූ එනම් ස්වරවිශෙෂය, මේ බොටුවෙන් වූකලී "අජාවිකෞච ගාන්ධාරම්", යනු වචන බැවින් එළු තිරෙළු දෙදෙනනගත්.
ගායත්‍රී, ත්‍රි. කිහිරිගස.
ගාරුත්මත, න. මරමිණ.
ගාර්භිණ (ණ්‍ය), න. ගර්භිණී සමූහය.
ගාර්හපත්‍ය, පු. එනම් ගින්න.
ගාලව, පු. හෙළලොත් ගස.
ගිරි, පු. පර්වතය, ස්ත්‍රී. උද්ගාරය.
ගිරිකර්ණී, ස්ත්‍රී. කටරොළු.
ගිරිකා, ස්ත්‍රී. සවල්පවූ මූෂික ජාතියක් (සිප්මීයායයි කියත්)
ගිරිජ, න. ගල්සෙවෙල්, අභ්‍රක. (තහඩු මිණිරන්)
ගිරිජාමල, න. අභ්‍රක (තහඩුමිණිරන්) ගිරිජය අමලය කියා නම් දෙකක් කොටද ව්‍යවහාරයි.
ගිරිමල්ලිකා, ස්ත්‍රී. කෙළිඳගස.
ගිරිශ, පු. ඊශ්වරයා.
ගිරීශ, පු. ඊශ්වරයා.
ගිලිත, ත්‍රි, කනලද යන මේ අර්ථ වාචකයි.
ගිර්(ර), ස්ත්‍රී. සරස්වතිය හෝ වචනය.
ගීත, න. ගීහඬ.
ගීර්ණ, ත්‍රි. ස්තුතිකරණලද යන මේ අර්ථවාචකයි.
ගීර්ණි, ස්ත්‍රී. උද්ගාරය.
ගීපති, පු. වෘහස්පති.
ගීෂ්පති, පු. වෘහසපති.
ගීර්වාණ, පු. දෙවියෝ.
ගුග්ගුලු(ලු), පු. ගුගුල්ගස.
ගුච්ඡ, පු. තණ ආදී පඳුර-

"හස්තාද්‍යූනාධිකාංශස්‍ය
ප්‍රමාණාත්තත් තතඃපරම්
නාපිමාත්‍රස්‍ය විස්තාරෙ
ගුත්සස්‍ය ඉති කථ්‍යතෙ"

යනු කිබැවින් රියනකට මදක් මිටිහෝ උස්හෝ වන්නාවූ විස්තාර ප්‍රමාණයෙහි නියම නැති පඳුර ගුත්සනම් වන්නේයයිද.

"පත්‍රාණියෙෂාං මාතාශෙ
සාරභූමෞතු වර්තතෙ,
තෙපිගුත්සාඃ ඉති ප්‍රොක්තා
යථාසපූර්මූල කාදයඃ"

උස්පත් ඇති සාරබිම ඇති වන මූලප ලාදීහු ගුත්සනම් වන්නාහුයයිද කියත්, ගුත්ස ශබ්ද පර්‍යායයයිද දතයුතුයි.

ගුච්ඡක, පුං. මල්කැන, ගුත්ස යනුදවේ.

ගුච්ඡා (ත්සා) ඕ, පු. සූවිසිවැලක් ඇති මුතුහර.

ගුඤ්ජන, න. හෙළලූණු.

ගුඤ්ජා, සත්‍රී. හුනිද.

ගුඩ, පු. ගුළිය, උක්සකුරු.

ගුඩපුෂ්ප, පු. මීගස.

ගුඩඵල, පු. මොරගස.

ගුඩා (ඩී), සත්‍රී. සීනුක්.

ගුඩූචී, සත්‍රී, කිඳිවැල්.

ගුණ, පු. දුනුදිය, ද්‍රව්‍යආශ්‍රිතවූ රස ගඳ ආදිය, සත්ත්ව රජස් ආදිය, ශූරභාවය, වියත්බව, සන්ධිවිග්‍රහාදිය, මළබාත (රුහැ ණ) අරක්කැමියා.

ගුණවෘක්ෂක, පු. නැව්ආදියේ කුඹය.

ගුණිත, ත්‍රි. පුඩුකළද.

ගුණ්ඨිත, ත්‍රි. දූලිගැසුනුද.

ගුත්ස (ච්ඡ), පු. දෙතිස්වැලක් ඇති මුතුහර.

ගුද, න. ගුදය.

ගුන්ද්‍ර, පු. බට.

ගුන්ද්‍රා, සත්‍රී. මහවම්මුතු, පුවගුගස.

ගුප්ත, ත්‍රි. සැඟවුද, රක්ෂාද.

ගුප්ති, සත්‍රී. පෘථුවිවිවරය, රැකීම.

ගු (ගූ) රණ, න. උත්සාහය.

ගුරු, පු. වෘහස්පති, මවුපියෝ.

ගුර්විණී, සත්‍රී. ගැබ්ඇත්තී.

ගුල්ඵ, පු. බොලට.

ගුල්ම, පු. කඳනැත්තාවූ ගිරිතිල් ලආදි වෘක්ෂය හෝ පඳුර, පිලා ව හෙවත් වාමකුක්ෂියෙහි සිටි මාංසපිණ්ඩ විශෙෂය. එනම් රොගය, සේනාව රැක්ම, පත්ති නම් සෙනාන්තර තුනක් සෙනාමුඛ නම් ඒ තුනක් ගුල්ම නම්.

ගුල්මිනී, සත්‍රී. උලපය, (අතුපත රින් විසනිණිවූ වැල)

ගුවාක, පු. පුවක්.

ගුහ, පු. කඳකුමරු.

ගුහා, සත්‍රී. ගුහාව, (පර්වතයෙහි අකෘත්‍රිමවූ හෙවත් වැස්සෙන් ඉබේ සෑරුණු සිදුර.

ගුහ්‍ය, සත්‍රී. පු. රහස, න. නිමිත්ත හෙවත් අඟජාතය.

ගුහ්‍යක, පු. එනම් දෙවයොනිය.

ගුහ්‍යකෙශ්වර, පු. වෙසමුණු.

ගූඪ, ත්‍රි. සැඟවුදැ.

ගූඪපාද් (ද) ,පු. සපීයා.

ගූඪපුරුෂ, පු. චරපුරුෂයා

ගූථ, පු. න. මල.

ගූන, ත්‍රි. මලපහකෙළේ.

ගෘධ්නු, ත්‍රි. ගිජුඅය.

ගෘධ්‍රසී, සත්‍රී. වාතරත්ත නිමිතින් සිහල් ඉසක් සෙයින් දත ඉදිමී හටගන්නා රොගය.

ගෘධ්‍ර, පු. ගිජුලිහිණියා.

ගෘ(ඝෘ) ෂ්ට, සත්‍රී. උගරල.

ගෘහ, පු. න. ගේ. පුංලිඟු බහු වචනවූයේ අඹුවෝ.

ගෘහගොධිකා සත්‍රී. හූනා.

ගෘහපති, පු. දනපතියා.

ගෘහශාලු, ත්‍රි. ගන්නාසුලුවූයේ.

ගෘහසම්මාර්ජනී, න. ගෙසිටැඹ.

ගෘහාගත, ත්‍රි. ආගන්තුකයා.

ගෘහාරාම, පු. ගෘහසමීපයේකොටගත් වනය හෝ උයන.

ගෘහාවග්‍රහණී, සත්‍රී. එලිපත.

ගෘහින්, පු. ගිහියා.

ගෘහීතෘ, ත්‍රි. ගන්නාසුල්ලා.

ගෘහ්‍යක, පු. ඇතිකළ පක්ෂිආදිය, ත්‍රි. අයත් මාත්‍රය හෙවත් අයත්කම.

ගෙන්දු (ණ්ඩු) ක, පු. සමින් ඉදිකළ පන්දුව.

ගෙහ, න. ගෙය.

ගෛරික, පු. රක්. (සිවගුරු,) මේ ගෛරික ශබ්දය ධාතුශබ්දයාගේ විශෙෂ අර්ථයෙකි.

ගෛරෙය, න. ගල්සෙවෙල්.

ගො, දෙව්ලෝ, ගෙරි, ඊදඬු, වදන්, වජ්‍රය, දික්, නෙත්‍ර, රශ්මිය, පොළෝ, ජලය යන මේ අර්ථයන්හි ප්‍රයොගානුසාරයෙන් පුංලිඟු හෝ සත්‍රී ලිඟු වෙයි.

ගොකණ්ටක, පු. ගොකටු.

ගොකර්ණ, පු. ගෝණා.

ගොකණ්ඨී, සත්‍රී. මුවී.

ගොකුල, න. ගවසමූහය.

ගොක්ෂුරක, පු. ගොකටු.

ගොචර, පු. ඉන්ද්‍රිය ගොචරවූ රූපාදි පස.

ගොජිහ්වා, සත්‍රී. ගොදිව් හෙවත් ගැටනිටොල්.

ගොදුම්බා, සත්‍රී. කැකිරි.

ගොණ්ඩ, පු. නෙරුනැබ.

ගොත්‍රා, පු. පර්වතය. න. කුලය.

ගොත්‍රභිද්, පු. ශක්‍රයා.

ගොත්‍රා, සත්‍රී. ගවසමූහයා, භූමිය.

ගොදාරණ, න. නඟුල.

ගොදාවරී, සත්‍රී. එනම් නදීභෙදය.

ගොදුහ්, පු. ගොපොල්ලා.

ගොධන, න. ගවසමූහය.

ගොධා, සත්‍රී. කයිසරඹුව. එනම් දුනුදිය වැළකීමට අත්දඬේ බඳින සමයි.

ගොධාපදී, සත්‍රී. වලාවැන්න.

ගොධි, පු. නලළ.

ගොධිකා, සත්‍රී. කබරගොයා.

ගොධූම, පු. හොදමූ හෙවත් තිරිඟු.

ගොනර්ද, න. සෙවෙල් අතුරෙහි වන්නාවූ කොට වියාමුරුයයි ඛ්‍යාතවූ කෛවර්තී මුස්තාකනම් ද්‍රව්‍යය.

ගොනස, පු. තෙලිස්සා. (පොළඟා)

ගොප, පු. ගොපොල්ලා. ගෙරින් හිමියා, බොහෝගම්හි අධිකෘත නැනැත්තේ හෙවත් මුදළියා.

ගොපක, පු, ගැත්තා (දසයා)

ගොපති, පු. පුසිකළ ගොණා.

ගොපාරස, පු. ගඳරස කැට, "රත්‍යාබෝළ"යයි මහරට ව්‍යවහාර යොන්රට උපදනා බෙහෙත් වර්ගයක්.

ගොපානසී, සත්‍රී. ගොනැස්(පරාල)

ගොපායිත, ත්‍රි. රක්ෂාද.

ගොපාල, පු. ගොපොල්ලා.

ගොපී (පා), සත්‍රී. ඉරමුසු.

ගොපුර, න. නුවර දොර (වාසල) ඛාර මාත්‍රය. සෙවෙල් අතුරෙහි වන්නාවූ කොට වියාමුරුයයි ඛ්‍යාතවූ කෛවර්තීමුස්තානම් ද්‍රව්‍යය (ජලමුස්ත.)

ගොප්‍යක, පු. දසයා.

ගොමත්, පු ගවසවාමියා.

ගොමය, පු. න. ගොම.

ගොමායු, පු. සිවලා.

ගොමින්, පු. ගවසවාමියා.

ගොරස, පු. සොල සාමාන්‍යය, එනම් සතරෙන් කොටසක් දියබහාදඬෙන් ඇලළූ තක්‍රය හෙවත් කිරිමෝරුය අඩක් දිය

බහා එසේ ඇලළු උදශ්විත්ය. දියරහිත එසේ ඇලළු මපිතය යන තක්‍ර සාමාන්‍යයයි.

ගොදී, න. හිස්මුල්.

ගොල, ත්‍රි. වටද. පු. කුකුරුමුවන් ගස, සැමියා මළකල සොර සැමියාටදූව උපන් පුත්‍රයා.

ගොලක, පු. සැමියා මළකල සොරසැමියාට දූව උපන් පුත්‍රයා.

ගොලා, ස්ත්‍රී. නෛපාලදෙශයෙහි උපන්රක් හෙවත් මනෝසිල.

ගොලීඩ, පු. තෙලඹුගස.

ගොලොමී, ස්ත්‍රී. වදකසා, එනම් තෘණ විශෙෂය, එළ ර්තණටද නම්.

ගොවන්දනී, ස්ත්‍රී. පුවඟුගස.

ගොවින්ද, පු. විෂ්ණු. ගවාධ්‍යක්ෂකයා එනම් ගවයන් පිළිබඳ රැකීම් ආදි කටයුතු කරන්නා, බෘහස්පති.

ගොවිශ්, පු. න. ගොම.

ගොශීෂී, න. ගොශීෂිකාරවූ කාලවණියෙන් හා තාමු වණියෙන් මිශ්‍රවූ පැහැඇති උපුලට බඳු සුවඳැති සඳුන්.

ගොෂ්ඨ, න. ගාල.

ගොෂ්ඨී, න. පළමුවූ ගාල. ස්ත්‍රී. සභාව.

ගොෂ්පද, න. ගෙරින් විසින් සෙවිපෙදෙස, ගෙරින්ගේ පාද ප්‍රමාණ භූමිය.

ගොසංඛ්‍ය, පු. ගොපොල්ලා.

ගොස්තන, පු. සිව්වැලක් ඇති මුතුහර.

ගොස්තනී, ස්ත්‍රී. මිදිවැල.

ගොස්ථාන, න. ගාල.

ගොස්ථානක, න. ගාල.

ගෞතම, පු. ගෞතම බුදුන්.

ගෞධාර, ගොඩගොයා, (තල ගොයා.)

ගෞධෙය, පු. ගොඩගොයා, (තල ගොයා).

ගෞර, පු. අරුණුවන් හෙවත් මදරත, සුද, කසාවන්, ඉන් යුත් දෙයෙහි වාච්‍යලිඟුයි.

ගෞරී, ස්ත්‍රී. උමාදෙවි, අටහැවිරිදි කන්‍යාව.

ගෞෂ්ඨීන, න. පළමු ගාල.

ග්‍රන්ථි, පු. උණආදියේ පුරුක.

ග්‍රන්ථික, න. දළුවමුල් (තිප්පිලි මුල්.)

ග්‍රථිත, ත්‍රි. ගෙතුද.

ග්‍රන්ථිපණී, න. ගණඨිවන නම් සුගන්ධ ද්‍රව්‍යය (ගණ්ඨවණිටී යයිද කියත්.)

ග්‍රන්ථිල, පු. උගුරැස්ස. කටුකිහිරිය (දළුක්)

ග්‍රස්ත, ත්‍රි. ලොප්කරන ලද වණී හෝ පද හෝ ඇති වචන, කනලද යන අර්ථදවේ.

ග්‍රහ, පු. බාධා. ග්‍රහණ. හිරු ආදීහු.

ග්‍රහණීරුජ්, ස්ත්‍රී. ග්‍රහණී රෙගය, හිරුආදීහු.

ග්‍රහපති, පු. හිරු.

ග්‍රහීතෘ, ගන්නා සුලුවූයේ.

ග්‍රාම, පු. ගම, ශබ්ද ග්‍රාම ස්වර ග්‍රාම යනාදි වශයෙන් ශබ්දාදි නාමයක් පෙරදැරිවූ කල සමූහය යන අර්ථයි.

ග්‍රාමණී, ස්ත්‍රී. බෙරු ගස. පු. කර නැවැමියා. ත්‍රි. ශ්‍රෙෂ්ඨයා. ග්‍රාම නායකයා.

ග්‍රාමතක්ෂ, පු. ගම් අයත් වඩුවා එනම් තමන් වසන ගම වඩුකම් ලැබ ඒ ඒ තැන පැමිණ වැඩකරන වඩුවා.

ග්‍රාමතා, ස්ත්‍රී. ගම්වැස්සන්ගේ සමූහය.

ග්‍රාමිණා, ස්ත්‍රී. බෙරුගස.

ග්‍රාම්‍ය, ත්‍රි. ග්‍රාම්‍ය වචනය.

ග්‍රාම්‍යධර්මී, ත්‍රි. මෛථුනය.

ග්‍රාවන්, පු. පහණ, (ගල) පර්වතය, කන්ද.

ග්‍රාස, පු. කබලය, (බත්පිඩ)

ග්‍රාහ, පු. ගැන්ම. මෝරු.

ග්‍රාහින්, පු. ගිවුලුගස.

ග්‍රීවා, ස්ත්‍රී. ග්‍රීවය හෙවත් කර.

ග්‍රීෂ්ම, පු. ග්‍රීෂ්මකාලය.

ග්‍රෛවෙයක, න. කරපලඳනාව.

ග්ලස්ත, ත්‍රි. කනලද යන අර්ථ වාචකයි.

ග්ලහ, පු. සුරා තැනීම.

ග්ලාන, ත්‍රි. ගිලනා. (ලෙඩා.)

ග්ලාස්නු, ත්‍රි. ගිලනා. (ලෙඩා.)

ග්ලෞ, පු. සඳ.

ඝ

ඝට, පු. කලය.

ඝටා, ස්ත්‍රී. යුධයෙන් එක් පාර්ශ්ව යන ඇතුන්ගේ සැරසීම.

ඝටීයන්ත්‍ර, න. ළිඳ දියනඟන තුලා යන්ත්‍රය.

ඝණ්ටාපාටලි, පු. තෙලඹුගස, මෙහි ඝණ්ටාය පාටලි යයි නාමවයක්ද වෙත්.

ඝණ්ටාපථ, පු. රාජ මාර්ගය "ඝණ්ටාපලක්ෂිත ගජාදීනාං පන්ථාඃ ඝණ්ටාපථඃ" ඝණ්ටායුත් හස්ති ආදීන්ගේ වේමග ඝණ්ටා පථනම්.

ඝණ්ටාරවා, ස්ත්‍රී. එනම් ගස. (අඩනගිරියයි කියත්.)

ඝන, පු. මෙඝය, දෘඪබව, මුගුර, එනම් වඩුවන්ගේ මුගුරක් වැනිවූ යුධායුධ විශෙෂයෙකි. න. ලොහයෙන් කළ තාලම් ආදි වාද්‍යභෙදය. සුහුනුවූ ලස්නුවූ නැටුම් ආදිය, ත්‍රි. ඝනද්‍ය, දෘඪද්‍ය.

ඝනරස, පු. න. ජලය.

ඝනසාර, පු. කපුරු.

ඝනාඝන, පු. ශක්‍රයා, කෲරමත්ත හස්තියා, වස්නා සුලුවූවලා.

ඝර්ම, පු. ඩාදිය.

ඝස්මර, ත්‍රි. කෑයහෙන්නා, (බොහෝ බුදිනට හැක්කා.)

ඝස්‍ර, පු. දවස.

ඝාටා. ස්ත්‍රී. උකුණුවළ හෙවත් ඉස හා ග්‍රීවය ගැළ පුනුසන්ධිය.

ඝාණ්ටික, පු. බොහෝ දෙනා හා එක්ව චක්‍රව සිට ඝණ්ඨාරාවය සහිතවූ සතුතිනාදයෙන් රජුන් පුබුදුවන වන්දිවිශෙෂය.

ඝාත, පු. මැරවීම.

ඝාතුක, ත්‍රි. හිංසාශීලිවූයේ, අනුන් කෙරෙහිද්‍රොහකරන්නා.

ඝාස, පු. ගවාදීන් විසින් අනුභව කටයුතුවූ තෘණවර්ගයක්.

ඝුටිකා, ස්ත්‍රී. බොලට.

ඝුණ, පු. ගුල්ලා.

ඝූර්ණිත, ත්‍රි. භ්‍රමණ ශීලීවූයේ හෙවත් නිදාවැටෙන්නා.

ඝෘණා, ස්ත්‍රී. පිළිකුළ කාරුණ්‍යව.

ඝෘණි, පු. හිරුරැස්.
ඝෘත, න. ගිතෙල්, ජලය.
ඝෘෂ්ටි, පු. ඌරු.
ඝොටක, පු. අශ්වයා.
ඝොණ, ස්ත්‍රී. නාසය.
ඝොණින්, පු. ඌරු.
ඝොණ්ටා, ස්ත්‍රී. පුවක්. ඩෙබර ඵලය "ඝොණ්ටාශබ්දෙ බදරී සදෘශෙවෘක්ෂභෙදෙපිවර්තතෙ" යනු වචන හෙයින් ඩෙබර වැනි කුඩා ඵල ඇති ගොප ඝොණ්ටා නම් වෘක්ෂ භෙදයෙහිද වැටේ.
ඝොර, න. මහත්භය. ඉන්යුත් දෙයෙහි තුන් ලිඟුයි. නාට්‍යොක්තියෙහි භයානක රසය.
ඝොෂ, පු. ගොපලු ගම.
ඝොෂක, පු. මහ වැටකොලු.
ඝොෂණා, ස්ත්‍රී. මහත් ශබ්දය.
ඝ්‍රාණ, න. නාසය. ත්‍රි. ආඝ්‍රාණය කරණද.
ඝ්‍රාණතර්පණ, පු. සුවඳ.
ඝ්‍රාත, ත්‍රි. ආඝ්‍රාණය කරණද.

ච

ච, අව්‍යය. "හි ක්ෂාං අට ගාංච ආනය"යිගීමෙහි හැසිරෙව දෙනදගෙනඑව යනාදියෙහි අන්වාචය හෙවත් අන්‍යතරයක්හුගේ අනුෂඞ්ගය යනමෙහිද, "සංඥච පරිභාෂාච, සංඥපරිභාෂම්" සංඥද පරිභාෂාද සංඥපරිභාෂම්, යන මේ සමාහාරයයි කියනලද සමූහාර්ථයෙහිද, "ධවශ්චඛදිරශ්ච ධවඛදිරෞ" දවගසද කිහිරිගසද ධවඛදිරෞ යන මේ කැටිවූවන්ගේ සන්තතීඅවබොධයයිකියනලද ඉතරීතර යොගයෙහිද, "ඊශ්වරං"ච ගුරුංචභජස්ව, ඊශ්වරයාද ගුරුවරයාද භජනයකරයනාදී යෙහි උනුන් අපෙක්ෂා රහිතවූ නොයෙක් දෙනාගේ සමුච්චය හෙවත් පිඩුකිරීමෙහිද, පාදපූරණයෙහිද වේ.
චකොර, පු. ඇටිකුකුළා.
චක්‍ර, පු. සක්වා ලිහිණියා, සමූහය. න. රථචක්‍රය, විෂ්ණුහුගේ චක්‍රායුධය, චතුරඟිනී සෙනාව, රජය, කුඹල්සක, දියසුළිය.
චක්‍රකාරක, න. වක්නිය නම් සුගන්ධද්‍රව්‍යය (දීවිපසුරු.)
චක්‍රපාණි, පු. විෂ්ණු.
චක්‍රමර්දික, පු. තුවරගස (පෙතිතෝර).
චක්‍රලා, ස්ත්‍රී. හින් වම්මුතු.
චක්‍රවර්තින්, පු සක්විතිරජ.
චක්‍රවර්තිනී, ස්ත්‍රී. ජනනී නම් බෙහෙත් (වටැස්දෑයි සමහරු සැකකෙරෙත්) වෘකවතසයි මරාටි.
චක්‍රවාක, පු. සක්වා ලිහිණියා.
චක්‍රවාල, පු. සක්වළගල, සක්වළ
චක්‍රාඞ්ග, පු. හංසයා.
චක්‍රාඞ්ගී, ස්ත්‍රී. කුළුරුහැණ.
චක්‍රික, පු. බොහෝදෙනා එක්ව. සිට ස්තුතිකරණ වන්දි විශෙෂයක්.
චක්‍රින්, පු. සර්පයා.
චක්‍රිවත්, පු. කොටඑළුවා, ප්‍රථමායෙහි රූප චක්‍රිවාන් චක්‍රිවන්තෞ. චක්‍රිවන්තඃ කියාවෙත්.

චක්ෂුඃශ්‍රවස්, පු. සර්පයා. (සර්පයාගේ කණුත් ඇස්මයයි මෙයින් හඟවයි.)
චක්ෂුස්, න. ඇස.
චක්ෂුෂ්‍යා, ස්ත්‍රී. කුලත්ථාකෘතිවූ පාෂාණ ඇති මහරට "නිලාංසුරමායයි ඛ්‍යාතවූ අඤ්ජන විශෙෂයෙක්.
චඤ්චල, ත්‍රි. සෙලවීම.
චඤ්චලා, ස්ත්‍රී. විදුලිය.
චඤ්චු, පු. එරඬුගස. ස්ත්‍රී. පක්ෂීන්ගේ තුඩ.
චටක, පු. ගේකුරුල්ලා.
චටකා, ස්ත්‍රී. ගේ කිරිල්ලී එම ගෑණු පැටියා.
චටකාශිරස්, පු. දළුවමුල් (තිප්පිලිමුල්).
චණක, පු. කඩල.
චණ්ඩ, ත්‍රි. ඉතා කිපෙන සුළුවූයේ.
චණ්ඩාත, පු. අලරිය (කනේරු)
චණ්ඩාතක, න. සරණම, හෙවත් ඔහොරිය.
චණ්ඩාල, පු. ශුද්‍රයකු නිසා බැමිණිය කෙරෙහි උපන්අය, මෘතවස්ත්‍ර නින්දිත මාංසාදිය මොහු ජීවිකායි. සොහොන්හි විසීම වේ. (චණ්ඩාලයා.)
චණ්ඩාලවල්ලකී, ස්ත්‍රී. කින්නාරම
චණ්ඩිකා, ස්ත්‍රී. උමාදෙවී.
චතුඃශාල, න. සතරැස් ගෙය, "අන්‍යොන්‍යාභිමුඛ ශාලාචතුෂ්ටයස්‍ය" යනු කිබැවින් උනුන් ඉදිරිවූ ගෙවල් සතරටනමි.
චතුර, පු. දක්ෂයා.
චතුරඞ්ගුල, පු. ඇසළගස.
චතුරානන, පු. බ්‍රහ්මයා.
චතුර්භද්‍ර, න. සමාන බල ඇති චතුර්වර්ග සම්පත්තිය.
චතුර්භුජ, පු. විෂ්ණු.
චතුර්වර්ග, පු. ධර්මය, අර්ථය, කාමය, මොක්ෂය යන සතර.
චතුෂ්පථ, න. සතරමන්සන්ධිය.
චතුර්හායණී, ස්ත්‍රී. උත්පත්තියෙන් සිව් අවුරුදුවූ දෙන.
චත්වර, න. ශයනය පිණිස වළ ගොඩ තැන් නැතිව සමවසැදූ බිම. මිදුල.
චන, අව්‍ය. එක දෙශය හෝ කිසිවක් "කචන යනාදී උදාහරණයයි.
චන්දන, පු. න. සඳුන්, පු. සවර්ණීය යයි ඛ්‍යාතවූ ගස (කුඩුවෙළඟ)
චන්ද්‍ර, පු. සඳ, කපුරු, සෙසු චන්ද්‍රපර්‍යාය නාම යෝද මෙහි වැටෙත්. කුඩු වෙළඟ, සවර්ණීය.
චන්ද්‍රක, පු. සඳැස්පිල.
චන්ද්‍රභාගා, ස්ත්‍රී. එනම් නදීභෙදය. චන්ද්‍රභාගා, චන්ද්‍රභාගී චාන්ද්‍රභාගී නමුදු වෙත්.
චන්ද්‍රමස්, පු. සඳ.
චන්ද්‍රබාලා, ස්ත්‍රී. එන්සාල්.
චන්ද්‍රශෙඛර, පු. ඊශ්වරයා.
චන්ද්‍රහාස, පු. කඩුව.
චන්ද්‍රිකා, ස්ත්‍රී. සඳරැස්.
චපල, න. ඉක්මන්. ද්‍රව්‍යවාචී කල වාච්‍යලිඟුයි. ත්‍රි. රසදිය. වරද නොවිමසා වධා දිය කරන්නා
චපලා, ස්ත්‍රී. වගපුල් (තිප්පිලි) විදුලිය.
චපෙට, පු. විදහූ අතුල්.

චමර, පු. මහිෂාකෘතිවූ උත්තරා පථයෙහි වන්නාවූ සෙමෙර නම් මෘගයා.

චමරික, පු. කොබෝලීල ගස.

චමස, පු. දුවයෙන් කළ සෝම පාන පාත්‍රය.

චමසී, ස්ත්‍රී. යඥපාත්‍රය.

චමූ, ස්ත්‍රී. චතුරඟිනී සේනාව හෙවත් වාහිනී නම් සේනාන්තර තුනකින්යුත් සේනා භේදය.

චමූරු, පු. රත්නභූතචර්මයාගේ උත්පත්ති කාරණා හෙයින් අජිනයයි දක්වන ලද ෂට්මෘග වර්ගයන් අතුරෙන් එක් මුව වර්ගයෙකි. මේ මුව වර්ගය චිත්‍රවූ රෝම ඇත්තේය, කාම්බෝජයෙහිද උත්තරා පථයෙහිද වසන්නේය.

චම්පක, පු. සපුගස.

චය, පු. පදනම. "පරිබොධවහන මෘත්තිකා කූටස්‍ය" යනු වචන බැවින් අගලෙන්නැගූ මැටි කන්ද, සමූහය.

චර, පු. චරපුරුෂයා, ත්‍රි. ජඞ්ගම හෙවත් ඇවිදිනද්ද.

චරක, පු. චරපුරුෂයා, එනම් කාව්‍ය ග්‍රන්ථ කතෘ.

චරණ, න. පාදය.

චරණායුධ, පු. කුකුළා.

චරම, ත්‍රි. අන්තයා.

චරමක්ෂ්මාභෘත්, පු. අවරගිර.)

චරාචර, ත්‍රි. ජඞ්ගම හෙවත් ඇවිදිනාද්ද.

චරිෂ්ණු, ත්‍රි. ජඞ්ගම හෙවත් ඇවිදිනාද්ද.

චරු, පු. දෙවතාවන්ගේ අන්න පාන කරණ ස්ථාල්‍යාදියෙහිද උපචාරයෙන් තත්‍රස්ථවූ ද්‍රව්‍යයෙහිද වැටේ.

චර්චරී, ස්ත්‍රී. ගීවෙසෙසෙක්.

චර්චා, ස්ත්‍රී. පරීක්ෂාකිරීම, සඳුන් ආදියෙන් ඇඟවිලවුන් කිරීම.

චර්චිත, ත්‍රි. සඳුන් ආදියෙන් කළ ගාත්‍රානු ලෙපනය.

චර්මක, ස්ත්‍රී. සපතාල නම් ගන්ධ ද්‍රව්‍යය, (ශිකෙකා ඊ. මරුටි) බැම්තිරිය.

චර්මකාර, පු. සොම්මරු හෙවත් සම් මහන්නා.

චර්මණ්වතී, ස්ත්‍රී. එනම් නදීවිශෙෂය.

චර්මන්, න. පළිහ. සම.

චර්මප්‍රභෙදිකා, ස්ත්‍රී. සොම්මරුන් සැත් කටුව.

චර්මප්‍රසෙවිකා, ස්ත්‍රී. කඹුරු සම.

චර්මින්, ත්‍රි. පලිස් ගත් අත් ඇත්තේ. පු. භූර්ජවෘක්ෂය, රුක් බුරුද.

චර්‍යා, ස්ත්‍රී. ගතිය, සිටීතිය, නිසදීය, ශයනය යන මේ සතර ඉරියව්වෙහි ධ්‍යාන මෛත්‍රාදිවූ පරිබ්‍රාජකයන්ගේ ධර්මයෙහි හැසිරීම.

චර්විත, ත්‍රි. කනලදද්ද.

චල, ත්‍රි. සෙලවීම.

චලදල, පු. බෝගස.

චලන, ත්‍රි. සෙලවෙන සුලුද්ද.

චලාචල, ත්‍රි සෙලවීම.

චලිත, ත්‍රි. ඊෂත්කම්පිතද්ද (මඳක් සැලෙනද්ද)න. පිටත්වූසෙනාව.

චවිකා, ස්ත්‍රී. සිවිය පුංලිඟුයෙහි චවික කියාදවේ.

චව්‍ය, පු. සිවිය්, කාපු.

චෂක, පු. න. ඔඩම (රා බොන බඳුන)

චෂාල, පු. යාග කටයුතුවූ සිවුපාවුන් බඳනා පිණිස හිඳුවන යෂ්ටියයි. නොහොත් ඒ යෂ්ටියෙහි මැදලූ වලල්ලයි.

චාක්‍රික, පු. රජුන් පුබුදීන කල චක්‍රව සිට තුතිගීකියන්නෝ.

චාඞගෙරී, ස්ත්‍රී. ඇඹුලැඹිලිය.

චාටකෛර, පු. ගේකුරුලු පැටියා.

චාණ්ඩාලිකා, ස්ත්‍රී. කින්නාරම.

චාතක, පු. කෑඳැත්තා.

චාතුර්වර්ණ්‍ය, න. බමුණු ආදි සිව් කුලය.

චාප, පු. දුන්න.

චාමර, න. චාමරය.

චාමීකර, න. රන්

චාමුණ්ඩා, ස්ත්‍රී. එනම් මාතෘ දෙවතා.

චාම්පෙය, න. සපු. නාකෙසරු. රන්.

චාර, පු. චරපුරුෂයා, බන්ධනය.

චාරණ, පු. කථකයා එනම් දීපාන්තරයෙහි කීර්ති ප්‍රචාරණය කරන්නාවූ නැට්වූවා.

චාරු, පු. වෘහස්පති, ත්‍රි, මනොඥ, මනහර.

චාර්චික්‍ය, න. සඳුන් ආදියෙන් ඇඟ විලවුන්කිරීම

චාලිනී, ස්ත්‍රී. කොරමරුව (පෙනේරේ)

චාෂ, (ස) පු වෛඩූර්‍යයටවූ බඳු ජවී ඇති ලොමයෙන්යුත් විචිත්‍රවූ පක්ෂ ඇති සුවර්ණයයි ඛ්‍යාතවූ පක්ෂි විශෙෂයෙක් (තලගිරිත්තායයි කියත්)

චිකිත්සක, පු. වෙද.

චිකිත්සා, ස්ත්‍රී. පිළියම.

චිකුර, ත්‍රි. වරද නොවිම්සා වධාදිය කරන්නා, පු. ඉසකෙස්.

චික්කණ, ත්‍රි. සිනිඳු ආහාරාදිය. පු. පුවක්.

චිඤ්චා, ස්ත්‍රී. සියඹලා.

චිත්, අව්‍ය. එකදෙශයහෝ කිසිවක්. "කශ්චිත්" යනාදි උදාහරණයි. ස්ත්‍රී. බුද්ධිය

චිතා, ස්ත්‍රී. දරසෑය.

චිති, ස්ත්‍රී. දරසෑය.

චිත්ත, න. සිත.

චිත්තවිභ්‍රම, පු. උමතුබව.

චිත්තසමුන්නති, ස්ත්‍රී. උඩඟුබව.

චිත්තාභෝග, පු. මෙනෙහිකිරීම.

චිත්‍යා, ස්ත්‍රී. දරසෑය.

චිත්‍ර, න. සිතුයම්. ආශ්චර්‍යයී. ඉන් යුක්තයෙහි වාච්‍යලිඟුයි. පු. නාට්‍යාකතියෙහි අද්භුත රසය. කඹුරුපැහැ.

චිත්‍රක, න. තලළ තිලකාව. පු. එරඬුගස. රත්නිමොල්.

චිත්‍රකාර, පු. සිත්තරු.

චිත්‍රභානු, පු. කෝඹුගස.

චිත්‍රතණ්ඩුලා, ස්ත්‍රී; වලඟසාල්.

චිත්‍රපර්ණී, ස්ත්‍රී. පුස්වැන්න.

චිත්‍රභානු, පු. හිරු, ගිනි.

චිත්‍රශිඛණ්ඩිජ, පු. බෘහස්පති.

චිත්‍රශිඛණ්ඩින්, පු. මරීචිය, අඟිරස්ය, පුලස්ත්‍යය, ක්‍රතුය, වසිෂ්ටයයි දක්වනලද සත්සෘෂිහු.

චිත්‍රා, ස්ත්‍රී, මීතුග. කැකිරි.

චින්තා, ස්ත්‍රී. මෙනෙහිකිරීම.

චිපිට, පු. පුළු (හබලපෙති)

චිබුක, න. නිකට.

චිර, න. දීඝීකාලය. එහිවූ පදූපීය ත්‍රි.

චිරක්‍රියා, ත්‍රි. ක්‍රියායෙහි පමා ඇත්තා.

චිරණ්ටී, සත්‍රී. තමදෙමව්පියන්ගේ ගෙයිවසන්‍යා ආසන්නවූ සෙවනය ඇති සත්‍රී හෙවත් සවාමි පුරුෂයකු ලැබීම ආසනනවූ සත්‍රී.

චිරන්තන, ත්‍රි. පරණදෑ.

චින්තා, සත්‍රී. සිතීම හෝ මෙනෙහිකිරීම.

චිරප්‍රසූතා, සත්‍රී. බොහෝකලකින් වදන දෙනුන් ආදීහු.

චිරරාත්‍රාය, අව්‍ය, බොහෝකල්.

චිරස්‍ය, අව්‍ය, බොහෝකල්.

චිරාය, අව්‍ය, බොහෝකල්.

චිරි(ර)බිල්ව, පු. කරඳගස.

චිලිච්ම, පු. ඉස්සා.

චිල්ල, ත්‍රි· කබ ඇත්තා. පු. එනම් උකුසුවර්ගයක්.

චිහ්න, න. ලක්‍ෂණය. ලකුණ.

චීන, පු. රත්නභූතවූ චර්මයකාරණා හෙයින් අජින යොනියයි දක්වනලද ෂට්මෘග වර්ගයන් අතුරෙන් එක් මෘග වර්ගයෙකි. මේ මූවවර්ගය චිත්‍රවූ රෝම ඇත්තේය, කාම්බෝජයෙහිද උත්තරපථයෙහිද වසන්නේය.

චීර, න. වස්ත්‍රකෑබැල්ල, ලෙබන භෙදය, පොතු,සිල, ඊයම්, ගස් කෑබැල්ල. වස්ත්‍රභෙදයක්.

චීරී, සත්‍රී. සීරුවා (රැහියා).

චීවර, න. භික්‍ෂූන්ගේ වස්ත්‍රය. අඹුඩය

චුක්‍ර, න සියඹලා ඇඹුල්.

චුක්‍රිකා, සත්‍රී. ඇඹුලැඹිලිය.

චුල්ල, ත්‍රි. කබ ඇත්තා.

චුල්ලි, සත්‍රී. ලිප.

චුචුක, න. තනය අග.

චූඩා, සත්‍රී· හිස්මුදුනෙහි බැඳි කොණ්ඩය, මොනරුන්ගේ හිස කුඹිඹය.

චූඩාමණි, පු. සිළුමිණ.

චූඩාලා, සත්‍රී· හෙළහුණිඳ, ත්‍රි. කුඹිම්ඹිය ඇත්තා.

චූත, පු. අඹගස.

චූර්ණ, පු. සුණුකළ ධූලි, න. සුවඳ කළ වත්සුණු.

චූර්ණකුන්තල, පු. කියඹුව හෙවත් කුටිලකෙශය.

චූර්ණි, පු. පතඤ්ජලීන් විසින් කරනලද මහාභාෂ්‍යය. තුච්ටුව.

චූලිකා, සත්‍රී· ඇතුන්ගේ කම්මුල.

චෙටක, පු. ගැත්තා (දසයා).

චෙත්, අව්‍ය. පක්‍ෂාන්තරාර්ථයෙහි "සත්‍යං චෙත් තපසාච කිම්" ඉදින් සත්‍යය වීනම් තපසින් කිම යනාදී උදාහරණයි.

චෙතකී, සත්‍රී. අරලු.

චෙතන, පු. සත්වයා.

චෙතනා, සත්‍රී. බුද්ධිය.

චෙතස්, න. සිත.

චෙල, න. වස්ත්‍රය, ත්‍රි. අධමයා.

චෛත්‍ය, න. දෙවොල, "චෛත්‍යමායතනෙ බුද්ධ බිම්බෙද්‍දෙශපාදපෙ" යනු රුද්‍රයන් කීහෙයින් බෞද්ධබිම්බය, උද්දෙශය, වෘක්‍ෂය යන මෙහි වැටේ.

චෛත්‍ර, ප. බක්මස.

චෛත්‍රරථ, න. වෙසමුණුගේ උයන

චෛත්‍රික, පු. බක්මස.

චොච, න, කුරුඳුපොතු.

චොරපුෂ්පී සත්‍රී. විටපාකාරවූ චොර හුලලියයි ඛ්‍යාතවූ සුගන්ධ ද්‍රව්‍යය, වැල්දෙහියයි කියත්.

චොල, පු. චෝලිය.

චෞර, පු. සොරා.

චොරිකා, සත්‍රී. සොරකම.

චෞර්‍ය, න. සොරකම.

ච්‍යුත, ත්‍රි. ගිලිහුනුදෑ.

ඡ

ඡගල, පු. එළුවා.

ඡගලාන්ත්‍රී, සත්‍රී. වෘද්ධදාරකනම් ගසට (ගෝණකොලයයි සමහරු කියත්) ඡගලාඞ්ඝ්‍රී. ඡගලාණ්ඩී ඡගලා යනුද වෙත්.

ඡත්‍ර, න. කුඩය.

ඡත්‍රා, සත්‍රී. කොතඹුරු.(කොත්තමල්ලි) වදකසා වැනි පත් හා ඡත්‍රාකාර මුල්ඇති තෘණවිශෙෂයක්. "තාලමාබනා" යනු හින්දි, මධුරිකා හෙවත් පැපිළිය.

ඡත්‍රාකී, සත්‍රී රුත්ත. මධුරිකා (පැපිළිය)

ඡද, පු. පත්‍රය. පක්‍ෂීන්ගේ පියාපත්.

ඡදන, න. පත්‍රය.

ඡදිස්, සත්‍රී. පියස්ස.

ඡද්මන්, න කපටකම (වංචා)

ඡන්ද, පු. අභිප්‍රාය. කැමැත්ත, වසඟය හෝ අයිති.

ඡන්දස්, න. පිඟලාදීන් විසින් උපදිෂ්ටවූ ගායත්‍ර්‍යාදිවූ වෘත්ත, පද්‍ය. අභිලාෂා .දෙය.

ඡන්න, පු. විජනස්ථානය හෙවත් ජනයන් නැතිතැන. ත්‍රි. වසනලදතැන.

ඡල, න. කූටයුද්ධාදියෙහි සීමාප ගමනය.

ඡවි, සත්‍රී. බැබළීම.

ඡාග, පු. එළුවා.

ඡාගී, සත්‍රී. එළුදෙන.

ඡාත, ත්‍රි. කපනලද. දුර්වලයා.

ඡාත්‍ර, පු. ශිෂ්‍යයා.

ඡාදිත, ත්‍රි. වසනලදදෑ.

ඡාන්දස, පු. වෙදාධ්‍යයන කතීෘ.

ඡායා, සත්‍රී. හිරුගේ භාය්‍යාව. ශොභාව. පිළිරුව. සෙවන.

ඡිත, ත්‍රි. කපනලදදෑ.

ඡිද්‍ර, න. බිලය. (සිදුර.)

ඡිද්‍රිත, ත්‍රි. විදිනලද හෙවත් සිදුරුකළදෑ.

ඡින්න, ත්‍රි. කපනලදදෑ.

ඡින්නරුහා, සත්‍රී. කිඳිවැල.

ඡුරිකා, සත්‍රී. සිරිය(කොටකඩුව)

ඡෙක, පු. ඇතිකළ පක්‍ෂී ආදිය.

ඡෙදන, න කැපීම.

ජ

ජගත්, ත්‍රි ජඟමදෑ.

ජගතී, සත්‍රී ලොකයා. පෘථිවිය. දෙලොස් කුරකින් යුත් පාද ඇති ඡන්දස. ජනයා.

ජගත්ප්‍රාණ, පු. සුළඟ.

ජඨර, පු. සන්නාහය.

ජඟල, පු. සුරාකල්කය.

ජඩ, ත්‍රි. කතලද යන අර්ථයි.

ජග්ධි, සත්‍රී. අනුභවය.

ජඝන, න, සත්‍රීන්ගේ කටිය පෙර පස.

ජඝනේඵලා, ස්ත්‍රී. කොටදිඹුලා.
ජඝන්‍ය, ත්‍රි. අනතිමයා. අධමයා,
ජඝන්‍යජ, පු. ශුද්‍රයා. ත්‍රි. මල්ලී..
ජඞ්ගම, ත්‍රි. ඇවිදිනාදෑ.
ජඞ්ඝා, ස්ත්‍රී. හීන් කකුල හෙවත් කෙණ්ඩා.
ජඞ්ඝාකරික, ත්‍රි. බර ඉසිලීමෙන් ජීවත්වන්නා.
ජඞ්ඝාල,ත්‍රි, දිවියහෙන්නා.
ජටා. ස්ත්‍රී. ගස් ආදීන්ගේ මූල. අවුල්කෙහේ. ජටාමාංස. තවුසන්ගේ ජටාව.
ජටාමාංසී, ස්ත්‍රී. එනම් සුගන්ධ ද්‍රව්‍යය. ජටාය මාංසීයයි නම් දෙකක්ද වෙත්.
ජටින් පු. පුලිල ගස.
ජටිලා, ස්ත්‍රී. ජටාමාංසී.
ජටු(ඩු)ල, පු. ලපය.
ජඨර, පු. බඩ. උදරරොගය. ත්‍රි. දෘඪදෑ. රළුදෑ.
ජඩ, පු. අත්‍යන්තමූඪයා. ත්‍රි. සිත ලවූ.
ජඩා, ස්ත්‍රී. වැඳුරුමෑ. (අජඩා යයිද පැණේ)
ජතු, න. ලාකඩ
ජතුක, න. සුඟු.(පෙරුම්කායම්)
ජතුකා, ස්ත්‍රී. වවුලා.
ජතුකෘත්, ස්ත්‍රී. ජතනී නම් බෙහෙද. වටැස්ස යයිද කියත්. "වාකවත". මරාටි.
ජතූකා,ස්ත්‍රී. ජතනීනම්බෙහෙද, වටැස්ස යයිද කියත්. "වාක වත" මරාටි.
ජත්‍රු, න. දසරුව. (ගෙලවළ යෙන්මතු)
ජනක, පු. පියා.
ජනංගම, පු. චඬාලයා.
ජනතා, ස්ත්‍රී. ජනයන්ගේ සමූහය.
ජනන, න. ඉපදීම.
ජන, පු. ලොකයා.
ජනපද, පු. (මගධාදී) ජනපද.
ජනයිත්‍රී. ස්ත්‍රී. මව්.
ජනශ්‍රුති, ස්ත්‍රී. ලොකවාදය. (සත්‍යාසත්‍යවූ ආරන්චිය)
ජනාර්දන, පු. විෂ්ණු.
ජනාශ්‍රය, පු. මඩුව.
ජනි, ස්ත්‍රී. ඉපදීම.
ජනී, ස්ත්‍රී. එනම් බෙහෙද. (වටැස්සයයිද සැක කෙරෙත්) "වාකවත" මරාටි. පුත්‍රාදීන්ගේ භාර්‍ය්‍යාව.
ජනුස්, න. ඉපදීම. ප්‍රථමාවිභක්තියෙහි=ජනු. **ජනුෂී**, ජනූංසී යීරූප වෙත්.
ජන්තු, පු. සත්වයා.
ජන්තුඵල, පු. දිඹුල් ගස.
ජන්මන්, න. ඉපදීම
ජන්මින්, පු. සත්වයා.
ජන්‍ය, ත්‍රි. ජනාපවාදය, උපදින්නා, ඉපදවියයුත්ත, උපදවන්නා, අලුත විවාහකල ස්ත්‍රියගේ නෑ මිතුරු, අමාත්‍යාදි සෙනඟ වන්නායෝ. න. ඉපදීම, ස්ත්‍රී, මව්ගේ යහලු ස්ත්‍රී, පු. විවාහයෙන් බෑනාවූවහුගේ යහලුවෝ, න. යුඬය.
ජන්‍යු, පු. සමය.
ජප, පු. වෙදාභ්‍යාසකිරීම.

ජපා, (බා) ස්ත්‍රී. වදගස.
ජපා පුෂ්ප, න. බදුවද.
ජම්පතී, පු. අඹු සැමි දෙදෙන ද්විවචනාන්තයි.
ජම්බාල, පු. මඩ.
ජම්බී (ම්භී) ර, පු. හීන් පණ්ණස වෘක්ෂය.
ජම්බු, ස්ත්‍රී. දඹ.
ජම්බුක, පු. සිවලා, වරුණයා.
ජම්බූ, ස්ත්‍රී. දඹ. එහි ඵල.
ජම්භ, පු. දෙඩම්ගස.
ජම්භභෙදින්, පු. ශක්‍රයා.
ජම්භල, (ර) පු. දෙඩම්ගහ.
ජය, පු. දිනීම, මිදිගහ.
ජයන, න. දිනීම.
ජයන්ත, පු. ශක්‍රයාගේ පුතු.
ජයන්ති, ස්ත්‍රී. තිටිඟ
ජය්‍ය, ත්‍රි. දිනියහැක්කා.
ජරණ, පු. දුරු.
ජරත්, ත්‍රි. සැත්තෑවෙන් ඔබ්බෙහි වයස්වූ මහල්ලා.
ජරද්ගව, පු. මහලුගොනා.
ජරා, ස්ත්‍රී. ජරාව.
ජරායුජ, ත්‍රි. ජලාබුජයෝ. මිනිස් ගව ආදි සත්වයෝ දලබුවේ හෙවත් ගැබෙහි උපදනා හෙයින් ජලාබුජයෝ නම්වෙත්
ජල, න. ජලය.
ජලජන්තු, පු. ජලජ සත්වයා.
ජලධර, පු. මෙඝය.
ජලධි, පු. කොටිලක්ෂ දහස.
ජලනිධි, පු. මුහුද,
ජලනිර්ගම, පු. වාරිමාර්ගය (දිය අගල) "නද්‍යාදෞ අධසප්ජල ස්‍යාඬිවති: සරණ ස්‍යාති වාමතම්" යනු දක්වන ලද බැවින් නදී ආදියෙහි පහල සිටිදිය ඉහලට යවන මගට යයි හෝදන්නාලදී.
ජලනීලී ස්ත්‍රී. සෙවෙල්.
ජලමුච්, පු. මෙඝය.
ජලව්‍යාල, පු. දියනයා.
ජලාධාර, පු. තටාකාදිවූ ජල ස්ථාන (විල) ත්‍රි. අපරීක්ෂාකාරී තැනැත්තා නොහොත් ගුණ දෙස් නොවිමසා කරන්නා. න. සුදුමල් ඇති සැවැන්නමුල්.
ජලොච්ඡ්වාස, පු. නදී ආදියෙහි වැඩිදිය ඉතිරීම. (වා.
ජලෞකස්, ත්‍රි. බහුවචනයි. පූඩා
ජලෞකා, ස්ත්‍රී. පූඩාවා ජලූකා යනුදවේ.
ජල්පක, ත්‍රි. බොහෝ ගැරහිය යුතු බස් ඇත්තා.
ජල්පිත ත්‍රි. කියනලද්ද.
ජල්ම. පු. නීචයා.
ජව, ත්‍රි. වෙගවත් මාත්‍රය. පු. වෙගය.
ජවන, පු. දිවීමෙහි සූරවූඅශ්වයා.
ජවනිකා, ස්ත්‍රී. කඩතුරාව.
ජවාධික, පු. දිවීමෙහි සූරවූ අශ්වයා.
ජහ්නු තනයා, ත්‍රි. ගඟානම් නදිය.
ජාගර, පු. නිදිමැරීම.
ජාගරිතෘ, ත්‍රි. නොනිදන වූයේ.
ජාගරූක, ත්‍රි. නොනිදන සුලු වූයේ.
ජාගර්‍ය්‍යා, ස්ත්‍රී. නිදිමැරීම.
ජාඞ්ගුලික, පු. විසවෙද.
ජාඞ්ඝික, ත්‍රි. බර ඉසිලීමෙන් ජීවත්වන්නා,
ජාත, න. ජාතිය.

ජාතරූප, න. රන්.
ජාතවේදස්, පු. ගිනි.
ජාතාපත්‍යා, ස්ත්‍රී වැදූතැනැත්ති
ජාති, ස්ත්‍රී. හෙළුවාදි සමානබව. ඉපැද්ම, දෑසමන්ගස, ජතිය.
ජාතිකොශ, න. සාදික්කා.
ජාතිඵල, න. සාදික්කා.
ජාතු, අව්‍ය. කිසිකලක යන අර්ථයි
ජාතුෂ, ත්‍රි. ලතුයෙන් (ලාකඩින්) කළදෑ.
ජාතොක්ෂ, භ්‍රෂ්ටවූ දම්‍යභාවය හා සම්ප්‍රාප්තවූ බලීවදීභාවය ඇතිගොනා (තරුණගොණා)
ජානු, න. දන.
ජාබාල, පු. එළුපල්.
ජාමාතෘ, පු. දුවගේ සැමියා.
ජාමි, ස්ත්‍රී. සහෝදරී. කුලස්ත්‍රී
ජාම්බූනද, න. රන්.
ජායක න. කසාවන් කළුවැල් හෙවත් අගිල්.
ජායා, ස්ත්‍රී. භාර්‍ය්‍යාව.
ජායාජීව, පු. නටන්නා.
ජායාපතී, පු. අඹුසැමි දෙදෙන. ව්වචනානතයි.
ජායු, පු. ඖෂධය.
ජාර, පු. සොරසැමියා.
ජාල න. සමූහය. දැල. කවුළු. මල්කැකුළ.
ජාලිනී, ස්ත්‍රී. වැටකොලු.
ජාලී, ස්ත්‍රී. පතෝල.
ජාල්ම, පු. නීචයා.
ජිඝත්සු, ත්‍රි. බඩසාඇත්තේ.
ජිඞ්ගී, ස්ත්‍රී. වැල්මදට.
ජිත්වර, ත්‍රි. දිනන සුලුවූයේ
ජින, පු. බුදුන්.
ජිෂ්ණු, පු. ශක්‍රයා. පු. දිනන සුලුවූයේ.
ජිහ්ම, ත්‍රි. වක්‍ර.
ජිහ්මග, පු. සර්පයා.
ජිහ්වා, ස්ත්‍රී. දිව.
ජීන, ත්‍රි. සැත්තැවෙන් ඔබ්බෙහි වයස්වූ මහල්ලා.
ජීමූත, පු. මේඝය. දෙවඳලි ගස.
ජීරක, පු. දුරු.
ජීර්ණ, ත්‍රි. සැත්තැවෙන් ඔබ්බෙහි වයස්වූ මහල්ලා.
ජීර්ණි, ස්ත්‍රී. ජරාව.
ජීර්ණවස්ත්‍ර, න. මාලුපිළි.
ජීව, පු. ජීවත්වීම, බෘහස්පති.
ජීවක, පු. පියාගස. දිවිනම් බෙහෙද.
ජීවංජීව, පු. මයුරාකෘතිවූ තදෘකෘති චිත්‍රපක්ෂ දක්ෂිණාදියෙහි වූ පක්ෂිවිශෙෂය.
ජීවන, න. ජලය, කෘෂිකර්ම ජීවිකාව.
ජීවනකාල, පු. ආයු.
ජීවනී, ස්ත්‍රී. සවර්ණයට බඳුවූ ඡවි ඇති ජීවන්තිකානම් සූක්ෂම ලතා "හරණවෙල හරණ දෙඩි" යනු මරුටි.
ජීවනීයා, ස්ත්‍රී ජීවන්තිකා වැල්. (ජීවනී යන්න බලනු.)
ජීවනෞෂධ, න. මියන්ට හොත්තවුන් ජීවත්කරණ ඖෂධය.
ජීවන්තිකා, ස්ත්‍රී. පුවටා. කිඳි වැල්.
ජීවන්තී, ස්ත්‍රී සවර්ණයට බඳුවූ ඡවි ඇති එනම්, සූක්ෂම ලතාවට නම්. 'හරණවෙල හරණදෙඩි' යනු මරුටිනාමයෝයි.

ජීවා. ස්ත්‍රී. සවර්ණයට බඳුවූඡවි ඇති ජීවන්තිකා නම් සූක්ෂම ලතා. 'හරණවෙල හරණදෙඩි යනු මාරුටි නාමයෝයි.
ජීවාතු පු. මියන්ට හොත්තවුන් ජීවත්කරණ ඖෂධය.
ජීවාන්තක, පු. ජීවිකාව පිණිස පක්ෂීන්මරා ජීවත්වන ගැහැවියා.
ජීවිකා, ස්ත්‍රී. කෘෂිකර්ම; ජීවිකාව.
ජුගුප්සා, ස්ත්‍රී. නුගුණකීම
ජුඞ්ග, පු. වෘඞ්දරකනම් ගස. ගෝණ කොලැඹිද කියත්. "වරධාරා, ජීර්ණී, ඵාජී" යනු මරාටි නාමයෝයි.
ජුහු, ස්ත්‍රී. බාහුප්‍රමාණවූ යාග භාජන විශෙෂයකි.
ජූති, ස්ත්‍රී. වෙගය.
ජූර්ති, උණරොගය.
ජෘම්භ, ත්‍රි. ඇනුම.
ජෘම්භණ, න. ඇනුම.
ජෙතෘ, ත්‍රි. දිනන්නා, දිනන සුල්ලා.
ජෙමන, න. අනුභවය
ජෙය, ත්‍රි. දිනියයුත්තා.
ජෛත්‍ර, ත්‍රි. දිනන්නා.
ජෛවාතෘක, ත්‍රි. දීර්ඝායු ඇත්තේ. දීර්ඝායුෂ්කයා. පු. චන්ද්‍රයා
ජොඞ්ගක, න. කළුවැල් හෙවත් අගිල්.
ජොෂම්, අව්‍ය. තුෂ්ණීම් අර්ථ සුඛාර්ථ දෙක්හිවේ. "ජොෂම් තිෂ්ඨ" නොබැණසිටුව යනාදියෙහි තුෂ්ණීම් අර්ථයි. ජොෂමාසීත වර්ෂාසු" වැසි මාසයන්හි සුවසේ හිඳිනේවෙහි යනාදියෙහි සුඛාර්ථයි.
ජ්‍යා, ස්ත්‍රී. භූමිය. දුනුදිය.
ජ්‍යායාන්, ත්‍රි. අනූවෙන් ඔබ්බෙහි වයස්වූ මහල්ලා.
ජ්‍යානි, ස්ත්‍රී ජරාව.
ජ්‍යායස්, ත්‍රි ඉතා මහලුවූයේ. අතිශයින් ප්‍රශංසාකටයුත්තේ.
ජ්‍යෛෂ්ඨ, පු. පොසොන්මස.
ජ්‍යොතිරිඞ්ගණ, පු. කනමැදිරියා
ජ්‍යොතිෂ්මතී, ස්ත්‍රී. දූදුගස.
ජ්‍යොතිස්, න. තාරකා ආලොකය. දෘෂ්ටි, ගිනි, පු, සූර්‍ය්‍යයා.
ජ්‍යොත්ස්නා, සඳරැස්. පතෝල.
ජ්‍යොත්ස්නී, ස්ත්‍රී. පතෝල. චන්ද්‍රකාන්තියෙන් යුත් රෑ.
ජ්‍යෞතිෂික, පු. නැකැත්තා.
ජ්වර, පු. උණරොගය
ජ්වලන, පු. ගිනි.
ජ්වාල, පු. ස්ත්‍රී. ගිනිසිළු.

ඤ

ඥපිත, ත්‍රි. දන්වනලද්ද.
ඥප්ත, ත්‍රි. දන්වනලද්ද.
ඥප්ති, ස්ත්‍රී. බුද්ධිය.
ඥාතසිද්ධාන්ත, ත්‍රි. යම්කිසි ශාස්ත්‍රයක තත්වය දන්නේ.
ඥාති, පු. එක් ගොත්‍රයෙහි නෑයෝ.
ඥාතෘ, ත්‍රි. දන්නේ.
ඥාතෙය, න. නෑබව.
ඥාන, න. නිවන්දැන්ම.
ඥානින්, පු. නැකැත්තා.

ඣ

ඣටාමලා. ස්ත්‍රී. බිම්නෙල්ලි. ඣටාය. අමලායයි නම් දෙකක් කොටද කියත්.

ඣත්ති, අව්‍ය. වහායන අර්ථයි.
ඣර, පු. ඇල්ල.
ඣර්ඣර, පු. එනම් වාද්‍යභෙදය "කරඣිය ඣාගඩයයි; මරාටි.
ඣල්ලරී, ස්ත්‍රී. වාද්‍යභෙදය.
ඣෂ පු. මත්ස්‍යයා.
ඣෂා,, ස්ත්‍රී. කැලිය ගස.
ඣාවල, පු. තෙලඹුගස.
ඣාවුක, පු. පිචුල ගස.
ඣිණ්ටි, ස්ත්‍රී. ගිරිනිල්ල.
ඣිල්ලිකා, ස්ත්‍රී සීරුවා;(රුහියා.)
ඣීරිකා, ස්ත්‍රී. සීරුවා (රුහිය.)

ට

ටඞ්ක, පු. ගල්පලන කටුව.
ටිට්ටිභක, උද්පදශයනකවූ හෙවත් පා උඩුකුරුකොට ශයනයකරන්නාවූ එනම් පක්ෂි විශෙෂයෙක්. (කිරලා.)
ටුණ්ටුක, පු. තොටිල.

ඩ

ඩමර. පු. ශස්ත්‍රරහිතව කරණ යුඩය, "භයධ්වනෞ ප්‍රකාසෙ ප්‍රසිම්බඃප්ලීහාති විප්ලවඃ" යනු රහසයන් කීහෙයින් බිය, හඬ, සැඩොල්, ළදරු, පිලා, රටට පැමිණිඋවදුරුයනා මෙහිදවේ.
ඩමරු. පු. "කාපලිකයොගීනං වාද්‍යෙ" යනු කීහෙයින් කබලින් රුකෙන යොගීන්ගේ එනම් වාද්‍යවිශෙෂයෙක්.
ඩයන. න. කරෙන් උසුලන රථය වැනිවූ යානාවක්, (දෝලාව) ස්ත්‍රීන්ගේ යානාපීවූ මඟල්‍යරථයයිද කියත්.
ඩහු(හූ). පු. දෙල් (ගම්දෙල්.)

ඩිණ්ඩිම. පු. එනම් වාද්‍යභෙදය. (පණාබෙරය.) දංවඩීයයි. මරාටි·
ඩිණ්ඩීර, පු. මුහුදු පෙන.
ඩිම්බ. පු. ශස්ත්‍රරහිතව කරණ යුඩය. "භයධ්වනෞප්‍රකාසෙපිසිම්බඃප්ලීහාති විප්ලවෙ" යනු රහයන් කීහෙයින් බිය, හඬ, සැඩොලා. ළදරු, පිලාව්. රටට පැමිණි උවදුරු යන මෙහිදවේ.
ඩිම්භ. ත්‍රි. කිරිබොන අවස්ථා වෙහි සිටි කුඩා ළදරුවා. ස්ත්‍රී ලිඟයෙහි ආප්‍රත්‍යවේ. පු. මෝඩයා. පක්ෂි පැටවා.
ඩුණ්ඩුභ, පු, දියබරණා.

ඪ

ඪක්කා, ස්ත්‍රී. ඩැක්කිය, (උඩැක් කිය.)

ත

තක්‍ර, න. සතරින් කොටසක් දියබහා ඇලළු මෝරු.
තක්ෂක, පු. වඩුවා.
තට, පු. ප්‍රපාතය. ත්‍රි. ඉවුර.
තටිනී, ස්ත්‍රී. නදිය.
තඩා(ටා)ග, පු. න. ගැඹුරු පියුම්විල.
තඩිත්, ස්ත්‍රී. විදුලිය. "ඩලයොර භෙදත්තලිදපි" ඩකාර ළකාර දෙදෙනාගේ අ භෙ ද යෙ න් තලිත් කියාදවේ.
තඩිබන්, පු. මෙඝය..
තණ්ඩක, පු. පෙන. වෙරලවටුව, සමාස බහුල වාක්‍යය. ගේදූව. ගස්කඳ.
තණ්ඩුල, පු. වළගහාල්.

තණ්ඩුලීය, පු. සුළුකුර.
තත්, අව්‍ය. හෙතුවෙහිවේ.
තත, න. වීණාදි වාද්‍ය. ත්‍රි. විසිරිද.
තත්‍රස්ථ, ත්‍රි, එහිවූ.
තත්කාල, පු. වර්තමාන කාලය.
තඩ, න. විලම්බිත නෘත්‍යය. (යුහුනුවූ නැටීම් ආදිය.)
තත්පර, ත්‍රි, එහි ඇලුම්ඇත්තා.
තථා, අව්‍ය. සදෘශාර්ථයි."යථාභුක්ෂිතස්‍යාන්නං තථාතීස්‍ය වෛෂඩම්" බඩ සා ඇත්තාට ආහාර යම්සේද රොගයෙන් පීඩිතය, හට ඖෂධයත් එසේමැයි යනාදි උදාහරණයි.
තථාගත, පු. බුදුන්.
තථ්‍ය, න. සැබෑ බස්. ඉන්යුක්ත යෙහි. ත්‍රි.
තද්, ත්‍රි, පළමු කියනලද්ද, සමීප නොවූ විෂය.
තදා, අව්‍ය. එකල යන අර්ථයි.
තනය, පු. පුත්‍රයා. ස්ත්‍රී. මෙය ආකාරාන්ත ස්ත්‍රීලිඟුවූකල දූට නම්.
තනු, ස්ත්‍රී. සිරුර. සිවිය. ත්‍රි. තුනීද. කුඩාද.
තනුත්‍ර, න. සන්නාහය.
තනුස්, න. ශරීරය
තනූ, න. ශරීරය.
තනූකෘත, ත්‍රි, තුනීකළද.
තනූනපාත්, පු. ගිනි.
තනූරුහ, න. පක්ෂීන්ගේ පියා පත්. ලොම්.
තන්තු, පු. හූ. (නූල්).

තන්තුභ, පු. අබ.
තන්තුවාය, පු. පෙහෙරු. (රෙදි වියන්නා.) මකුළුවා. තන්ත්‍රවාය යනු ද වේ.
තන්ත්‍ර, න. ප්‍රධාන හෙවත් නායක. සිඩාන්ත. නූල් දිග් ගැසීම. කුටුම්බ කෘත්‍යය හෙවත් පවුල පිළිබඳ කටයුතු.
තන්ත්‍රක, න. පුළුන් පිළී.
තන්ත්‍රිකා, ස්ත්‍රී. කිඳිවැල්.
තන්ද්‍රී ස්ත්‍රී. නින්ද. සියළු ඉඳුරන් මැලවිබව. අධිකවූ පරිශ්‍රමාදි නිමිත්තකොටවූ අඞග නිමිලන යෙහි.
තප, පු. ග්‍රීෂ්මකාලය.
තපන, පු. එනම් නිරය හෙදය.
තපනීය, න. රන්.
තපස්, පු. නවන්මස. න. දුෂ්කර ක්‍රියා හෙවත් ව්‍රත ක්‍රියා.
තපස්‍ය, පු. මැදින්මස.
තපස්වින්, පු. මාංසොපවාස බ්‍රහමචය්‍යාදියෙන් යුක්තවූයේ.
තපස්විනී, ස්ත්‍රී. ජටාමාංසී.
තම, පු. තමොගුණය. රාහු,
තමස්, න. එනම්සවභාව ගුණය, පු. රාහු, අන්ධකාරය, පාපය, ශොක.
තමස්විනී, ස්ත්‍රී. රාත්‍රිය.
තමාල, පු. තමලුගස.
තමාලපත්‍ර, න. තමලුපතක්සේ ලූ නලල තිලකාව.
තමිස්‍ර, න. අන්ධකාරය.
තමිස්‍රා, ස්ත්‍රී. අඳුරු බහුල රෑ.
තමී, ස්ත්‍රී. රාත්‍රිය.
තමොනුද්(ද), පු. සඳහිරු, ගිනි.
තමොපහ, පු. ගිනි, සඳ, හිරු, බුදුන්.

තරක්ෂු, පු. කරබාහා වලසා.
තරඞ්ග, පු. රළ.
තරඞ්ගිණී, ස්ත්‍රී. නදිය.
තරණි, පු. හිරු, ස්ත්‍රී. නැව,
තරපණ්‍ය, න. තොටකුලී.
තරල, පු. මුතුහර මැද නායක මිණ. ත්‍රි. සෙලවීම.
තරලා, ස්ත්‍රී. හුළුකැන්. (කැඳ).
තරස්, න. වෙගය. ජලය.
තරස, න. මස්.
තරස්වින්, ත්‍රි. දිවීමෙහි සුරු, බලවත්, වෙගවත් මාත්‍රය.
තරි(රී), ස්ත්‍රී. නැව. තරී ශබ්දයාගේ රූප ලක්ෂ්මී ශබ්දය සේයි.
තරු, පු. වෘක්ෂය.
තරුණ, ත්‍රි. තරුණයා. ස්ත්‍රීලිඟයෙහි තරුණී.
තරුණී, ස්ත්‍රී. කොමාරිකා, තරුණිය.
තර්ක, පු. අධ්‍යාහාරය. (එකතුකොට සිතීම).
තර්කාරී, ස්ත්‍රී. තිට්ඟ.
තර්ජනී, ස්ත්‍රී. දබරගිල්ල.
තර්ණක, පු. එදවස් උපන් ලමා වස්සා. එකෙණෙහි උපන් ළදරුවා.
තර්දූ, පු. සරලුව හෙවත් සැන්ද.
තර්පණ, න. පිණවීම.
තර්මන්, න. යාගටැම්අග.
තර්ෂ, පු. පිපාසය, ආශාව.
තල, පු. න. යට ස්වරූපය (මේ අර්ථය, භූමි තල, කර තල. යනාදි තන්හි දතයුතුයි). පු. කඩුමිට ආධාරය හෙවත් (අත ලපසී යනාදි තන්හි මෙන්). පත්ල ස්වභාවය, තල්ගස, න. වනය. ස්ත්‍රී. න. ජ්‍යාඝාත වාරණය හෙවත් දුනුදිය සැපීම වැළැක්වීම කරුණුවූයේ. වළ.
තලින, ත්‍රි. විරලදෑ, මදදෑ.
තල්ප පු. න. ඇඳ, අටල්ල, භාර්‍යා.
තල්ලජ, පු. ප්‍රශස්තය,(ලිඞ්ගානතරෙණ සමාණාධි කරණෙ‍යපි සවලිංගං නත්‍යජතියන්නෙන් විශෙෂ්‍යයා බඳු ලිඟු නැත්තේ යයි දක්නා ලැබේ).
තාළට, ත්‍රි. තුනීකළදෑ.
තස්කර, පු. සොරා.
තාණ්ඩව, න. නැටුම්.
තාත, පු. පියා.
තාන්ත්‍රික, පු. යම්කිසි ශාස්ත්‍රයක තත්ත්වය දන්නේ.
තාපස, පු. මාංසොපවාස බ්‍රහ්මචර්‍ය්‍යාදියෙන් යුක්ත වූයේ. (තාපසයා).
තාපසතරු, පු. අඟුණගස.
තාපිච්ඡ(ඡ), පු. තමලුගස.
තාමරස, න, පද්මය.
තාමලකී, ස්ත්‍රී. බිම්නෙල්ලි.
තාම්බූලවල්ලී, ස්ත්‍රී. බුලත්වැල.
තාම්බූලී, ස්ත්‍රී. බුලත්.
තාමසී, ස්ත්‍රී. අඳුරු බහුල රෑ.
තාම්‍ර, න. තඹ.
තාම්‍රකර්ණී, ස්ත්‍රී. අජන නම් පශ්චිමදිග් ගජයාගේ ඇතිනී.
තාම්‍රකුට්ටක, පු. තඹකරුවා.
තාම්‍රචූඩ, පු. කුකුළා.
තාර, ත්‍රි. ඉතා උස්හඬ. පු. මුක්තාශුද්ධිය හෝ ශුද්ධකළමුතු.

තාරකජිත්, පු. කඳකුමරු.
තාරකා, ස්ත්‍රී. පිහිතිය හෙවත් ඇස කෘෂ්ණමණ්ඩලය, තාරකාව, තාරක යයි නපුංසක ලිඟුද වේ.
තාරා, ස්ත්‍රී. තාරකා.
තාරුණ්‍ය, න. තරුණබව.
තාර්ක්ෂ්‍ය, පු. විෂ්ණුගේ වාහනය. (ගුරුළා) අශ්වයා.
තාර්ක්ෂ්‍යශෛල, න. රසඳුන් හෙවත් වනුවැල් කෂායෙන් වූ රිදී තුත්තම්.
තාල, පු. තල්ගස. "කාලක්‍රියාමානම්" විලම්බිතය, ද්‍රැතය, මධ්‍යයයන නෘත්‍යකාලයන්ගේ හා හස්තසාද ආකුංචන ප්‍රසරණාදි නෘත්‍ය ක්‍රියාවන්ගේ නියම පමණ, සිරියල්, මිණීමට දික්කළ මහපට ඇඟිලි මැද ගිලි දෙක පමණ.
තාලපත්‍ර, න. තෝඩුව.
තාලපර්ණී, ස්ත්‍රී. මුරාතම් ගන්ධ ද්‍රව්‍යය. (තලිස්පතුරු)
තාලමූලිකා, ස්ත්‍රී. වනයෙහි වැවෙන්නාවූ පුවක්ගස පත් හා සමානවූ භූමියෙහි ලගනාවූ පත් ඇති එනම් ගස.
තාලවෘන්තක, න, විජිනිපත.
තාලාඞ්ක. පු. බලභද්‍රයා.
තාලී, ස්ත්‍රී. බිම්නෙල්ලි, තලගස.
තාලූ, න. තල්ල.
තාවත්, අව්‍ය. සාකල්‍යය, අවධිය, ප්‍රමාණය, අවධාරණය යන මේ අර්ථයන්හි වේ. "යාවත් දත්තං තාවත් භුක්තං" යම් පමණ දෙනලද්දේද ඒපමණ අනුභව කරන ලද යනාදියෙහි සාකල්‍යාර්ථයි. "තාවත් භයස්‍ය භෙතව්‍යං යාවත් භය මනාගතම්" යම්තාක් භය නොපැමිණියේද ඒතාක් භයට බියවිය යුතුය යනාදියෙහි අවධියි. "යාවත් සුවර්ණං තාවත් රජතම්" යම්පමණ රන්ද එපමණ රිදියි."යනාදියෙහි ප්‍රමාණයයි ශොත්‍රියං තාවත් ආමන්ත්‍රයස්ව" බමුණාම කැඳවව. යනාදියෙහි අවධාරණයි.
තික්ත, පු. තිත්තරසය. ඉන් යුත් දෙයෙහි. ත්‍රි.
තික්තක, පු. දුම්මැල්ල.
තික්තශාක, පු. ලුනුවරණගස.
තිග්ම, න. ඉතාහුණු, ද්‍රව්‍ය වාච්‍ය කල වාච්‍ය ලිඟුයි.
තිතඋ, පු. කොරමරුව (පෙනේරේ) මෙහි සන්ධිප්‍රතිෂෙධයි.
තිතික්ෂා, ස්ත්‍රී. ක්ෂමාව.
තිතික්ෂු, ත්‍රි. ක්ෂමාවන සුළුවූයේ.
තිත්තිර, පු. කපිඤ්ජලයයි කියන ලද තිත්වටුවා.
තිථි(ථී), ස්ත්‍රී. චක්පඩනිය.
තිනිශ, පු. කොඹුගස.
තින්තිඩී, ස්ත්‍රී. සියඹලා.
තින්තිඩීක, න. සිනිඹලා ඇඹුල්.
තින්දුක පු. තිඹිරිගස.
තින්දුකී, ස්ත්‍රී, තිඹිරි.
තිමි, පු. එනම් මත්ස්‍ය විශෙෂය.
තිමිත, ත්‍රි. තෙමුනු හෝ තෙත්දෑ.
තිමිර, න. අන්ධකාරය.
තිරස්, අව්‍ය. අන්තර්ධාන. තියරීග් යනමෙහිණී. "තිරොදධෙ භූත

පතිඃ" ඊශ්වරතෙම අනන්තඩිං තවී. යනාදියෙහි අනන්තඩිංතයි "තිරොවතීත තෙවන්ඃ" චන්‍ද්‍ර තෙම සරසපව තියත දියෙහි, තියඞිගවීයි.

තිරස්කරණී, සත්‍රී. තිරය.

තිරස්ක්‍රියා, සත්‍රී. අනාදරය.

තිරීට, පු. හෙලලොත්ගස.

තිරොධාන, න. පියන.

තිරොහිත, ත්‍රි. සැඟවීගියේ.

තියඞ්ච්, ත්‍රි. සරසයන්නා.

තිලක, පු. න. ඇසලපත්සේ ලූ නලළතිලකාව, පු. තලකළුව, හෙවත්තලකැලල, න. කිලොමය. මීට දලබුයයිද පුපුස හෙවත් පපුමස්යයිද ව්‍යවහාර වයෙක් පැණේ. "අධසතු දක්ෂිණෙ භාගෙ හෘදයාත් කෙලාමතිෂ්ඨති, ජලවාහි ශිරාමූලං තෘෂ්ණාසථානං ච තං බුධෙඃ" යනු කියන ලද බැවින් පපුමසය යන ව්‍යවහාරය මනාවේ. කළුවන් සුවස් ලුණු. පු. තෙල්ගස.

තිලකාලක, පු. තලකළුව. හෙවත් තලකැලල.

තිලපණී, න. රත්සඳුන්.

තිලපිඤ්ජ, පු. තලපෙරලි. (තල මුරුවට).

තිලපෙජ, පු. තලපෙරලි, (තල මුරුවට).

තිලිත්ස, පු. තෙලිස්සා. (පොලඟා)

තිල්‍ය, ත්‍රි. තලකෙත.

තිල්ව, පු. හෙලලොත්ගස.

තිෂ්‍ය, පු. පුසේ නැකත, කලියුගය.

තිෂ්‍යඵලා, සත්‍රී. ඇඹුලගස.

තීක්ෂණ, න. විෂ, යුධ, ලොහ, කාත්ෂ, ඉතාහුණු, ඉන්යුත් දෙයෙහි වාච්‍ය ලිඟුයි.

තීක්ෂණගන්ධක, පු. මුරුඟා.

තීර, න. ඉවුර.

තීර්ථ, න. ලිඳ සමීපයෙහිවූ ජලාශය, බුධාගමෙන් පිටත් ආගම්, සෘෂීන් විසින් සෙව්නා ලද ජලය, උපාධ්‍යාය.

තීව්‍ර, න. අතිශය. ද්‍රව්‍යයෙහි වැටෙන කලතුන් ලිඟුයි.

තීව්‍රවෙදනා, සත්‍රී. අධිකවෙදනාව, නරකදුක.

තු, අව්‍ය. අවධාරණ, හෙද, පදපූරණ හෙවත් ඡන්දස් පිරීම්. යන මේ අර්ථයන්හිවේ. "රාවණනතු දුරාත්මාන මවධී ද්‍රාසවඃ ප්‍රභුඃ" රාමස්වාමිතෙමේ දුෂ්ටවූ බුඩි ඇති රාවණයා මැරූයේ මැයි යනාදියෙහි අවධාරණයෙහිවේ. "ක්ෂීරාත්මාංසනතු පෘෂ්ටිකෘත්" කිරට වඩා මාංසය තෙම පුෂ්ටිකෙරෙයි යනාදියෙහි හෙදයෙහිවේ.

තුඞ්ග, පු. දෙඹගස. ත්‍රි. උස්දෑ.

තුඞ්ගී, සත්‍රී. වේළඟස.

තුච්ඡ, ත්‍රි. සිස්දෑ.

තුණ්ඩ, න. මුඛය.

තුණ්ඩිකෙරී, සත්‍රී. කපු, කෙම්වැල්, තුණ්ඩිකෙශී යනුද්වේ.

තුත්ථ, න. රසඳුන්. හෙවත් වනුවැල් කෂායෙන්වූ රිදීතුත්තම්.

තුත්ථා, සත්‍රී, හීන් එල්(න්)සාල්, බෙරුගස (අවරිය).

තුත්ථාඤ්ජන, න. රිදී තුත්තම්. "මොරචුත" (මරාටි)

තුන්ද, න. බඩ.

තුන්දපරිමෘජ, පු. අලසයා.

තුන්දික, ත්‍රි. සැලක්සේ මහත් බඩ ඇත්තා.

තුණ්ඩිභ(ල), ත්‍රි. පුළුගැටඇත්තා හෙවත්. මහත් නැබඇත්තා, සැලක්සේ මහත් බඩ ඇත්තා.

තුන්දි, ත්‍රි. සැලක්සේ මහත් බඩ ඇත්තා.

තුන්න, පු. කිරි ඇත්තාවූ බෝගස් හා සමාන ආකාර ඇති නන්දිවෘක්ෂ නම් ගස් ජාතිය. මහරියයි කියත්.

තුන්නවාය, පු. සන්නාලියා හෙවත් මහන්නා.

තුමුල, න. පරස්පරසම්බොධන' ලක්ෂණවූ යුධසංඝට්ටනය හෙවත් යුධ ව්‍යාකුලතාවය.

තුම්බි(ම්බී. ම්බා), සත්‍රී. ලබු.

තුරග, පු. අශ්වයා.

තුරඞ්ග, පු. අශ්වයා.

තුරඞ්ගම, පු. අශ්වයා.

තුරඞ්ගවදන, පු. කිඳුරා.

තුරාසාහ්, පු. ශක්‍රයා.

තුරීය, ත්‍රි. සතරවෙනි, ගුණනැත්තා. බ්‍රහ්මයා.

තුරුෂ්ක, පු. තුරුක්තෙල් එනම් ගන්ධ ද්‍රව්‍යයෙහි.

තුලා, සත්‍රී. සියක්පලම, එනම් සත්වන රාශිය.

තුලාකොටි, සත්‍රී. ගැහැණුන් පා සළඹ.

තුලාමාන, න. උන්මානය හෙවත් තරාදියෙන් මැනීම.

තුල්‍ය, ත්‍රි. උත්තරපදයෙහිවූ මේ පදය සමානාර්ථය කියයි.

තුල්‍යපාන, න. සහපානය. (අන්‍යයෙකු සමගින් යම්කිසි පානවර්ගයක් පීම.)

තුවර, පු. කසටරය, ඉන් යුත් ද්‍රව්‍යයෙහි තුන් ලිඟුයි.

තුවරිකා, සත්‍රී. එනම් මහරට "තුරය"යි ව්‍යවහාරවූ ධාන්‍ය හෙදය.

තුෂ, පු. දෑසිවිය. (දහයියා). බුලුගස.

තුෂාර, ත්‍රි. සීතලවූ. පු. පිනි.

තුෂිත, පු. එනම් දේවතා වර්ගය. "ෂට්ත්‍රිංශා තුෂිතාමතාඃ" යනු දක්නා බැවින් මේ වර්ගයෙහි සතිස් දෙවතා කෙණෙක්යයි දතයුතු.

තුහින, න. පිනි.

තූණ, පු. හියවුර.

තූණී, සත්‍රී හියවුර.

තූණීර, පු. හියවුර.

තූබර, පු. සුදුසුකල අන් නොනැගි ගවයා, සුදුසුකල දැලිරැවුලු නොනැගි පිරිමියා.

තූර්ණ, න. ඉක්මන් ද්‍රව්‍යයෙහි වැටෙනකල වාච්‍යලිඟුයි.

තූල, පු. ඉඹුල්, පුළුන්, ඇසතු රුක් වැනිවූ බ්‍රහ්මදාරු වෘක්ෂය

තූලිකා, සත්‍රී. තෙල්ල. (තෙලිකූර).

තූෂ්ණීක, ත්‍රි. මුවෙන් නොබණනේ.

තූෂ්ණීකාම්, අව්‍ය. අභාෂණයෙහි හෙවත් කථා නොකිරීමෙහි.

තූෂ්ණීම්, අව්‍ය. අභාෂණය හෙවත් කථා නොකිරීම.

තෘණ, න. තණකොල, ශ්‍යාමාදි තණ.

තෘණද්‍රැම, පු. තල්, පොල්, පුවක්, කිතුල්යොන් හිඳි, දුනුකේ, හලගස් ඉඳි යන මොහුයි.

තෘණධ්වජ, පු. හුණගස්.

තෘණරාජ, පු. තල්ගස.

තෘණශූන්‍ය, න. ඉද්දගස.

තෘණ්‍යා, ස්ත්‍රී තණසමූහය.

තෘතීයාකෘත, ත්‍රි. තුන් සීසෑ කෙත් ආදිය.

තෘතීයාප්‍රකෘති, ස්ත්‍රී. නපුංසකයා

තෘප්ත, ත්‍රි. ප්‍රමුදිතවූයේ.

තෘප්ති, ස්ත්‍රී. පිනායාම.

තෘෂ්(ෂා), ස්ත්‍රී. ආසාව, පිපාසය, තෘෂ් ශබ්දයාගේ ප්‍රථමාවෙහි රූප. තෘට්, තෘෂෞ, තෘෂඃ කියාවේ.

තෘෂ්ණක්, ත්‍රි. ලොභඇත්තා.

තෘෂ්ණා, ස්ත්‍රී. අභිලාෂා, පිපාසා.

තේජන, පු. හුණගස.

තේජනක, පු. බට.

තේජනී, ස්ත්‍රී. මූර්වා.

තේජස්, න. අනුභාව, තෙජස, ශක්තිය, ශුක්‍රධාතු.

තේජිත, ත්‍රි. සණආදියේ ගහා මුහත්කළදෑ.

තේම, පු. තෙමීම.

තේමන, න. දීආදිව්‍යඤ්ජන "කරී" යයි මීට ප්‍රාකෘත නාමයයි.

තෛජසාවර්තිනී, ස්ත්‍රී. රන්කරුවන්ගේ කෝවය.

තෛත්තිර, න. තිත්වටු සමූහය.

තෛලපර්ණික, න. ධවල· සීතල සඳුන් වෙසෙසක්.

තෛලපාතා, ස්ත්‍රී. කැරපොත්තා.

තෛලසිකා, ස්ත්‍රී. කැරපොත්තා

තෛලීන, ත්‍රි. තලකෙත.

තෛෂ, පු. දුරුතුමස.

තෝක, න. ගැණු පිරිමි දරු දෙපක්ෂයට සාමාන්‍ය නමකි.

තෝක්ම, පු. නුමූකළ යව.

තෝත්‍ර, න. කැවිට, කොහොල, එනම් කණමුල විදින දඬකි.

තෝදන, න. කැවිට.

තෝමර, පු. තොමරය.

තෝය, න. ජලය.

තෝයපිප්පලී, ස්ත්‍රී. කාවණ්ඩනක වෘක්ෂය. (ජලපිපපලියයි ඛ්‍යාතයි).

තෝරණ, පු. න. තොරණ.

තෞර්‍යත්‍රික, න. නාට්‍ය. නැටුම්, ගී, වැයුම්, තුන.

ත්‍යක්ත, ත්‍රි. දුරුකළදෑ.

ත්‍යාග, පු. දනය.

ත්‍රපා, ස්ත්‍රී. ලජ්ජාව.

ත්‍රපු, න. සුදුතුඹ. (සුදු ඊයම්).

ත්‍රප්ස්‍ය, න. තුනිදී, සහ නොමිදි දී.

ත්‍රයී, ස්ත්‍රී. ඍක්, සාම, යජුස් යන වෙදත්‍රය.

ත්‍රයීධර්ම, පු. වේද ධර්මය.

ත්‍රස්, ත්‍රි. ජඟම හෙවත් ඇවිදින, දෑ.

ත්‍රසර, පු. නඩාව, එනම් පිළි වියන සරස් දඬ.

ත්‍රසන, ත්‍රි. බියවනසුල්ලා.

ත්‍රස්නු, ත්‍රි. බියවන සුල්ලා.

ත්‍රාණ, පු. රැකීම.

ත්‍රාණ, ත්‍රි. රකිණදෑ.

ත්‍රාපුෂ, ත්‍රි. වසත්‍ර රඳන්කරන බදුන් ආදිය.

ත්‍රායන්ති, ස්ත්‍රී. තෙමෙණල.

ත්‍රායමාණ, ස්ත්‍රී. තෙමෙණල.

ත්‍රාස, පු. භය.

ත්‍රික, න. පිටකටු අග හෙවත් තුන් ඇටසන්ධිය.

ත්‍රිකකුද්, ත්‍රි. කූටපර්වතය

ත්‍රිකටු, න. තිකුළු.

ත්‍රිකා, ස්ත්‍රී. ලින්මුවවිට.(ලිඳ මත් තෙහි එබූ හුරුකබල්මෝවිට.

ත්‍රිකූට, පු. ත්‍රිකූට පර්වතය.

ත්‍රිගුණාකෘත, තුන් සීසෑ කෙත් ආදිය.

ත්‍රිදශ පු දෙවියෝ.

ත්‍රිදශාලය, පු. දෙව්ලොව.

ත්‍රිදිව, පු. දෙව්ලොව.

ත්‍රිදිවේශ, පු. දෙවියෝ.

ත්‍රිපථගා, ස්ත්‍රී. ගඟානම් නදිය.

ත්‍රිපුටා, ස්ත්‍රී හීන් එල්(න්)සාල් (සුදු ත්‍රස්තවාලු).

ත්‍රියාමා, ස්ත්‍රී. රාත්‍රිය.

ත්‍රිලෝචන, පු. ඊශ්වරයා.

ත්‍රිවර්ග, පු. ශ්‍රැතිසම්මත ප්‍රතිෂ්ඨවූ සමාචාරය, විෂය විෂයී සන්නිපාතජ සුඛය, සඖපකරණය, යන මේ ත්‍රිවර්ගී සම්පත්තිය. ක්ෂයය ස්ථානය වෘද්ධිය යන තුනයි, මෙහි යම් ගුණයෙක්හි සිටියේ සවකර්මයන්ගේ උපඝාතය දකීද ඉතරයන්ගේ සවකර්මෝපඝාතය නොබලාද ඉතරයන්ගේ කර්මයෙහි නොසිටීද ඒ ක්ෂයනම. යම් ගුණයෙක්හිසිටියේ සවකර්මයන්ගේ වෘද්ධිය හෝ ක්ෂයය නොබලාද ඒ ස්ථාන නම් වන්නේය. යම් ගුණයෙක්හි සිටියාවූ විජිගීෂු තෙමේ ඉහස්ථවූයේ තමාගේම කෘෂිවණිජ් ආදිවූ අෂ්ටවර්ගී ප්‍රතිබද්ධවූ කර්මයන් පවත්වන්නට පොහොසත්මි සතුරාගේ අෂ්ටවර්ගීකර්මයන් නසන්ට පොහොසත්මියි බලාද තද්ගුණයෙහි සිටීද ඒ වෘද්ධි නම් වන්නේය.

ත්‍රිවික්‍රම, පු. විෂ්ණු.

ත්‍රිවිෂ්ටප, න. දෙව්ලොව.

ත්‍රිවෘත් ස්ත්‍රී. (සුදු ත්‍රස්තවාලු). ශ්වෙතතෙවඩී කමරටී.

ත්‍රිසන්ධ්‍ය, න. පෙරවරු පස්වරු මධ්‍යාහ්නයයි කීතෙලද තුන් සැන්දෑව. ස්ත්‍රී ලිඟුවෙහි ත්‍රිසන්ධි කියාවේ.

ත්‍රිසීත්‍ය, තුන් සීසෑ කෙත්ආදිය.

ත්‍රිස්‍රොතස්, ස්ත්‍රී. ගඟා නදිය.

ත්‍රිහල්‍ය, ත්‍රි. තුන් සීසෑ කෙත් ආදිය.

ත්‍රිහායණී, ස්ත්‍රී. තුන් අවුරුදු වයස්වූ දෙන.

ත්‍රුටී(ටි), ස්ත්‍රී. හීන් එල්(න්)සාල් කුඩාදෑ. ගුරුවාක්ෂරයක්හුගේ සතරින් කොටසක් කියවෙන තරම් ඉතා සියුම් කාලය, සංශය.

ත්‍රේතා, ස්ත්‍රී. දක්ෂිණාග්නිය. ගාර්හපත්‍යය, ආහවනීය යන තුන් ගින්න, එනම් යුගය.

ත්‍රොටි, ස්ත්‍රී. පක්ෂීන්ගේ තුඩ.

ත්‍ර්‍යබ්ද, ස්ත්‍රී. තුන් අවුරුදු වයස් වූ දෙන.
ත්‍ර්‍යම්බක, පු. ඊශ්වරයා.
ත්‍ර්‍යම්බකසඛ, පු. වෙසමුණු.
ත්‍ර්‍යූෂණ, න. තිකුළු.
ත්ව, ත්‍රි. දෙකක් අතුරෙන් ජාත්‍යා දියෙන් නිර්ධාරිත හෙවත් වෙන්කළ අනික්ද.
ත්වක්ෂීර, න. හුණමකුළු.
ත්වක්සාර, පු. හුණගස.
ත්වක්පත්‍ර, න. කුරුඳු පොතු.
ත්වච්(චා), ස්ත්‍රී. සම, සුඹුලුව.
ත්වච, න. කුරුඳු පොතු.
ත්වචිසාර, පු. හුණගස.
ත්වරා, ස්ත්‍රී. ඉතා යුහු.
ත්වරිත, ත්‍රි. වෙගවත් මාත්‍රය, න. ඉක්මන්.
ත්වෂ්ට, ත්‍රි. තුනීකළද.
ත්වෂ්ටෘ, පු. වඩුවා. විශ්වකර්මයා.
ත්විෂ්, ස්ත්‍රී සොභාව. වචනය. රුචිය. ප්‍රථමාවෙහි රූප. ත්විට් ත්විඩ්. ත්විෂෞ. ත්විෂඃ කියා වෙත්.
ත්විෂාම්පති, පු. හිරු.
ත්සරු, පු. කඩුමිට.

ද

දංශ, පු. ඇට ලේ මැස්සා.
දංශන, න. සන්නාහය.
දංශිත, පු. සන්නාහය, සනන ඔයා.
දංශී, ස්ත්‍රී. හීන් ඇටලේ මැස්සා.
දංෂ්ට්‍රින්, පු. ඌරා.
දක්ෂ, පු. දක්ෂයා.
දක්ෂිණ, ත්‍රි. දකුණු සිරුර, අවිපරීතවූ සවභාව ඇත්තා.
දක්ෂිණස්ථ, පු. රථාචාර්‍ය්‍යයා.
දක්ෂිණාග්නි, පු. එනම් ගින්න.
දක්ෂිණාහී, ත්‍රි දක්ෂිණාභියා.
දක්ෂිණීය, ත්‍රි දක්ෂිණාහීයා.
දක්ෂිණෙර්මන්, පු දකුණ ලෙහි කළවන ඇති මුවා.
දක්ෂිණ්‍ය, ත්‍රි. දක්ෂිණාහියා.
දග්ධ, ත්‍රි. දැයේ.
දග්ධිකා, ස්ත්‍රී. දඹුකඩ, (දඹුබත්).
දණ්ඩ, පු. චතුරොපායයන් අතුරෙන් එකක්, හිරුගේ වම්පස සිටි ශක්‍රතෙම දණ්ඩ නම්වේ, ව්‍යූහ හෙදය හෙවත් සේනා රචනා හෙදය, "තිර්‍ය්‍යග්වෘත්ති සතු දණ්ඩඃස්‍යාදි භාගොත්‍යා වෘත්තිරේවච, මණ්ඩලඃසර්වතො වෘත්තිඃ, පෘතඃ වෘත්ති රසංහතිඃ, යී කියනලද සිව් වැදෑරුම්වූ සෙනා වින්‍යාසයන් අතුරෙන් දඬක් මෙන් සරස් කොට යුද්ධසේනාව සිටුවීමයි, හෙදපර්‍ය්‍යාය, දෘඪකාය, සජ්ජාය යනාදීන් සහා දශවිධ වේ. අශ්වයා, න. ඊය, මුගුර.
දණ්ඩධර, පු. යමරජ.
දණ්ඩනීති, ස්ත්‍රී. අර්ථ ශාස්ත්‍රය, වෘහස්පති චාණක්‍යාදීන්විසින් කළ නීති ශාස්ත්‍රයයි.
දණ්ඩවිෂ්කම්භ, මෝරු අලලන මත් දඬ බඳනා කණුව, "සුසළ කාම්බ" යනු ප්‍රාකෘතයි.
දණ්ඩාහත, න. සොල සාමාන්‍යය හෙවත් සතරින් කොට සක් දිය බහා දඬෙන් ඇලලූ තක්‍රය, අඩක් දිය බහා ඇලලූ

උදශ්විත්ය, ජලය රහිතව ඇලළුමථිතය යනමේ ගොරස සාමාන්‍යයයි.
දද්‍රුඝ්න, පු. තුවර ගස, (පෙතිතෝර).
දද්‍රුණ, ත්‍රි. දද ඇත්තා.
දද්‍රෙ‍ාගින්, ත්‍රි. දදරොගඇත්තා.
දධිඵල, පු. ගිවුලු ගස
දධිඵල, පු. ගිවුලු ගස.
දනුජ, පු. අසුරයෝ.
දන්ත, පු. දත්.
දන්තධාවන, පු. කිහිරි ගස.
දන්තභාග, පු. ඇතුන්ගේඉදිරිය
දන්තශඨ, පු. ගිවුලුගස, දෙඩම් ගස.
දන්තශඨා, ස්ත්‍රී. ඇඹුලැඹිලිය.
දන්තාවල, පු. ඇතා.
දන්තිකා(ජා), ස්ත්‍රී. දැත්ත ගස.
දන්තින්, පු. ඇතා.
දන්දශූක, පු. සර්පයා.
දභ්‍ර, ත්‍රි. කුඩාද.
දම, පු. ඉන්ද්‍රිය දමනය.
දමිත, ත්‍රි. දමනයට පමුණුවන ලද්දේ.
දමුනස්, පු. ගිනි.
දම්පතී, පු. අඹු සැමි දෙදෙනා. ද්වි වචනාන්තයි.
දම්භ, පු. කපටකම.
දම්භොලි, පු. විදුරවිය.
දම්‍ය, පු. නාඹු වස්සා.
දයා, ස්ත්‍රී. කරුණාව.
දයාලු, ත්‍රි. කරුණා ඇත්තා.
දයිත, ත්‍රි අභීෂ්ට හෙවත් ප්‍රියද.
දර, පු. න. භය, බිලය.
දරද්, ස්ත්‍රී. ප්‍රපාතය පර්වතය.
දරිද්‍ර, ත්‍රි. දිළිඳුවූයේ.
දරී, පු.. ස්ත්‍රී කඳුරහෙවත් පර්වතයෙහි ගෘහාකාරවූ සිදුර.
දර්දුර, පු. මැඩියා.
දර්පක, පු. අනඟයා.
දර්පණ, පු. කැඩපත.
දර්භ, පු. කුසතණ, (ඉලුක්).
දර්වි, ස්ත්‍රී. තෛල බ්‍යජනාදි ඝට්ටනොප යුක්තවූ සැන්ද.
දර්වීකර, පු. සර්පයා.
දර්ශ, පු. අවපසළොස්වක, අමාවක කරණ යාගය.
දර්ශක, පු. වාරපාලයා.
දර්ශන, න. බැලීම.
දල, න. පත්‍රය.
ද(දා)ව, පු. අරණ්‍යය ලැව් ගින්න.
දවිෂ්ට, ත්‍රි. ඉතා දුරද.
දවීයස්, ත්‍රි. ඉතා දුරද.
දශන. පු. දත්.
දශනවාසස්, න. තොල්.
දශබල, පු. බුදුන්.
දශමින්, ත්‍රි. අනුවෙන් ඔබ්බෙහි වයස්වූ මහල්ලා.
දශමීස්ථ, පු. නෂ්ටකාමී තැනැත්තේ, අනුවයසින්වැඩිමහල්ලා.
දශා, ස්ත්‍රී කඩපියල්ල හෙවත් දවල්ල, බහු වචනාන්තයි, බාලාදි නානා අවස්ථා, පහන් වැටිය,
දශාකර්ෂ, පු. පාන, රෙදිකොණ
දස්‍යු, පු. සතුරා, හොරා.
දස්‍ර, පු. දෙව් වෙද්දු, ද්වි වචනයි.
දහන, පු. ගිනි.
දාක්ෂායණී, ස්ත්‍රී. බහුවචනයි, අශ්විනී ආදි නැකැත් හා තරු
දාක්ෂාය්‍ය, පු. ගිජුලිහිණියා.
දාක්ෂිණාත්‍ය, ත්‍රි. දක්ෂිණාහීයා.
දාඩිම, පු. දෙළුම් ගස, දාඩිමබ,

දාලිම, ඩාලිම යන මේ නාම යෝද වෙත්.
දාඩිමපුෂ්පක, පු. වල්එරබදුගස, යොහොඹුගස යයිද කියත්.
දාණ්ඩපාතා, ත්‍රි. දණ්ඩක්මෙන් වැඳවැටෙන්නා.
දාත, ත්‍රි. කපනලද්ද.
දාත්‍යූහ, පු. දතුඩුවා, අන්ධකාක ජලකාක නමුදු වෙත්.
දාත්‍ර, න. දෑකැත්ත.
දාන, න. හස්තිමදය.
දානව පු. අසුරයෝ.
දානවාරි, පු. දෙවියෝ.
දානශෞණ්ඩ, ත්‍රි. බොහෝ කොට දෙන්නා.
දාන්ත, පු. තපසින් වන පීඩා උසුලන තැනැත්තා, ත්‍රි. දම නයට පමුණුවන ලද්දේ.
දාන්ති, පු. ඉන්ද්‍රිය දමනය.
දාපිත. ත්‍රි. දෙවනලද්ද හෝ දෙන ලද්ද.
දාමන්, න. දෙතුන් ඥානකල පා බඳින බහන, දාමා කියා ස්ත්‍රීලිඟුද වේ.
දාමිනී, ස්ත්‍රී. බොහෝ ගෙරින් ගැටලනඑකබහන. ඔටුආදීන් පාබඳිනා රැහැනයයිද කියත්.
දාමෝදර, පු. විෂ්ණු.
දාය, පු. විවාහකාලයෙහි ලැබිය යුතු ධනය, වෘත භික්ෂාදියෙන් ලැබියයුතුද්ද.
දායාද, පු දරුවෝ, නෑයෝ.
දාර, පු. භාර්යාව.
දාරද, පු. එනම් සාවර විෂහෙදය, දරද දෙශයෙහිවූ සුප්‍රක නවිත්‍යයි-ඒ දෙශයෙහි ප්‍රසි ඔවූ විෂයයි.
දාරිත, ත්‍රි පලනලද්ද.
දාරු, පු. න. දෙව්දුරු (දෙවදාරු) න. දාව.
දාරුණ, න. මහත් භය, ඉන් යුත් දෙයෙහි තුන් ලිඟුයි, පු. නාට්‍යෝක්තියෙහි භයානක රසය.
දාරුහරිද්‍රා, ස්ත්‍රී. වෑණිවැල්.
දාරුහස්තක, පු. සැන්ද.
දාර්වාඝාට, පු. විල් ලිහිණියන් සමානවූ ආකාර ඇති සුදුවූ මුදුන් ඇති විල් ආදි කචඡ යෙහි දුගී ඉදිකොට උපදනා පක්ෂි විශෙෂයෙක්.
දාර්විකා, ස්ත්‍රී. ගොදිව්, රසඳුන් (වෑණිවැල් කෂායෙන්වූ තුත්තම්).
දාර්වී, ස්ත්‍රී. වෑණිවැල්.
දාව, පු. වනය, ලැව්ගින්න.
දාවික, ත්‍රි. දෙවිකා නදියෙහි වූයේ ස්ත්‍රීලිඟයෙහි දාවිකී යනු වේ.
දාවිධක, පු. වොලහලිඳියයි ඛ්‍යාතවූ හරිද්‍රාභවූ ගචඡය හෙවත් ගස, සුවඳ කසායයිද කියත්.
දාශ(ස), පු. කෙවුලා.
දාශපු(පූ)ර, න. සෙවෙල් අතු රෙහි වන්නාවූ කොටවියාමුරු යයි ඛ්‍යාතවූකෛවර්ති මුස්තකා නම් ද්‍රව්‍යය, ජල මුස්තා යයි කියත්, දශපු(ර) නමුදුවේ.
දාස, පු. ගැත්තා,(දාසයා). ශුද්‍රයා
දාසී, ස්ත්‍රී. නිල් ගිරිතිල්ල, දාසිය, ශුද්‍රිය.

දාසෙය, පු. ගැත්තා, (දාසයා). ශුද්‍රයා.
දිගම්බර, ත්‍රි. නග්නයා.
දිග්ධ, ත්‍රි. චන්දනාදි විලෙපන ද්‍රව්‍යය, පු. විෂ පෙව් ඊය.
දිත, ත්‍රි. කපනලද්ද.
දිතිසූන, පු. අසුරයෝ.
දිධිෂු, පු. දෙවරක් සරණ ගිය ස්ත්‍රියකගේ සැමියා.
දිධිෂූ, ස්ත්‍රී. දෙවරක් සරණයගිය ස්ත්‍රී.
දින, පු. න. දවස.
දිනාන්ත, පු. සවස.
දිව්, ස්ත්‍රී. දෙව්ලෝ, අහස.
දිව, න. දෙව්ලෝ.
දිවස, පු. දවස.
දිවස්පති, පු. ශක්‍රයා.
දිවා, අව්‍ය. දහවල්.
දිවාකර, පු. සූර්යයා.
දිවාකීර්ති, පු. කරනැවැමියා, චණ්ඩාලයා.
දිවිෂද්, පු. දෙවියෝ.
දිවෞකස්, පු. දෙවි, කෑදැති.
දිව්‍යොපපාදුක, ත්‍රි. ඖපපාතික වූයේ.
දිශ්, ස්ත්‍රී. දිශාව.
දිශ්‍ය, ත්‍රි. දිශායෙහිවූ.
දිෂ්ට, න. පුරාකෘත කුශලය, පු. කාලය.
දිෂ්ටාන්ත, පු මරණය.
දිෂ්ට්‍යා,අව්‍ය. මඟල, සතුට.
දීක්ෂාන්ත, පු. යජ්වාධිකදෙෂ නිරාසය පිණිසද ප්‍රධානයාගේ ප්‍රතිෂ්ඨා පිණිසද කරණලද යාගය.
දීක්ෂිත, පු. සොමපාන යාග යෙහි ස්වාමියා.
දීදිවි, පු. බත්. බෘහස්පති.
දීධිති, ස්ත්‍රී. හිරු රැස්.
දීන, ත්‍රි. තුවරමල, දුඃඛිත.
දීප, පු. පහන.
දීපක, පු. අසස්මෘදගම්, කළු දුරු, පාන හෝ එලිය, උකුසු, න. අර්ථාලඞ්කාර හෙදය, කොකුම්, ස්ත්‍රී. මොනරුන්ගේ සිල.
දීප්ති, ස්ත්‍රී. දීප්තිය.
දීප්‍ය, පු. පවුතල, (මොනර කුඩ ඕය.)
දීර්ඝ, ත්‍රි. දික්ද, ස්ත්‍රී, වැව.
දීර්ඝකෝශිකා, ස්ත්‍රී. තෙලියායයි ප්‍රසිද්ධ මත්ස්‍ය විශෙෂය.
දීර්ඝදර්ශින්, පු. පණ්ඩිතයා, මතු කල්දන්නා, වලසා.
දීර්ඝපෘෂ්ඨ, පු. සර්පයා.
දීර්ඝවෘන්ත, පු. තොටිල ගස.
දීර්ඝසූත්‍ර, ත්‍රි. ක්‍රියායෙහි පමා ඇත්තා.
දීර්ඝිකා, ස්ත්‍රී. පිරිය, වැව.
දුඃඛ, න. මානසිකදුක, හෙද්‍ය ගාමි විශෙෂ්‍ය වෘත්තියෙහි තුන් ලිඟුයි-"සෙව්‍යසෙවාදුඃඛා ශව බහුරූපා සොයං දුඃඛඃ සුතො ගුණඃ සර්වදුඃඛ මව්වෙකිතඃ.
දුඃෂමම්, අව්‍ය. ගැරහිය යුත් තෙහි වැටේ, "දුඃෂමම්වතීතෙ වධූඃ" යෙහෙලි තොමෝ විෂමව හෝ නින්දිතව පවත්නීය යනාදි උදාහරණයි.
දුඃස්පර්ශ, පු. හැල්කසඹිලියා.
දුඃස්පර්ශා, ස්ත්‍රී. කටුවැල්බටු.
දුකූල, න. දුහුල් පිළී.

දුග්ධ, න. කිරි.
දුග්ධිකා, ස්ත්‍රී. කිරිකවෙලු(එනම් ලතා වර්ගයක්.)
දුද්‍රුම, පු. නිල් ලූණු.
දුන්දුභි, පු. බෙරය, පසඇට.
දුරධ්ව, පු. නොමනා මග.
දුරාලභා, ස්ත්‍රී. හැල් කසඹිලියා.
දුරිත, න. පාපය.
දුරොදර, පු. දූ කෙළියෙහි තතපරයා, පරදූ, න. දූකෙළිය.
දුර්ග, පු. අසුරභෙදය, ත්‍රි. දුකසේද තයුක්ත, පර්වතාදීන් නිසා ගම නට අපහසුතැන.
දුර්ගත, ත්‍රි. දිළිඳුවූයේ.
දුර්ගති, ස්ත්‍රී. නරකය.
දුර්ගන්ධ, පු. දුගඳ.
දුර්ගසංච(චා)ර, පු. දුර්ග මාර්ගය හෝ දුර්ග ප්‍රවෙශය.
දුර්ගා, ස්ත්‍රී. උමාදෙවී.
දුර්ජන, ත්‍රි. උතුන් බිඳුවන්නා.
දුර්දින, න. වැලලිදින.
දුර්නාමක, න. අර්ශස්.
දුර්නාමන්, ස්ත්‍රී. තෙලියායයි ප්‍රසිඬ මත්ස්‍ය විශෙෂය.
දුර්බල, ත්‍රි. දුර්වලයා.
දුර්මනස්, ත්‍රි. ව්‍යාකුලසිත්ඇත්තා
දුර්මුඛ, ත්‍රි. අප්‍රියවාදියා.
දුර්වර්ණ, න. රිදී.
දුර්විධ, ත්‍රි. දිළිඳුවූයේ.
දුර්හෘද්, පු. රුසතු.
දු(ඩු)ලි, ස්ත්‍රී. ඉදුබුදෙන.
දුශ්ච්‍යවන, පු. ශක්‍රයා.
දුෂ්කෘත, න. පාපය.
දුෂ්ඨු. අව්‍ය. නින්දායෙහි, “බලස්‍ය මානසං දුෂ්ඨුයථා දුයෝධන ස්‍යච” දුයෝධන රජහුගේ සෙයින් දුර්ජනයාගේ සිත නින්දිතයි-යනාදි උදාහරණයි.
දුෂ්පත්‍ර, පු. චොරකනම් ගන්ධ ද්‍රව්‍යය, (සිඟුරු පියලි).
දුෂ්ප්‍රධර්ෂිණී, ස්ත්‍රී. හෙළබටු.
දුහිතෘ, ස්ත්‍රී. දුව.
දූත, පු. දූතයා.
දූතී, ස්ත්‍රී. ස්ත්‍රීන්කරාද පරස්ත්‍රීන් කරාද දූතකම් කොට ඇවිදින්නී.
දූත්‍ය, න. දූතකම.
දූන, ත්‍රි. තබන ලද්දේ.
දූර, ත්‍රි. දුර.
දූරදර්ශින්, පු. පණ්ඩිතයා, ඈතින් දක්නා.
දූර්වා, ස්ත්‍රී. ඊතණ.
දූෂිකා, ස්ත්‍රී. කබ.
දූෂ්‍ය, න. පිළියෙන් ගැසූ ගුඩුදිය හෙවත් රෙදිගේ.
දූෂ්‍යා, ස්ත්‍රී. පොරොද්ද-එනම් ඇතුන්ගේ මැද බැඳීමට යොදන රැහැන්.
දෘඪ, ත්‍රි. රළුද, සමර්ථ, ස්ථූල, න. අතිශය, ද්‍රව්‍යයෙහි වැටෙන කල තුන් ලිඟුයි.
දෘඪසන්ධි, ත්‍රි. දැඩිසේ ගැළපිද.
දෘති, පු. සමින්කළ දියබඳුන.
දෘබ්ධං, ත්‍රි. ගෙතූද.
දෘශ්(ශා), ස්ත්‍රී. ඇස, නුවන, දර්ශනය, ත්‍රි. නුවනැත්තා.
දෘෂද්, ස්ත්‍රී. පහණ,(ගල).
දෘෂ්ට න. ස්වචක්‍රජ පරචක්‍රජ භය. රජ සෙන්‍යයාගේ උත්කර්ෂයෙන්ද රජ වල්ලභයන්ගේ උත්කර්ෂයෙන්ද වූ භය ස්වචක්‍රජනම් වේ. පර චක්‍රයෙන් ජාතවූ ප්‍රමදීනය පර චක්‍රජ

භයනම් වේ, (සියරටින් පර රටින් උපදනා භයයි).
දෘෂ්ටරජස්, ස්ත්‍රී. පළමුදුටු ඔසප් ඇත්තී.
දෘෂ්ටාන්ත, පු. තර්ක ව්‍යාකරණාදි ශාස්ත්‍රය, උදාහරණය.
දෘෂ්ටි, ස්ත්‍රී. ඇස, නුවන, බැල්ම.
දෙව, පු. දෙවියෝ, නෘත්‍යාදි යෙහි රජ.
දෙවකීනන්දන, පු. විෂ්ණු.
දෙවකුසුම, න. කරාබු.
දෙවඛාතක, පු. න. සයංජාත පොකුණ, “දෙවඛාරසථ ජලාෂ යස්‍ය ත්‍යනෙය” දෙව්දෙරවූ ජලාශයයි සමහරු කියත් යනු දක්නා ලැබේ.
දෙවච්ඡන්ද, පු. සියක් පටක් ඇති මුතුහර.
දෙවජග්ධක, න. සුවඳ තණ.
දෙවතා, ස්ත්‍රී. දෙවියෝ.
දෙවතාඩ, පු. දෙවදැළිගස.
දෙවදාරු, පු. න. දෙව්දුරු.
දෙවද්‍ර්‍යච්, ත්‍රි. දෙවියන් කරා යන්නේ.
දෙවන, න. ක්‍රීඩා ව්‍යවහාරය, දිනනනු කැමැත්ත, පු. පසඇට.
දෙවවල්ලභ, පු. දොඹගස.
දෙවභූය, න. දෙවභාවය.
දෙවමාතෘක, පු. අහස්දියෙන් සම්පන්නවූ වීයෙන් පාලිත දෙශය හෙවත් අහස් දියෙන් පැසෙන දේශය.
දෙවර, පු. සුළුගෙයියා හෙවත් සැමියාගේ සහෝදරයා.
දෙවල, පු. යක්දෙස්සා.
දෙවසායුජ්‍ය, න දෙවතිය. හෙවත් දෙවියන් හා එකාසනයට සුදුසුබව.
දෙවසභා, ස්ත්‍රී. දෙව්සබා.
දෙවාජීවින්, පු. යක්දෙස්සා.
දෙවී, ස්ත්‍රී. මූර්වා පිණ්ඩකයයි ඛ්‍යාතවූ සුගන්ධි කුසුමය, (පික් මල්), නාට්‍යාදියෙහි බිසව.
දෙවෘ, පු. සුළුගෙයියා, (සැමියාගේ මලයා).
දෙශ, පු. දෙශය.
දෙශරූප, න. සුදුසුදෙය.
දෙහ, පු. න. ශරීරය.
දෙහලී, ස්ත්‍රී. එළිපත.
දෛතෙය, පු. අසුරයෝ.
දෛත්‍ය, පු. අසුරයෝ.
දෛත්‍යගුරු, පු. සිකුරු.
දෛත්‍යා, ස්ත්‍රී. මුරානම් ගන්ධ ද්‍රව්‍යය, (තලිස් පතුරු).
දෛත්‍යාරි, පු. විෂ්ණු.
දෛර්ඝ්‍ය, න. දික්බව.
දෛව, න. දෙවතාවන්පිළිබඳවූ තීර්ථයයි කියනලද දකුණුඅතැ ගිලි අග, පුරාකෘත කුශලය.
දෛවඥ. නැකැත්තා.
දෛවඥා, ස්ත්‍රී. ශුභාශුභ පරීක්ෂා කරන්නී.
දෛවත, පු. දෙවතාවන් සම්බන්ධවූ අහො රාත්‍රිය, මිනිස් ගණනින් අවුරුද්දක් වෙයි. දෙවියෝ.
දොලා, ස්ත්‍රී. දොලාව, බෙරුගස.
දොෂඥ, පු. පණ්ඩිතයා, වාතාදි දොස් දන්නාවෙද.

දෝෂා, අව්‍ය. රෑ, "චෞරශ්ච දෝෂායයුඃ" සොරුද රෑගියෝය යනු උදාහරණයි.

දෝෂෛකදෘශ්, ත්‍රි. වරදපමණක් දන්නේ.

දෝස්, පු. අත.

දෝහද, න. ආසාව, ස්ත්‍රීන්ගේ දොළ.

දෝහදවතී, ස්ත්‍රී. දොළඇත්තී.

ද්‍යුති, ස්ත්‍රී. බැබලීම.

ද්‍යුමණි, පු. හිරු.

ද්‍යුම්න, න. ධනය.

ද්‍යූත, පු. න. දූ කෙළිය.

ද්‍යූතකාරක, පු. දූකෙළවන්නා.

ද්‍යූතකෘත්, පු දූ කෙළවන්නා.

ද්‍යෝ, ස්ත්‍රී. දෙව්ලෝ ගොශබ්දය මෙන් වරනැගියයුතුයි. අහස.

ද්‍යෝත, පු. අව්ව, ආලෝකයෙහිද වැටේ.

ද්‍රව, පු. යුඬයෙහිපලායාම, වලලහාදීන්ගේ පරිහාසය.

ද්‍රාවන්තී, ස්ත්‍රී. මීනුග.

ද්‍රවිණ, පු. න. බලය, ධනය.

ද්‍රවිණනතර, පු. ශකතිය.

ද්‍රව්‍ය, න. භාව්‍ය හෙවත් යොග්‍ය, ගුණයන්ට ආධාර, ධනය.

ද්‍රාක්, අව්‍ය. වහායනාඑයි.

ද්‍රාක්ෂා, ස්ත්‍රී. මිදිවැල්.

ද්‍රාඝිෂ්ඨ, ත්‍රි. ඉතා දිගයනමේ අර්ථ වාචකයි.

ද්‍රාවිඩක, පු. හීන් එල්සාල්.

ද්‍රු, පු. වෘක්ෂය.

ද්‍රුකිලිම, න. දෙව්දුරු(දෙවදාරු)

ද්‍රුඝණ, පු. මුගුර, එනම් වඩුවන්ගේ මුගුරක් වැනිවූ ආයුධ විශෙෂයෙක්.

ද්‍රුණ, පු. ගෝණුස්සා.

ද්‍රුණී, ස්ත්‍රී. දියාලුව, ඉදිබුව.

ද්‍රුත, න. ඉක්මන් ද්‍රව්‍යවාචීකලැ තුන් ලිඟුයි, දියවූ, ඉටි ගිතෙල් අදිදෑ.

ද්‍රුම, පු. වෘක්ෂය.

ද්‍රුමාමය, පු. ලාකඩ.

ද්‍රුමොත්පල, පු. කිණිහිරි ගස.

ද්‍රුවය, න. ප්‍රමාණය, (රියනෙන් මිනීම).

ද්‍රුහිණ, පු. බ්‍රහමයා.

ද්‍රෝණ, පු. න. ආඪක සතර, (නැළිසොළොසෙකි)පු. කවුඩා, ද්‍රෝණ බ්‍රාහමණයා.

ද්‍රෝණකාක, පු. කෘෂ්ණකාකයා, (වනාශ්‍රය යනුද ඒමහිවැටෙන බැවින් වනකවුඩුයයි හඟිම්).

ද්‍රෝණක්ෂීරා, ස්ත්‍රී. තිඹක් දෙවිය හැකි දෙන, (තිඹ නම් සතර ලාස්සයි).

ද්‍රෝණදුග්ධා, ස්ත්‍රී. තිඹක්දෙවිය හැකිදෙන.

ද්‍රෝණදුඝා, ස්ත්‍රී. තිඹක් හෙවත් සතර ලාස්සක් දෙවිය හැකි දෙන.

ද්‍රෝණී, ස්ත්‍රී. බෙරුගස, (අවරිය), දෙණ හෙවත් ඔරුව.

ද්‍රෝහචින්තන, න. පරද්‍රෝහ සිතීම.

ද්‍රෞණික, ත්‍රි. කුරුණියක වපසරිය.

ද්ව

ද්වන්ද්ව, න. ඔබරය, යුග්මය, රහස් කටයුත්ත, මිථුනය, ස්ත්‍රීපුරුෂ

දෙදෙන, (කිසිතැනකපුංලිඟුද දක්නා ලැබේ.)

ද්වයාතිග, පු. පහවූ රජස් තමස් ගුණ ඇත්තේ හෙවත් සත්ව ගුණ ප්‍රධානවූයේ.

ද්වාදශාත්මන්, පු හිරු.

ද්වාපර, පු, තුන්වන යුගය, සැකය.

ද්වාර්, ස්ත්‍රී. දොරකඩ.

ද්වාර, න. දොරකඩ.

ද්වාරපාල, පු. දොරටුගොව්වා.

ද්වාඃස්ථ, පු. වාරපාලයා.

ද්වාස්ථිත, පු. වාරපාලයා.

ද්විගුණාකෘත, ත්‍රි. දෙසීසෑ කෙත් ආදිය.

ද්විජ, පු. පක්ෂියා, දත්, බමුණා.

ද්විජරාජ, පු. සඳ.

ද්විජා, ස්ත්‍රී. මරිචාකෘතිවූඵලඇති රේණුකායයි ප්‍රසිඬවූ ගන්ධ ද්‍රව්‍යය, (රුහැණිය හෙවත් වල්ගාමිරිස්).

ද්විජාති, පු. බ්‍රාහමණ ක්ෂත්‍රිය වෛශ්‍ය යන මොහු ද්විජාතිනම් වේ.

ද්විජිහ්ව, පු. සර්පයා, නයා.

ද්විතීයා, ස්ත්‍රී. භාර්‍ය්‍යාව.

ද්විතීයාකෘත, ස්ත්‍රී. දෙසීයක් සීසෑ කෙත් ආදිය.

ද්විප, පු. ඇතා.

ද්විපාද්‍ය, පු. ද්විගුණ දඬුවම.

ද්විරද පු. ඇතා.

ද්විරේඵ, පු. බඹරා.

ද්විෂ්, පු. සතුරා.

ද්විසීත්‍ය, ත්‍රි. දෙසීයක් සෑ කෙත් ආදිය.

ද්විහල්‍ය, ත්‍රි. හී දෙකක් සෑ කෙත්

ද්විහායනී, ස්ත්‍රී. දෑවුරුදු වූ දෙන.

ද්වීප, න. දිවයින.

ද්වීපවතී, ස්ත්‍රී නදිය.

ද්වීපින්, ත්‍රි. දිවියා.

ද්වේෂණ, පු. සතුරා.

ද්වේෂ්‍ය, ත්‍රි. ද්වේෂයට සුදුස්සා.

ද්වෛධ, න. විප්‍රකාරය.

ද්වෛප, ත්‍රි. දිවි සමින් වළඳනා රථය.

ද්වෛමාතුර, පු. ගණදෙවි.

ද්ව්‍යෂ්ට, න. තඹ.

ධ

ධට, පු. තරාදිය.

ධත්තූර, පු. හත්තනගසධුස්තූර, ධුස්තූර ධුස්තූර කියාද පාඨයෝ වෙත්.

ධන, න. ධනය.

ධනඤ්ජය, පු. ගිනි.

ධනද, පු. වෙසමුණු.

ධනහරී, ස්ත්‍රී. චොරක නම් ගන්ධ ද්‍රව්‍යය, (සිගුරු බියලි).

ධනාධිප, පු. වෙසමුණු.

ධනින්, ත්‍රි. ධනවත් අය.

ධනිෂ්ඨා, ස්ත්‍රී. දෙනටේ නැකත.

ධනුර්ධර, ත්‍රි. දුනුවායා.

ධනුඃපට, පු. පියල්, (කිරිපලු රුක), ධනුස්ය පටය කියා ව්‍යස්ත කොට නාම වයක්ද දක්වනලදී.

ධනුෂ්මත්, ත්‍රි. දුනුවායා.

ධනුස්, න. එනම් නවවනරාශිය, පු. න. දුන්න.

ධන්‍ය, ත්‍රි. පිණැත්තා.
ධන්ව, න. දුන්න.
ධන්වන්, පු. පැන් නැති හෝ පැන් දුරු පෙදෙශ.
ධන්වයාස, පු හැල්කසාඹිලියා.
ධන්වින්, ත්‍රි. දුනුවායා.
ධමන, පු. බටදඬුව
ධමනි, ස්ත්‍රී. වායුවහවූ සුසිරවත් වූ නහර.
ධමනී, ස්ත්‍රී. හට්ටවිලාසිනී නම් ගන්ධ ද්‍රව්‍යය, නලිනී නම් ගන්ධ ද්‍රව්‍යයයිද පැණේ.
ධම්මිල්ල, පු. සැරසූ කොඬය.
ධර, පු. පර්වතය.
ධරණී(ණි), ස්ත්‍රී. භූමිය.
ධරා, ස්ත්‍රී. භූමිය.
ධරිත්‍රී, ස්ත්‍රී. භූමිය.
ධර්ම, පු. න. පුණ්‍යය, පු. යමරජ, න්‍යාය හෙවත් යුක්ති ස්වභාව, ආචාර, සොමපානයකරන්නා.
ධර්මචින්තා, ස්ත්‍රී. දහම් සිතීම.
ධර්මධ්වජින්, පු. ජීවත්වීම පිණිස ජටාදි තවුස් ලිඟධාරි වූයේ.
ධර්මපත්තන, න. ගම්මිරිස්.
ධර්මරාජ, පු. යමරජ, බුදුන්.
ධර්මසංහිතා, ස්ත්‍රී. ස්මෘතිශාස්ත්‍රය, (මනු ආදීන් විසින් කරණලද ධර්ම ශාසන ශාස්ත්‍රයයි.
ධර්ෂිණී, ස්ත්‍රී. පතිව්‍රතා නැත්තී.
ධව, පු. සැමියා, දූවගස, මනුෂ්‍ය, ධූතී.
ධවල. පු. සුදුපැහැ, ඉන් යුත් දෙයෙහි තුන් ලිඟුයි.
ධවලා, ස්ත්‍රී. සුදු දෙන/
ධාතකී, ස්ත්‍රී. මලඉත්ත, රුක, මේ වනාහී රතු මල් ඇති රුකෙකි, (මයිල)
ධාතු, පු. හිරියල්, මනොසිලා, රන්, තඹ ආදිය. සෙම් පිත් ආදිය, රසරක්තාදිය, පෘථුවි ආදි පඤ්චමහා භූතය, එම භූත යන් ඇසුරුකොට පවත්නාවූ ගන්ධාදි ගුණය, චක්ෂුරාදිඉන්ද්‍රිය ශබ්දයන්ගේ උත්පත්තිස්ථානය හෙවත් භූසත්තායාං යනාදි ශබ්ද මූලය.
ධාතුපුෂ්පිකා, ස්ත්‍රී. මලඉත්තමේ රතුමල් ඇති රුකෙකි(මයිල).
ධාතෘ, පු. බ්‍රහමයා.
ධාත්‍රී, ස්ත්‍රී. කිරිමවු, වැදූ මව් ඇඹුලු හෙවත් (නෙල්ලි).
ධානා, ස්ත්‍රී. බැදියවාදිය.
ධානුෂ්ක, ත්‍රි. දුනුවායා.
ධාන්‍ය, න. වී ආදි ධාන්‍ය.
ධන්‍යාක, න. කොතඹුරු. (කොත්තමල්ලි)
ධාන්‍යාම්ල, න. කාඩි.
ධාමන්, න. ගේ, ශරීරය, රශ්මිය, තෙජස්.
ධාමාර්ගව, පු. මහ වැටකොළු, සැබෝගස.
ධාෂ්‍යා, ස්ත්‍රී. ගිනිදල්වනකල කියන වෙදය.
ධාරණ, න. ඇත්, අස් ආදි සියලු වාහන.
ධාරණා, ස්ත්‍රී. න්‍යාය පථයෙහි හෙවත් සුදුස්සෙහි පැවැත්ම.
ධාරා, ස්ත්‍රී, අශ්වයන්ගේ ආස්කන්දිතය, ධෞරිතය, රෙචිතය, වල්ගිතය, පලුතයයි කියනල ද (පස).

ධාරාධර, පු. මෙඝය.
ධාරාසම්පාත, පු. තද වැස්ස.
ධාර්තරාෂ්ට්‍ර, පු. කළුපාතුඩු ඇති හංසවිශෙෂය.
ධාවනී, (නි) ස්ත්‍රී. පුස්වැන්න.
ධික්, අව්‍ය. "ධික්ත්වාං නාධනාහීං අනධ්‍යයනශීලම්" නොහදාරණ සුලුවූ නැළියයුතුවූ නානොපතම්. යනාදියෙහි නිර්භර්ත්සනාර්ථයෙහි හෙවත් නිඥවෙන් භයගැන්වීම් අර්ථයෙහිද, "ධික් ලොකමීශ්වරභක්තම්" ඊශ්වර භක්ති රහිත ජනයාට නිඥ වේවා යනාදියෙහි නිඥාර්ථයෙහිද වේ.
ධික්කෘත, ත්‍රි. නිර්භර්ත්සිතයා හෙවත් අපකාර බසින් නිඥකොට පහකරණලද්දේ, නින්දිත ක්‍රමය.
ධිෂණ, පු. බෘහස්පතී.
ධිෂණා, ස්ත්‍රී. බුද්ධිය.
ධිෂ්ණ්‍ය, න. ස්ථානය, ගේ, තරුව, ගිනි.
ධී, ස්ත්‍රී. බුද්ධිය.
ධීන්ද්‍රිය, න. බුද්ධීන්ද්‍රිය, "මනඃ කර්ණෞ තථා නෙත්‍රෙ රසනාච ත්වචා සහ නාසිකාචෙති ෂට් තානි ධීන්ද්‍රියානි ප්‍රචක්ෂතෙ" මනසය, කන්ය, නෙත්ය, දිවය, සිවිය, නාසය යන සතැන පිළිබඳව උපදනා විඥනය උපදවන්නාවූ ඉන්ද්‍රිය.
ධීමතී, ස්ත්‍රී නැණැත්තී.
ධීර, න. කොකුම්.
ධීවර, පු. කෙවුලා.
ධීශක්ති, ස්ත්‍රී. බුද්ධිබලය.
ධීසචිව, පු. මන්ත්‍රියා.
ධුත, ත්‍රි. ඊෂත්කම්පිතදෑ(මදක් සැලෙනදෑ)
ධුනී, ස්ත්‍රී. නදිය.
ධුර්, ස්ත්‍රී. වියදඬ.
ධුරංධර, පු. විය උසුලන්නා.
ධුරීණ, පු. වියඋසුලන ගොණා.
ධුර්ය, පු. විය උසුලන ගොණා.
ධුවිත්‍ර, න. යාගාදියෙහි ගිනිදැල් වීමට පවන්සලන සම්ත්කළ විජිනිය.
ධූත, ත්‍රි. හරණලදදෑ.
ධූපායිත, ත්‍රි. තවනලද්දේ.
ධූපිත, ත්‍රි තවනලද්දේ.
ධූමකෙතු, පු. ගිනි, උත්පාතය, හෙවත් අශුභ ප්‍රකාශකරන්නාවූ තාරකාරූසක්.
ධූමයොනි, පු. මෙඝය.
ධූමල, පු. දුම්පැහැඉන් යුත් දෙයෙහි තුන්ලිඟුයි.
ධූම්‍යා, ස්ත්‍රී. ධූමයන්ගේ සමූහය.
ධූම්‍යාට, පු. සව්හනම් පක්ෂියා (එනම් නීලපක්ෂි වර්ගයෙකි).
ධූම්‍ර, පු. දුම්පැහැ, ඉන්යුත් දෙයෙහි තුන්ලිඟුයි.
ධූර්ජටි, පු. ඊශ්වරයා.
ධූර්ත, පු. දූකෙළින්නා, හත්තනගස, ත්‍රි. ප්‍රතාරණශීලියා, හෙවත් රැවටිල්ලෙන් අනුන් බැඳගන්නා.
ධූර්වහ, පු. විය උසුලන ගොණා.
ධූලි, ස්ත්‍රී. රජස්.
ධූසර, පු. මදක් පඬුපැහැඉන් යුත් දෙයෙහි තුන්ලිඟුයි.
ධෘති, ස්ත්‍රී. දැරීම, ධෛර්‍ය්‍යය.
ධෘෂ්ට, ත්‍රි. නොහික්මුණු හෝ විළි නැති අය.

ධාෂ්ණජ්, ත්‍රි. නොහික්මුනු හෝ විලි නැති අය.

ධාෂ්ණි, පු. හිරුරැස්.

ධෙනු, ස්ත්‍රී. අලුතවැදූ දෙන.

ධෙනුකා, ස්ත්‍රී. ඇතිනී, අලුතවැදූ දෙන.

ධෙනුෂ්‍යා, ස්ත්‍රී. ණයටපිණිස බැම්මේ සිටින එළදෙන.

ධෛනුක, න. දෙනුන් සමූහය.

ධෛවත, පු. තැතින් හෝ බොටුවෙන් හෝ නැගාවූ එනම් ස්වරවිශෙෂය. මෙය බොටුවෙන්වූකලී "අශ්වසතු ධෛවතංරෞති" යනු වචන හෙයින් අශ්වයෝ නගත්.

ධෞරණ, න. ඇත් අස් රිය ආදි යානාව, අශ්වයන්ගේ ගමන් විශෙෂයෙක්.

ධෞරිතක, න. යම්බඳු ගමන් වේගයකින් පීඩිතවූ අශ්වයෙක් ශබ්දය නොඅසාද නොපෙණේද අසුන්ගේ එබඳුවූ සුහුඬගමනට ආස්කන්දිතයයි කියත්. ඒ ආසකන්දිතනම් ගමන් වේගයට අධිකවූ ගමන්වේගය.

ධෞරෙය, පු. වියඋසුලනගොණා.

ධ්‍යාම, න. සුවඳ තණ.

ධ්‍රැව, පු. උත්තානපාද රජුගේ පුත්‍රවූ නිශ්චලභාවයෙන් තාරකා ස්වරූපවූ එනම් රජ. අශ්වත්තරුවයයිද කියත්. න. නිශ්චිතය. ත්‍රි. නිත්‍යය, සදාකාලිකදෑ, කණුව.

ධ්‍රැවා, ස්ත්‍රී. අස්වැන්න, හස්තප්‍රමාණවූ යාගභාජන විශෙෂයෙක්.

ධ්වජ, පු. න. ධවජය.

ධ්වජිනී, ස්ත්‍රී. චතුරඞ්ගිනීසෙනාව.

ධ්වනි, පු. හඬ.

ධ්වනිත, ත්‍රි. ශබ්දකළදෑ, න. මෙඝනාදය.

ධ්වස්ත, ත්‍රි. ගිලිහුනුදෑ.

ධ්වාඞ්ක්ෂ, පු. කවුඩා, දියකාවා, ගෘහය, හිඟන්නා, කපුඇට ගරණ යන්ත්‍රය.

ධ්වාන, පු. හඬ.

ධ්වාන්ත, න. අන්ධකාරය.

න

න, අව්‍ය. අභාවයෙහි.

නකුලෙෂ්ටා, ස්ත්‍රී. රුත්ත.

නක්තක, පු. මාලුකඩරෙද්ද.

නක්තම්, අව්‍ය. රෑ.

නක්තමාල, පු. කරඳගස.

නක්‍ර, පු. කිඹුලා.

නක්ෂත්‍ර, න. තාරකාව.

නක්ෂත්‍රමාලා, ස්ත්‍රී. සත්විසිඇටක් ඇති මුතුහර.

නක්ෂත්‍රෙශ, පු. සඳ.

නඛ, න. එනම් ගන්ධද්‍රව්‍යය, ස්ත්‍රීලිඞ්ගයෙහි නඛී. පු. න. නිය පොත්ත.

නග, පු. ශෛලය, වෘක්ෂය.

නගරී, ස්ත්‍රී නුවර.

නගෞකස්, පු. පක්ෂියා.

නග්න, ත්‍රි. නග්නයා.

නග්නහු, පු. සහල් ආදියෙන් කළ රුබිජු,

නග්නිකා, ස්ත්‍රී. අටහැවිරිදි කන්‍යාව.

නට, පු. නටන්නා, තොටිලගස.

නටන, න. නැටුම්.

නටී, ස්ත්‍රී. නලීනම් ගන්ධද්‍රව්‍ය (පබළු පැල).

නඩ, පු බටදඹුව, නලකියාද වේ

නඩ්‍යා, ස්ත්‍රී. බටසමූහය.

නඩ්වත්, ත්‍රි. බට බොහෝවූ දෙශය.

නඩ්වල, ත්‍රි. බට බොහෝවූ දෙශය.

නත, ත්‍රි. වක්වූදෑ.

නතනාසික ත්‍රි. තැපලි නාසා ඇත්තා.

නදී, ස්ත්‍රී. නදිය.

නදීමාතෘක, පු. ගඟදියෙන් සම්පන්නවූ වීයෙන්පාලිත දෙශය. (ගඟ දියෙන් පැසෙන දෙශය).

නදීෂ්ණ, පු. කුඹුක්.

නද්ධ්‍රී, ස්ත්‍රී. වරමඳු හෙවත් සමින් කළ රැහැණ.

ननान्द, ස්ත්‍රී. පුරුෂයාගේ සහොදරී.

නනු. අව්‍ය. ප්‍රශ්න, අවධාරණ, අනුඥා, අනුනය, ආමන්ත්‍රණ, විරුද්ධකථා, යනමේ අර්ථයන්හි වේ. "නනු ඉයං සන්නිහිත චෙත්‍රාසනා" මෝතොමෝ වේවැලින්කළ ආසනඇත්තී නොවේද? යනාදියෙහි ප්‍රශ්නාර්ථයි "නනු අයං යොගී" මේ තෙම තාපසමැයි යනාදියෙහි අවධාරණයි "නනුගච්ඡ" එසේ නම් යව. යනාදියෙහි අනුඥයි හෙවත් අනුදැනීමයි. "නනු කොපං මුඤ්චදයාංකුරු" කොපය මුඳුවා, කරුණාකෙරේවා යනාදියෙහි අනුනයයි. හෙවත් නැලවිල්ලයි "නනුරාජන්" භවත් රජ්ජුරුවෙනි. යනාදියෙහි ආමන්ත්‍රණයි. "නනු එවං මන්‍යසෙ නර්හිකිමපිනස්‍යාත්" මෙසේ සිතන්නෙහි නොවේද. එසේකල කිසිවක්නැත්තේය. යනාදියෙහි විරුද්ධ කථාවෙහි වේ.

නන්දක, පු. විෂ්ණුගේ කඩුව.

නන්දන, න. ශක්‍රයාගේ උයන.

නන්දිවෘක්ෂ, පු. කිරි ඇත්තාවූ බෝගස්හා සමානවූ එනම් රුක. (මහරියයි කියත්)

නන්ද්‍යාවර්ත, පු. වටආකාර ඇති රජගෘහ භෙදයක්.

නපුංසක, පු. න. ගැහැණියාද පිරිමියාද නොවූයේ "ස්තනකෙශවතීනාරී ලොමශඃපුරුෂඃ ස්මෘතඃ. උභයොරන්තරං යච්ච තදභාවෙ නපුංසකම්" යනුකී හෙයින් පියයුරුහා කෙශඇත්තී ස්ත්‍රීයයි රැවුලඇත්තේ පිරිමියායි ඒ දෙකම නැත්තේ නපුංසකයි.

නප්ත්‍රී, ස්ත්‍රී. පුතාගේහෝ දුවගේ හෝ දූවූ මිනිබිරී.

නභස්, පු. නිකිණිමස. න. අහස.

නභඃසංගම, පු. පක්ෂියා.

නභස්‍ය, පු. බිනරමස.

නභස්වත්, පු. සුලඟ.

නමස්, අව්‍ය වැඳීමෙහි.

නමසිත, ත්‍රි. පුදනලද්දේ.

නමස්කාරී, ස්ත්‍රී. නිදිකුඹ, දඬිඹුදින්නරුවයයි මීට සිංහල නමකි.

නමස්‍යා, සත්‍රී. පිදීම.
නමස්සිත, ත්‍රි. පුදනලද්දේ.
නමුචිසූදන, පු. ශක්‍රයා.
නය, පු. නීතිය.
නයන, න. ඇස.
නර, පු. මිනිසා.
නරක, පු. නිරය.
නරවාහන, පු. වෙසමුණු.
නර්තකී, සත්‍රී. නටන්නිය.
නර්තන, න. නැටුම්.
නර්මදා, සත්‍රී. එනම් නදිය.
නර්මන්, න. වලලහාදීන්ගේ පරිහාසය, (සෙල්ලම).
නලකූබර, පු. වෙසමුණුගේපුතු.
නලද, න. සුදුමල්ඇති සැවැන්න මුල්.
නල (ඩ) මීන, පු. ඉස්සා.
නලින, න. පියුම්.
නලිනී, සත්‍රී. නෙලුම්විල, නඩිනී නමුදුවේ.
නලී, සත්‍රී. එනම් ගන්ධද්‍රව්‍යය, (පබලු පැල).
නල්ව, පු. රියන් හාරසියය.
නව, ත්‍රි. අලුත්දෑ.
නවදල, න. අලුත් පියුම්පෙති.
නවනීත. න. එදවස් මිදුදීයෙන් හෝ කිරෙන් හෝ අලුත නගාගත් නොදැවූ වෙඬරු.
නවමාලිකා, සත්‍රී. සිනිද්ද, (ලතා ජතියක්).
නවසූතිකා,සත්‍රී. අලුතවැදූදෙන.
නවාම්බර, න. නොසේදූපිළි.
නවීන, ත්‍රි. අලුත්දෑ.
නවෝද්ධෘත, න. එදවස් මිදු දීයෙන් හෝ කිරෙන් හෝ අලුත නගාගත් නොදැවූ වෙඬරු "ලොණී" යනු ප්‍රාකෘත භාෂායි
නව්‍ය, ත්‍රි. අලුත්දෑ.
නෂ්ට,ත්‍රි (යුද්ධයෙන්)සැඟවීගියේ.
නෂ්ටචෙෂ්ටතා,සත්‍රී. සිහිමූලාබව.
නෂ්ටාග්නි, පු. ප්‍රමාදදීයෙන් නටුවාවූ වෛතානිකාග්නිය හෙවත් යාගගිනි ඇත්තේ.
නසතින, පු. නැහැලනුලූගොණා
නස්‍යොත,පු නැහැලනුලූ ගොණා
නහි, අව්‍ය අභාවය හෙවත් නොවීම.
නාක, පු. දෙව්ලොව, අහස.
නාකු, පු. තුඹස.
නාකුලී, සත්‍රී. රුත්ත, අරත්ත.
නාග, පු, ඇතා, නාගයා,නාරන්, නාකෙසරු,තපුර, නාගවල්ලී, මෙසමුසනක, කළුතුඹ, (කළුඊයම්) උත්තර පදයෙහි සිටිමේ නාගශබ්දය ශ්‍රෙෂ්ඨාර්‍ථවාචකයි.
නාගකෙසර,පු. නාකෙසුරු. මින් හස්තිපර්‍ය්‍යාය පූර්‍වවූ කෙසර ශබ්ද නාකෙසුරෙහි වැටෙතියි දතයුතු.
නාගජිහ්විකා, සත්‍රී. රක්(මනොසිල).
නාගබලා, සත්‍රී. කැලියගස.
නාගර, න. කෙසාටිය, සිද්දිහුරු, ත්‍රි. විදග්ධ, නුවර උපන්.
නාගරඞ්ග, පු. සීන්නාරන්ගස.
නාගලොක, පු. නාලොව.
නාගවල්ලි, සත්‍රී. බුලත්වැල.
නාගසම්භව, න. සිඳුරම්.
නාගාන්තක, පු. විෂ්ණුගේ වාහනය. (ගුරුළා)

නාට්‍ය, න. නාට්‍යය (නැටුම්, ගී, වැයුම්, තුන.)
නාඩින්ධම, පු. රන්කරු.
නාඩී, සත්‍රී. වායුවහවූ සුසිරවත්වූ නහර, තෘණාදීන්ගේ දඬ, නළය, ෂට්ක්ෂණය හෙවත් ඝටිකා කාලය.
නාඩීව්‍රණ; පු. නිතර වැගිරෙන වණය.
නාථවත්, ත්‍රි. අනුන් අයත්වූයේ.
නාද, පු. හඬ.
නාදෙයී, සත්‍රී. තිටිහිග; බලූදඹ, සීන්නාරන් ගස, (දියදඹයයි කියත්) දියහොමුගස.
නානා, අව්‍ය. අනෙකාර්‍ථ උභයාර්‍ථ වර්ජනාර්‍ථයන්හි වේ. "නානාවිධාජනාඃ" නොයෙක් ආකාර ජනයෝ යනාදි තන්හි අනෙකාර්‍ථයි "නානාවිධං න සජ්ජෙත" උභය විධියෙන් නොසැරසෙන්නේය යනාදි තන්හි උභයාර්‍ථයි."නානාසම්භූනා" ඊශ්වරයාගෙන් තොරයි
නානාරූප,ත්‍රි. ජන්වැදෑරුම්වූවා
නාන්දිකර, ත්‍රි. සතුතිවිශෙෂවාදී වූයේ
නාන්දිවාදීන්, ත්‍රි. සතුතිවිශෙෂවාදියා.
නාපිත, පු. කරනවැමියා.
නාභි, සත්‍රී රියනැබ. පු. ක්ෂත්‍රියයා, ප්‍රධානරජ.
නාම, අව්‍ය. ප්‍රාකාශ්‍ය හෙවත් ප්‍රසිඩිය, සම්භාවතාය, ක්‍රොධය, සංචෙශාභිකාරයයි කියනලද උපගමය, නින්‍දාය යනමෙහිවේ, "හිමාලයොනාම නගාධිරාජඃ" හිමාලයයි ප්‍රසිඩ පර්‍වතරාජයෙක්ය. යනාදියෙහි ප්‍රාකාශ්‍යයි. "භවිෂ්‍යති යුද්ධංනාම" කිසිසේත් යුද්ධයෙක් වන්නේය යනාදියෙහි සම්භාවතායි. "මම වෛරී රාවණොනාම පාපඃ" මාගේ වෛරීතෙමේ රාවණා නම් පාපතෙමේයි, යනාදියෙහි ක්‍රොධය "ශත්‍රොසකාශාත්ගෘහ්ණාති නාම" සතුරාවෙතින් ගන්නේමද යනාදීයෙහි වෙෂාභිකාරයයි කියනලද උපගමයයි.
නාමධෙය, න. නම.
නාමන්, න. නම.
නායක, ත්‍රි. සවාමියා
නාරක, පු. නිරය.
නාරාච, පු. ලොහමය ඊය.
නාරාචි, සත්‍රී. රන්කරුවන්ගේ තරාදිය"තරාජු"යනු මරාටියි.
නාරායන; පු. විෂ්ණු.
නාරායණී, සත්‍රී. ශතාවාරිය.
නාරිකෙර, පු. පොල්,නාරිකෙල නමුදු වේ.
නාරී, සත්‍රී. ගැහැණි.
නාල, න. තණ ආදියෙහි දඬ, ත්‍රි. පිදුරු ආදියේ දඬු. සත්‍රීලිඟයෙහි නාලා නාලී යන නාමයවේ..
නාලා: සත්‍රී. පියුම් ආදියේ දඬු.
නාවික, පු. නැවියා.
නාව්‍ය, ත්‍රි. නැවෙන් එතරවිය යුතු තැන.
නාශ, පු. මරණය.

නාසත්‍ය, පු. දෙව්වෙද්දු, විවුව නයි.

නාසා, ස්ත්‍රී උඩුකුඹුව. "වාරසන මෙහා පරිසපීතස්‍ය දාරුණඃ" යනු වචන බැවින් දොරේ ඉහල පිහිටි ලීකැබැල්ලට නමි. නාසය.

නාසිකා, ස්ත්‍රී නාසය.

නාස්තිකතා, ස්ත්‍රී. මිථ්‍යාදෘෂ්ටිය.

නිඃකාන්ත, ත්‍රි. නික්මවූයේ.

නිඃශලාක, පු. විජනස්ථානය.

නිඃශේෂ, ත්‍රි. නොඅඩුද.

නිඃශෝධ්‍ය, ත්‍රි. කිළිටිහළද.

නිඃශ්‍රේණි (ණී), ස්ත්‍රී. දඬුහිණ.

නිඃශ්‍රේයස, න. නිර්වාණය.

නිඃසම්ම්, අව්‍ය. ගැරහිය යුතු දෙයෙහි "නිඃසමං වකතිමෙ මූර්ඛඃ" මොඩයා මට නොසමවූ පරිද්දෙන් හෝ නින්දිත දෙයක් හෝ කියයි යනාදි උදාහරණයි.

නිඃසරණ, න. ගෘහාදීන් ඉදිරිය.

නිඃස්ව, ත්‍රි. දිළිඳුවූයේ.

නිකට, ත්‍රි සමීපය.

නිකර; පු. සමූහය.

නිකෂීණ, න. නුවරාදියෙන් පිට ත ප්‍රදෙශය "සාමීචීන වාසස්ථානස්‍ය" යනු දක්නාලදහෙයින් මනා අය වසනතැනටනමි.

නිකෂ, පු. උරගල.

නිකෂා, අව්‍ය. සමීපය, මධ්‍යය යන අර්ථයි "නිකෂාගිරිසංගෙව ව" උමානොමෝ ඉසුරුවෙත යි යනාදි උදාහරණයි.

නිකෂාත්මජ, පු. රාක්ෂසයා.

නිකාම, න. කැමතිසේ යන අර්ථයි, ක්‍රියාවිශෙෂණයි.

නිකාය, පු. සධර්මීන්ගේ සමූහය.

නිකාය්‍ය, පු ගෙය.

නිකාර, පු අපකාරය, ධාන්‍යෝත්ක්ෂෙපය හෙවත් වී ආදිය හුලංකිරීම.

නිකාරණ, න. මැරවීම.

නිකුඤ්චක, පු කුඩබය හෙවත් පතෙන් සතරෙන්කොටස.

නිකුඤ්ජ, පු. න. ලතාදීන් හාත්පස වැසුනු ලෙන, පර්වතාදීන්ගේ ගැඹර.

නිකුම්භ, පු දත්තගස.

නිකුරම්බ, න. සමූහය.

නිකෘත, ත්‍රි. පරිභවකලේ, උපද්‍රවකොළේ, දුරුකොළේ, වචාකොළේ, නීචයා, කපටියා, වංක අදහස් ඇත්තා.

නිකෘති, ස්ත්‍රී. සටබව.

නිකෘෂ්ට, ත්‍රි. නින්දිතයා.

නිකෙතන, න. ගෙය.

නිකොචක, පු. රුකගුනුගස.

නික්වණ. පු. වීණා කින්නාරම් ආදියේ හඬ.

නික්වාණ, පු වීණා කින්නාරම් ආදියේ හඬ.

නිඛර්ව, පු. කෙළලක්ෂය.

නිඛිල, ත්‍රි. නොඅඩුද.

නිගඩ, පු. න. ඇතුන් බඳිනදම.

නිගද, පු. කීම.

නිගම, පු. වෙළඳම, නුවර, වෙදය.

නිගාද, පු. කීම.

නිගාර, පු. ගරණය එනම් අභ්‍යවහාරයයි (කෑමගිලීම).

නිගාල, පු. අසුන්ගේ ගෙල සමීපය.

නිග්‍රහ, පු. අනුග්‍රහකිරීම හෙවත් අහිතවැළකීම පෙරදැරිකොට ඇති හිතසැපසීම් සවරූපවූ යම් භාරගැණීමක්වේද එය නොකිරීමයි.

නිඝ, පු. උසහා විසාලත්වය සමව පවත්නා වෘක්ෂාදිය.

නිඝස, පු. අනුභවය.

නිඝන, ත්‍රි. අයත්මාත්‍රය හෙවත් අඝිතිකම.

නිචුල, පු. දියම්දෙල්ල ගස.

නිචොල, පු. වහන්තරුව හෙවත් වීණා ඒලාදිය වසන වස්ත්‍රය.

නිජ, ත්‍රි. ස්වකීය, නිත්‍යය.

නිතම්බ, පු. ස්ත්‍රීන්ගේ උකුල, පිට පස.

නිතම්බිනී, ස්ත්‍රී. මහත්වූ නිතම්බ ප්‍රදෙශය ඇති ස්ත්‍රී.

නිතාන්ත, න. අතිශයාර්ථයි, ද්‍රව්‍යවාචිවූයේ තුන්ලිඟුයි.

නිත්‍ය, ත්‍රි. සදාකාලිකද, න. නිරන්තරය.

නිදාඝ, පු. ග්‍රීෂ්මකාලය, ධාදිය.

නිදාන, න. මුල්කාරණය, රෙග හෙතුව.

නිදිග්ධ, ත්‍රි. රැස්කළද.

නිදිග්ධිකා, ස්ත්‍රී. කටුවැල්බටු.

නිදෙශ, පු. ආඥව.

නිද්‍රා, ස්ත්‍රී. නින්ද.

නිද්‍රාණ, ත්‍රි. නිදිගත්තේ.

නිද්‍රාලු, ත්‍රි. නිදනසුලුවූයේ.

නිධන, පු. න. වංශය, මරණය;

නිධි, පු. "පද්මොස්ත්‍රියාං මහාපද්මඃ ශඞ්ඛොමකර කච්ඡපෞ මුකුන්ද කුන්ද නීලාශ්ච ඛර්වශ්ච නිධයොනව"යි කියනලද පද්මය, මහාපද්මය, ශංඛය, මකරය, කච්ඡපය, මුකුන්දය, කුන්දය, නීලය, ඛර්වයයි නවවිධවූ නිදන්.

නිධුවන, න. මෛථුනය.

නිධ්‍යා, න. බැලීම.

නිනද, පු. හඬ.

නිනාද, පු. හඬ.

නින්දා, ස්ත්‍රී. නුගුණකීම.

නිවාප, පු. න. මළපියන් උදෙසා දෙන දානය

නිපඨ, පු. හැදෑරීම.

නිපාඨ, හැදෑරීම.

නිපාතන, න. පාතවැටීම.

නිපාන; න. "කූපසමීපෙ යොජලාශයඃ කූපොඩෘතාම්බුස්ථාපනීය ශිලාදිරචිතො ගර්තඃ යත්‍රත්‍යං ජලං සුඛෙන ගොමහිෂාදයඃ පිබන්ති" යනු වචන හෙයින් අනායාසයෙන් ගවාදීන් පැන් බොනසේ ළිඳෙන් නැගූ දිය රඳාසිටීමට ළිඳ සමීපයේ ගල් ආදියෙන්කළවළ, ළිඳ.

නිපුණ, ත්‍රි. ක්‍රියායෙහි දක්ෂයා .

නිබන්ධ, පු. මලමූත්‍රබඩය.

නිබන්ධන,න. තැනබඳින ඇණය

නිබර්හණ, න. මැරවීම.

නිභ, ත්‍රි. උත්තරපදයෙහිවූ මේ පදය සමානතා කියයි (ත් මෙසේයි. "පද්මනිභම්" යන මෙහි පද්ම යනු පූර්වපදයි, නිභ යනු උත්තරපදයි එහෙයින් පද්මයක් සමානයයනු කියයි.

නිභෘත, ත්‍රි. නික්මුනු අය.

නිමිත්ත, න. හෙතුව, ලකුණ.

නිම්න, ත්‍රි. ගැඹුරුද්ද.
නිම්නගා, ත්‍රි. නදිය.
නිම්බ, පු. කොසඹගස.
නිම්බතරු, පු. එරබදුගස.
නියති, ස්ත්‍රී. පුරාකෘත කුශලය.
නියන්තෘ, පු. රියැදුරා, හික්මවන්නා.
නියම, පු. නිත්‍යයෙන් නොකොට ආගන්තුකවශයෙන් හෙවත් පැමිණිකල් වශයෙන් කරණ උපවාසාදි ව්‍රතය, පොරොන්දුව, ගිවිසුම.
නියාමක, පු. නියමුවා. (ඔරුපදින්නා) "නියාමකඃ පොතවාහෙකර්ණධාරෙ නියන්තරි" යනු කොශාන්තර හෙයින්, නැව් වෙළඳය, කැවිය, රියැදුරුයයන මොවුන් කෙරෙහිද වේ.
නියුත, න. දශලක්ෂ සංඛ්‍යාව
නියුධ, න. මල්ලයුධය.
නියොජ්‍ය, පු. ගැත්තා (දාසයා).
නිර්, අව්‍ය. නිශ්චය, නිෂේධය, යනමෙහි වේ. "නිරුක්තම්" නිශ්චයෙන් කියනලද යනාදියෙහි නිශ්චයයි "නිර්ධනො රාජා" රජතෙමේ දිළිඳුයි යනාදියෙහි නිෂේධයි.
නිරන්තර, ත්‍රි. ඝනද්ද.
නිරය, පු. නරකය.
නිරර්ගල ත්‍රි. අනිවාරිතද්ද.
නිරර්ථක, ත්‍රි. ව්‍යර්ථද්ද.
නිරවග්‍රහ, ස්ත්‍රී. ස්වප්‍රධානවූයේ හෙවත් අනුන් අයත්නුවූයේ.
නිරසන, න. බැහැරලිම.
නිරස්ත, ත්‍රි. සුහුව බණන තෙපුල්, නිරාකෘතවූයේ හෙවත් බැහැරකළේ.

නිරාකරිෂ්ණු, ත්‍රි දුරුකරනසුලුවූයේ.
නිරාකෘත, ත්‍රි. බැහැරකළේ.
නිරාකෘති, ස්ත්‍රී. බැහැරලීම. පු. වෙදාධ්‍යයන රහිතවූයේ.
නිරාමය, ත්‍රි. නිරොගියා.
නිරීෂ (ශ), න. නඟුල්පෝරුව හෝ, හීව ල.
නිර්ඍති, ස්ත්‍රී කාලකන්නිය, "නිශීතාඃ සෘතිශ්‍රීණාය ස්‍යාඃ" යනු නිඝවචන හෙයින් ඉක්මගියාවූ කරුණාතොමෝ යමක්හටද ඕතොමෝ නිර්ඍතිනම්.
නිර්ගුණ්ඩී, ස්ත්‍රී. කලුමල්ශෙඵාලිකා(කළුතලායයිදකියත්) නිකගස, මෙහි නිර්ගුණ්ඩීයිකියාදවේ.
නිර්ග්‍රන්ථන, න. මැරවීම.
නිර්ඝොෂ, පු. හඬ.
නිර්ජර, පු. දෙවියෝ.
නිර්ඣර, පු ඇල්ල.
නිර්ණය, පු නිශ්චය.
නිර්ණේජක, ත්‍රි. කිළිටිහළද්ද, පු. රදවා.
නිර්දෙශ, පු. ආඥාව, පු.
නිර්භර, න අතිශය(ද්‍රව්‍යවාචිකල තුන්ලිඟුයි).
නිර්මද, පු. නිගීලිත මදඇතිඇතා.
නිර්මුක්ත, පු. අලුත සැවගැලෙව් සර්පයා.
නිර්මොක, පු. සර්පසැවය.
නිර්යාණ, න ඇතුන්ගේ නෙත්‍රාන්තය.
නිර්යාතන, න. පළිගැන්ම, දීම, තුබූද්ද පෙරළාදීම.

නිර්යූහ, පු. දොර, ශෙඛරය, කෂාය, නාගදන්තකය හෙවත් ආලම්බනය පිණිස ගෙහාදිභිත්තියෙන් නික්මුනු දඬු.
නිර්වපණ, න. දානය.
නිර්වර්ණ, න. බැලීම.
නිර්වහණ, න. මුඛ, ප්‍රතිමුඛ, ගර්භ, අවමර්ශ, නිර්වහණ, යනමේ නාටක සන්ධි අතුරෙන් නිර්වහණනම් පස්වන සන්ධිය නාට්‍යාකෘතියෙහි පටන්ගත් කථාවේ නිමාවයයිද කියත්.
නිර්වාණ, න. නිර්වාණය, මුනි, ගිනි, හස්ති ආදියෙහිද වැටේ. ඒ මෙසේයි. "නිර්වාණො මුනිඃ" කීකල මුනිතෙම ජන්මච්ඡේදකරණයෙන් මිදුනේය යන අර්ථයි, "නිර්වාණොවහ්නිඃ" කීකල ගින්න තෙමේ නිවුනේය යන අර්ථයි, "නිර්වාණො හස්තිඃ" කීකල, ඇත්තෙම ගැලීන යන අර්ථයි. එහෙයින් කීහ. "නිර්වාණමස්තංගමනෙ නිර්වෘතොන ගජගමනෙ"යි.
නිර්වාත, ත්‍රි. හැමූපවන්.
නිර්වාද, පු. නුගුණකීම; ලොකාපවාද, පරිනිශ්චිත වාද.
නිර්වාපණ: න. මැරවීම,
නිර්වෘඩී, ත්‍රි. සත්වගුණ සම්පත් ඇත්තා.
නිර්වාසන, න. මැරවීම.
නිර්වෘත්ත, ත්‍රි. නිෂ්පත්තියට ගියද්ද.
නිර්වේශ, පු. වැටුප්, උපභොග, එනම් අන්නපානාදි අනුභව කරණද්ද, භුක්ත.
නිර්ව්‍යථන, න. බිලය (සිදුර).

නිර්ව්‍යූඪ, ත්‍රි. දුරුකළද්ද, නොළත්ද්ද.
නිර්හාර, පු. ශල්‍යාදිය ඉදිරීම.
නිර්හාරින්, පු. දුර විහිදෙනසුවඳ.
නිර්හ්‍රාද, පු. හඬ.
නිලය, පු. ගෙය.
නිවහ, පු. සමූහය.
නිවර්හණ, න. මැරවීම.
නිවාත, පු. නිවාසස්ථානය, ශස්ත්‍රයෙන් නොබිඳියහැකි කවචය, ත්‍රි. වාරහිත තැන.
නිවාප, පු. මළපියන් පිණිස, ජලාඤ්ජලි සවර්ණාදි දානය.
නිවීත, න. ගෙලෙහිලූ යාගනූලය, ත්‍රි. පෙරවාගත් පිළී.
නිවෘත, ත්‍රි. අගල් ආදියෙන් වටකළද්ද.
නිවෙශ, පු. ශෙනාවවසනතැන.
නිවාස, පු. ගෘහය.
නිශා, ස්ත්‍රී. රාත්‍රිය, කහ.
නිශාන්ත, න. ගෙය.
නිශාපති, පු. චන්ද්‍රයා.
නිශාඛ්‍යා, ස්ත්‍රී. කහ.
නිශාරණ, න. මැරවීම.
නිශිත, ත්‍රි. සණගල් ආදියේ ගාමුවහත්තැබූ සැත්ආදිය.
නිශීථ, පු. මධ්‍යමරාත්‍රිය.
නිශීථිනී, ස්ත්‍රී. රාත්‍රිය.
නිශ්චය, පු. නිශ්චය.
නිශ්‍රේණි, ස්ත්‍රී. දඬුහිණ.
නිෂඞ්ග, පු. හියවුර.
නිෂඞ්ගින්, ත්‍රි. දුනුවායා.
නිෂද්‍යා, ස්ත්‍රී. සල්පිල.
නිෂද්වර, පු. මඩ.
නිෂධ, පු. හරිවර්ෂයට ඉම්වූ එනම් පර්වතභෙදය, දඹදිව නවවර්ෂයන් අතුරෙන් භාරතවර්ෂයයිද කියත්.

නිෂාද, පු. තැතින් හෝ බොටු වෙන්හෝ නැඟාවූ එනම්සවර විශෙෂය, බොටුවෙන්වූකලී "නිෂාදං රෞති කුඤ්ජරඃ" යනු කියෙන් නිෂාදය හස්තිතෙම ශබ්දකෙරෙයි, පු. චඬාලයා.

නිෂාදින්, පු. ඇත්ගොව්වා.

නිෂූදන, න. මැරවීම.

නිෂ්ක, පු. න. මාෂක සොළස කින් ප්‍රමාණකරණලද අටතු රාසියක් රන්, උරොභූෂණය, (ළෙහි පළඳනා ආභරණය) රන්පලම, දෙතිස්හුතිඳක් බර දිනාරය (රන්පවුම).

නිෂ්කලා, ස්ත්‍රී. පස්පණස් හැවිරිද්දෙන් මත්තෙහි සිටි ඔසප් කල්ගතවූ ස්ත්‍රී.

නිෂ්කාසිත, ත්‍රි. දුරුකරනලද්දේ.

නිෂ්කුට, පු. ගෘහ සමීපයෙහි කොට ගත් වනය.

නිෂ්කුටි (ටී), ස්ත්‍රී. එල්(න්)සාල්.

නිෂ්කුහ, පු. රුක් සිදුර.

නිෂ්ක්‍රම, පු. බුද්ධිබලය.

නිෂ්ඨා, ස්ත්‍රී. නිෂ්පත්තිය, අදර්ශනය, අනතය, මුඛ, ප්‍රතිමුඛ, ගර්භ, අවර්ශ, නිර්වහණයයි නාටකයෙහි සන්ධිපස අතුරෙන් පස්වන සන්ධිය, නාට්‍යොක්තියෙහි පටන්ගත් කථාවේ නිමාව යයිද කියත්.

නිෂ්ඨාන, න. දි ආදි ව්‍යඤ්ජන, ප්‍රාකෘත භාෂාවෙන් මිට කටි යයි ව්‍යවහාරයි.

නිෂ්ඨීවන, පු. න. කාරාදමීම.

නිෂ්ඨුර, ත්‍රි. සැඩබස්, රළුද.

නිෂ්ඨ්‍යූත, ත්‍රි. කාරාදමීම.

නිෂ්ඨේව, පු. න. කාරාදමීම.

නිෂ්ඨ්‍යූත, ත්‍රි. ප්‍රෙරිතද (මෙහෙයුද) බැහැරලූද.

නිෂ්ණාත ත්‍රි. ක්‍රියායෙහි දක්ෂයා

නිෂ්පක්ව, ත්‍රි. කකාරණලදද.

නිෂ්පන්න, ත්‍රි නිපන්ද.

නිෂ්පාව, පු. වීආදිය සුඹකෙරීම.

නිෂ්ප්‍රභ, ත්‍රි. කැලුම්රහිතය.

නිෂ්ප්‍රවාණි, ත්‍රි. අලුත්පිළි.

නිසර්ග, පු. සවභාවය, හළද.

නිසෘෂ්ට, ත්‍රි. නික්ෂිප්තද.

නිස්තල, ත්‍රි වටද

නිස්තර්හණ, න. මැරවීම.

නිස්ත්‍රිංශ, පු. කඩුව.

නිස්‍රාව, පු. බතින්කරණලද මඩය, (බතින්පෙරූ කැඳ).

නිස්වන, පු. හඬ.

නිස්වාන, පු. හඬ.

නිහනන, න. මැරවීම.

නිහීන, පු. නීචයා.

නිහ්නව, පු. අවිසවාසය, වළහා බිණීම, සටබව.

නීකාශ, ත්‍රි. උත්තරපදයෙහි සිටි මේ පදය සමානතා කියයි.

නීච, ත්‍රි. කුරු හෝ මිටිද, පු. නීචයා.

නීචෛස්, අව්‍ය. අල්පාර්ථයි, "නීචාරා ඉව දෘශ්‍යන්තෙ නීචෛඃ ප්‍රත්‍යර්පිනස්තව" ඔබගේ සතුරෝ මෘදු තෘණසෙයින් මිටිව පෙණෙත්. යනාදි උදාහරණයි.

නීඩ, පු. න. පක්ෂීන්ගේ කැදැල්ල.

නීඩොද්භව, පු. පක්ෂියා.

නීධ්‍ර, න. පියසිකෙළ.

නීප, පු. බක්මිගස.

නීර, න. ජලය.

නීල, පු. එනම් නිධි විශෙෂය, කළුපැහැ, ඉන්යුත්දෙයෙහි, ත්‍රි

නීලකණ්ඨ, පු. ඊශ්වරයා, මොනරා.

නීල(ලා)ඞ්ගු, පු. ඉතාකුඩා ප්‍රාණි

නීලලොහිත, පු. ඊශ්වරයා.

නීලාම්බර. පු. බලභද්‍රයා.

නීලාම්බුජන්මන්, න. නිලුපුල්.

නීලිකා, ස්ත්‍රී. කළුමල් ශෙඵාලිකා, (කළු තලායයි කියත්).

නීලිනී, ස්ත්‍රී. කළු තිරස්සවාලු.

නීලී, ස්ත්‍රී. බේරුගස, (අවරිය.)

නීවාක, පු. ධනධාන්‍යාදියෙහි මනුෂ්‍යයන්ගේ ආදරාතිශය.

නීවාර, පු. ශ්‍යාමාකාදිවූ තෘණධාන්‍ය, (ශ්‍යාමාකනම් බොඩහමුයි).

නීවී (වි), ස්ත්‍රී. ගැහැණුන් ඉඟ බැඳි වස්ත්‍රය, වෙළඳුන්ගේ මුල් මුදල.

නීවෘත්, ස්ත්‍රී. ජනපදය, දෙශය.

නීශාර, පු. හිමවාවළකන වස්ත්‍රාදි පොරෝණය, මතුඅඳනාවස්ත්‍රය.

නීහාර, පු. පිනි.

නු, අව්‍ය. පෘච්ඡා, විකල්ප යන මෙහි වේ. "කොනුධාවති" කවරෙක් දිවේද? යනාදියෙහි පෘච්ඡාර්ථයි "අයං හිමොනු ධූමෝනු" මේතෙමේ හිමයාද්‍යෝ ධූමයාද්‍යෝ යනාදියෙහිවිකල්පාර්ථයි.

නුති, ස්ත්‍රී. ස්තුතිය.

නුන්න, ත්‍රි. ප්‍රෙරිත (මෙහෙයූද).

නුත්ත, ත්‍රි. ප්‍රෙරිත (මෙහෙයූ)ද.

නූතන, ත්‍රි. අලුත්ද.

නූ(නු)ද, පු. අශ්වත්ථාකාරවූ බ්‍රහ්ම දරු වෘක්ෂය.

නූනම්, අව්‍ය. තර්කය, නිශ්චය යනමෙහි වේ. "නූනං අයං අතියජ්වානාං ප්‍රියඃ" මේතෙමේ අතියාගකරන්නවුන්ගේ ප්‍රියයෙක් නොවේද්‍යෝ යනාදියෙහි තර්කයි "නූනං අයං අහිමාංශුඃ අසෞකිල උෂ්ණකිරණඃ" නිශ්චයෙන් මේතෙමේ චන්ද්‍රයා නොවේ, උෂ්ණකිරණයාල හෙවත් සූර්යයාල. යනාදියෙහි නිශ්චයයි.

නූපුර, පු. ගැහැණුන් පාසලඹ.

නෘ, පු. පිරිමියා.

නෘත්‍ය, න. නැටුම්.

නෘප, පු ජනපද පුරපාලනාධිකෘතවූ රජදරුවන්ටද, තත් කාර්‍ය්‍යකාරීවූ රජදරුවන්ගෙන් පිටත් සෙස්සන්ටද නමි.

නෘපලක්ෂ්මන්. න. රාජඡත්‍රය.

නෘපසංඝ, න. රාජසමූහය.

නෘපාසන, න. රජුන් අස්න.

නෘයඥ, පු. "අධ්‍යයනං බ්‍රහ්මයඥඃ පිතෘයඥස්තු තර්පණම් හොමොදෛවො බලිර්භෞතො නෘයඥොතිථිපූජනම්" යිකියනලද මේ පස්මහා යාගඅතුරෙන් ආගන්තුකයන්ට කරණපිදීම.

නෘශංස, ත්‍රි අනුන් කෙරෙහි ද්‍රොහකරන්නා.

නෙතෘ, ත්‍රි. සවාමියා

නෙත්‍ර, න. ඇස, රුක්මුල, දුහුල් පටවස්ත්‍ර.

නෙත්‍රාම්බු, න. කඳුළු.

නෙදිෂ්ඨ, ත්‍රි. ඉතා සමීපද.
නෙපථ්‍ය, න. පහයනටතම් හෙවත් සවර්ණාභරණාදියෙන් කරණලද ශොභාව හෝ සැරසීම.

නෙමි (මී), පු. කොඹුගස.
නෙමි, ස්ත්‍රී. නිම්වලල්ල.
නෛකභෙද, ත්‍රි. බහුප්‍රකාරද.
නෛගම, පු. වෙළෙන්ද, වෙළඳුම, නුවරවැස්සා.

නෛචිකී, ස්ත්‍රී. උතුම්දෙන,(ශුභලක්ෂණ සම්පන්නවූ බොහෝ කිරි ඇති දෙනයි) නිචකී කියාදවේ.

නෛස්ත්‍රිංශක, ත්‍රි. කඩුව ආයුධකොට ඇත්තා.
නෛපාලී, ස්ත්‍රී. නෙපාලදෙශයෙහි උපන් රක් (මනෝසිල)
නෛමෙය, පු. ද්‍රව්‍යාදියෙන් ද්‍රව්‍යාදිය පෙරළාගැන්ම හෙවත් මාරුකිරීම.

නෛයග්‍රොධ, න. නුගඵල.
නෛර්ඍත, පු. නිරිතකොණට අධිපතියා, රාක්ෂසයා.
නෛෂ්කික, පු. කොෂාධ්‍යක්ෂකයා, හෙවත් මුදල්නායකයා.

නො, අව්‍ය. අභාවයෙහි.
නෞ, ස්ත්‍රී. නැව.
නෞකාදණ්ඩ, පු. නැව් සුභාඩම.
න්‍යක්ෂ, ත්‍රි. සියල්ල, දිළිඳු හෝ අධම.

න්‍යග්‍රොධ, ත්‍රි. බඹය, නුගරුක.
න්‍යග්‍රොධී, ස්ත්‍රී මීනුග.
න්‍යච, ත්‍රි. කුරු හෝ කොටද.
න්‍යඞ්කු, පු. එනම් මෘගයා.
න්‍යශන, ත්‍රි. නික්ෂිප්තද.

න්‍යාද, පු. අනුභවය.
න්‍යාය, පු. සුදුසුදෙය.
න්‍යාය්‍ය, ත්‍රි. සුදුස්සෙන් තොර නොවූ දේ.
න්‍යාස, පු. අනුන් කෙරෙහි රක්ෂා කරණු පිණිස තගානැබූ වස්තුව හෙවත් උකස.
න්‍යුඩබ, ත්‍රි. මනොහරද, ඉතා ප්‍රියද.
න්‍යුබ්ජ, ත්‍රි. ලෙඩින් කුදුගැසුනු අය.
න්‍යූන, ත්‍රි. අඩු, නින්දිත.

ප.

පකණ, පු. වැදිගම.
පක්ව, ත්‍රි. විනාශය බලාගියද, මුකළද.

පක්ෂ, පු. අධමයා, ශරපක්ෂය, එනම් ඊයේ මුලබැඳි පත්‍රයයි, යහලු, පාර්ශ්වය, ගෘහය, කෙශාදි ශබ්දයන්කෙරෙන් පරවූයේ සමූහාර්ථයි, කොශපක්ෂ යනාදියෙහි මෙනි, බල, පක්ෂි, වලය, සමූහය, දෙහාර්ධය, ලිපේ සිදුර, පක්ෂි පත්‍රය.

පක්ෂක, පු. පගාදෙර, එනම් පාර්ශ්වද්වාරයයි.

පක්ෂති, ස්ත්‍රී. පක්ෂීන්ගේ පියාමුල, පැලවිය

පක්ෂද්වාර, න. පාර්ශ්වද්වාරය,(පගාදෙර).

පක්ෂභාග, පු. ඇතුන්ගේ ඇලය.
පක්ෂාන්ත, පු පුර අව දෙපස ලොස්වක.

පක්ෂින්, පු. පක්ෂියා.
පක්ෂිණී, ස්ත්‍රී. පූර්වාපර දිනවයෙන් යුත්දේ.

පක්ෂ්මන්, න. ඇසලොම්, මල් රේණු, හූ ආදී කුඩා අවයව හෙවත් හූ ආදියෙහි කෙඳි.

පග්‍රහ, පු. දගගෙඹිලු අය, (හිරගෙඹිලු අය).

පඞ්ක, පු. න. මඩ, පාපය.
පඞ්කිල, ත්‍රි. මඩසහිත දෙශය.
පඞ්කෙරුහ, පු. න. පියුම්.
පඞ්ක්ති, ස්ත්‍රී. දසකුරකින් යුත් පාද ඇති ඡන්දස, පෙළ, තුරු පෙළ.

පඞ්ගු, ත්‍රි. පිළා.
පචම්පචා, ස්ත්‍රී. වණුවැල්.
පචා, ස්ත්‍රී. පිසීම.
පඤ්චජන, පු. පිරිමියා.
පඤ්චතා, ස්ත්‍රී. මරණය.
පඤ්චදශී, ස්ත්‍රී. දෙපසලොස්වක්
පඤ්චනඛ, පු. සිංහයා.
පඤ්චම, පු. නැතින් හෝ බොටුවෙන්හෝ නැගාවූ එනම් සවරවිශෙෂය, මෙය බොටුවෙන්වූකලි "පුෂ්පසාධාරණෙ කාලෙ කොකිලො රෞති පඤ්චමම්" යනුවචන හෙයින් වසන්තකාලයෙහි කොවුල්තෙම හඬයි.

පඤ්චශර, පු. අනඞ්ගයා.
පඤ්චශාඛ, පු. අත්ල.
පඤ්චාඞ්ගුල, පු. එරඬුගස.
පඤ්චාස්‍ය, පු සිංහයා.
පට, පු. පියල් (කිරිපලු) රුක. පු. න. හොබනා පිළි.
පටච්චර, න. මාලුපිළි.

පටල, න. පියස්ස, ඇස්රෝග, ස්ත්‍රී. සමූහය.
පටවාසක, පු. වසත්‍ර සුවඳකැවීමට කළ සුවඳ සුණු.
පටහ, පු. සංග්‍රාමයෙහි පටධවනිය, එනම් ඩැක්කිහඬ.

පට්ටිකාඛ්‍ය, පු. රත්ලොත්.
පට්ටින්, පු. රත්ලොත්.
පටු, පු. දක්ෂයා, දුම්මැල්ල, ත්‍රි. අනලසයා,නිරෝගියා,දක්ෂයා.
පටුපර්ණී, ස්ත්‍රී. සවර්ණයටබඳු ඡවිඇති රන්වන්වූ කිරි ඇති නාගජිව්හයටබඳු ආකාරඇති සවර්ණක්ෂීරිනම් ගස (ගොනටු).
පටොල, පු දුම්මැල්ල.
පටොලිකා, ස්ත්‍රී. පතෝල.
පට්ට, න. නුවර, සතරමන් සන්ධිය.

පට්ටිකා, ස්ත්‍රී. ලොත්.
පණ, පු. වැටුප්, (කුලිය) තඹෙන් කළ මස්ස, මුදල්,විකිණියයුතු ද්‍රව්‍යය,ධනය,තුව්වූසතර,දූකෙළිය, පරදුනැඹූද,(දූකෙළියෙහි පැරදගියකල දෙනදෙය).

පණව, පු. පණාබෙරය.
පණායිත,ත්‍රි.සතුතිකරණලද්දේ.
පණිත, ත්‍රි. සතුතිකරණලද්දේ.
පණිතව්‍ය, ත්‍රි විකිණියයුතුද.
පණ්ඩ, පු. නපුංසකයා.
පණ්ඩිත, පු. පණ්ඩිතයා.
පණ්‍ය, ත්‍රි. විකිණියයුතු බඩු.
පණ්‍යවීථිකා, ස්ත්‍රී සල්පිල්පෙළ.
පණ්‍යා, ස්ත්‍රී. දුදුගස.
පණ්‍යාජීව, පු. වෙළෙන්ද.
පතඞ්ග, පු. පක්ෂියා.

පතඞ්ග, පු. පලගැටියා, පක්ෂියා, සූර්යයා.

පතඞ්ගිකා, ස්ත්‍රී. කණවේ මීමැස්සා.

පතන්, පු. පක්ෂියා.

පතත්‍ර, න. පක්ෂීන්ගේ පියාපත්.

පතත්‍රි, පු. පක්ෂියා.

පතත්‍රින්, න. පක්ෂියා.

පතද්ග්‍රහ, පු. එටලතු ගොටුව හෝ කෙලගොටුව(පඩික්කම)

පතයාලු, ත්‍රි. වැටෙනසුලුවූයේ.

පතාකා, ස්ත්‍රී. පතාකය, එනම් ත්‍රිකෝණාකාරවූවස්ත්‍රඛණ්ඩය.

පතාකින්, ත්‍රි. කොඩිගත්තේ,

පති, පු. ස්වාමියා.

පතිවත්නී, ස්ත්‍රී. සැමිපුත් ඇත්තී.

පතිංවරා, ස්ත්‍රී. සෙවච්ඡාවෙන් පත්‍යන්වේෂණය කරන්නාවූ කන්‍යා ස්ත්‍රී.

පතිව්‍රතා, ස්ත්‍රී. පතිව්‍රතා ස්ත්‍රී.

පත්තන (ටට), න. පුරය.

පත්ති, ස්ත්‍රී. ගමන, පාබලසෙන් එනම් එක් ඇතෙකුහා එක් රථයක්ද අසුන් තුන්දෙනෙකු හා පදිකයන් පස්දෙනෙකු ඇති සෙනාව.

පත්තිසංහති, ස්ත්‍රී. පාබලසෙන් සමූහය.

පත්නී, ස්ත්‍රී. භාර්යාව.

පත්‍ර, න. ඇත අස් ආදි සියලු වාහන, පක්ෂීන්ගේ පියාපත්, පත්‍රය.

පත්‍රරථ, පු. පක්ෂියා.

පත්‍රපරශු, පු. ලොහෝ කපන කටුව.

පත්‍රපාශ්‍යා, ස්ත්‍රී. නලල්පට.

පත්‍රරථ, පු. පක්ෂියා.

පත්‍රලේඛා, ස්ත්‍රී ගැහැණුන්තන කොපුල් ආදියෙහි කස්තුරීආදි යෙන්කළ තිලක විශෙෂයෙක්

පත්‍රාඞ්ග, න. රත්සඳුන් ,පතඟි.

පත්‍රාඞ්ගුලි, ස්ත්‍රී. ගැහැණුන් තන කොපුල් ආදියෙහි කස්තුරි ආදියෙන්කළ ඉරිගැසීම හෙවත් තිලක විශෙෂයෙක්.

පත්‍රින්, පු. ඊතලය, පක්ෂියා, ඊදඬු.

පත්‍රෝර්ණ, පු. තොටිලගස, න. සේදු කෞශෙයවස්ත්‍ර.

පථික, පු. මගියා.

පථින්, පු. මග.

පථ්‍යා, ස්ත්‍රී. අරලු.

පද්, පු. රශ්මිය.

පද, න. උත්සාහය, රැකීම, ස්ථාන, ව්‍යජන, පියවර, වස්තු.

පදග, පු. පාබලසෙනාව.

පදවි (වී), ස්ත්‍රී. මග.

පදාජි, පු. පාබල සෙන්.

පදාති, පු පාබල සෙනාව.

පදාතික, පු. පාබල සෙනාව.

පදික, පු. පාබල සෙනාව.

පද්ගි, පු. පාබල සෙනාව.

පද්ධති (තී), ස්ත්‍රී. ගම.

පද්ම, පු.න. එනම් නිධිවිශෙෂය.

පද්මක, න. ඇතුන්ගේ මූබාදී යෙහිවූ බින්දුසමූහය.

පද්මචාරිණී, ස්ත්‍රී. උත්තරදෙශයෙහිවන්නාවූ එනම්ගස, "ස්ථල පද්මිනී ඉතිඛ්‍යාතායාඃ" ය නුක්යෙන් ගොඩපියුමැයි ප්‍රසිඩ ද්‍රව්‍යය,(මැනික්වැන්නයයිද කියත්).

පද්මනාභ, පු. විෂ්ණු.

පද්මපත්‍ර, න. පොකුරු මූල "පුෂ්කර ඖෂධී විශෙෂස්‍යමූලෙ" පුෂ්කරනම් ඖෂධවිශෙෂයකී එහි මූලටනම්.

පද්මා, ස්ත්‍රී. උත්තරදෙශයෙහි වන්නාවූ පද්මචාරිණීනම් ගස, "ස්ථලපද්මිනී ඉතිඛ්‍යාතායාඃ යනුකියෙන් ගොඩපියුමැයි ප්‍රසිඞවූ ද්‍රව්‍යය (මැණික්වැන්න යයිද කියත්) දුමුඩු (දත් දෙවි සුදු) ශ්‍රීකාන්තාව.

පද්මාකර, පු. ගැඹුරුවූ පියුම්විල.

පද්මාට, පු. තුවරගස (පෙති තෝර).

පද්මාලයා, ශ්‍රීකාන්තා.

පද්මින්, පු. ඇතා.

පද්මිනී, ස්ත්‍රී. නෙලුම්විල.

පද්‍ය, න. "පද්‍යං චතුෂ්පදී තච්ච වෘත්තං ජාතිරිතිද්විධා" යිකියනලද කාව්‍යභෙදය, පු. ශුද්‍රයා.

පද්‍යා, ස්ත්‍රී. මග.

පනස, පු. කොස්ගස.

පනායිකා, ත්‍රි. සතුතිකෙළේ,

පනිත, ත්‍රි. සතුතිකෙළේ.

පන්න, ත්‍රි. ගිලිහුනුදෑ.

පන්නග, පු. සර්පයා.

පන්නගාශන, පු. ගුරුළා.

පයස්, න. කිරි, ජලය.

පයස්‍ය, න. ක්ෂීරවිකාරය, එනම් ගිතෙල් දී ආදියයි.

පයෝධර, පු. තනය, වලාකුල්.

පර, පු. සතුරා

පරජන, පු. අනුන් විසින් රක්නා ලද අය.

පරතන්ත්‍ර, ත්‍රි. අනුන් අයත්වූයේ.

පරපිණ්ඩාද, ත්‍රි. අනුන් බත්කා වැඩුනේ.

පරභෘත්, පු. කවුඩා.

පරභෘත, පු. කොවුලා.

පරමම්, අව්‍ය. පිළිගැන්මෙහි "පරමමිත්‍යුක්තවා" මැනවැයි කියා යනාදි උදාහරණයි.

පරමාන්න, න. කිරිබත්.

පරමෙෂ්ඨින්, පු. බ්‍රහ්මයා.

පරම්පරාක, න. යාග පිණිස පසු ඝාතනය.

පරවත්, ත්‍රි. අනුන්අයත්වූයේ.

පරශු, පු. පොරොව.

පරශ්වධ, පු. පොරොව.

පරශ්වස්, අව්‍ය. අනිද්දා.

පරශශක, ත්‍රි. සියයකින් වැඩිදෑ, පරඃ සහශ්‍රයනාදියද මෙසේයි.

පරාක්‍රම, පු. සූරබව, වැයම, ශක්තිය.

පරාග, පු. මල්රේණු, නාන සුව ඳසුණු, ධූලි, රතික්‍රීඩාවෙන්වූ විඩාසංසිඳීමපිණිස කාමශාස්ත්‍රයෙහි කියනලද කපුරු ආදි චූර්ණය.

පරාඞ්මුඛ, ත්‍රි. පරාම්මුඛවූයේ හෙමත් මූණ ඉවත්කරන්නා.

පරාචිත, ත්‍රි. අනුන්විසින් මඩනා ලද අය.

පරාචීන, ත්‍රි පරාම්මුඛවූයේ හෙවත් මූන ඉවත්කරන්නා.

පරාජය, පු. පැරදීම.

පරාජිත, ත්‍රි. පරදනාලද්දේ.

පරාධීන, ත්‍රි. අනුන් අයත්වූයේ.

පරත්ත, ත්‍රි. අනුන්බත්කා ජීවත් වූයේ:

පරභූත, ත්‍රි. පරදනාලද්දේ.

පරාරි, අව්‍ය. ගියහවුරුද්දෙන් පළමුහවුරුද්දෙහි "පරාරිගතඃ කාන්තඃ" වල්ලභතෙමේ ගියහවුරුද්දෙන් පළමු හවුරුද්දෙහි ගියේය. යනාදියි.

පරාර්ධී, ත්‍රි. ප්‍රධානද.

පරායණ, ත්‍රි. ආසඞ්ගවචනය, ඒ මෙසේයි, ධර්මපරායණය ඊකීකල ධර්මයෙහි ආසක්තය හෙවත් ඇලුනේය යන අර්ථයි.

පරාසන, න. මැරවීම.

පරාසු, ත්‍රි. මළඅය.

පරාස්කන්දින්, පු. සොරා.

පරිකර, පු. පර්‍ය්‍යඞ්කය, පිරිවර.

පරිකර්මන්, න. සිරුරපහ යන ක්‍රියා, කොකුම් ආදි ඇඟ උළනද.

පරික්‍රම, පු. පයින්යාම.

පරික්‍රියා, ස්ත්‍රී. පරිජනාදීන් විසින් පිරිවැරීම.

පරික්ෂිප්ත, ත්‍රි. අගල් ආදියෙන් වටකළද.

පරිඛා, ස්ත්‍රී. පිරිය (අගල).

පරිග්‍රහ, පු. න. අඹුව, පරිජනයා හෙවත් සේවක ජනයා, ආදානයහෙවත් ගැනුම, මූල්, ශාපය.

පරිඝ, පු. යකඩබැඳි මුගුර, දඬු ආදීන් පැහැරීම.

පරිඝාත, පු. යකඩබැඳි මුගුර.

පරිචය, පු. පුරුද්ද.

පරිචර, පු. යුද්ධසමයෙහි පරප්‍රහාරාදියෙන් රක්නා පිණිස හාත්පස සිටින පිරිස, රජුගේ සේනායෙහි දණ්ඩනායකයයිද කියත්.

පරිචර්‍ය්‍යා, ස්ත්‍රී. ආරාධ්‍යයන්ගේ හෙවත් ගුරුවරාදීන්ගේ චිත්තානුකූලව පැවැත්ම හෝ සේවය.

පාරිවාශ්‍ය, පු. යාගාන්තයෙහි යාගකරන්නා.

පරිචාරක, පු. ගැත්තා (දාසයා)

පරිණත, ත්‍රි. මුහුකළද.

පරිණය, පු. විවාහය.

පරිණාම, පු. ප්‍රකෘතිහුගේ අන්‍යථත්වය "මෘත්කාරොඝටඃ" මැටි ප්‍රකෘතියයි එහි විකාරය කළයයි යනුමෙනි.

පරිණාය, පු. න. දූඉත්තන් මෙහෙයීම, හෙවත් ඇතමැත යැවීම.

පරිණාහ, පු. පළල්බව.

පරිතස්, අව්‍ය. හාත්පස්හී.

පරිත්‍රාණ, න. මරණාදිවධයෙන් සවහසනයෙන් රැක්ම

පරිදාන, න. ද්‍රව්‍යාදියෙන් ද්‍රව්‍යාදිය පෙරළාගැන්ම හෙවත් මාරුකිරීම.

පරිදේවන, න. වැළපීම්.

පරිධාන, න, යටහඳනා පිළි.

පරිධි, පු. රැස්මඬල "චන්ද්‍රසූර්‍ය්‍ය සමීපසෙථ මෙදිසනාති කම්‍යත් ජයමානෙ වෙෂ්ඨනා කාරෙ මඩලෙ" චන්ද්‍ර සූර්‍ය්‍යයන්ගේ සමීපයෙහි මෙඝාදිය එක්වීමෙන් හටගන්නාවූ වෙළුවාක් වැනිවූ මඬල, යාගස්ථම්භ ශාඛාව.

පරිධිස්ථ, පු යුද්ධසමයෙහි පරප්‍රහාරාදියෙන් රක්නා පිණිස හාත්පස සිටින පිරිස, රජුගේ සෙනායෙහි දණ්ඩනායකයයිද කියත්.

පරිපණ, න. වෙළඳමෙහි මූල් මුදල.

පරිපන්ථින්, පු, සතුරා.

පරිපාටි, ස්ත්‍රී. අනුක්‍රමය හෙවත් පිළිවෙළ.

පරිපූර්ණිත, ත්‍රි. පිරවූද.

පරිපෙලව, න. සෙවෙල් අතුරෙහි වන්නාවූ කොටවියාමුරුයයි ඛ්‍යාතවූ කෛවර්තීමුස්තාකා නම් ද්‍රව්‍යය, ජලමුස්තා-

පරිප්ලව, ත්‍රි. සෙලවීම.

පරිබර්හ, පු. පිරිවර, රජුන්ට හොබනා සේසත් ආදිය.

පරිභව, පු. අනාදරය, නිඥුව.

පරිභාව, පු. අනාදර, නිඥු.

පරිභාෂණ, න. "වඩ්ඪකී සුතස්‍ය තවොචිත මිදම්ති" වඩියගේ පුත්‍රවූ තට මෙය සුදුසුවෙයි" මෙසේ පිරිහෙලා බැණීම.

පරිභූත, ත්‍රි. අවඥකරනලද්ද.

පරිමල, පු. විලෙපනයෙන් උපන් පෙම්කරු සුවඳ, කොකුම් ආදි සුවඳ ඇඹරීම.

පරිරම්භ, පු. වැළඳගැන්ම.

පරිවර්ජන; න. මැරවීම.

පරිවර්ත, පු. ද්‍රව්‍යාදියෙන් ද්‍රව්‍යාදිය පෙරළාගැන්ම හෙවත් මාරුකිරීම.

පරිවාදිනී, සත් තතක් ඇති වීණාව.

පරිවාපිත, ත්‍රි. හිස මුඩුකෙළේ.

පරිවාර, පු. පිරිවර, කඩුකොපුව, උපකරණ.

පරිවිත්ති, පු. විවාහවූ බෑයාට වැඩිමල් විවාහනුවූ බෑයා.

පරිවෘඪ, ත්‍රි. ස්වාමියා.

පරිවෙත්තෘ, පු. දෙටුහට පළමුව විවාහකළ බෑයා.

පරිවෙෂ (ශ): පු. මඬල "මෙඝාදි සම්පර්කාජ්ජායමානෙ චන්ද්‍රාර්කෞ වෙෂ්ටනාකාරෙ" මෙඝාදීන්ගේ එක්වීමෙන් හටගන්නා චන්ද්‍රසූර්‍ය්‍ය මඬලය වෙළුවාක් වැනිවූ රශ්මිය.

පරිව්‍යාධ, පු. කිණිහිරිගස, දිය හොමුගස.

පරිව්‍රාජ්, පු. චතුර්ථාශ්‍රමයෙහි ස්ථිතවූ පරිබ්‍රාජකයා.

පරිෂද්, ස්ත්‍රී. සභාව.

පරිෂ්කාර, පු. අබරණ.

පරිෂ්කෘත, ත්‍රි. පහසින්ගන්වන ලද්දේ හෙවත් සරසනලද්දේ.

පරිෂ්වඞ්ග, පු. වැළඳගැන්ම.

පරිසර, පු. නදීපර්වතාදීන් වෙත බිම.

පරිසර්ප, පු. පරිජනාදීන් විසින් පිරිවැරීම.

පරිසර්‍ය්‍යා, ස්ත්‍රී. සර්වප්‍රකාරයෙන් යාම.

පරිස්කන්ද, පු. අන්‍යයන් විසින් මඬනාලද්දේ.

පරිස්තෝම, පු ඇතුන්පිට ලන විචිත්‍ර කම්බලය.

පරිස්පන්ද, පු. මල්දම්ආදීන්ගේ රචනාව.

පරිස්‍රුත්, ස්ත්‍රී. සුරා.

පරිසුතා, ස්ත්‍රී. සුරා.

පරිවත්, පු. ගනුදෙනුකිරීම, යුගාන්තකාලය.

පරීක්‍ෂක, ත්‍රි. ප්‍රමාණයෙන් කරුණු නිශ්චයකරන්නා, පමණ බලන්නා.

පරී (රි) වාද, පු. නුගුණකීම.

පරිවාප, පු. වස්ත්‍රකුට්ටි ආදිය, මුලුල්ල වැපිරීම, ජලාධාරය.

පරී (රි) වාහ, පු. නදී ආදීන්ගේ වැඩිදිය ඉතිරීම.

පරිෂවි, ස්ත්‍රී. සෙවීම.

පරීසාර, පු. ප්‍රාන්තයෙහි හැසිරීම, හෙවත් සිසාරා ඇවිදීම.

පරිහාස, පු. වල්ලභාදීන්ගේ පරිහාසය (සෙල්ලම).

පරුත්, අව්‍ය. ගියහවුරුද්දෙහි යන අර්‍ථයි "පරුත්නාගතඃ" ගිය හවුරුද්දෙහි නායේය යනාදියෙහි වේ.

පරුෂ, ත්‍රි. සැඩබස්.

පරුස්, න. (උණආදියේ)පුරුක.

පරෙත, ත්‍රි. මළඅය.

පරෙතරාජ්, (ජ) පු. යමයා.

පරෙද්‍යවි, අව්‍ය. අනිද්දා.

පරෙෂ්ටුකා, ස්ත්‍රී. බොහෝ දරුවන් ලද දෙන.

පරෛධිත, පු. අනුන් විසින් වඩනාලද අය.

පරොෂ්ණී, ස්ත්‍රී. කැරපොත්තා.

පර්කටී, ස්ත්‍රී. පුලිලගස, පර්කටින් කියා පුංලිඟිකදවේ.

පර්ජනී, ස්ත්‍රී. වණුවැල්.

පර්ජන්‍ය, න. හඬ, වැසිවලාව, ශක්‍රයා.

පර්ණ, පු. පත්කැලගස,න. පත්‍රය.

පර්ණශාලා, ස්ත්‍රී. පන්සල.

පර්ණාස, පු. පර්ණාසවෘක්‍ෂය.

පර්‍ය්‍යඞ්ක, පු. ඇඳ.

පර්‍ය්‍යටන, න. භික්‍ෂාදිය පිණිස නැවත නැවත ඇත මෑත භ්‍රමණය හෙවත් ඇවිදීම.

පර්‍ය්‍යන්තභූ, ස්ත්‍රී. නදී පර්වතාදීන් වෙත බිම

පර්‍ය්‍යය, පු. ව්‍යතික්‍රමය හෙවත් පිළිවෙළ ඉක්මවීම, අතික්‍රමය හෙවත් ඉක්මයාම.

පර්‍ය්‍යවස්ථා, ස්ත්‍රී. විරොධය.

පර්‍ය්‍යාප්ත, න. කැමතිසේ යන අර්‍ථයි, ක්‍රියාවිශෙෂණයි.

පර්‍ය්‍යාප්ති, ත්‍රි. මරණාදි වධයට උත්සාහකරන්නහු සවහස්තයෙන් වළකාලීම හෙවත් මරණයෙන් රැකීම.

පර්‍ය්‍යාය, පු. පිළිවෙළ.

පර්‍ය්‍යුදඤ්චන, න. ණය.

පර්‍ය්‍යෙෂණා, ස්ත්‍රී. සෙවීම.

පර්වත, පු. පර්වතය.

පර්වන්, න. "චතුර්දශ්‍යෂ්ටමී චෛව අමාවස්‍යාච පූර්ණිමා පර්වන්‍යෙතානි රාජෙන්ද්‍ර රවිසංක්‍රාන්තිරෙවච" යනුකියෙන් තුදුස්වක අට්වක, අමාවක, පසළොස්වක රවිසංක්‍රමය යන දවස්හුයි, නැකැත්කෙළිය.

පර්ව, න. (උණ ආදියේ) පුරුක.

පර්වසන්ධි, පු. පෑළවිය පසළොස්වක් අතර.

පර්ශුකා, ස්ත්‍රී. ඉලඇට.

පල, න. ආමිසය හෙවත් මාංසය, පලම්, එනම් මාංසකසිව්සැටෙකි හේ කර්‍ෂසතරෙකි

පලගණ්ඩ, පු. සුධාශිල්පියා(සුණුවඩුවා).

පලංකෂා, ස්ත්‍රී. ගොකටු.

පලල, න. මස්.

පලාණ්ඩු, පු. රතුලූණු.

පලාල, පු. න. පිදුරු.

පලාශ, පු. සිඟුරුපියලිගස, පලාපැහැ, ඉන් යුත් දෙයෙහි. ත්‍රි.

පලාශින්, පු. වෘක්‍ෂය.

පලික්නී, ස්ත්‍රී. මැහැලි.

පලිත, න. කෙශාදිය පැසීම.

පල්‍යඞ්ක, පු. ඇඳ.

පල්ලව, පු. න. ශාඛායෙහි අභිනව පත්‍රාදියෙන් යුත් පුරුක.

පල්වල, පු. න. කුඩාවිල.

පව, පු. වී ආදිය ශුඩකිරීම.

පවන, පු. වාතය, න. වී ආදිය ශුඩකිරීම.

පවනාශන, පු. සර්පයා.

පවමාන, පු. සුළඟ.

පවා, ස්ත්‍රී. බිලය (සිදුර).

පවි, පු. විදුරවිය.

පවිත්‍ර, ත්‍රි. පිරිසිදුදෑ, න. කුසතණ (ඉලුප්)වුතාදියෙන් පවිත්‍රවූයේ.

පවිත්‍රක, න. බිලිලනුව, "ශණශුත්‍රජලස්‍ය" යනු දක්නාලද බැවින් හණහුදැලටද නම්.

පශුපති, පු. ඊශ්වරයා.

පශුරජ්ජු,පු. ගෙරින්බඳිනා බාන.

පශ්චාත්, අව්‍ය. පසුයන අර්‍ථයි.

පශ්චාත්තාප, පු පසුතැවිල්ල.

පශ්චිම, ත්‍රි. අන්තිම, එනම් දිශාව. ස්ත්‍රී.

පාංශු, පු. ධූලි.

පාංශුලා, ස්ත්‍රී. පතිව්‍රතානැත්තී.

පාක, පු. පිසීම, පක්‍ෂිපැටවා.

පාකල, න. උපුල්කොල.

පාකශාසන, පු. ශක්‍රයා.

පාකශාසනි, පු. ශක්‍රයාගේ පුතු.

පාකස්ථාන, න. මුළුතැන්ගේ.

පාක්‍ය, පු. යවකරලුණු, බළල්ලුණු.

පාඤ්චජන්‍ය, පු. විෂ්ණුහුගේ සඞ්ඛය.

පාඤ්චාලිකා, ස්ත්‍රී. පෙතැල්ල, (රූකඩ) වස්ත්‍රදන්ත පාෂාණාදියෙන් කළ රුවටදනම්.

පාට්, අව්‍ය. සම්බොධනාර්‍ථයි.

පාටච්චර පු. සොරා.

පාටල, පු. සුදුරතු මුසු පළොල් පැහැ, ඉන්යුත් දෙයෙහි, ත්‍රි. පු. වී.

පාටලා, ස්ත්‍රී. පළොල්.

පාටලි, පු. පළොල්රුක. ස්ත්‍රී. පාටලී.

පාඨ, පු. " අධ්‍යයනං බ්‍රහමයඥඃ පිතෘයඥස්තු තර්පණම්, හොමො දෛවොබලිර්භෞතොනෘයඥොතිථිපූජනම්"යයි පස්මහායාගයන් අතුරෙන් මේ වෙදාධ්‍යයනය බ්‍රහමනම් මහායාගයයි, හැදෑරීම.

පාඨා, ස්ත්‍රී. දියමිත්ත.

පාඨීන්, පු. රත්නිටොල්.

පාඨීන, පු. වළයා.

පාණි, පු. අත්ල.

පාණිගෘහිති, ස්ත්‍රී. භාය්‍යාව.

පාණිඝ, පු. අත්ලෙහි නානාශබ්දනගා වාදනයකරන්නා.

පාණිපීඩන, න. විවාහය.

පාෂණ්වාද, පු. අත්තලෙහි නානා ශබ්දනගා වාදනයකරන්නා.

පාණ්ඩර, පු. සුදු, ඉන්පුත් දෙයෙහි. ත්‍රි.

පාණ්ඩු, පු. පඬුපැහැ, ඉන්පුත් දෙයෙහි තුන්ලිඟු.

පාණ්ඩුකම්බලින්, පු. සුදුකම්බල යෙන් වසනලද රථය.

පාණ්ඩුර, පු. සුදුපැහැ, ඉන්පුත් දෙයෙහි තුන්ලිඟුයි.

පාතක, න. පාපය, පව් උපදනා ප්‍රාණවධාදිය.

පාතාල, න. වඩබාග්නිය, නාග ලෝකය, බිලය.

පාතුක, ත්‍රි. වැටෙනසුලුවූයේ.

පාත්‍ර, න. සැලිවලන් ආදි සියලු බඳුන් (නදීආදීන්ගේ) දෙතෙර මැද, සුදුස්ස.

පාත්‍රී, න. ස්ත්‍රී. දිය ආදි බඳුන්, අනුභවයට සුදුසුවූ අමත්‍රනම් බඳුන, දීමටසුදුසුවූ බමුණු, දෙතෙරමැද.

පාත්‍රීය, ත්‍රි. යාගකටයුතු ද්‍රව්‍යය, සුදුස්සා.

පාථස්, න. ජලය.

පාද, පු. පාදය, සතරෙන් කොටස, පිරිවර, කුඩාකඳු, රශ්මිය.

පාදකටක, පු. ගැහැණුන්පාසලඹ

පාදග්‍රහණ, න. වැඳීම.

පාදප, පු. වෘක්ෂය.

පාදබන්ධන, න. ගොම්හිසාදි ධනය, පාදවයන නාමයදවේ.

පාදස්ඵොට, පු. පාපොළු.

පාදාග්‍ර, න. අග්පතුල.

පාදාඞ්ගද, න. ගැහැණුන්පාසලඹ,

පාදාත, න. පාබල සෙන් සමූහය.

පාදාතික, න. පාබල සෙන් සමූහය.

පාදුකා, ස්ත්‍රී: පයලන වහණ.

පාදූ, ස්ත්‍රී. පයලන වහණ.

පාදුකාකෘත්, පු. සොම්මරු හෙවත් සම්මහන්නා.

පාද්‍ය, ත්‍රි. පාඅේනා ජලය.

පානගොෂ්ඨිකා, ස්ත්‍රී. සුරාපාන මඩලය හෙවත් පානසභාව.

පානපාත්‍ර, න. ඔඩම, (රාබොන බඳුන).

පානභාජන, න. රාබොන බඳුන (ඔඩම).

පානීය, න. ජලය.

පානීයශාලිකා, ස්ත්‍රී. පැන්හල.

පාන්ථ, පු. මගියා.

පාප, ත්‍රි අනුන්කෙරෙහි ද්‍රොහ කරන්නා, න. පාපය,

පාපචෙලි, ස්ත්‍රී. දියමිත්ත.

පාප්මන්, පු. පාපය.

පාමන්, පු. විචර්චිකා කුෂ්ඨය, ඒ කුෂ්ඨ ඇත්තා. ත්‍රි.

පාමන, පු. විචර්චිකා කුෂ්ඨය, ඒ කුෂ්ඨ ඇත්තා ත්‍රි.

පාමර, පු. නීචයා.

පාමා, ස්ත්‍රී. විචර්චිකා නම් කුෂ්ඨය.

පායස, පු. සිරිවටු හෙවත් හල් දුම්මල.

පායාස, පු. කිරිබත්.

පායු, පු. ගුදය.

පාය්‍ය, න. පරිමාණ, (කුරිණිආදි යෙන් මිනීම).

පාර, න. පරතෙර.

පාරද, පු. රසදිය. "රසෙන්ද්‍රඃ පාරදඃ ප්‍රොක්තඃ පාරතොපි නිගද්‍යතෙ" යනු වචනහෙයින් පාරත නමුදුවේ.

පාරශව, පු. පොරොව, ගොවි කුල බිරිඳට බමුණකු නිසා උපන් පුත්‍රයා.

පාරශවධික, ත්‍රි. පොරෝ ආයුධ කොට ඇත්තා.

පාරසික, පු. පාරසිකදෙශයෙහි උපන් අශ්වවිශෙෂයක් (පර්සියාවේ අශ්වයෝ).

පාරස්ත්‍රෛණෙය, පු. පරස්ත්‍රිය ගේ පුතා.

පාරායණ, ත්‍රි. සාකල්‍ය වචන යෙහි වැටේ, එහෙයින් රතන පාරයණයයි කීකල සකල රත්නයනු අර්ථයි.

පාරාවත, පු. පරවියා.

පාරාවතාඞ්ඝ්‍රි(ඝ්‍රී), ස්ත්‍රී. දුදුගස.

පාරාවාර, පු. මුහුද, පාරාපර නමුදුවේ.

පාරාශරින්, පු. චතුර්ථාශ්‍රමස්ථිත වූ පරිබ්‍රාජකයා.

පාරිකාඞ්ක්ෂින්, පු. මාංසොපවාස බ්‍රහ්මචර්‍ය්‍යාදියෙන් යුක්තවූයේ (තාපසයා).

පාරිජාත, පු. එරබදුගස, දිව්‍ය වෘක්ෂය.

පාරිනාය්‍යා, ස්ත්‍රී. බාලස්ත්‍රීන් හිසපලඳනා ශිරොජාලනම්වූ ආභරණය.

පාරිප්ලව, ත්‍රි. සෙලවීම.

පාරිභද්‍ර, පු. එරබදු.

පාරිභද්‍රක, පු. දෙව්දුරු (දෙවදුරු).

පාරිභාව්‍ය, න. උපුල්කොල (කොට්ටම්).

පාරියාත්‍රක, පු. මලයදෙශයට ඉම්වූ එනම් පර්වතභෙදය.

පාරිහාර්‍ය්‍ය, පු. අත්වලල්ල.

පාර්ෂද, පු. සභායෙහිවූයේ, සභිකයා.

පාරුෂ්‍ය, පු. න. පරුෂතෙපුල.

පාර්ථිව, පු. ජනපද පුරපාලනාධිකෘතවූ රජදරුවන්ටද තත් කාර්‍ය්‍යකාරීවූ රජදරුවන් කෙරෙන් පිටත් සෙස්සවුන්ටද නම්.

පාර්වතී, ස්ත්‍රී. උමාදෙවී.

පාර්වතීනන්දන, පු. කඳකුමරු.

පාර්ශුකා, ස්ත්‍රී. ඉලඇට.

පාර්ශ්ව, න. ඉලඇට සමූහය. පු. න. ඇලය.

පාර්ශ්වභාග, පු. ඇතුන්ගේ ඇලය.

පාර්ෂ්ණි, පු. විළුඹ.

පාර්ෂ්ණිග්‍රාහ, පු. සතුරු රජුට හිතපිණිස පිටින්අවුත් විජිගීෂු හුගේ හෙවත් දිනනු කැමති රජහුගේ රාජ්‍යග්‍රහණයකරණ රජ.

පාලඝ්න, පු. වදකාසාවැනි පත් හා ඡත්‍රාකාරවූ මුල්ඇති තෘණ විශෙෂයෙක්. (තාලමාඛනා) යනු හිඳුභාෂායි.

පාලඞ්කී, ස්ත්‍රී. ගන්ධද්‍රව්‍ය හෙද යක්වූ කුන්දුරුක්කම්.

පාලාශ, න. පත්‍රය, පත්කැල. පු·

නැලලියෙන්කළ තවුස් සැරයටිය.

පාලි, ස්ත්‍රී. කඩු ආදියේ කොණ හෝ මුවඅත, කන්පෙත්තහෝ කන්වැල, ඇකය හෝ ළකුණ, උකුණා, නලලඅග. පෙළ

පාලින්ද (ඩි), ස්ත්‍රී. කෘෂණතෙවඩිකායෙහි(කළු තිරසතවාළු).

පාවක, පු. ගිනි.

පාශ,පු.මේ ශබ්දය කෙශපර්‍යාය ශබ්දයක්හු කෙරෙන් පරවූකල කලාපයෙහිවැටේ. "කෙශපාශ යනාදිතන්හි වේ."

පාසක, පු. පසඇට.

පාසින්, පු. වරුණයා.

පාශුපත, පු. වකපුෂ්පවෘක්ෂය.

පාශුපාල්‍ය, න. වෛශ්‍යයන්ගේ සීසෑමය, ගවපාලනය, වෙළඳාමය. යන ත්‍රිවිධ වෘත්තීන් හෙවත් ජීවිකාවන් අතුරෙන් එකක්වූ ගවපාලනය.

පාශ්‍යා, ස්ත්‍රී. පාශයන්ගේ සමූහය (රැහැන්සමූහය).

පාශ්චාත්‍ය, ත්‍රි. පශ්චිමදෙශයෙහි උන්.

පාෂාඛණ්ඩ, පු. සයානුපාෂාණ්ඩයෝ "පාලනාච්චත්‍රයො ධර්මඃ, පාශබෙදන තිගද්‍යතෙ; ඛණ්ඩයන්තිතු තං යස්මාත් පාඛණ්ඩ ඍෙතන කීර්ත්තිතාඃ" යනු දක්වනලද හෙයින් පාශබ්දයෙන් කියනලද වෙදධර්ම කඩකරණ හෙයින් පාඛණ්ඩයයිද එමධර්මයන් නිස්ඵලකරණ හෙයින් පාෂණ්ඩයයිද දතයුතු.

පාෂාණ, පු. පහණ (ගල).

පාෂාණදාරණ, (ක), පු. ගල්පළන පෙනුම.

පික, පු. කොවුලා.

පිඞ්ග, පු. පිඟුවන්, ඉන්යුත් දෙයෙහි ත්‍රි.

පිඞ්ගල, පු. හිරුගේ දකුණුපස සිටි වහ්නිදෙවතා. පිඟුවන්, ඉන්යුත්දෙයෙහි. ත්‍රි.

පිඞ්ගලා,ස්ත්‍රී වාමනනම් දක්ෂිණ දිග්ගජයාගේ ඇතිනී.

පිච (චි) ණ්ඩ, පු. බඩ, සිවුපාවුන්ගේ ශරීර අවයව.

පිච (චි) ණ්ඩිල, ත්‍රි. සැලක්සේ මහත් බඩ ඇත්තා.

පිචු, පු. ඉඹුල්පුළුන්.

පිචුමන්ද, පු. කොසඹ.

පිචුල, පු. පිචුලගස.

පිච්චට, න. සුදුතුඹ (සුදුඊයම්).

පිච්ඡ, න. මොනරපිල.

පිච්ඡා, ස්ත්‍රී. ඉඹුල්මැලියම්.

පිච්ඡිල, ත්‍රි. මණ්ඩයෙන් යුත් දී ආදිය.

පිච්ඡිලා,ස්ත්‍රී. ඉඹුල්රුක, ඇට්ටරගස.

පිඤ්ජ, පු. මැරවීම.

පිඤ්ජර, න. සිරියල්.

පිඤ්ජල, පු. අත්‍යන්තාකුලවූ සේනාදිය.

පිට, පු. පැස.

පිටක, ත්‍රි. පොළ. පු. කඩොල, (එනම් කඳකොණ එලෙන පැසයි) වස්ත්‍රාභරණ බහානබන පෙට්ටියටද නම්.

පිඨර, පු. තාලිය හෙවත් සැලිය, න. කලාඳුරු අල,උණ්දඩ.

පිණ්ඩ, න. යකඩ.

පිණ්ඩක, පු. තුරුක්තෙල්, එනම් ගන්ධද්‍රව්‍යයකි.

පිණ්ඩිකා, ස්ත්‍රී. රියනැබ.

පිණ්ඩීතක, පු. කුකුරුමුවන්.

පිණ්‍යාක, පු. ඉන්සලුරුක, තලමුරුවට.

පිතාමහ, පු. බ්‍රහමයා, මුත්තා හෙවත් පියාගේ පියා.

පිතෘ, පු. විවචනාන්තවූයේ මව්පියන්ටනම්, ඒකවචන වූයේ පියාටනම්.

පිතෘදාන, න. මළපියන්තිසාදීම.

පිතෘපති, දක්ෂිණදිශාපතිවූ යම රජ.

පිතෘපිතා, පු. මුත්තා හෙවත් පියාගේපියා.

පිතෘප්‍රසූ, ස්ත්‍රී. සවස.

පිතෘයඥ, පු. "අධ්‍යයනං බ්‍රහම යඥඃ පිතෘයඥස්තු තර්පණම්, හොමො දෛවො බලිර්භෞතො නෘයඥො තිථිපූජනම්" යි කියනලද පස්මහායාගයන් අතුරෙන් පිතෘදෙවතාතර්පණ නම් යාගය.

පිතෘවන, න. සොහොන.

පිතෘව්‍ය, පු. සුළුපිය මහපියෝ.

පිතෘසන්නිභ, පු. පියාවැන්නා.

පිත්ත, න. පිත.

පිත්සත්, පු. පක්ෂියා.

පිධාන, න. පියන.

පිනද්ධ, පු. (චොලකාදිය) හැන්දේ.

පිනාක, පු. න. ඊශ්වරයාගේ දුන්න.

පිනාකින්, පු. ඊශ්වරයා.

පිපාසා, ස්ත්‍රී. පිපාසය.

පිපීලිකා, ස්ත්‍රී. කුහුඹුවා.

පිප්පල, පු ඇසතුරුක, බැඳුමක් නැති පක්ෂියා.

පිප්පලී, ස්ත්‍රී. වගපුල්.

පිප්පලීමූල, න. දළුවමුල් (තිප්පිලිමුල්).

පිප්ලු, පු. ලපය.

පියාල, පු. පියල්(කිරිපළු) රුක.

පිල්ල, ත්‍රි. කබ ඇත්තා.

පිශඞ්ග, පු. පිඟුවන්, ඉන්යුත්දෙයෙහි. ත්‍රි.

පිශාච, පු. එනම් දෙවයොනිය.

පිශිත, න. මස්.

පිශුන, න. කොකුම්,ත්‍රි. කේලාම් කියන්නා හෙවත් උනුන් බිඳුවන්නා, දුර්ජනයා.

පිශුනා, ස්ත්‍රී. පිඩකායයි ඛ්‍යාතවූ සුගන්ධිකුසුමයට (පික්මල්).

පිෂ්ටක, පු. පූ.

පිෂ්ටපචන, න. පූකිරිය (පිටිපිසන බඳුන).

පිෂ්ටාත, පු. වස්ත්‍ර සුවඳකවනු පිණිස කළ සුවඳසුණු.

පීඨ, න. ආසනය.

පීඩන, න. ශස්‍යසම්පන්න දෙශයට සතුරු සෙනග කරණ පීඩාව,

පීඩා, ස්ත්‍රී. සිත්පීඩාව, දුක.

පීත, පු. කසාපැහැ ඉන්යුත්දෙයෙහි. ත්‍රි.

පීතදාරු, පු. න. දෙව්දුරු (දෙවදාරු).

පීතද්‍රු, පු. වණුවැල්, සරල (හොරගස).

පීතන, න. කොකුම්, සිරියල්, පු. ඇඹැල්ලගස.

පීතසාරක, පු. පියාගස.
පීතා, ස්ත්‍රී. කසා.
පීතාම්බර, පු. විෂ්ණු.
පීන, ත්‍රි. සවුලද.
පීනස(ශ), පීනස.
පීනෝධනී, ස්ත්‍රී. මහත් බුරුළු ඇති දෙන.
පීයූෂ, පු. වැදූසත්දිනකින් අේනා කිරි. න. අමෘතය.
පීලු, පු. මොරගස, ඇතා, ඊය, මල්.
පීලුපර්ණී, ස්ත්‍රී. කෙම්වැල, මුරුවා.
පීවන්, ත්‍රි. සවුලද.
පීවර, ත්‍රි. සවුලද.
පීවරස්තනී, ස්ත්‍රී. මහත් බුරුළු ඇති දෙන.
පුංශ්චලී, ස්ත්‍රී. පතිව්‍රතා නැත්තී.
පුංස්, පු. පිරිමියා.
පුක්කස,(ශ) පු. චණ්ඩාලයා.
පුඩ්ඛ, පු. කටුපිල, දුනුමුඩාව හෙවත් ඊයමුල.
පුඞ්ගව, පු. උත්තරපදයෙහි සිටි පුංලිංගිකවූ මේශබ්දය ශ්‍රෙෂ්ඨාර්ථවාචකයි. මුනිපුංගවඃ යනාදිය නිදර්ශනයි.
පුච්ඡ, පු. න. අශ්වාදීන්ගේ වාලධිය.
පුඤ්ජ, පු. ධාන්‍යාදීන්ගේ රැස.
පුටභෙද, පු. නදීවංකය, "චක්‍රාකාරෙණ ජලානාම ඬොයානස්‍ය" ජලය වක් ආකාරයෙන් පහතට බැසීම.
පුටභෙදන, පු. පුරය. "යත්‍ර රජ්ජ තදනුචරා ශෙසනති තත්පුරං පත්තනාදිසඥම්" යනු වචන බැවින් පත්තන නමුදුවේ.
පුණ්ඩරීක, පු. සිංහයා, ව්‍යාඝ්‍රයා, අග්නිකොණයෙහිවූදිග්ගජයා, ඇටඹ, හස්තිජ්වරය, කොඩිය, ශ්වෙතවර්ණය,කුෂ්ඨභෙදයෙක්, න. හෙළපියුම්, ශ්වෙතඡත්‍රය, බෙහෙත්.
පුණ්ඩරීකාක්ෂ, පු. විෂ්ණු.
පුණ්ඩ්‍ර, හෙළඋක්.
පුණ්ඩ්‍රක, පු. යොහොඹුගස.
පුණ්‍ය, න. පින්, ත්‍රි මනොඥ.
පුණ්‍යජන, පු. රාක්ෂසයා.
පුණ්‍යජනෙශ්වර, පු. වෙසමුණු.
පුණ්‍යභූමි, ස්ත්‍රී. ආර්‍ය්‍යාවර්තය, "ආසමුද්‍රාච්චවෛ පූර්වසමුද්‍රාච්ච පශ්චිමාත්, තයොරෙවාන්තරං ගිය්‍යොඃ ආර්‍ය්‍යාවර්තංවිදුඃ බුධාඃ" පූර්වසාගරයහා පශ්චිමසාගරය හාද ඒ වින්ධ්‍යහිම පර්වතර ආර්‍ය්‍යාවර්තයයි පණ්ඩිතයෝ දනිත්.
පුත්තිකා, ස්ත්‍රී. කණවේ මීමැස්සා.
පුත්‍ර, පු. පුත්‍රයා, මෙයම ඊකාරාන්ත ස්ත්‍රීලිඟවූකල දූවටනමි.
පුත්‍රිකා, ස්ත්‍රී. පෙතැල්ල, (රූකඩය), වස්ත්‍ර දන්තපාෂාණාදියෙන් කළ රුවටද නමි.
පුත්‍රෞ, පු. පුත්‍ර පුත්‍රී ශබ්දදෙදෙනාගේ එකශෙෂයෙන් විචචනයි. දූ පුත්.
පුනඃපුනර්, අව්‍ය. නොයෙක්වර, නැවත නැවත.
පුනර්, අව්‍ය. අප්‍රථමය, හෙදය. අවධාරණය යනමෙහි වේ, "පුනරුක්තම්" පෑසුව කියන ලදී යනාදියෙහි අප්‍රථමාර්ථයි "කිං පුනර්බ්‍රාහ්මණාඃ පුණ්‍යාඃ" යනාදියෙහි භෙදය යනාර්ථයි.
පුනර්නවා, ස්ත්‍රී. සුළු බුරුද.
පුනර්භව, පු. නියපොතු.
පුනර්භූ,ස්ත්‍රී. දෙවරක් සරණගිය ස්ත්‍රී.
පුන්නාග, පු. දොඹ.
පුර්, ස්ත්‍රී. පුරය.
පුර, පු. ගුගුල්ගස.
පුරඃසර, ත්‍රි. පෙරටුවයන්නා.
පුරතස්, අව්‍ය. සම්මුඛාර්ථයෙහි "පුරතඃ සංප්‍රාප්‍ය සන්දේශම්" හමුවෙහි සන්දේශයා හෙවත් ඊශ්වරයා ???බා යනාදි උදාහරණයි.
පුරද්වාර, න. නුවරදොර(වාසල).
පුරන්දර, පු. ශක්‍රයා.
පුරන්ධ්‍රී, ස්ත්‍රී. දූපුතුන් ඇති ගේ සැමියාසහ දරුවන්ඇති අඹුව.
පුරස්, අව්‍ය. සම්මුඛාර්ථයෙහි "පුරඃ පස්‍යසි කිංබාලෙ! දැරිය ඉදිරියෙහි කුමක්දකීද යනාදි උදාහරණයි.
පුරස්කෘත, ත්‍රි පූජිත, සතුරා විසින් මඩනාලද්ද, පෙරටුකරනලද්ද.
පුරස්තාත්, අව්‍ය. ප්‍රාචිය හෙවත් නැගෙනහිරදිගය, ප්‍රථමය,පෙරය, ඉදිරිය, යනමෙහිවේ, "පුරස්තාත් සවිතරී උදයති" පෙරදිගින් හිරු උදාවෙයි යනාදියෙහි ප්‍රාචී අර්ථයි, "පුරස්තාත් භූඛෙත" පළමුකොට බුදියි යනාදියෙහි ප්‍රථමාර්ථයි "පුරස්තාත් වාසොභූත්" පෙරවිසිමෙක්වී යනාදියෙහි පෙරය යන අයිර්.
පුරා, අව්‍ය. අබන්ධය හෙවත් නිරන්තරය, චිරාතීතය, සමීපය, ආගාමීය හෙවත් මතුඑනකාලයයනමෙහිවේ. "පුරාධීතම්" නිතොර හදාළේය යනාදියෙහි අබන්ධයි හෙවත් නිරන්තරයි, "පුරාතනම්" අතීතවීය යනාදියෙහි චිරාතීතයි "පුරාභවත්" සමීපවීය යනාදියෙහි සමීපයි, "පුරාවශ්‍යොභවිෂ්‍යත්"මතු එනකාලයෙහි වැසිවස්නේය යනාදියෙහි ආගාමීයි.
පුරාණ, පු. කාර්ෂාපණය (රිදීකහවණුව), න. පුරාණය, "සර්ගශ්ච ප්‍රතිසර්ගශ්ච වංශො මන්වන්තරානිච, වංශානුචරිතංචෛව පුරාණං පඤ්චලක්ෂණම්"යි දක්වනලද පඤ්චලක්ෂණයන්ගෙන් යුත් ව්‍යාසාදීන් විසින් කළ ශාස්ත්‍ර භෙදයෙකි.
පුරාතන, ත්‍රි. පුරාණද.
පුරාවෘත්ත, න. පූර්වපරම්පරා කථාව.
පුරී, ස්ත්‍රී. න. පුරය, නපුංසකලිංගයෙහි පුරකියාවේ, "යත්‍රානෙක ශිල්පිනො නෙකවර්ණාදි ව්‍යවහාරස්ථාන් පුරාදිසංඥම්" යම්තැනක නොයෙක් ශිල්පීහුද නොයෙක් වෙළඳුම්ද ඇත්තාහුනම් ඒ පුරනම්, මෙහි පුර්ශබ්දයෙක්දවේ.
පුරීතත්, ස්ත්‍රී. අතුනුබහන.
පුරීෂ, පු. න. මල.
පුරු, ත්‍රි. බොහෝද.
පුරුෂ, පු. පිරිමියා, ආත්මය, දොඹගස.

පුරුෂොත්තම, පු. විෂ්ණු, උත්තමපුරුෂයා.
පුරූභූ (ශ), ත්‍රි. බොහෝද්ද.
පුරූහූත, පු. ශක්‍රයා.
පුරොග, ත්‍රි. පෙරටුව යන්නා.
පුරොගම, ත්‍රි. පෙරටුව යන්නා.
පුරොගාමින්, ත්‍රි. පෙරටුවයන්නා,
පුරොඩාශ් (ශ), පු. ගිතෙලෙහි යාගකටයුතුද්ද.
පුරොධස්, පු. අථර්වනවෙදවිධිඥවූ රාජචාර්‍ය්‍යයාහෙවත් පෙරවිබමුණා.
පුරොභාගින්, ත්‍රි. වරදපමණක් දක්නෝ.
පුරොහිත, පු. පෙරවිබමුණා හෙවත් අථර්වවෙදවිධිඥවූ රාජචාර්‍ය්‍යයා.
පුලාක, පු. බොල්හෝ ඇගිටි, බත්හුළු, සංක්ෂෙපය.
පුලින, න. දියෙන්නැගි වැල්ල.
පුලින්ද, පු. "ගොමාංස භක්ෂකො යස්තු ලොකවාහ්‍යච භාෂතෙ, සර්‍වාචාරවිහීනොසෞ ම්ලෙච්ඡ ඉත්‍යභිධියතෙ" යමෙක් ගෙරිමස්කාද ලොකව්‍යවහාර භාෂාවහැර අන්භාෂාවක් බෙණේද සකලාචාරයන්ගෙන් පිරිහුණෙද මේතෙම ම්ලෙච්ඡජාතිකවෙයි දක්වන ලද්දවූ ම්ලෙච්ඡ ජාතියෙහිවූ වනයෙහි වසන චණ්ඩාලභෙදය.
පුලොමජා, ස්ත්‍රී. ශක්‍රයාගේ භාර්‍ය්‍යාව.
පුෂිත, ත්‍රි. පොෂණය කරන ලද්දේ.
පුෂ්කර, පු. න. පියුම්, න. ඇතුන්ගේ සොඬඅග, බෙරඇස් ආදි වාද්‍යමුඛය, ජලය, අහස, ඛඩ්ග ඵලය (කඩුමැද) තොට, පොකුරුමුල්.
පුෂ්කරාහ්ව, පු. විල්ලිහිණියා.
පුෂ්කරිණී, ස්ත්‍රී. පොකුණ.
පුෂ්කල, ත්‍රි. ඉතා ශොභාද්ද.
පුෂ්ට, ත්‍රි. පොෂණයකරනලද්දේ.
පුෂ්ප, න. පුෂ්පය.
පුෂ්පක, න. වෙසමුණුගේ විමානය.
පුෂ්පාඤ්ජන, න. පුෂ්පාජන.
පුෂ්පදන්ත, පු. වායව්‍යකොණයෙහිවූ දිග්ගජයා.
පුෂ්පධන්වන්, පු. අනඟයා.
පුෂ්පඵල, පු. ගිවුලු.
පුෂ්පරස, පු. මල්පැණි.
පුෂ්පලිහ්, පු බඹරා.
පුෂ්පවතී. ස්ත්‍රී. ඔසප්ඇත්තී.
පුෂ්පවන්ත්, පු. පුෂ්පවන්තෞයි. විවචනවූයේ ඉරසඳ දෙකයි.
පුෂ්පසමය, පු. වසන්තකාලය.
පුෂ්‍ය, පු පුසෙනැකත.
පුෂ්‍යරථ, පු. යුද්ධපිණිස නොවූ ක්‍රීඩාභ්‍රමණයපිණිසවූරථය.
පුස්ත, න ලෙපන්‍යාදී ක්‍රියා "මෘද්දාරුණාචාථ වස්ත්‍රණාපත්‍යථ චර්මණා, ලොහරත්නෛඃ කෘතංවාපි පුස්තමිත්‍යභිධීයතෙ" යනු කියනලද මැටියෙන්හෝ දැවයෙන් හෝ වස්ත්‍රයෙන්හෝ සමින්හෝ ලොහයෙන් හෝ රත්නයෙන් හෝ රූතැනීම.
පූග, පු පුවක්ගස, සමූහය.
පූජා, ස්ත්‍රී. පිදීම.
පූජිත, ත්‍රි පුදනලද්දේ.
පූජ්‍ය, ත්‍රි. පිදියයුත්තා, ගරුකටයුත්තා, පු. අඹුසැමියන් පිය ඒරූ.

පූත, ත්‍රි පවිත්‍රද්ද, බොල්පහකලධාන්‍ය,ව්‍රතාදියෙන්පවිත්‍රවූයේ.
පූතනා, ස්ත්‍රී. අරලු.
පූතික, පු. සිරිලගස.(කුණුකරඳ)
පූතිකරජ, පු. සිරිලගස.
පූතිකාෂ්ඨ, න. සරල(හොරගස), දෙව්දුරු (දෙවදාරු)
පූතිගන්ධි පු. දුගඳ.
පූතිඵලී, ස්ත්‍රී. බෝදිගස්.
පූතීක, න. මල, පු. සිරිල (කුණුකරඳ).
පූප, පු. පූ.
පූර, පු. ජලසමූහය, ඛාද්‍යභෙදය, ව්‍රණශුද්ධිය.
පූරණී. ස්ත්‍රී. ඉඹුල්රුක.
පූරිත, ත්‍රි. පුරණලදුයේ.
පූරුෂ, පු. පිරිමියා.
පූර්ණ, ත්‍රි. නොඅඩුද්ද, පුරණලදුයේ.
පූර්ණකුම්භ, පු. පුන්කලස.
පූර්ණිමා, ස්ත්‍රී පුණුපෝය.
පූර්ත, න. "පුෂ්කරණ්‍යඃ සභාවාපි දෙවතායතනානිච ආරාමශ්ච විශෙෂෙණ පූර්තකර්ම විනිර්දිශෙත්" යනමෙහි කියනලද පොකුණුය, සභාය, වැව්ය, දෙවායතනය, ආරාමය යනමොවුන්ගේ තැනීම.
පූර්ව, ත්‍රි. පළමු නෑ ආදිය, පූර්වදික් දෙශාදිය.
පූර්වජ, ත්‍රි වැඩිමහලුබෑයා.
පූර්වදෙව, පු. අසුරයෝ.
පූර්වපර්වත, පු. උදගිර.
පූර්වෙද්‍යුස්, අව්‍ය. පෙරදවස්හි.
පූෂන්, පු. හිරු, ප්‍රථමාවිභක්ති ආදියෙහි පූෂා, පූෂණෞ,පූෂණඃ.
පෘක්ති, ස්ත්‍රී. සම්පර්කීය, ස්පර්ශය.
පෘච්ඡා, ස්ත්‍රී. ප්‍රශ්නය.
පෘතනා, ස්ත්‍රී. චතුරඞ්ගිනීසෙනාව් වාහිනීනම් සෙනාන්තර තුනකින්යුත් සේනාභෙදය.
පෘථක්, අව්‍ය. වර්ජනය හෙවත් වෙන්කිරීමයි.
පෘථක්පර්ණී. ස්ත්‍රී. අස්වැන්න.
පෘථගාත්මිකා, ස්ත්‍රී. මේ පුරුෂතෙම මෙබඳු ස්වරූපඇත්තේය මොහුකෙරෙන්භින්නවූ මේ ප්‍රකෘතිය මෙබඳු ස්වරූපඇත්තීයයි මෙසේ ප්‍රකෘති පුරුෂ දෙදෙනාගේ භෙදඥාන ව්‍යක්තිය.
පෘථග්ජන, පු. මූඪයා, නීචයා.
පෘථග්විධ, ත්‍රි. නන්වැදෑරුම්වූවා.
පෘථිවී, ස්ත්‍රී. භූමිය, පෘථවී, පෘථ්වී, පෘථිවීකියාද පාඨයි.
පෘථු, ත්‍රි. පුළුල්ද්ද, ස්ත්‍රී. සුදුගස පත් (පෙරුම්කායම් කොළ) කළුදුරු.
පෘථුක, පු. පුළු (හබලපෙති). පක්ෂිපැටවා.
පෘථුරොමන්, පු. මත්ස්‍යයා (මුඛදෙශයෙහි මහත්වූ රොමඇති පාඨීනාදි මත්ස්‍යයන් කෙරෙහි වැටෙන මේශබ්දයාගේ අලොමක මත්ස්‍යයන් කෙරෙහි වැටීම අවිශෙෂවශයෙනි).
පෘථුල, ත්‍රි. පුළුල්ද්ද.
පෘථ්වී, ස්ත්‍රී. එල්සාල්, පොළොව.
පෘථ්වීකා, ස්ත්‍රී. එල්සාල්, (එන්සාල්).
පෘදාකු. පු. සර්පයා.
පෘශ්නි, ත්‍රි. කුරුඅය.
පෘශ්නිපර්ණී, ස්ත්‍රී. පුස්වැන්න.
පෘෂත්, න. දියබිඳුව.
පෘෂත, පු බිඳුවෙන් චිත්‍රවූ එනම් මෘගයා, දියබිඳුව.

පාෂත්ඛ, පු. ඊතලය.
පෘෂදශ්ව, පු. සුළඟ.
පෘෂදාජ්‍ය, න. දීසහිත ගිතෙල්.
පෘෂ්ඨ්‍ය, න. ස්තොත්‍රසමූහය, ඉන් යුත් යාගභෙදය. ත්‍රි.
පෘෂ්ඨ, න. පිට.
පෘෂ්ඨ්‍ය, න, පිටේ ඇටසමූහය, පු. දිය ආදී බරඅදින අශ්වයා
පෙචක, පු. බකමූනා ඇතුන්ගේ වාලධිය මූල ගුදයවසාසිටි මාංස පිඩය.
පෙටක, පු. වස්ත්‍රාභරණ බහාත බන පෙට්ටිය, කදළුලෙන පෙට්ටිය.
පෙටා, ස්ත්‍රී. වස්ත්‍රාභරණ බහාත බන පෙට්ටිය, කදළුලෙන පෙට්ටිය.
පෙටී, ස්ත්‍රී. වස්ත්‍රාදිය බහන කුඩා පැස.
පෙලව, ත්‍රි. තුනීදෑ.
පෙශල, ත්‍රි. මනොහරදෑ, දක්ෂයා.
පෙශී, ස්ත්‍රී. පක්ෂීන්ගේ බිජුවට.
පෛඨර, ත්‍රි. බඳුනෙහි පිසූ ආහාරාදිය.
පෛතෘෂ්වසෙය, පු. පියහු සහෝදරියගේ පුතා.
පෛතෘෂ්වස්‍රීය, පු. පියහු සහෝදරියගේ පුතා.
පෛත්‍ර, න. පිතෘතීර්ථයයි කියන ලද මහපට ඇඟිල්ලහා ඊට දෙවන ඇඟිලි අතර.
පොගණ්ඩ, ත්‍රි. ස්වභාවයෙන් හීන අවයව ඇත්තා.
පොටගල, පු. බටදඬුව, වැළුක්.
පොටා, ස්ත්‍රී. ස්ත්‍රීලක්ෂණවූතත් ද පුරුෂලක්ෂණවූ රවුල්ද ඇති ස්ත්‍රී.
පොත, පු. ඔරුව, පැටවා.
පොතවණික්, පු. නැව්වෙළඳා.
පොතවාහ, පු. නැවියා, (නැව් පදින්නා).
පොතාධාන, න. බිජුවටින් උපදනා මත්ස්‍යපොතක සමූහය (පිලාව).
පොත්‍ර, න. ඌරන්, නගුල් යන මොවුන්ගේ තුඩුඅග.
පොත්‍රින්, පු. ඌරා.
පෞණ්ඩ්‍රක, න. පොඹුරු, "ඉදං ශාලපර්ණී තුල්‍යපත්‍රං ඥෙයං සඵලපද්මමිතිගෞඩාඃ" මේඅස් වැන්න පත්වැති පත් ඇතැයි දනයුතු ගෞඩයෝ ගොඩමහනෙල්යයි කියත්.
පෞත්‍රී, ස්ත්‍රී. පුතාගේ හෝ දූගේ හෝ දූවූ මිනිබිරිය.
පෞර, න. සුවඳතණ.
පෞරස්ත්‍ය, ත්‍රි. පූර්ව හෙවත් ආදිය.
පෞරුෂ, ත්‍රි පුරුෂප්‍රමාණය. න. පුරුෂයන්ගේ ක්‍රියාව, පිරිමිබව.
පෞනශ්ච, ත්‍රි මුළුදෙට.
පෞර්ණමාස, ස්ත්‍රී. පුණුපෝය.
පෞලස්ත්‍ය, පු. වෙසමුණු.
පෞලි, පු. අඩක්කැඩූ යවාදිය, මිට ප්‍රාකෘතයෙන් පොළීයයි ව්‍යවහාරයි.
පෞෂ, පු. දුරුතුමාස.
පෞෂ්පක, න පුෂ්පාජන.
ප්‍රකාණ්ඩ, පු න. වෘක්ෂයාගේ මූලපටන් අතුදක්වාඇත්තාවූ කඳ, ප්‍රශස්තය, "ලිඟාන්තරෙණ සමානාධිකරණෙපිසවලිංගං නත්‍යජන්ති"යි විශෙෂ්‍යබඳුලිඟු නැත්තේයයිද "අස්ත්‍රියාං ප්‍රකාණ්ඩො විටපෙතරුස්කන්ධප්‍රශස්තයොඃ"යි වෛලෙප්භාකදෙහි වැටෙතකල පුං නපුංසක ලිඟුයයිද කියනලදී.

ප්‍රකාම, න. කැමතිසේ යනඅර්ථයි.
ප්‍රකාර, පු. න. නානාවිධ, සදෘශ.
ප්‍රකාශ, පු අව්ව, ආලොකයෙහිද වැටේ, ව්‍යක්තසිනාව.
ප්‍රකීර්ණක, න. චාමරය.
ප්‍රකීර්‍ය, පු. සිරිල. (කුණුකරඳ)
ප්‍රකෘති, ස්ත්‍රී. ස්වාමියා, අමාත්‍යයා, සුහෘත්‍ය, කොශය, හෙවත් භාණ්ඩාගාරය, රටය, පර්වතොදක වෘක්ෂාදීන් දුර්ගමවූ පුරය, පුරවැසියන්ගේ සෙනාය යන මේ රාජ්‍යාංග අට, ස්වභාවස්ථිතිය, (සත්ව රජස් තමස් යන මොවුන්ගේ සාම්‍යාවස්ථාව, ස්වභාවය, වැලමිටින්යට මණික්කටුව දක්වා දෙමැද අතර, ස්ත්‍රීනිමිත්ත, පුරුෂනිමිත්ත, අමාත්‍යාදීන්ගේ ස්වභාවය.
ප්‍රක්‍රම, පු. මූලාරම්භය.
ප්‍රක්‍රියා, ස්ත්‍රී. ව්‍යවස්ථාතැබීම,
ප්‍රක්වණ, පු. වීණාහඬ, ප්‍රාදි උපසර්ගයන් කෙරෙන් පරවූ ශබ්දයෝද මෙහිවේත්,
ප්‍රක්වාණ, න. වීණාහඬ.
ප්‍රචක්‍ර, න. පිටත්වූ සෙනාව.
ප්‍රක්ෂ්වෙඩන. පු. නාරාචය, එනම් ලොහමය ඊයයි.
ප්‍රගණ්ඩ, පු. වැලමිටින් උඩ කිසිල්ලදක්වා දෙමැද අතර.
ප්‍රගතජානුක, ත්‍රි. බකලඇත්තා.
ප්‍රගල්භ, ත්‍රි. එළඹසිටි සිහිඇත්තා.
ප්‍රගාඪ, න. දැඩිබව, කෘච්ඡ්‍රය හෙවත් දුක.
ප්‍රගුණ, ත්‍රි. ඇදනැතිදෑ.
ප්‍රගෙ, අව්‍ය. රාත්‍රි අනන්තයෙහි "ප්‍රගෙප්‍රගායන්ති ච වන්දිනස්තථා" එසේම අරුණුනැගුනුකල වන්දිභට්ටයෝ හෙවත් ස්තුති පාඨකයෝ ගායනා කෙරෙත් යනු උදාහරණයි.
ප්‍රග්‍රහ, පු. දහගෙයි ලූ අය (හිරකාරයා).
ප්‍රග්‍රාහ (ග්‍ර), පු. තරාදි බැඳ එල්ලන ලනුව, රථ රැහැණ.
ප්‍රඝණ, පු. ගෙපිල.
ප්‍රඝාණ, පු. ගෙපිල.
ප්‍රචක්‍ර, න. ස්වචක්‍රයෙන් හෙවත් තමන් අණ පවත්නා තැනින් පරචක්‍රයට හෙවත් අනුන් අණ පවත්නා තැනට යාම.
ප්‍රචලායිත, න. නිදිමතින් බැමීම හෙවත් භ්‍රමණය.
ප්‍රචුර, ත්‍රි. බොහෝදෑ.
ප්‍රචෙතස්, පු. වරුණයා.
ප්‍රචොදනී, ස්ත්‍රී. කටුවැල්බටු.
ප්‍රච්ඡදපට, පු. වහන්තරාපිළි හෙවත් වීණා ඡෙලාදියවසනවස්ත්‍ර
ප්‍රඝනන, න. ගෙය ඇතුළේදෙර (කුරුඹළුව).
ප්‍රච්ඡර්දිකා, ස්ත්‍රී. වමනය.
ප්‍රජන, න. ගැබ්ගැන්ම.
ප්‍රජවින්, ත්‍රි. වෙගවත් මාත්‍රය.
ප්‍රජා, ස්ත්‍රී දරු මුනුබුරු පරම්පරාව, ජනයා.
ප්‍රජාතා, ස්ත්‍රී. වැදූ නැනැත්ති.
ප්‍රජාපති, පු. බ්‍රහ්මයා.
ප්‍රජාවතී, ස්ත්‍රී. සහෝදරයාගේ භාර්‍යාව.
ප්‍රඥා, ස්ත්‍රී. බුද්ධිය.
ප්‍රඥාන, න. නුවණ, ලකුණ.

ප්‍රගඳු, ත්‍රි. බහල ඇත්තා.

ප්‍රඩීන, න. පක්ෂීන්ගේපියාඹ හැඹීම.

ප්‍රණය, පු. ප්‍රේමය. ත්‍රි. වසඟවූයේ, ඉල්වීම, විශ්වාසය.

ප්‍රණව, පු. වේදාරම්භයෙහි තියයුතු ඕංයන ශබ්දවිශේෂය.

ප්‍රණාද, පු. ශීත්කාරනාදි අනුරාග ශබ්දය.

ප්‍රණාල්, ස්ත්‍රී. පීල්ල, මෙහිම "ප්‍රණාලි" පු.

ප්‍රණිධි, පු. චරපුරුෂයා, පැතීම.

ප්‍රණිහිත, ත්‍රි ලදදෑ.

ප්‍රණීත, පු. මන්ත්‍රාදියෙන් පිළියෙළකළ ගින්න, ත්‍රි. පාකරූපරසාදියෙන් යුත් ව්‍යඤ්ජනාදිය.

ප්‍රණුත, ත්‍රි ස්තුතිකරණලද යන අර්ථවාචකයි.

ප්‍රණෙය, ත්‍රි. කීකරුවූ, අයත්වූ.

ප්‍රතන, ත්‍රි. පරණදෑ.

ප්‍රතල, පු. විදහූ අතුල්.

ප්‍රතාප, පු. කෝෂයෙන් හා දණ්ඩයෙන් හෙවත් ධනයෙන් හා දඬුවමින් හටගත්තෙජස.

ප්‍රතාපස, පු. හෙලවරාගස.

ප්‍රති, අව්‍ය. ප්‍රතිනිධි, වීප්සාලක්ෂණ, ඉත්ථම්භූතභාග, ප්‍රතිදාන යනාදි අර්ථයන්හිවේ. උදාහරණ මෙසේයි "අභිමන්‍යු ප්‍රතිපරීක්ෂිත්" අභිමන්‍යුහුසෙයින් විවාලේය. "ප්‍රද්‍යුම්නඃ කෘෂ්ණං ප්‍රති" ප්‍රද්‍යුම්න තෙමේ විෂ්ණුහු සදෘශයි. යනාදිතන්හි ප්‍රතිනිධි හෙවත් මුඛ්‍යසදෘශයෙහිද "තිථිං තිථිං ප්‍රතිගච්ඡති" පවිත්‍රස්ථානයක් පාසායෙයි. යනාදිතන්හි වීප්සායෙහිද "වෘක්ෂං ප්‍රතිවිද්‍යෝතතෙ විද්‍යුත්" ගස අත්තකෙළින් විදුලිය බබලයි" යනාදිතන්හි ලක්ෂණාර්ථයෙහිද "භක්තො විෂ්ණුම්ප්‍රති" ස්වාමියාකෙරෙහි හෝ මහදෙවියා කෙරෙහි භක්ති ඇත්තේය. යනාදිතන්හි ඉත්ථම්භූතාර්ථයෙහිද "හරිම්ප්‍රත්‍ය භවල්ලක්ෂ්මීඃ" ශ්‍රී තොමෝ විෂ්ණුහුගේ භාගයෙහිවී. යනාදිතන්හි භාගාර්ථයෙහිද "ශමෙහාභීතොඃ ප්‍රත්‍යමෘතම්. ඊශ්වරතෙම තම හට භක්ති ඇත්තාහට මොක්ෂය දෙයි යනාදිතන්හි ප්‍රතිදානයෙහිද වේ.

ප්‍රතිකර්මන්, න. පහ්‍රිත හෙවත් ස්වර්ණාභරණාදියෙන් කරනල ද ශොභාව.

ප්‍රතිකූල, ත්‍රි. විපරීතදෑ.

ප්‍රතිකෘති, ස්ත්‍රී. පිළිරුව.

ප්‍රතිකෘෂ්ට, ත්‍රි. නින්දිතයා.

ප්‍රතික්ෂිප්ත, ත්‍රි. සපඬාසරන්නවුන් විසින් නිරසනයා හෙවත් බැහැරකෙළේ.

ප්‍රතිබාංති, පු දුනු දෙසියයකින් ඔබ්බෙහි සිට ඉන්පසුව සිටි සෙනාව එක්කොටගන්නා යුද්ධසෙනාව. ස්ත්‍රී. ඉතා ප්‍රසිද්ධිය.

ප්‍රතිග්‍රහ, පු. එටලතු ගොටුව එනම් කෙලගොටුව (පඩික්කම).

ප්‍රතිඝ, පු. කොපය.

ප්‍රතිඝාතන, න. මැරවීම.

ප්‍රතිච්ඡායා, ස්ත්‍රී. පිළිරුව.

ප්‍රතිජාගර, පු. ප්‍රත්‍යවෙක්ෂාව.

ප්‍රතිඥාත, ත්‍රි. ස්වීකරණලද හෙවත් ගිවිස්නාලද යන අර්ථයි.

ප්‍රතිඥාන, න. පොරොන්දුව, ගිවිසුම.

ප්‍රතිදාන, න. අනුන්කෙරෙහි රක්ෂාකරණු පිණිස තගා තැබූ වස්තුව නැවත දීම හෙවත් උකස්ගැලවීම.

ප්‍රතිධ්වාන, පු පිළිරැව්.

ප්‍රතිනිධි, පු. පිළිරුව.

ප්‍රතිපද්, ස්ත්‍රී. බුද්ධිය, පැළවිය.

ප්‍රතිපන්න, ත්‍රි. අවබොධකළදෑ.

ප්‍රතිපාදන, න. දානය.

ප්‍රතිබද්ධ, ත්‍රි. සිත්බිඳිනාලදුයේ.

ප්‍රතිබන්ධ, පු. කාර්‍ය්‍යප්‍රතිඝාතයා.

ප්‍රතිබිම්බ, න පිළිරුව.

ප්‍රතිභය, න. මහත්භය ත්‍රි. ඉන් යුත්දෙයෙහි. පු. නාට්‍යොක්ති යෙහි භයානක රසය.

ප්‍රතිභාන්විත, ත්‍රි. එලඹසිටි සිහි ඇත්තා.

ප්‍රතිභූ, පු. ණය ආදියෙහි ඇපකාරයා.

ප්‍රතිමා, ස්ත්‍රී. පිළිරුව.

ප්‍රතිමාන, න. පිළිරුව, ඇතුන්ගේ යටිකුඹයෙන් යට දළඅතර.

ප්‍රතිමුක්ත, පු. (චොලකාදිය) හැන්දේ.

ප්‍රතියත්න, පු. ආශා අනුකූල හෙවත් වශීකරණාදිය.

ප්‍රතියාතනා, ස්ත්‍රී පිළිරුව.

ප්‍රතිරොධින්, පු. සොරා.

ප්‍රතිවාක්‍ය, න. උත්තරය.

ප්‍රතිවිෂා, ස්ත්‍රී. ඉවද.

ප්‍රතිශාසන, න. අමාත්‍යාදීන් කැඳවා මෙහෙයීම.

ප්‍රතිශ්‍යාය, පු. පීනස.

ප්‍රතිශ්‍රය, පු. සභාව, ආශ්‍රය, වෙතට එලඹීම.

ප්‍රතිශ්‍රව, පු. පොරොන්දුව (ගිවිසුම).

ප්‍රතිශ්‍රුත්, ස්ත්‍රී. පිළිරැව්.

ප්‍රතිෂ්ටම්භ, පු. කාර්‍ය්‍යප්‍රතිඝාතය.

ප්‍රතිසර, පු. සෙනාවගේ පසුභාගය. පු. න, අතනූල.

ප්‍රතිසීරා, ස්ත්‍රී. තිරය.

ප්‍රතිහත, ත්‍රි සිත්බිඳුනාලදුයේ.

ප්‍රතිහාරක, පු. දොරටුපාලයා ප්‍රතිහාරයයිදවේ

ප්‍රති(තී)හාස, පු අලරියගස, (කණෙරු ගස).

ප්‍රතීක, පු. ශරීරාවයව එකදෙශය. ත්‍රි. විලොම.

ප්‍රතීකාර, පු. රොගාදියට කරන ක්‍රියම, වෛර නියර්‍යාතනය.

ප්‍රතීකාශ, ත්‍රි. උත්තරපදයෙහිවූ මේපදයෙන් සමානතා කියයි.

ප්‍රතීක්‍ෂ්‍ය, ත්‍රි. පිදියයුතා හෙවත් ගරුකටයුත්තා.

ප්‍රතීචී ස්ත්‍රී. පශ්චිමදිශාව.

ප්‍රතීත, ත්‍රි. ප්‍රසිද්ධවූයේ, සතුටුවූයේ.

ප්‍රතීපදර්ශිනී, ස්ත්‍රී. ගැහැණී.

ප්‍රතීර. න. ඉවුර.

ප්‍රතීහාර, පු. දොරකඩ, දොරටුපාලයා.

ප්‍රතොලී ස්ත්‍රී. මහවේ(මහාවීථිය).

ප්‍රත්න, ත්‍රි. පුරාණදෑ.

ප්‍රත්‍යක්පර්ණී, ස්ත්‍රී. සැබෝගස.

ප්‍රත්‍යක්ශ්‍රේණී, ස්ත්‍රී. දත්ත, මීනුග.

ප්‍රත්‍යක්ෂ, ත්‍රි. ප්‍රත්‍යක්ෂදෑ.

ප්‍රත්‍යග්‍රහ, ත්‍රි. අලුත්දෑ.

ප්‍රත්‍යන්ත, පු. පිටිසර "ශිෂ්ටාචාර විරහිතස්‍ය කාමරූපාදෙඃ" යනු වචන බැවින් භාරතවර්‍ෂයාගේ හෙවත් සින්ධුරට ශිෂ්ටාචාර විරහිතවූ කාමරූපාදිවූ ප්‍රත්‍යන්තයයි.

ප්‍රත්‍යන්තපර්වත, පු. පිරිවරකුඩා කඳු.

ප්‍රත්‍යය, පු. අයන්, ගිවිසීම, ප්‍රඥාව, විශ්වාසය, කාරණය, ශබ්දය.

ප්‍රත්‍යයිත, ත්‍රි "යථාර්ථඥයෙහි" විශ්වාසයට ආධාරවූයේ.

ප්‍රත්‍යර්ථින්, පු. සතුරා.

ප්‍රත්‍යවසිත, ත්‍රි. කතලද යනමේ අර්ථවාචකයි.

ප්‍රත්‍යාඛ්‍යාත, ත්‍රි නිරාකෘතවූයේ හෙවත් බැහැරකෙළේ.

ප්‍රත්‍යාඛ්‍යාන, න. බැහැරලීම.

ප්‍රත්‍යාදිෂ්ට, ත්‍රි. නිරාකෘතයා හෙවත් බැහැරකෙළේ.

ප්‍රත්‍යාදෙශ, පු. බැහැරලීම.

ප්‍රත්‍යාලීඪ, න. දුනුවායන්ගේ ප්‍රත්‍යාලීඪය, සම්පදය, වෛශාඛය, මණ්ඩලයයි කියනලද පස්වැදෑරුම් සිටීම් අතුරෙන් වාමජංඝා ප්‍රසාරණයකොට දක්ෂිණජංඝාව හකුළුවා සිටීමයි.

ප්‍රත්‍යාසාර, පු. ව්‍යූහයාගේ හෙවත් සේනා වින්‍යාසයාගේ පශ්චාද්භාගය.

ප්‍රත්‍යාහාර, පු ඉන්ද්‍රියාකර්‍ෂණය.

ප්‍රත්‍යුත්ක්‍රම, පු. යුඩයට අතිශය උත්සාහය.

ප්‍රත්‍යූෂස්, න. උදය.

ප්‍රත්‍යූෂ, පු. උදය.

ප්‍රත්‍යූහ, පු. අන්තරාය.

ප්‍රථම, ත්‍රි. ආදිය, ප්‍රධාන, පළමු.

ප්‍රථා, ස්ත්‍රී. ප්‍රසිඩිය.

ප්‍රථිත, ත්‍රි. ප්‍රසිඩවූයේ.

ප්‍රදර, පු.පැ ල්ම, ස්ත්‍රීරොගයක්, (කිලිමාලේ) හීදඬු.

ප්‍රදීප, පු. පහන.

ප්‍රදීපන, පු. එනම් ස්ථාවර විෂභෙදය (දවන්නාවූ රක්තවර්‍ණවූ අජනපර්‍වතයෙහි වන්නාවූ විෂයෙකි.

ප්‍රදෙශන, න. දෙවියන්ට හෝ මිතුරන්ට දෙනදෑ.

ප්‍රදෙහිනී, ස්ත්‍රී. දබරඟිල්ල.

ප්‍රදොෂ, පු. රාත්‍රිමුඛය

ප්‍රද්‍යුම්න, පු. අනඟයා.

ප්‍රද්‍රාව, පු. පලායාම, "ප්‍රද්‍රව" න මුදුවේ.

ප්‍රධන, න. යුඩය.

ප්‍රධාන, න. ප්‍රධානදෑ, ප්‍රධාන අමාත්‍යයා එනම් අප්‍රකෘෂ්ටද නුවූ උත්කෘෂ්ටද නොවූ මධ්‍යමාධිකරණයෙහි ව්‍යවස්ථිතවූ රාජපුත්‍ර සෙනාපති ආදිහුයි, ස්වභාවස්ථිතිය, සත්‍ව රජස්තමස්යන මොවුන්ගේ සාම්‍යාවස්ථාව, මහබඹු, බුඩිය.

ප්‍රධි, පු, නිම්වලල්ල.

ප්‍රපඤ්ච, පු. විපර්‍යාස, විස්තර.

ප්‍රපද, න. අග්පතුල.

ප්‍රපදී, න.ත්‍රි පා අගදක්වා වැටෙන පිළි.

ප්‍රපා, ස්ත්‍රී. පැන්හල.

ප්‍රපාත, පු. ප්‍රපාතය.

ප්‍රපිතාමහ, පු. මුත්තාගේ පියා.

ප්‍රපුන්නාඩ, පු. තුවරගස (පෙතිතෝර) ප්‍රපුනාල(ඩ) ප්‍රපුන්නාට යනුද මෙහි වෙත්.

ප්‍රපෞණ්ඩරීක, න. පොඩරු, "ඉදං ශාලපර්ණීතුල්‍ය පත්‍රං ඥෙයම් ස්ථලපද්මමිතිගෞඩාඃ" මේ අස්වැන්නපත්‍ර වැනි පත්‍ර ඇතැයි දතයුතු ගෞඩමහනෙල් යයි ගෞඩයෝ කියත් යනු ටීකායි.

ප්‍රඵුල්ල, ත්‍රි. මල් ගෙණසිටි රුක් ආදිය.

ප්‍රබොධන, න. පළමු ආලේප කළ සඳුන් ආදීන්ගේ ඉක්මුනු සුවඳ නැවත ව්‍යක්තකරණු පිණිස කස්තුරි ආදියෙන් ඉලීම් ආදි ක්‍රියා.

ප්‍රභඤ්ජන, පු. සුළඟ.

ප්‍රභව, පු. ජන්මහෙතුව හෙවත් උත්පත්ති කාරණය "ගඞ්ගාප්‍රභවො හිමවාන්, කුලාලචක්‍ර ප්‍රභවොඝටඃ" ගඞ්ගානදියගේ හට ගැන්මෙහි මූල හිමවතය කලයෙහි හටගැණිමේ මූල කුඹල් සකයයනාදි තන්හිමෙන් උපලබ්ධිමූල ප්‍රථමඥානය පිණිස මූලස්ථානයයි.

ප්‍රභා, ස්ත්‍රී. දීප්තිය.

ප්‍රභාකර, පු. හිරු.

ප්‍රභාව, පු. රජුන්ගේ කොෂය දණ්ඩය යන දෙකින් හටගත් තෙජස, සම්භාවන, වික්‍රමය, ශාන්තිය, උත්පත්තිය.

ප්‍රභින්න, පු. මදගලිත ඇතා.

ප්‍රභු, ත්‍රි. ස්වාමියා.

ප්‍රභූත, ත්‍රි. බොහෝදෑ.

ප්‍රභ්‍රෂ්ටක, න. සිළෙහි එලෙන් මල්දම.

ප්‍රමථ, පු. ඊශ්වරයාගේ පිරිස.

ප්‍රමථන, න. මැරවීම.

ප්‍රමථාධිප, පු ඊශ්වරයා.

ප්‍රමද, පු. ප්‍රීතිය.

ප්‍රමදා, ස්ත්‍රී. සතුටුසිත්ඇති උතුම් ස්ත්‍රිය.

ප්‍රමදවන, න. ඇතොවුරන්ට සුදුසු උයන.

ප්‍රමනස්, ත්‍රි. තුටුසිත් ඇත්තා.

ප්‍රමා, ස්ත්‍රී. යථාර්ථඥානය හෙවත් තත්වය දැන්ම.

ප්‍රමාණ, න. අනුමානයෙන් අවබොධයටහෙතුව, සීමා, ශාස්ත්‍ර, මෙපමණෙක්මයයි පිරිසිඳීම, ත්‍රි. ප්‍රමාණකරන්නා.

ප්‍රමාතාමහ, පු. මව්ගේ පියාගේ පියා.

ප්‍රමාද. පු. ප්‍රමාදය.

ප්‍රමාපණ, න. මැරවීම.

ප්‍රමීත, ත්‍රි. යාගයෙහි මරණලද්දේ.

ප්‍රමිති, ස්ත්‍රී. යථාර්ථඥානය හෙවත් තත්වය දැන්ම.

ප්‍රමීන, ත්‍රි. මළ අය.

ප්‍රමීලා, ස්ත්‍රී. අධිකවූ පරිශ්‍රමාදී නිමිත්තෙන්වූ අඟනිමීලනය හෙවත් මැලිබව.

ප්‍රමුඛ, ත්‍රි. ප්‍රධානදෑ.

ප්‍රමුදිත, ත්‍රි. පිනාගිය තැනැත්තේ.

ප්‍රමොද, පු. ප්‍රීතිය.

ප්‍රයත, ත්‍රි. ව්‍රතාදියෙන් පවිත්‍ර වූයේ.

ප්‍රයස්ත, ත්‍රි. තෛලපරිද්‍රව්‍යාදියෙන් යහපත්කොට සංස්කෘතවූ හෙවත් සරසනලද ව්‍යඤ්ජනාදිය.

ප්‍රශාම, පු. ධනධාන්‍යාදියෙහි මනුෂ්‍යයන්ගේ ආදර අතිශය (ඉතා ආදරය.)

ප්‍රයොගාඪ, පු. යුද්ධයට අතිශය උත්සාහය.

ප්‍රලම්බඝ්න, පු. බලභද්‍රයා.

ප්‍රලය, පු. චෙෂ්ට, නාශය හෙවත් ශොකාදියෙන් කායික ක්‍රියා රහිතවීම, ක්‍ෂයකල්පය, (කප්කෙළ) මරණය.

ප්‍රලාප, පු. අරුත් නැති තෙපුල.

ප්‍රවණ, ත්‍රි. පිළිවෙළින් පාත්වූ හෙවත් නැමුනු බිම, අවනත, පු. සතරමන්සන්ධිය.

ප්‍රවයස්, ත්‍රි. මහල්ලා, එනම් සැත්තෑවෙන් ඔබ්බෙහි වයස්වූ අය.

ප්‍රවහ, පු. නගරාදියෙන් පිටතට නික්මීම.

ප්‍රවහණ, න. කරෙන් උසුලන රථය වැනිවූ යානාවක් (පල්ලක්කිය) ස්ත්‍රීන්ගේ යානාඵවූ මගල්‍යරථයයිද කියත්.

ප්‍රවඟී, ත්‍රි. ප්‍රධානදෑ.

ප්‍රවහ්ලිකා, ස්ත්‍රී. දුරවබොධාඵයෙන්යුත් ප්‍රශ්නය "තරුණ්‍යා ලිඛිතං කණ්ඨෙ ති තම්බස්ථාන මාශ්‍රිතඃ ගුරූණාංසන්නිධානෙපි කඃ කූජතිමුහුර්මුහුඃ" මෙහි ස්වරූපාඵය මදක් අඩුකලයයි ඒගුප්තකොට අනිකක් ප්‍රකාශ කෙරෙයි. ප්‍රවහලිකා තොමෝ මෙබඳුයි.

ප්‍රවාරණ, න. උත්තම වස්තු දීම, හස්ත්‍යශ්වාදි දානය.

ප්‍රවාල, පු. වීණාදණ්ඩුව. පු න. පබලු. අංකුරය හෙවත් ලපලු.

ප්‍රවාහ, පු. ජලාදීන්ගේ අවිච්ඡින්න සන්තතිය.

ප්‍රවාසන, න. මැරවීම.

ප්‍රවාහිකා, ස්ත්‍රී. එනම් රොගය.

ප්‍රවිදාරණ, න. යුද්ධය.

ප්‍රවිශ්ලෙෂ, පු. ඉතා වෙන්වීම.

ප්‍රවීණ, ත්‍රි. ක්‍රියාවෙහි දක්‍ෂයා.

ප්‍රවෘත්ති, ස්ත්‍රී. ජලාදීන්ගේ අවිච්ඡින්න සන්තතිය.

ප්‍රවෘත්ති, ස්ත්‍රී. ප්‍රවෘත්ති කථාව (ස්වරූපවූ පරිද්දෙන් කියන්නාවූ කථාව.)

ප්‍රවෘද්ධ, ත්‍රි. ප්‍රසරණ යුක්ත හෙවත් පැතිරීම් ඇතිදෑ, ඉතා වැඩුනුදෑ.

ප්‍රවෙක, ත්‍රි. ප්‍රධානදෑ.

ප්‍රවෙණී, ස්ත්‍රී. රන් ආදීන් ගොතා හෙලූ හිසකේ, ඇතුන් පිට ලන විචිත්‍ර කම්බලය.

ප්‍රවෙෂ්ට, පු. අත.

ප්‍රව්‍යක්ත, ත්‍රි. ව්‍යක්තදෑ.

ප්‍රශ්න, පු. ප්‍රශ්නය.

ප්‍රශ්‍රය, පු. ප්‍රෙමය.

ප්‍රශ්‍රවණ, න. දියවැහෙන උල්පත.

ප්‍රශ්‍රිත, ත්‍රි. හික්මුනු අය.

ප්‍රෂ්ඨ, ත්‍රි. පෙරටුව යන්නා.

ප්‍රෂ්ඨවාහ්, පු. පුරුදුකරන කාලයෙහි විය පැත්තක යෙදූ ගොනා.

ප්‍රෂ්ඨෞහී, ස්ත්‍රී. පළමු ගැබ ඇත්තී.

ප්‍රසන්නා, ස්ත්‍රී. සුරා, ත්‍රි. නිර්මලදෑ.

ප්‍රසන්නතා, ස්ත්‍රී. ප්‍රසන්න භාවය.

ප්‍රසභ, න. බලාත්කාරය.

ප්‍රසර, පු. පිළිකාදීන් පැතිරයාම.

ප්‍රසර්පණ, න. හැමතැන්හි පැතිරයන්නාවූ සෙනාව.

ප්‍රසව, පු. දරුවන් වැදීම, ගෙඩි මල් ඉපදීම.

ප්‍රසව්‍ය, ත්‍රි. විපරීතදෑ.

ප්‍රසහ්‍ය, අව්‍ය. බලාත්කාරයෙහි "ප්‍රසහ්‍යසිංහඃ කිලතාංචකර්ෂ" සිංහයෙක් ලාහෙලා ඒ දෙන ඇද්දේලයනාදි උදාහරණයි.

ප්‍රසාද, පු. අනුග්‍රහය, එනම් කාව්‍යගුණය, ප්‍රසන්නභාවය.

ප්‍රසාධන, න. පහයීම හෙවත් ස්වර්ණාභරණාදියෙන් කරන ලද පහයීම.

ප්‍රසාධනී, ස්ත්‍රී. පනාව.

ප්‍රසාධිත, ත්‍රි. පහයින් ගන්වනලද්දේ හෙවත් සරසනලද්දේ.

ප්‍රසාරින්, ත්‍රි. ඇත මෑත පැතිරෙන සුලුදෑ.

ප්‍රසාරිණී, ස්ත්‍රී. ආපසු මදුවැල්.

ප්‍රසිත, ත්‍රි. තත්පරයා හෙවත් නියැලියා.

ප්‍රසිති, ස්ත්‍රී. බන්ධනය.

ප්‍රසිද්ධ, ත්‍රි. ප්‍රකට, සරහනලද

ප්‍රසූ, ස්ත්‍රී. මව්, වෙළඹ, විරූඪ හෙවත් පැතිරෙන වැල්.

ප්‍රසූතා, ස්ත්‍රී. වැදූ තැනැත්තී.

ප්‍රසූති, ස්ත්‍රී. දරුවන් වැදීම.

ප්‍රසූතිකා, ස්ත්‍රී වැදූ තැනැත්තී

ප්‍රසූතිජ, න. සිත් පීඩාව, ව්‍යාකූලබව, ඉන් යුක්තයෙහි ත්‍රි.

ප්‍රසූන, න. පුෂ්පය, ගෙඩි.

ප්‍රසූජනයිතෘ, පු. මව්පියෝ, ද්විවචනාන්තයි.

ප්‍රසෘත, ත්‍රි. පැතිරීම් ඇතිදෑ, පු. දෝත.

ප්‍රසෘතා, ස්ත්‍රී. හින්කකුල හෙවත් කෙණ්ඩ.

ප්‍රසෙව, පු. පසුම්බිය, ගොණිය.

ප්‍රසෙවක, පු. කරුවිය එනම් වීණාවේ සම්බඳින ලබුගෙඩිය.

ප්‍රස්තර, පු. පහණ (ගල)

ප්‍රස්තාව, පු. ප්‍රසඞ්ගය, අවසරය.

ප්‍රස්ථ, පු. නැළිය, පු. න. පර්වතයාගේ සමභූමිය.

ප්‍රස්ථමාන, න. පරිමාණය (කුරුනි ආදියෙන් මිනීම.)

ප්‍රස්ථපුෂ්ප, පු. හීන් පණ්ණාස වෘක්ෂය.

ප්‍රස්ථාන, න. විජිගීෂුහු හෙවත් ජයගනු කැමැත්තහු යුද්ධ පිණිස යාම.

ප්‍රස්ඵොටන, න. කුල්ල.

ප්‍රස්‍රවණ, ත්‍රි පිළිවෙළින් නැමුනු හෙවත් පාත්වූ බිම. අවනත.

ප්‍රස්‍රාව, පු. මූත්‍ර.

ප්‍රහර, පු. යාමය.

ප්‍රහරණ, න. ආයුධය.

ප්‍රහසන, පු. විදහු අතුල්.

ප්‍රහි, පු. ලිඳ.

ප්‍රහෙලිකා, ස්ත්‍රී. දුරවබොධ ප්‍රශ්නය "පානීයංපාතු මිච්ඡාමිත්වත්තං කමලලොචනෙ, යදිදාස්‍යසිනෙච්ඡාමි, නොදාස්‍යසිච දෙහිමෙ" මෙසේ අන්කිසි අර්ථයක් ප්‍රකාශකොට ස්වරූපා

එය ගුප්තකිරීමෙන් යමක් දක්වනුලැබේද ඕ තොමෝ ප්‍රහෙලිකා නමි.

ප්‍රාංශු, ත්‍රි. උස්දෑ.

ප්‍රාකාර, පු. පව්ර.

ප්‍රාකෘත, පු. නීචයා.

ප්‍රාග්, අව්‍ය, අතීතාර්ථයි. "ප්‍රාක්කර්මය" පූර්වජාතියෙහි උපචිත කර්මය යනාර්ථයෙහිවේ.

ප්‍රාග්වංශ, පු. යාග මණ්ඩපය සමීපයේ යාග ද්‍රව්‍ය තබන පිණිස කළහවිර්ගෘහය. පූර්වභාගයෙහිවූ යාගකරනනවුන්ගේ සිටීම පිණිස කළ ගෙය.

ප්‍රාග්‍රහර, ත්‍රි. ප්‍රධානදෑ.

ප්‍රාග්‍ය. ත්‍රි. ප්‍රධානදෑ.

ප්‍රාඝාර, පු. ගිතෙල්ආදිය, දියවීම.

ප්‍රාච්, ත්‍රි, පූර්වකාලය, පූර්වදෙශය.

ප්‍රාචී, ස්ත්‍රී. පූර්වදිශාව

ප්‍රාචීන, ත්‍රි. පූර්වදිශා දෙශයන්හි වූයේ, න. වැට.

ප්‍රාචීනා, ස්ත්‍රී. දියමිත්ත.

ප්‍රාචීනාවීත, න. වමත යටින්ලූ යාග හුය.

ප්‍රාචීර, න. වැට "නගරාදෙඃ ප්‍රාන්තභාගෙයාවෘතිඃ වෙෂ්ටනං වෙණුකණ්ටකාදීනාං තත් ප්‍රාචීර(න) මිත්‍යුච්චතෙ" නගරාදියෙහි සිසාරා උණකටු ආදියෙන් කළ වැටයයි කියනලදී.

ප්‍රාච්‍ය, පු සින්ධුරට ශරාවතීනම් නදිය කෙරෙන් ඉම්වූ අග්නිදිග පිහිටි දෙශය.

ප්‍රාජන, න. කැවිට.

ප්‍රාජිතෘ, පු. රථාචාර්යයා.

ප්‍රාඥ, පු. පණ්ඩිතයා. ත්‍රි. බුද්ධිමත්, දක්ෂයා.

ප්‍රාඥා, ස්ත්‍රී. නැණැත්තී.

ප්‍රාඥී, ස්ත්‍රී. කිසියම් දෙයක් විශෙෂයෙන්ම දන්නා නැනැත්තී.

ප්‍රාජ්‍ය, ත්‍රි. බොහෝදෑ.

ප්‍රාඩ්විවෙක, පු. ධර්මාධිකරණිකයා.

ප්‍රාණ, පු. ප්‍රාණාදි පඤ්චවායු එහෙයින් බහුවචනයි. "වායුභෘදි ප්‍රාණඃ" යනු වචන හෙයින් ප්‍රාණවායු හෘදයෙහියයි දත යුතු. ශක්තිය. ගඳරසකැට "රත්‍යාබොළා"යි මහරට ව්‍යවහාර යොන්රට උපදනා බේත් වර්ගයක්.

ප්‍රාණින්, පු. සත්වයා.

ප්‍රාතඃ, අව්‍ය. රාත්‍රිඅන්තය (උදය)

ප්‍රාතිභාසික, ත්‍රි. ඉඟුජල දන්නේ.

ප්‍රථම කල්පික, පු. වෙදුරමහ ඇත්තා.

ප්‍රාදුස්, අව්‍ය. ප්‍රකාශයෙහිද නාමයෙහිද වේ. "ප්‍රාදුර්බුද්ධිර්භවිෂ්‍යති" බුද්ධිය ප්‍රකාශවන්නීය. හෙවත් පහළවන්නීය යනාදියෙහි වේ. "ප්‍රාදුරාසීත් චක්‍රපාණිඃ" චක්‍රපාණී නම් තැනැත්තේ වූයේය යනාදියෙහි නාමයෙහි වේ.

ප්‍රාදෙශ, පු. මිණීමට විදහූ මහපට ඇඟිලි දබරැඟිලි දෙක පමණ.

ප්‍රාදෙශන, න. දානය.

ප්‍රාධ්වම්, අව්‍ය. අනුකූල භාවය "ප්‍රාධ්වංරථම්" රථය අනුව යනාදි උදාහරණයි.

ප්‍රාන්තර, න. සෙවන දිය දෙකින් හිස්වූ දුරුමග.

ප්‍රාප්ත, ත්‍රි. ලදදෑ.

ප්‍රාප්තපඤ්චත්ව, ත්‍රි. මළ අය.

ප්‍රාප්තරූප, ත්‍රි. පණ්ඩිත, මනොහර.

ප්‍රාප්ති, ස්ත්‍රී. උත්පත්තිය, ලාභය.

ප්‍රාභෘත, න. පඬුර හෙවත් දෙවියන්ට හෝ මිතුරන්ට දෙනදෑ.

ප්‍රාප්‍ය, ත්‍රි. පැමිණියහැකිදෑ.

ප්‍රාය, පු. බහුලබව, ප්‍රතිඥා පූර්වක අනශනය හෙවත් පොරොන්දුවකින් නොකාහිඳීම හෝ ඉන්වන මරණය.

ප්‍රායස්, අව්‍ය, බහුලාර්ථයි "ප්‍රායඃ නවවධූකාන්තා" නවාංගනා තොමෝ බොහෝසෙයින් සිත් අලවා යනාදි උදාහරණයි.

ප්‍රාර්ථිත, ත්‍රි. අර්දිකෙළේ හෙවත් යදනාලද්දේ.

ප්‍රාලම්බ, න. ගෙලින් ඉදුරා එලෙන මල්දම.

ප්‍රාලම්බිකා, ස්ත්‍රී. නැබ දක්වා එලෙන කරපැළඳි රතින්කළ ඇටවැල් ආදිය.

ප්‍රාලෙය, න. පිනි.

ප්‍රාවාර, පු. මතුහඳනා පිළී.

ප්‍රාවෘත, ත්‍රි. පෙරවාගත් පිළී.

ප්‍රාවෘෂ්, ස්ත්‍රී. වර්ෂාකාලය. ශිවභක්ති ආදියෙහි "ප්‍රාවෘට්, ප්‍රාවෘඩ්, ප්‍රාවෘෂෞ, ප්‍රාවෘෂඃ කියාවේ. මෙහි ප්‍රාවෘෂා කියාද රූප ඇත්තේය.

ප්‍රාවෘෂායණී, ස්ත්‍රී. වඳුරුමෑ.

ප්‍රාස, පු. කොන්තායුධය.

ප්‍රාසඞ්ග, පු. ගැල පිළිබඳ වියෙන් විය. එනම් හික්මවියයුතු වත්සන්ගේ කරබැඳීමට යෙදූ අතිත් වියයි.

ප්‍රාසඞ්ග්‍ය, පු. මක්කානිය උසුලනා ගොනා "වත්සානාංදම්‍යකාලෙස්කන්ධකාෂ්ඨං මාසජ්‍යතෙසප්‍රාසඞ්ගඃ" යනු වචන බැවින් වත්සන් පුරුදුකරන කල කරතබන දඬු මක්කානිය නම්.

ප්‍රාසාද, පු. පහය "දෙවභූභුජාම්" යනු වචන හෙයින් දෙවියන්ගේද රජුන්ගේද වාසස්ථානය පහයයි.

ප්‍රාසික, ත්‍රි. කුන්තායුධ ඇත්තා.

ප්‍රාහණ, පු. පෙරවරු.

ප්‍රිය, පු. සැමියා. ත්‍රි. අභීෂ්ටදෑ. හෙවත් ප්‍රියදෑ.

ප්‍රියක, පු. බක්මී ගස, පුවඟුගස, පියාගස, "රත්නභූතවර්ගයම උත්පත්ති කාරණා හෙයින් අජිනයොනියයි කියනලද ෂට් මුව වර්ගයන් අතුරෙන් එක් වර්ගයෙකි. මේ මුව වර්ගය චිත්‍රරොම ඇත්තේය. කාම්බෝජයෙහිද උත්තරපථයෙහිද වසන්නේය.

ප්‍රියඞ්ගු, ස්ත්‍රී. පුවඟු ගස, වරානම් ධාන්‍ය.

ප්‍රියතා, ස්ත්‍රී. සෙනහය.

ප්‍රියංවද, ත්‍රි. ප්‍රිය තෙපුල් බණනේ.

ප්‍රියාල, පු. පියල්රුක.

ප්‍රීණන, න. පිණවීම.

ප්‍රීත, ත්‍රි. ප්‍රමුදිතවූයේ.

ප්‍රීති, ස්ත්‍රී. ප්‍රීතිය.
ප්‍රුෂ්ට, ත්‍රි. දැයේ.
ප්‍රෙක්ෂා, ස්ත්‍රී. බුද්ධිය, නැටුම් බැලීම.
ප්‍රෙඞ්ඛා, ස්ත්‍රී. දෝලාව.
ප්‍රෙඞ්ඛිත, ත්‍රි. ඊෂත්කම්පිත (මඳක් සැලෙන) දෑ.
ප්‍රෙත, පු. නිරිසතා, භූතයා, මළ අය.
ප්‍රෙත්‍ය, අව්‍ය. භවාන්තරාර්ථය ප්‍රෙත්‍යසවර්ගේමගීයතෙ" භවාන්තරගතව හෙවත් පරලොව ස්වර්ගයෙහිදී පුදනු ලැබේ යනාදි උදාහරණයි.
ප්‍රෙමන්, පු. න. සෙනහය.
ප්‍රෙෂ්ඨ, ත්‍රි. ඉතා ප්‍රියදයා.
ප්‍රෛෂ, පු. මෙහෙයීම,' මැඩීම, හෙපීම, උන්මාද, මෙහි ප්‍රෙක්ෂ කියාද පාඨයි.
ප්‍රෛෂ්‍ය, පු. ගැත්තා. (දාසයා.) ප්‍රෙෂ්‍ය යනුද වේ.
ප්‍රොක්ෂණ, න. යාග පිණිස පශු ඝාතනය.
ප්‍රොක්ෂිත, ත්‍රි. යාගයෙහි මරණ ලද්දේ.
ප්‍රොථ, පු. න. අසුන්ගේ නාසය.
ප්‍රොෂ්ඨපදා, ස්ත්‍රී. බහු, පුවපුටු පය.
ප්‍රොෂ්ඨ, පු. පෙටියා, ස්ත්‍රී. ප්‍රොෂ්ඨී.
ප්‍රෞෂ්ඨපද, පු. බිනර මස.
ප්‍රෞඪ, ත්‍රි. ඉතා වැඩුනුදෑ.
ප්ලක්ෂ, පු. පුලිල ගස, තෙලසටු රුක.

ප්ලව, පු. මැඩියා, මහවෙල්ලූ නම් පක්ෂියා, න. සෙවෙල් අතුරෙහි වන්නාවූ කොටව්යාමූරු යයි ඛ්‍යාතවූ කෛවර්තීමුස්තක නම් ද්‍රව්‍යය, (ජලමුස්තා) පසුර, "ගොඩිපඩාංච ඉතිඛ්‍යාතඃ" මහරට හොඩිපාඩාවයයි ප්‍රසිද්ධයි. පු. චණ්ඩාලයා.
ප්ලවග, පු. වඳුරා, මැඩියා, සූර්යසාරථියා.
ප්ලවඞ්ග, පු. වඳුරා.
ප්ලවඞ්ගම, පු. වඳුරා, මැඩියා.
ප්ලාක්ෂ, න. තෙලසටු ඵල හෝ ඒ ගස් සමූහය.
ප්ලීහන්, පු. පිලාව හෙවත් වාම කුක්ෂි පාර්ශ්වයෙහි සිටි මස්පිඩු වෙසෙසකි. ප්‍රථමාදියෙහි ප්ලීහා, ප්ලීහානෞ, ප්ලීහානඃ කියා වරනැගියයුතු.
ප්ලීහශත්‍රු, පු. වල් එරබදු ගස යොඹු ගස.
ප්ලුත, න. අසුන්ගේ සීඝ්‍රවූ රම්‍යවූ ගතිය හෙවත් ගමන.
ප්ලුෂ්ට, ත්‍රි. දනලද දෑ.
ප්ලොෂ, පු. දානය.
ප්සාත, ත්‍රි. කනලද යන අර්ථයි.

ඵ.

ඵටා, ස්ත්‍රී. සර්පයන්ගේ පෙණය.
ඵණා, ස්ත්‍රී. සර්පයන්ගේ පෙණය. පුංලිඞ්ගයෙහි ඵණ කියා වේ.
ඵණිජ්ජ (ජ්ඣ) ක, පු. හීන් පණීාස වෘක්ෂය.
ඵණින්, පු. සර්පයා.
ඵල, න. නගුල්පෝරුව හෝ හීවැල, වෘක්ෂාදීන්ගේ ඵල, භාග්‍යයෙන් හටගන්නා විපාක, පෝරුව, ලාභය, සාදික්කා, තිපල්, පලිහ, මූලධනය, විකොට වඩාලද ධනය හෙවත් වෙළඳාමෙන් ලැබුණු ධනය.

ඵලක, පු. පුවරුව.
ඵලපාණී, ත්‍රි. පලිස් ගත් අත් ඇත්තේ.
ඵලත්‍රික, පු. න. තිපල්. (අරලු බුලු, නෙල්ලි යනමේ ඵල තුන)
ඵලපූර, පු. ලප්නාරම්.
ඵලවත්, ත්‍රි. ඵල සහිත රුක් ආදිය.
ඵලාධ්‍යක්ෂ, න. කිරිපලු ගස.
ඵලින්, ත්‍රි. ඵලසහිත රුක්ආදිය.
ඵලින, ත්‍රි. ඵලසහිත රුක්ආදිය.
ඵලිනී, ස්ත්‍රී. පුවඟුගස, තිවුල්ගස.
ඵලී, ස්ත්‍රී. පුවඟු ගස.
ඵලෙග්‍රහි, ත්‍රි. සෘතුප්‍රාප්තියෙහිලා ඵලදරණ වෘක්ෂාදිය.
ඵලෙරුහා, ස්ත්‍රී. පලොල් ගස.
ඵල්ගු, ත්‍රි. බෙලහීනදෑ, ස්ත්‍රී කොටදිඹුලා.
ඵාණිත, න. මත්ස්‍යඛණ්ඩ යොග්‍යවූ සාරභූතවූ ගුඩිකාකාර වන්නාවූ ඉක්ෂු විශෙෂය, හේ රසපාකයෙහි අර්ධවර්ත්තිතවූ පැණියයි කියනලද ශර්කරා විශෙෂය.
ඵාණ්ට, ත්‍රි. එනම් කෂාය "ක්ෂුණ්ණෙ ද්‍රව්‍යපලෙ සම්‍යක් ජලමුෂ්ණෙං විනික්ෂිපෙත් මෘත්පාත්‍රෙ කුඩවොන්මානං තත සතුස්‍රාවයෙත් පටාත් සඃස්‍යා චවූර්ණද්‍රවඃ ඵාණ්ටසන්තමානං විපලොනමිතම්" යනු වෛද්‍යකතිහෙයින් සුණුකල ද්‍රව්‍ය පලමකට ඉතා උණුදිය පතක් බහා පෙරාගන්නාලද කෂාය ඵාණ්ට නම්.
ඵාල, පු හීවැල.
ඵාල්ගුන, පු. මැදින්මස.
ඵාල්ගුනික, පු. මැදින්මස.
ඵුල්ල, ත්‍රි. මල් ගෙනසිටි රුක් ආදිය.
ඵේණ, (න) න. කිරිදිය ආදියෙහි නැගෙන පෙන.
ඵෙනිල, පු. රුක්පෙනෙල ගස, න ඩෙබර ඵලය.
ඵෙරව, පු සිවලා.
ඵෙරු, පු. සිවලා.
ඵෙලා, ස්ත්‍රී. කා ඉතිරි දෙය.

බ.

බංහිෂ්ඨ, ත්‍රි. ඉතා බොහෝ.
බඩිශ, න. බිලිකටුව, ස්ත්‍රීලිඞ්ග. යෙහි බඩිශා, බඩිශී.
බදර, න. (ඉලන්ද) ඩෙබරඵලය.
බදරී, ස්ත්‍රී. ඩෙබරගස (ඉලන්ද)
බද්ධොදක, ත්‍රි වධයට සැර සුනේ.
බද්ධ, ත්‍රි. රැහැන් ආදියෙන් බඳනාලද්දේ.
බධිර, ත්‍රි. බිහිරා.
බධ්‍රී, ස්ත්‍රී. වරමදු හෙවත් සමින් කළ රැහැණ.
බන්ධකී, ස්ත්‍රී. පතිව්‍රතා නැත්තී.
බන්ධන, න. බැඳීම.
බන්ධු, පු. එක් ගෝත්‍රයෙහි නෑයෝ.

බන්ධුජීවක, පු. බදු වදගස.
බන්ධුතා, ස්ත්‍රී. නෑ සමූහයා.
බන්ධුර, ත්‍රි. මදක් නැමී උස්ද.
බන්ධුල, පු. පතිව්‍රතානොවූ ස්ත්‍රිය ගේ පුතා.

බන්ධුක, පු. බදුවදගස.
බන්ධුකපුෂ්ප, පු. පියාගස.
බභ්‍රු. පු. තඹරිලූ (හෝතඹුවා) විෂ්ණු, ත්‍රි. පිගුවන්.

බබ්බර, පු. දුමුඩු (දන්දෙව්සුදු.)
බ (ව) හී, පු. න. සඳැස්පිල්, පිරි වර.

බ (ව) ර්හිණ, පු. මොනරා.
බ (ව) ර්හින්, පු. මොනරා.
බ (ව) ර්හිස්, පු. ගිනි, මෙහි කොශඅම්බුපයසීංය ශබ්දයෝද වෙති.
බර්හිෂ්ඨ, න. ඉරිවේරිය.
බල, න. ස්ථූල භාවය, ශක්තිය, හැකිබව, චතුරඟිනී සෙනාව, පු. කවුඩා, බලභද්‍රයා, අසුර විශෙෂයෙක්.

බ (ව) ක්ෂ, පු. සුදුපැහැ, ඉන් යුත් දෙයෙහි. ත්‍රි.

බලදෙව, පු. බලභද්‍රයා.
බලභද්‍ර, පු. බලභද්‍රයා.
බලභද්‍රිකා, ස්ත්‍රී. තෙමෙතල.
බලවත්, අව්‍ය. අතිශය. ත්‍රි. බල ඇත්තා.

බලවින්‍යාස, පු. යුධ පිණිස සෙනාවගේ ශාසෙත්‍රාක්ත පරිද්දෙන් සිටුවීම.

බලා, ස්ත්‍රී බැලිල.
බලාකා, ස්ත්‍රී. කනකොකී
බලාත්කාර, පු බලාත්කාරය.

බලාරාති, පු ශක්‍රයා.
බලාහක, පු. මෙඝය.
බලි, පු. සුංකම, උපහාර හෙවත් පූජාව. ස්ත්‍රී, ජරායෙන්හටගත් ඇඟරැලි, ගුදවලි. "අධ්‍යයනං බ්‍රහ්මයඥඃ පිතෘයඥස්තුතර්පණම්, හොමොදෛවො බලි භෞතො, නෘයඥොතිථි පූජනම්" යනුවෙන් බ්‍රහ්මයාට කරණ යාගය අධ්‍යයන නම. මළපියන්ට කරන යාගය තර්පණනම. දෙවියන්ට කරන යාගය හොම නම. භූතයන්ට කරණ යාගය බලි නම. මනුෂ්‍යයන්ට කරන යාගය පූජන නමැයි දක්වනලද පස්මහා යාගයන් අතුරෙන් භූතබලිය බලි නම.

බලිධ්වංසින්, පු විෂ්ණු.
බලින, ත්‍රි. ජරාවෙන් ලිහිල්ව ගිය ඇඟ රැලි ඇත්තේ.

බලිපුෂ්ට, පු. කවුඩා.
බලිභුජ්, පු. කවුඩා.
බලිසද්මන්, න. නාලොව.
බලිවර්ද, පු. ගොනා. (භාරොද් වහනක්ෂමවූ වෘෂභයා.)
බල්ලව, පු. අරක්කැමියා.
බ (ව) ෂ්කයණී, ස්ත්‍රී. කලකින් වදන දෙන.

බ (ව) ස්න, පු. එළුවා.
බහිර්ද්වාර, න. තොරණ.
බහු, ත්‍රි. තුනකින් වැඩිදෑ, මහත්දෑ.

බහුකර, ත්‍රි. හැමදීම් ආදිය කරන්නා.

බහුගර්හ්‍යවා,ච, ත්‍රි. වාචාලයා.
බහුපාද්, පු. නුග ගස.
බහුප්‍රද, ත්‍රි. බොහෝදෑ දෙන්නා.
බහුරූප, පු. සදෙලමල (දුම්මල)
බහුල, පු. ගිනි, කෘෂ්ණ පක්ෂය, න. අහස, ත්‍රි. කළු පැහැ, බොහෝදෑ

බහුලා, ස්ත්‍රී. එල්සාල්, කැති නැකත, දෙන.

බහුලීකෘත, ත්‍රි. බොල් පහකළ ධාන්‍ය.

බහුවාරක, පු. ලෝලු ගස.
බහුවිධ, ත්‍රි. නන්වැදෑරුම්වූවා.
බහුසූතා, ස්ත්‍රී. සතාවරි.
බහුසූතී, ස්ත්‍රී. බොහෝ දරුවන් ලද දෙන.

බා (වා) කුචි (ජී), ස්ත්‍රී. බෝදි ගස්.

බා (වා) ණ, පු. ස්ත්‍රී. නිල් ගිරි නිල්ල, පු. බලි නම් අසුරයාගේ පුත්‍රයා. ඊ.

බාධා, ස්ත්‍රී. සිත්පීඩාව (දුක.)

බාන්ධකිනෙය, පු. පතිව්‍රතානොවූ ස්ත්‍රියගේ පුතා.

බාන්ධව, පු. එක් ගොත්‍රයෙහි නෑයා.

බා (වා) ර්හත, න. ඛටුගෙඩිය.
බා (වා) ල, ත්‍රි මොඩයා, ළදරුවා, හිසකේ, වාලධිය, පු. න. ඉරිවේරිය.

බාලතනය, පු. කිහිරි ගස.
බාලතෘණ, න. ළතණ.
බා (වා) ලමූෂිකා, ස්ත්‍රී. වල්මීයා.
බා (වා) ලා, ස්ත්‍රී. පොල්, කාසා.

බා (වා) ලිශ, ත්‍රි. මෝඩයා, ළදරුවා.
බා (වා) ලෙය, පු. කොටළුවා.
බා (වා) ලෙයශාක, පු. දුමුඩු, (දම්දෙව්සුදු.)
බා (වා) ල්‍ය, න. බාල බව.
බා (වා) ෂ්ප, පු. උණුසුම, කඳුලු.
බා හු, පු. ස්ත්‍රී. අත.
බාහුජ, පු. ක්ෂත්‍රියයා, බ්‍රහ්මයාගේ බාහුවෙන් උපන් රජුගේ වංශයෙහිවූවෝද බාහුජ නම් වෙත්.
බා (වා) හුදා, ස්ත්‍රී බහුදා නම් කාතීවීර්‍ය්‍යාර්ජුනයා විසින් බස්නාලද නදී විශෙෂය. "කාතීවීර්‍ය්‍යාර්ජුනෙනයා වතාරිතා" යනු කීහ ටීකාකාරයෝ.
බා (වා) හු මූල, න කිසිල්ල.
බා (වා) හු යුධ, න. මල්ල යුධය.
බා (වා) හුල, පු. ඉල් මස
බා (වා) හුලෙය, පු. කඳකුමරු.
බා (වා) හ්ලික, පු. සුගු, එනම් දෙශය.

බි (වි) ඩ, න. බළල් ලුණු.
බි (වි) ඩාල, පු. බළලා.
බි (වි) න්දු, පු. දියබින්දුව.
බි (වි) න්දුජාලක, න. ඇතුන්ගේ මුඛාදිගතවූ බින්දු සමූහය.
බි (වි) ම්බ, පු. න. සඳමඩල.
බි (වි) ම්බිකා, ස්ත්‍රී. කොම්වැල.
බි (වි) ල, න. බිළය (සිදුර)
බි (වි) ලෙශය, පු. සර්පයා.
බි (වි) ල්ව, පු. බෙලිගස.
බි (වි) සප්‍රසූන, න. නෙලුම් මල්.
බි (වි) සිනී, ස්ත්‍රී. නෙලුම් විල.
බි (වි) ස, න. නෙලුඹුදලි.

බි (බී) සකණ්ටිකා, ස්ත්‍රී. කෙහි ඟිත්ත.

බි (බී) සක, පු. රන්කමියෙක්, එනම් රන්මිණීමෙහි මාෂක සොළසකට ව්‍යවහාර නාම යෙකි. මාෂකයෙක්නම් හුනිඳ පසෙකි.

බි (බී) ජ, න. රෙතස් (ශුකල ධාතු) කාරණය.

බි (බී) ජකොශ, පු. පියුම්කෙමි.

බි (බී) ජපූර, පු. ලප්නාරම්.

බි (බී) ඡකාන, න. වපුට සෑ කෙත.

බි (බී) ජ්‍ය, ත්‍රි. කුලීනයා.

බි (බී) භත්ස, ත්‍රි. පිළිකුල, ක්‍රෑර, එනම් නාට්‍ය රසය.

බු (බු) ක්කා, ස්ත්‍රී. වකුගඩුව හෝ හදවත, මෙහි බුක්කයයි නපුං සක ලිඟුද වේ.

බුධ, පු. බුදුන්, ත්‍රි. අවබොධ කළදෑ.

බුධි, ස්ත්‍රී. බුඞිය.

බුද්බුද, න. දියබුබුල.

බුධ, පු. බුදහු, පඬිතයා.

බුධිත ත්‍රි. අවබොධකළදෑ.

බුධ්න, පු. වෘක්ෂමූලය, මෙහි පාද පයයීාය නාමයෝද වෙත්.

බුභුක්ෂා, ස්ත්‍රී. ක්ෂුධාව (බඩගි න්න.)

බුභුක්ෂිත, ත්‍රි. බඩසා ඇත්තා.

බුස, න. බොල්.

බුසන, න. කොස්ආදි එලයන්ගේ බැහැර කටයුතු වහලු ආදිය

බෘ (වෘ) හත්, ත්‍රි. මහත්.

බෘහත්කුක්ෂි, පු. සැලැක්සේ මහත් බඩ ඇත්තා.

බෘහතිකා, ස්ත්‍රී, මතුහඳනා වස්ත්‍රය.

බෘ (වෘ) හතී, ස්ත්‍රී. මහත් ගැහැණි, නවකුරකින් යුත් එනම් ඡන්දස, කටුවැල්බටු.

බෘහද්භානු, පු. සූයයීයා.

බෘහස්පති, පු. සුරගුරු.

බෘංහිත, න. ඇතුන්ගේ ගජී නාව.

බොධකර, පු. වන්දිභට්ටයා, එනම් අලුයම රජුන් ආදීන් ස්තුති පාඨයෙන් පුබුදුකරව න්නා.

බොධිද්‍රුම, පු. බෝගස.

බොල, පු. ගඳරසකැට (රත්‍යා බොලයයි මහරට ව්‍යවහාර යොන් රට උපදනා බෙහෙත් වර්ගයක්.

බ්‍රධ්න, පු. හිරු.

බ්‍රහ්මචාරින්, පු. බ්‍රහම පිණිස ව්‍රතචරණ ශීලිවූ ප්‍රථමාශ්‍රම ස්ථයා හෙවත් බ්‍රහමචාරියා.

බ්‍රහ්මණ්‍ය, පු. අශ්වත්ථාකාරවූ බ්‍රහමදුරු වෘක්ෂය.

බ්‍රහ්මත්ව, න, බ්‍රහම ධර්මය.

බ්‍රහ්මදණ්ඩී, ස්ත්‍රී අදිමොදගම්, කොරුසානී.

බ්‍රහ්මදාරු, න. බ්‍රහමදුරු වෘක්ෂය.

බ්‍රහ්මන්, පු. බ්‍රහමයා, බමුණා, න. වෙදය, තත්ව, තපස්.

බ්‍රහ්මපුත්‍ර, පු කපිලවණ්වූ මලය පර්වතයෙහි වන්නාවූ ක්ෂාර ගුණ ඇත්තාවූ විෂභෙදය.

බ්‍රහ්මබන්ධු, ත්‍රි නින්දාකටයුතු හැසි රීම්ඇති ජාතියෙන් බමුණුවූ වෙක්.

බ්‍රහ්මබින්දු, පු. වෙද හදාරණකල ඉසෙන කෙල බින්දු.

බ්‍රහ්මභූය, න. බ්‍රහමත්වය.

බ්‍රහ්මවර්චස, න. වෙදාධ්‍යයන යෙන් හටගත් තෙජස, හෙවත් ගුණොත්කර්ෂය.

බ්‍රහ්මසායුජ්‍ය, න. බ්‍රහමත්වය.

බ්‍රහ්මසූ, පු. අනඟයාගේ පුතා.

බ්‍රහ්මාඤ්ජලි, පු. වෙදහදාරණකල කරන ඇඳිලි.

බ්‍රහ්මාසන, න. ස්වස්තිකසිඩ පද් මාදි ධ්‍යාන යොගාසනය.

බ්‍රාහ්ම, පු බඹදින, මේ දෙවියන් ගේ ගණනින් යුග දෙදහසෙක් වෙ මිනිස් පමණින් කල්ප වයෙක් වෙයි.

බ්‍රාහ්ම්‍ය න. බ්‍රහම ප්‍රතිබඩ තීර්ථ යයි කියනලද මහපට ඇඟිලි මුල.

බ්‍රාහ්මණ, පු බමුණා.

බ්‍රාහ්මණයෂ්ටිකා, ස්ත්‍රී. දුමුඩු හෙවත් දන්දෙව්සුදු.

බ්‍රාහ්මණී ස්ත්‍රී දුමුඩු, (දන්දෙව් සුදු.)

බ්‍රාහ්මණ්‍ය, න. බමුණන්ගේ සමූ හය

බ්‍රාහ්මී, ස්ත්‍රී. සරස්වතී හෝ වච නය, සොමලතා. "යස්‍යශුකල පක්ෂෙ පර්ණා න්‍යූ ඥාන ච නති කෘෂ්ණෙ පතනතිසා සොම වල්ලී" යනු වචන හෙයින් යම් වැලක පත්‍ර ශුකලපක්ෂයෙහි හටගනිද්ද කෘෂ්ණපක්ෂයෙහි වැටෙද්ද ඕ සොමවල්ලී නම්. මාතෘ දෙවතා, මෙහි බ්‍රහමාණී කියාද පාඨයි.

භ.

භ, න. තාරකා.

භක්ත, න. බත්

භක්ෂක, ත්‍රි. කැයහෙන්නා, (බො. හෝ බුදිනු හැක්කා.)

භක්ෂිත, ත්‍රි කනලද යනමේ අර්ථ වාචකයි.

භක්ෂ්‍යකාර, ත්‍රි. කදුකයා (කැවි ලි තනන්නා.)

භග, න. මාගමුන්රහසඟ, ශොභා, කැමැත්ත, ඓශ්වයර්, වෑයම්, හිරු, යසස්.

භගන්දර, පු. එනම් රෝගය.

භගවත්, පු. බුදුන්.

භගිනී, ස්ත්‍රී. සහෝදරී.

භඞ්ග, පු. රළ.

භඞ්ගා, ස්ත්‍රී. කාශ්මීර දෙශයෙහි මේ නමින් ප්‍රසිඩවූ(මෑ පමණ) මහත්එල ඇතිව්‍රීහි භෙදය.

භඞ්ගි, (ඞ්ගී) ස්ත්‍රී. විච්ඡෙදය, කුටි ලත්වය, රළ.

භඞ්ග්‍ය, ත්‍රි. කාශ්මීර දෙශයෙහි භඞ්ගා යන නමින් ප්‍රසිඩ වී වපුළ කෙත.

භජමාන, ත්‍රි. සුදුස්සෙන් තොර නොවූ දේ.

භට, පු. යෝධයා.

භට්ත්‍ර, ත්‍රි. උලින් පැළහූ මස් ආදිය.

භට්ටාරක, පු. නාට්‍යයෙහි රජ, සූර්‍ය්‍යයා.

භට්ටිනී, නාට්‍යොක්තියෙහි අබිසෙස් නොලත් සෙසු රජගන.

භණ්ඩාකී, ස්ත්‍රී. හෙළබටු.

භණ්ඩිල (ර) පු. මහරිගස.

භණ්ඩී, ස්ත්‍රී. වැල්මදට.

භණ්ඩීරී, ස්ත්‍රී. වැල්මදට.

භද්‍ර, න. ශුභය (ද්‍රව්‍යයෙහි වැටෙනකල කුන්ලිගුයි. පු. ගොනා.

භද්‍රකුම්භ, පු. පුන්කලස.

භද්‍රදාරු, පු. න. දෙවුදුරු (දෙවදර)

භද්‍රපර්ණී, ස්ත්‍රී. ඇත්දෙමටගස.

භද්‍රබලා, ස්ත්‍රී. ආපසුමදු.

භද්‍රමුස්තක, පු. න. මහවම්මුතු.

භද්‍රයව, න. කෙළිඳඇට.

භද්‍රශ්‍රී, පු. සඳුන්.

භද්‍රාසන, න. රජුන්ගේ ආසනය.

භය, න. බිය.

භයඞ්කර, න. මහත් බිය, ඉන් යුක්තයෙහි. ත්‍රි. නාට්‍යොක්තියෙහි, භයානක රසය. පු.

භයද්‍රුත, ත්‍රි. බියෙන් පලාගියේ.

භයානක, න. මහත් භය, ඉන් යුක්තයෙහි ත්‍රි. නාට්‍යොක්තියෙහි පු. එනම් රසය.

භර, පු. අතිශය.

භරණි, න. වැටුප් (කුලිය.)

භරණ්‍ය, න. වැටුප් (කුලිය.)

භරණ්‍යභුජ්, ත්‍රි. වැටුප් අනුභව කරන්නා, හෙවත් බැළමෙහෙ කරන්නා.

භරත, පු. නටන්නා.

භ[illegible]ලාජ, පු. රාජඅලියා.

භර්ග, පු. ඊශ්වරයා.

භර්තෘ, පු. උසුලන්නා, පොෂණය කරන්නා, සැමියා.

භර්තෘදාරක, පු. නාට්‍යොක්තියෙහි යුවරජ.

භර්තෘදාරිකා, ස්ත්‍රී. නාට්‍යොක්තියෙහි කුමාරි.

භර්ත්සන, න. "රෙචොරොසි ත්වං ඝාතයිෂ්‍යාමීත්‍යාදි" කොලසොරවුයෙහිද නානසන්නෙමි යනාදි භය උපදවන තර්ජන වචනය.

භර්මන්, න. වැටුප් (කුලිය) රන්, මෙහි භර්ම කියාද වේ.

භල්ල, පු. වලසා.

භල්ලාතකී, ස්ත්‍රී. බදුලු.

භල්ලූ, පු. වලසා.

භල්ලූ (ල්ලු) ක, (භාල්ලුක) පු. වලසා.

භව, පු. උත්පත්තිය, ඊශ්වරයා.

භවන, න ගෘහය, උත්පත්තිය.

භවානී, ස්ත්‍රී. උමාදේවී.

භවික, න. කුසල්.

භවිතෘ, ත්‍රි. වනසුළුවූයේ.

භව්‍ය, න. සුභය, ද්‍රව්‍යයෙහි. ත්‍රි.

භෂක, පු. බල්ලා.

භස්ත්‍රා, ස්ත්‍රී. කඹුරුසම.

භස්මගන්ධිනී, ස්ත්‍රී. මරිචාකෘතිවූ ඵල ඇති හරේණුකායයි ප්‍රසිද්ධ ගන්ධ ද්‍රව්‍යයෙහි (රූහැණිය.)

භස්මගර්භා , ස්ත්‍රී. ඇට්ටර ගස.

භා, ස්ත්‍රී. දීප්තිය, භා ශබ්දය විශ්වපා ශබ්දයමෙන් සිව්භක්ති ආදියෙහි. භාඃභෞ, භාඃ, කියාවේ.

භාග, පු. භාගය.

භාගධෙය, න. පුරාකෘත කුශලය, පු. බලිය හෙවත් ගොයිතැන් ආදියෙන් රජුන් විසින් ගතයුතු කොටස.

භාගිනෙය, පු. සහෝදරියගේ පුතා.

භාගීරථී, ස්ත්‍රී. ගඟානම් නදිය.

භාඩ්ගීන ත්‍රි කාශ්මීරදෙශයෙහි භගා යනනමින් ප්‍රසිද්ධ වී වපුල කෙත් ආදිය.

භාග්‍ය, න. පුරාකෘත කුශලය, ශුභවූ හෝ අශුභවූ හෝ පූර්ව කර්මය.

භාජන, න. සැලමලාදි බඳුන්.

භාණ්ඩ, න. අශ්වාභරණ, බඳුන, වෙළඳ බඩු.

භාද්‍ර, පු. බිනර මස.

භාද්‍රපද, පු. බිනර මස.

භාද්‍රපදා, ස්ත්‍රී. බනු, පුවපුටුපය.

භානු, පු රශ්මිය, සූර්‍ය්‍යයා.

භාමිනී, ස්ත්‍රී. කොපපරවූ ස්ත්‍රී.

භාර, පු. තුලා විස්සෙක්.

භාරත, න. සිඹුරට. "උත්තරංයත් සමුද්‍රස්‍ය හිමාද්‍රෙශ්චෛව දක්ෂිණම්, වර්ෂංතද්භාරතං නාම භාරතීයත්‍ර සන්තතිඃ" දඹදිව යම් භාගයක භාරත පරම්පරාව පවතීද මුහුදට උතුරෙන් හිම පව්වට දකුණෙන් පිහිටි ඒ භාගය භාරත නම්

භාරතී, ස්ත්‍රී. සරසවතී හෝ වචනය.

භාරද්වාජී, ස්ත්‍රී. වනකපු.

භාරයෂ්ටි, ස්ත්‍රී කත්ලිය.

භාරවාහ, පු. බර උසුලන්නා.

භාරික, පු. බර උසුලන්නා.

භාර්ගව, පු. සිකුරා.

භාර්ගවී, ස්ත්‍රී. ඊතන.

භාර්ගී, ස්ත්‍රී. දුමුඹු, (දම්දෙවී සුදු.)

භාර්‍ය්‍යා, ස්ත්‍රී. භාර්‍ය්‍යාව.

භාර්‍ය්‍යාපති, පු. ද්වි. අඹු සැමි දෙදෙන.

භාව, පු. නාට්‍යොක්තිවිෂයෙහි පණ්ඩිතයා, කාමක්‍රොධ හර්ෂාදීන්වූ චිත්තවිකෘතිය, වීම, ස්වභාව, අභිප්‍රාය, ශාරීරික උත්සාහය, ආත්මය, ජන්මය.

භාවිත, ත්‍රි, සුවඳකැවූද. ලදද.

භාවුක, න. ශුභය, ද්‍රව්‍යයෙහි වැටෙනකල කුන්ලිගුයි.

භාෂා, ත්‍රි. සරසවතී හෝ වචනය.

භාෂිත, ත්‍රි කියනලද යන අර්ථ වාචකයි. න. වචනය.

භාෂ්‍ය, ත්‍රි. කියයුත්ත, සූත්‍රව්‍යාඛ්‍යාග්‍රන්ථභෙදය.

භාස්, ස්ත්‍රී. දීප්තිය.

භාස්කර, පු. හිරු.

භාස්වත්, පු. හිරු.

භික්ෂා, ස්ත්‍රී. සේවා, ප්‍රාර්ථනා, හෙවත් ඉල්ලීම, බැළමෙහෙ, සිඟුදෑ.

භික්ෂු, පු. චතුරශ්‍රමයෙහි ස්ථිතවූ පරිබ්‍රාජකයා.

භින්න, න. නොසම අඩ.

භිත්ති, ස්ත්‍රී. භිත්තිය.

භිදා, ස්ත්‍රී. වස්ත්‍රාදිය පැළීම.

භිදුර, න. විදුරවිය.

භින්දිපාල, පු හස්ත කාණ්ඩය. එනම් "භිදිර්වාදශතාලනතු

දශකුනෙතාභිධීයතෙ" යනු භරතපුරාණහෙයින්. වාදශතාල ප්‍රමාණ තැන්හස්තක්ෂෙපය්‍යවූ ඊයකි, නාලිකා ශස්ත්‍රය හෙවත් ගල්දුන්නයයිද කියත්.

භින්න, ත්‍රි. දෙකක් අතුරෙන් වෙන්කරණලද අතික්ද, හෙවත් පළනලදද.

භිෂජ්, පු. වෙද.

භිෂමසූ, ස්ත්‍රී. ගඟා නම් නදිය.

භිස්සටා, ස්ත්‍රී. දඹුකුඩ (දඹුකුබත්.)

භිස්සා, ස්ත්‍රී. ආහාර (බත්.)

භී, ස්ත්‍රී. භය.

භීති, ස්ත්‍රී. භය.

භීම, පු. ඊශ්වරයා, න. මහත්භය, ඉන් යුත්තෙහි, ත්‍රි. නාට්‍යොක්තියෙහි භයානක රසය.

භීරුක්, අව්‍ය. වර්ජිතාර්ථයි.

භීරු, ස්ත්‍රී. භයප්‍රකෘතිවූ ස්ත්‍රී. ත්‍රි. බියවන සුල්ලා.

භීරුක, ත්‍රි. බියවන සුල්ලා.

භීරුකා, ස්ත්‍රී. සීරුගා (රුහියා.)

භීලුක, ත්‍රි. බියවන සුල්ලා.

භීෂණ, න. මහත් භය, ඉන් යුත්තෙහි, ත්‍රි. නාට්‍යොක්තියෙහි භයානක රසය.

භුක්ත, ත්‍රි. කනලද යන අර්ථයි.

භුක්තසමුජ්ඣිත, න. කා ඉතිරිද.

භුග්න, ත්‍රි. වක්වූද, බිඳුනු(එබුණු) හෝ නැමුණුද.

භුජ, පු. ස්ත්‍රී. අත.

භුජග, පු. සර්පයා.

භුජඞ්ගභුජ්, පු. මොනරු

භුජඞ්ගම, පු. සර්පයා,

භුජඞ්ගාක්ෂී, ස්ත්‍රී. රුත්ත.

භුජශිරස්, න. උරහිස.

භුජාන්තර, න. ලය.

භුජිෂ්‍ය, පු. දාසයා, ස්වප්‍රධාන, හස්තසූත්‍රය (අතේ බැඳි හුය.)

භුවන, න. ලොකය, ජලය.

භූ, ස්ත්‍රී. භූමිය.

භූත, ත්‍රි. ලදද, යුක්තිය, පෘථිව්‍යාදි භූත පස, සම, සත්‍යය, අතීතකාලයෙහිවූද, සදෘශ, පු. එනම් දෙවයොනිය.

භූතකෙශ, න. එනම් තෘණ.

භූතවෙශී, ස්ත්‍රී. හෙළශෙඵාලිකා (සුදුතලා.)

භූතාත්මන්, පු. බ්‍රහ්මයා, දෙහය.

භූතාවාස, පු. බුලු ගස.

භූති, ස්ත්‍රී. භස්ම, හෙවත් අළු, සම්පත්, "අණිමාලඝිමාප්‍රාප්ති ප්‍රාකාම්‍යං මහිමා තථා ඊශිතා වශිතාචෙව තථාකාමාවශායිතා" යනු කියනලද බැවින් අණිමන්‍ය, ලඝිමන්‍ය, ප්‍රාප්තිය, ප්‍රාකාම්‍යය, මහිමන්‍ය, ඊශිතාය, වශිතායකාමාවශායිතය යි අට වැදෑරුම්වූ ඊශ්වර ගුණ.

භූනික, න. කතෘණ නම් සුවඳ තණ, බබුස්තණ, බිම්කොහොඹ.

භූතෙශ, පු. ඊශ්වරයා.

භූදර, පු. ඌරා.

භූදෙව, පු. බමුණා.

භූනිම්බ, පු. බිම්කොසඹ.

භූප, පු. ජනපදපුරපාලක රජද රුවන්ටද තත්කාර්‍යකාරිවූ රජදරුවන්ගෙන් පිටත් සෙස්සන්ටද නම්.

භූපදී, ස්ත්‍රී. ඉද්ද ගස.

භූභෘත්, පු. පර්වතය, රජු.

භූමි, (මී) ස්ත්‍රී. භූමිය.

භූමිජම්බුකා, ස්ත්‍රී. සීන්නාරන් ගස, (දියදඹයයිද කියත්) බලු දඹ.

භූමිස්පෘශ්, පු. වෛශ්‍යයා, ප්‍රථමා එකවචනයෙහි, භූමිස්පෘක්, භූමිස්පෘග්, කියාවේ.

භූයස්, ත්‍රි. බොහෝද.

භූයිෂ්ඨ, ත්‍රි. බොහෝද.

භූරි, ත්‍රි. බොහෝද. පු. ස්වර්ණය.

භූරිඵේණා, ස්ත්‍රී. සප්තලා නම් ගන්ධද්‍රව්‍යය, "ශිකෙකාර්" මරුවි (බැම්තිරිය.)

භූරිමාය, පු. සිවලා.

භූරුණ්ඩී, ස්ත්‍රී. මුහුලුමල් වැනි රත්වූ මල්ඇති ශාක ජාතියෙහි (දිත්තිඩිය ගස)

භූර්ජ, පු. භූජ පත්‍රයයි ප්‍රසිද්ධ වෘක්ෂය.

භූෂණ, න. ආභරණ.

භූෂා, ස්ත්‍රී. අලඞ්කරණය.

භූෂිත, ත්‍රි. පහයින් ගන්වනලද් දේ හෙවත් සරසනලද්දේ.

භූෂ්ණු, ත්‍රි වනසුලුවූයේ.

භූස්තෘණ, න. ශතපුෂ්පයට බඳු පත් ඇති භූලශනවූ තෘණ විශෙෂයෙක්, බැලතණයයිද කියත් (ගන්ධබබ) යනු භින්නු භාෂායි.

භෘගු, පු. ප්‍රපාතය.

භෘඞ්ග, පු. ෂට්පදයයි ඛ්‍යාතවූ නීල පක්ෂි වර්ගය (බඹරු) න. කුරුඳුපොතු.

භෘඞ්ගරජ, පු. කීකිරිඳිය.

භෘඞ්ගාර, පු. රන්කෙණ්ඩිය.

භෘඞ්ගාරී, ස්ත්‍රී. සීරුවා (රුහැයියා.)

භෘතක, පු. බැළමෙහෙකොට ජීවත්වන සේවායා.

භෘත්‍ය, පු. ගැත්තා, (දාසයා)

භෘශ, න. අතිශය, ද්‍රව්‍යවාචීවූයේ. ත්‍රි

භෙක, පු. මැඩියා.

භෙකී, ස්ත්‍රී. මණ්ඩූකධෙනුව.

භෙද, පු. චතුරොපායයන් අතුරෙන් එනම් උපාය.

භෙදිත, ත්‍රි. පළනලදද,

භෙරී, ස්ත්‍රී. බෙරය.

භෙෂජ, න. බෙහෙත.

භෛක්ෂ, න. භික්ෂා සමූහය.

භෛරව, න. මහත් භය ඉන් යුක්තයෙහි. ත්‍රි. පු. නාට්‍යොක්තියෙහි භයානක රසය.

භෛෂජ්‍ය, න. බෙහෙත.

භොග, පු. "තිර්‍යග්වෘත්තිසන්දණ්ඩඃ ස්‍යාද්භොගො න්‍යාවෘත්තිරෙවච මණ්ඩලඃසර්වතොවෘත්තිඃ පෘථග්වෘත්තිඃ රසංහතඃ"යි දක්වනලද සිව්වැදෑරුම් සෙනා වින්‍යාසයන් අතුරෙන් සාමන්‍ත සෙනාවගේ අන්‍යොන්‍යහතවෘත්තියයි හෙදගොමූත්‍රිකාය, සචාරීය, සකටය, තරකාය, පතනාතිනයයි පචවිධවේ. පූර්වවූ ඉෂ්ටාර්ථ සම්පත්තිය, දරුදින් පාලනය, සජීවන්ගේ පෙණය, දරණවැළ, හස්ති අශ්වාදී කම්කරුවන් පොෂණය, වෙසගනන් රැකීම්ආදියෙහි වැටුප්, ධනය, පාලනය.

භෝගවතී, ස්ත්‍රී. නාගයන්ගේ නදිය, නාගයන්ගේ නුවර.

භෝගින්, පු. සර්පයා

භෝගිනී, ස්ත්‍රී. රාජ ස්ත්‍රී.

භෝජන, න. අනුභවය.

භෝස්, අව්‍ය. සම්බෝධනාර්ථයි.

භෞරික, පු. රජුගේ ස්වර්ණයෙහි අධිකෘත තැනැත්තේ.

භ්‍රකුංස, පු. ගැණු වෙසින් නට න්නා.

භ්‍රකුටි, ස්ත්‍රී. බැමබිදීම, (රැවීම) "පෘෂොදරාදිත්වාද් කාරොභෘකුටි"යනු කීයෙන් භෘකුටිකියා දවේ.

භ්‍රම, පු. වාරිමාර්ගය. (දිය අගල) "නද්‍යුදෙශස්ථ ජලස්‍යොර්ධ්වතිඃ සරණස්‍යෙති වාමනම්" නදී ආදියේ යටසිටි ජලය උඩට නගන මගටයයි හෝ දන්නා ලදී, බැමීම, පෙරළා සිතීම.

භ්‍රමර, පු. බමරා.

භ්‍රමරක, පු තලළ බමරකුසේ එලෙන ක්‍යඹුව (ඉසකේ රොද)

භ්‍රෂ්ට, ත්‍රි. ගිලිහුනුදෑ.

භ්‍රාජිෂ්ණු,ත්‍රි. හොබනේ.

භ්‍රාතෘ, පු. සහෝදර සහෝදර යෝ.

භ්‍රාතෘජ,පු. සහෝදරයාගේපුතා

භ්‍රාතෘජායා,ස්ත්‍රී. සහොදරයාගේ භාර්‍යාව.

භ්‍රාතෘව්‍ය, පු. බෑයා පිත්, සතුරු

භ්‍රාත්‍රීය, පු. සහොදරයාගේපුතා,

භ්‍රාන්ති, ස්ත්‍රී. පෙරලා සිතීම.

භ්‍රාෂ්ට්‍ර, පු. ඇතිළිය.

භෲකුංස, පු. ගැණුවෙසින් නට න්නා.

භෲකුටි, ස්ත්‍රී. බැමබිඳිම(රැවීම)

භෲ, ස්ත්‍රී. බැම.

භෲකුටි, ස්ත්‍රී. බැමබිදීම (රැවීම) "පෘෂොද රාදිත්වාදකාරෙ භෘකුටි" යනුද මෙහිවේ.

භෲකුංස, පු. ගැණුවෙසින් නට න්නා.

භෲණ, පු. බාලයා. දරුගැබ.

ම.

මකර, පු. එනම් නිධි විශෙෂය. දසවන රාශිය. එනම් මත්ස්‍ය භෙදය (මෝරා)

මකරධ්වජ, පු. අනඟයා.

මකරන්ද, පු. පුෂ්පමධු.

මකුට, න. කිරීටය.

මකුර, පු. කැඩපත. මුහුලුරුක කුඹලුන්ගේදළ.

මකුෂ්ඨක, පු. වනමුං

ම(මු)කූලක, පු. දත්තගස.

මක්ෂිකා, ස්ත්‍රී. මැස්සා

මඛ, පු. යාගය.

මගධ, පු. වංශක්‍රම දනසතුති කරනවන්දි විශෙෂය. එනම් දෙශය.

මඝවත්, පු. ශක්‍රයා.

මඞ්ක්ෂු, අව්‍ය. වහා.

මඞ්ගල, පු. න ශුභය, ද්‍රව්‍යයෙහි ත්‍රී.

මඞ්ගල්‍යක, පු. වටමුං.

මඞ්ගල්‍යා, ස්ත්‍රී. සමන් පුප්ඵසේ සුවඳ කළුවැල හෙවත් අගිල්

මචර්චිකා, ස්ත්‍රී. ප්‍රශස්තය.

මඤ්ච. පු. ඇඳ.

මජ්ජනා, ස්ත්‍රී. පොරොද්ද. ඇතුන් සැරසීම.

මජ්ජන්, පු. වෘක්ෂාදීන්ගේ හර, ඇටමිදුලු, මෙහි මජ්ජාකියා ස්ත්‍රීලිඟුද වේ.

මඤ්ජරි (රී), ස්ත්‍රී. (නවොද්ගත පල්ලවාඞ්කුර රූප ඇත්තාවූ) කැන.

මඤ්ජිෂ්ඨා, ස්ත්‍රී. වැල්මදට.

මඤ්ජීර, පු. න. ගැහැණුන් පාසලඹ.

මඤ්ජු, ත්‍රි. ශොභනදෑ.

මඤ්ජුල, ත්‍රි. ශොභනදෑ.

මඤ්ජූෂා, ස්ත්‍රී. වස්ත්‍රාභරණ බහා තබන පෙට්ටිය. කදඑලෙන පැස.

මඨ, පු. අකුරුහල, පරිබ්‍රාජක ක්ෂපණක ආදීන්ගේ ගෙහිද වැටේ.

මඩ්ඩු, පු. කබලින් රුකොණ යෝගීන්ගේ ඩමරුනම් වාද්‍ය භෙදය මහත්වූයේ මඩ්ඩුනම.

මණි, පු. රුවන්, මුතු මැණික් දෙවගයට සාධාරණ නමෙකි.

මණික, න. මහත්වූ කුක්ෂි ඇති දියබහා තබන ලොකු සැල,

මණිබන්ධ, පු. මැණික්කටුව.

මණිමන්ථ, පු. සහිඳලුණු.

මණ්ඩ. පු. න. සියලු රසයන්ගේ අග්‍රභාගය. පු. එරඬුගස. මෙහි ආමණ්ඩ කියාද පාඨයි.

මණ්ඩන, න. අබරණ.

මණ්ඩප, පු. න මඩුව.

මණ්ඩල, න. සක්වළ. රැස්මඩල. "චන්ද්‍ර සූර්‍ය්‍යයො [රුතපාතාදිජනමණ්ඩලස්‍ය" චන්ද්‍රසූර්‍ය්‍ය දෙ දෙනා ගේ සමීපයෙහි මෙඝාදියෙන් හටගත්තාවූ මඩලයෙහි. පු. ත්‍රයර්ග්වෘත්ති සතුදණ්ඩඃ ස්‍යාද් භොගොත්‍ය වෘත්තිරෙවච මණ්ඩලඃ සම් තොවෘත්ති: පෘථග්වෘත්තිරසංහතඃ, යී දක්වනලද සිව්වැදෑරුම් සෙනාවින්‍යාසයන් අතුරෙන් මඩල රචනායෙන් සජී ශරීරයක්සේ සේනාවගේ සම්තොවෘත්තියයි හෙද සම් තොහද්‍රය ද්‍රජ්යයී දෙවැදෑරුම්වේ.

මණ්ඩලක, න. මණ්ඩලා කාර කුෂ්ටය.

මණ්ඩලාග්‍ර, පු. කඩුව.

මණ්ඩලෙශ්වර, පු. මණ්ඩලීක රජ එනම් සක්විති රජුන්හැර අන්‍යයෝයි.

මණ්ඩිත, ත්‍රි. පහයින් ගන්වන ලද්දේ හෙවත් සරසනලද්දේ.

මණ්ඩූක, පු. මැඩියා.

මණ්ඩූකපර්ණ, පු. තොටිලගස.

මණ්ඩූකපර්ණී, ස්ත්‍රී. වැල්මදට.

මණ්ඩූර, න. යකඩමල

මතඞ්ගජ, පු. ඇතා.

මතල්ලිකා, ස්ත්‍රී. ප්‍රශස්තය.

මත්ත, පු. මදගලිත ඇතා. ත්‍රි. ප්‍රමුදිතවූයේ.

මත්තකාශිනී, ස්ත්‍රී. උත්තම ස්ත්‍රී.

මත්සර, පු. අනුන්ටවන යහපත නොකමැතිබව. ත්‍රි. ඉන්‍යුකත යා. මසුරා.

මත්ස්‍ය, පු. මත්ස්‍යයා.

මත්ස්‍යාණ්ඩී, ස්ත්‍රී. මත්ස්‍යබණ්ඩ යොග්‍යවූ ඉක්ෂු විශෙෂයාගේ

රසපාකයයි කියනලද ශකීර විශෙෂය.
මත්ස්‍ය පිත්තා, ස්ත්‍රී. කුළුරු හැණ.
මත්ස්‍යවෙධන, න. බිලීකටුව
මත්ස්‍යාක්ෂී, ස්ත්‍රී. "යස්‍යාඃ ශුකල පක්ෂෙ පර්ණානුද් භවන්ති. කෘෂ්ණපක්ෂෙ පතන්තී සාසොම වල්ලී" කියනලද. සොමලතා.
මත්ස්‍යාධානී, ස්ත්‍රී. කෙමණ.
මථිත, ත්‍රි. ඇලළුද්‍ද.
මථින්, න. මෝරු අලළන දඬ.
මද, පු. හස්ති මදය. සතුට. රෙතස්. කස්තුරි. ඇතුන්ගේ කපෝලයෙන් වැහෙන මද ජලය. ගර්වය.
මදකල, පු. අභිනවොද් ගතමද ඇති ඇතා.
මදන, පු. කුකුරු මුවන්ගස හත්ත නගස, අනඟයා.
මදස්ථාන, න. රාබොනගේ.
මදිරා, ස්ත්‍රී. සුරා.
මදිරාගෘහ, න. රාහල.
මදොත්කට. පු. අභිනවොද්ගත මද ඇත්තාවූ ඇතා.
මද්ගු, පු. දියකාවා.
මද්ගුර, පු. එනම් මත්ස්‍ය විශෙෂය (සුංගා)
මද්‍ය, න. සුරා.
මධු, න. මී, සුරා, මල්පැණි, මීපැණි, මීමලින්කළ සුරා, පු. බක්මස, ස්ත්‍රී. සවර්ණියටබඳුජීව් ඇති ජීව න්තිකානම් සූක්ෂම ලතා, [(හරණවෙල, හරණ ඇසි යනු මරාටිසි.)

මධු (ධූ) ක, මීගස. වැල්මී.
මධුකර, පු. බඹරා.
මධුක්‍රම, පු. නිතර සුරාපානය කරණ පිළිවෙළ.
මධුද්‍රැම, පු. මීගස.
මධුප, පු .බඹරා.
ධූපර්ණිකා, ස්ත්‍රී. බෙරු ගස ඇද්දෙමට ගස.
මධුපර්ණී, ස්ත්‍රී. කිදිවැල්
මධුමක්ෂිකා, ස්ත්‍රී. මීමැස්සා.
මධුයෂ්ටිකා, ස්ත්‍රී. වැල්මී.
මධුර, පු. මිහිරි රස, ඉන්සුත් දෙයෙහිද ප්‍රිය යෙහිද ත්‍රි.
මධුරක, පු. ජීවක, (දිවි නම් බෙහෙත,)
මධුරසා, ස්ත්‍රී. මීදිවැල්, මූර්වා,
මධුරා, ස්ත්‍රී. ශත පුෂ්පනම්ද්‍රව්‍යය.
මධුරිකා, ස්ත්‍රී, මධුරිකාවට (පැපිළිය)
මධුරිපු, පු. විෂ්ණු.
මධුලිහ්, පු. බඹරා.
මධුවාර, පු, අනවරතයෙන් මධුපානයාගේ අනුක්‍රමය හෙවත් නැවත නැවත සුරාපානය කරණ පිළිවෙළ.
මධුව්‍රත, පු.බඹරු.
මධුශිග්‍රු, පු. රතුමල්ඇති මුරුගා (වැල්මුරුගා)
මධුශ්‍රෙණී, ස්ත්‍රී. මූර්වායෙහි,
මධුෂ්ඨිල, පු. මීගස,
මධුස්‍රවස්,පු, මීගස.
මධූක, න. වැල්මී.
මධූච්ඡිෂ්ට, න මීඉටි.
මධූලක, පු. ඔම්ගස.
මධූලිකා, ස්ත්‍රී. මූර්වා.
මධ්‍ය, පු. න. ශරීරමධ්‍යය, ත්‍රි. න්‍යාය හෙවත් උචිතය. සිරුර මැද හෙවත් ඉඟටිය. අතර

මධ්‍යදෙශ, පු. මධ්‍යදෙශය,
මධ්‍යම, පු. මධ්‍යදෙශය, ශරීර මධ්‍යය, තැතින් හෝ බොටුවෙන් නැගාවූ එනම් ස්වර විශෙෂය මෙය බොටුවෙන්වූ කලී "ක්‍රෞඤ්චඃක්වණති මධ්‍යමම්" යනු වචන හෙයින් සක්වා ලිහිණිතෙම නගයි
මධ්‍යමා, ස්ත්‍රී. මැද්‍ද ඇඟිල්ල,පළමු දුටු ඔසප්ඇති ස්ත්‍රී.
මධ්‍යාහ්න, පු. මධ්‍යාහ්නය.
මධ්වාසව, පු, මීමලින් කළ සුරා,
මනඃශිලා, ස්ත්‍රී රක්(මනොශීල.)
මනස්, න. සිත.
මනසිජ, පු. අනඟයා.
මනස්කාර, පු. මෙනෙහිකිරීම.
මනාක්, අව්‍ය, අල්පාර්ථයි "මනාක් විහස්‍ය. සන්තුෂ්ටඃ" මදක් සිනාසී සතුටුවී යනාදි උදාහරණයි.
මනිත, ත්‍රි. අවබොධකළද්‍ද.
මනීෂා, ස්ත්‍රී බුද්ධිය.
මනීෂින්, පු. පණ්ඩිතයා.
මනුජ, පු. මිනිසා.
මනුෂ්‍යධර්මින්, පු. වෙසමුණු.
මනොගුප්තා. ස්ත්‍රී. රක් (මනොශීල)
මනොජව, ත්‍රි. පියාවැතිවූයේ
මනොඥ, ත්‍රි. ශොභනද්‍ද.
මනොහත,පු. සිත්බිඳුනාලදූයේ.
මනොහවා, ස්ත්‍රී. රක් (මනොශීල)
මන්තු, පු. අපරාධය.
මන්ත්‍ර, පු. වෙදමන්ත්‍රය, රහස් කථාව.
මන්ත්‍රින්, පු. මන්ත්‍රියා.

මන්ථ, පු. මත්දණ්ඩ (මෝරු අලළන දඬ)
මන්ථදණ්ඩක, පු. මත්දඬ. (මෝරු අලළනදඬ)
මන්ථනී, ස්ත්‍රී. මොරු අලළන කලය.
මන්ථර, ත්‍රි. සෙමෙන් යන්නා.
මන්ථාන, පු. මත් දඬ (මෝරු අලළන දඬ)
මන්ද, ත්‍රි, මූඪ. අව්‍යක්ත, අල්ප, පින්නැති, පුඃ අලසයා.
මන්දගාමින්, ත්‍රි. සෙමෙන් යන්නා.
මන්දාකිනී, ස්ත්‍රී. අහස්ගඟ,
මන්දාක්ෂ, න. ලජ්ජාව.
මන්දර, පු. දිව්‍ය වෘක්ෂය. වරු ගස, එරබදු ගස.
මන්දිර, න. ගෙය, නුවර.
මන්දුරා, ස්ත්‍රී. අස්හල.
මන්දොෂ්ණ, න, මදහුණු, ඉන්යුත් දෙයෙහි, ත්‍රි.
මන්ද්‍ර, ත්‍රි. ගැඹුරුහඬ.
මන්මථ, පු. අනඟයා.
මන්‍යා, ස්ත්‍රී. පිටිකර මහනහර.
මන්‍යු, පු. බැගෑබව. කොපය. යාගය.
මන්වන්තර, න මන්වන්තරය, (මේ දෙවියන්ගේ ගණනින් යුග එක් සැත්තෑවකි)
මශ, පු. ඔටුවා.
මයු, පු. කිඳුරා.
මයුෂ්ඨක, පු වනමුං.
මයූඛ, පු, හිරුරැස්, දීප්තිය, ගිනිසිළු.
මයූර, පු. මොනරා, පවුතල (මෙ, තරකුඹිඹියා.

මයූරක, න. රිදී තුත්තම් 'මොරචුත යනු මහරට ව්‍යවහාරයි, පු, සැ බෝගස

මරකත, න, මරාමිණි.

මරණ, න. මරණය.

මරිච, න. මිරිස්.

මරීචි, ස්ත්‍රී. මිරිඟු, පු, හිරුරැස්.

මරීචිකා, ස්ත්‍රී. මිරිඟු.

මරු, පු, පැන්නැති හෝ පැන් දුරු පෙදෙස, පර්වත,

මරුත, පු. පවන්, දෙවි.

මරුත්, පු, සුළඟ "මාරුතශබ්දෙපි බොධ්‍යඃ" මාරුතශබ්දය කුදු දතයුතු යනු දක්වනලදී,

මරුත්වත්, පු. ශක්‍රයා.

මරුන්මාලා, ස්ත්‍රී. පිඩකායයි ඛ්‍යාතවූ සුගන්ධි කුසුමය (පික් මල්) මරුත් මාලායයි සංඥාත විගෘහිතකොට නාම වයක්ද පැණේ.

මරුවක, පු. තීන්පණීස වෘක්ෂය. කුකුරුමූවන් ගස.

මර්කට, පු වඳුරා.

මර්කටක, පු. මකුළුවා.

මර්කටී, ස්ත්‍රී. වඳුරු මෑ.

මර්ත්‍ය, පු මිනිසා.

මර්දන, න. අත්පාදිය මැඩීම.

මර්දල, පු. මිහිඟු බෙරයක් බඳු එනම් වාද්‍යභෙදය,

මර්මන්, මර්මස්ථානය.

මර්මර,පු, රෙදි කොලහඬ

මර්මස්පෘශ්,ත්‍රි. මර්මපීඩාකරන්නේ

මර්යාදා, ස්ත්‍රී. න්‍යාය පථයෙහි හෙවත් සුදුස්සෙහි පැවැත්ම.

මල, පු. න. "වසාශුක්‍රමසෘක් මජ්ජාකර්ණවිත් මූත්‍රවිත්නඛාඃ" ශ්ලෙෂ්මා ශ්‍රැදූෂිකා ස්වෙදෙ ද්වාදශෛතෙ නෘණාංමලාඃ, යනු කියනලද බැවින් වුරුණු තෙල්, ශුක්‍ර, ලේ. මිදුළු, කන්මල, මූත්‍ර, මළ, නියමල, සෙම්, කඳුලු, කබ, ඩහ, යන මේ මනුෂ්‍යයන්ගේ දොළොස් වැදෑරුම් මල.

මලදූෂිත, ත්‍රි. මලයෙන් කිලිටිවූ අනුජාවල දෑ.

මලිනී, ස්ත්‍රී. ඔසප් ඇත්තී.

මලිම්ලච, පු. සොරා.

මලීමස, ත්‍රි. මලයෙන් කිලිටිවූ අනුජාවලදෑ

මල්ල, පු, මල්ලව යුධකරන්නා.

මල්ලක, පු. පහන්තටු.

මල්ලිකා, ස්ත්‍රී. ඉද්දගස.

මල්ලිකාක්ෂ, (බ්‍ය) කිලිටිපා තුඩු ඇති ශෙවතවර්ණවූ හංසවිශෙෂයෙක්.

මෂි, පු. දුලි (තීන්ත)

මසූර, පු. වටමුං,

මසූරවිදලා, ස්ත්‍රී, කෘෂ්ණ තෙවඩි (කළු ත්‍රස්තවාලූ,)

මසෘණ, ත්‍රි. සිනිඳු ආහාරාදිය.

මස්කර, පු. හුණගස

මස්කරින්, පු. භික්ෂුව, පරිව්‍රාජකයා.

මස්තක, පු. න. හිස.

මස්තිෂ්ක, න. හිස්මුල්.

මස්තු, න. දී පෙරළිදිය.

මහ, පු. උත්සවය, මහස් යනුද වේ,

මහත්, න. රාජ්‍ය, විසල්, ඉන් යුත්දෙ යෙ, ත්‍රි.

මහතී, ස්ත්‍රී. නාරදර්ෂින්ගේ වීණාව මහත්වයෙන් යුත් අඹු ආදීහු

මහාකන්ද, පු. හෙළ ලූනු.

මහාකුල, න. මහකුලය, "දෙශපුරුෂාවධිවෙදාධ්‍යාය නවංශඃ" යනු වචනහෙයින් දෙශ සීමාවෙන්හෝ පුරුෂ සීමාවෙන් හෝ වෙදාධ්‍ය යන වංශය,

මහාඩග, පු. ඔටුවා.

මහාජාලී, ස්ත්‍රී. රන්වන් වැටකොළු.

මහාදෙව, පු. ඊශ්වරයා.

මහාධන, න. බොහෝ මිළ වටනා වස්ත්‍ර.

මහානස, න. මුළු තැන්ගේ.

මහාපද්ම, පු. එනම් නිධි විශෙෂය, නිඛර්දශයෙක් (දසකොළ ලක්ෂයක්)

මහාමාත්‍ර, පු. ප්‍රධානාමාත්‍යයා එනම් අප්‍ර කෘෂ්ටද නොවූ උත්කෘෂ්ටද නොවූ මධ්‍ය මාධිකරණයෙහි ව්‍යවස්ථිතවූ රාජපුත්‍ර සෙනාපති ආදීහුයි.

මහාරජත, න. රන්.

මහාරජන, න. වනුක් මල්.

මහාරණ්‍ය, න. මහාවනය.

මහාරාජික,පු. දෙසිය විස්සකැයි කියනලද ගණදෙව භෙදය.

මහාරෞරව, එනම් නිරයභෙද.

මහාශය, ත්‍රි. උදාර අදහස් ඇත්තා.

මහාශුද්‍රී, ස්ත්‍රී. ගොපාල ස්ත්‍රී.

මහාශ්වේතා, ස්ත්‍රී,කළු කිරිබදු.

මහාසහා, ස්ත්‍රී. කටුකරඹු, උඳු පියලි.

මහාසෙන, පු. කඳකුමරු.

මහිලා, ස්ත්‍රී. ගැහැණී. පුවඟු ගස.

මහිෂ, පු. මීමා.

මහිෂී, ස්ත්‍රී. මෙහෙසිය.

මහී, ස්ත්‍රී. භූමිය.

මහීක්ෂිත්, පු. ජනපද පුරපාලනාධි කෘතවූ රජදරුවන්වද තත්කාර්‍ය කාරීවූ රජදරුවන් කෙරෙන් පිටත් සෙස්සවුන්ටදනම්.

මහීධ්‍ර, පු. පර්වතය.

මහීරුහ, පු. වෘක්ෂය.

මහීලතා, ස්ත්‍රී. ගැඩවිලා.

මහීසුත, පු. අඟහරු.

මහෙච්ඡ, ත්‍රි. උදාර අදහස් ඇත්තා

මහෙරණා, ස්ත්‍රී. ඉන් සලුරුක.

මහෙශ්වර, පු. ඊශ්වරයා

මහොක්ෂ, පු. මහගොණා.

මහොත්පල, පු. න පියුම්

මහොත්සාහ, ත්‍රි. මහොත්සාහ ඇත්තා.

මහොද්‍යම, ත්‍රි. මහොත් සාහ ඇත්තා.

මහෞෂධ, න. ඉවද, හෙළලූනු නු, සිද්දිගුරු.

මා, ස්ත්‍රී. ශ්‍රීකාන්තාව, අව්‍ය. ප්‍රතික්ෂෙපයෙහි.

මාංස, න. මස්.

මාංසල, ත්‍රි. බලඇත්තා.

මාංසික, න. මස්විකුණන්නා

මාක්ෂික, න. මී.

මාගධ, පු. වංශක්‍රමදැන ස්තුතිකරන වන්දිහු, ක්ෂත්‍රිය ස්ත්‍රියකා වෛශ්‍යපුරුෂයා නිමිත්තකොට උපන් අය, හේ ආයුධ වෘත්තියි.

මාගධී, ස්ත්‍රී. යූථිකානම් ද්‍රව්‍යයෙහි, වගපුල්.

මාශ, පු. තවත් මස.

මාෂ්‍ය, පු. න. කොඳගස.

මාඨර, පු. හිරුගේ දකුණුපස සිටි යමයා.

මාණවක, ත්‍රි. බාලයා. පු. සියක් වැලක් ඇති මුතුහර.

මාණව්‍ය, න. බාලයන්ගේ සමූහය.

මාණික්‍ය, න. රතුවන් මැණික් භෙදය.

මාණිමන්ථ, න. සිඳිලුණු.

මාතඞ්ග, පු. චඬාලයා. ඇතා.

මාතරපිතෘ, පු. මව්පියෝ. විවචනාන්තයි.

මාතරිශ්වන්, පු. සුලඟ.

මාතලි, පු. ශක්‍රයාගේ රියදුරා.

මාතාපිතෘ, පු. මව්පියෝ. විවචනාන්තයි

මාතා මහ, පු. මව්ගේ පියා.

මාතුල, පු. හත්තනගස, මව්ගේ සහෝදරයා (මා මා)

මාතුල පුත්‍රක, පු. හත්තන එලය.

මාතුලානී, ස්ත්‍රී. මාතුලභාර්‍ය්‍යා, (නැන්දා) කශ්මීර දෙශයෙහි හඟායයි ප්‍රසිඬකලත්ම සා(මෑ පමණ) මහත්වූ එලඇති ව්‍රීහි විශෙෂයෙක්.

මාතුලාඞ්ගී, පු. මාලුවා වැල්වැතිවූ හෝ එහි වැසී සිටින්නාවූ චිත්‍රනම් සජීවගීය.

මාතුලී, ස්ත්‍රී. මාතුල භාර්‍ය්‍යාව හෙවත් නැන්දා.

මාතුලුඞ්ගක, පු. ලප්නාරම්.

මාතෘ, ස්ත්‍රී. දෙන. මව.

මාතෘෂ්වස්‍රෙය, පු, මව්ගේ සහෝදරියගේ පුතා. මාතෘෂව ශ්‍රීය කියාදවේ.

මාත්‍ර, න. අල්ප, ප්‍රමාණ, ධන. ලඝුවර්ණයක් කියන කාලය.

මාත්‍රා, ස්ත්‍රී. උපකරණ, අල්ප, ප්‍රමාණ. ත්‍රි. සියල්ල, අවධාරණ.

මාද, පු. හර්ෂය.

මාධව, පු. විෂ්ණු.

මාධවක, පු. මීමලින් කළ සුරා

මාධවී, ස්ත්‍රී. යොහොඹුගස.

මාධ්වීක, න. මීමලින් කළ සුරා

මාන, පු. උඩඟුබව.

මානව, පු. මිනිසා.

මානස, න. සිත.

මානසීව්‍යථා, ස්ත්‍රී. සිත්හිහටගත් පීඩාව.

මානසෞකස්, පු. හංසයා

මානිනී, ස්ත්‍රී. මානය ඇත්තී හෙවත් උඩඟු ස්ත්‍රී.

මානුෂ්‍ය, න. මිනිසා.

මානුෂ්‍යක, න. මිනිසුන්ගේ සමූහය.

මායා, ස්ත්‍රී. ඉඳුරුදැල (ඉන්ද්‍රජාල)

මායාකාර, පු. ඉන්ද්‍රජාලදන්නා.

මායාදෙවී සුත, පු. ගෞතම බුදුන්.

මායු, පු. පිත.

මායූර. න. මොනර සමූහය.

මාර, පු. අනඟයා.

මාරජිත්, පු. බුදුන්.

මාරණ, න. මැරවීම.

මාරිෂ, පු. නාට්‍යොක්ති යෙහි ආර්‍ය්‍යා ගරුකට යුත්තා.

මාරුත, පු. සුලඟ.

මාර්කව, පු. කීහිරිදිය.

මාර්ග, පු. මඟ.

මාර්ගණ, ත්‍රි. යාචකයා. පු. ඊතලය, න. අපවත්වූ වස්තුහුගේ තත්පරයෙන් සෙවීම.

මාර්ගශීර්ෂ. පු. උඳුවප් මස.

මාර්ගිත, ත්‍රි සොයනලදදෙය.

මාර්ජන, පු. හෙළ ලොත් ගස.

මාර්ජනා, ස්ත්‍රී. සඳුන් ආදියෙන් ශරීරය නිර්මල කිරීම.

මාර්ජාර, පු. බළලා

මාර්ජිතා, ස්ත්‍රී. දී මීහකුරු මිරිස් ඉඟුරු ආදියෙන් කළ ලේහයක් හේ මෙසේ කියනලදී. “අර්ධාඪකඃ සුචිරපර්‍ය්‍යූෂිතස්‍ය දධ්නඃ, ඛණ්ඩස්‍යසොඩශ පලානිශශිප්‍රභස්‍ය, සර්පිෂ්පලංච මරිචංචිකර්ෂං,ශුණ්ඨ්‍යාඃපලාර්ධමපි චාර්ධපලංචතුර්ණාං, සූක්ෂ්මපටෙ ලලිතාය මෘදුපාණිඝෘෂ්ටා, කර්පුර ධූලිසුරභීකෘතපාත්‍රසංස්ථා, එෂාවෘකොදර කෘතාසරසාසරලා, යාබාදිතා භගවතාමධු සූදනෙන” රූ ඛිපයක් ගතවූ දී සතර නැළියක්ද හොඳ සුදු උක්සකුරු සොළොස් පලමක්ද ගිතෙල් හා මී පලම පලමද ඉඟුරු මිරිස් අඩ පලම අඩපල මද චතුර්ජාතයෙන් අඩපල මක්ද මනාව සුණුකොට බහා කපුරු සුන්නෙන් සුවඳ කව නලද බඳුනක බහා තබනලද ලෙහයයි.

මාර්දඞ්ගික, පු. මිහිඟුබෙරව යන්නා.

මාර්ෂ්ටී, ස්ත්‍රී. සඳුන් ආදියෙන් ශරීරය නිර්මල කිරීම:

මාලක, න, හිරියල් පු. කොසඹ ගස,

මාලතී, ස්ත්‍රී. දෑසමන්.

මාලා, ස්ත්‍රී. මුදුනෙහි බැඳගත් මල්දම.

මාලාකාර, පු මල්කරු.

මාලාතෘණක, න. ශතපුෂ්පයට බඳු ඉත්තට සමානවූ පත් ඇති හුලගනවූ හෙවත් පොළවෙහි ඇලුනාවූ පත් ඇති තෘණ විශෙෂයෙක් (බැලතණයයිද කියත්. ගන්ධබධා යනු හිඳු භාෂායි)

මාලුධාන, පු. මාලුවා වැල්වැතිවූ හෝ එහි වැසී සිටින්නාවූ චිත්‍රනම් සජීවගීය.

මාලූර, පු. බෙලි.

මාල්‍ය, න. මල්. මල්දම.

මාල්‍යවත්, පු. දඹදිව නව ඛණ්ඩයන් අතුරෙන් කෙතුමාල නම් ඛණ්ඩයට ඉම්වූ එනම් පර්වතභෙදය.

මාෂක, පු. හුනිඳපසෙක්

මාෂපර්ණී, ස්ත්‍රී. උඳුපියලි.

මාෂීණ. ත්‍රි, උඳුකෙත.

මාස, පු. මාසය.

මාසර, පු. බතින්කළ මණ්ඩය බතින් පෙරූ කැඳ.

මාස්ම, අව්‍ය. ප්‍රතිෂෙපයෙහි “මාසම සීමන්තිනී කාචිත් ජනයෙත් පුත්‍ර මීදෘශම්” කිසි ගැහැණියෙක් මෙබඳු පුතකු නහමක් උපදවාවා.

මාහිෂ්‍ය, පු. වෛශ්‍ය ස්ත්‍රිය හා ක්ෂත්‍රිය පු රු ෂ යකුනිමිත්ත කොට උපන් අය හේ ජ්‍යොතිෂ ශාකුන ස්වර ශාස්ත්‍ර වෘත්තියි හෙවත් ජීවිකාකොට ඇත්තේයි.

මාහෙයී, ස්ත්‍රී. දෙන.
මාහේශ්වරී, ස්ත්‍රී. එනම් මාතෘ දෙවතා.
මිතංපච, ත්‍රි. මසුරුවූයේ.
මිත්‍ර, න. මිත්‍රයා, එක් භූමියකින් අනතුරුහිතවූ රට වලඳන රජ.
මිථස්, අව්‍ය. අන්‍යොන්‍ය රහස්‍ය යන අර්ථයන්හිවේ, "වාශිෂ්ඨ කෞණ්ඩින්‍ය මෛත්‍රා වරුණ නාං මිථොනහි විවාහඃ" වශිෂ්ඨය, කුණ්ඩිනිය මිත්‍රාවරුණ ය. යන කුලයන්ගේ උනුන්හා විවාහ නැත යනාදියෙහි අන්‍යොන්‍ය යන අර්ථයි. "මිථොමන්ත්‍රයතෙ" රහස්හි මන්ත්‍රණය කෙරේ යනාදියෙහි රහස්‍යයි.
මිථුන. න. එනම් තුන්වන රාශිය, ස්ත්‍රී පුරුෂ දෙදෙන.
මිථ්‍යා, අව්‍ය. අයථාර්ථය, අසත්‍යය.
මිථ්‍යාදෘෂ්ටි, ස්ත්‍රී. කර්මවිපාකයෙක් නැත යන දෘෂ්ටිය.
මිථ්‍යාභියෝග, පු. "ශතං මෙධාරය සීත්‍යාදි මිථ්‍යාවිවාදස්‍ය" ණය නොගත්තාහට මට සියයක් ණය ඇත්තෙහියයි යනාදීන් කරනලද බොරු බිණීම.
මිථ්‍යාභිශංසන, න. සුරාපානාදිය නොකලාහට සුරාපානාදිය කලෙහියයි ආරොපණය කරන මිථ්‍යාපවාදය.
මිථ්‍යාමති, ස්ත්‍රී. පෙරලා සිතීම.
මිශි, (ශී) ස්ත්‍රී. මධුරිකාවට නම් (පැපිළිය.) මිසි(සී)කියාදවෙත්.
මිශ්‍රෙයා, ස්ත්‍රී. මධුරිකාවටනම් (පැපිළිය)
මිසි, (සී) ස්ත්‍රී. ශතපුෂ්ප නම් ද්‍රව්‍යය.

මිසී, (ශී) ස්ත්‍රී, ජටාමාංසනම් සුගන්ධ ද්‍රව්‍යය "මිසි. මීසි මිශි මිශී මසී. යනුදමෙහි වෙත්.
මිහිකා, ස්ත්‍රී, පිණි.
මිහිර, පු. හිරු.
මීඪ, ත්‍රි. මූත්‍රකළේ.
මීන, පු, එනම් දොළොස් වන රාශිය, මත්ස්‍යයා.
මීනකෙතන, පු. අනඟයා.
මු (ම) කුට, න. ඔටුන්න.
මුකුන්ද, පු. එනම් නිධි විශෙෂයෙක් ගන්ධ ද්‍රව්‍යයවූ කුන්දුකුරුක්කම්.
මුකුර, න. කැඩපත.
මුකුල, පු. න. මුකළ කැකුළ.
මුක්තකඤ්චුක. අලුත සැව ගැලෙව් සර්පයා
මුක්තා, ස්ත්‍රී. මුතු.
මුක්තාවලී, ස්ත්‍රී. මුතුහර.
මුක්තාස්ඵොට, පු. මුතුබෙල්ලා.
මුක්ති, ස්ත්‍රී. නිර්වාණය.
මුඛ, න. මුඛය, ගෘහාදීන්ගේ ඉදිරිය.
මුඛර, ත්‍රි. අප්‍රියවාදියා.
මුඛවාසන, න. මුවසුවඳ කරන්නාවූ කපුරු ආදි සුවඳ.
මුඛ්‍ය, ත්‍රි. ප්‍රධානදෑ. පු, ප්‍රථම කල්පය හෙවත් ප්‍රධානවූ වෛදික විධානය එනම් නියොග ශාස්ත්‍රය.
මුණ්ඩ, ත්‍රි. හිසමුඩුඅය.
මුණ්ඩිත, ත්‍රි. හිසමුඩුකළේ, හිස මුඩුඅය.
මුණ්ඩින්, පු. කරනැ වැමියා.
මුද්, (දා) ස්ත්‍රී. ප්‍රීතිය.
මුදිත. ත්‍රි. බඳනාලද්ද.
මුදිර, පු. මෙඝය,

මුණ්ඩිත, ත්‍රි. හිස මුඩුකළේ, හිස මුඩු අය.
මුණ්ඩින්, පු. කර නැවැමියා.
මුද්, (දා) ස්ත්‍රී. ප්‍රීතිය.
මුදිත, ත්‍රි. බඳනාලද්ද.
මුදිර, පු. මෙඝය.
මුද්ග : **ණිකි**, ස්ත්‍රී. මුංවැන්න.
මුද්ගර, පු. මුගුර එනම් වඩුවන්ගේ මුගුරක්වැනි යුධායුධ විශෙෂයෙකි.
මුධා, අව්‍ය. නිරර්ථක.
මුනි, පු. නොබිනීම ව්‍රතකොට ඇත්තේ, බුදුන්.
මුනීන්ද්‍ර, පු. බුදුන්.
මුරජ, පු. මිහිඟු බෙරය.
මුරා, ස්ත්‍රී. එනම් ගන්ධද්‍රව්‍යය (තලිස් පතුරු)
මුෂ්ක, පු. අණ්ඩකොෂය.
මුෂ්කක, පු. තෙලඹු ගස.
මුෂ්ටිබන්ධ, පු. මිටින් පෙළා ගැන්ම.
මුස (ෂ) ල, පු. න. මොහොල.
මුසලින්, පු. බලභද්‍රයා.
මුසලී, ස්ත්‍රී. වනයෙහි වැඩෙන්නාවූ පුවක්පත් වැනිවූ භූමියෙහි ලගනාවූ පත්ඇති තාල මූලිනම් ගස (බින්තල්) හූනා.
මුසල්‍ය, ත්‍රි. මොහොලෙන් ගසා නැසීමට සුදුස්සා.
මුසාන, පු. න. වම්මුතු.
මුසානා, ස්ත්‍රී. වම්මුතු.
මුහුස්, අව්‍ය. විටින්විට, නොයෙක්වර.
මුහුර්ඡා, ස්ත්‍රී. කී තෙපුල් නැවත කීම.
මුහුර්ත, පු. මොහොත.
මූක, ත්‍රි. ගොළුවා.

මූඪ, ත්‍රි. මූස නැනැත්තා.
මූත, ත්‍රි. බඳනා ලද්දේ.
මූත්‍ර, න. මූ.
මූත්‍රකෘච්ඡ්‍ර, එනම් රෝගය.
මූත්‍රිත, ත්‍රි. මූත්‍රකෙළේ.
මූර්ච්ඡා, ස්ත්‍රී. මූර්ඡාව.
මූර්ච්ඡාල, ත්‍රි. මූර්ච්ඡාඇත්තා.
මූර්ච්ඡිත, ත්‍රි. මූර්ච්ඡාඇති, වැඩීම් සහිත.
මූර්ත, ත්‍රි. රළුදෑ. මූර්ච්ඡා ඇත්තා. මූඪයා.
මූර්ති, ස්ත්‍රී. දෘඪබව. කය.
මූර්තිමත්, ත්‍රි. රළුදෑ.
මූර්ධන්, පු. හිස.
මූර්ධාභිෂික්ත, පු. රජු. මන්ත්‍රී. ප්‍රධානක්ෂත්‍රිය, මූර්ධාභිෂිකතවූයේ ආදි රජයි ඔහු කෙරෙන් උපන්හෙයින් අනභිෂිකතයෝද මූර්ධාභිෂිකතයයි කියනු ලැබෙත්.
මූර්වා, ස්ත්‍රී. මූර්වායෙහි (මවා සදෘශවූ පත්‍රඇති දුනුදියට ගන්නා වෘක්ෂයයිද කියත්)
මූල, න ආරම්භය. රුක් ආදීන්ගේ මූල, මෙහි පාදපයර්‍යාය නාමයෝ ද වෙත්, මුලේ නැකත.
මූලක, න මූල්පලා.
මූලකර්මන්, න. ඖෂධාදියෙන් කරන වශී කර්මය.
මූලධන, න. වෙළඳමෙහි මූල් මුදල.
මූල්‍ය, න. වැටුප් (කුලිය) මිළ.
මූෂක, පු මීයා.
මූෂා, ස්ත්‍රී. කෝවය.
මූෂික, පු. මීයා.
මූෂිකපර්ණී, ස්ත්‍රී. මීතුඟ.

මු (මූ) ෂික, ත්‍රි. සොරගත් දෑ.
මෘග, පු. සිව්පාවා, මුවා, මෘග ජාති හෙද වශයෙන් පිටත් හස්ති ආදීහුද මෙහි වෙත්. මුවසිරිස, අපවත්වූ වස්තූහුගේ තත්පර යෙන් සෙවීම.
මෘගණා, ස්ත්‍රී. අපවත්වූ වස්තූ හුගේ තත්පරයෙන් සෙවීම
මෘගතෘෂ්ණා, ස්ත්‍රී. මිරිඟු.
මෘගදංශක, පු. බල්ලා.
මෘගදෘෂ්ටි, පු. සිංහයා.
මෘගධූර්ත, පු. සිවලා.
මෘගනාභි, පු. කස්තුරු.
මෘගවධාජීව, පු. වැද්දා.
මෘගබන්ධිනී, ස්ත්‍රී වරදූල.
මෘගමද, පු. කස්තුරු.
මෘගයා, ස්ත්‍රී. මුවදඩයම.
මෘගයු, පු. වැද්දා.
මෘගරිපු, පු. සිංහයා.
මෘගව්‍ය, න. මුවදඩයම.
මෘගවිෂ්, පු. සිංහයා. මෘගවිට්, මෘගවිෂෞ මෘගවිෂඃ කියා වර ණැගේ.
මෘගශිරස්, න. මුවසිරිස. ස්ත්‍රී ලිඟුයෙහි මෘග ශිරා කියාවේ.
මෘගශීර්ෂ, න. මුවසිරිස.
මෘගාඞ්ක, පු. සඳ.
මෘගාදන, පු. කරබානාවලසා.
මෘගාශන, පු. සිංහයා.
මෘගිත, ත්‍රි. සොයනලද්දෑ.
මෘගෙන්ද්‍ර, පු සිංහයා.
මෘජා, ස්ත්‍රී. සඳුන් ආදියෙන් ශරීරය නිර්මලකිරීම.
මෘඩානී, පු. ස්ත්‍රී උමාදේවී.
මෘඩ, පු. ඊශ්වරයා
මෘණාල, න. නෙලුම්දූලි "පද් මාදෙණීලසෙථ සූත්‍රෙ" පියුම් ආදියේ දඬුවෙහිවූ හූ.

මෘත, ත්‍රි. මළඅය, න. නිතර ධාන්‍යාදිය ඉල්ලීම (මේ ක්‍රියාව මරණය වැනිනුයි මෘතයයි කියනු ලැබේ.
මෘතස්නාත, ත්‍රි. මළවුන් පිණිස නෑයේ.
මෘතාලක, න. මැ.
මෘත්තිකා, ස්ත්‍රී. මැටි.
මෘත්‍යු, පු. ස්ත්‍රී. මරණය.
මෘත්‍යුඤ්ජය, පු. ඊශ්වරයා.
මෘත්සා, ස්ත්‍රී. යහපත් මැටි (පඬු වන් මැටියයිද කියත්)
මෘත්ස්නා, ස්ත්‍රී. යහපත් මැටි (පඬුවන් මැටියයිද කියත්) තුබරිකා, තුරයයි මරුටි.
මෘද්, (දා) ස්ත්‍රී. මැටි.
මෘදඞ්ග, පු. මිහිඟු බෙරය.
මෘදු, ත්‍රි. සිනිඳු මොලොක්දෑ.
මෘදුත්වච්, පු. භූර්ජවෘක්ෂය (රුක් බුරුද)
මෘදූල, ත්‍රි. සිව්මැළිදෑ.
මෘළීක, ස්ත්‍රී. මිදිවැල්.
මෘධ, න. යුද්ධය.
මෘගධූර්තක, පු. සිවලා.
මෘෂා, අව්‍ය. අසත්‍යයෙහි.
මෘෂාර්ථක, න. නොවූවාක්බිණීම.
මෘෂ්ට, ත්‍රි. කිලිටිහළදෑ.
මෙකලකන්‍යා, ස්ත්‍රී. නම්දා නදිය.
මෙඛලා, ස්ත්‍රී. කඩුආදීන්ගේ මිට, කටියෙහි බඳනාපිණිස සම්ආදියෙන් කළ බැම්ම, ගැහැණුන්ගේ කටියෙහි බඳනා මෙවුල් දම.
මෙඝ, පු. මෙඝය.
මෙඝජ්‍යොතිස්, පු. විදුලි එළිය.
මෙඝනාදනුලාසින්, පු. මොනරු

මෙඝනාමන්, පු. වම්මුතු.
මෙඝනිර්ඝොෂ, පු. ගෙත.
මෙඝපුෂ්ප, න. ජලය.
මෙඝමාලා, ස්ත්‍රී. වළාපෙළ.
මෙඝවාහන, පු. ශක්‍රයා.
මෙචක, පු. සඳැස්පිල්, කළුපැහැ, ඉන් යුත් දෙයෙහි, ත්‍රි.
මෙඪ්‍ර, පු. පිරිමින් රහසඟ, පොර ගසන එළුවා (බැටළුවා)
මෙදක, පු. සුරාකල්කය.
මෙදස්, න. මේදතෙල්.
මෙදිනී, ස්ත්‍රී. භූමිය.
මෙදුර, ත්‍රි ඝනසනිගඩවූයේ.
මෙධා, ස්ත්‍රී. ධාරණ ප්‍රඥාව.
මෙධි, පු. නගුලේ මක්කාතිය හෙවත් වියදඬ.
මෙධ්‍ය, ත්‍රි පවිත්‍රදෑ.
මෙරු, පු මහමෙර.
මෙලක, පු. සඞ්ගමය.
මෙෂ, පු. පොරගසන එළුවා (තිරෙළුවා-බැටළුවා.)
මෙෂකම්බලක, පු. එළුවන්ගේ රොමයෙන් කළ කම්බිලි.
මෙහ, පු. මෙහරොගය.
මෙහන, න. පිරිමින් රහසඟ.
මෛත්‍රාවරුණි, පු අගස්ති සෘෂි
මෛත්‍ර්‍ය, න. මිත්‍රභාවය.
,**මෛථුන**, න. මෙවුන්දම, සඟමය.
මෛරෙය, න. උක් පලා ආදියෙන් කළ මද්‍යවිශෙෂය, (මෙරය) "සීධුරික්ෂුරසෛඃ පක්වෛ රපක්වෛරසවො භවෙත්, මෛරෙය ධාතකීපුෂ්ප ගුඩ ධාන්‍යාම්බුසංහිතම්" යනු මාධවයන්කී බැවින් පිසූ උක්රස යෙන් කළේ ආසවනම, මයිල මල් උක්සකුරු ජලයෙහි පරිවුෂිත ධාන්‍ය යන මෙයින් කළේ මෛරෙය නමැයි දත යුතු.
මොක්ෂ, පු. නිර්වාණය, නෙලුම්.
මොඝ, ත්‍රි. නිරර්ථකදෑ.
මොචක, පු. මුරුංගා. කෙසෙල්.
මොචා, ස්ත්‍රී. ඉඹුල්. කෙහෙල්.
මොදක, පු. අත්වට, (අග්ගලා)
මොරට, න. උක්මුල්.
මොරටා, ස්ත්‍රී. මූණා.
මොෂක, පු. සොරා.
මොහ, පු. නුණුවන, මූර්ඡාව.
මෞක්තික, න. මුතු.
මෞද්ගීන, ත්‍රි. මුංකෙත.
මෞන, න. නොබිණීම
මෞරජික, පු. මිහිඟු බෙර වයන්නා.
මෞර්වී, ස්ත්‍රී. දුනුදිය.
මෞලි, පු. ඔටුනු, සිළු, බැඳි කෙහෙ.
මෞහුර්ත, පු. නැකැත්තා.
මෞහූර්තික, පු. නැකැත්තා.
ම්ලිෂ්ට, අව්‍ය. අව්‍යක්ත වචනය, ඉන් යුත්තෙහි ත්‍රි.
ම්ලෙච්ඡ, න. තඹ.

ම්ලෙච්ඡජාති, ස්ත්‍රී. "ගොමාංස භක්ෂකොයස්තු ලොකවාහ්‍ය ඞභාෂතෙ, සර්වාචාරවිහීනො සෞම්ලෙච්ඡ ඉත්‍යභි ධීයතෙ" යමෙක් ගෙරිමස්කාද, ලොක ව්‍යවහාර ආර්‍ය්‍ය භාෂා හැර අන් භාෂාවක් බෙණේද, සකලාචාරයන්ගෙන් තොරවූයේ වේද මේතෙමේ ම්ලෙච්ඡයයි දක්වනලද කිරාත, ශබර

පුලින්‍දයයි තුන්වැදෑරුම් භෙද ඇති මෙලච්ඡ ජාතිය.
මෙලච්ඡමුඛ, න. තඹ.

ය.

යක්‍ෂාත්, න. අක්මාව, එනම් කුස දකුණත පිහිටි ගවදිවක් වැනිමස් පිඩකි. (ඇලදිව)
යක්‍ෂ, පු. වෙසමුණු, එනම් දෙව යොනිය.
යක්‍ෂකර්දම, පු. කපුරු කළුවැල් කස්තුරු තකුල් සමවගෙන කරණලද විලවුන් වෙසෙසෙකි
යක්‍ෂධූප, පු. සඳලුමල (දුම්මල)
යක්‍ෂරාජ, පු. වෙසමුණු.
යක්‍ෂ්මන්, පු. ක්‍ෂය රොගය.
යජමාන, පු යාගයෙහි නියුක්තයා.
යජුස්, න එනම් වෙදභෙදය.
යඥ, පු. යාගය.
යඥසූත්‍ර, න. යාගහුය.
යඥාඞ්ග, පු. දිඹුල්, කිහිරි.
යඥීය, ත්‍රි. යාගයට සුදුස්සා
යජ්වන්,පු, වෙදධිවූ පරිද්දෙන් යාගකිරීම් ඇත්තෝ,
යත්, අව්‍ය. හෙතුවෙහි.
යතස් අව්‍ය. හෙතුවෙහි.
යති, පු. දිනූ ඉඳුරන් ඇත්තේ
යතින්, පු. දිනූඉඳුරුන්ඇත්තා.
යථා, අව්‍ය, සදෘශාර්ථයි "යථාබුභුක්ෂිතඃ ස්‍යාන්නං තථාතීසාරව ඖෂධම්" බඩසා ඇත්තක්හට ආහාර යම්සේද රෝග ඇත්තාහට බෙහෙදත් එසේය යනු උදාහරණයි.
යථාජාත, ත්‍රි. මූඪයා.
යථාතථම්, අව්‍ය. සැබවස්හී, "ගුරුඃ යථාතථං වක්ති" ගුරු තෙමේ සැබවස් කියයි යනාදි උදාහරණයි.
යථායථම්, අව්‍ය. යථායොග්‍යාර්ථයෙහි "ලිඟං ව්‍යාධීනාං යථායථම්" ව්‍යාධීන් තමන්වූ පරිද්දෙන් ඒ ඒ ලක්‍ෂණයි යනු උදාහරණයි.
යථාර්ථම්, අව්‍ය, සැබවස. "යථාර්ථමුක්තං නාන්‍යත්"වූ පරිදි කියනලදී අනිකෙක්නොවේ යනාදි උදාහරණයි.
යථාර්හවර්ණ, පු. චරපුරුෂයා.
යථාස්වම්, අව්‍ය. යථායොග්‍යාර්ථයෙහි 'යථාස්වමාශ්‍ර මෙඃචක්‍රුඃ' අසපුවෙහි ස්වකීය අතික්‍රමණය කලේයි යනු උදාහරණයි.
යථෙප්සිත, න. කැමතිසේ යන අර්ථයි ක්‍රියාවිශෙෂණයි.
යදි, අව්‍ය. පක්‍ෂාන්තරාර්ථයි, සුචිමනොයදි අස්ති තීර්ථෛනකිම්" ඉදින් පිරිසිදු සිත් ඇත්තේ නම් තීර්ථයෙන් කිම.
යදෘච්ඡා, ස්ත්‍රී. කැමතිසේ.
යන්තෘ, පු. ඇත් ගොව්වා.
යත්න, පු. උත්සාහය.
යම, පු. දිවිහිමියෙන් කයින් කරනු හැකිවූ අහිංසාය, සත්‍ය වචනය බ්‍රහමචර්‍ය්‍යය යනාදිවූ ව්‍රතයෝයි, එහෙයින් කියන ලදී "අහිංසා සත්‍යවචනං බ්‍රහමචර්‍ය්‍යම කල්කතා අස්තෙයමිති පඤ්චෛතෙයමාඛ්‍යාතිව්‍රතානිච' යි. යමරජ, සංයමය.
යමරාජ, පු. යමරජ.
යමුනා, ස්ත්‍රී. එනම් නදිය (කාලිඟු ගඟ)
යමනාභ්‍රාතෘ, පු. යමරජ.

යයු, පු. අශ්වමෙධනම් යාගයෙහි උපයුක්තවූ අශ්වයා.
යව, පු. යව ධාන්‍ය.
යවක්‍ය, ත්‍රි. යව වැපිරීමට සුදුසු කෙත.
යවක්‍ෂාර, පු. යවකර ලුණු.
යවඵල, පු. උණගස, කෙළිඳ.
යවස, න. ගවාදීන් විසින් අනුභව කටයුතුවූ තෘණවර්ගයක්.
යවාගූ, ස්ත්‍රී. හුළුකැන් (කැඳ)
යවාග්‍රජ, පු. යවකාර ලුණු.
යවානිකා, ස්ත්‍රී. අදිමොදගම් කොරුසානි.
යවාස, පු. හැල්කසාඹිලියා
යවීයස්, ත්‍රි. මල්ලු.
යව්‍ය, න. යව වැඩෙන කෙත.
යශඃපටහ, පු. ඩැක්කිය.
යශස්, න. කීර්තිය
යෂ්ටි, ස්ත්‍රී. ධ්වජාදීන්ගේ දඬ, සැරයටිය.
යෂ්ටීක ත්‍රි. මුගුරු ආයුධ කොට ඇත්තා.
යෂ්ටීමධුක, න. වැල්මී.
යෂ්ටෘ, පු. යාගකරන සුලුවූයේ
යාග, පු. යාගය.
යාචක, ත්‍රි. ඉල්ලන්නා.
යාචනක, ත්‍රි. ඉල්ලන්නා.
යාචනා, ස්ත්‍රී. ඉල්ලීම.
යාචිත, න. ඉල්ලීමෙන් ලබාගත්දෑ.
යාචිතක, න. ඉල්ලීමෙන් ලබාගත්දෙය ත්‍රි. යාචකයා.
යාඥා, ස්ත්‍රී. ඉල්ලීම.
යාඥ, ඞ්ග. පු. දිඹුල්ගස.
යාජක, ස්ත්‍රී. පු. යාගකරන්නා.
යාතනා, අධිකවූ වෙදනාව "නරක පීඩායාඃ" නරකයෙහි පීඩාවට නමැයි කියනලදී
යාතයාම, ත්‍රි. මහලුවූ දෑ. පරිභුක්තය.
යාතු, න. රාක්‍ෂසයා. පුංලිඟික යයිද පැණේ.
යාතුධාන, පු. රාක්‍ෂසයා. ජතුධාන කියාද වේ.
යාතෘ, ස්ත්‍රී. සැමියාගේ සහෝදරයන්ගේ අඹුවෝ ඔවුනොවුන්ට යාතෘ නම් වෙත්.
යාත්‍රා, ස්ත්‍රී. විජිගීෂුහුගේ හෙවත් දිනනු කැමැත්තහුගේ සතුරුකරා ප්‍රයාණය. තැහැම් ආදියෙන් සිරුර යැපීම. ගමන
යාදඃපති, පු. මුහුද.
යාදස්, න. ජලජ සත්වයෝ.
යාදසාම්පති, පු. වරුණයා.
යාන, න. ඇත් අස් ආදි සියලූ වාහනය.
යානමුඛ, න. වියදඬ.
යාප්‍ය, ත්‍රි. නින්දිතයා.
යාප්‍යයාන, න. සිවිගෙය.
යාම, යාමය.
යාමිනී, ස්ත්‍රී. රාත්‍රිය.
යාමුන, න. හොයදුන් "සුරමා" යි මහරට ව්‍යවහාරයි.
යායජූක, පු. යාගසීලිවූයේ හෙවත් නැවත නැවත යාග කරන්නා.
යාව, (බ) පු. ලාකඩ.
යාවක, පු. ලාකඩ.
යාවත්, අව්‍ය, සාකල්‍යය. අවධිය. ප්‍රමාණය යන මෙහිවේ."යාවද්දත්තං තාවත් භුක්තම්" යම් පමණ දෙන ලද්දේද එපමණ

අනුභව කෙලේශ යනාදියෙහි සාකල්‍යයෙහි වේ. "මූලාත් ශාඛං යාවත් ප්‍රකාණ්ඩම්" මුල පටන් වෙලෙප දක්වා කඳයි යනාදියෙහි අවධියි. "යාවත් සුවර්ණං තාවත් රජතම්" යම් පමණ රන්ද එපමණ රිදී යි යනාදියෙහි ප්‍රමාණයි.

යාවන, පු. තුරුක් තෙල් එනම් ගන්ධ ද්‍රව්‍යයකි.

යාෂ්ටික, පු. අඩයටියෙන් යුධකරන්නා.

යාස, පු. හැල් කසඹිලියා.

යුක්ත, ත්‍රි. සුදුස්සෙන් තොර නොවූදේ.

යුක්තරසා, ස්ත්‍රී. කුඩා ඇඹුල් එල ඇති බොහෝ කටු ඇති එලා වනී නම් වැල.

යුග, පු. රිය ගැල් ආදියෙහි වියය, න යුගලය, කෘතාදි, යුගය.

යුගකීලක, පු. වියමෑය. (විය දඬෙහි ගසන හුල).

යුගන්ධර, පු රථයෙහි කිඹුල්මුව එනම් විය පොල්ල බඳින ලීය; (දිගත)

යුගපද්, අව්‍ය. එකවිට.

යුගපත්‍රක, පු. කොබෝලීල ගස

යුගපාර්ශ්වග, පු. පුරුදුකරණ කාලයෙහි විය පැත්තක යොදගෙන යන ගොනා.

යුගල, න. යුග්මය.

යුග්ම, න. යුගලය.

යුග්‍ය, න. විය උසුලන ගොනා. න. ඇත් අස් ආදි සියලු වාහන.

යුධ්, ස්ත්‍රී. යුධය.

යුධ, න. යුධය.

යුවතී, ස්ත්‍රී. තරුණී.

යුවන්, ත්‍රි. පු. තරුණයා

යුවරාජ්, පු නාමෝපාකතියෙහි යුවරජ.

යූථ, පු. න. තිරිසන් සමූහය.

යූථනාථ, පු වන ඇතුන්ගේ රැලට නායක ඇතා

යූථිකා, ස්ත්‍රී. යූථිකායෙහි.

යූප, පු. යාග කටයුතු සිව්පාවුන් බඳනා ටැඹ. අශ්වත්ථාකාරවූ බ්‍රහ්මදුරු වෘක්ෂය.

යූපකටක, පු. යාග කටයුතු සිව්පාවුන් බඳනා පිණිස හිඳුවන යෂ්ටියයි නොහොත් යෂ්ටිය මැදලූ වළල්ලයි.

යූපාග්‍ර, පු. යාග ටැඹ අග.

යූෂ, පු. මූං ආදි රස.

යෝක්ත්‍ර, න. විය බඳින යොත,

යෝග, පු. සන්නාහය, සාමාදි උපායය, ධ්‍යානය, සඞ්ගමය.

යෝගේෂ්ට, න. කළුතුඹ (කළුරියම්.)

යෝග්‍ය, න. සුළු දඬු කලත්, මහ දඬු කලනටද නම්.

යෝජන, න. යොදුන, යෙදීම

යෝජනවල්ලී, ස්ත්‍රී. වැල්මදට යොජන පර්ණී යනුද වේ.

යෝත්‍ර, පු. ගොනුකර වියබඳින රැහැන

යෝද්ධෘ, පු. යොධයා.

යෝධසංරාව, පු. යොධයන් ඔවුනොවුන් ආක්‍රොශ කොට ස්පර්ධා වශයෙන් කැඳවීම.

යෝනි, පු. ස්ත්‍රී. මාගමුන් රහසග

යෝෂා, ස්ත්‍රී. ගැහැණී.

යෝෂිත්, ස්ත්‍රී. ගැහැණී.

යෞතව, න උත්මානය (තරාදියෙන් මිනීම.)

යෞතුක, න. විවාහ කාලයෙහි ලැබියයුතු ධනය.

යෞවතර, න. යුවතී සමූහය.

යෞවන, න. තරුණ බව.

ර.

රංහස්, න. වේගය.

රක්ත, න. ලේ. කොකුම්, පු. රතු පැහැ, ඉන් යුක්තයෙහි, ත්‍රි. නිල් ආදීන් රැඳූ දෑ. ත්‍රි.

රක්තක, පු. බඳුවද ගස.

රක්තචන්දන, න. පතඟි, රත් [සඳුන්.

රක්තපා, ස්ත්‍රී. පූඩාවා.

රක්තඵලා, ස්ත්‍රී. කෙම්වැල්. කෙම්ගස්යයිද පැණේ.

රක්තසන්ධ්‍යක, න. රත් හෙල් මැලි.

රක්තසරෝරුහ, න. රත්පියුම්.

රක්තාඞ්ග, පු. රෙවනීයයි ඛ්‍යාත වූගස (කුඩු වෙළඟ).

රක්තෝත්පල, න. රත් පියුම්.

රක්ෂඃසභ, න. රාක්ෂස සමූහය.

රක්ෂණ, න. රැකීම.

රක්ෂස්, න. එනම් දෙවයෝනිය. රාක්ෂසයා.

රක්ෂිත, ත්‍රි. රක්නා දෑ.

රක්ෂිවර්ග, පු. රජුන්ගේ අඟ රක්ෂක වර්ගය.

රක්ෂණා, ස්ත්‍රී. රැකීම.

රඞ්කු, පු. එනම් මුව වර්ගය.

රඞ්ග, න. සුදු තුඹ. (සුදුරියම්.)

රඞ්ගාජීව, පු. සිත්තරු.

රචනා, ස්ත්‍රී. මල්දම් ආදින්ගේ රචනාව.

රජක, පු. රදවා.

රජත, න. මුතුහර, රන්, රිදී, ත්‍රි. සුදු.

රජනි, (නී) ස්ත්‍රී. රජනී නම් බෙහෙද (වටැස්දෑයි සැක කෙරේ). චාක වන යයි මරාවි. ඊප්‍රත්‍යාන්තවූසේ රාත්‍රියටනම.

රජනීමුඛ, න. රාත්‍රි මුඛය.

රජස්, න. එනම්සභාවසවගුණය, ඔසප්, මල් රේනු, ධූලි. මෙහිම කප්‍රත්‍යයෙන් සිඩවූ අජන්ත පුංලිංගික රජස්ක ශබ්දයෙක්ද රජ ශබ්දයෙක්ද ඇත.

රජස්වලා, ස්ත්‍රී. ඔසප් ඇත්තී.

රජ්ජු, ස්ත්‍රී. මළ බාන. (රැහැණ.)

රඤ්ජන, න. රත්සඳුන්.

රඤ්ජනී, ස්ත්‍රී. බෙරුගස (අවරිය).

රණ, පු. න. යුධය. පු. ශබ්ද කිරීම.

ර (ච) ණ්ඩා, ස්ත්‍රී. මීනුග.

රත, න. මෛථුනය.

රතිපති, පු. අනඟයා.

රත්න, න. රුවන්, එනම් මුතු මැණික් දෙවර්ගීයට සාධාරණ නමෙකි, ස්වකීය ජාති උත්තමයා

රත්නසානු, පු. මහමෙර.

රත්නාකර, පු. මුහුද.

රත්නී, පු මිටිරියන, රත්නී යී ස්ත්‍රී ලිඟුද වේ.

රථ, පු. හොමුගස, යුධ පිණිසවූ රථය.

රථකඩ්‍යා, ස්ත්‍රී. රථ සමූහය.

රථකාර, පු. වඩුවා.

රථකුටුම්බින්, පු. රථාචාර්යයා.

රථගුප්ති, ස්ත්‍රී. කාඩාදි ශස්ත්‍රයෙන් රක්ෂාකරණ පිණිස කර ලද රථාවරණය.
රථද්‍රු, පු. කෝඹුගස.
රථාඩ්ග, පු. සක්වාලිහිණියා.
රථික, ත්‍රි. රථ ස්වාමියා.
රථින්, ත්‍රි. රථ ස්වාමියා. රිය නැගි යෝධයා.
රථිර, ත්‍රි. රථ ස්වාමියා.
රථ්‍ය, පු. රිය අදනා අසු.
රථ්‍යා, ස්ත්‍රී. රථ සමූහය.
රද, පු. දත්.
රදන, පු. දත්.
රදනච්ඡද, පු. තොල්.
රන්ධ්‍ර, න. බිලය (සිදුර).
රභස, පු. වෙගය. සතුට.
රමණී, ස්ත්‍රී. ශරීර ගුණසෙන් හා උපචාරයෙන් ඇලුම් වන්නාවූ ස්ත්‍රී.
රමා, ස්ත්‍රී. ශ්‍රීකාන්තාව.
රම්භා, ස්ත්‍රී. කෙහෙල්.
රව, පු. හඬ.
රල්ලක, පු. පලස.
රය, පු. වෙග්ය.
රවණ,ත්‍රී. ශබ්ද කිරීම ස්වභාවය කොට ඇත්තේ.
රවි, පු. හිරු.
රශ (ස) නා, ස්ත්‍රී. ගැහැණුන් කටියෙහි බඳනා මෙවුල්දම.
රශ්මි, පු. හිරු ආදීන්ගේ රශ්මිය. රැහැණ.
රස, පු. රසය. ශෘඞ්ගාරය. වීරය කරුණාය. අද්භුතය. හාස්‍යය. භයානකය, විභත්සය රෞද්‍රය, යන අට වැදෑරුම් නාට්‍ය රසය, වියළි, මිහිරි ඇඹුල්ආදි ෂට්රසය, අනුරාගය, දිය ආදිගලායන ද්‍ර,ශරීරයෙහි රස ධාතු, රසදිය. පස්කම් රස, ගෘහය; ජලය.
රසගර්භ, න. රසඳුන් හෙවත් වතුවැල් කෂායෙන්වූ රිදී තුත්තම්.
රසඥා, ස්ත්‍රී දිව.
රසනා, ස්ත්‍රී. දිව.
රසවතී, ස්ත්‍රී. මුළුතැන්ගේ.
රසා, ස්ත්‍රී. භූමිය. දියමිත්ත. ඉන් සලුරුක.
රසාඤ්ජන, න. රසඳුන් හෙවත් වතුවැල් කෂායෙන් කළ රිදී තුත්තම්.
රසාතල. න. නාලොව.
රසාල. පු. උක්. අඹගස-
රසාලා. ස්ත්‍රී. දී මීහකුරු මිරිස් ඉඟුරු ආදියෙන් කළ ලේහයෙක්, හේ මෙසේ කියනලදී. සූදශාස්ත්‍රයෙහි "අර්ධාඪකඃ සුචිර පර්‍යුෂිතස්‍ය දධ්නඃ. ඛණ්ඩස්‍ය ෂොඩශපලානි ශශිප්‍රභස්‍යඃ සර්පිෂ්පලං මධුපලං මරිචං විකර්ෂං. ශුණ්ඨ්‍යාඃ පලාර්ධමපිචාර්ධ පලංචතුර්ණාං සූක්ෂ්මෙපටෙ ලලනයාමෘදුපාණිඝෘෂ්ටාකර්පූරධූලි සුරභීකෘත පාත්‍රසංස්ථා ඒෂා වෘකොදර කෘතා සරසා රසාලා. යාබාදිතා භගවතා මධුසූදනෙන-මෙහි තේරුම මාර්ජිතා යන්නෙහි ඇත.
රසිත,. න මෙඝනාදය.

රසෝනක, පු. හෙළලූණු.
රහස්, අව්‍ය. විජන ස්ථානය.
රහස්‍ය, ස්ත්‍රී. රහස්හිවූ දෙය.
රාකා, ස්ත්‍රී. තොා අඩුකලායෙන් යුත් පුණු පොහොය.
රාක්ෂස, පු. රාක්ෂසයා
රාක්ෂසී, ස්ත්‍රී. චොරකනම් ගන්ධ ද්‍රව්‍යය, (සිඟුරු බියලි)
රාක්ෂා, ස්ත්‍රී. ලාකඩ.
රාඞ්කව, ත්‍රි. රොමූ පිළි (රොමයෙන් උපදනා වස්ත්‍ර)
රාජ්, පු. ජනපද පුරපාලනාධිකෘතවූ රජදරුවන්වද තතකායකාරිවූ රජදරුවන් කෙරෙන් පිටත් සෙස්ස වුන්වද නම්.
රාජක, න. රාජසමූහය.
රාජන්, පු. රජ, සඳ, ක්ෂත්‍රිය.
රාජන්‍ය, පු. ක්ෂත්‍රිය.
රාජන්‍යක, න. ක්ෂත්‍රිය සමූහය.
රාජන්වත්, පු. මනාරජකු ඇති දෙශය.
රාජබලා, ස්ත්‍රී. ආපසු මදුවැල.
රාජබීජින්, ත්‍රි. රජකුලඋපන්නේ
රාජරාජ, පු වෙසමුණු.
රාජවංශ්‍ය, ත්‍රි රජකුලඋපන්නේ
රාජවත්, පු. මනාරජකු නැති දෙශය.
රාජවෘක්ෂ, පු. ඇසල ගස.
රාජසදන, න. රජගෙය.
රාජසභා, ස්ත්‍රී. රාජසමූහයා.
රාජසූය, පු. රජුපමණින් කට යුතු යාගය.
රාජහංස, පු.රාජහංසයා ශ්වෙත වර්ණ ශරීර හා රක්තවර්ණ චඤ්චු (තුඩ) චරණ (පා) ඇත්තේ රාජහංසනම්.
රාජාද(න)න, න. පියල්,හිරිපලු.
රාජාහී, න. කළුවැල්.
රාජි, ස්ත්‍රී. අතුරු රහිත තුරු පෙළ, (වල්රොද)
රාජිකා, ස්ත්‍රී. කළු අබ.
රාජිල, පු. දියබරණා.
රාජීව, පු. න. පියුම්, පු, එනම් මත්ස්‍ය විශෙෂයෙක්.
රාජ්‍යාඞ්ග, න. ස්වාමිය,අමාත්‍යය, සුහෘත්ය,ධන කොශය, (ධනාගාරය) රථය, පර්වතොදක වෘක්ෂාදියෙන් දුර්ගමස්ථානයවූ පුරය,සෙනාය යන මේ සත හෝ පුරසෙන් සමග අට හෝයි.
රාත්‍රි, ස්ත්‍රී. රාත්‍රිය.
රාත්‍රිචර, පු. රාක්ෂසයා.
රාත්‍රිංචර, පු. රාක්ෂසයා.
රාද්ධාන්ත, ත්‍රි. සත්‍යයයි අදහන ලද්ද.
රාධ, පු. වෙසක්මස.
රාධා, ස්ත්‍රී. විසා නැකත.
රාමඨ, න. සුඟු, (පෙරුම්කායම්)
රාම, පු. බලභද්‍රයා, රාමනම් පසුවශීය,ත්‍රි. නිල්පැහැ, සිත්කළු, සුදු.
රාමා, ස්ත්‍රී. ගීතාදිකලාදත් ස්ත්‍රී.
රාම්භ, පු. උණදඬෙන්කළ තවුස් සැරයටිය.
රාල, පු. සඳලමල (හල්දුම්මල)
රාශි, පු. ධාන්‍යාදීන්ගේ රැස මෙෂාදි දොලොස් රාශිය.
රාෂ්ට්‍ර, න. ජනපදය, උපද්‍රවය.
රාෂ්ට්‍රිකා, ස්ත්‍රී කටුවැල්බටු.
රාෂ්ට්‍රිය, පු. නාටකාදියෙහි රජ සුහුරා.
රාස, පු. මෙඝනාදය.

රාසභ, පු. කොටළුවා.

රාසනා, ස්ත්‍රී. කුඩා ඇඹුල්ඵල ඇති බොහෝ කටුඇති එලංවතී නම් වැල (රත්ත.)

රාහු, පු. රාහු.

රික්තක, ත්‍රි. හිස්ද.

රික්ථ, න. ධනය.

රිඞ්ගණ, න. පැකිලීම, මෙහි රිඞ්ඛණ යනුද වේ.

රිපු, පු. සතුරා.

රිෂ්ට, පු. කඩුව, න. කල්‍යාණය, ශුභය, අශුභය.

රිෂ්ටි, පු. කඩුව, න. කල්‍යාණය ශුභය, අශුභය.

රීඩා, ස්ත්‍රී. අනාදරය.

රීණ, ත්‍රි. පෙරහනලද දෑ හෝ වැගුරුණුදෑ.

රීති, ස්ත්‍රී. කුලාචාරය, වැගිරීම, ධනය, පිත්තල.

රීතිපුෂ්ප, න. පිත්තල මලෙන් කළ අඳුන්.

රුක්ප්‍රතික්‍රියා, ස්ත්‍රී. පිළියම.

රුක්ම, න. රන්.

රුක්මකාරක, පු. රන්කරු.

රු(රූ)ක්ෂ ත්‍රි. ප්‍රේමරහිතයා, රළු.

රුග්ණ, ත්‍රි. බිඳුනු (එබුනු) හෝ නැමුනුදෑ.

රුච්, (චා) ස්ත්‍රී. දීප්තිය.

රුචක, පු. ලප්නාරම්, එරඹු ගස, න, සුවස ලුණු.

රුචි, ස්ත්‍රී. වැළඳගැන්ම (සූර්‍ය්‍යා දීන්ගේ) රශ්මිය, රුචි යනුද මෙහිවේ.

රුචිර, ත්‍රි. ශොභනදෑ.

රුජ්, ස්ත්‍රී. රොගය.

රුජා, ස්ත්‍රී. රොගය.

රුණ්ඩ, න. හිරිසතුන්ගේ කඳ.

රුදිත, න. හැඬීම.

රුද්ධ, ත්‍රි, නදීප්‍රාකාරාදියෙන්වට කළදෑ.

රුද්‍ර, පු.ඊශ්වරයා, එනම් දෙවතා වර්ගය, "රුද්‍රාඑකා දශ සමෘතාඃ" යනු දක්නා බැවින් මේ වර්ගයෙහි එකොළොස් දෙවතා කෙනෙක් වෙත්.

රුද්‍රාණී, ස්ත්‍රී. උමාදෙවී.

රුධිර, න. ලේ.

රුරු, පු. මෘගයා.

රුෂ් (ෂා), ස්ත්‍රී. කොපය, සිව්හකනි ආදියෙහි රුට්, රුෂෞ, රුෂඃ, කියාවේ.

රුහා, ස්ත්‍රී. ඊතණ.

රූක්ෂ, ත්‍රි, රළු දෑ, කරුණා නැත්තා.

රූප, න. රූපය.

රූපාජීවා, ස්ත්‍රී. වෙශ්‍යා ස්ත්‍රී

රූප්‍ය, ත්‍රි. ප්‍රසස්තරූ ඇත්තා, න, රිදී, වැඩකළ රන්රිදී, අශ්වවරුහ පුරුෂාදි රූ නැගූ රන්රිදී මිල.

රූප්‍යාධ්‍යක්ෂ, පු. රජුන්ගේ රූප්‍යයෙහි හෙවත් මුදලෙහි අධිකෘත තැනැත්තා.

රූෂිත, ත්‍රි. දූලිගැසුනුදෑ.

රේචිත, න. අසුන්ගේ ගමන් වෙසෙසෙක්

රේණු, පු. ධූලි.

රේණුකා, ස්ත්‍රී. මරිචාකෘතිවූ ඵලඇති එනම් ගන්ධ ද්‍රව්‍යය (රුහැණිය)

රේතස්, න. බීජධාතුව.

රේඵ, ත්‍රි. නින්දිතයා, පු. රකාරය.

රේවතීරමණ, පු. බලභද්‍රයා.

රේවා, ස්ත්‍රී නර්මදා නදිය.

රෛ, පු. ධනය. ප්‍රථමායෙහි රූප, රාඃ, රායෞ, රායඃ, කියාවෙත්, රන්.

රොක, න. බිලය, (සිදුර)

රොග, පු. රොගය.

රොගහාරින්, පු වෙද.

රොචන, පු. කටුඉඹුල් රුක, කරඳ.

රොචනී, ස්ත්‍රී. එනම් ගස (කුඩු වෙළඟ ගස)ශ්වෙත තෙවඩිකා (සුදු තිරස්තවාළු)

රොචිෂ්ණු, ත්‍රි. හොබනේ.

රොචිස්, න දීප්තිය, සිව්හකනිආදියෙහි රූප, රොචිඃ, රොචිෂී, රොචීංෂි, කියාවෙත්.

රොදන, න. කඳුලු.

රොදනී, ස්ත්‍රී. හැල්කසාඹිලියා.

රොදස්, න. අහස පොළෝ දෙක.

රොදසී, ස්ත්‍රී. අහස පොළෝ දෙක රොදසෞ, කියාවිවචනදවේ.

රොධස්, න. නදී ආදි ඉවුර.

රොප, පු. ඊතලය.

රොමන්, න. රෝම.

රොමන්ථ, පු. සිවුපාවුන්ගේ තණආදිය වමාරා කෑම.

රොමහර්ෂණ, පු. බුලුගස.

රොමාඤ්ච, පු. රොමොත් ගමය.

රොෂ, පු. කෝපය.

රොහිණී, ස්ත්‍රී. කුළුරුහැණ, දෙන. රෙහෙණ නකත.

රොහිත, පු. අශ්වයන්ට බඳුරූ ඇති එනම් මෘගයා, රේමස්සු, රතු පැහැ, ඉන්යුත් දෙයෙහි ත්‍රි ඇඳ නැති දෙදුන්න.

රෞහිතක, පු. වල්එරබදු (යොහොඹු ගසයයිද කියත්).

රොහිතාශ්ව, පු. ගිනි.

රොහිත්, පු. එරබදු.

රෞද්‍ර, න. රුදුබව, නාට්‍යොක්තීයෙහි එනම් රසය, ඉන්යුත් දෙයෙහි, ත්‍රි.

රෞමක, න. ශාම්භාරිනම් ලුණු (රොම ලුණු)

රෞරව, පු. එනම් නිරය හෙදය

රෞහිණෙය, පු. බුදහු, බලභද්‍රයා.

රෞ(රො)හිෂ න. සුවඳතණ, පු. රෞහිෂනම් මෘගහෙදය.

ල.

ලකුච, පු. දෙල් "ක්ෂුද්‍රපනස ස්‍යොතත්‍ය පි මතම්"කුඩා කොස් යයිද දන්නාලදී යනු කියන ලදී.

ලක්ෂ, න. ලක්ෂය, ලකහෙවත් ඉලක්කය.

ලක්ෂණ, න. සලකුණ. ත්‍රි. ශ්‍රී ඇත්තා හෙවත් භොග සම්පත් ඇත්තා. ස්ත්‍රී. විල්ලිහිණියා.

ලක්ෂ්මන්, න. සලකුණ, ප්‍රධාන භාවය.

ලක්ෂ්මී, ස්ත්‍රී. ශ්‍රීකාන්තාව, සම්පත්තිය, හෙවත් ධනොත්කර්ෂය, සුළු දඬකලත්, මහදඬකලත්.

ලක්ෂ්මීවත්, ත්‍රි. ශ්‍රීආත්තා හෙවත් භොග සම්පත් ඇත්තා.

ලක්ෂ්‍ය, න. ලක හෙවත් ඉලක්කය. සවරූපාච්ඡාදනය, (වෙස් පෙරලීම)

ලගුඩ, පු. පොල්ල.

ලග්න, න. ලග්නය එනම් මේෂාදිරාශීන්ගේ උදාගමය.

ලග්නක, පු. ණය ාදියෙහි ඇපකාරයා.

ලඝු, න. ඉක්මන්, ස්ත්‍රී, පිණ්ඩිකා යයි ඛ්‍යාතවූ සුගන්ධි කුසුමය (පික්මල්) ත්‍රි, ඉෂ්ටය හෙවත් අභි ප්‍රෙතදෙය, ස්වල්ප දෑ.

ලඝුලය, න. සුදුමල් ඇති සැවැන්න මුල්.

ලඞ්කා, ස්ත්‍රී. එනම් පුරය.

ලඞ්කාපිකා, ස්ත්‍රී. පිඩිකායයි ඛ්‍යාතවූ සුගන්ධි කුසුමය (පික් මල්.)

ලජ්ජා, ස්ත්‍රී, ලජ්ජාව.

ලජ්ජාශීල, ත්‍රි. ලජ්ජා ස්වභාව ඇත්තේ.

ලජ්ජිත, ත්‍රි. ලජ්ජාකරණු ලැබූයේ. යොහොඹුගස.

ලට්වා,ස්ත්‍රී.ගේ කුරුල්ලා. බමරු.

ලතා, ස්ත්‍රී. වැල, ශාඛාව, දූදු ගස, පුවඟුගස, පිඩිකායයි ඛ්‍යාතවූ සුගන්ධි කුසුමය, (පික්මල්)

ලතාක්, පු. තිල්ලූණු.

ලපන, න. මුඛය.

ලපිත, න. වචනය, ත්‍රි. කියන ලද්ද.

ලබ්ධ, ත්‍රි. ලබනලද දෑ.

ලබ්ධවර්ණ, පු පණ්ඩිතයා.

ලභ්‍ය, ත්‍රි. සුදුස්සෙන් තොර නොවූයේ.

ලම්බන, න. එලෙනකර පැලඳී ඇටවැල් ආදිය.

ලම්බෝදර, පු. ගණදෙවි.

ලය, පු. ගීතාදීන් හා නැටුම් සම බව.

ලලනා, ස්ත්‍රී. සුකුමාර රූ ඇති ස්ත්‍රී.

ලලන්තිකා, ස්ත්‍රී. නැබ දක්වා එලෙන කරපැලඳී ඇටවැල් ආදිය.

ලලාට, න. නලල.

ලලාටිකා, ස්ත්‍රී. නලල් පට.

ලලාම (න්) න. වාලධිය, අශ්ව දීන්ගේ නලල සිතුයම අශ්වාභරණ, කොඩි.

ලලාමක,න. නලලබැඳි මල්දම.

ලලිත, න. "සකලාඞ්ග සම්විත වින්‍යාසො ලලිතං සමාතම් හස්තපාදාදි ස කලා ඞ්ග ය න් මොනවට පිහිටුවීම ලලිතයයි දන්නාලදීයී කියනලද ස්ත්‍රීන් ගේ සෘඞ්ගාර ගුණභෙදය.

ලව, පු. ධාන්‍යාදිය කැපීම. කුඩා දෑ.

ලවඞ්ග, න. කරාබු.

ලවණ, න. මුහුදු ලුණු, පු. ලුණුරස ඉන් යුක්තයෙහි ත්‍රි.

ලවණෝද,පු.එනම්මහාසාගරය 'ක්ෂීරොදඃ ක්ෂාරොදෙදධ්‍යම්බු කාසෘතොදකො තථෙක්ෂුරස ක මදිරොද ස්වාදූදක ඉති සප්ත මහාර්ණවාඃයි දක්වනලද සප්ත මහාසාගරයන් අතුරෙහි ක්ෂාරොදයයි කියනලද මහාසාගරය.

ලවන, පු. ධාන්‍යාදිය කැපීම.

ලවිත්‍ර, න. දෑකැත්ත.

ලශු(ශු)න, පු. (හෙළලූණු

ලසක, පු. දුනුම්ට.

ලක්ෂා, ස්ත්‍රී. ලාකඩ.

ලාක්ෂාප්‍රසාදන, පු. රත්ලොත්

ලාඞ්ගල, න. නගුල.

ලාඞ්ගලපද්ධති, ස්ත්‍රී. සීවිට.

ලාඞ්ගලදණ්ඩ, පු. නගුලිස.

ලාඞ්ගලිකී, ස්ත්‍රී. ලියනගලා.

ලාඞ්ගලින්, පු. පොල්ගස.

ලාඞ්ගලී, ස්ත්‍රී. කාවණ්ඩනක වෘක්ෂය ජලපිංපලියයි, මහරට ව්‍යවහාරයි.

ලාඞ්ගුල, න. අශ්වාදීන්ගේ වල්ගය.

ලාජ, පු. ලද (විලඳ) ස්ත්‍රී ලිඟු යෙහි ලාජකියාවේ.

ලාඤ්ඡන, න. සලකුණ.

ලාබූ,(බු) ස්ත්‍රී. ලබු.

ලාභ, පු.මූලධනය, විකොට වඩා ලද ධනය, හෙවත් වෙළඳ මෙන් ලැබූ ඵලය.

ලාමජ්ජක, සුදුමල් ඇති සැවැන් න මුල්.

ලාලසා, ප්‍රාර්ථනා හෙවත් යාඥ, ඖද්සුක්‍ය හෙවත් ව්‍යායාමය, අධික තෘෂ්ණාව.

ලාලා, ස්ත්‍රී. කෙල.

ලාලාටික, ත්‍රි. අදහස දන්නා පිණිස හෝ අදක්ෂබැවින් හෝ ස්වාමියාගේ නලල බලනුයේ.

ලාව, පු. ලවටුවා, ධාන්‍යාදිය කැපීම.

ලාසිකා, ස්ත්‍රී. නටන්නිය.

ලාස්‍ය, න. නැටුම්.

ලිකුච, පු. "ක්ෂුද්‍ර පන සස්‍යෙත්‍ය පි වචනම්, කුඩා දෙල්යයිද දන්නාලදී.

ලික්ෂා, ස්ත්‍රී. ලෙහෙඩියා.

ලිඛිත, න. අක්ෂර වින්‍යාසී හෙ වත් ලිපිකිරීම.

ලිඞ්ග, න. ලකුණ, පුරුෂාදි නිමිත්ත.

ලිඞ්ගවෘත්ති, පු.ජීවත්වීම පිණිස ශීලතවුස් ලිඞ්ගධාරිවූයේ.

ලිපි, ස්ත්‍රී. අක්ෂර වින්‍යාසය හෙ වත් ලිවීම.

ලිපිකාර, පු. ලියන්නා.

ලිප්ත, ත්‍රි. චන්දනාදි විලෙපන ද්‍රව්‍ය.

ලිප්ත, (ක) පු. විෂපෙවී ඊය.

ලිප්සා, ස්ත්‍රී. ආශාව.

ලිවි, ස්ත්‍රී. අක්ෂර වින්‍යාසය හෙ වත් ලිවීම.

ලීඪ, ත්‍රි. කනලද යන මේ අර්ථ වාචකයි.

ලීලා, ස්ත්‍රී. "ප්‍රියස්‍යානුකෘති ලීලා" ප්‍රියයාටඅනුව කිරීම ලීලා යයි කියනලද බැවින් ස්ත්‍රීන් ගේ ප්‍රියයාට හෙවත් වල්ලභ යාට අනුවකරණ ශෘඞ්ගාරභෙදය,වල්ලභාදීන්ගේ පරිහාසය, (සෙල්ලම) ක්‍රියා.

ලුඨිත, ත්‍රි. පා ශීඝ්‍රවයෙන්බිම පෙරළෙන ඇසිල්ලෙහි අශ්වාදීන්ට නම්.

ලුබ්ධ ,ත්‍රි. ලොභ ඇත්තා.

ලුබ්ධක, පු. වැද්දා, ලෝබියා.

ලුලාප, පු. මීමා.

ලූතා, ස්ත්‍රී. මකුළුවා.

ලූන, ත්‍රි. කපනලද දෑ.

ලූම, න. අශ්වාදීන්ගේ වල්ගය.

ලෙඛ, පු. දෙවියෝ.

ලෙඛක, පු. ලියන්නා.

ලෙඛර්ෂභ, පු. ශක්‍රයා.

ලෙ (රෙ) ඛා, ස්ත්‍රී. අතුරු රහිත වූ තුරුපෙළ, (මල් රෙද)

ලෙපක,පු. සුධාසිල්පියා හෙවත් සුණු වඩුවා.

ලෙශ, පු. කුඩා දෑ.

ලෙෂ්මු, පු. මැටිකැට.

ලෙහ, පු. අනුභවය.

ලොක, පු. ලොකය, ජනයා.

ලොකජිත්, පු. බුදුන්.

ලොකමාතා, ස්ත්‍රී. ශ්‍රී කාන්තාව,
ලොකායත, න. එනම් ශාස්ත්‍රය, ලොකය අයත්වූ ප්‍රත්‍යක්ෂ ප්‍රමාණය ලොකායත නම් එය ප්‍රකාශ කරන්නාවූ ශාස්ත්‍රයයි
ලොකාලොක, පු. සක්වළගල.
ලොකෙශ, පු. බ්‍රහමයා.
ලොචන, න. ඇස.
ලොචමස්තක, පු. පවුතල (මොනර කුඞ්ඹිය.)
ලොප්ත්‍ර, න. සොරකමින් ගත් බඩු.
ලොධ්‍ර, පු. හෙළ ලොත්ගස.
ලොපාමුද්‍රා, ස්ත්‍රී. අගස්ති ඍෂිහුගේ භාය්‍යීාව.
ලොමන්, න. රෝම.
ලොමශා, ස්ත්‍රී. ජටාමාංසීනම් සුගන්ධ ද්‍රව්‍යය.
ලොමහර්ෂණ, රොමොත් ගමය.
ලොල, ත්‍රි. සෙලවීම, තෘෂ්ණා සහිත, ස්ත්‍රී. දිව, ශ්‍රී.
ලොලුප, ත්‍රි. ඉතා ලොල් අය.
ලොෂ්ඨ, න. මැටිකැට.
ලොෂ්ඨභෙදන, පු. කොතෝ මැටිකැට බිඳින මුගුර.
ලොහ, පු. න. යකඩ, න, කළුවැල් හෙවත් අගිල්.
ලොහකාරක, පු. කඹුරා හෙවත් ලොහොකරු.
ලොහපෘෂ්ඨ, පු. ලෝතුඩුවා.
ලොහල, ත්‍රි. අස්ඵුටවාක් ඇත්තේ හෙවත් ප්‍රකට නොවූ බස් ඇත්තා.
ලොහාභිසා (හා) ර, පු. නීරාජන සමයෙහි එනම් පහන් ආදියෙන් යුඬ පිරිස සරසන සමයෙහි සතුරන් සාරා පිටත්ව යාමට පළමු ශස්ත්‍ර වාහනාදී පිදීම් විධිය.
ලොහිත, න. ලේ. පු. රතුපැහැ ඉන්යුත් දෙයෙහි ත්‍රි.
ලොහිතක, පු. පියුම්රා මිණ (පද්මරාග)
ලොහිත චන්දන, න. කොකුම්.
ලොහිතාඞ්ග, අඟහරු.
ලෞහ, පු. න. රන්රිදී තඹ පිත්තලාදී සියලු ලොහ.

ව.

ව, අව්‍ය. සදෘශාර්ථයි "ශාස්ත්‍ර වංව වපුර්ශඃ" යශස් සතුරු ශරීරයක් බඳුයි යනාදී උදාහරණයි
වංශ, පු. ගොත්‍රය, හුණගස.
වංශික, න. කළුවැල් හෙවත් අගිල්.
වංශරොචනා, ස්ත්‍රී. හුණමකුළු.
වංසිෂ්ඨා, ත්‍රි. බහුල ප්‍රකර්ෂය හෙවත් ඉතා බොහෝ.
වක, පු. කොකා, වකපුෂ්ප, මෙහි, වෘක, කියාදවේ.
වකුල, පු. මුහුළු ගස.
වක්තව්‍ය, ත්‍රි. තිඤකටයුත්ත, අනුන් අණෙහි වැටෙන්නා.
වක්ත්‍ර, න. මුඛය, තුවරමුල් එනම් ජඞෙඝ හෙදය.
වක්තෘ, ත්‍රි. කියන්නා.
වක්‍ර, ත්‍රි. වක්වූ දෑ. න. නදී වක.
වක්ත්‍ර, න. මුව.
වක්ෂස්, න. ළය.
වඞ්ක්ෂණ, පු. ඉකිළිය.
වඞ්ග, න. සුදු තුඹ (සුදු ඊයම්.)
වචන, න. වචනය.
වචනෙස්ථිත, ත්‍රි. අවවාද ගිච ස්තා.

වචස්, න. වචනය.
වචා, ස්ත්‍රී. වදකහා.
වජ්‍ර, පු. සීනුක් ගස. පු. විදුර විය. අකුණු.
වජ්‍රනිර්ඝොෂ, පු. ගිගුරුම
වජ්‍රනි[illegible]ෂ, පු. මෙස ගිගිරුම.
වජ්‍රපුෂ්ප, න. තලමල.
වජ්‍රින්, පු. ශක්‍රයා.
වඤ්චක, ත්‍රි. ප්‍රතාරණ ශීලිවූයේ හෙවත් රැවටිල්ලෙන් අනුන් බැඳගන්නා, පු සිවලා. මෙහි "වඤ්චුක" කියාද වේ.
වඤ්චිත, රවටන ලද්දේ.
වඤ්ජුල, පු. හොමු ගස හෝ පලු ගස කෝඹු ගස.
වට, පු. නුගගස.
වටක, පු. අත්වට.
වටී, ත්‍රි. මළ බාණ. (රුහැණ.)
වඩවා, ස්ත්‍රී වෙළඹ.
වඩවානල, පු. සමුද්‍රයෙහිවූ වෙළඹගේ මුඛයෙහිවූ වඩවාග්නිය.
වඩු, ත්‍රි. විසල් දෑ.
වණිජ්, පු. වෙළෙන්දා. ප්‍රථමායෙහි රූප. වණික් වණිජෞ වණිජඃකියා වචනත්‍රයෙහිවෙ.
වණිජ්‍යා, ස්ත්‍රී. වෙළඳම.
වණ්ටක, පු. භාගය.
වත, අව්‍ය. "අහො වත කෂ්ටම්" අනේ මහත් දුකෙකි යනාදි තන්හි ඛෙදයෙහිද "වතතිඃශෙවාසි" අඥෙමැයි දිළිදෙහිය. යනාදි තන්හි අනුකම්පායෙහිද "වත පතිරලිඞ්ගිතඃ" අහ වල්ලභ තෙම වළඳනාලද් දේය යනාදි තන්හි තුෂ්ටියෙහිද "අශසා වයාංයං ධ්‍රැව ආප දෙවම් " අභූතයෙක මේ තීශ්චිතයි විපත මෙසේයි යනාදි තන්හි විස්මයෙහිද "එහි වත සඛෙ " හැබ යාලුව එව, යනාදි තන්හි ආමන්ත්‍රනයෙහිද වේ.
වත්ස, න. ළය. පු. වස්සා. හවුරුද්ද.
වත්සක, පු කෙළිඳගස.
වත්සතර, පු. නාඹු වස්සා.
වත්සනාභ, පු. එනම් ස්ථාවර විෂ හෙදය (වච්චනාග.)
වත්සර, පු. හවුරුද්ද. හිරු දුරුත්තට සංක්‍රාන්තිකාළ තැන් පටන් ඇසළමස දක්වා උත්තරායනයයි ඇසළ මස සිට දුරුත්ත දක්වා දක්ෂිණායනයයි මේ අයනවය හවුරුද් දෙක්නම් වේ.
වත්සල, ත්‍රි. සෙනහ ඇත්තා.
වත්සාදනී, ස්ත්‍රී. කිඳිවැල.
වද, ත්‍රි. කියන්නා.
වදන, න. මුව.
වදරී, ස්ත්‍රී. කාපු, උෟරල.
වදාන්‍ය, ත්‍රි. මනා තෙපුල් ඇත්තා. දෙන සුලුවූයේ බොහෝකොට දෙන්නා.
වදාවද, ත්‍රි කියන්නා.
වධ, න. මැරීම,
වධූ, ස්ත්‍රී. පිණ්ඩිකායයි ඛ්‍යාතවූ සුගන්ධි කුසුමය (පික්මල්) පුත්‍රාදීන්ගේ භායසීාව (යෙහෙලි) ගැහැණී.
වධ්‍ය, ත්‍රි. වධයට සුදුස්සා හෙවත් ඉස සිඳීමට සුදුස්සා.
වන, න. ජලය. වනය.
වනභික්ෂකා, ස්ත්‍රී දියඹියත.

වනප්‍රිය, පු. කොවුලා.
වනමක්ෂිකා, ස්ත්‍රී. ඇට ලේ මැස්සා.
වනමාලින්, පු. විෂ්ණු.
වනමුද්ග, පු. වනමුං
වනශෘඞ්ගාට, පු. ගොකටු.
වනස්පති, පු. නොමලින් පල ගන්නා (පනස උදුම්බර අශ්වත්ථාදි) වෘක්ෂය.
වනායුජ, පු. වනායු දෙශයේ උපන් අශ්ව විශෙෂය.
වනිතා, ස්ත්‍රී. ගැහැණී. උපදවන ලද අත්‍යන්ත අනුරාගවත් ස්ත්‍රී.
වනීයක, ත්‍රි. යාචකයා.
වනෞකස්, පු. වඳුරා.
වන්දා, ස්ත්‍රී. පුවටා.
වන්දාරු, වඳින සුලුවූයේ.
වන්දි (න්දී) ත්‍රි, දඟගෙයි ලූ අය.
වන්දින්, පු. ස්තුති පාඨකයා.
වන්ධ්‍ය, ත්‍රි. සෘතුවෙහිද ඵල රහිත රුක් ආදිය.
වන්ධ්‍යා, ස්ත්‍රී. වඳදෙන.
වන්‍යා, ස්ත්‍රී. වන සමූහය.
වපා, ස්ත්‍රී. මෙද තෙල්
වපුස්, න. ශරීරය.
වප්‍ර, න. කළු තුඹ (කළු ජීයම්) පු. කෙත. න. පදනම "පරිබොද්ධෘත මෘත්තිකාකූටස්‍ය" අගලෙන් නැගූ මැටිකන්දයයි දක්වනලදී.
වමථු, පු. වමනය. ඇතුන් ඇතිතින් සොඬෙන් ඉස්නා පෙන.
වමි, ස්ත්‍රී. වමයන.
වයස්, න. බාල්‍ය යෞවනාදි අවස්ථා.
වයස්ථ, ත්‍රි. තරුණයා.
වයස්ථා, ස්ත්‍රී "යස්‍යාඃ ශුක්ල පක්ෂෙ පර්ණාන්‍යුද්භවන්ති කෘෂ්ණෙ පතන්ති සා සොමලතා" යම් වැලක ශුක්ලපක්ෂයෙහි පත්‍ර හටගනිද්ද කෘෂ්ණපක්ෂයෙහි වැටෙද්ද ඕ සොමලතා යයි කියනලද. කවෙළු නම් බෙහෙද "ලහාන කාවලි" යනු මරාටියි" ඇඹුලු ගස.
වයස්‍ය, පු සම වයස්වූ යහළුවා.
වයස්‍යා, ස්ත්‍රී. යෙහෙළිය.
වර, පු. වෙළීම. සම්භක්තිය. න. කොකුම්. මදක් ප්‍රිය ද. පු. දෙවියන් කෙරෙන් යමක් ඉල්ලීම, ත්‍රි. ශ්‍රෙෂ්ඨාවී.
වරටා, පු. ස්ත්‍රී. දෙබරු. ස්ත්‍රී. හංසිය.
වරණ, පු. පවුර, ලුනුවරණ ගස.
වරණ්ඩා, පු. එනම් මුඛරොග භෙදය,
වරත්‍රා, ස්ත්‍රී වරමදු හෙවත් සමින් කළ රැහැණ පොරොද්ද නම් ඇතුන්ගේ මැද බැඳී මට යොදන රැහැන්.
වරද, ත්‍රි. ඉෂ්ටඵල දායකයා
වරමාර්ණී, ස්ත්‍රී. උත්තමස්ත්‍රී. හෙවත් ශීත කාලයෙහි උෂ්ණවූ උෂ්ණ කාලයෙහි ශීතලවූ පහස් ඇති සැමියා කෙරෙහි ඇලුම් ඇති ස්ත්‍රී. කසා.
වරාඞ්ග, න. හිස. යොනිය.
වරාඞ්ගක, න. ත්වක් පත්‍ර නම් සුගන්ධ ද්‍රව්‍යය. (කුරුඳුපොතු.)
වරාටක, න. මලබාන. (රැහැණ.) පු. පියුම් කෙමිය
වරාරොහා, ස්ත්‍රී. උත්තමස්ත්‍රී.
වරාශි, පු. දළපිළි.
වරාහ, පු. ඌරු.
වරිවසිත, ත්‍රි. කරණලද ඵල ඕම් ආදි පරිචය ඇත්තේ
වරිවස්‍යා, ස්ත්‍රී. පිදීම, සෙවනය,
වරිවස්සිත, ත්‍රි. කරණලද ඵල ඕම් ආදි පරිචය ඇත්තේ.

වරිෂ්ඨ, ත්‍රි. පෘථුතාර්ථයි හෙවත් ඉතා මහත් යනාර්ථයි. න. තඹ.
වරී, ස්ත්‍රී. ශතාවරි.
වරීයස්, ත්‍රි අතිශයින් මහත්වූයේ, අතිශයින් උතුම්වූයේ.
වරුණ, පු. වරුණයා, පශ්චිම දිශාපතියා.
වරුණාත්මජා, ස්ත්‍රී. සුරා.
වරූථ, පු. කාණ්ඩාදි ශස්ත්‍රයෙන් පරිරක්ෂණය පිණිස කරණලද රථාවරණය.
වරූථිනී, ස්ත්‍රී. චතුරඟිනී සෙනාව.
වරෙණ්‍ය, ත්‍රි. ප්‍රධානද.
වර්කර, පු. තරුණ සිව්පාවා.
වර්ග, පු. සමයන්ගේ සමූහය.
වර්චස්, න. තෙජස්, මල, රූප, පු. සිකුරා.
වර්චස්ක, පු. න. මල.
වර්ණ, පු. ඇතුන් පිටලන විචිත්‍ර කම්බලය, බ්‍රාහමණාදි ජාතිකයෝ, ස්තුතිය. පු. න. අක්ෂර.
වර්ණක, න. ගාත්‍රානුලෙපනයට සුදුසුවූ ඇඹරූ හෝ ගලගෑ සඳුන් ආදි විලවුන්.
වර්ණිත, ත්‍රි. ස්තුතිකරණලද්ද.
වර්ණින්, පු. බ්‍රහමපිණිස ව්‍රත චරණ ශිලිවූ ප්‍රථමාශ්‍රම ස්ථයා හෙවත් බ්‍රහමචාරියා.
වර්තක, පු. අස්කුරය, වටුවා.
වර්තන, න. කෘෂිකර්ම, ජීවිකාව. ත්‍රි. වැටෙන සුලුවූයේ.
වර්තනි, න. මාගීය.
වර්ත්මන් (නී), ස්ත්‍රී. මාගීය.
වර්ත්මන්, න. ඇසවසා සිව්සම, මාගීය.
වර්ති, ස්ත්‍රී. ගාත්‍රානුලෙපනයට සුදුසුවූ ඇඹරූ හෝ ගලගෑ සඳුන් ආදි විලවුන්, කෘෂිකර්ම, ජීවිකාව.
වර්තික, පු. පක්ෂි විශෙෂයෙක්.
වර්තිෂ්ණු, ත්‍රි. වැඩෙනසුලුවූයේ.
වර්තුල, ත්‍රි. වටද.
වර්ධක, පු. ඩුමුඩු (දත්දෙව්සුද)
වර්ධකි, පු. වඩුවා, වර්ධකින්කියාද වේ.
වර්ධන, ත්‍රි වැඩෙනසුලුවූයේ, කැපීම.
වර්ධමාන, පු. එරඬුගස.
වර්ධමානක, පු. මලාව.
වර්ධිෂ්ණු, ත්‍රි. වැඩෙනසුලුවූයේ.
වර්ධ්‍රී, ස්ත්‍රී. සමින්කළ රැහැන.
වර්ෂ්මන්, න. ශරීරය, සන්තානය.
වර්මිත, සන්නාහසන්නද්ධයා,
වර්‍ය, ත්‍රි. ප්‍රධානද.
වර්‍යා, ස්ත්‍රී. සෙවච්ඡායෙන් පත්‍යන්වෙෂණය කරන්නාවූ කන්‍යා ස්ත්‍රී.
වර්වණා, ස්ත්‍රී. ගොම ආදියෙන් උපන් නාවවර්ණවූ මැස්සා(නිල මැස්සා.)
වර්වරා, ස්ත්‍රී. වෙළාගස, මෙකි ව[illegible]රී, කියාදවේ.
වර්ෂ, පු. න. වැස්ස, දඹදිව හෝ එහි භාරතාදි කාඩ, අවුරුද්ද.
වර්ෂවර, පු. නපුංසකයා.
වර්ෂා, ස්ත්‍රී. බහු, වර්ෂාකාලය.
වර්ෂාභූ, ස්ත්‍රී. මඬුකධෙනුව.
වර්ෂාඞ්ගී, ස්ත්‍රී. සුලුබුරුද.
වර්ෂීයස්, ත්‍රි. අනුවෙන්ඔබ්බෙහි වයස්වූ මහල්ලා.

වඥ්ඣපල, පු. පාණවැසි.
වඞ්ඪමාන, න. සිරුර, මැතීම.
වඟී, න. මොනරපිල.
වර්හිණ, පු. මොනරා, වර්හින් කියාදවේ
වර්හි (හී) **පුෂ්ප**, න. සණ්ඨිවන නම් සුගන්ධ ද්‍රව්‍යය, (සණ්ටවණ් ටීඍසිද කියත්)
වර්හිර්මුඛ, පු. දෙවියෝ.
වලක්ෂ, පු. සුදුපැහැ, ඉන්යුත් දෙයෙහි ත්‍රි.
වලජ, න. කෙත, නුවරදොර.
වලජා, සත්‍රී. මනාදකුම්ඇති සත්‍රී;
වල, (ඩ) **භී**, සත්‍රී. ගොනැස්, (පරාල)
වලය, පු. න. වලල්ල, ගෝලය.
වලයින, ත්‍රි නදීප්‍රාකාරාදියෙන් වටකළද.
වලාහක, පු. මේඝය;
වලින, ත්‍රි. ඇඟරැලි ඇත්තා.
වලිභ, ත්‍රි. ඇඟරැලිඇත්තා.
වලීර, ත්‍රි. චපරයා;
වලීක, පු. න. පිඃසිකෙළ. (පිය ස්සේ කොණ;)
වලීමුඛ, පු රිලා, වඳුරු;
වල්ක, න. සුඹුලුව (ගස්ආදියේ පට්ටා)
වල්කල, පු. න. සුඹුලුව;
වල්ගිත, න. අසුන්ගේ පිනීම් ගති විශෙෂයෙක්;
වල්මීක, පු. න. තුඹස;
වල්ලකී, සත්‍රී. වීණාව.
වල්ලව, ප. ගොපොල්ලා;
වල්ලභ, ත්‍රි. අභීෂ්ට හෙවත් ප්‍රිය දෑ, ප්‍රධානයා, ප්‍රියයා;
වල්ලරී(රි), සත්‍රී. අභිනවොද්ගත පල්ලවාංකුර රූප ඇත්තාවූ කැ න (මල්ආදීන්ගේ පොකුර.
වල්ලී, (ලි), **සත්‍රී** වැල.
වල්ලූර, ත්‍රි. වියලිමස්;
වල්වජ, පු. බවුස් තණ.
වශ, පු. අයිතිකම, ප්‍රභුත්වය.
වශක්‍රියා, සත්‍රී. වශිකරණය.
වශා, සත්‍රී. වඳදෙන, ගැහැණි, ඇතිනී.
වශික, ත්‍රි. සිස්දෑ.
වශි(ශී)**ර**, පු ඇත්වගපුල්;
වශ්‍ය, ත්‍රි; වසඟවූයේ;
වෂ්කයණී, සත්‍රී; අවුරුද්දකින් ගැබ්ගන්නාවූ දෙන, පළමුවර වස්සා, තරුණවූ පසුගැබ්ගන් නා දෙනයයිද කියත්;
වෂට්, අව්‍ය, දෙවියන්ට යාග ද්‍රව්‍යපිදීම් අර්ථයෙහි.
වෂට්කෘත, ත්‍රි, ගින්නෙහිපිදූද
වසති, **සත්‍රී**. රාත්‍රිය, ගෘහය.
වසන, න. වසත්‍රය.
වසන්ත, පු. වසන්තකාලය.
වසා, **සත්‍රී**. මෙදතෙල්.
වසිර, න. මුහුදු ලුණු
වසු, පු. වකපුෂ්පවෘක්ෂය, අෂ්ට වසුදෙවතාවෝ, ගිනි, න. රත් න, ධනය.
වසුක, න. ශාම්භාරනම් ලුණු (රෝමලුණු) පු. වරාගස, මෙහි "වසූක" යනුදවේ.
වසුදෙව, පු. විෂ්ණුහුගේ පියා.
වසුධා, සත්‍රී. භූමිය;
වසුංධරා, **සත්‍රී**. භූමිය.

වසුමතී, සත්‍රී. භූමිය.
වසන, පු. එළුවා;
වසති, පු. සත්‍රී; යටිබඩ හෝ මූ විත, පු. කඩපියල්ල හෙවත් දවල්ල, මෙහි බහුවචනයි;
වස්තය, න. ගේ; මෙහි "පස්ත්‍ය" යනුදවේ.
වස්ත්‍ර, න. වසත්‍රය.
වස්න, පු. මිළ.
වස්නු, න. වැටුප්.
වස්සා, සත්‍රී. සනායුනම් බල නහර.
වහ, පු. ගෙරින්ගේ කඳ.
වහිර්, අව්‍ය; බාහිරය හෙවත් පිටතය යන අර්ථයි.
වහ්නි, පු; ගිනි, අග්නි කොණප තියා;
වහ්නිශිඛ, න; වනුක්මල්.
වහ්නිසංඥක, පු. රත්නිටොල්.
වා, අව්‍ය, සදෘශාර්ථ, උපමා, විකල්ප, අවධාරණ, සමුච්චය, විතර්ක, පදපූරණ යනමේ අර්ථයන්හි වේ "ජාතා මන්‍යෙ ශිශිරමථි තාංපද්මිනීංවාන්‍යරූපාම්"සිසි ලින් පෙළෙනලද පියුම්විලක් මෙන් අන් ආකාරවූවායයි හ ගිම් යන මේආදි තන්හි සදෘ ශාර්ථයි; "ආශිර්විෂොවාසංක්‍රුද්ධඃ" දළ විසඇති සර්පයකුමෙන් කිපියේය යනාදියෙහි උපමාර්ථ යි "ශිවංවායදිවා විෂ්ණුම්" ඊශ්වරයා හෝ විෂ්ණු හෝ යනාදියෙහි විකල්පාර්ථයි; අව ධාරණ සමුච්චය විතර්ක පදපූර ණාර්ථයන්හිද දක්නාලැබේ;
වාක්පති, ත්‍රි. වදන්පතිවූයේ.
වාක්‍ය, න. වාක්‍යය, එනම් තිඩ න්තවූ ක්‍රියාවන්ගේද සුබන්තවූ නාමයන්ගේද කාරකාන්විත කොට අදහස් අවබොධ කරණ සේ යොදනලදපද සමූහයි.
වාගීශ, ත්‍රි. වදන්පතියා.
වාගුරා, සත්‍රී. සිව්පාවුන් බඳනා වරදැල,
වාගුරික, පු; වරදැල් වැද්දා.
වාග්මින්, ත්‍රි. න්‍යායශාස්ත්‍රඥයා.
වාඞ්මුඛ, න. වචනො පක්‍රමය. (කථාරම්භය)
වාච්, සත්‍රී; සරස්වතිය හෝ වච නය;
වාචංයම, පු. නොබිණීම ව්‍රත කොට ඇත්තා.
වාචස්පති, පු; වෘහස්පති;
වාචාට, ත්‍රි. බොහෝ ගැරහිය යුතුබස් ඇත්තා;
වාචාල, ත්‍රි. බොහෝ ගැරහිය යුතු බස් ඇත්තා.
වාචික, න. පණිවුඩ තෙපුල්;
වාචොයුක්තිපටු, ත්‍රි. නෛයා යිකයා හෙවත් න්‍යාය ශාස්ත්‍ර ඥයා.
වාජ, පු. ඊදඹුමුලවූපත්‍රය.
වාජපෙය, පු. න. එනම යාග භෙදය;
වාජිදන්තක, පු. වංඇපැල.
වාජින්, පු. අශ්වයා, හීදඹු, පක්ෂී.
වාජිශාලා, සත්‍රී. අස්හල;
වාඤ්ඡා, සත්‍රී. ආශාව.
වාටාලක, පු. බැලිල.
වාඩව, න. වෙළඹුන් රැස, පු. (සමුද්‍රයෙහිවූ) අශ්වියගේ මුඛ යෙහිවූ) වඩවාගනිය.
වාඩව්‍ය, න; බමුණන්ගේ සමූ හය.

වාඪ, න. අතිශය, ප්‍රතිඥා, ඉන් යුත් දෙයෙහි ත්‍රි.

වාණ; පු; ඊතල;

වාණි, ස්ත්‍රී. ඇඳුන්ආදියෙහි වියමන;

වාණිජ, පු. වෙළෙන්‍දා;

වාණිජ්‍ය, න; වෛශ්‍යයන්ගේ වෘත්තිය හෙවත් ජීවිකාවවූ වෙළඳාම.

වාණිනී, ස්ත්‍රී; නටන්තිය, මත්වූ ගැහැණී.

වාණී, ස්ත්‍රී. සරසවතිය හෝ වචනය.

වාත, පු. පවන්.

වාතක, පු. අසනපර්ණීනම් ඖෂධය ගොපර්ණියයිද ප්‍රසිඩයි

වාතකින්,ත්‍රි. වාතරොගඇත්තා;

වාතපොථ, පු. පත්කැලගස;

වාතප්‍රමී, පු. වාතමෘගයා;

වාතමෘග, පු; වාතමෘගයා;

වාතායන, න. කවුළු;

වාතාශු, පු. මුවා;

වාතූල, පු. වාතසමූහය; ත්‍රි. වාතවිකාර ඇත්තා.

වාත්සක, න; වස්සන්ගේ සමූහය;

වාදර, න; කපුහුයෙන්කළවස්ත්‍රාදිය;

වාදිත්‍ර, න. වීණාදිවූ තතය,මිහිඟුබෙර ආදිවූ ආනඬය, වස්කුලල් ආදිවූ ශුෂිරය, ලෝතාලම් ආදිවූ ඝනයයි කියනලද චතුර්විධ වාද්‍ය;

වාද්‍ය, න. තතය, ආනඬය, ශුෂිරය, ඝනයයි සිව්වැදෑරුම වාද්‍යය;

වාන, ත්‍රි. වියලි ඵලය;

වානප්‍රස්ථ, පු. මීගස.

වානර, පු; වඳුරා;

වානප්‍රස්ථ, පු; මලින් පලගන්නා අඹ ආදි වෘක්ෂ;

වානීර; පු; හොමුගස;

වානෙය, සෙවෙල් අතුරෙහි වන්නාවූ කොටවියාමුරුයයි ඛ්‍යාතවූ කෙවතීමුස්තකා නම් ද්‍රව්‍යය (ජලමුස්තායයි දනම්)

වාපී (පි) ස්ත්‍රී; වැව;

වාප්‍ය, න; වැව් බැම්ම, ත්‍රි; වැපිරිය යුතුදෑ.

වාම, ත්‍රි. වම්සිරුර, මීටි අය, මනොඥවාරය, විපරීතා.

වාමදෙව; පු. ඊශ්වරයා;

වාමන, පු. දක්ෂිණ දිගගජයා ත්‍රි. කුරු හෝ කොටදෑ.

වාමලූර, පු තුඹස.

වාමලොචනා, ස්ත්‍රී. මනොඥවූ නෙත්‍ර ඇති. ස්ත්‍රී.

වාමා, ස්ත්‍රී. ගැහැණී.

වාමී, ස්ත්‍රී; වෙළඹ;

වායදණ්ඩ, පු. නඩාව (එනම් පිළිවියනදඬ.

වායස, පු. කවුඩා.

වායසාරාති, පු. බකමූනා.

වායසී, ස්ත්‍රී. කැම්මේරියගස;

වායසොලී, ස්ත්‍රී; කවෙළුනම් බෙහෙද, ලහාත, කාවළී, යනු මරාටි නාමයෝයි;

වායු, පු. පවන්.

වායුසඛ, පු. ගිනි.

වාර්, ස්ත්‍රී· න. ජලය.

වාර, පු· සමූහය, අවසරය හෙවත් ප්‍රස්තාව.

වාරණ, පු. ඇතා.

වාරණවුසා (ෂා), ස්ත්‍රී; කෙහෙල්.

වාරමුඛ්‍යා, ස්ත්‍රී. බොහෝදෙනා විසින් සත්කාරකරණු ලබන ස්ත්‍රී හෙවත් ප්‍රධාන වෙශ්‍යාව.

වාරබා(වා)ණ,පු. න. චොලකාදි සන්නාහය.

වාරස්ත්‍රී, ස්ත්‍රී. වෙශ්‍යාස්ත්‍රී.

වාරාහී, ස්ත්‍රී. එනම් මාතෘදෙවතා, ඌරළ.

වාරි, න. ජලය.

වාරිද, පු. මෙඝය.

වාරිපර්ණී, ස්ත්‍රී. දියපරණලා.

වාරිවාහ, පු. මෙඝය.

වාරී, ස්ත්‍රී. ඇත්හල.

වාරුණී, ස්ත්‍රී. සුරා. පැලදිග.

වාර්ත, න. අසාරය. ත්‍රි. නිරොගියා.

වාර්තා, ස්ත්‍රී. කෘෂිකාමී, ජීවිකාව, ප්‍රවෘත්තිකථාව(සවරූපවූ පරිද්දෙන් කියන කථාව)

වාර්තාකී, ස්ත්‍රී. හෙළබටු.

වාර්තාවහ,පු. වාර්තාගෙන යන්නා "වාවඩී" යනු මාරාටියි.

වාර්ධක, න. මහළුබව, මහළු සමූහයා.

වාර්ධුෂි, ත්‍රි. පොලියෙන් ජීවත් වන්නා.

වාර්ධුෂික, ත්‍රි. පොලියෙන් ජීවත්වන්නා.

වාර්ෂ්ණ, න. සන්තෑහයන්ගේ සමූහය

වාර්ෂික, න. තෙමනලද.

වාල, පු. ඉසකෙස්.

වාලධි, පු. අශ්වයන්ගේ වල්ගයෙහි රොම ඇති පෙදෙස.

වාලපාශ්‍යා,ස්ත්‍රී. බාලස්ත්‍රීන් හිස පලඳනා ශිරොජාලානම් ආභරණය.

වාලමූෂිකා,ස්ත්‍රී. ස්වල්පවූ මූෂික ජාතියක්. (සිප්මීය)

වාලහස්ත, පු. අශ්වාදීන්ගේ වල්ගයේ රොම ඇති පෙදෙස.

වාලුක, න. සුඹුලු ඖෂධයට ගන්නා සුගන්ධ ද්‍රව්‍යයවූ එල්වළු.

වාල්ක, ත්‍රි. කොමු පිළි.

වාවදූක, ත්‍රි. බොහෝ බණනේ.

වාශි(ශී)කා, ස්ත්‍රී. වංඇපල.

වාශික, න. තිරිසනුන්ගේ හඬ,

වාෂ්පිකා, ස්ත්‍රී. සුහුගසපත්(පෙරුම්කායම් කොල)

වාස, පු. වස්ත්‍රය, මෙහි වාසස් ශබ්දයද වේ.හේ නපුංසකයි,පු· සහා ගෘහය "ගෘහසෙ‍ත්‍යත්‍ය නෙ‍ය්‍ය" ගෙට නමැයි සමහරු කියත්.

වාසක, පු; වං ඇපල.

වාසගෘහ, න. ගබඩාගෙය (ලැගුම්ගේ.)

වාසන්තී, ස්ත්‍රී. ගොහොඹුගස.

වාසයොග, පු. සුවඳ කළවත් සුණු.

වාසර, පු. දවස.

වාසව, පු ශක්‍රයා.

වාසස්, න. වස්ත්‍රය.

වාසිත, ත්‍රි. සුවඳ කැවූදෑ.

වාසිතා, ස්ත්‍රී· මාගම, ඇතින්නී.

වාසුකී, පු. එනම් නාරජ.

වාසුදෙව, පු. විෂ්ණුහුගේ පියා.

වාසූ, ස්ත්‍රී. නාට්‍යොක්තියෙහිලා තරුණිය.

වාස්තුක, න. එනම් පලාවෙසෙසෙක්.

වාසොෂ්පති, පු. ශක්‍රයා;

වාසත්‍ර, ත්‍රි. වස්ත්‍රයෙන් වසනලද රථය.

වාහ, පු. ද්‍රෝණවිස්සෙක් කුම්භයෙක් නම්, එසේවූ කුම්භ දශයෙක්වාහයෙක්නම්. එහෙයින් බාරිවිස්සෙක් වාහයෙකි. නැළි එක්දහස් දෙසිය අසූවෙකි. මෙහි නැළියනම් කුඩබ් සතරෙකි, කුඩබයෙක් පත සතරෙකි, අශ්වයා,

වාහද්විෂන්, පු. මීවා.

වාහන, න. ඇත් අස් ආදි සියලු වාහනයට නම්.

වාහස, පු. පිඹුරා.

වාහිත්‍ථ, න. ඇතුන්ගේ යටිකුඹය හෙවත් කුම්භස්ථලයෙහි යට භාගය.

වාහිනි, සත්‍රී. නදිය, චතුරඟිනී සෙනාව ගණනම් සෙනාන්තර තුනකින්යුත් සෙනාභෙදය

වාහිනීපති, පු. සෙනාපතියා.

වාහ්ලික, පු. වහ්ලිකදෙශයෙහි උපන් අශ්වවිශෙෂයෙක්.

වාහ්ලීක, පු. කොකුම්, සුඟු (පෙරුම්කායම්,) පු.එනම් දෙශය අශ්වයා,

වි, පු. පක්ෂියා

වි(වෛ)කඞ්කත, පු. උගුරැස්ස.

විකච, ත්‍රි. මල්ගෙනසිටි රුක් ආදිය.

විකත්ථන, පු. සුයඹියා

විකලාඞ්ග, ත්‍රි සවභාවයෙන්හීන අවයව ඇත්තා

විකෂා, සත්‍රී වැල්මදට

විකසිත, ත්‍රි මල්ගෙනසිටි රුක් ආදිය

විකස්වර, ත්‍රි විකාසවන සුලුවූයේ හෙවත් පිපෙනසුලුවූයේ

විකාර, පු. ප්‍රකෘතිහුගේ අන්‍යථාත්වය "මෘච් කාරොඝටඃ" මැටි ප්‍රකෘතියයි එහිවිකාරය කලයයි යනුමෙනි,

විකාසින්, ත්‍රි. පිපෙන සුලුවූයේ.

විකිර, පු. පක්ෂියා.

විකිරණ, පු. වරාගස.

විකුර්වාණ, ත්‍රි. තුටුසිත් ඇත්තා පිළිකුල,නාට්‍යොක්තියෙහිබීභත්ස නම් රසය.

විකෘත, ත්‍රි රොගඇත්තා

විකෘති, සත්‍රී. විරුඬක්‍රියාව.

වික්‍රම, පු. සතුරන්මැඬීම, ඉතා ශක්තිය, සම්පත්තිය,

වික්‍රය, පු. විකිණීම.

වික්‍රයික, පු. විකුණන්නා.

වික්‍රාන්ත, ත්‍රි .ශූරයා.

වික්‍රියා, සත්‍රී. විරුඬක්‍රියාව.

වික්‍රෙතෘ, පු, බඩුවිකුණන්නා. ප්‍රථමා එකවචනාදියෙහි රූප වික්‍රෙතා, වික්‍රෙතාරෞ, වික්‍රෙතාරඃ කියාවෙත්.

වික්‍රෙය, ත්‍රි. විකිණියයුතුදෑ,

වික්ලව, ත්‍රි. ශොකාදියෙන් බුන් සිරුරු ඇත්තා.

විඤාව, පු කාසාදිරොගයෙන් උපන් කල කල යන අනුකරණ ශබ්දය (කැසි හඬ)

විගත, ත්‍රි. ප්‍රභාරහිතවූ සඳහිරු ආදිය

විගතාර්තවා, සත්‍රී පස් පනස්හැවිරිද්දෙන් මත්තෙහි සිටි ඔසප් කල්ගතවූ සත්‍රී

විග්‍ර, ත්‍රි නාසා නැත්තා

විග්‍රහ, න යුඬය, ශරීරය, පු විස්තීර්ණය,එනම් සමාසාදීන් සංක්ෂිප්ත අර්ථයක්හුගේ විස්තර කිරීම;

විඝස, ගුරුය ආගන්තුගය යන මේ ආදීන් විසින් භුක්තශෙෂවූ ආහරය හා ඉතිරිදෑ.)

විඝ්න, පු. අන්තරාය.

විඝ්නරාජ, පු ගණදෙවි.

විචක්ෂණ, පු පණ්ඩිතයා.

විචයන,න. අපවත්වූ වස්තුහුගේ තත්පරයෙන් සෙවීම.

විචර්චිකා, සත්‍රී, කැසීම් ඇත්තාවූ එනම් කුෂ්ටය,

විචාරණා, සත්‍රී. පරීක්ෂාකිරීම

විචාරිත, ත්‍රි. විචාරණ ලදදෑ.

විචිකිත්සා, සත්‍රී. සැකය.

විච්ඡන්දක, පු. පුළුලෙන් සොළුරු රාජගෘහභෙදයෙක්" විස්තීර්ණ සුන්දරො විච්ඡන්දඃ"යනු එහෙයින් කියලදී. මෙහි විච්ඡිදික ශබ්දයෙක් ඇති.

විච්ඡාය, න. පක්ෂිසමූහයකගේ ඡායාව ත්‍රි. සෙවන නැත්තේ

විජන, ත්‍රි. ජනයන් රහිත තැන

විජය, පු. දිනුම.

විජිල, ත්‍රි. මණ්ඩයෙන්යුත්දී ආදිය.

විජිහ්ම, පු. සර්පයා, කෙලාම් කියන්නා,

විඥ, ත්‍රි. ක්‍රියායෙහි දක්ෂයා

විඥාත, ත්‍රි. ප්‍රසිඬවූයේ.

විඥාන, න. ශිල්පශාස්ත්‍ර දැන්ම.

විට, පු. ධූර්තයා.

විටඞ්ක, පු. න. කොබෝගෙඩි වලල්ල එනම් "සෞධාදෞකාෂ්ඨාදි රචිතපක්ෂි ගෘහස්‍ය" සුණු ආලෙපකළ පහය ආදි (මුදුනෙහි දැව ආදියෙන්කළ) (කපොතාදි) පක්ෂීන් වසන තැන.

විටප, පු. න. තනපඳුරු ආදිය, වෙළෙප්.

විටපින්, පු. වෘක්ෂය.

විට්බදිර, පු. හිඹුරුගස(ගුරුන්ද)

විට්චර, පු.ගම්ඌරා.

විඩ,න බළල්ලුණු.

විඩඞ්ග; පු. න. වළහසාල්.

විඩාල; පු. බළලා.

විඩෞජස්, පු. ශක්‍රයා.

විතණ්ඩා; සත්‍රී. තමන් එකක නොපිහිටා අන්‍යයන්ගේ කථා නිරා කරණය පිණිස කරණ කථාභෙදය.

විතථ, න. බොරුබස්, ඉන්යුත්තෙහි, ත්‍රි.

විතරණ, න. දානය.

විතර්දි (දී), සත්‍රී. මඞ්ගලකම් පිණිස ගේදොර ආදියේහිමැව් ගොඩනගාකළ පිල්කඩ,

විතස්ති සත්‍රී. වියතහෙවත් දෙළොස් අඟල.

විතාන, පු න. යාගය, විස්තීර්ණ, ත්‍රි සිඳිදෑ, මදදෑ, වියන

විතුන්නක, පු. බිම්තෙල්ලි, න. කොතඹුරු (කොත්තමල්ලි) කිඹුල්වැන්න, රිදිතුත්ත ම් "මොරචූත" යනු මරාවියි.

වित්ත, ත්‍රි. ප්‍රසිඬවූයේ, විචාරණ ලදදෑ, න. ධනය.

විදර. පු. වස්ත්‍රාදිය පැළීම.

විදල, පු. කලමාදිය,මුංආදිබිසලි.

විදුරක පු. වියලිතදී ආදියෙහි ජලය පිණිස සෑරුවල "ශුෂ්කා නද්‍යාදෞහි ජලාර්ථංගතීඃ ක්‍රිය න්තෙ තෙෂාම්" යනු එහෙයින් කියනලදී, ජලස්‍රොතස දෙකක් කිරීම පිණිස මැද බඳිලන දැවගල් ආදි වැටිය "ස්‍රොතොවිධාකාරිණීඃ ශිලාදයඃ" යනු එහෙයින් කියනලදී.

විදූරී. ස්ත්‍රී; හෙලකිරිබඳු.

විදූරිගඞ්ගා. ස්ත්‍රී. අඃවැන්න.

විදිත. ත්‍රි. අවබොධකළදෑ.

විදිශ්. ස්ත්‍රී. අනුදිග.

විදු. පු. ඇතුන්ගේ කුඹදෙක අතර;

විදුර. ත්‍ර්. දන්නාඅය.

විදුල. පු. දියහොමුගස.

විද්ධ. ත්‍රි. විදිනලද හෙවත් සිදුරුකරණලදදෑ.

විද්ධකර්ණී. ස්ත්‍රී; දියමිත්ත, මෙහි අවිද්ධකර්ණී, යනුදවේ;

විද්‍යාධර. පු; එනම් දෙවයොනිය;

විද්‍යුත්. ස්ත්‍රී. විදුලිය,

විද්‍රධි. ස්ත්‍රී. එනම් ගඩය;

විද්‍ර(ද්‍රා)ව. පු. යුද්ධයෙහිපලායාම;

විද්‍රැත. ත්‍රි. දියවූඉටි ගිතෙල් ආදිය.

විද්‍රැමලතා. ස්ත්‍රී; නලීනම් ගන්ධද්‍රව්‍යය (පබලුපැල;)

විධස්. ත්‍රි. ප්‍රඥාවන්තයා.

විශබෂ. පු; වෛරය;

විධවා ස්ත්‍රී; කනවැඳුම් ස්ත්‍රී;

විධා. ත්‍රි; වැටුප්, (කුලිය) විධානය; ප්‍රකාරය;

විධාතෘ. පු; බ්‍රහ්මයා;

විධි. පු; බ්‍රහ්මයා; පුරාකෘත කුශලය (පෙරකළපින්) වෛදික විධානය හෙවත් නියොගශාස්ත්‍රය, දෛවය (පෙරකළපින් පව්දෙක) කතීව්‍යය;

විධු. පු; චන්ද්‍රයා; විෂ්ණු;

විධිදර්ශින්. පු; යාගවිධාන දන්නාවූ න්‍යූනාතිරික්ත ප්‍රෙක්ෂණයෙහි තත්පරවූ බ්‍රාහමණයා;

විධුත. ත්‍රි; හරණලදදෑ;

විධුංතුද, පු; රාහු;

විධුර, න; අත්‍යන්ත වියොගය හෙවත් ඉතාවෙන්වීම;

විධුවන, න; කම්පනය;

විධුනන, න; කම්පනය හෙවත් සැලීම;

විධෙය, ත්‍රි; අවවාද ගිවිස්සේ;

විනයග්‍රාහින්, ත්‍රි. අවවාදගිවිස්නාඅය;

විනා, අව්‍ය, වර්ජිත හෙවත්වෙන්කිරීම.

විනායක, පු;බුදුන්; ගණදෙවි;

විනාශ, පු; අදශීනය;

විනාශොන්මුඛ, ත්‍රි; විනාශය බලාගියදෑ,

විනීත, පු; මනාකොට බරලුසුලන අශ්වයා; ත්‍රි; හික්මුනුඅය;

විප්‍රුඩ්; පු; දියආදි බින්දුව, අනුස්වාරය.

විඣ්‍ය, පු. ආයර්‍යාවතීයට හිම්වූ එනම් පර්වත හෙදයෙක්;

විතර්කා,ත්‍රි.විචාරණලදදෑ;ලදදෑ.

විපක්ෂ; පු. සතුරා:

විපඤ්චි, ස්ත්‍රී; වීණාව;

විපණ, පු; විකිණීම.

විපණී, පු. ස්ත්‍රී; සල්පිල, සල්පිල් පෙළ, විකිණීයයුතු බඩු.

විපත්ති, ස්ත්‍රී. විපත්තිය.

විපථ, පු. නොමනාමග.

විපද්, ස්ත්‍රී. විපත.

විපර්‍යය, පු. ව්‍යතික්‍රමය හෙවත් විපර්‍යාසය.

විපර්‍යාස, පු. ව්‍යතික්‍රමය.

විපශ්චිත්, පු. පණ්ඩිතයා.

විපාදිකා, ස්ත්‍රී. පාපොළ (පාදයේ සෑදෙන රොගයක්)

විපාශා, ස්ත්‍රී. එනම් නදී විශෙෂය (පාශාමොචිනී) යයි මගරට ප්‍රසිද්ධයි.

විපින, න. වනය.

විපුල, ත්‍රි. විසල්දෑ.

විප්‍ර, පු. බමුණා.

විප්‍රකාර, පු. අපකාරය.

විප්‍රකෘත, ත්‍රි. විවර්ණකෙළේ.

විප්‍රකෘෂ්ටක, ත්‍රි. දුර. (ඈත.)

විප්‍රතිසාර, පු. පසුතැවිල්ල.

විප්‍රයොග, පු. සානුරාගිවූ ස්ත්‍රීපුරුෂ දෙදෙනාගේ වියොගය හෙවත් වෙන්වීම.

විප්‍රලබ්ධ, ත්‍රි. වචාකරණලද්දේ.

විප්‍රලම්භ, පු. වචනයෙන් හෝ පොරොන්දුව සිදු නොකිරීමෙන් හෝ රැවටීම. සානුරාගීවූ ස්ත්‍රීපුරුෂ දෙදෙනාගේ වියෝගය.

විප්‍රලාප, පු. උනුන්ට විරුදු තෙපුල්.

විප්‍රශ්නිකා, ස්ත්‍රී. ශුභාශුභ පරීක්ෂා කරන්නී.

විප්‍ර(ප්ලු)ෂ්, ස්ත්‍රී. දියබිඳුව.

විප්ලව, පු. ශස්ත්‍රරහිත යුද්ධය, කියගඩ, සැඩොල්, පිලාව හෙවත් චර්මකූපසස සිටි මස්කඩ (බඩදිව) රටට පැමිණි උවදුර.

විබුධ, පු. දෙවියෝ.

විභව, පු. ධනය.

විභාකර, පු. හිරු.

විභාවරී, ස්ත්‍රී. රාත්‍රිය.

විභාවසු, පු. හිරු, ගිනි. මුතුවැල් වෙසෙසෙක්.

විභීතක, ත්‍රි. බුලුගස, ස්ත්‍රී. විභීතකී.

විභූති, ස්ත්‍රී.

"අණිමාලඝිමාප්‍රාප්තිඃ
ප්‍රාකම්‍යං මහිමාතථා
ඊශිතා වශිතා චෛව
තථාකාමා වශායිතා"

යනු කීයෙන් අනිමන්ය, ලඝිමන්ය, ප්‍රාප්තිය, ප්‍රකාමය, මහිමන්ය, ඊශිතාය, වශිතාය, කාමාවශායිතායයි අටවැදෑරුම් ඊශ්වර ගුණ.

විභූෂණ, න. ආභරණය.

විභ්‍රම, පු.

"චිත්තවෘත්ත්‍යනවස්ථානං
ශෘඞ්ගාරාදි විභ්‍රමොමතඃ"

යනු කියනලද ස්ත්‍රීන්ගේ ශෘඞ්ගාරයෙන් එකඟනොවූ සිතින් උපන් ක්‍රියා භෙදයෙක්.

විභ්‍රාජ්, ත්‍රි. හොබනේ.

විමනස්,ත්‍රි.ව්‍යාකුලසිත්ඇත්තා.

විමර්දන, න. කොකුම් ආදී සුවඳ ඇඹරීම.

විමල, ත්‍රි. ස්වභාවයෙන් නිර්මලදෑ.

විමලා, ස්ත්‍රී. සප්තලානම් ගන්ධද්‍රව්‍යය (බැමිතිරිය)ශිකෙකාර්. මරාටි.

විමාන, පු. න, දෙව්විමන.

වියත්, න. අහස.

වියද්ගඞ්ගා, ස්ත්‍රී. අහස්ගඟ.

වියම, පු. සංයමය.

වියාන, ත්‍රි. නොහික්මුනු හෝ විලිනැති අය.

වියාම, පු. සංයමය.

විරජස්තමස්, ත්‍රි. පහවූ රජස් තමස් ගුණඇත්තේ හෙවත් සත්ව ගුණ ප්‍රධානවූයේ.

විරතය, පු. වැළැක්ම, පස්කම් සැපෙහි නිරුත්සාහය.

විරති, ස්ත්‍රී. වැළැක්ම, පස්කම් රසයෙහි නිරුත්සාහය.

විරල, ත්‍රි තුනීදෑ.

විරාජ්, පු. ක්ෂත්‍රියයා, විරාට් විරාඩ් යනු ප්‍රථමා එකවචනරූපයි.

විරාව, පු. හඬ.

විරිඤ්චි, පු. බ්‍රහ්මයා.

විරූපාක්ෂ, පු. ඊශ්වරයා.

විරොචන, පු. හිරු, ගිනි, සඳ.

විරොධ, පු. වෛරය.

විරොධන, න විරොධය.

විරොධොක්ති, ස්ත්‍රී. උත්තරට විරුඬ බස්.

විලක්ෂ, ත්‍රි, විස්මය ඇත්තා.

විලක්ෂණ, න. හෙතුරහිතවූ විසීම.

විලම්බ, පු. පමාවීම, ආගිස්ත්වය.

විලාප, පු. වැලපීම.

විලාස, පු. "රමාංගයන වදන ප්‍රභූතීනාංයඃ කශ්චි ද්‍රුතපඤ්ඤතෙ විශෙෂඃ සවිලාසඃ" ස්ත්‍රීන්ගේ ඇස මුව බැම ආදියෙහි යම් කිසි වෙනසෙක් හටගණීද ඒ විලාසනම් කියනලද ස්ත්‍රීන්ගේ ශෘඞ්ගාරභාවයෙන් උපන් ක්‍රියා භෙදයෙක්.

විලීන, ත්‍රි. දියවූ ඉටි ගිතෙල් ආදිය.

විලෙපන, න. කොකුම් ආදියෙන් විලෙපනය. (විලවුන්)

විලෙපී, ස්ත්‍රී. හුළුකැන් (කැඳ)

වි (වී) වධ, ත්‍රි. තන්වැදෑරුම්වූවා, පු. වී සහල් ගෙණ බරඉසිලීම' කද හෝ කත්ලීය, මාගීය.

විවර, න. බිලය (සිදුර.)

විවර්ණ, පු. නීචයා.

විවශ, ත්‍රි. ආසන්න මරණින් දූෂිතවූ බුඬි ඇත්තා.

විවස්වත්, පු. හිරු, දෙවි.

විවාද, න. නයදීම් ආදි අෂ්ටාදශ කාරණයෙන් වන්නාවූ නානා විධ විවාද.

විවාහ, පු. විවාහය.

විවික්තා, ස්ත්‍රී. පවිත්‍රය, විවෙකය.

විවිධ, ත්‍රි, නානාප්‍රකාර.

විවෙක, පු. මේ පුරුෂතෙම මෙ බඳුවූ ස්වරූප ඇත්තේය. මොහු කෙරෙන් භින්නවූ මේ ප්‍රකෘති තොමෝ මෙබඳු ස්වරූප ඇත්තී යයි මෙසේ ප්‍රකෘති පුරුෂ දෙදෙනාගේ හෙදඥනය, විජනස්ථානය හෙවත් ජනරහිත ස්ථානය.

විබ්බොක, පු. "අභිමතප්‍රාප්තාව පිගර්භාදනාදරඃ" ආසාව සිදුවූ කල්හිද අහංකාරයෙන් අනාදරයයි කියනලද ස්ත්‍රීන්ගේ ශෘඞ්ගාරභාවයෙන් උපන් ක්‍රියා හෙදයෙක්.

විශ්, පු. වෛශ්‍යයා මෙහි ප්‍රථමා එකවචනයෙහි රූප, විට්, විඩ්, කියාවෙත්.

විශඞ්කට, ත්‍රි. විසතීර්ණ හෙවත් පුළුල්දෑ.

විශද, පු. සුදුපැහැ, ඉන් යුත් දෙයෙහි, ත්‍රි.

විශර, පු. මැරවීම.

විශල්‍යා, ස්ත්‍රී. තිවොල්ගස, දැන්ත, තියඹරා, රසකිඳ.

විශසන, න. මැරවීම.

විශාඛ, පු. කඳකුමරු.

විශාඛා, ස්ත්‍රී. විසානැකත.

විශාය, පු. යාමිකභටාදීන්ගේ යමින් යම හුවමාරු නින්ද.

විශාරණ, න. මැරවීම.

විශාරද, ත්‍රි. පණ්ඩිත, ප්‍රගල්භ.

විශාල, ත්‍රි. පුළුල්දෑ.

විශාලතා, ස්ත්‍රී. පළල්බව.

විශාලත්වච්, පු. රුක්අත්තන.

විශාලා, ස්ත්‍රී. ගොන්කැකිරි.

විශිඛ, පු. ඊතලය.

විශිඛා, ස්ත්‍රී. ග්‍රාමාභ්‍යන්තරයෙහි වූ මාගීය, විසානැකත.

විශෙෂක, පු. න. නළල තිලකාව.

විශ්‍රම්භ, පු. විශ්වාසය.

විශ්‍රාණන, න. දානය.

විශ්‍රාව, පු. ඉතා ප්‍රසිඬිය.

විශ්‍රැත, ත්‍රි ප්‍රසිඬවූයේ.

විශ්ව, ස්ත්‍රී. න. සිද්දිගුරු (වියලි ඉඟුරු.) ස්ත්‍රීලිඟුවෙහි විශ්වා කියාවේ. පු. එනම් දෙවවර්ගීය. "විශ්වෙදෙවාද ශස්මෘතාඃ" යනු කියෙන් මේ වර්ගයෙහි දශ දෙවතා කෙණෙකැයි දතයුතුයි. ත්‍රි. නොඅඩුදෑ.

විශ්වක්, අව්‍ය, හාත්පස්හි යන අර්ථයි. විශ්වක් පතනති කිරණාඃ" හාත්පස කිරුරැස් වැටෙත්.

විශ්වකද්‍රු, පු. දඩයම් බලු.

විශ්වකෙතු, පු. අනඟයාගේ පුතු.

විශ්වකර්මන්, පු, හිරු, දෙව්සිපි. (විශ්වකර්මීදිව්‍යපුත්‍රයා)

විශ්වභෙෂජ, න. සිද්දිගුරු.

විශ්වම්භර, පු. විෂ්ණු.

විශ්වම්භරා, ස්ත්‍රී. භූමිය.

විශ්වසෘජ්, පු. බ්‍රහ්මයා.

විශ්වස්තා, ස්ත්‍රී. කනවැන්දුඹු ස්ත්‍රී.

විශ්වා, ස්ත්‍රී. ඉවද.

විශ්වාස, පු. විශ්වාසය.

විෂ්, ස්ත්‍රී. වර්චස්, (මල)

විෂ, න. ජලය, විෂය (සර්පවිසාදියයි.)

විෂධර, පු. සර්පයා.

විෂමච්ඡද, පු. රුක්අත්තනගස.

විෂය, පු. ඉන්ද්‍රිය ගොචරවූ රූප ශබ්ද ගන්ධ රස ස්පර්ශ යන පස (මත්ස්‍යාදීන් සෙවිනා ජලය ඔවුන්ට විෂයවේද එමෙනි) දෙශය, ආශ්‍රය.

විෂයින්, න. ඉන්ද්‍රියයෝ.

විෂවෛද්‍ය, පු. විසවෙදා

විෂා, ස්ත්‍රී. ඉවද.

විෂාණ, ත්‍රි. අඟ, ඇත්දත.

විෂාණී, ස්ත්‍රී. මැඩහගු.

විෂුව, ප. (තුලා මේෂරාශි සංක්‍රාන්තියෙහිවූ) රෑදවල සමකල.

විෂුවත්, පු. (තුලා මෙෂරාශි සංක්‍රාන්තියෙහිවූ) රෑදවල සම කල.

විෂ්කිර, පු. පක්ෂියා.

විෂ්කම්භ, පු. සඳ හිරු දෙදෙනාගේ යොගයෙන් හටගත් යොගයන් අතුරෙන් ප්‍රථම යොගය, වැළැක්වීම.

විෂ්ටප, න. ලෝකය.
විෂ්ටර, පු. රුක,ඉළුප් හෝ කුස තණම්ට,පුටු ආදිවූ හෝ තෙලි සම් ආදි අස්න.
විෂ්ටශ්‍රවස්, පු. විෂ්ණු.
විෂ්ටි, ස්ත්‍රී. අනුන්ගෙන් බැල නොගෙන ආත්මරක්ෂාව පිණිස කරන්නාවූ භාරොත්වහාදි කම් කටුලු "නරකෙභයාත් ප්‍රක්ෂෙපස්‍ය" යනුවෙන් නරකයෙහි බලයෙන් හෙලීමටද නමැයි දතයුතුයි.
විෂ්ඨා, ස්ත්‍රී. වර්චස්. (මල)
විෂ්ණු, පු. විෂ්ණු.
විෂ්ණුක්‍රාන්තා, ස්ත්‍රී. කටරොළු.
විෂ්ණුපද, න. අහස.
විෂ්ණුපදී, ස්ත්‍රී. ගඟානම්නදිය.
විෂ්ණුරථ, පු. විෂ්ණුගේ වාහනය (ගුරුළු:)
විෂ්‍ය, ත්‍රි. විෂයෙන් නැසිය යුත්තා.
විෂ්වක්සේන, පු. විෂ්ණු.
විෂ්වක්සෙන ප්‍රියා, ස්ත්‍රී. ඌරල
විෂ්වක්සෙනා, ස්ත්‍රී. පුවගුගස.
විෂ්වද්‍රීච්, ත්‍රි. සියල්ල කරා යන්නේ.
විසකණ්ඨිකා, ස්ත්‍රී කනකෙකි.
විසර, පු. සමූහය.
විසර්ජන, න. දනය.
විසර්පණ, න. පිළිකාදීන් පැතිර යාම.
විසංවාද, පු. "වචනයුක්තභාෂනස්‍ය අභිකෘතා සම්පාදනස්‍යෙ තිචා" යනුකීයෙන් වචනයෙන් ශෝපොරොන්දුව සිදුනොකිරීමෙන් හෝ රැවටීම.
විසර, පු. මත්ස්‍යයා.
විසාරින්, පු. මත්ස්‍යයා, ත්‍රි. ඈත මෑත පැතිරෙන සුලුදෑ.
විසාලත්වච්,පු.රුක්අත්තනගස.
විසෘත, ත්‍රි. විසිරිදෑ.
විසෘත්වර, ත්‍රි. පැතිරෙනසුලුදෑ.
විසෘමර, ත්‍රි. ඈතමෑත පැතිරෙන සුලුදෑ.
විස්තර, පු. ශබ්දසමූහය, ආධාරය, පුටුව.
විස්තාර, පු වෙලෙප්,විස්තීර්ණය, සමාසවාක්‍යයෙහිවූ පදසමූහය
විස්තෘත, ත්‍රි. විසිරිදෑ.
විස්ඵාර, පු. දුනු පෙළුම්හඬ.
විස්ඵොට, පු. පොළු.
විස්මය, පු. විසමය, නාට්‍යොක්තියෙහි අද්භුතරසය.
විස්මයාන්විත, ත්‍රි. විශ්මය ඇත්තේ.
විස්මෘත, ත්‍රි. සිහිකලදෑ.
විස්‍ර, න. අමුගඳ "ආමොපක්වමලස්‍යෙව ගන්ධො යස්‍යතත්" යනු වචන බැවින් නොපැසුණු මලයට හෝ මාංසයට හෝ සමගඳයි.
විස්‍රම්භ, පු. ශෘංගාර, ප්‍රාර්ථනාව, විශ්වාසාදිය.
විස්‍රසා, ස්ත්‍රී. ජරාව.
විහග, පු. පක්ෂියා.
විහඞ්ග, පු. පක්ෂියා.
විහඞ්ගම, පු. පක්ෂියා.
විහංගිකා, ස්ත්‍රී. කත්ලිය.
විහසිත, න. මැදිසිනාව.
විහස්ත, ත්‍රි. සොකාදිය හෙතු කොටගෙන මේකටයුතුය මේ

නොකටයුතුයයි. නිශ්චයකොට ගතනොහැක්කේ හෙවත් ව්‍යාකුලවූයේ.
විහායිත, න. දනය.
විහායස්, පු. පක්ෂියා,පු.න.අහස
විහාර, පු. පසින්යාම.
විහ්වල, පු. ශොකාදියෙන් බුන් සිරුරු ඇත්තා.
වී (වි) කාශ, පු. විජනස්ථානය හෙවත් ජනයා නැතිතැන, ස්ඵුට හෙවත් මල් ආදිය පිපීම, යමක් ප්‍රකටවීම
වීචි, පු. ස්ත්‍රී,රල "නිත්‍යස්ත්‍රීතෙය්‍යකො" නිත්‍යස්ත්‍රීලිඞ්ගයයි සමහරු කියත්.
වීජාකෘත, ත්‍රි. වපුට සැකෙත් ආදීය.
වීණා, ස්ත්‍රී වීණාව.
වීණාදණ්ඩ, පු. වීණාදඬුව.
වීණාවාද, පු වෙණවයන්නා,
වීත, න. යුඬසමර්ථවූ හස්ති අශ්වාදි සෙනාව.
විතංස, පු. මුව පක්ෂීන් මරණ උපකරණ.
වීති, පු අශ්වයා.
වීතිහොත්‍ර, පු. ගිනි.
වීථි, ස්ත්‍රී. මාගීය පඞ්ක්තිය(තුරුපෙළ)
වීධ්‍ර, ත්‍රි. සවභාවයෙන් නිර්මලදෑ.
වීනාහ, පු. ළින්වැස්ම.
වීර, පු. එනම් නාට්‍යරසය, දනධර්ම යුඬ යනමෙහි උත්සාහකාරි ගුණය, ත්‍රි. ශූරයා.
වීරණ, න. සුවඳහොට (සැවැන්න.)
වීරතර,න.සුවඳහොට(සැවැන්න)
වීරතරු, පු. කුඹුක්.
වීරපත්නී, ස්ත්‍රී. වීරයාගේ භාර්යාව.
වීරපාන(ණ), න යුඬවූකල ජයශ්‍රමාපනය නය(ජයගැනීමෙහි වෙහෙසදුරුවීම)පිණිස යෝධයන්ගේ පාණයටද යුඬයට පළමු සාහසොත්සාදනය පිණිස යොධයන්ගේ (සුරා) පාණයටද නම්.
වීරභාර්‍යා, ස්ත්‍රී. වීරයාගේ භාර්‍යාව.
වීරමාතෘ, ස්ත්‍රී. වීරයන්ගේ මව.
වීරවෘක්ෂ, පු. බදුලුගස.
වීරාශංසන, න. කඩුබැදි සෙනාදියෙන් ඉතා බිහිසුනු යුඬභූමිය.
වීරසූ, ස්ත්‍රී වීරයන්ගේ මව්.
වීරහන්, පු. නැසුනු යාග ගිනි ඇත්තේ.
වීරුධ්(ධා), ස්ත්‍රී. අතුපතරින් විස්තීර්ණවූ(මිදිබුලත්)ආදිවැල.
වීර්‍ය, න. ශක්තිය, තෙජස්, ශුක්‍ර ධාතුව.
වීවධ, පු. මාගීය, බර, සහල් ආදිය එකතු කිරීම.
වෘංහිත, න. හස්තිගර්ජනාව.
වෘක, පු. වෘකයා හෙවත් කොක්නාවා.
වෘකධූප, පු. කල්පිතවූ ධූපය හෙවත් නොයෙක් දුයින්කල ධූපය, සිරිවටු (හල්දුම්මල)
වෘක්ණ, ත්‍රි. කපනලදදෑ.
වෘක්ෂ, පු රුක.
වෘක්ෂභෙදින්, ස්ත්‍රී. ගස්පලන සැත්වෙසෙසෙක්.
වෘක්ෂරුහා, ස්ත්‍රී. පුවටා.

වෘක්ෂවාටිකා, ස්ත්‍රී. අමාත්‍යයන්ගේ හෝ ගණිකාවන්ගේ හෝ ගෘහ සමීපයෙහි කොටගත් වනය.

වෘක්ෂාදන, පු. පුවටා.

වෘක්ෂාදනී, ස්ත්‍රී. ගස්පලතු සැත් වෙසෙසෙක්, පුවටා.

වෘක්ෂාම්ල, න. සිනිඹලා ඇඹුල්

වෘජින, න. හිසකේ, න. නැම්ම, පව, තෙළිසම, ත්‍රි, වක්‍ද.

වෘත, ත්‍රි වැළකුද.

වෘති, ස්ත්‍රී. වෙළීම. සම්භක්තිය:

වෘත්ත, න. ශ්ලෝකය, චරිතය, අතීතද, දැඩිද, වටද, පූර්වචරිතය, එනම් අද්භූතරූපවූ විගුඩවූ අභිප්‍රෙතවූ යම් ශීලයෙක් දූෂණය නොකරේද හේවෙයි. ත්‍රි. කෘතාවෘතද. හෙවත් වැළකුද.

වෘත්තාන්ත, පු. ප්‍රවෘත්ති කථාව (ස්වරූපවූපරිද්දෙන් කියන්නාවූ කථාව) ප්‍රස්ථාව, භාවය, සියල්ල, ආරම්භය.

වෘත්ති, ස්ත්‍රී. කෛශිකී, ආරභටී සාත්වතී යනාදි නාට්‍ය ජීවිකාව, සූත්‍රව්‍යාඛ්‍යා.

වෘත්‍ර, පු. අඳුර, සතුරා, අසුරයා.

වෘත්‍රහන්, පු. ශක්‍රයා.

වෘථා, අව්‍ය, නිරර්ථක, අවධි, යන මේ අර්ථයන්හි "වෘථාදුග්ධඃ අනඩ්වාන්" නිෂ්ඵලේ දෙන දෙනා ලද්දීය යනාදි තන්හී නිරර්ථකයි. "වෘථාදෘනම්" විධිර හිතදෘනය යනාදියෙහිඅවධියි.

වෘද්ධ, පු. පණ්ඩිතයා, සැත්තෑවෙන් ඔබ්බෙහි වයස්ගිය මහල්ලා, න. සුගන්ධි රසද්‍රව්‍ය යයි කියනලද ගල්සෙවෙල් "ප්‍රූලා" ශිලාජිත, යනු මරාඨි නාමයෝයි (කප්පරවල්ලියයිද කියත්,)

වෘද්ධත්ව, න. මහලු බව.

වෘද්ධදාරක, පු. එනම් ගස (ගෝණ කොලයයිද කියත්) වරධාරා, ජීර්ණාංජි යනු මරාඨි නාමයෝයි.

වෘද්ධනාභි, ත්‍රි. මහත්නැබ ඇත්තා.

වෘද්ධශ්‍රවස්, පු. ශක්‍රයා;

වෘද්ධා, ස්ත්‍රී. මැහැල්ලී;

වෘද්ධි, ස්ත්‍රී. සමෘද්ධිය, සම්පත්තිය, සමූහය, එනම් ඔසුවෙසෙස.

වෘද්ධිජීවිකා, ස්ත්‍රී. පොලියෙන් ජිවත්වීම;

වෘද්ධෝක්ෂ, පු. මහලුගොනා;

වෘද්ධ්‍යාජීව, ත්‍රි. පොලියෙන් ජීවත් වන්නේ;

වෘන්ත, න. පුෂ්පාදියෙහි නටුව.

වෘන්ද, න. සමූහය.

වෘන්දාරක, පු. දෙවියෝ. ත්‍රි. මනොඥ හෙවත් රූවත්, නායක.

වෘන්දිෂ්ඨ, ත්‍රි. ඉතා මනොඥ ශ්‍රෙෂ්ඨ යනමේ අර්ථවාචකයි.

වෘශ්චික, පු. ගෝණුසු, රුක්බුරුද, එනම් අටවන රාස, දල ඹුවා.

වෘෂ, පු. ශුක්ලධාතු අධිකයා, මීයා, සුකෘතහෙවත් යහපත් ක්‍රියා, වෘෂභයා, උත්තරපදයෙහි සිටියේ ශ්‍රෙෂ්ඨාර්ථයි. දෙවන රාශිය, ඔසබිය, වංඇපල, පූෂණය.

වෘෂණ, පු. අණ්ඩකොෂය.

වෘෂදංශක, පු. බළලා.

වෘෂධ්වජ, පු. ඊශ්වරයා.

වෘෂන්, පු ශක්‍රයා.

වෘෂභ, පු. ගොනා. (භාරොම ගනක්ෂමවූ ගොනා)

වෘෂල, පු. ශූද්‍රයා.

වෘෂස්‍යන්ති, ස්ත්‍රී. මෛථුනයෙහි ආසා ඇත්තී.

වෘෂා, ස්ත්‍රී. මීතුග.

වෘෂාකපායී, ස්ත්‍රී. ශ්‍රීකාන්තාව. උමයගන.

වෘෂාකපි, ඊශ්වරයා, විෂ්ණු.

වෘෂී, (සී) වෘතීන්ගේ හෙවත් වෘත ඇත්තන්ගේ ආසනය.

වෘෂ්ටි, ස්ත්‍රී. වැස්ස

වෘෂ්ණි, පු. පොරගසන එළුවා. තිරෙළුවා. (බැටළුවා)

වෘහත්, ත්‍රි. පුලුල්ද.

වෘහත්කුක්ෂි, ත්‍රි සැලැක්සේ මහත් බඩ ඇත්තා.

වෘහති, ස්ත්‍රි, හෙළබටු, කටුවැල් බටු, නවාක්ෂරයකින් යුත් එනම් ඡන්දස. මහත්බව.

වෘහතිකා, ස්ත්‍රි. මතුහඳනාපිළි.

වෘහද්භානු, පු. ගිනි.

වෘහස්පති, පු. සුරගුරු.

වෙග, පු. නදී ආදියෙහි ජල ප්‍රවාහය, දිවීම. මලමූත්‍රාදිය පහ කිරීමෙහි උත්සාහය.

වෙගින්, ත්‍රි. වෙගවත් තැනැත්තේ.

වෙණි, ස්ත්‍රි. රන්ආදීන් ගොතා හෙලූ හිසකේ.

වෙණී, ස්ත්‍රි. දෙවදැලිගස.

වෙණු, පු. හුණගස.

වෙණුක, න. කෙවිට.

වෙණුධම, පු. වස් කුලල් පිඹින්නා.

වෙතන, න. වැටුප් කුලිය.

වෙතස, පු. හොමූගස.

වෙතස්වත්, ත්‍රි. වේ බොහෝවූ දෙශය.

වෙතාල, පු. වාරපාලයා, මලල විශෙෂයෙක්.

වෙත්‍රවතී, ස්ත්‍රි. එනම් නදී විශෙෂය.

වෙද, පු. වෙදය.

වෙදනා, ස්ත්‍රි. අනුභවය. (විඳීම්)

වෙදි, ස්ත්‍රී. යාගයට සාදුබිම එනම් යාගකාරණු පිණිස මන්ත්‍රාදියෙන් සැරසුබිම, මධ්‍යයෙන් හීන්කොට දෙදිසාවෙන් පලල්කොට ඉදිකළ පියිකාභූමිය.

වෙදිකා, ස්ත්‍රී මංගලකම් පිණිස ගෙදෙර ආදියෙහි මැටිගොඩ නගා කළ පිල්කඩ.

වෙධ, පු. බිඳීම.

වෙධනිකා, ස්ත්‍රී. මුතු මැණික් ආදිය බිඳින විදුර. (කටුව)

වෙධමුඛ්‍යක, පු. වොලාහලිද්දියයි ඛ්‍යාතවූ හරිද්‍රාභවූ ගවජ යෙහි(සුවඳ කසායයිද කියත්.

වෙධස්, පු. බ්‍රහමයා, පණ්ඩිතයා.

වෙධිත, ත්‍රි. බිඳිනාලද හෙවත් සිදුරුකළද.

වෙපථු, පු. වෙවුලුම.

වෙමන්, පු. නඩාව (එනම් පිළි වියන දඬයි)

වෙලා, ස්ත්‍රී චන්ද්‍රොදයාදියෙන් මුහුද දියවැඩීම. වෙරල. සපිකාදි කාලය, සීමා.

වෙල්ල, න. වළහසාල්.

වෛලලඤ්, න. සිනිඹලා ඇඹුල්.
වෛල්ලිත, ත්‍රි. වක්වූදෑ. ඊෂත් කම්පිත (මදක් සැලෙනදෑ.)
වෛශ, පු. වෛශාගෙය, පහයින හෙවත් ස්වර්ණාභරණාදියෙන් කරණලද ශොභාව.
වෛශන්ත, පු. න. කුඩාවිල.
වෛශ්මන්, න. ගෙය.
වෛශ්මභූ, ස්ත්‍රී. ගෙබිම.
වෛශ්‍යා, ස්ත්‍රී. වෛශ්‍යා ස්ත්‍රී.
වෛශ්‍යාජනසමාශ්‍රය, පු. වේසා ගේ.
වෛෂ, පු. ආභරණාදියෙන් සැරසීම.
වෛෂ්ටිත, ත්‍රි. නදීප්‍රාකාරාදීන් වටකළදෑ.
වෛසවාර, පු. කසා අබ මිරිස් දුරු ආදී සුණු.
වෛහත්, ස්ත්‍රී. වෘෂොපගමයෙන් (ගවයන් හා එක්වීමෙන්) ගැප් හෙලනදෙන.
වෛ, අව්‍ය. පදපූරණයෙහි හෝ ඡන්දස් පූරණයෙහි අවධාරණාර්ථයෙහි වේ.
වෛකක්ෂික, න. උරෙහි සරස බැඳි මල්දම.
වෛකුණ්ඨ, පු. විෂ්ණු
වෛජනන, පු. වදන මස.
වෛජයන්ත, පු. ශක්‍රයාගේ ප්‍රාසාදය.
වෛජයන්තික, ත්‍රි. කොඩි ගත්තෝ.
වෛජයන්තිකා, ස්ත්‍රී. තිට්භ.
වෛජයන්ති, ස්ත්‍රී. පතාකය එනම් ත්‍රිකොණාකාරවූ වස්ත්‍ර ඛණ්ඩයයි.

වෛශුණික, ත්‍රි. ක්‍රියායෙහි දක්ෂයා.
වෛණවික, පු. වස්කුලල් පිඹින්නා.
වෛණික, පු. වෙණවයන්නා.
වෛණුක, න. කොහොල එනම් ඇතුන්ගේ කණමුල විදින දඬකි.
වෛතංසික, පු. මස්විකුණන්නා.
වෛතනික, පු. බැළමෙහෙ කොට ජීවත්වනසේ වායා.
වෛතරණී, ස්ත්‍රී. නරකයෙහි එනම් නදිය.
වෛතාලික. පු. වන්දිභට්ටයා එනම් රජු ආදීන් අලුයම ස්තුති පාඨයෙන් පුබුදුවන්නා.
වෛදෙහක, පු. ක්ෂත්‍රියකුනිසා බැමිණියට උපන් පුත්‍රයා සිව් සැටකලා හික්මවීම ඔහු ජීවිකායි "වෛදෙවහකො වාණිජකො. ශුද්‍රා වෛශ්‍ය සුතෙපිච" යනු විශවයන් කී හෙයින් වෙළඳ කෙරෙහිද ශුද්‍ර ස්ත්‍රීය කෙරෙහි වෛශ්‍යයාට උපන් පුත්‍රයා කෙරෙහිද වැටේ.
වෛදෙහී, ස්ත්‍රී. වගපූල්. (තිප්පිලි)
වෛද්‍ය, පු. වෙද.
වෛද්‍යමාතෘ, ස්ත්‍රී. වංඇපල.
වෛධාත්‍ර, පු බඹපුත්.
වෛධෙය, ත්‍රි. මූඪයා.
වෛනතෙය, පු. ගුරුළා (විෂ්ණුහුගේ වාහනය)
වෛනීතක, පු. න. යාන පරම්පරායෙන් ඉසිලිය යුතු ශිවිකා ආදිය.

වෛමාත්‍රෙය, පු. අන් මව්කුස උපන්නේ.
වෛයාත්‍ය, න. ලජ්ජානැතිබව.
වෛයාඝ්‍ර, ත්‍රි. දිවිසමින් වළඳනාලද රථය.
වෛර, න. වෛරය.
වෛරනිර්‍ය්‍යාතන, න. වෛරයට කරණ ප්‍රතිකාරය එනම් වෛරයෙන් කළ අපකාරයට සමාන අපකාර කිරීමෙන් ඒ වෛරය දුරුකිරීමයි.
වෛරශුද්ධි, පු. වෛරයටකරණ ප්‍රතිකාර එනම් වෛරයෙන් කළ අපකාරයට සමානවූ අපකාර කිරීමෙන් වෛරය දුරුකිරීමයි.
වෛරින්, පු. සතුරා.
වෛවධික, පු. වාහී ගෙනයන්නා "වාවඩී"යයි මරාටිසී.
වෛවස්වත, පු. යමරජ.
වෛශාඛ, පු. මත්දඬ. (මොරු අලළන දඬයි) න. දුනුවායන්ගේ ප්‍රත්‍යාලීඪය-ආලීඪය, සම පාදය, වෛශාඛය, මණ්ඩලයයි කියනලද පස්වැදෑරුම් සිටීම් අතුරෙන් එක පාදයකට වියතක් ඇත්කොට අනික් පාදය තබා සිටීමයි. වෙසක්මස.
වෛශ්‍ය, පු. වෛශ්‍යයා.
වෛශ්‍රවණ, පු. වෙසමුණු
වෛශ්වානර, පු. ගිනි.
වෛෂ්ණවී, ස්ත්‍රී. එනම් මාතෘ දෙවතා.
වෛසාරිණ, පු. මත්ස්‍යයා.
වෞෂට්, අව්‍ය. දෙවියන්ට යාග ද්‍රව්‍ය පිදීමෙහිවේ. "ඉන්ද්‍රාය වෞෂට්" ඉඳුරු දෙවියාට මේ පුදයි යනු උදාහරණයි.
ව්‍යක්ත, ත්‍රි. ප්‍රඥාවන්තයා, ස්ඵුට දෙය.
ව්‍යක්ති, ස්ත්‍රී. ව්‍යක්තිය.
ව්‍යග්‍ර, ත්‍රි. ව්‍යාවෘත, ආකුල හෙවත් නොයෙක් කටයුත්තෙහි යෙදූ සිත.
ව්‍යජන, න. තල්වැට.
ව්‍යඤ්ජක, පු. හැඟවීම.
ව්‍යඤ්ජන, න. ලකුණ, රැවුල, තෙමීම, අවයව.
ව්‍යඩම්බක, පු. එරඬුගස.
ව්‍යත්‍යය, පු. ව්‍යතික්‍රමය හෙවත් විපර්‍යාසය.
ව්‍යත්‍යාස, පු. ව්‍යතික්‍රමය හෙවත් විපර්‍යාසය
ව්‍යථා, ස්ත්‍රී. සිත් පීඩාව (දුක.)
ව්‍යධ, පු. බිඳීම.
ව්‍යධ්ව, පු. නොමනාමග.
ව්‍යය, පු. වියදම.
ව්‍යලීක, න. පීඩා, අප්‍රිය, නොකටයුතු..
ව්‍යවධා, ස්ත්‍රී. පියන.
ව්‍යවහාර, පු.
"විනානාර්ථෙවසංදෙහෙ
හරණංහර උච්‍යතෙ,
නානා සන්දෙශ හරණාත්
ව්‍යවහාර ඉතිස්මෘතඃ"

නානාර්ථයෙහි වි යනුද, සන්දෙ සාර්ථයෙහි අව යනුද, දුරුකිරීම් අර්ථයෙහි හර යනුද කියනු ලැබෙසි. මෙසේ නයදීම් ආදි නොයෙක් සැකදුරුකිරීම් අර්ථයෙන් ව්‍යවහාරයයි දන්නාලදූයි දක්වනලද ලක්ෂණ ඇති විවාදය.

ව්‍යවාය, පු. මෛථුනය.
ව්‍යසන, න. විපත්, පාතවැටීම කාමයෙන් හෝ ක්‍රොධයෙන් හෝ හටගත් දොෂය මෙහි කාමයෙන් හටගත් දොෂය නම් දූකෙළියෙහිද, ස්ත්‍රීන්කෙරෙහිද, මද්‍යයෙහිද, ඇලීමයි, කෝපයෙන් හටගත් දොෂය නම් රළුබස් ආදියයි.
ව්‍යසනාතී, ත්‍රි. දෙව ප්‍රතිබඩවූ හෝ මනුෂ්‍ය ප්‍රතිබඩවූ හෝ ව්‍යසනයෙන් පෙළුනේ.
ව්‍යස්ත, ත්‍රි. ආකුලදූ.
ව්‍යාකුල, ත්‍රි. ශොකාදි හෙතුවෙන් මේ කටයුත්තේය මේ නොකටයුත්තේයයි ප්‍රතිපත්තිශූන්‍යවූයේ.
ව්‍යාකොශ (ෂ), ත්‍රි. මල්ගෙන සිටි රුක් ආදිය.
ව්‍යාඝ්‍ර, පු. දිවියා, උත්තරපදයෙහි සිටි පුංලිංගිකවූ මේ ශබ්දය ශ්‍රෙෂ්ඨාර්ථ වාචකයි "පුරුෂ ව්‍යාඝ්‍රඃ" යනාදිය නිදර්ශනයි.
ව්‍යාඝ්‍රනඛ, න. වගනිය නම් සුගන්ධ ද්‍රව්‍යය (දිවිපසුරු)
ව්‍යාඝ්‍රපාද්, පු. උගුරැස්ස.
ව්‍යාඝ්‍රපුච්ඡ, පු එරඬුගස.
ව්‍යාඝ්‍රාට, පු. රාජාලියා.
ව්‍යාඝ්‍රී, ස්ත්‍රී. කටුවැල්බටු.
ව්‍යාජ, පු. කපටකම (වචාව) ස්වරූපාච්ඡාදනය එනම් ස්වභාවය සැගවීමයි (වෙස්පෙරලීම)
ව්‍යාඩ, පු. නාගයා, ව්‍යාඝ්‍රයා.
ව්‍යාඩා (ලා)යුධ, න. වගනියනම් සුගන්ධ ද්‍රව්‍යය (දිවිපසුරු)
ව්‍යාධ, පු. වැද්දා.
ව්‍යාධි, පු. උපුල්කොල, (කොට්ටන්) රෝගය.

ව්‍යාධිඝාත, පු. හැසලගස.
ව්‍යාධිත, ත්‍රි. රෝගඇත්තා.
ව්‍යාන, පු. ශරීරවායු "ව්‍යානඃ සර්වශරීරගඃ" සියලු ඇඟ පැතිරෙන වායුව ව්‍යාන නමැයි කියනලදී.
ව්‍යාපාද, පු. ද්‍රෝහසිතීම.
ව්‍යා (ව) ප්‍ය, න. උපුල්කොල. මෙහි ආප්‍ය" යනුද වේ.
ව්‍යාම, පු. බඹය
ව්‍යාල, පු. දුර්ජනයා, සර්පයා, ව්‍යාඝ්‍රාදි චණ්ඩ සිව්පා.
ව්‍යාලග්‍රාහින්, පු. අහිතුණ්ඩිකයා. (නයිනටවන්නා.)
ව්‍යාවෘත්ත, කෘතාවෘතදෑ හෙවත් වැළකුදෑ.
ව්‍යාස, පු. විස්තීර්ණය, එනම් සමාසාදීන් සංක්ෂිප්ත අර්ථයක්හුගේ විස්තරකිරීම.
ව්‍යාහාර, පු. වචනය.
ව්‍යුත්ථාන, න. වැළැක්ම, විරුඬ හැසිරීම.
ව්‍යුෂ්ටි, ස්ත්‍රී. සම්පත්, සිදු කට යුත්ත, ඵලය.
ව්‍යූඪ, ත්‍රි. හැසුනුබව හෙවත් එක්වීම.
ව්‍යූඪකඞ්කට, පු. සන්නාහසන්නඬයා.
ව්‍යුති, ස්ත්‍රී. වියමන.
ව්‍යූහ, පු. සමූහය, සෙනාවින්‍යාසය හෙවත් යුඬපිණිස සෙනාවගේ ශාස්ත්‍රොක්ත පරිද්දෙන් සිටවීම, නිර්මාණය, තැනීම.
ව්‍යූහපාර්ෂ්ණි, පු. ව්‍යූහයාගේ හෙවත් සෙනාවින්‍යාසයාගේ පශ්චාත්භාගය.

ව්‍යොකාර, පු. කඹුරා හෙවත් ලොහොකරුවා.
ව්‍යොමකෙශ, පු. ඊශ්වරයා.
ව්‍යොමන්, න. අහස.
ව්‍යොමයාන, න. දෙව්විමන.
ව්‍යොෂ, න. තිකුළු.
ව්‍රජ, පු සමූහය, ගොවුද (ගාල) මග.
ව්‍රජ්‍යා, ස්ත්‍රී. භික්ෂාදිය පිණිස නැවත නැවත ඇතමැත භ්‍රමණය, විජිගීෂුහු, (දිනනුකැමැත්තහු.) යුඬපිණිස යාම.
ව්‍රණ, පු. න. වණය.
ව්‍රත, පු. න. ශාස්ත්‍රවිහිත උපවාසාදි නියමය හෙවත් ධර්මශාස්ත්‍රයෙහි නියමකරණලද නිරාහාරව හිඳීම් ආදී ව්‍රත.
ව්‍රතති (තී), ස්ත්‍රී. විසල්බව, වැල.
ව්‍රතින්, පු. ව්‍රතධරන්නා, (තාපසයා) යාගකරන්නා.
ව්‍රශ්චන, පු. ලොහෝකපනකටුව.
ව්‍රාත, පු. සමූහය.
ව්‍රාත්‍ය, පු අෂ්ටාදශ සංස්කාරයෙන් පිරිහුනේ.
ව්‍රීඩා, ස්ත්‍රී පු. ලජ්ජාව.
ව්‍රීහි, පු. වී.
ව්‍රෛහෙය, ත්‍රි. වී වැපිරීමට සුදුසු කෙත

ශ.

ශංඬී, ස්ත්‍රී. මීනුග.
ශකට, පු. න. මීනුග.
ශකල, පු. න. නොසම අඩ
ශක(කු)ලින්, පු. මත්ස්‍යයා.
ශකුන, පු. පක්ෂියා.
ශකුන්ත, පු. පක්ෂියා, සොෂ්ඨකු කකුට පක්ෂියා.

ශකුන්ති, පු. පක්ෂියා.
ශකුල, පු. එනම් මත්ස්‍ය විශෙෂයෙක්.
ශකුලාක්ෂකා, ස්ත්‍රී. එලර්තණ.
ශකුලාදනී, ස්ත්‍රී. කුළුඇරුහැණ, කාවණ්ඩනක වෘක්ෂය, මොගුඩ, ජලපිප්ලී, යනු මරාටි නාමයෝවෙත්.
ශකුලාර්භක, පු. ගඩයානම් මත්ස්‍යයා (ගඩයා)
ශකෘත්, න. මල.
ශකෘත්කරි, පු. වස්සා.
ශක්ති, ස්ත්‍රී. අඩයටිය, ප්‍රභුශක්තිය, උත්සාහශක්තිය, මන්ත්‍රශක්තිය යන තුනයි. මෙහි ස්වසම්පත්තියෙන් යුක්තවූ කොශදණ්ඩ දෙදෙන ප්‍රභු ශක්තිනම, බලවත්වූ වික්‍රමචෙෂ්ටා උත්සාහ ශක්තිනම, සන්ධ්‍යාදීන්ගේද සාමදානාදීන්ගේද යම් ව්‍යවස්ථාපනයෙක් ඇද්ද ඒ ඥානබලය මන්ත්‍ර ශක්තිනම් වන්නේය.
ශක්තිධර, පු. කඳකුමරු.
ශක්තිහෙතික, පු. අඩයටියෙන් යුඬකරන්නා.
ශක්තුඵලා, ස්ත්‍රී. සැමගස.
ශක්‍ර, පු. ශක්‍රයා, කෙළිඳගස.
ශක්‍රධනුස්, න. දෙව්දුන්න.
ශක්‍රපාදප, පු. දෙව්දුරු, (දේවදාර.)
ශක්‍රපුෂ්පී, ස්ත්‍රී. නිවොල්ගස.
ශඛාල, ත්‍රි. ප්‍රියවාදියා. ශක්ත, ශක්නුයනද මෙහිවෙත්.
ශඞ්කර, පු. ඊශ්වරයා.

ශඞ්කු, පු. සෙල්ල,(හෙල්ල)සියක් කොළලක්ෂය, කණුව, එනම් මත්ස්‍ය විශේෂය, ඉදිබුවන්ට බඳුවූ සටහන් ඇති වල්ගයක් නැති මත්ස්‍යයෙක්.

ශඞ්ඛ, පු. සක්නමබනම් ගඳ ද්‍රව්‍යය,එනම් නිධි විශේෂයෙක් (කුවෙර නිධානය) නලල්ඇට.

ශඞ්ඛනඛ, පු. කුඩාසක්බෙල්ලා.

'**ශංඛිකා**,පු. සැට්ටරා හෙවත් සක් වළලු ආදිය තනන්නා.

ශංඛිනී, ස්ත්‍රී. විටපාකාරවූ මොරහුල්ලියයි ඛ්‍යාතවූ ගඳ ද්‍රව්‍යය (වැල්දෙහියයි කියත්)

ශචී, ස්ත්‍රී. ශක්‍රයාගේ භාර්‍ය්‍යාව.

ශචීපති, පු. ශක්‍රයා.

ශටී, ස්ත්‍රී. සිහුරු පියලි.

ශඨ, ත්‍රි. වඤ්චක අදහස් ඇත්තා.

ශණපර්ණී, ස්ත්‍රී. එනම් ඖෂධය (ගොකණියයිද ප්‍රසිද්ධයි) අසනපර්ණී, ආ ස න ප ර් ණී යනුද මෙහිවෙත්.

ශණපුෂ්පිකා, ස්ත්‍රී. සණටාරව යයි ප්‍රසිද්ධගස (අඬනිරිය)

ශණ්ඪ, පු. නපුංසකයා මේ ශබ්දයාගේ ආදියෙහි මූර්ධන්‍ය හෝ දන්ත්‍ය හෝ තාලුජ හෝ ශකාරය යෙදේ.

ශණසූත්‍ර, න. බිලිලනුව, හණහුදූල.

ශත, න. සියය.

ශතකොටි, පු. විදුරවිය.

ශතද්‍රු, පු. එනම් නදීවිශේෂය.

ශතපත්‍ර, න. පියුම්.

ශතපත්‍රක, පු. විල්ලිහිනියන් හා සමානවූ ආකාරඇති සුදුවූ මුදුන් ඇති විල් ආදි කච්ඡයෙහි දුගීඉදිකොට උපදනා පක්ෂි විශේෂයෙකි.

ශතපදී, ස්ත්‍රී. කන්වැයා.

ශතපර්වන්, පු. හුණගස;

ශතපර්විකා, ස්ත්‍රී. එලර්තණ, වදකසා.

ශතපුෂ්පා, ස්ත්‍රී. ශතපුෂ්පනම් ද්‍රව්‍යය.

ශතප්‍රාස, පු. අලරිය (කණේරු)

ශතමන්‍යු, පු. ශක්‍රයා.

ශතමාන, පු. න. පලම, සියය කින්ප්‍රමාණකරන ලද්ද.

ශතමූලී, ස්ත්‍රී. ශතාවරී.

ශතයෂ්ටික, පු. සියක්පටින්කළ මුතුහර;

ශතවීර්‍ය්‍යා, ස්ත්‍රී. එලර්තණ.

ශතවේධින්, පු. ඇඹුල්වේගස.

ශතහ්‍රද, ස්ත්‍රී. විදුලිය.

ශතාඞ්ග, පු. යුඩපිණිසවූ යාන හෙවත් රථය.

ශතාවරී, ස්ත්‍රී. හාතාවාරිය.

ශත්‍රු, පු. සතුරා, විජිගීෂුහුගේ හෙවත් දිනනු කැමැත්තහුගේ රටට අනතුරු රට වළදන රජ.

ශනෛශ්චර, පු. සෙනසුරා.

ශනෛස්, අව්‍ය. අසීඝ්‍රාර්ථයි "ශනෛයර්‍ය්‍යාතිපිපීලිකා"කුහුඹුවා සෙමෙන් යයි යනාදි උදාහරණයි

ශපථ, පු. දිවිරීම.

ශපන, න. දිවිරීම.

ශඵ, න. අස්කුරය.

ශඵරී, ස්ත්‍රී. පෙටියා, මෙහි "සඵර" කියා පුංලිඟුදවේ.

ශබර, පු. "ගොමාංසභක්ෂකො යස්තු ලොකවාහ්‍යංච භාෂතෙ සර්වාචාර විහීනො සෞ මෙලච්ඡඉත්‍යභි ධීයතෙ"

යමෙක් ගෙරිමස් කාද, ලොක ව්‍යවහර භාෂාවන් හැර අන්‍ය භාෂාවක් බෙණේද සකලාචාරයන් ගෙන් පිරිහුනේද, මේ තෙම මෙලච්ඡයයි කියනු ලැබේයයි දක්වනලද මෙලච්ඡ ජාතියෙහිවූ කොලපත් හැඳ වනයෙහි වසන චණ්ඩාල ජාතිය.(වැදි)

ශබරාලය, පු. වැදිගම.

ශබල, පු. කබුරුවන් පැහැ,ඉන් යුත් දෙයෙහි ත්‍රි.

ශබලී, ස්ත්‍රී. කබරදෙන.

ශබ්ද, පු. ශබ්දය ව්‍යාකරණාදි ශාස්ත්‍රයෙහි ප්‍රකෘති ප්‍රත්‍යචාරයෙන් අර්ථවාචකව නිෂ්පන්න වචනය, හඬ.

ශබ්දග්‍රහ, පු. කණ.

ශබ්දන, පු.ශබ්දකරණ සුලුවූයේ

ශම,පු.ක්‍රොධරාගාදියෙන් චිත්තයාගේ සංසිඳීම.

ශමථ, පු. ක්‍රොධ රාගාදියෙන් චිත්තයාගේ සංසිඳීම

ශමන, න. යාග පිණිස පසුඝාතනය (සිව්පාවුන් මැරීම) පු. යම රජ

ශමනස්වසෘ, ස්ත්‍රී. යමුනානදිය.

ශමල, න. මනුෂ්‍යාදීන්ගේ මල.

ශමිත, ත්‍රි. සංසිඳුවන ලද්ද.

ශමී, ස්ත්‍රී. සැමගස, උඳු මුං ආදී කරල්.

ශමීධාන්‍ය, න. "මුද්ගො මාෂො රාජමාෂඃ කුලත්ථශ්චණකඃ තිලඃ කලායස්තු වර ශ්චෙති ශමී ධාන්‍ය ගණඃ සමෘතඃ" යන්නෙන් දක්වන ලද මුං උඳු ආදීනඹුවනැති ධාන්‍යයි,

ශමීර, පු. සිහින් සැමගස්.

ශම්පා, ස්ත්‍රී විදුලිය.

ශම්පාක, පු. ඇසල.

ශම්බ, න. මොපිල්ල, විදුරවිය.

ශ(ස)ම්බර, පු. කකුද ප්‍රදෙශයෙහි (මොල්ලියෙහි) ලම්බමානවූ හෙවත් එල්බෙන්නාවූ රොමකලාප ඇති සුරාෂ්ට්‍රාදි දෙශයෙහි ඛ්‍යාතවූ එනම් මෘගයා.

ශම්බරාරි, පු. අනඟයා.

ශම්බරී, ස්ත්‍රී. මීනුග.

ශම්බල,පු මාගෝපකරණ,මසුරා, ඉවුර.

ශම්බාකෘත, න. දෙවරක් සෑකෙත් ආදිය.

ශම්බුක, පු.ස්ත්‍රී.බෙල්ලා, ශම්බුක ශාම්බුක, ශම්බු, යනුද මෙහිවෙත්. "ශාම්බුකඃ ශම්බුකඃ සම්බුඃ පුම්ංඃකාන්තාස්තු සර්වදා කකාරෙණ විනාශෙෂො දෘශ්‍යතෙ ග්‍රන්ථවිස්තරඃ" යනු එහෙයින් කියන ලදී;

ශම්භලී, ස්ත්‍රී. කුට්ටනිය.

ශම්භු, පු. බ්‍රහමයා, ඊශ්වරයා.

ශම්‍යා, ස්ත්‍රී. විය මැය එනම් විය දඬුවෙහි ගසන උල.

ශය, පු. අත්තල. සර්පයා නිදීම.

ශංසන, න. හෝනැදෙය හෙවත් සහන, නින්ද.

ශංසනීය, න හෝනාදෙය හෙවත් යහන.

ශයාලු, ත්‍රි. නිදනසුලුවූයේ

ශයිත, ත්‍රි. නිදිගත්තේ.

ශයු, පු. පිඹුරා.

ශය්‍යා, සත්‍රී. හොනාදය හෙවත් යහන.

ශර, පු. බට. ඊතලය.

ශරජන්මන්, පු. කඳකුමරු.

ශරණ, න. ගේ. රක්‍ෂාකරණ බුඩාදී අය.

ශරද්, සත්‍රී. ශරද්. ඍතුව, අවුරුද්ද

ශරභ, පු. ඌර්ධවගතවූ පාද සත රක්හා යට සතරපයක් හා මෙසේ අටපයක් ඇති සිංහ යන් නසන්නාවූ ශරභ නම් පශු වර්ගය.

ශරව්‍ය, න. ලක හෙවත් ඉලක්කය.

ශරභ්‍යාස, න. නිත්‍ය යෙන් අභ්‍යාසපිණිස කරණ දුනුකම්.

ශරාරි, සත්‍රී. කොක්නා ලිහිණියා

ශරාරු, ත්‍රි. හිංසාශිලිවූයේ.

ශරාව, පු. මලාව. (නැබිලිය)

ශරාවති, සත්‍රී. එනම් නදීවිශෙෂයෙක්.

ශරාසන, න. දුන්න.

ශරීර, න. ශරීරය,

ශරීරින්, පු. සත්‍වයා.

ශර්කරා, සත්‍රී. හකුරු (බොරලු) බොහෝවූ දෙශය, බිදීගිය කබල්කඩ (නැබිලිති) උග්සකුරු "ශර්කරා සිකාතාශබෙදෟ මාවපි බහුවචනානතා විනී කෙචිත්" ශර්කරා සිකාතා ශබ්දමය බහුවචනානකයෝ යයි සමහරු කියත්.

ශර්කරාවත්, ත්‍රි. හකුරු (බොරලු) ඇති දෙශය.

ශර්කිල, ත්‍රි. හකුරු (බොරලු) ඇති දෙශය.

ශර්මන්, න. සැපය.

ශර්ව, පු. ඊශ්වරයා.

ශර්වරී, සත්‍රී. රාත්‍රිය මෙහි ශාර්වරී කියාදවේ.

ශර්වාණී, සත්‍රී. උමයහන.

ශලභ, න. ඉත්තෑකුරු.

ශල, පු. පළගැටියා.

ශලල, න. ඉත්තෑකුරු.

ශලලී, සත්‍රී. ඉත්තෑකුර.

ශලාටු, ත්‍රි. අමුඵල.

ශල්ක, න. කැබලි, මත්ස්‍යයන්ගේ පිළිපොතු, සුඹුලු.

ශල්‍ය, පු. න. හෙල්ල. පු. ඉත්තෑවා, කුකුරුමුවන්ගස,

ශ(ස)ල්ලකී, සත්‍රී. ඉන්සඑරුක

ශව, පු. න. මළසිරුර.

ශශ, පු. සාවා.

ශශධර, පු. සඳ.

ශශලොමන්, න. සාවුන්ගේ ලොමයෙන් කළ කම්බිලිය.

ශශාදන, පු. උකුස්සා.

ශශොර්ණ, න. සාවුන්ගේ රොමයෙන්කළ කම්බිලි.

ශශ්වත්, අව්‍ය. නිතර, නොයෙක් වර, නැවත, නැවත. සමග. යන මේ අර්ථයන්හි වේ. "ශශ්වත් විෂ්ණුංසමරෙත්" නැවත නැවත විෂ්ණු සිහිකරන්නේය යනාදීයෙහි පෞනඃ පුන්‍යාර්ථයෙහි හෙවත් නැවත නැවත යනඅර්ථයෙහි වේ. "ශිෂ්‍යෛඃ ශශ්වත් ගතොගුරුඃ" ශිෂ්‍යයන් සමග ගුරුවතෙම ගියේයයනාදියෙහි සහාර්ථයි.

ශෂ්ප, න. ලාතණ.

ශස්ත, පු. න. ශුභය, සතුතකරණ ලද්ද.

ශස්ත්‍ර, න. ආයුධය, ලොහ.

ශස්ත්‍රක, න. යකඩ.

ශස්ත්‍රමාර්ජ, පු. සිරියෙරුහෙවත් අවිසන ගාන්නෝ.

ශස්‍යමඤ්ජරී, සත්‍රී. වීකරල්.

ශ(ස)ස්‍යසංවර, පු. සල්ගස.

ශස්‍යශුක. පු. වීනඬුව.

ශාක, පු. න. වාස්තුකාදිපලා "මූලං පත්‍රං කරීරාග්‍ර, ඵලකාණ්ඩාදිරූඪකම් ත්වක් පුෂ්පං කවචං චෛව ශාකං දශවිධංසමෘතම්, මුල්, පත්‍ර, උණකිළිල්, කරටි, ගෙඩි දඬු, බීජාංකුර, සිවි මල් හතු හෝ මල්කොපුදැයි දස වැදෑරුම් පලා.

ශාකට, පු. ගැල උසුලන ගොනා

ශාකුනික, ජීවිකාව පිණිස පක්ෂීන් මරා විකුණන ගැහැවියා.

ශාක්ටීක, ත්‍රි. අඩයටියෙන් යුධකරන්නා.

ශාක්‍යමුනි, පු. ගෞතම බුදුන්.

ශාක්‍යසිංහ, පු. ගෞතම බුදුන්.

ශාඛා, සත්‍රී. ශාඛාව.

ශාඛානගර, න. අතුනුවර.

ශාඛාමෘග, පු. වඳුරා.

ශාඛින්, පු. වෘක්ෂය.

ශාංඛික, පු. සක්වලලු තනන්නා

ශාටක, න වස්ත්‍රය.

ශාටී, සත්‍රී. වස්ත්‍රය.

ශාඨ්‍ය, න. සටබව.

ශාණ, පු. උරගල.

ශා(ණී)ණී; සත්‍රී. තිරය.

ශාණ්ඩිල්‍ය, පු, බෙලි.

ශාත, ත්‍රි. සණ ආදියේ ගා මුවහත්කළ දෑ, න. සැපය, ඉන් යුත් දෙයෙහි ත්‍රි.

ශාතකුම්භ, න. රන්.

ශා(සා)තලා, සත්‍රී. සප්තලානම් ගඬද්‍රව්‍යය (ශිකෙකාර් යනු මාරටිසි) බැමිතිරිය.

ශාත්‍රව, පු. සතුරා.

ශාද, පු. මඩ. ළතණ.

ශාද්වල, ත්‍රි. ළතණින් නිල්වූහෙවත් තණ බොහෝවූදෙශය.

ශාන්ත, ත්‍රි. සංසිඳුවන ලද්දෑ.

ශාන්ති, පු. ක්‍රොධාදීන් චිත්තයාගේ සංසිඳීම.

ශා(සා)ම්බර, පු. ලොත්ගස

ශාම්බරී, සත්‍රී. ඉඳුරු දළ (ඉන්ද්‍රජාල)

ශාර, පු. වාතය, ත්‍රි, චිත්‍රවර්ණය.

ශාරද, පු. රුක්අත්තන ගස, ත්‍රි. අලුත්, අප්‍රගල්භ හෙවත් අදක්‍ෂ

ශාරදී, ස්ත්‍රී. සාමණ්ඩතක වෘක්ෂය "ජලපිප්පලී" යනු මරාටිසි.

ශාරිඵල, න. දූපෝරුව.

ශා(සා)රිවා, ස්ත්‍රී. හිරමූසු.

ශාකීර, ත්‍රි හකුරු (බොරලු) ඇති දේශාදිය.

ශාර්ඞ්ගින්, පු. විෂ්ණු.

ශාර්දූල, පු. දිවියා, උත්තර පද යෙහි සිටිපුංලිඟිකවූ මේශබ්දය තෙම ශ්‍රෙෂ්ඨාර්ථවාචකයි "රාජ ශාර්දූලඃ යනාදි උදාහරණයි.

ශාඨීර, ත්‍රි. දැඩි අඳුරු, භයානක.

ශා(සා)ල, පු. වෘක්ෂය. එනම් මත්ස්‍යවිශෙෂය, පර්වර.

ශාලා, ස්ත්‍රී. කඳ පිළිබඳ අත්ත.

ශාලාවෘක, පු. වඳුරු, කැනහිල්, බලු.

ශාලි, පු. කුඩා පඳුරු ඇති මද දියෙහි හටගත්තාවූ හැල්කල ම නම්වේ. සැටරැයකින් පැසෙන්නේ ෂෂ්ටිකනම් බොහෝ පඳුරු ඇති බහුල ජලයෙහි උපන්නේ ශාලීනම්. ඉන්කලා දීහුද, ෂෂ්ටිකාදීහුද ශාලිනම්.

ශාලීන, ත්‍රි. විලිඇත්තා.

ශාලූක, න. කුමුදු ආදියේ අල.

ශා(සා)ලූර, පු. මැඩියා.

ශාලෙය, පු. මධුරිකා, (පැපිළිය,) ත්‍රි. හැල්වැපිරීමට සුදුසුකෙත.

ශාල්මලි, පු. ඉඹුල්රුක, "ශාල්මලී" කියා ස්ත්‍රීලිඟුද වේ.

ශාවක, පු. පක්ෂිපැටවා.

ශාශවත, ත්‍රි. සදාකාලිකද.

ශාෂ්කුලික, න ශාෂ්කුලික නම් අපූපයන්ගේ සමූහය, අපූප නම් කබල්කැවුමැයි දතයුතු.

ශාසන, න. ආඥව.

ශාස්තෘ, පු. බුදුන්.

ශාස්ත්‍ර, ආඥව, ව්‍යාකරණාදි ශාස්ත්‍ර.

ශාස්ත්‍රවිද්, ත්‍රි. ශාස්ත්‍රඥයා.

ශිංසපා, ස්ත්‍රී. ඇට්ටරගස.

ශික්‍ය, න. සහල්ල, කත්ලියේ එලෙන කත් මැඩිල්ල, (කත් කෙලවර එලෙනපැස)

ශික්‍ෂිත, ත්‍රි. සාල්ලෙහි (කදේ) තැබූද

ශික්ෂා, ස්ත්‍රී. අභ්‍යාසය, අක්ෂර ශික්ෂාව. ශික්ෂාකල්පව්‍යාකරණ යන ග්‍රන්ථයන් අතුරෙන් එනම් ග්‍රන්ථය.

ශික්ෂිත, ත්‍රි. ක්‍රියායෙහි දක්ෂයා.

ශිඛණ්ඩ, පු. මොනරපිල.

ශිඛණ්ඩක, පු. කුමරුවන් කුඩුම්බිය.

ශිඛර, පු. න. රුක්මුදුන, පර්වත මුදුන.

ශිඛරින්, පු. පර්වතය.

ශිඛා, ස්ත්‍රී. රශ්මිය, ගිනිසිළු, මොනරුන්ගේ හිස, කුඩුම්බිය, පාදාග්‍රය, හිස්මුදුනේ බැඳි කොණ්ඩය.

ශිඛාවත්, පු. ගිනි.

ශිඛාවල, පු. මොනරා.

ශිඛිග්‍රීව, න. රිදී තුත්තම්"මොර චූත" යනුමරාටිසි.

ශිඛින්, පු. මොනරා, රුක, ගලා ගිනි.

ශිඛිවාහන, පු. කඳකුමරු.

ශිග්‍රු, න. වාස්තුකාදිපලා.

ශිග්‍රුජ, න. මුරුඟා ඇට.

ශිඞ්ඝාණ, න. කඳුබඳුන. ලොහොමල, සොටු, සෙම.

ශිඤ්ජිත, න. පාසලඹ ආදී අබරණහඬ.

ශිඤ්ජිනී, ස්ත්‍රී. දුනුදිය.

ශි(ශ)තද්‍රු, පු. එනම්නදි විශෙෂය.

ශිතශූක, පු. යව.

ශිති, ත්‍රි. සුදුනිල්.

ශිතිකණ්ඨ, පු. ඊශ්වරයා.

ශිතිසාරක, පු. තිඹිරිගස.

ශිපිවිෂ්ට, පු. ඔළුස්සා (කෙස් නැති හිස් ඇත්තා) පහවූ සම ඇති ලිඟුඇත්තා, ඊශ්වරයා.

ශිඵා, ස්ත්‍රී වෘක්ෂයන්ගේ ජටාකාර මුල්.

ශිඵාකන්ද, පු. පියුම් ආදියේ අල.

ශිබිර, න. සෙනාව වසනතැන.

ශිම්බා, ස්ත්‍රී. උඳුමුංආදි කරල්.

ශිරස්, න. හිස, රුක්මුදුන.

ශිරස්ත්‍ර, න. යුඩයෙහි ඉසලන තොප්පිය.

ශිරස්‍ය, පු. පිරිසිදුකළ හෙවත් පීරා අවුල්හළ කෙහේ.

ශිරීෂ, පු. මහරිගස,

ශිරොධි, ස්ත්‍රී. ග්‍රීවය හෙවත් කර.

ශිරොරත්න, න, සිළුමිණ.

ශිරොරුහ, පු. ඉසකෙස්.

ශිලාජතු, න ගල්සෙවෙල්.

ශිලී, ස්ත්‍රී. ගැඩවිලී.

ශිලීමුඛ, පු. භෘඞ්ගයා, ඊගස.

ශිලොච්චය, පු. පර්වතය.

ශිල්ප, න. ගීතනෘත්‍යාදිය හා රථකර්මාදිය.

ශිල්පින්, පු. ශිප්දන්නා අය.

"තක්ෂාවතනතු වායශ්ච
නාපිතො රජකස්තථා,
පඤ්චමශ්චර්මී කාරශ්ච
කාරවඃ ශිල්පිනොමතාඃ."

වඩුය, පේසකාරය, කරනැවෑමිය, රදවිය, සොම්මරුය යන මොහුයි.

ශිල්ප(ල්පි)**ශාලා**, ස්ත්‍රී. රන්කරු ආදීන්ගේ සිප්හල.

ශිව, පු. ඊශ්වරයා; න, ශුභය, ද්‍රව්‍යයෙහි ත්‍රි.

ශිවක, පු. ගෙරිඇඟ කසනු පිණිස ගාලමැද සිටුවනලද කනුව,

ශිවමල්ලී, ස්ත්‍රී. වකපුෂ්ප.

ශිවා, ස්ත්‍රී. උමයගන, සිවලා, අ.., ඇඹුලු, (නෙලලි) බිම්නෙලලි, සැමගස්,

ශිවිකා, ස්ත්‍රී, සෙවිගෙය,

ශිශිර, පු. න. ශිශිරකාලය, ත්‍රි. ශීතලවූ,

ශිශු, පු. පක්ෂිපැටවා.

ශිශුක, පු. ශිශුමාරාකෘතිවූ මත්ස්‍ය විශෙෂය, (මුඳුළුරා)

ශිශ්න, පු. පිරිමින්රහසඟ.
ශිශ්විදාන, ත්‍රි පව්නොකරන්නා.
ශිෂ්ටි, ස්ත්‍රී. ආඥාව.
ශිෂ්‍ය, පු. ශිෂ්‍යයා.
ශීකර, පු. වැසිපොදහෝ දියබිඳ.
ශිග්‍රු, පු. මුරුඟා.
ශීඝ්‍ර, න. ඉක්මන්, ද්‍රව්‍යයෙහි ත්‍රි.
ශීත, ත්‍රි. ශීතලවූ, පු. ශීතල, ලෝලු ගස.
ශීතක, පු. අලසයා.
ශීතභීරු, ස්ත්‍රී. ඉද්දගස
ශීතල, ත්‍රි. ශීතලවූ, පු. අසණ පර්ණිනම් ඖෂධය. ගොකණ් යයිද ප්‍රසිද්ධයි.
ශීතශිව, පු. මධුරිකානම් ද්‍රව්‍යය (පැපිළි යයිද කියත්.) හොමු ගස. න. සිඳිලුණු, සුගන්ධරසද්‍රව්‍ය යයි කියනලද ගල් සෙවෙල් "චූලශිලාජිත" යනු මරාටියි (කප්පරවල්ලියයි සමහරු කියත්.)
ශීධු, පු. උක්, පලාආදියෙන්කළ මෙරය.
"ශීධුරික්ඛුරසෛඃ පක්කෛ
රපක්කෛරාසවො භවෙත්;
මෛරෙය ධාතකී පුෂ්ප
ගුඩධාන්‍යාම්බු සංහිතම්"
යනු මාධවයන් කිබැවින් පිසූ උක්රසයෙන් කළමෙරය ශීධු නමැයි දතයුතු.
ශීර්ෂ, න. හිස.
ශීර්ෂක, න. යුද්ධයෙහි ඉසලන තොප්පිය.
ශීර්ෂච්ඡේද්‍ය, ත්‍රි. හිසසිඳීමට සුදුස්සා.

ශීර්ෂණ්‍ය, න. යුද්ධයෙහි ඉසලන තොප්පිය, පු පිරිසිදු කළහෙවත් පීරූ අවුල්හල හිසකේ.
ශීල, න. ප්‍රකෘතිය, මනාහැසිරීම, ශීලය.
ශුක, න. ගණ්ඨව නම් සුගන්ධ ද්‍රව්‍යය"කණ්ටවණ්ටියයිදකියත් මෙහි ශුකවහී" කියාත් පාඨ ඇත, පුඃ ගිරවා.
ශුකනාස, පු. තොටිලගස.
ශුක්ත, න. එනම් කාඩි, ත්‍රි රලු බස්.
ශුක්ති, ස්ත්‍රී. මුතුබෙල්ලා, නඛනම් ගන්ධ ද්‍රව්‍යය.
ශුක්‍ර, පු. ගිනි, සිකුරා, පොසොන් මස, න. රෙතස් හෙවත් බීජ ධාතු.
ශුක්‍රශිෂ්‍ය, පු. අසුරයා.
ශුක්ල, පු. ශුක්ලපක්ෂය, සුදුපැහැ, ද්‍රව්‍යයෙහි ත්‍රි.
ශුච්(ච)ස්ත්‍රී. සෝකය මෙහි ප්‍රථමායෙහි රූපයෝ ශුක්, ශුචෞ, ශුචඃ, කියා වෙත්.
ශුචි, පු. ගිනි, පොසොන් මස, ඇසළමස, පිරිසිදුසිත් ඇති ඇමති, සිරිගර, එනම් ස්ත්‍රී පුරුෂයන්ගේ උකුන්කෙරෙහි ඇලියටි ගුණය, සුදුපැහැ, ඉන් යුත් තෙහි, ත්‍රි.
ශුණ්ඨි, සත්‍රි. සිද්දිඟුරු, (වියලි ඉඟුරු)
ශුණ්ඩා, ස්ත්‍රී. රාහල.
ශුණ්ඩාපාන, න: රාබොනගේ.
ශුතද්‍රි, ස්ත්‍රී. එනම් නදිය.

ශුද්ධාන්ත පු. සියල්ලවුන් වැදෑ නොදෙන රජුගේ කක්ෂාන්තරය හෙවත් පවුරුපදනම, ඇතොර හෙවත් අන්තඃපුර ස්ත්‍රීන් වසන ගේ.
ශුධාංශු, පු. සඳ.
ශුනක, පු. බල්ලා.
ශුනී, සත්‍රි. බැල්ලී.
ශුභ, න, ශුභය, ද්‍රව්‍යයෙහි ත්‍රි.
ශුභංයු, ත්‍රි, ශුභයෙන් යුක්තයා,
ශුභාන්විත, ත්‍රි. ශුභයෙන් යුක්තයා,
ශුභ්‍ර; පු. ඉතා බැබළීම, සුදු පැහැ ඉන් යුත් දෙයෙහි ත්‍රි,
ශුභ්‍රදන්ති, සත්‍රි. පුෂ්පදන්ත නම් වාය ව්‍යකොණයෙහිවූ දිග්ගජයාගේ ඇතිනිය,
ශුභ්‍රාංශු පු. සඳ.
ශුල්ක. පු. න. සුංකම හෙවත් තොටුපල් ආදියෙන් රජුන්ට දියයුතු කොටස.
ශුල්බ, න. තඹ, මළබාන(රුහැණ)
ශුශ්‍රෑෂා, සත්‍රි ආරාධ්‍යයන්ගේ හෙවත් ගුරුවරාදින්ගේ චිත්තානුකූලවැ පවැත්ම හෝ සේවය.
ශු(සු)ෂි, ස්ත්‍රී. බිලය, (සිදුර)
ශු(සු)ෂිර, ත්‍රි. සිදුරු සහිතය, න. බිලය, වස්කුලල් ආදි වාද්‍ය.
ශුෂිරා, සත්‍රි. නලීනම්ගන්ධ ද්‍රව්‍යය (පබලුපැල)
ශුෂ්කමාංස, පු. වියලිමස්.
ශුෂ්ම, න. ශක්තිය.
ශුෂ්මන්. පු. ගිනි.
ශූක; පු. න. වීමූව (වීතඹුව)

ශූකධාන්‍ය, න. යව ගොදුමු ආදි තඩුව ඇති ධාන්‍ය.
ශූකකීට, පු. දලඹුවා.
ශූකශිම්බි(ම්බා) ස්ත්‍රී. වඳුරුමෑ.
ශූද්‍ර, පු. ශුද්‍රයා.
ශූද්‍රා, ස්ත්‍රී. ශුද්‍රස්ත්‍රී.
ශූද්‍රී, සත්‍රි, ශුද්‍රයාගේ භාය්‍යාව
ශූන්‍ය, ත්‍රි. සිස්දෑ.
ශූර, ත්‍රි. ශුරයා.
ශූරණ, පු. කිඩාරම්.
ශූර්ප, පු. න, කුල්ල.
ශූල පු, න. රූජා, ආයුධ.
ශූලාකෘත, ත්‍රි. උලින් පැලහූ මස්.
ශූලින්, පු ඊශ්වරයා.
ශූල්‍ය, ත්‍රි; උලින් පැලහූ මස් ආදිය.
ශෘ(සෘ)ගාල, පු. සිවලා.
ශෘඞ්ඛල, ත්‍රි. පිරිමින් කටියෙහි බඳනා හවඩි ආදි ආභරණ, පු. ඇතුන්බඳනා දම.
ශෘඞ්ඛලක, පු පාබැම්මෙන් යුත් ඔටුපැටවා.
ශෘඞ්ඛලා, සත්‍රි. මැඩහගු,
ශෘඞ්ග, න. ප්‍රභුත්වය, පර්වතකූටය මෙහි පුංලිඟුදවේ, අග, පු; ජීවක (දිව්නම් බෙහෙද)
ශෘඞ්ගවෙර, න. අමු ඉඟුරු.
ශෘඞ්ගාටක, න සතරමන්සන්ධිය;
ශෘඞ්ගාර, පු සිරිගර හෙවත් ස්ත්‍රී පුරුෂයන්ගේ උකුන් කෙරෙහි ඇලියටි ගුණය
ශෘඞ්ගිණී, සත්‍රි. දෙන.
ශෘඞ්ගී, ස්ත්‍රී. ඉවද, ඔසබිය මෙහි ශෘඞ්ගින් කියා පුංලිඟුදවේ ශෘගීනම් මත්ස්‍යධෙනුව(සුගිය)

ශාඩ්ගිකනක, න. කටක කුණ්ඩලාදි ආභරණයටගත් ස්වර්ණය

ශාන,ත්‍රි. කිරිගිතෙල් වෙඩරුයන මොවුන්ගේ පාකය (පිසීම)

ශෙඛර, පු. හිසතැබූ මල්දම.

ශෙඵස්, න. පිරිමින් රහසඟ.

ශෙ(ශි)ඵාලිකා, ස්ත්‍රී. කළුමල් ශෙඵාලිකා (කළුතලාගසයයි කියත්)

ශෙමුෂී, ස්ත්‍රී. බුඩිය.

ශෙලු, පු. ලෝලුගස.

ශෙවධි, පු.

"පද්මො සඞ්ඛයොං මහාපද්මඃ ශඞ්ඛොමකරකච්ඡපෞ;
මුකුන්දකුන්ද නීලාශ්ච
ඛර්ව්ශ්ච නිධයොනව"යි

කියනලද පද්මය මහා පද්මය ශඞ්ඛය, මකරය, කච්ඡපය මුකුන්දය,කුන්දයනීලය,ඛර්වයයි නව විධවූ නිදන්.

ශෙවාල, න. සෙවෙල්.

ශෙෂ, පු. අනන්තනාරජ.

ශෛක්ෂ, පු. වෙදුරම්භ ඇත්තා.

ශෛබ්‍රීක, පු. සැබෝගස.

ශෛල, පු. පර්වතය.

ශෛලාලින්, පු. නටන්නා.

ශෛලූෂ,පු. නටන්නා.බෙලිගස.

ශෛලෙය, න සුගන්ධිරස ද්‍රව්‍යයයි කියන ලද ගල්සෙවෙල් "ශුල, ශිලාජිතක" යනු මරාටි නාමයෝයි.

ශෛවාල, න. දියසෙවෙල්; ශෙවාල යනුදවේ.

ශෛවලිනී, ස්ත්‍රී. නදිය

ශෛශව, න. බාලබව .

ශොක, පු. ශෝකය.

ශොචිෂ්කෙශ, පු. ගිනි.

ශොචිස්, න, දීප්තිය, මෙහි ප්‍රථමායෙහි රූපශොචි, ශොචිෂී, ශොචීංසි කියාවෙත්.

ශොණ, පු. ශොණනදියයි ප්‍රසිඞවූ නදී විශෙෂයෙක්, රතුඋපුලටබඳු පැහැද්‍රව්‍යයෙහි ත්‍රි.

ශොණක, පු තොටිලගස.

ශොණරත්න, න පියුම් රාම්ණ (පද්මරාග)

ශොණිත, න. ලේ.

ශොථ, පු ඉදිමුම.

ශොථඝ්නී, ස්ත්‍රී. සුළුඹුරුද.

ශොධනී, ස්ත්‍රී. මුස්න.

ශොධිත, ත්‍රි. කිලිටිහළඳු එනම් හිසකේ පණු ආදීන් පහකිරීමෙන් ශුඩකළ ආහාරාදිය.

ශොථ, පු. ඉදිමුම.

ශොභන, ත්‍රි. හොබනාදු.

ශොභනා,ස්ත්‍රී. කහා,ගොරොචන

ශොභා, ස්ත්‍රී. බැබළීම.

ශොභාජන, පු. මුරුඟා.

ශොෂ, පු. ක්ෂයරොගය.

ශෞක, න. ශිරාසමූහය.

ශෞක්ලිකෙය,පු. එනම් ස්ථාවර විෂභෙදය, මහා රාෂ්ට්‍රිකයෝ සෝලයයි කියත්.

ශෞණ්ඩ, ත්‍රි. මත්වූයේ,දක්ෂයා.

ශෞණ්ඩික, පු.රාවිකුණනගැහැවියා.

ශෞණ්ඩී, ස්ත්‍රී. වගපුල්.

ශෞණ්ඩෝත්කට ත්‍රි. සුරායෙන් මත්වූයේ.

ශෞඩොදනි,පු. ගෞතමසර්ඥ.

ශෞරි, පු. සෙනසුරු.

ශෞර්‍ය, න. ශුරභාවය.

ශෞල්වික, පු. තඹකරු.

ශෞෂ්කල, ත්‍රි. වියලි මත්ස්‍ය මාංස අනුභවකරන්නා.

ශ්චොතන, පු. ගිතෙල් ආදිය දිය වීම.

ශ්මශාන, න. සොහොන.

ශ්මශ්‍රු,න. දැලිය හෙවත් රැවුල.

ශ්‍යාම, ත්‍රි. පලාවන්, කළුවන්, ඉන්යුත් දෙයෙහි. ත්‍රි.

ශ්‍යාමල්, පු. කළුපැහැ ඉන්යක්තයෙහි ත්‍රි.

ශ්‍යාමා, ස්ත්‍රී. හිරමුසු, රාත්‍රිය, කළු තේව්‍ර ඩිකා. (කළුතිරස් තවාලු) පුවඟුගස.

ශ්‍යාමාක, න. බොඩහමු.

ශ්‍යාල, පු. සුරුබඩුවා හෙවත් භාර්‍යාවගේ සහෝදරයා.

ශ්‍යාව, ත්‍රි. කළු රන්වන්, ද්‍රව්‍යයෙහි ත්‍රි.

ශ්‍යෙත, පු. සුදුපැහැ ඉන්යුත් දෙයෙහි. ත්‍රි.

ශ්‍යෙන, පු. උකුස්සා.

ශ්‍යෙනංපාතා, ස්ත්‍රී. මුවදඩයම.

ශ්‍යෝනා (ණා) ක, පු. තොටිල ගස.

ශ්‍රඩා, ස්ත්‍රී. ආදරය, කැමැත්ත.

ශ්‍රඩාලු, ත්‍රි. සැදැහැ ඇත්තා.

ශ්‍රයණ, පු. ඇසුරුකිරීම.

ශ්‍රවණ, න. කණ.

ශ්‍රවස්, පු. කණ.

ශ්‍රවිෂ්ඨා, ස්ත්‍රී. දෙනටේ නැකත.

ශ්‍රාණා, ස්ත්‍රී. හුළුකැන්, (කැඳ)

ශ්‍රාඩ, න. ශාස්ත්‍රයෙහි නියමවූ කාලපාත්‍රාදි නියමයෙන් මළපියන් පිණිස බ්‍රාහමණ භොජනාදිවූ පිතෘදන කර්මය (මළපියන් පිණිස දෙන දනය.)

ශ්‍රාඩදෙව, පු. යමරජ.

ශ්‍රාය, පු. ඇසුරුකිරීම.

ශ්‍රාවණ, පු. නිකිණිමස.

ශ්‍රී, ස්ත්‍රී. සමපත්තිය හෙවත් ධනොත්කර්ෂය, ශ්‍රීකාන්තාව.

ශ්‍රී කණ්ඨ, පු. ඊශ්වරයා.

ශ්‍රීඝන, පු. බුදුන්.

ශ්‍රීද, පු. වෙසමුණු.

ශ්‍රීපති, පු. විෂ්ණු.

ශ්‍රීපර්ණී, න. මිදිගස, පියුම්, ඇත්දෙමට.

ශ්‍රීපර්ණිකා, ස්ත්‍රී. කරබෙ ඔිය.

ශ්‍රීපර්ණී, ස්ත්‍රී. ඇත්දෙමට.

ශ්‍රීඵල, පු. බෙලිගස.

ශ්‍රීඵලී, ස්ත්‍රී. බෙරුගස, (අවරිය)

ශ්‍රීමත්,ත්‍රි. භොගසමපත් ඇත්තා.
"ශ්‍රීමාන්, ශ්‍රීමන්තෞ, ශ්‍රීමන්තඃ" යනු ප්‍රථමායෙහි රූපයි.පු. පොල් ගස.

ශ්‍රීල, ත්‍රි. ශ්‍රී ඇත්තා, හෙවත් භොග සමපත් ඇත්තා.

ශ්‍රී වත්සලාඤ්ඡන, පු. විෂ්ණු.

ශ්‍රීවාස, පු. සිරිවටු හෙවත් හල් දුම්මල.

ශ්‍රීවෙෂ්ට, පු. සිරිවටු හෙවත් දුම් මල.

ශ්‍රීසංඝ, න. කරාඹු.

ශ්‍රීහස්තිනී, ස්ත්‍රී. මුහුඋෑඹිල් වැනි මල්ඇති දිත්තිඹියගස.

ශ්‍රුත, න. ශාස්ත්‍රය, අසනලද්ද.

ශ්‍රුති, ස්ත්‍රී. වේදය, කණ.

ශ්‍රේණි, පු. ස්ත්‍රී. ශිල්පීන්ගේ සමාන ජාතික සමූහය.

ශ්‍රේණී, ස්ත්‍රී, තුරුපෙළ.

ශ්‍රේයස්, ත්‍රි. ඉතා ශොභනදෑ,න. පුණ්‍යය, ද්‍රව්‍යයෙහි, ත්‍රි. පු. නිර්වාණය.

ශ්‍රේයසී, ස්ත්‍රී. දියමිත්තා, ඇත්වගපුල්, අරලු.

ශ්‍රේෂ්ඨ, ත්‍රි. ඉතාශොභනදෑ.

ශ්‍රෝණ, ත්‍රි. පිළා

ශ්‍රෝණි, (ණී) ස්ත්‍රී. උකුල.

ශ්‍රෝණිඵලක, න. උකුල් පුවරුව හෝ ඉඟටිය.

ශ්‍රෝත්‍ර, න. කණ.

ශ්‍රෝත්‍රිය, පු.වේදහදාරණබමුණා.

ශ්‍රෞෂට්, අව්‍ය. දෙවියන්ට යාග ද්‍රව්‍ය පිදීමෙහිවේ. "ඉන්ද්‍රාය ශ්‍රෞෂට්" ඉඳුරුදෙවියාට මේ පුදසි යනාදි උදාහරණයි.

ශ්ලක්ෂ්ණ, ත්‍රි. කුඩාදෑ.

ශ්ලේෂ, පු. සන්ධානය හෙවත් ගැළපීම, ආලිඞ්ගනය.

ශ්ලේෂ්මණ, ත්‍රි. සෙම් ඇත්තා.

ශ්ලේෂ්මන්, පු. සෙම.

ශ්ලේෂ්මල, ත්‍රි. සෙම් ඇත්තා

ශ්ලේෂ්මාතක, පු. ලොලුගස.

ශ්ලෝක, පු. පද්‍යරචනාව, කීර්තිය.

ශ්වඃශ්‍රේයස්, න. ශුභය, ද්‍රව්‍යයෙහි ත්‍රි.

ශ්වදංෂ්ට්‍රා, ස්ත්‍රී. ගොකටු.

ශ්වන්, පු. බල්ලා.

ශ්වනිශ, න. ස්ත්‍රී. බල්ලන්ගේ රෑ නොහොත් බල්ලන් රමනය කරන රෑ.

ශ්වපච, පු. චණ්ඩාලයා.

ශ්වභ්‍ර, න. බිලය. (සිදුර)

ශ්වයථු, පු ඉදිමුම.

ශ්වවෘත්ති, පු. අනුන්අයත් පැවතුම් ඇති.

ශ්වශුර, පු. ද්වි. ඇවැස්ස නෑදි මයිල් දෙදෙන.

ශ්වශුර්‍ය, ත්‍රි. හිමියා හා කුසහොත්තෝ, බිරින්ද සොහොයුරු.

ශ්වශ්‍රූ, ස්ත්‍රී. අඹුසැමියන්ගේමව්.

ශ්වස්, අව්‍ය, සෙටදවස.

ශ්වසන, පු. සුලඟ, කුකුරුමුවන්ගස.

ශ්වාවිධ්, පු. ඉත්තෑවා, ශ්වාවිද්, ශ්වාවිත්, ශ්වාවිධෞ, ශ්වාවිධඃ, යනු ප්‍රථමා එකවචනාදි රූපයෝයි.

ශ්වත්‍ර, න. එනම් කුෂ්ටය.

ශ්වේත පු. සුදුපැහැ, ද්‍රව්‍යයෙහි ත්‍රි. න. රිදී.

ශ්වේතගරුත්, පු. හංසයා.

ශ්වේතමරිච, න. මුරුඟා ඇට.

ශ්වේතරක්ත, පු. පලොල්පැහැ.

ශ්වේතසුරසා, ස්ත්‍රී. හෙලශේඵාලිකා (සුදුතලාගස)

ෂ.

ෂට්කර්මන්, න. ශාන්තිය, වශීකරණය, ස්තම්භනය, විද්වේෂය, උච්චාටනය, මාරණය යනකර්මසය.

ෂඩ්ගුණ, පු. සන්ධිය, විග්‍රහය, යානය, ආසනය, ද්වෛධය, ආශ්‍රය යනරජුන්ගේ ගුණසය.

ෂට්පද, පු. බඹරා.

ෂඩ්ග්‍රන්ථ, පු. මහ කරඳගස.

ෂඩ්ග්‍රන්ථා, ස්ත්‍රී. වදකසා.

ෂඩ්ග්‍රන්ථිකා, ස්ත්‍රී. සිඟුරුපියලි.

ෂඩ්ජ, පු. නැතින් හෝ බොටුවෙන් නැඟාවූ එනම් ස්වර විශෙෂයෙක්. බොටුවෙන්වූ කාලි "ෂඩ්ජඃරෞතිමයූරස්තු" යනු වචන බැවින් මයුරතෙම නගයි.

ෂඩභිඥ, පු. බුදුන්.

ෂඩානන, පු කඳකුමරු.

ෂණ්ඩ, පු. න පද්මාදින්ගේ සමූහය මෙහි "ෂණ්ඩා" කියාද වේ. පු. පුසිතළ ගොනා.

ෂෂ්ටික්‍ය, ත්‍රි. සැටදාහැල් වැපිරීමට සුදුසු කෙත.

ෂාණ්මාතුර, පු. කඳකුමරු .

ස.

සංයත්, ස්ත්‍රී. යුද්ධය

සංයත, ත්‍රි. රැහැන් ආදියෙන් බඳනා ලද්දේ.

සංයම, පු. සංයමනම් යොගාඟය

සංයාම, පු සංයමය.

සංයුග, පු යුද්ධය.

සංයෝජිත, ත්‍රි. සංයුක්තකළදෑ හෙවත් පදාර්ථාන්තරයක් හා සංයෝග කරනලද පදාර්ථය.

සංරාව, පු. හඬ.

සංලාප, පු. සමඟින් බණන තෙපුල්.

සංවත්සර, පු. අවුරුද්ද.

සංවත්, පු. අවුරුද්ද, ප්‍රභවාබ්‍ය සංවත්, ප්‍රභවනම් අවුරුද්ද යනාදියයි.

සංවන(ද)න, න. මන්ත්‍රාදියෙන් වසඟකිරීම.

සංවර්ත, පු. ක්ෂය කල්පය, (කප්කෙල)

සංවර්තිකා, ස්ත්‍රී. අලුත් පියුම් පෙති.

සංවසථ, පු ගම.

සංවාහන, න. අත්පා ආදිය මැඬීම.

සංවිද්, ස්ත්‍රී.බුද්ධිය, පරස්පරාලාප ගිවිසගැන්ම, යුද්ධය, සංඥ, ඉඟිකිරීම.

සංවිදිත, ත්‍රි. ස්වීකරණලද හෙවත් ගිවිස්නාලද යන අර්ථයි.

සංවීක්ෂණ, න. අපවත්වූ වස්තුහුගේ තත්පරයෙන් සෙවීම.

සංවීත, ත්‍රි. නදීප්‍රාකාරාදියෙන් වටකළදෑ.

සංවේග, පු භයහර්ෂාදියෙන් ක්‍රියාවන්හි වේගය.

සංවේද, පු අනුභවය, (විඳීම)

සංවේශ, පු. නින්ද.

සංව්‍යාන, න. යටහඳනා පිළි.

සංශප්තක, පු. යුද්ධයෙන් පලා නොයන්නා.

සංශය, පු. සැකය.

සංශ්‍රව, පු පොරොන්දුව (ගිවිසුම)

සංශ්‍රුත, ත්‍රි. ස්වීකාරකරණලද හෙවත්ගිවිස්නාලද යනඅර්ථයි.

සංශ්ලෙෂ, පු. වැලඳගැන්ම.
සංසක්ත, ත්‍රි. සම්බන්ධද.
සංසද්, ස්ත්‍රී. සභාව.
සංසරණ, න. ප්‍රාණීන්ගේ ඉපදීම,සෙනාවගේ වැළකියනොහැකි ගමන, සතරමන්සන්ධිය, රාජමාර්ගය.
සංසිද්ධි, ස්ත්‍රී. සවභාව.
සංස්කාරහීන, ත්‍රි. අෂ්ටාදශ සංස්කාරයෙන් පිරිහුනේ.
සංස්කෘත. ත්‍රි. කර්මයෙන් උපදවනලදදෙය, ශාස්ත්‍ර ලක්ෂණ යුක්තදෙය.
සංස්තර, පු. කුසතණමිට, කුසතණ යහන, යාගය.
සංස්තව, පු. පුරුද්ද.
සංස්තාව, පු. යාගයෙහි බමුණන්ගේ සතුතිභූමිය.
සංස්ත්‍යාය, පු. සමූහය, නගරාදීන් බැහැර පෙදෙස.
සංස්ථා,ස්ත්‍රී. න්‍යාය පථයෙහි හෙවත් සුදුස්සෙහි පැවැත්ම.
සංස්ථාන, න. සතරමන්සන්ධිය, අවයවවිභාග,ආකෘතිසමරණය හෙවත් ආකාරය සිහිකිරීම.
සංස්ථිත, ත්‍රි. මළඅය.
සංස්පර්ශා, ස්ත්‍රී. ජනනීනම් බෙහෙද (වටැස්සදැයි සැකකෙරෙත්) "වාතවනයයි මරාටි"
සංස්ඵොට, පු. යුද්ධය.
සංහත, ත්‍රි. දැඩියේ ගැළපිදැ.
සගොත්‍ර, පු. එක් ගොත්‍රයෙහි නෑයෝ.
සග්ධි, ස්ත්‍රී. සහ භොජනය,(අනිකාන් සමගින් යමක් අනුභව කිරීම)

සඞ්කට, ත්‍රි. අල්ප අවකාශය.
සඞ්කාර, පු. කසලගොඩ.
සඞ්කර්ෂණ, පු. බලභද්‍රයා.
සඞ්කලිත, ත්‍රි. එක්කළගණන් ආදිය.
සඞ්කල්ප, පු. චිත්තක්‍රියාව.
සඞ්කසුක, ත්‍රි. චලප්‍රකෘති ඇත්තා හෙවත් අස්ථිර තැනැත්තා
සඞ්කාශ, ත්‍රි, උත්තරපදයෙහිවූ මේ පදය සමානතාකියයි;
සඞ්කීර්ණ, ත්‍රි. පැතුරුණුදැ,මිශ්‍රදැ, ගැවසුනුදැ, පු; මිශ්‍රජාතිකයා.
සඞ්කුල, ත්‍රි; පෙරපසු විරිදු බස්, සංකීර්ණදැ.
සඞ්කොච, ත්‍රි. සංක්ෂෙප කිරීම, හැකිලවීම.
සඞ්කොචන, න. කොකුම්.
සංක්‍රන්දන, පු. ශක්‍රයා.
සංක්‍රම, පු. දුර්ගමාර්ගය හෝ දුර්ගප්‍රවෙශය.
සංක්ෂෙපණ, න. විස්තීර්ණවූ අර්ථයක්හුගේ සංක්ෂෙපකිරීම.
සඞ්ඛ්‍ය, න. යුද්ධය.
සඞ්ඛ්‍යා, ස්ත්‍රී. පරීක්ෂාකිරීම.
සඞ්ඛ්‍යාත, ත්‍රි. ගිණුදැ.
සඞ්ඛ්‍යාවත්, ත්‍රි. පරීක්ෂාකිරීම් ඇත්තා.
සඞ්ග, පු. සඞ්ගමය.
සඞ්ගත, ත්‍රි. යුක්තියුක්තබස්.
සඞ්ගම, පු. එක්වීම.
සඞ්ගර, පු. ගිවිසීම, යුද්ධය, ක්‍රියාකාරක, එසේයි කටයුතු ගිවිසීම.
සඞ්ගීර්ණ, ත්‍රි ස්වීකාරකරණලද හෙවත් ගිවිස්නාලද යනඅර්ථ වාචකයි.
සංගුඪ, ත්‍රි. එක්කළ ගණන් ආදිය.

සඞ්ග්‍රහ, පු. "විස්තරෙණොප දිෂ්ටානා
මර්ථානාං සූත්‍ර භාෂ්‍යයොඃ;
නිබන්ධොයඃ සමාසෙන
සංග්‍රහන්තං විදුර් බුධාඃ"

යනු වචන හෙයින් සූත්‍රතද් ව්‍යාඛ්‍යා දෙක්හි විස්තරයෙන් දක්වනලද අර්ථයන්ගේ සංක්ෂෙපකොට බැඳීම සංග්‍රහනම්.

සඞ්ග්‍රාම, පු. යුද්ධය.
සඞ්ග්‍රාහ, පු. මිටින්පෙළාගැන්ම, පලිස් මිට.
සඞ්ඝ, පු. සජාතීයවූද විජාතීයවූද ප්‍රාණීන්ගේ සමූහය.
සඞ්ඝාත, පු. සමූහය.
සචිව, පු. මන්ත්‍රියා, යහලුවා.
සජ්ජ, පු. සන්නාහ සන්නද්ධයා.
සජ්ජන, න. සේනාරැක්ම.
සඤ්චය, පු. සමූහයා.
සඤ්චාරිකා, ස්ත්‍රී. දූතී, එනම් සවස්ත්‍රීන් කරාද පරස්ත්‍රීන් කරාද දූතකම් කරන්නී.
සඤ්ජවන, න. සතරැස් ගේ, "අන්‍යොන්‍ය අභිමුඛශාලාචතුෂ්කස්‍ය" උනුන් ඉදිරියෙහිවූ ගෙවල් සතරට නම් කියනලදී
සඤ්ජ්වර, පු. ගින්නෙන්වූ තැවීම.
සංඥපන, න. මැරවීම, ඥාපනය.
සංඥා, ස්ත්‍රී චෙතනාව, බුද්ධිය.
සංඥ, ත්‍රි. ගැටෙන දන ඇත්තා.

සටා, ස්ත්‍රී. තවුසන්ගේ ජටාව.
සණ්ඩීන, න. පක්ෂීන් එකතුව පියාඇඹීම.
සණසූත්‍ර, න. බිළිලනුව.
සත්, ත්‍රි. සැබවස, සත්පුරුෂ, විද්‍යමානද, පසස්කාද, පුජිතයා.
සතත, න. නිරන්තරය, ද්‍රව්‍යයෙහි, ත්‍රි.
සතී, ස්ත්‍රී. පතිව්‍රතා ස්ත්‍රී.
සතීනක, ත්‍රි. කලත්ම (ලීමෑ)
සතීර්ථ්‍ය, පු. එකගුරුඅතවැස්සෝ
සත්තම, ත්‍රි. ඉතා ශොභනදැ.
සත්ව, න. එනම් සවභාව ගුණය. පු. ද්‍රව්‍ය, ප්‍රාණය, නිශ්චය, න. ප්‍රාණීන්.
සත්වර,න.ඉක්මන්.ද්‍රව්‍යයෙහි ත්‍රි
සත්පථ, පු. මනාමග.
සත්‍ය, න. දිවිරීම, සැබෑ බස් ඉන් යුත්දෙයෙහි, ත්‍රි.
සත්‍යඞ්කාර, පු. මම මෙය ගන්නෙමියි පොරොන්දුවීම. (අත්තිකාරම)
සත්‍යවචස්, පු. කාශ්‍යපාදී බ්‍රහ්මර්ෂීන්වද, මහාසම්මතාදී රජර්ෂීන්වද සාමාන්‍ය නාමයෙකි.
සත්‍යාකෘති, ස්ත්‍රී. මම මෙය ගන්නෙමියි පොරොන්දුව, (අත්තිකාරම)
සත්‍යානෘත, න. වෙළඳාම.
සත්‍යාපන, න. මම මෙය ගන්නෙමියි පොරොන්දුවීම, (අත්තිකාරම)

සත්‍ර, න. වස්ත්‍රය, යාගය, නිත්‍ය දන, වනය.

සත්‍රා, අව්‍ය. සහාර්ථයි.

සත්‍රින්, පු. දානපතියා.

සත්වර, න. ශීඝ්‍රය, ඉන් යුක්ත යෙහි, ත්‍රි.

සදන, න. ගෙය.

සදස්, ස්ත්‍රී. න. සභාව.

සදස්‍ය, පු. යාගවිධාන දන්නාවූ න්‍යූනාතිරික්ත පෙක්ෂණයෙහි තත්පරවූ බ්‍රාහ්මණයෝ.

සදා, අව්‍ය. සෑමකල්හි.

සදාගති, පු. සුළඟ.

සදාතන, ත්‍රි. සදාකාලිකදෑ.

සදානීරා, ස්ත්‍රී. "ගෞරී විවාහෙ කන්‍යා දුයොදකාජ්ජාතායාඃ" යනු උක්ත හෙයින් උමාවගේ විවාහයෙහි අතවක්කල පැනින් ඇතිවූ නදී විශෙෂයෙක්.

සදෘක්ෂ, ත්‍රි. උත්තරපදයෙහිවූ මේ ශබ්දය සමානාර්ථවාචකයි.

සදෘශ්, ත්‍රි. උත්තරපදයෙහිවූ මේ ශබ්දය සමානාර්ථවාචකයි.

සදෘශ, ත්‍රි. උත්තරපදයෙහිවූ මේ ශබ්දය සමානාර්ථ ප්‍රකාශකයි.

සදෙශ, ත්‍රි. සමීපය.

සද්, ස්ත්‍රී. සභාව.

සද්මන්, න. ගෙය.

සද්‍යස්, අව්‍ය. එකෙණෙහි.

සධ්‍ර්‍යච්, ත්‍රි. එක්ව යන්නා.

සනත්කුමාර, පු. බඹපුත්.

සනා, අව්‍යා. නිත්‍යාර්ථයි.

සනාතන, ත්‍රි. සදාකාලික.

සනාභි, පු. සත්වන පරම්පරාව දක්වා ආසන්නවූ නෑයෝ.

සනි, ස්ත්‍රී. අධ්‍යෙෂණය.

සනිෂ්‍යි(ෂ්‍යෝ)ව, ත්‍රි. කෙලතොලු (කෙල ඉස ඉස බණනා) බස්.

සනීඩ, ත්‍රි. සමීපයෙහිවූ.

සන්තාන, පු. කල්පවෘක්ෂය.

සන්තත, න. නිරන්තරය, ද්‍රව්‍ය යෙහි ත්‍රි.

සන්තති, ස්ත්‍රී. ගොත්‍රය, පුත්‍ර, කන්‍යා, පඞ්ක්තිය, විස්තාරය.

සන්තප්ත, ත්‍රි තවන ලද්ද.

සන්තමස, න. සියලු තැන පැතිරි අඳුර.

සන්තාප, පු. ගින්නෙන් හට ගත් දැහය.

සන්තාපිත, ත්‍රි. තවනලද්දේ.

සන්දාන, න. දෙනුන් දොනා කල පා බඳනා බහන.

සන්දානිත, ත්‍රි බඳනා ලද්ද.

සන්දාව, පු. යුද්ධයෙහි පලායාම

සන්දිත, ත්‍රි. බඳනාලද්ද, ගෙතූදෑ.

සන්දෙශවාච්, ස්ත්‍රී. පණිවුඩ තෙපුල්.

සන්දෙශහර, පු. දූතයා.

සන්දෙහ, පු. සැකය.

සන්දොහ, පු. සමූහය.

සන්ද්‍රාව. පු. යුද්ධයෙහි පලායාම.

සන්ධා, ස්ත්‍රී, ප්‍රතිඥාව, සීමාව.

සන්ධාන, න. සුරාතැනීම.

සන්ධි, පු. සන්ධානය, ආලිඞ්ගනය.

සන්ධිනී, ස්ත්‍රී. වෘෂභයා විසින් නිෂ්පාදිතවූ මෛථුනය ඇති දෙන.

සන්ධ්‍යා, ස්ත්‍රී. සවස.

සන්නකද්‍රු, පු. පියල්, (කිරිපලු) රුක.

සන්නද්ධ, පු. සන්නාහ සන්නද්ධ.

සන්නය, පු. සෙනාපසුයෙහි සිටි අනුබල සෙනාව, සමූහය.

සන්නිකර්ෂණ, න. සමීප බව

සන්නිකෘෂ්ට, ත්‍රි. සමීපය.

සන්නිධි, පු. සමීප බව.

සන්නිවෙශ, පු. නුවරාදියෙන් පිටත ප්‍රදෙශය, "සම්විනවාස ස්ථානය" යනු කී බැවින් මනා අය වසන තැනටද නම්

සපත්න, පු. සතුරා.

සපදි, අව්‍ය. එකෙණෙහි, වහා.

සපර්‍යා, ස්ත්‍රී. පිදීම.

සපිණ්ඩ, පු. සත්වන පරම්පරාව දක්වා ආසන්නවූ නෑයෝ.

සපීති, ස්ත්‍රී, සහපානය (තවත් අයත් සමග යම් පානවර්ගයක් පානය කිරීමයි.)

සප්තකී, ස්ත්‍රී. ගෑගෑණුන් කටි සන්ධියෙහි බඳනා මෙවුල්දම.

සප්තතන්තු, පු, යාගය.

සප්තපර්ණ, පු. රුක්අත්තනගස

සප්තලා, ස්ත්‍රී. එනම් ගන්ධද්‍රව්‍යය "ශිකකාර්" මරාටි (බැම් තිරිය, සිනිද්ද. ලතාජාතියක්.

සප්තාර්චිස්, පු. ගිනි.

සප්තාශ්ව, පු. හිරු.

සප්ති, පු. අශ්වයා.

සබ්‍රහ්මචාරින්, පු. එක් ගුරෙකු කෙරෙහි එකම වෙදයක් හදාරණ පිණිස එකම ව්‍රතයෙහි හැසිරෙන්නා.

සභර්තෘකා, ස්ත්‍රී, සැමි පුත් ඇත්තී.

සභා, ස්ත්‍රී. ගොෂ්ඨිය හෙවත් සභාව, සභාසදයා හෙවත් සභායෙහිවූ ජනසමූහය,

සභාජන, න. සංවර්ගීහණය, එනම් සුහෘද්බන්ධු ආදීන්ගේ ගමනා ගමනාදි සමයෙහි ආලිඞ්ගනය, චුම්බනය, හසනය, ප්‍රිය වචනය යනාදියෙන් ආනන්දකරණයයි දතයුතුයි.

සභාසද්, පු. යාගසභාවගේද සෙසු සභාවගේද ආරම්භකයෝ.

සභාස්තාර, පු. යාගසභාවගේද සෙසු සභාවගේද ආරම්භකයෝ හෙවත් සභිකයෝ.

සභික, පු. දූකෙළින්නා.

සභ්‍ය, පු. යාගසභාවගේද සෙසු සභාවගේද ආරම්භකයෝ හෙවත් සභිකයෝ.

සම, ත්‍රි. උත්තර පදයෙහිවූ මේ ශබ්දය සමානාර්ථ වාචකයි, නොඅඩුදෑ.

සමග්‍ර, ත්‍රි. නොඅඩුදෑ.

සමඞ්ගා, ස්ත්‍රී. වැල්මදට, නිදිකුම්බ ගස.

සමජ, පු. ගවාදිපසු සමූහය.

සමඥා, ස්ත්‍රී, කීර්තිය.

සමජ්‍යා, ස්ත්‍රී. සභාව.

සමඤ්ජස, න සුදුසු දේ.

සමධික, ත්‍රි. ඉතා අධික හෝ ඉත්රිදෑ.

සමනන්තරස්, අව්‍ය. හාත්පස්හි.

සමන්තදුග්ධා, ස්ත්‍රී. සීනුක්ගස.

සමන්තභද්‍ර, පු බුදුන්.

සමම්, අව්‍ය. සහාර්ථයි.

සමය, පු. දිවුරීම, ආචාරය, කාලය, සිද්ධාන්ත, එනම්, "සිද්ධාන්තනිශ්චිතො අනෙනා යස්මාත් ප්‍රමාණාදි උපන්‍යාසෙන පූර්ව පක්ෂ නිරාසංකෙ සිද්ධපක්ෂස්‍ය සමාපන රූපවාක්‍යරාශෞ"

සමයා, අව්‍ය සමීපය, මධ්‍යය, යන අර්ථවෙයහි වේ, "සමයා පතනතං නදී" නදී තොමෝ පටුනවෙතයි යනාදියෙහි සමීපයි "සමයා ශෛලයොඃග්‍රාමඃ" පර්වතයත් දෙදෙනාගේ අතතරාලයෙහි ගමයි යනාදියෙහි මධ්‍යාර්ථයි.

සමර, පු. න. යුද්ධය.

සමර්ථ, ත්‍රි ශක්තිමත්, සම්බන්ධාර්ථ අනුකූල.

සමර්ථන, න. යුක්තායුක්ත පරීක්ෂාව.

සමර්ධක, ත්‍රි. ඉෂ්ට ඵල දායකයා.

සමර්‍යාද, ත්‍රි. සීමව, පු. සමීපය,

සමවර්තින්, පු. යමරජ.

සමවාය, පු සමූහය.

සමෂ්ඨිලා, සත්‍රී. එනම් ආනුපජ ශාක භෙදයෙක් "ගණ්ඩසූරණා" මරාටියි, එහෙයින් කිඩාරම් වෙසෙ සක්යයිහඟිමු, පතුක්යයි සමහරු කියත්.

සමසන, න විසතිර්ණවූ අර්ථයක් හුගේ සංක්ෂෙපකිරීම.

සමසනා, න. හොඅඩුඩ.

සමස්‍යා, සත්‍රී. කවිශක්ති පරීක්ෂාව පිණිස හකුලුවා, (අඩුකොට) කියනලද්ද, ඒ මෙසේයි–"දාමොදරකරාඝාතවිහ්වලීකෘත චෙතසා, දෘෂ්ටං චාණූර මල්ලෙන" යන මේ ශ්ලෝකය අඩුකොට කියටි කල "ශත චන්ද්‍රං නභස්තලම්". යන මේ අගපදය පමණක් කියාහි අනිකෙක් මුලපද තුන සම්පූර්ණකොට කීනම් ඊට සමස්‍යා පූරණයයි කියති.

සමා, සත්‍රී, බහු. අවුරුද්ද "සමාං සමාං විජායතෙ" යන පාණිනී සූත්‍රයෙහි එකවචනයයි දක්නා ලැබේ.

සමාංසමීනා, සත්‍රී. අවුරුදු පතා වදන දෙන.

සමාකර්ෂින්, පු. දුරවිහිදෙන සුවඳ.

සමාඝාත, පු. යුද්ධය.

සමාජ, පු. මනුෂ්‍යාදි සමූහය,

සමාධි, පු. චොද්‍ය පරිහාර වචනා භාවය හෙවත් වචන නැති, අඟීකාරය හෙවත් නියමය, ගිවිසුම.

සමාන, පු. ශරීරවායු "සමානො නාභිමණ්ඩලෙ" යනු කියෙන් සමානවායු නැබ මඩලෙහි වේ. පඬිත, උත්තර පද යෙහි සිටි මේ ශබ්දය සමාන තා කියයි.

සමානොදර්‍ය, පු. සහෝදරයා

සමාන්‍යා, සත්‍රී. කවිශක්ති පරීක්ෂාකරණු පිණිස හකුලුවා (අඩුකොට) කියන ලද්ද, ඒ මෙසේහි, "දාමොදර කරාඝාත විහ්වලීකෘත චෙතසා, දෘෂ්ටං චාණූරමල්ලෙන ශතචන්ද්‍රං න භස්තලම්. යන මේ ශ්ලෝකය අඩුකොට කියටි කල අගපදය පමණක් කීමයි.

සමාලම්භ, පු. කොකුම් ආදි විලෙපනය.

සමාවර්තන, පු. වේදහදාරා නිම වීමෙන් ගුරුන් වෙතින් ඒමට අනුකූලත් අය.

සමාසාද්‍ය, ත්‍රි. පැමිණෙන්ට හෙවත් ලබන්ට පිළිවන් දේ.

සමාහාර, පු. කැටිකිරීම.

සමාහිත, ත්‍රි. එකඟවූ සිත්ඇත්තා

සමාහෘති, සත්‍රී. විස්තරවූ අර්ථයන්ගේ සංක්ෂෙපයෙන් කථන යයි කියනලද සංග්‍රහය.

සමාහ්වය, පු. එළු කුකුල් ආදීවූ සූදුව.

සමිත්, සත්‍රී. යුද්ධය.

සමිති, සත්‍රී. සභාව, යුද්ධය, එක් වීම.

සමිධ්, සත්‍රී. දර (බොහෝසේ හොම ප්‍රතිබද්ධ ඉන්ධනයටනම්)

සමික, පු. යුද්ධය.

සමීප, ත්‍රි. සමීපය.

සමීර, පු. සුළඟ.

සමීරණ, පු. සුළඟ, ගින්පණීස වෘක්ෂය.

සමුච්චය, පු. පිඩුකිරීම.

සමුච්ඡ්‍රය, පු. විරුද්ධය, උන්නතිය හෙවත් උසස් බව.

සමුජ්ඣිත, ත්‍රි. හරණලද්ද.

සමුත්පිඤ්ජ, පු. අත්‍යන්තාකුලවූ සේනාදිය.

සමුදක්ත, ත්‍රි. ලිත් ආදියෙන් නැගුද්ද.

සමුදය, පු. සමූහය.

සමුදාය, පු. යුද්ධය, සමූහය.

සමුද්ග, පු. කරඬුව.

සමුද්ගක, පු. කරඬුව.

සමුද්ගිරණ, න. වමනය, ඉතිරීම, දිය බඳුන් ආදිය උඩට නැගීම.

සමුද්ධත, ත්‍රි. උඩඟුවූයේ.

සමුද්ධරණ, න. ලිඳ ආදියෙන් ජලය නගාගැනීම, කෑ ආහාර වමන කිරීම, මූලොත්පාටනය

සමුද්‍ර, පු. මුහුද.

සමුද්‍රාන්තා, සත්‍රී. හැල්කසාඹිලියා, පිඬිකායයි ඛ්‍යාතවූ සුගන්ධි කුසුම (පික්මල්) කපු ගස.

සමුන්දන, න. තෙමීම.

සමුන්න, ත්‍රි. තෙමුණු හෝ තෙත්ද්ද.

සමුන්නද්ධ, ත්‍රි. තමන් පඬිතයයි සිතන්නා, උඩඟු අය.

සමුපජොෂම්, අව්‍ය. ආනන්දවීයි, "සමුපජොෂම් භුඤ්ජත්" සතු ටෙක්වේවා යනාදි උදාහරණයි

සමූරු, පු. රත්නභූත චර්මයට කාරණ හෙයින් අජිතයොනි යයි කියනලද ෂට් මෘගයන් අතුරෙහි එක් වර්ගයෙකි, මේ වර්ගය චිත්‍රවූ රෝම ඇත්තේය කාම්බෝජයෙහිද උත්තරා පථයෙහිද වසන්නේය.

සමූහ්‍ය, පු· යාගාග්නියෙහි යාග කරන්නා·
සමෘද්ධ, ත්‍රි· අධික සම්පත් ඇත්තා, ඉතා වැඩුනුදෑ·
සමෘද්ධි, ත්‍රි· සමෘද්ධයා, ස්ත්‍රී, උපචය
සම්පත්ති, ස්ත්‍රී· ධනොත්කර්ෂය·
සම්පද්, ස්ත්‍රී· ධනොත්කර්ෂය·
සම්පරාය, පු· විපත්, යුද්ධය, ආගාමිකාලය හෙවත් මතු කාලය·
සම්පාක, පු· ඇසල ගස·
සම්පාරායික, න· යුද්ධය·
සම්පුටක, පු· කරඬුව·
සම්ප්‍රති, අව්‍ය· මෙකාලයෙහි යන අර්ථයි·
සම්ප්‍රදාය, පු· ගුරුපරම්පරාගත සදුපදේශය·
සම්ප්‍රධාරණා, ස්ත්‍රී· යුක්තායුක්ත පරීක්ෂාව·
සම්ප්‍රහාර, පු· න· යුද්ධය·
සම්ඵුල්ල, ත්‍රි· මල්ගෙන සිටිරුක් ආදිය
සම්බරාරි, පු· අනඟයා·
සම්භලී, ස්ත්‍රී· පරපුරුෂයන් හා පරස්ත්‍රීන් යොදවන්නී·
සම්බාකෘත, ත්‍රි· අනුලොම විලොමයෙන් දෙවරක් සෑකෙත් ආදිය.
සම්බාධ, ත්‍රි· අල්පාවකාශය (අවකාශ නොමැති තැන)
සම්භේද, පු· නදීමයක් එක්වූ තැන (මෝය)
සම්භ්‍රම, පු· භය හර්ෂාදියෙන් ක්‍රියාවන්හි වේගය, හෙවත් ඉක්මන·
සම්මද, පු· ප්‍රීතිය, ද්‍රව්‍යයෙහි, ත්‍රි·
සම්මාර්ජනී, ස්ත්‍රී· මුස්න·
සම්මූජ්ජන, න· සියලු අත පැහිරීම·
සම්මෘෂ්ට, ත්‍රි· හිසකේ පණු ආදීන් පහකිරීමෙන් ශුද්ධකළ ආහාරාදිය·
සම්‍යච්, අව්‍ය· සොභනාර්ථයි, න, සැබෑ බස්, ඉන්‍යුක්තයෙහි ත්‍රි·
සම්‍රාජ්, පු· රාජසූය නම් යාගය කළ රජ·
සරක, පු· ඔඩම(රාබොන බඳුන)
සරඝා, ස්ත්‍රී· මීමැස්සා·
සරට, පු· කටුබෝඩා,(කටුස්සා·)
සරණා(ණි), ස්ත්‍රී· ප්‍රසාරණී, එනම් ආපසු මදු·
ස(ශ)රණී, ස්ත්‍රී· මග·
සරමා, ස්ත්‍රී· බැල්ලී·
සරක්නී, පු· මිටිරියන·
සරල, පු· සරලයෙහි (හොර)ත්‍රි· අවිපරීතවූ ස්වභාව ඇත්තා·
සරලද්‍රව, පු· සිරිවටු හෙවත් හල්දුම්මල·
සරලා(ණා) ස්ත්‍රී· සුදුතෙවතිඩිකා (සුදු ත්‍රස්තවාළු)
සරස්, පු· න· විල, "කෘත්තිම පත් මාරකසොත්‍යපිමතම්" යනු කියෙන් රචිත පියුම් විල වද නම්·
සරසි, ස්ත්‍රී· විල, කෘත්තිමපද්මාකරසොත්‍යපිමතම්, කරණ ලද පියුම් විලටයයි දන්නාලදි යනු වචනයි·
සරසිරුහ, පු· න· පියුම්·
සරස්වත්, පු· මුහුද, නද·
සරස්වතී, ස්ත්‍රී· සරස්වතිය හෝ වචනය, එනම් නදී විශේෂයෙක්.
සරාව, පු· මලාව·

සරිත්, ස්ත්‍රී· නදිය
සරිත්පති, පු· මුහුද·
සරීසෘප, පු· සර්පයා.
සර්ග, පු· ස්වභාවය, ත්‍යාගය, නිශ්චය, අධ්‍යාය, නිර්මිතය·
සර්ජ, පු· සල්ගස·
සර්ජක, පු· පියාගස්.
සර්ජරස, පු· සඳලමල, (දුම්මල)
සර්ජිකාක්ෂාර, පු· මකුලු (ඕර මත්) මැටි ආදික්ෂාරයෙන් තනාගන්නා ලුණු.
සර්ප, පු· සර්පයා.
සර්පරාජ, පු· වාසුකී නාරජ.
සර්පිස්, න· ගිතෙල්·
සර්ව, පු· ඊශ්වරයා, (මෙහි සර්ව ශබ්දය, සංඥයෙහිවූ බැවින් සර්වනාම සංඥ ඇත්තේ නොවෙයි සෙසුරාම ශබ්දාදිය මෙනැයි දතයුතු, ත්‍රි· නොඅඩුදෑ·
සර්වංසහා, ස්ත්‍රී· භූමිය.
සර්වඥ, පු· ඊශ්වරයා, බුදුන්.
සර්වතස්, අව්‍ය· හාත්පස්හි.
සර්වතොභද්‍ර, පු· කොසඹගස, "උපයෂ්ටි පරිගෘහම්" යනු කියෙන් මතු මත්තෙහි ගේ ඇත්තාවූ රජුන්ගේ ගෘහ භේදයෙක්.
සර්වතොභද්‍රා, ස්ත්‍රී· ඇද්දෙමට.
සර්වතොමුඛ, න, ජලය.
සර්වදා, අව්‍ය· හැමකල.
සර්වධුරාවහ, පු· රථහැල් ආදි සියලු වියඋසුලන ගොනා·
සර්වධුරීණ, පු· රථ නගුල් ආදි සියලු වියඋසුලන්නාවූගොනා
සර්වමංගලා, ස්ත්‍රී· උමාදෙවී.
සර්වරස, පු· සඳලමල, (දුම්මල)
සර්වලා, ස්ත්‍රී· තෝමරය.
සර්වලිංගින්, පු· සයානුපාෂණ්ඩයෝ, පාෂණ්ඩයෝ නම් වේදයට විරුද්ධව හැසිරෙන්නාහුයි එහෙයින් කියනලදී. "පාලනාච්චාත්‍රයෝ ධර්මං, පාශශ්බද්දන නි ගද්‍යතෙ. ඛණ්ඩයන්තිතු තං යස්මාත්, පා(ෂ)ඛණ්ඩසෙනකීර්තිතා:'යි
සර්වවේදස්, පු· විශ්වජිත් ආදි යාගකළ අය.
සර්වසන්නාහන, න. සිව්රඟසෙන් සන්නද්ධවීම.
සර්වාණී, ස්ත්‍රී. උමාදෙවී.
සර්වානුභූති, ස්ත්‍රී. සුදුතෙවඩි කායෙහි (තිරස්තවාළු)
සර්වාන්නභොජින්, ත්‍රි. කුල නොතෝරා සිව්කුලයන්ගෙන්ම කන්නා.
සර්වාන්නීන, ත්‍රි· කුලනොතෝරා සිව්කුලයන්ගෙන්ම කන්නා·
සර්වාභිසාර, පු· සිව්රඟසෙන් සන්නද්ධවීම.
සර්වාර්ථසිද්ධ, පු· ගෞතම සර්වඥ.
සර්වෞඝ, පු· සිව්රඟසෙන් සන්නද්ධවීම.
සර්ෂප, පු, අබ.
සලි(රි)ල, න. ජලය, මෙහි සිරිල යනුද වේ.
සල්ලකී, ස්ත්‍රී.
සව, පු· යාගය.
සවන, න. සොමරසපානය.
සවයස්, පු, සමවයස්වූ යහළුවා.
සවිතෘ, පු, හිරු.
සවිධ, ත්‍රි. සමීපය.
සවේශ, ත්‍රි. සමීපය.
සව්‍ය, ත්‍රි. සිරුර.
සව්‍යෙෂ්ඨ(ෂ්ඨෘ), පු· රථාචාර්‍ය්‍යයා

සස්‍ය, න. තුරු ආදීන්ගේ ඵල.

සස්‍යසංවර, පු. සල්ගස.

සහ, පු. ශක්තිය, අව්‍ය. සහාවියි.

සහකාර, පු. මීඅඹගස.

සහචරී, ස්ත්‍රී. රන්වන්ගිරිතිල්ල මෙහි සහචරකියා පුංලිඞයි කදවේ;

සහජ, පු. සහෝදරයා.

සහධර්මිණී, ස්ත්‍රී. භාර්‍යාව.

සහන, ක්‍ෂමාවන සුලුවූයේ.

සහභොජන, න. එක්ව ඉඳීම් අනුභව ආදියෙහිවේ.

සහස්, පු. උඳුවප්මස, න. ශක්තිය.

සහසා, අව්‍ය. අත්තර්කිතයෙහි හෙවත් මෙසේ වන්නේයයි බලාපොරොත්තු නැති "සහසාවිදධීතනක්‍රියාම්" ලා හෙලා හෝ නොසලකා කිසි ක්‍රියාවක් නොකරන්නේය" යනුද "දිව්‍යප්‍රසූනඃ සහසා පපාත" බලාපොරොත්තු නැති කල්හී අහසින් මල්වැස්සෙස්යි යනුද උදාහරණයෝයී.

සහස්‍ය, ප. දුරුතු මස.

සහස්‍ර, න. දහස.

සහස්‍රදංෂ්ට්‍ර, පු. වලයා.

සහස්‍රපත්‍ර. පු. න. පියුම්.

සහස්‍රවීර්‍යා, ස්ත්‍රී ඊතණ.

සහස්‍රවෙධි, න. සුඟු (පෙරුම් කායම්)

සහස්‍රවෙධින්; පු. ඇඹුල්වේගස.

සහස්‍රාංශු, පු. හිරු.

සහස්‍රාක්‍ෂ, පු. ශක්‍රයා.

සහශ්‍රින්, පු. දහසකට නායකයා

සහා; ස්ත්‍රී. කෝමාරිකා, මුංවැන්න

සහාය, ත්‍රි. අනුචරයා.

සහායතා, ස්ත්‍රී. යහලුවන්ගේ සමූහය.

සහිෂ්ණු, ත්‍රි. ක්‍ෂමාශීලීවූයේ හෙවත් කමාවන සුලුවූයේ.

සාංයාත්‍රික, පු. නැව් වෙළඳ.

සාංයුගීන, ත්‍රි. යුද්ධයෙහි දක්‍ෂයා

සාංවත්සර, පු. නැකැත්තා.

සාංශයික, ත්‍රි. සංශයාපන්න සිත් ඇත්තා.

සාකම්, අව්‍ය. සහාවියි.

සාක්‍ෂාත්, අව්‍ය. ප්‍රත්‍යක්‍ෂය, තුල්‍යය, යන අවියන්හිවේ· "සාක්‍ෂාත්දෘෂ්ටො මයාහරිඃ" මා විසින් විෂ්ණුතෙම ඇස් හමුව දක්නාලද්දේය, යනාදියෙහි ප්‍රත්‍යක්‍ෂාවියි.

"සාක්‍ෂාත්ලක්‍ෂ්මීරියං වධූඃ" මේ අලුත විවාහකළ තැනැත්ති ශ්‍රීකාන්තා සදෘශයි" යනාදි තන්හි තුල්‍යාවියි.

සාගර, පු. මුහුද.

සාචි, අව්‍ය. සරසයන අවියි, "කෘතං සාචිධනුසෙතන" ඔහු විසින් දුන්න සරස්කරණලදී. යනාදි උදාහරණයි.

සාන, න. සැපය.

සානලා, ස්ත්‍රී. චම්කසා, සප්තලා යනු බලනු.

සාති, ස්ත්‍රී. දානය, අවසානය

සාත්වික, ත්‍රි. සත්වගුණයෙන් ත්පන් (සිතේ) අදහස හැඟීම් ලකුණු. "ස්තම්භඃ ස්වෙදොථ රොමාඤ්චඃ ස්වර භඞ්ගොථ වෙපථුඃ වෛවර්ණ්‍යම ශ්‍රුප්‍රලය ඉත්‍යෂ්ටෞ සාත්විකාගුණාඃ" නොබිණීමය, ඩහනැගීමය, ලොමොද්ගමය, හිනනාස්වරය, වෙව්ලුමය, වෙනස්වූ පැහැය, කඳුලුය, ක්‍රියාරහිතය, යන මොහු සත්වගුණයෝයි, මින් සත්වයන්ගේ සිතතුළ පැවති අදහස් හැහෙනබැවින් හැඟීම් ලකුණුයි.

සාදින්, පු. රියැදුරා, අසුනැගී අය.

සාධන, න. රසදිය ආදිය මැරීම, මිනීදැවීම, ඉපදවීම, උපකරණ, අනුව යාම.

සාධාරණ, ත්‍රි උත්තරපදයෙහි වූ මේ ශබ්දය සමානතා කියයි, සාමාන්‍යද.

සාධිත, ත්‍රි. දෙවනලද්දේ හෝ දෙනලද්දේ.

සාධිෂ්ඨ, ත්‍රි. ඉතා දැඩි යන මේ අර්ථවාචකයි.

සාධීයස්, ත්‍රි. අතිශයින් මනාවූයේ අතිශයින් දැඩිවූයේ.

සාධු, ත්‍රි. මනොඥ, මහලුකමින් ජීවත්වීම, සජ්ජන, ශොභනද.

සාධ්‍ය, පු. එනම් දෙවතා වර්‍ගය, "සාධ්‍යාද්වාදශ විඛ්‍යාතාඃ" යනු කීයෙන් මේ වර්‍ගයෙහි දොළොස් දෙවතා කෙනෙකැයි දතයුතු.

සාධ්වස්, න. භය.

සාධ්වී, ස්ත්‍රී. පතිව්‍රතා ස්ත්‍රී.

සානු, පු. න. පර්‍වතයාගේ සම භූමිය, (මුදුන.)

සාන්ත්ව, ත්‍රි. අතිමියුරු බස්, න. චතුරොපායයන් අතුරෙන් සාමන් නම් උපායය.

සාංදෘෂ්ටික, න. එකලවූ ඵලය.

සාන්ද්‍ර, ත්‍රි. ඝනද.

සාන්නාය්‍ය, න. හෙමකටයුතු ද්‍රව්‍යය.

සාම්පරායික, න. පරලොවට හිතය හෝ පරලෝ විපත්ති, යුද්ධය, පරලෝක සාධනය, ත්‍රි.

සාප්තපදීන, න. මිත්‍රභාවය.

සාමන්, න. එනම් වෙදභෙදය. "සාමභෙදස්තථාදානං, දණ්ඩශ්චෙති චතුර්විධඃ"යි කියනලද චතුර්විධ උපායයන් අතුරෙන් සතුරන් සංසිඳවීම් උපායය.

සාමාජික, පු. යාගසභාවගේද සෙසු සභාවගේද ආරම්භකයා.

සාමාන්‍ය, න. ජාතිය, ත්‍රි. සාධාරණද.

සාමාජික, ත්‍රි. ස්වීකාරකරණලද හෙවත් ගිව්ස්නාලද යන අර්ථයි.

සාමි, අව්‍ය. අර්ධය, ජුගුප්සිතය, යන මේ අවියන්හි වේ "සාමි සම්මිලිතාක්‍ෂි" අඩක්පියූ ඇස් ඇත්තීය යනාදියෙහි අර්ධය යනාවියි. "සාමිකෘතං අකල්‍යාණකාරී" නොමැන වක් කරන්නීය, තී විසින් පිළිකුලක් කරණලදී යනාදියෙහි ජුගුප්සිතය, (පිළිකුල්ය) යන අවියි.

සාම්බෙණී, ස්ත්‍රී. ගිනිදල්වනකල කියන වෙදය.

සාමුද්‍ර, න. මුහුදු ලුණු.

සාම්ප්‍රතම්, අව්‍ය. මේ කාලයෙහි යුදුස්සෙහි "විශ්වාසෝපි සංවාද්‍ය ස්වයං ජෙතතුම සාම්ප්‍රතම්" විශ්වාසයෙක් නමුත් වවා තමන් විසින් කැපීම යුදුසු නොවෙයි යනු උදාහරණයි.

සාය, පු. සවස.

සාසන, පු. ඊගස, කඩුව.

සායම්, අව්‍ය. දිනාන්තයෙහි හෙවත් සවස්කාලයෙහි.

සාර, පු. වෘක්ෂාදීන්ගේ හර, සාමර්ථ්‍ය, න. ප්‍රකති ප්‍රකාතය, ත්‍රි. ශ්‍රෙෂ්ඨ.

සාරඞ්ග, ත්‍රි. සියොතුවා, (කැ දැත්තා,) මුවා, පු. කබුරු පැහැ.

සාරථී, පු. රථාචාර්යයා.

සාරමෙය, පු. බල්ලා.

සාරව, ත්‍රි. සරයු නම් නදියෙහි වූයේ, ස්ත්‍රීලිඟුයෙහි, සාරවී කියාවේ. (සරයූ නදිය අයොධ්‍යපුරයෙහි වූවකි)

සාරස, පු. න. පියුම්, විල් ලිහිණියා.

සාරසන, න. චොලකසන්නාහ සන්නාහයන් කටියෙහි බඳනා පටිය, එනම් සැට්ටය මතුයෙහි බඳනා පටියයි. ගැහැණුන් කටියෙහි බඳනා මෙවුල්දම.

සාරිකා, ස්ත්‍රී. සැලලිහිණියා.

සාර්ථ, පු. සජාතිය වූ හෝ විජාතිය වූ හෝ ප්‍රාණීන්ගේ සමූහය.

සාර්ථවාහ, පු. වෙළෙන්දා.

සාර්ධම්, අව්‍ය. සහාර්ථයි.

සාර්ද්‍ර, ත්‍රි. තෙමුනු හෝ තෙත්දෑ.

සාර්වභෞම, පු. සක්විති රජ උත්තර දිග්ගජයා.

සාශාල, පු. සල්ගස.

සාලපර්ණී, ස්ත්‍රී. අස්වැන්න.

සාස්නා, ස්ත්‍රී. ගෙරින්ගේ කර යට එල්ලෙන සම, (තැල්ල.)

සාහස, න. චතුරොපායයන් අතුරෙන් දඬනම් උපායය.

සාහස්‍ර, න. සහස්‍රයන්ගේ සමූහය, පු. දහසකට නායකයා.

සිංහ, පු. සිංහයා, උත්තර පදයෙහි සිටි මේ ශබ්දය ශ්‍රෙෂ්ඨාර්ථ වාචකයි, "පුරුෂසිංහ" යනාදියයි, එනම් පස්වන රාශිය.

සිංහනාද, පු. යුද්ධයෙහි ශත්‍රු සේනා භංගය පිණිස පවත්වන යොධයන්ගේ අහංකාර ශබ්දය.

සිංහපුච්ඡී, ස්ත්‍රී. පුස්වැන්න.

සිංහසංහනන, ත්‍රි. මනා අවයව හා ශරීර ඇත්තා.

සිංහාන, න. යකඩ මල.

සිංහාසන, න. රනින්කළ රජුන්ගේ ආසනය.

සිංහාස්‍ය, පු. වංඇපල.

සිංහී, ස්ත්‍රී. වංඇපල, හෙලබටු.

සිකතා, ස්ත්‍රී. වැලිඇති දෙශය, "නිත්‍යංස්ත්‍රියාං බහුත්වෙ"යි, නිත්‍ය ස්ත්‍රීලිඟු බහුවචනයි.

සිකතාමය, න. වැලිතලාව.

සිකතාවත්, ත්‍රි. වැලියුත් දෙශාදිය.

සිකතිල, ත්‍රි. වැලි ඇති දෙශය.

සික්ථක, න. මී ඉටි.

සිත, ත්‍රි. බඳනාලද්ද, නිමවන ලද්ද, පු. සුදුපැහැ, ඉන් යුත් දෙයෙහි, ත්‍රි.

සිතච්ඡත්‍රා, ස්ත්‍රී. ශතපුෂ්ප.

සි(ශි)තශූක, පු. යව.

සිතා, ස්ත්‍රී. උක්සකුරු.

සිතාභ්‍ර, පු. කපුරු.

සිතාම්භොජ, න. හෙළ නෙළුම්.

සිද්ධ, පු. එනම් දෙවයොනිය, ත්‍රි. නිෂ්පත්තියට ගියද්ද.

සිද්ධාන්ත, පු. සත්‍යයයි අදහන ලද්ද.

සිද්ධාර්ථ, පු. හෙළ අබ.

සිධ්මි, ස්ත්‍රී. සුළුදඩකලන්, මහ දඩකලන්.

සිධ්ම, න. කිලාසය හෙවත් ශෙවත කුෂ්ඨය, ඉන් යුක්තයා, ත්‍රි.

සිධ්මල, ත්‍රි. කිලාසරොග ඇත්තා.

සිධ්‍ය, පු. පුසේ නැකත.

සිධ්‍රකා, ස්ත්‍රී. එනම් වෘක්ෂභෙදය.

සිනීවාලී, ස්ත්‍රී. දක්නාලද සඳ ඇති අව පසළොස්වක.

සින්දු(න්ධු)ක, පු. නිකගස.

සින්දූර, න. සිඳුරම්.

සින්ධු, පු. මුහුද, එනම් දෙශය. සින්ධුගඟාව, ඇතුන්ගේ මද ස්ත්‍රී. නදිය.

සින්ධුජ, න. සෛන්ධව ලුණු.

සින්ධුසඞ්ගම, පු. නදීවංකයගේ එක්වූ තැන. (මෝය)

සිරා, ස්ත්‍රී. වායුවහවූ සුසිර වත්වූ නහර.

සිහ්ල, පු. තුරුක්තෙල් එනම් ගඳ ද්‍රව්‍යයෙකි.

සීතා, ස්ත්‍රී. සීවිට.

සීත්‍ය, ත්‍රි. නගුලෙන් සෑ කෙත් ආදිය.

සීධු, පු. ඉක්ෂොඃ පක්වරසෛඃ සිද්ධඃ සීධුරිත්‍යභිධීයතෙ'යි කියනලද මද්‍යවිශෙෂය.

සීමන්, ස්ත්‍රී. ඉම.

සීමන්ත, පු. ගැහැණුන් ඉසකෙහෙ බෙදාපීරීම.

සීමන්තිනී, ස්ත්‍රී. ගැහැණි.

සීමා, ස්ත්‍රී. ඉම්.

සීර, පු. නගුල.

සීරපාණි, පු. බල භද්‍රයා.

සීවන, න. මැසීම.

සීසක, න. කළුතුඹ, (කළුඊයම්)

සී(ශී)හුණ්ඩ, පු. සීහුක්ගස මෙකී.

සීහුණ්ඩ, යනුදවේ,

සු, අව්‍ය. පිදීමෙහිද, අතිශයෙහිද වේ, "සුසත්‍යතම්" ගරුකොට සතුහිකරණලදි යනාදි උදාහරණයි.

සුකන්දක, පු. රතුලූණු.

සුකරා, ස්ත්‍රී. සීකරු දෙන.

සුකල, ත්‍රි. දායකද භොගීදවූයේ (දීම හා කෑම කරන්නේ.)

සුකුමාර, ත්‍රි. සිවුමැලිදෑ.

සුකෘත, න. පුණ්‍යය, ද්‍රව්‍යයෙහි, ත්‍රි.

සුකෘතින්, ත්‍රි. පිණැත්තා.

සුඛ, න. සැපය, ද්‍රව්‍යයෙහි, ත්‍රි.

සුඛවර්චක, පු. මකුල එනම් සර්ජිකාක්ෂාරයි.

සුඛසන්දොහ්‍යා, ස්ත්‍රී. සුවසේ දෙවියහැකි දෙන.

සුගත, පු. බුදුන්.

සුගන්ධා, ස්ත්‍රී. රත්තනම් බෙහෙද.

සුගන්ධි, පු. සුවඳ, න. සුඹුළු ඖෂධයට ගන්නා සුගන්ධ ද්‍රව්‍යයවූ විල්වළු.

සුචරිත්‍රා, ස්ත්‍රී. පතිව්‍රතා ස්ත්‍රී.

සුචෙලක, පු. හොබනාපිළි.

සුත, පු. පුතා, රජ, "සුත" ශබ්දය ස්ත්‍රී ලිඟුවූකල "සුතී" කියා ඊකාරාන්තද, "සුතු" කියා ඌකාරාන්තද වේ, දූට නම්.

සුතාශ්‍රෙණී, ස්ත්‍රී. මී හුග.

සුතාත්මජා, ස්ත්‍රී. පුතාගේ හෝ දූගේ හෝ මිනිබිරි.

සු(ශු)නාමන්, පු. ශක්‍රයා.
සුනීත්, පු. යාගයට සැරහුනු අස.
සුදර්ශන, පු. න. විෂ්ණුගේ චක්‍රායුධය.
සුදාය, න. ඓවාහකාලයෙහි දිය යුතු ධනය,
සුදූර, ත්‍රි. ඉතා දුරැදු.
සුධර්මා, ස්ත්‍රී. දෙව්සභාව.
සුධා, ස්ත්‍රී. සුණු, අමෘතය, සිනුක් හෙවත් දලුක්.
සුධාංශු, පු. චන්ද්‍රයා.
සු(ශු)නාසීර, පු. ශක්‍රයා.
සුනිෂණ්ණක, න. කිඹුල්වැන්න.
සුන්දර, ත්‍රි. ශොභනදු.
සුන්දරී, ස්ත්‍රී. රූපලාවන්‍යසම්පන්න ස්ත්‍රී.
සුපථින්, පු. මනාමග.
සුපර්ණ, පු. (විෂ්ණුගේ වාහනය) ගුරුළා.
සුපර්වන්, පු. දෙවි.
සුපාර්ශ්වක, පු. පෙලසාවු ගස.
සුප්ත, න. නිදීම්, යහන.
සුප්‍රතීක, පු. ඊසානකොණයෙහි වූ දිගගජයා.
සුප්‍රයොගවිශිඛ, ත්‍රි. ධනුශ්ශිල්පයෙහි දක්ෂයා.
සුප්‍රලාප, පු. මනාතෙපුල්.
සුභගාසුත, පු. සුභග තැනැත්තියගේ පුතා,
සුභික්ෂා, ස්ත්‍රී. මහිල.
සුමන, පු. ගොධුම, (ගොදමු) මෙකල තිරිඟුයයි ව්‍යවහාරයි.
සුමනස්, පු. දෙවි, ස්ත්‍රී. පුෂ්පය, දසමන්, මෙහි සුමනායනුදවේ.
සුමනොරජස්, න. මල්රෙණු.
සුමෙරු, පු. මහමෙර.
සුර, පු. දෙවි.
සුරඞ්ග, න, ගිඟුල්, නාරන්, උමග.
සුරජ්‍යෙෂ්ඨ, පු. බ්‍රහ්මයා.

සුරදීර්ඝිකා, ස්ත්‍රී. අහස්ගඟ.
සුරද්විෂ්, පු. අසුරයා.
සුරනිම්නගා, ස්ත්‍රී. ගඟානම් නදිය.
සුරපති, පු. ශක්‍රයා.
සුරභි, පු. වසන්තකාලය, සුවඳ, . ස්ත්‍රී. දෙන.
සුරභි(භී), පු. ඉන් සළුරුක මෙහි “සුභිරසා”යනුදවේ.
සුරර්ෂි, පු. දෙව්රුසි. තුම්බුරුය, භරතය, කොලාහලයයි කියන ලද්දෙයි.
සුරලොක, පු. දෙව්ලෝ.
සුරවර්ත්මන්, න. අහස.
සුරසා, ස්ත්‍රී. රැත්ත.
සුරා, ස්ත්‍රී. සුරා.
සුරාචාර්ය, පු. වෘහස්පති.
සුරාමණ්ඩ, පු සුරාමණ්ඩය.
සුරාලය, පු මහමෙර.
සුරාෂ්ට්‍රජ, න. තුවරිකා, තුර, ගැනු මරාවිසි..
සුවචන, න. මනා තෙපුල්.
සුවර්ණ, න. රන්, පු. න. රන් කර්ෂය, එනම් රන් මිනීමේදී මාෂක සොළසකට ව්‍යවහාරනාමයෙකි, මාෂකයෙක් නම් හුනිදපසෙකි.
සුවර්ණක, පු. ඇසල ගස.
සුවල්ලී, ස්ත්‍රී. බොදිගස්.
සුවහා, ස්ත්‍රී. වලාවැන්න, රැත්ත, කුඩා ඇඹුලිඑල ඇති බොහෝ කටුඇති එලාවති නම් වැල්, ඉන් සළුරුක, කළුමල් ශෙඵාලිකා (කළුතලා.)
සුවාසිනී, ස්ත්‍රී. තම දෙමව්පියන්ගේ ගෙයි වසන ආසන්නවූ යෞවනය ඇති ස්ත්‍රී.

සුව්‍රතා, ස්ත්‍රී. සුවසේ දෙවියහැකි දෙන.
සුෂම, ත්‍රි. ශොභනදු.
සුෂමා, ස්ත්‍රී. උතුම් ශොභාව.
සුෂ(ශා)වි, ස්ත්‍රී. කරිවිල, මෙහි “සුසවි” යනුද වේ. කළුදුරු වෙනි “සුෂවි”කියාවේ.
සුෂිර, න. සිදුර.
සුෂිරා, ස්ත්‍රී. පබළුපැල.
සුෂීම, ත්‍රි සීතලවූ.
සුෂෙණ, පු. කරඹ.
සුෂෙණිකා, ස්ත්‍රී. කළුතෙවඩිකා, (කළුත්‍රසතාවැළු.)
සුෂ්ඨු, අව්‍ය. ප්‍රශස්තයෙහි “එළෙඡ්ජ නාමනොහරි සුෂ්ඨු කාව්‍යං ප්‍රජායතෙ” පණ්ඩිත ජනයා ලගන්නා කාව්‍යය මනොරමයි යනාදී උදාහරණයි. අතිශයාර්ථයෙහිද,. වේ.
සුසංස්ථාන, ත්‍රි. උත්සාහයෙන් ගිතෙල් ආදියෙන් පිසූ ව්‍යඤ්ජනාදිය.
සුහෘද්, පු. මිත්‍රයා.
සුහෘදය,ත්‍රි. ප්‍රශස්තසිත් ඇත්තා.
සූ(ශූ)කර, පු. ඌරා.
සූක්ෂ්ම, අධ්‍යාත්ම, ගෙතනවය, හෙවත් කපටකම, ත්‍රි. කුඩාදු
සූචක, ත්‍රි. අනුන්ගේ දොස් කොඳුරා කියන්නා.
සූචි(චී)ශිල, ස්ත්‍රී. ඉදිකටුව.
සූත, පු. රසදිය, වන්දිපාඨකයා, ශක්‍රයාගේ රියැදුරා (මාතලියි) වඩුවා, රියැදුරා, ක්ෂත්‍රියයා විසින් බැමිණිය කෙරෙහි උපැවතලද පුත්‍රයා, ඇතුන් බැඳීමය, අශ්වවාහන කර්මය, රථාචාර්ය කර්මය යන මේ ඔහුගේ ජීවිකායි, න. ගෑවීම, ප්‍රසූතිය, (වැදීම.)

සූතිකාගෘහ, න. තිඹිරිගෙය, (වදන ගෙය.)
සූතිමාස, පු. වදන මස.
සූත්ථාන, පු. දක්ෂයා.
සූත්‍යා, ස්ත්‍රී. සොමරස පානය.
සූත්‍ර, න. හූ, (නූල්)
සූත්‍රවෙෂ්ටන, න. නඩාව, එනම් පිළිවියන සරස් දඬ.
සූද, ත්‍රි. අරක්කැමියා, ව්‍යජන.
සූනා, ස්ත්‍රී. දූ යටදිව, (කුඩාදිව) වධස්ථානය.
සූනු, පුත්‍රයා.
සූනෘත, ත්‍රි. ප්‍රිය සත්‍යවචන.
සූපකාර, ත්‍රි. අරක්කැමියා.
සූර, පු. හිරු.
සූරණ, පු. කිඩාරම්.
සූරත, ත්‍රි. කරුණා ඇත්තා.
සූරසූත, පු. සූර්යරථාචාර්යයා, අරුණ.
සූරි, පු. සූර්යයා, වරාගස.
සූර්මි, ස්ත්‍රී. ලොහො පිළිරුව.
සූර්ය, පු. හිරු.
සූර්යතනයා, ස්ත්‍රී. යමුනා නදිය
සූර්යානුසංගම, පු. අවපසළොස්වක
සෘක්වන්, න. මුව දෙකොණ.
සෘග, පු. හස්තකාණ්ඩය, එනම් ‘‘භිදිර්වාදශතාලනතු දශතු නොභාභි ධියතෙ’’ යනු භරත පුරාණ හෙයින් භින්දිපාල පයඝියවූ මේ සෘගනාමය දෙලොස්තල තලක් තැන් හස්තක්ෂෙපයවූ ඊයට නම්. නාලිකා ශස්ත්‍රය හෙවත් ගල් දූන් නයසිද කියත්.

සාණී, ස්ත්‍රී. අකුස්ස.
සාණිකා, ස්ත්‍රී. කෙල.
සානි, ස්ත්‍රී. මග.
සාමර, පු. එනම් පශුවර්ගයක්.
සාෂ්ට, ත්‍රි. නිශ්චය. බොහෝ දෙය.
සේකපාත්‍ර, න. නැව දිය ඉස්නා දිය අලුව.
සේචන, න. නැවදිය ඉස්නාදිය අලුව.
සේතු, පු. හෙය, ලුනුවරණ ගස.
සේනා, ස්ත්‍රී. චතුරඟිනීසේනාව.
සේනාංග, න. හස්තිය අශ්වය රථය පාබලසේනාවය යන සතර.
සේනානී, පු. සේනාපතියා, කඳ කුමරු.
සේනාමුඛ, න. පත්තිනම් සේනාන්තර තුනකින් යුත් සේනා භෙදය.
සේනාරක්ෂ, පු. යුද්ධ සේනාව රක්නා සේනාව.
සේවක, පු. සේවකයා.
සේවන, න. මැසීම.
සේවා, ස්ත්‍රී. ශුද්‍රයන්ගේ ජීවිකාව වූ සේවාකම, මීට ස්වවෘත්ති යයි දනම් එහි තේරුම බල්ලන්ගේ ජීවිකාවක් වැනිය යනුයි.
සේව්‍ය, න. සුදුමල් ඇති සැවැන් නමුල්.
සෛංහිකෙය, පු. රාහු.
සෛකත, ත්‍රි. වැලිඇති දෙශාදිය, න. වැලිතලාව.

සෛනවාහිනී, ස්ත්‍රී. කාර්තවීර්‍ය්‍යාර්ජුනයා විසින් බස්නාලද නදීවිශෙෂයෙක් "කාර්තවීර්‍ය්‍යාර්ජුනෙනයාවතාරිතාතස්‍යාඃ" යනු එහෙයින් කියනලදී.
සෛනික, පු. සේනාරක්ෂකයා.
සෛන්ධව, පු. න. සිඳුලුණු, පු. අශ්වයා.
සෛන්‍ය, න. චතුරඟිනීසේනාව.
සෛන්‍යපෘෂ්ඨ, පු. සේනාපිටු පස.
සෛරන්ධ්‍රී, ස්ත්‍රී. මෙරමාගෙයි වැස ස්වප්‍රධානව කෙශප්‍රසාධනාදිවූ ශිල්පකරන්නී.
සෛරික, පු. සාපා ගොන් ආදිය, "බනති තෙනතනමොසා සෘදංහාලික සෛරිකො" යනු කීහෙයින්, 'සීරෙණ බන තිසීරස්‍යවොඃසීරස්‍ය ඉදම්" කියා වාක්‍ය ගත්කල නගුලි සෙත් සාන්නාවද, නගුල්වය උසුලන්නාවද, නගුලේ අව යවයන්වද සෛරිකයයි නම් වේ.
සෛසීක, පු. මීවා.
සෛරෙයක, පු. ගිරිතිල්ල.
සෝඪ, ත්‍රි. ක්ෂමාකරන්නා.
සෝත්ප්‍රාස, පු. "පරයපරාමෂ්ඨී ජනකහාසස්‍ය" උතුන් ඇඟ අල්ලා කරණ මහසිනාවට නමැයි කියනලදී.
සෝදර්‍ය්‍ය, පු සහෝදරයා.
සෝන්මාද, ත්‍රි. උන්ගත මද හෙවත් සතුටු ඇත්තා.
සෝපප්ලව, පු ග්‍රහණ ලද් ඉර සඳ.

සෝපාන, න. හිණ.
සෝම, පු සඳ.
සෝමපා, පු. යාගයෙහි සෝම රස පානයකරන්නා "මුවකී රියවැල් සුණුකොට ඒ රසය මිරිකාගෙණ බොන බමුණා" යනු සන්නයි.
සෝමරාජී, ස්ත්‍රී. බෝදිගස.
සෝමවල්ක, පු. හෙලකිහිරිය ගස.
සෝමවල්ලරී, ස්ත්‍රී. "යස්‍යාඃ ශුක්ලපක්ෂෙ පර්ණානුද්භව න්ති කෘෂ්ණෙ ච පතන්ති සා සෝමවල්ලී"යම් වැලක පත් ශුක්ලපක්ෂයෙහි හටගනිද්ද කෘෂ්ණ පක්ෂයෙහි වැටෙද්ද ඕ සෝමවල්ලී නම්.
සෝමවල්ලිකා, ස්ත්‍රී. බෝදිගස්.
සෝමවල්ලී, කිදිවැල්.
සෝමෝද්භවා, ස්ත්‍රී. නම්දා නදිය.
සෞගන්ධික, පු. ගන්ධපාෂාණ හෙවත් ගෙන්දකම්, න. සුවඳ තණ, හෙල්මැලි.
සෞචික, පු. සන්නාලියා හෙවත් මහන්නා.
සෞදාමිනී, ස්ත්‍රී. විදුලිය.
සෞධ, පු. න. රාජගෘහය.
සෞභාගිනෙය, පු. යහපත් තැනැත්තියගේ පුතා.
සෞම්‍ය, පු. බුදහු, ත්‍රි. සොඳුරුදෑ, චන්ද්‍රයා දෙවතාකොට ඇති යාගය.
සෞරසෙය, පු. ගොනා.
සෞරසෙයී, ස්ත්‍රී. දෙන.

සෞරාෂ්ට්‍රික, පු. සුරාෂ්ට්‍රදෙශයෙහිවූ එනම් ස්ථාවර විෂභෙදයෙක්,
සෞරි, පු. සෙනසුරා.
සෞශී, න ශක්තිය.
සෞවර්චල, පු. සුවස ලුණු.
සෞවිද, පු. සැට්ටලන ඇමතියා
සෞවීර, න. ඩෙබරඵලය, කාඩි, හොයදුන්, "සුරමා" යනු මරාටිසි.
සෞහිත්‍ය, න. තෘප්තිය.
ස්කන්ද, පු. කඳකුමරු.
ස්කන්ධ, පු. සමූහය, ජීය, රජ, කොටස, වෘක්ෂයාගේ මුල පටන් අගදක්වා ඇතිකඳ, උරහිස.
ස්කන්ධශාඛා, ස්ත්‍රී. කඳ පිළිබඳ අත්ත.
ස්ඛනන, ත්‍රි ගිලිහුනුදෑ.
ස්ඛලන, න. පැකිලීම.
ස්ඛලිත, න. කූට යුද්ධාදියෙහි සීමාපගමනය.
ස්තන, පු. තනය.
ස්තනන්ධය, ත්‍රි. කිරිබොන අවස්ථාවෙහි සිටි ළදරුවා, ස්ත්‍රීලිඟයෙහි ඊ ප්‍රත්‍යයව "ස්තනන්ධයී" කියාවේ.
ස්තනප, ත්‍රි. කිරිබොන අවස්ථාවෙහි සිටි ළදරුවා ස්ත්‍රීලිඟයෙහි ආප්‍රත්‍යයයි.
ස්තනයිත්නු, පු. මෙඝය.
ස්තනිත, න. මෙඝනාදය.
ස්තබක, පු. මල්නැත.
ස්තම්බෙරම, පු. ඌරා.

ස්තම්බ, පු. මූලයෙන් විනිර්ගතවූ බොහෝ ලතාපුඤ්ජ ඇති තණ ආදි පදුර.

ස්තම්බකරි, පු. වී ආදි ධාන්‍ය.

ස්තම්බඝ්න, පු. පදුරු ධාන්‍යාදිය කපන පණ්ණාදෑකැති ආදිය.

ස්තම්බෙරම, පු. ඇතා.

ස්තම්භ, පු. වැඹ, ජඩබව.

ස්තරු, පු. කඩු ආදියේ මිට.

ස්තව, පු ස්තුතිය.

ස්තිමිත, ත්‍රි. තෙමුනු හෝ තෙත්දෑ.

ස්ත්‍රීධර්මිණී, ස්ත්‍රී. ඔසප් ඇත්තී.

ස්තුත, ත්‍රි. ස්තුතිකරණලද.

ස්තුති, ස්ත්‍රී. ස්තුතිය.

ස්තුතිපාඨක, පු. වන්දිභට්ටයා (රජුන් තුතිගීයෙන් පුබුදුකර වන්නා)

ස්තුභ, පු. එළුවා.

ස්තූප, පු. රැස්කළ මැටි ආදිය, නිෂ්ප්‍රයෝජන.

ස්තේන, පු. සොරා.

ස්තේම, පු. තෙම්ම.

ස්තේය, න. සොරකම.

ස්තෛන්‍ය, න. සොරකම.

ස්තෝක, ත්‍රි. කුඩාදෑ.

ස්තෝකක, පු. සිඟොතුවා (කැදත්තා)

ස්තෝත්‍ර, න. ස්තුතිය.

ස්තෝම, පු. සමූහය,

ස්ත්‍යාන, න. සෙනහය, ඝනබව, අලසබව.

ස්ත්‍රී, ස්ත්‍රී. ගැහැණී.

ස්ත්‍රීධර්මිණී, ස්ත්‍රී. ඔසප්වූ ස්ත්‍රී.

ස්ත්‍රීපුංස, පු. එක්වැනිවූ ස්ත්‍රී පුරුෂ දෙදෙන (ද්විවචනයි)

ස්ථණ්ඩිල, න. ශයනය පිණිස වල ගොඩකැත් නැතිව සමව සැදූ බිම.

ස්ථණ්ඩිලශායින්, පු ව්‍රතපිණිස තෘෂ්ණාදීන් අනවච්ඡාදිත භූමි භාගයෙහි ශයනයකරන්නා.

ස්ථපති, පු. බෘහස්පති යාග කරන්නා, වඩුවා, රජුගේ ඇතොර රකින්නා.

ස්ථල, න. ගොඩබිම,

ස්ථලී, ස්ත්‍රී. ගොඩබිම.

ස්ථවිර, ත්‍රි. ශෛලෙය නම් ගඳ ද්‍රව්‍යය, පු, බ්‍රහ්මයා, වෘද්ධයා, ස්ථිර.

ස්ථවිෂ්ඨ, ත්‍රි පීනප්‍රකෘතිය හෙවත් අතිශය ස්ථූලය යන මේ අර්ථයි.

ස්ථාණු, පු. න. කනුව, පු. ඊශ්වරයා. ශූල.

ස්ථාණ්ඩිල, පු. ව්‍රතපිණිස තෘණාදිය අනාච්ඡාදිය හෙවත් ඇතිරීම් රහිත භූමි භාගයෙහි ශයනය කරන්නේ.

ස්ථාන, න. අවසර, ස්ථිතිය හෙවත් න්‍යාය අනුව පැවැත්ම.

ස්ථානීය, න. පුරය, "සත් ප්‍රාකාරාදිවෙෂ්ඨිතං විසාලීණිං පුරං තත් ස්ථානීයාදිනාකම් කෙවින්, ආදි ග්‍රහණයෙන් නිගම ශබ්දය ගැනේ.

ස්ථානෙ, අව්‍ය. යුදුස්සෙහි "ස්ථානෙහෘෂිකෙශ තවප්‍රකීර්ත්‍යා" හෘෂිකෙශය ඔබගේ යශසින් යුක්තයි යනාදි උදාහරණයි.

ස්ථාපත්‍ය, පු. සැට්ටලන ඇමතියා.

ස්ථාපනී, ස්ත්‍රී. දියමිත්තා.

ස්ථාමන්, න. ශක්තිය.

ස්ථායුක, පු. එක්ගමක අධිකෘත තැනැත්තේ හෙවත් ගම්මුදලි.

ස්ථාල, න. ආහාර බඳුන.

ස්ථාලී, ස්ත්‍රී. තාලිය, (සැලිය)

ස්ථාවර, ත්‍රි. නිශ්චලදෑ.

ස්ථාවිර, න. මහලු බව, ත්‍රි. සැත්තෑවෙත් ඔබ්බෙහි වයස්වූ මහල්ලා.

ස්ථාසක, පු. සඳුන් ආදියෙන් ඇඟ විලවුන් කිරීම.

ස්ථාස්නු, ත්‍රි. ඉතාතිරදෑ.

ස්ථිති, ස්ත්‍රී. හිඳීම, න. න්‍යාය පථයෙහි හෙවත් යුදුස්සෙහි පැවැත්ම.

ස්ථිරතර, ත්‍රි. ඉතා තිරදෑ.

ස්ථිරා, ස්ත්‍රී. භූමිය, අස්වැත්ත.

ස්ථිරායු, පු. ඉඹුල්රුක.

ස්ථූණා, ස්ත්‍රී. ලෝහොපිළිරුවගේ වැඹ.

ස්ථූල, ත්‍රි. නිෂ්ප්‍රාඥ හෙවත් ප්‍රඥාරහිත, තරදෑ.

ස්ථූලලක්ෂ්‍ය, ත්‍රි. බොහෝකොට දෙන්නා.

ස්ථූලශාටක, පු. දළපිළී.

ස්ථූලොච්චය, පු. අසම්පූර්ණ, ඇතුන්ගේ මධ්‍යම ගමන.

ස්ථෙයස්, ත්‍රි. ඉතා තිරදෑ.

ස්ථෞණෙය, න. ගණ්ඨිවන නම් සුගන්ධ ද්‍රව්‍යය, "ගණ්ඩිවණ්ණීය" සිද කියත්.

ස්ථෞරින්, පු. දිය ආදි බර අදින අශ්වයා.

ස්නව, පු. වැගිරීම, දියවීම.

ස්නාතක, පු. වෙදාධ්‍යයනයට අනතුරුව ආශ්‍රමාන්තරයකට (අනික් අසපුවකට) නොපැමිණ ගිහිබැව් පිණිස ස්නානය කළ තැනැත්තේ "ගුරවෙතු වරං දත්වාස්නානංවා තදනුඥයාවෙදව්‍රතානිවාපරං නීත්වාහ්‍යුභයමෙවවා" යනු කීයෙන් ගුරුහට වරදී හෝ වෙදාධ්‍යයනය නිමවා හෝ දෙකම නිමවා හෝ කළ ස්නානය ඇත්තේ හෝයි.

ස්නාන, න. නැහැම.

ස්නායු, ස්ත්‍රී. ඇඟපසඟබැඳ සිටියාවූ එනම් මහනහර.

ස්නිග්ධ, ත්‍රි. සෙනහ ඇත්තා, පු. සමවයස්වූ යහලුවා, ත්‍රි. සිනිඳු ආහාරාදිය.

ස්නු, පු. පර්වතයාගේ සමභූමිය.

ස්නුත, ත්‍රි. පෙරහනලද්දෑ හෝ වැගුරුණුදෑ.

ස්නුෂා, ස්ත්‍රී. පුත්‍රාදීන්ගේ භාර්‍ය්‍යාව.

ස්නුහ්, පු. සිනුක්ගස.

ස්නෙහ, පු. සෙනහය.

ස්පර්ශ, පු. ස්පර්ශය, උපතාපනම් රෝග විශෙෂයෙක්

ස්පර්ශන, න. දානය, පු. සුළඟ.

ස්පශ, පු. චරපුරුෂයා, යුධය.

ස්පෂ්ට, ත්‍රි. ව්‍යක්තදෑ.

ස්පෘක්කා, ස්ත්‍රී. පිඩකායයි ඛ්‍යාතවූ සුගන්ධිකුසුමය (පික්මල්)

ස්පෘශී, ස්ත්‍රී. කටුවැල්බටු.

ස්පෘෂ්ටි, ස්ත්‍රී. සම්පර්ශ ස්පර්ශනය.
ස්පෘහා, ස්ත්‍රී. ආශාව.
ස්ප්‍රෂ්ටෘ, ස්ත්‍රී. උපතප්තනම් රෝග විශේෂයෙක්.
ස්ඵටා, ස්ත්‍රී. සර්පපෙනය, සඵටයි පුංලිඟුද වේ.
ස්ඵාති, ස්ත්‍රී. වැඩීම.
ස්ඵා(ස්ඵි)ර, ත්‍රි. බොහෝද.
ස්ඵිච්, ස්ත්‍රී. පුළුය හෙවත් කටි යෙහිවූ මස්පිඬ, (තට්ටම)
ස්ඵුට, ත්‍රි. ව්‍යක්තද, මල්ගෙන සිටි රුක් ආදිය.
ස්ඵුටි, න. න. වස්ත්‍රාදිය පැලීම.
ස්ඵුරණ, න. සචලනය.
ස්ඵුලිඞ්ග, ත්‍රි. ගිනිපුපුර.
ස්ඵූර්ජක, පු. තිඹිරිගස.
ස්ඵූර්ජථු, පු. මෙසගජ්ජනාව.
ස්ඵෙෂ්ට, ත්‍රි. ඉතා බොහෝ යන මේ අභිවාචකයි.
ස්ම, අව්‍ය. පදපූරණයෙහි හෙවත් ඡන්දස් පූරණයෙහි අතීතාර්ථයි.
"හන්තිස්මරාවණං රාමඃ" රාමතෙමේ රාවණාමැරීල, යනාදි උදාහරණයි.
ස්මර, පු. අනඟයා.
ස්මරහර, පු. ඊශ්වරයා.
ස්මිත, න. ඊෂද්විකෂිතෛදන්තෛඃ කටාක්ෂෛඃ සෞෂ්ඨවාන්විතම් අලක්ෂිතද්විජද්වාරං උත්තමානාං ස්මිතමභවෙත්" මඳක් විකෂිතවූ දත්වලින් හා කටාක්ෂයෙන්ද උපලක්ෂිතවූ මඳක් විදහනලද මුව ඇති මඳසිනාව උත්තමයන්ට වන්නේයි, කියනලද ලක්ෂණයෙන් යුක්තවූ මඳසිනාව.

ස්මෘති, ස්ත්‍රී. ස්මෘති ශාස්ත්‍ර එනම් මනු ආදීන් විසින් කරණලද ධර්මශාසන ශාස්ත්‍රය, සිහිම හෝ මෙනෙහිකිරීම.
ස්‍යද, පු. වේගය.
ස්‍යන්දන, පු. කෝඹුගස, යුධ පිණිසවූ යාන හෙවත් රථය.
ස්‍යන්දනාරොහ, පු. රිය නැගි යොධයා.
ස්‍යන්දිනී, ස්ත්‍රී. කෙල.
ස්‍යන්න, ත්‍රි. පෙරහනලද්දද හෝ වැගුරුණුද.
ස්‍යූත, ත්‍රි. හූ හෙවත් නූල් දික් ගැසීම් ආදියෙන් සැදීම.
ස්‍යූති, ස්ත්‍රී. මැසීම.
ස්‍රංසින්, පු. මෝරගස.
ස්‍රජ්, ස්ත්‍රී. මුදුන බැඳි මල්දම.
ස්‍රව, පු. වැගිරීම.
ස්‍රවද්ගර්භා, ස්ත්‍රී. වැටෙන ගැබ් ඇති දෙන.
ස්‍රවන්තී, ස්ත්‍රී. නදිය.
ස්‍රවිෂ්ඨා, ස්ත්‍රී. දෙනවේ නැකත.
ස්‍රෂ්ටෘ, පු. බ්‍රහ්මයා.
ස්‍රස්ත, ත්‍රි. ගිලිහුනුද.
ස්‍රාක්, අව්‍ය. වහා.
ස්‍රුච්, ස්ත්‍රී. නුගපතකට බඳු ආකාරඇති උගුරැස්සලීයෙන් කළ බාහුප්‍රමාණවූ යාග භාජන විශේෂයෙක්.
ස්‍රුත, ත්‍රි. පෙරහනලද්දද හෝ වැගුරුණුද.
ස්‍රුව, පු. උගුරැස්ස ලීයෙන් කළ බාහුප්‍රමාණවූ යාගභාජන විශේෂයෙක්.

ස්‍රූ(ස්‍රු)වා, ස්ත්‍රී. මූෂී.
ස්‍රුවාවෘක්ෂ, පු. උගුරැස්ස ගස "ස්‍රුවානාමහොම පාත්‍රභෙදඃ" යනු ටීකා බැවින් හොමපාත්‍ර භෙදයටද නමි.
ස්‍රොතස්, න. හෝ වැල (ජලයාගේ බැසීම් වේගය) ඉන්ද්‍රිය.
ස්‍රොතස්වතී, ස්ත්‍රී. නදිය, "ස්‍රොතස්විනී" යනුද වේ.
ස්‍රොතොඤ්ජන, න. හොයඳුන් ('සුරමා) යනුමරාටියි.
ස්ව, පු. එක් ගොත්‍රයෙහිවූ නෑයෝ, ආත්මය හෙවත් තමා, ත්‍රි. තමා අයත්ද, පු. න. ධනය.
ස්වච්ඡන්ද, ත්‍රි. ස්වප්‍රධානවූයේ හෙවත් අනුන් අයත් නොවූයේ.
ස්වජන, පු. එක් ගොත්‍රයෙහිවූ නෑයා.
ස්වතන්ත්‍ර, ත්‍රි. ස්වප්‍රධානවූ අය හෙවත් අනුන් අයත් නොවූයේ.
ස්වධා, අව්‍ය. දෙවියන්ට යාග ද්‍රව්‍යපිදීමෙහි "ඉන්ද්‍රායස්වධා" ඉඳුරු දෙවියාට මම පුදමි යනාදි උදාහරණයි.
ස්වධිති, ස්ත්‍රී. පොරොව.
ස්වන, න. හඬ.
ස්වනිත, ත්‍රි. ශබ්දකළද.
ස්වපන, පු. නින්ද.
ස්වප්නජ්, ත්‍රි. නිදන සුලුවූයේ.
ස්වභාව, පු. ස්වභාවය.
ස්වභූ, පු. විෂ්ණු.
ස්වයංවරා, ස්ත්‍රී. ස්වච්ඡායෙන් පපත්‍යාගනිෂණය හෙවත් සැමියෙකු සෙවීම කරන්නාවූ කන්‍යා ස්ත්‍රිය.

ස්වයම්, අව්‍ය. තමා.
ස්වයම්භූ, පු. බ්‍රහ්මයා.
ස්වර්, අව්‍ය. දෙව්ලෝ පරලෝ යන මෙහිවේ, "ස්වර්ණද්‍යාංස් නාති නාරදඃ" නාරදතෙමේ දෙව්ලො ගඟනහයි, යනාදි යෙහි දෙව්ලොවයි.
"ස්වර්ගතස්‍ය ක්‍රියාකාර්‍ය්‍යා පුත්‍රෛඃ පරමභක්තිතඃ" පරලෝ ගියහුගේ කටයුතු පුතුන් විසින් උත්කෘෂ්ට භක්තියෙන් කටයුතුයි යනාදියෙ පරලොකය යනාර්ථයි.
ස්වර, පු. උදාත්ත, අනුදාත්ත, ස්වරිතයයි" තුන්වැදෑරුම් ස්වර.
ස්වරු, පු විදුරවිය, යාගය, යාග ටැඹ, ඊදඬු සස්නාකළ පළමු වෙන් ගැලවුණු පොතුර.
ස්වරස, ත්‍රි. පඬිත, මනොඥ, න. ස්වභාව.
ස්වර්ග, පු. දෙව්ලෝ.
ස්වර්ජිකාක්ෂාර, පු. සර්ජිකාක්ෂාර නම් ලුණු.
ස්වර්ණ, න. රන්.
ස්වර්ණකාර, පු. රන්කරු.
ස්වර්ණක්ෂීරී, ස්වර්ණයට බඳු ජිවි හා කිරි ඇති නාගජිහ්වයට බඳු ආකාර ඇති එනම් ගස, (ගොනටුගස.)
ස්වර්ණදී, ස්ත්‍රී. අහස් ගඟ.
ස්වර්භානු, පු. රාහු.
ස්වර්වෙශ්‍යා, ස්ත්‍රී. බහු, ඝෘතාචී මෙනකා රම්භා උර්වශීච තිලොත්තමා සුකෙශිමංජුඝොෂාද්‍යාඃ කථ්‍යන්තෙප්සරසො බුධෛඃ" යි දක්වනලද ඝෘතාචිය, මෙනකාය, රම්භාය, උර්වශීය, තිලොත්තමාය, සුකෙශීය, මංජුඝොෂාය, යනාදි දෙව් වෙසඟුනෝ.

ස්වර්වෛද්‍ය, පු. දෙව්වෙද්දු.
ස්වසා, ස්ත්‍රී. සහෝදරී.
ස්වස්ති, අව්‍ය. "ස්වස්තිතෙහුත්" යනාදියෙහි ආශීර්වාදයෙහිද "ස්වස්තිගච්ඡ" යනාදියෙහි ක්ෂේමයෙහිද "ස්වස්තිමාන් ස්වර්ගීගම් අස්තුතෙ"යනාදියෙහිදවේ.
ස්වස්තික, පු. සතරදෙර තොරන් ඇති රජුන්ගේ ගෘහ භේදයෙක්.
ස්වස්‍රීය, පු. සහෝදරියගේ පුතා.
ස්වාති, ස්ත්‍රී.එනම් පසළොස්වන නැකත.
ස්වාදු, ත්‍රි. රිසිදු, මිහිරිදු.
ස්වාදුකණ්ටක, පු. ගොකටු, උගුරැස්ස.
ස්වාදුරසා, ස්ත්‍රී. කවෙළු,නම් බෙහෙද" ලහාන, කාවළී, මරාටි.
ස්වාචී, ස්ත්‍රී. මිදිවැල්.
ස්වාධ්‍යාය, පු. වෙදහ්‍යාස කිරීම.
ස්වාන, පු. ශබ්ද.
ස්වාන්ත, න. සිත.
ස්වාප, පු. නින්ද.
ස්වාපතෙය, න. ධනය.
ස්වාමින්, පු. ස්වාමියා.
ස්වාරාජ්, පු. ශක්‍රයා.
ස්වාහා, ස්ත්‍රී. අග්නිදෙවතාවාගේ භාර්‍යාව, අව්‍ය දෙවියන්ට යාග ද්‍රව්‍යපිදීමෙහි වේ, "ඉන්ද්‍රාය ස්වාහා" ඉඳුරුදෙවියාට මේ පුදයි යනාදි උදාහරණයි.
ස්විත්, අව්‍ය. කිංස්විත් කුශලම්" යනාදිතන්හි ප්‍රශ්නයෙහිද, "කිං පිතතව්‍යතිරෙකාදන්‍යො ගතිරාහොස්විත් පිතතමෙවා ගතිඃ ඉති, යනාදියෙහි විතර්කයෙහි පක්ෂාන්තරාර්ථය, විනතා යන මෙයි.

ස්වෙතමරීච, න. මුරුංගා ඇට.
ස්වේද, පු. ඩහදිය.
ස්වේදජ, ත්‍රි. උණුසුමෙන් උපන්නාවූ පණු, ඇටමැසි මකුණු ආදී ස්වේදජ සත්වයෝයි.
ස්වේදනී, ස්ත්‍රී. මුනින් නැමූ කල කබලක් වැනිවූ ලෝහමය පාක පාත්‍රය, මේ සුරා සඳන භාජනයයිද සහල් බදින භාජනයයිද පෙනේ.
ස්වෛර, ත්‍රි. මඳ, ස්වාධීන හෙවත් තමන් අයත්.
ස්වෛරිණී, ස්ත්‍රී. පතිව්‍රතා නැත්ති.
ස්වෛරිතා, ස්ත්‍රී. කැමතිසේ යන අභිවාචකයි.
ස්වෛරින්, ත්‍රි. ස්වප්‍රධානවූයේ හෙවත් අනුන් අයත් නොවූයේ.

හ

හ, අව්‍ය. පාදපූරණයෙහි හෙවත් ඡන්දස්පූරණයෙහි.
හංස, පු. හංසයා, සූර්යයා.
හක, පු. ගැහැණුන් පාසලඹ.
හඤ්ජිකා, ස්ත්‍රී. දුමුඩු (දන් දෙව් සුදු.)
හඤ්ජෙ, අව්‍ය. නාටකාදියෙහි දාසිය බැණවුමෙහි.
හට්ට, පු. ගනුදෙනුකරන ඉඩම.
හට්ටවිලාසිනී, ස්ත්‍රී. එනම් ගන්ධ ද්‍රව්‍යය.
හඨිත, ත්‍රි. ඌලින් පැලහු මස් ආදිය.
හඨ, පු. බලාත්කාරය,
හණ්ඩෙ, අව්‍ය. නාටකාදියෙහිලා නීචයෙකු බැණවීමෙහි.
හත, ත්‍රි. සිත් බිඳුනාලදුයේ.

හනු, ස්ත්‍රී. හනුව, හට්ටවිලාසිනී නම් ගන්ධ ද්‍රව්‍යය, "නඛ්‍ය ගන්ධද්‍රව්‍යම්"යනු වචනබැවින් නඛනම් ගන්ධ ද්‍රව්‍යයයි.
හන්ත, අව්‍ය. "හන්තලාභඃ ශත ගුණඃ"ප්‍රියයෙක ලාභය සියක් ගුණයයි යනාදිතන්හි හර්ෂයෙහි හෙවත් ප්‍රීතියෙහිද "හන්ත දීනො" අනුකම්පය, බැගෑ නැනැත්තේ රක්ෂා කටයුතුය යනාදි තන්හි අනුකම්පායෙහිද "හන්තතෙ කථයිෂ්‍යාමි" එසේනම් ඒ තට කියන්නෙමි යනාදිතන්හි වාක්‍යාරම්භයෙහිද "හන්තජාතම ජිනාගරෙඃ ප්‍රථමෙන ත්‍රියාරිණා" බෙදයෙහි පළමු වෛරවූ තා ඝාතූපත් වෛර ඇත්තකුගේ ඉපැත්මෙක යනාදි තන්හි විෂාදයෙහි හෙවත් කනස්සලුයෙහිදවේ.
හනන, ත්‍රි. මළපහකළේ.
හය, පු. අශ්වයා.
හයපුච්ඡී, ස්ත්‍රී. උඳුපියලිය.
හයමාරක, පු. අලරිය, (කනේරු)
හර, පු. ඊශ්වරයා.
හරණ, න දායාදය.
හරි, පු. සිංහයා, සර්පයා, වඳුරා, මැඩියා, ගිරවා, යමයා, වායු දෙවතා, ශක්‍රයා, චන්ද්‍රයා, සූර්යයා, විෂ්ණු, අශ්වයා, රශ්මිය, කිඹුල් පැහැ.
හරිචන්දන, පු. න. මැඩියෙකුට බඳු පත්ඇති හරිනම් පර්වතයෙහි ඇතිවන්නාවූ චිලිකුම් අඹයට බඳු සුවඳැත්තාවූ පිඟුවන් පැහැඇති සඳුන් විශේෂයෙක් රන්වන් පැහැයයිද කියත්, දිව්‍යවෘක්ෂය.
හරිණ, පු. මුවා, පඬුපැහැ, ඉන් යුක්තයෙහි, ත්‍රි.
හරිණී, ස්ත්‍රී. මුවදෙන, රත්පිළිරුව, පලාපැහැ.
හරිත්, ස්ත්‍රී. දිශාව, පු. පලාවන් පැහැ ඉන්යුක්තයෙහි, ත්‍රි.
හරිත, පු. මහරිලබෝනම් පක්ෂියා, පලාවන්පැහැ, ඉන් යුක්තයෙහි, ත්‍රි.
හරිතක, න. වාස්තුකාදිපලා.
හරිතාල, න. හිරියල්.
හරිතාලක, න. සිරියල්.
හරිදශ්ව, පු. හිරු.
හරිද්‍රා, ස්ත්‍රී. කහ.
හරිද්‍රාභ, පු. කහපැහැඉන් යුක්තයෙහි, ත්‍රි.
හරිද්‍රු, පු. වණුවැල්.
හරින්මණි, පු. මරාමිණ.
හරිප්‍රියා, ස්ත්‍රී. ශ්‍රීකාන්තාව.
හරිමන්ථක, පු. කඩල.
හරිවාලුක, න. සුඹුලු ඖෂධයට ගන්නා සුගන්ධ ද්‍රව්‍යයවූ එල් වළු.
හරිහය, පු. ශක්‍රයා.
හරීතකී, ස්ත්‍රී. අරළු.
හරේණු, පු. කලත්ම(ලීමෑ),ස්ත්‍රී. මරිචාකෘතිවූ ඵලඇති රේණුකායයි ප්‍රසිද්ධ ගන්ධ ද්‍රව්‍යය (රෑහැණිය)
හර්ම්‍ය, න. ධනින්ගේ මුඩුසෙවෙනි ඇති ගෘහවිශේෂයෙක්.

හර්‍ය්‍යක්ෂ, පු. සිංහයා.
හර්‍ය්‍යශ්ව, පු. ශක්‍රයා.
හර්ෂ,පු. ප්‍රීතිය,ඉත්‍යුක්තයෙහි,ත්‍රි.
හර්ෂමාණ, ත්‍රි. තුටුසිත් ඇත්තා.
හල, න. නඟුල.
හලා, අව්‍ය. නාටකාදියෙහි ලා යෙහෙළිය බැණවුම්හි.
හලායුධ, පු. බලභද්‍රයා.
හලාහල, පු. න. එනම් විෂභෙදය (හිමවත්හිද ත්‍රිෂ්කන්ධයෙහිද කොකනද දෙශයෙහිද දක්ෂිණ සමුද්‍රයෙහිද වන්නාවූ තාලපත්‍ර සංස්ථානවූ නිල්පත් හා ගොස්තනාකාරවූ ඵල ඇති ගුල්මවිශෙෂයකුදු ඇත)
හලින්, පු. බලභද්‍රයා.
හලි(ලී)ප්‍රිය, පු. බක්මිගස.
හලිප්‍රියා, ස්ත්‍රී. සුරා.
හල්‍ය, ත්‍රි. නඟුලෙන් සෑ කෙත් ආදිය.
හල්‍යා, ස්ත්‍රී. නඟුල්රැස.
හල්ලක, න. රත්හෙල්මැලි.
හව, පු. අන, කැඳවීම, යාග.
හවිෂ්‍ය, න. ගිතෙල්.
හවිස්, න. හෝමකටයුතු ද්‍රව්‍ය, ගිතෙල්.
හව්‍ය,න. දෙවතාවන්ගේ ආහාර.
හව්‍යවාහන, පු. ගිනි.
හස, පු. සිනාව.
හසනී, ස්ත්‍රී. ගිනිකබල.
හසන්ති, ගිනිකබල.
හස්ත, පු. රියන, අත, හතේ නැකත, මේ ශබ්දය කෙශපර්‍යායවූ ශබ්දයක්හු කෙරෙහි පරවූකල්හි කලාපයෙහි වැටේ.

හස්තවාරණ, න. මරණ ආදී වධයෙන්ස්වහස්තයෙන්රැකීම.
හස්තින්, පු. ඇතා.
හස්තිනඛ, පු. ඇත්නිය, (ඇතුලෙන් නිම්මග ඇතිකොට දුර්ගපුරවාරය වසා ගොඩනැගූ මැටිරැස.
හස්තිපක, පු. ඇත්ගොව්වා.
හස්තාරොහ, පු. ඇත්ගොව්වා.
හා, අව්‍ය. විෂාද, ශොක, පීඩා යන මෙහිවේ, "හාරමණීයො ගතඃ කාලඃ" අහෝ සිත්කළු කාලයගතාවී යනාදියෙහි විෂාදයි හෙවත් කලකිරීමයි, "හාපිතඃ ක්වාසි" අනේ පියේ කොයි වෙන්ද, යනාදියෙහි ශොකයි, හාහතොස්මි" පීඩාවෙන නාශනාලදුයෙම් යනාදියෙහි පීඩයි',
හාටක, න. රත්.
හායන, පු. අවුරුද්ද, ගිනිසිළු වී වර්‍ගයෙක්.
හාර, පු. මුතුහර.
හාරින්, ත්‍රි. ගෙනයන තැනැත්තේ මුතුහරින් හෙබියේ, මනහර තැනැත්තේ.
හාර්දි, න. සෙනහය.
හාලා, ස්ත්‍රී. සුරා.
හාලික, පු. සානගොන් ආදිය, "බනත්තෙන තද්බොධ්‍යෙය්‍ය දංගලික සෙනිකො" සනුවචන බැවින් හලෙනබනති, හලස්‍යවොඪා, හලස්‍ය ඉදම්" යනු යෙදේ එකල නඟුලෙන් සාන්නාටද නඟුල්විය උසුලන්නාටද නඟුලේ අවයවටදනම්.

හාව, පු. විලාසය, විබ්බොකය, විභ්‍රමය, ලලිතය, හෙලාය, ලීලායයි කියනලද ස්ත්‍රීන්ගේ ශෘඞ්ගාර භාවයෙන් උපන් ක්‍රියා.
හාස, පු. සිනාව
හාස්තික, න. හස්තිසමූහය.
හාස්‍ය, න. සිනාව.
හාහා, පු. දිවගඳඹ වෙසෙසෙක්.
හි, අව්‍ය. පාදපූරණය, හෙවත් ඡන්දස් පූරණය, හෙතුය, අවධාරණය යන මෙහිවේ.
හිංසා, ස්ත්‍රී. සොරකම, තැළීම් බැඳීම් ආදිවධ
හිංස්‍ර, ත්‍රි. හිංසාශීලීවූයේ
හික්කා, ස්ත්‍රී. හික්කාව.
හිංගු, න. සුඟු, (පෙරුම්කායම්)
හිංගුනිර්‍යාස, පු. කොසඹගස.
හිංගුල, න. සාදිලිගම්.
හිංගුලී, ස්ත්‍රී. හෙළබටු.
හිජ්ජල, පු, එනම් වෘක්ෂය.
හිණ්ඩිර, මුහුදුපෙන.
හින්තාල, පු. කිතුල්.
හිම, ත්‍රි. ශීතලවූ, න. පිනි.
හිමවත්, පු. හිමාලය පර්වතය.
හිමවාලුකා, ස්ත්‍රී. කපුරු.
හිමසංහති, පු. හිමරැස.
හිමාංශු, පු. සඳ.
හිමානී, ස්ත්‍රී. හිමසමූහය.
හිමාවතී,ස්ත්‍රී. ස්වර්ණයට බඳු ජිව්හා කිරිඇති නාගජිහ්වා කෘතිවූ ස්වර්ණක්ෂීරීනම් ගස, (ගොතටු)

හිරණ්‍ය, න. ධනය, කළ නොකළ හෙවත් ආභරණාදිය කළාවූද ආභරණාදිය නොකොට ආකරයෙන් ගොඩනැගූ පමණවූද රන් රිදී.
හිරණ්‍යගර්භ, පු. බ්‍රහ්මයා.
හිරණ්‍යරෙතස්, පු. ගිනි.
හිරණ්‍යබාහු, පු. ශොන නදියයි ප්‍රසිද්ධවූ නදීභෙදය.
හිරුක්, අව්‍ය. සමීපය, "හිරුග්ගිරිශංගෞරී" උමාතොමෝ ඉසුරුවෙතයි යනාදි උදහරණයි.
හිල්මොචිකා, ස්ත්‍රී. එනම් පලා වෙසෙසෙක්.
හී, අව්‍ය. විස්මයෙහි, හීචිත්‍රම්" විස්මයෙක ආශ්චර්‍යයෙක් යනාදි උදාහරණ.
හීන, ත්‍රි. දුරුකළද, අඩු, නින්දිත.
හුතභුක්ප්‍රියා, ස්ත්‍රී. අග්නිදෙවතාවාගේ භාර්යාව.
හුතභුජ්, පු ගිනි.
හුම්, අව්‍ය. විතර්කය, ප්‍රශ්නය යන මෙහිවේ, "හුංජලංහුංමෘගතෘෂ්ණා" ජලයදෝ මිරිඟුදෝ යනාදියෙහි විතර්කයි, "හුංදෙවදත්තොයම්" මේ තෙමේ දෙවදත්තද යනාදියෙහි ප්‍රශ්නයි.
හූති, ස්ත්‍රී. කැඳවීම.
හූහූ, පු. දිවගඳඹ වෙසෙසෙක්.
හෘණීයා, ස්ත්‍රී. පිළිකුල.
හෘද්, න. සිත, ළය.
හෘදයඞ්ගම, ත්‍රි. යුක්ති යුක්ත වචනය.

හෘදයාලු, ත්‍රි. ප්‍රශස්තසිත් ඇත්තේ.

හෘද්‍ය, ත්‍රි. අභීෂ්ට හෙවත් ප්‍රියදෑ.

හෘෂීක, න. චක්ෂුරාදි ඉන්ද්‍රියයෝ.

හෘෂීකේශ, පු. විෂ්ණු.

හෘෂ්ට, පු. ප්‍රමුදිතවූයේ.

හෘෂ්ටමානස, ත්‍රි. තුටුසිත් ඇත්තේ.

හෙ, අව්‍ය. සංම්බොධනාර්ථයි.

හෙති, ස්ත්‍රී. හිරුරැස්, ශස්ත්‍ර, ගිනිදූල්.

හෙතු, න. කාරණය.

හෙම, න. රන්, අත්තන, පු. කළු අශ්වයා.

හෙමකූට, පු. දඹදිව නවඛණ්ඩ යන් අතුරෙන් කිම්පුරුෂ ඛණ්ඩයෙහිවූ පර්වතභෙදයෙක්

හෙමදුග්ධක, පු. දිඹුල්ගස.

හෙමන්ත, පු. හිමකල.

හෙමපුෂ්පක, පු. සපුගස්.

හෙමපුෂ්පිකා, ස්ත්‍රී ස්වර්ණයූථිකා

හෙමාද්‍රි, පු. මහමෙර.

හෙරම්බ, පු. ගණදෙවි.

හෙලා, ස්ත්‍රී. "ප්‍රෞඪෙච්ඡයාගත රූඪානාං නාරීණාං සුරතොත්සවෙ ශෘඞ්ගාර ශාස්ත්‍රතත්වඥෙඃ හෙලාසාපරිකීර්තිතා" මධ්‍යම වයස්වූ හෝ ස්ත්‍රීන්ගේ රතික්‍රීඩායෙහිලා යම් වැඩුනු ආසාවක් ඇද්ද ඒ හෙලානම්.

හෙෂා, ස්ත්‍රී. අශ්වයන්ගේ නාදය.

හෛ, අව්‍ය. සම්බොධනාර්ථයි.

හෛමවතී, ස්ත්‍රී. ස්වර්ණක්ෂීරීයටබඳු ජිව්හා කිරි ඇති නාගජිහ්ව යට බඳු ආකාර ඇති ස්වර්ණක්ෂීරීනම් ගස, (ගොනටු) අරලු, හෙලවදකසා, උමාදෙවි.

හෛයඞ්ගවීන, න. ඊයේ දෙවූ කිරිමුදා ඉන් නගාගත් ගිතෙල් හෝ වෙඬරු.

හොතෘ, ත්‍රි. සෘග්වෙද දන්නේ.

හොම, පු. "අධ්‍යයනං බ්‍රහ්මයඥඃ පිතෘයඥස්තු තර්පණම් හොමොදෛවො බලිර්භෞතො නෘයඥොතිථි පූජනම්"යි. දන් වනලද පස්මහා යාග අතුරෙන් මේ අග්නි හොමය දෙවියන්ට පවත්වන දෛව නම් යාගයයි.

හොරා, ස්ත්‍රී. ලග්නය, රාශියකින් කොටසක්.

හ්‍යස්, අව්‍ය. ගියදවස, "හ්‍යස්සමී මහවන් කායසීම්" සියලු කට යුතු ඊයේ වී යනාදියයි.

හ්‍රද, පු. පත්ල නොදක්කහැකි තඩාගාදි ජලස්ථාන (ගැඹුරු විල.)

හ්‍රදිනී, ස්ත්‍රී. නදිය.

හ්‍රසිෂ්ට, ත්‍රි. ඉතා වාමනකයා හෙවත් මිටි යන මේ අර්ථවාචකයි.

හ්‍රස්ව; ත්‍රි. කුරු හෝ මිටිදෑ.

හ්‍රස්වගවෙධුකා, ස්ත්‍රී. කැලිය ගස.

හ්‍රස්වාඞ්ග, පු. ජීවක (දිවි) නම් බෙහෙද.

හ්‍රාදිනී, ස්ත්‍රී. විදුලිය, විදුරවීය.

හ්‍රී, ස්ත්‍රී. ලජ්ජාව.

හ්‍රීණ, ත්‍රි. ලජ්ජිතයා හෙවත් ලජ්ජාකරනු ලැබූයේ.

හ්‍රීත, ත්‍රි. ලජ්ජිතයා හෙවත් ලජ්ජාකරනු ලැබූයේ.

හ්‍රීවෙර, න. ඉරිවේරිය, මෙහි කෙශඅම්බුපයසීයයෝදවෙන්.

හ්‍රෙෂා, ස්ත්‍රී. අශ්වයන්ගේ නාදය.

හ්ලාදිනී, ස්ත්‍රී. ඉන්සළුරැක.